La Música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola i de la Companyia de Jesús a la ciutat de Manresa.

Materials per al seu estudi

Premi Pare Ignasi Puig i Simon 2017

Glòria Ballús Casóliva
Doctora en Musicologia

Desembre 2018

La Música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola i de la Companyia de Jesús a la ciutat de Manresa.

Materials per al seu estudi

Glòria Ballús Casóliva

Índex

1**.- Antecedents** 1

2.- **Sant Ignasi de Loiola**
. Hagiografia 3
. Sant Ignasi i la música 15
. Els primers jesuïtes..... 20

2.1.- **La música a Montserrat durant l'estada de Sant Ignasi**..... 27

2.2.- **La música a Barcelona durant l'estada de Sant Ignasi**..... 35

3.- **Manresa i sant Ignasi. La Ruta ignasiana a Manresa** 41

4.- **Les commemoracions** 65

5.- **Partitures i fons documentals** 91

Partitures en honor o dedicades a Sant Ignasi
5.1.- Partitures manresanes: Les obres de Miquel Augé..... 93
. Himne *Sant Penitent* 96
. *Missa en honor de Sant Ignasi* 102

5.2.- *La Marxa de Sant Ignasi* 113

5.3.- **Els Goigs** 185
. Goigs en fulles volants 186
. Goigs polifònics 196

5.4.- **A Sant Ignasi**
. Els Goigs dedicats a Sant Ignasi 201
. Els Goigs amb referències a Sant Ignasi..... 292

. Obres d'autors universals dedicades a Sant Ignasi 310
. Obres de compositors jesuïtes 322
. Miles Christi . del P. Antoni Massana, sj..... 324
. Cantata, de Joaquim Portas 348

5.5.- **Partitures dedicades a altres jesuïtes** 354

5.5.- **A Sant Francesc Xavier**
. Hagiografia..... 355
.Obres dedicades..... 359

5.6.- **A Sant Lluís Gonçaga**
. Hagiografia..... 383
. Obres dedicades..... 386

5.7.- **A Sant Francesc de Borja**
. Hagiografia..... 465
. Obres dedicades..... 469

5.8.- **A Sant Estanislau de Kostka**
. Hagiografia..... 477
. Obres dedicades 480

5.9.- **A Sant Pere Claver**
. Hagiografia..... 489
. Obres dedicades 492

6.- **Les Congregacions marianes i els seus himnes** 501

7.- **Taula d'obres** 507

8.- **A manera de conclusió** 519

9.- **Bibliografia** 523

1.- Antecedents

Manresa, una de les ciutats més importants de la Catalunya del segle XVI, va acollir Iñigo López de Loyola, un personatge i pelegrí universal, durant uns mesos ─des del 25 de març de 1522 al [17 o 18] febrer de 1523─ on, per les vivències viscudes, es va transformar espiritualment i va decidir dedicar-se a la meditació i a la vida contemplativa, que el portaria a escriure els *Exercicis Espirituals* i a la fundació de la Companyia de Jesús, que quedaria oficialment aprovada el 1540.

Sant Ignasi va tenir una forta relació amb diferents personatges manresans —especialment amb la família Amigant, i amb la barcelonina Inés Pascual i els seus dos afillats— i, també, va recorre els llocs més emblemàtic de la Manresa d'aquell segle: La col·legiata de la Seu, l'hospital de Santa Llúcia i la seva Capella, el Convent i església de la Mare de Déu del Carme, el Convent del Dominics i l'església de Sant Pere màrtir, l'ermita de la Mare de Déu de la Guia i la Creu de la Guia, la capella de Sant Pau, i el santuari de la Mare de Déu de la Salut de Viladordis, la Masia de les Marcetes, el monestir de Santa Clara, la casa i la creu del Tort, la Creu de la Culla, la capella de Sant Marc, la casa Amigant, el carrer i torre de Sobrerroca, entre d'altres.

Durant la seva estada manresana va deixar una significativa empremta en la vida social i espiritual de la ciutat, però també va influir en l'arquitectura i en el seu paisatge urbà. Com a resultat del seu pas es construïren diferents indrets que des de fa anys constitueixen la "ruta ignasiana" que formen part del patrimoni manresà: Santuari de la Santa Cova i la Casa d'Exercicis, la Capella del Rapte, la Capella de Sant Ignasi Malalt, la Capella del Pou de la gallina, la Capella de la Verge del Pòpul i el col·legi Sant Ignasi.

Des de diferents àmbits s'ha estudiat la vida i la obra de Sant Ignasi, i la seva relació amb la ciutat de Manresa que el va acollir, però hi ha un buit important que és la seva relació amb el món musical que va viure durant la seva estada a Manresa, a Montserrat i a Barcelona; en la música que, posteriorment, s'ha escrit i s'ha interpretat en els diferents esdeveniments que

s'han celebrat en honor seu; i també la música que es va escriure ─que és anònima o la d'autor─ per dedicar-li i lloar-lo; sense oblidar la que ha sorgit per tradició oral per la petjada que hi va deixar.

És necessari conèixer totes aquestes obres musicals ─goigs, himnes, misses, càntics, etc.─escrites per lloar a Sant Ignasi i als seus jesuïtes que el varen seguir─, que estan dins la història manresana, com Sant Francesc Xavier, Sant Lluis Gonçaga, Sant Francesc de Borja, Sant Estanislau de Kostka i Sant Pere Claver ─nascut a la població de Verdú (Lleida) que també forma part del camí ignasià─, que els hi han dedicat els compositors de diferents segles, sense oblidar les que són anònimes perquè són les que, per tradició oral, han passat de generació en generació i segueixen vives i demostren la significativa devoció dels manresans i d'altres indrets.

Així, doncs, aquest treball vol presentar la "música" a l'entorn de Sant Ignasi i dels sants jesuïtes que formen part de la devoció manresana amb l'objectiu que es conegui, es valori i es puguin interpretar algunes de les obres i, a la vegada, pot servir com a punt de partida per altres recerques musical o d'altres àmbits.

2.- Sant Ignasi de Loiola

Hagiografia

Diferents autors han escrit sobre Sant Ignasi, la seva vida i la seva obra, però en faig un breu resum, especialment relacionat amb Manresa, Montserrat i Barcelona, per situar el personatge.

Sant Ignasi de Loiola va néixer en el castell de Loiola amb el nom d'Íñigo López de Loiola o Íñigo López de Recalde, (*Loiola, Azpeitia (Guipuzcoa), 24 de desembre de 1491; †Roma, 31 de juliol de 1556). Entre 1537 i 1542 es va canviar el nom pel d'Ignasi ─que també trobem en llatí *Ignatius*─ per ser més universal.

Fill d'una família de la noblesa basca, els seus pares Bertran Ibáñez de Oñaz y de Loiola i de Marina Sánchez de Licona y Balda varen tenir vuit fills i tres filles.

Va ser militar de professió, va servir a Ferran el Catòlic (1517) i al duc de Nájera i virrei de Navarra en la defensa del castell de Pamplona, on va caure ferit a la cama dreta el maig de 1521. Retornà a Loiola per a la seva curació. En aquesta etapa de la convalescència llegeix la vida de Jesús i vides de sants i es converteix.

Montserrat

Decideix peregrinar a Terra Santa, passant per Montserrat. Arriba al monestir el 21 de març de 1522 i dedicà tres dies per preparar-se per a la confessió general, que va tenir lloc en una ermita, a prop del monestir, el dia 24 de març ─vigília de l'Anunciació a la Verge Maria─ amb el monjo benedictí Juan Chanones; deixà els seus vestits militars i la seva espasa, després de pregar a la Mare de Déu. El dia 25 de març, de bon matí, caminà cap a Manresa.

Gravat del Monestir de Montserrat (1520)

Gravat de Sant Ignasi deixant l'espasa a Montserrat

Ermita dels Sants Apòstols, a prop de Montserrat

Manresa

Encara que el projecte era continuar el camí per anar de peregrinació a Terra Santa, es desvià del seu trajecte i arribà a Manresa, la ciutat més important de la zona on viuria la seva experiència espiritual. El seu primer

objectiu de la seva estada manresana era reposar uns dies a l'hospital i anotar les seves reflexions i pensaments en un "llibre" que portava.

Molt a prop de Montserrat, a l'ermita dels Sants Apòstols va trobar unes dones de Manresa Paula Amigant, Catalina Molins i Jerònima Clavera, i a la barcelonina Inés Pascual, amb dos afillats seus Juan Torres i Miquel Canyelles, que el varen acompanyar a l'hospital manresà. Amb aquestes persones hi tindria sempre més una relació amical i d'elles en rebria acolliment i ajuda material, tant a Manresa com en les seves estades, posteriors, a Barcelona.

A Manresa les dones que l'ajudaren foren Àngela Pasqual, Àngela Amigant, Miquela Canyelles, Agnès Clavera i Brianda de Peguera; i Isabel Rosés, que trobà a Manresa, però que vivia a Barcelona amb el seu fill Joan Pasqual, que també ajudaria al sant en les seves estades a la ciutat comtal.

Així passà uns mesos a Manresa, concretament des del dia 25 de març de 1522 fins mitjans de febrer de 1523 [sembla que fins el 17 o 18 de febrer], quan s'encaminà a Barcelona per seguir el seu pelegrinatge.

Tal com escriuen diferents jesuïtes, en llibres dedicats a Ignasi de Loiola seguint la seva *Autobiografia,* ─entre ells els Pares Ignasi Casanovas, Juan Creixell, Ignasi Puig i Simon─, quan expliquen la vida de Sant Ignasi i la seva estada a Manresa la concreten en tres períodes[1]: durant el primer període (de març a juliol de 1522), estava dedicada a l'oració durant set hores diàries, i assistia diàriament a la missa cantada, al res de les Hores i Vespres, visitava les ermites ─especialment capelles marianes─ i llocs de devoció i ensenyava doctrina als pobres.

En el segon període (de mitjans de juliol a octubre de 1522) de grans tribulacions interiors, va estar més intensament en el Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Viladordis i al convent dels Pares Dominics.

El tercer període (d'octubre de 1522 a febrer de 1523) fou el de les grans il·luminacions i consolacions. En la seva autobiografia, Ignasi de Loiola concreta que en "Aquell temps, Déu el tractava de la mateixa manera que un mestre d'estudi tracta a un infant quan l'ensenya". Tenia gran devoció a la

[1] Com a mostra el llibre de: CASANOVAS, Ignasi, sj: *Sant Ignasi de Loyola Fundador de la Compañia de Jesús*, Barcelona Balmes, 1944, pp. 87-140; i *Sant Ignasi de Loyola, Autor dels Exercicis Espirituals.* Vol. I Barcelona, Balmes, 1947, pp. 101-124.

Santíssima Trinitat i cada dia feia oració distintament a les tres Persones; se li obrí la il·lustració de l'enteniment i tingué diverses visions espirituals que el portaren a veure l'ajut que la seva ànima havia rebut de Déu en tota la seva vida com un riu d'amor.

El Pare Diego Lainez[2] concreta: "quan estava ple de la Santíssima Trinitat, va començar a escriure un llibre".

Diego Laínez, successor de Sant Ignasi

Jeroni Nadal, un mallorquí universal

El Pare Jeroni Nadal[3] és un testimoni de l'eximi il·lustració de l'enteniment que Déu va afavorir a Ignasi durant la seva estada a Manresa.

[2] Diego Laínez Gómez de León (*Almazán (Soria), 1512; †Roma, 19.01.1565), fou el segon General de la companyia de Jesús, company, successor i biògraf de Sant Ignasi. Es doctorà en Filosofia a la Universitat d'Alcalà de Henares (1522) i estudià Teologia a París, on va conèixer a Ignasi de Loiola. Junts varen fer els vots a l'església de Monmartre (París) i s'ordenà sacerdot a Roma (1537). Participà en el Concili de Trento.

[3] El sacerdot jesuïta mallorquí Jeroni Nadal i Morey (*1507; †1580), fou un gran col·laborador i secretari de Sant Ignasi, a qui va conèixer a la Universitat de París. Va implantar el nou mètode d'estudis de caràcter humanístic. El va ajudar a escriure les *Constitucions de la Companyia de Jesús* i fou l'encarregar de la seva promulgació per Europa.

Segons el Pare Casanovas, és en aquest tercer període manresà que hi ha l'escriptura dels Exercicis, "que són l'obra més gran de la divina bondat en l'ànima de Sant Ignasi, i lo que dóna el caràcter i fesomia pròpia a la seva santedat i a totes les obres de la seva vida. La Companyia de Jesús, amb tota la seva organització característica, la seva legislació admirable, la seva múltiple activitat en totes les obres que poden servir a la glòria de Déu, no és sinó l'arbre que surt de terra enfora: tronc, brancada, fulles, flors i fruits; però la saba vital que li ha donada la vida, l'ha fet créixer esponerosament i la conserva en son ésser, són els Exercicis".

L'Ignasi, penitent de Manresa, referent al llibre dels Exercicis Espiritual, primer el va fer experimentalment, després el va escriure i en tercer lloc el va donar al altres.

Al sortir de Loiola, Ignasi no tenia l'ideal de vida concreta, però a Montserrat i a Manresa va acabar d'aclarir quin era el seu esdevenidor, a través de les seves vivències, impressions, experiències...

Així el seu pas per Manresa, Sant Ignasi canvià la seva vida de militar per la de pobresa, oració i penitència, en diferents indrets va trobar el seu destí: Capella de la Guia, l'ermita de la Mare de Déu de la Salut, l'ermita de Sant Pau, la col·legiata de Santa Maria de la Seu, el convent de Sant Domènec, ... i, especialment en una cova de cara al riu Cardener —on actualment hi ha el Santuari de la Cova de Sant Ignasi—, que ha esdevingut un dels referents mundials del món jesuític, per haver començat la seva experiència espiritual, que convertiria en el llibre dels *Exercicis Espirituals,* resumint així l'aprofundiment de la seva fe.

Barcelona

De camí a Terra Santa passà per Barcelona, encara que també hi va fer dues estades més.

Les tres etapes de Sant Ignasi a Barcelona foren:

1) La primera venint de Manresa (1523)

2) La segona al tornar de Terra Santa (arribà el 20.03.1524)

3) La tercera estada venint d'Alcalá de Henares i de camí cap a París (d'octubre de 1528 a gener de 1529, arribant a París 02.02.1529).

Posteriorment, anà a Roma, Venècia, Xipre, Jaffa ─ciutat d'Israel on l'apòstol Pere va residir─ i a Jerusalem, però retornà per continuar els seus estudis.

Coneixem els principals convents, esglésies i ermites de Barcelona on tenia costum d'anar i on va trobar l'atenció espiritual durant aquests tres períodes, on de ben segur hauria seguit la música que s'hi feia, sobretot en les celebracions litúrgiques diàries i festives: Misses, Laudes, Vespres, Completes, processons, etc.

. *Convent de Sant Agustí* (l'antic convent)

. *Capella de Marcús*, on es venerava la imatge de Ntra. Sra. de la Guia (plaça Marcús, cantonada amb els carrers Corders i Moncada). Va ser la primera capella on resà a l'arribà la primera vegada a Barcelona

. *Convent de les Jerònimes*, al carrer del Carme (ensorrat el 1909).

. *Capella de Sant Llàtzer* (ara domicili particular) a la plaça Padró, al costat de l'hospital on anava Ignasi a visitar malalts.

. *Iglesia dels Sants Just i Pastor.* Hi ha una representació de Sant Ignasi assegut a les grades de l'altar, enmig de nens, que els hi ensenyava el catecisme, i on Isabel Rosés el va veure amb un rostre resplendent.

. Convent de Santa Maria de Jesús, dels Frares (desaparegut, estava al carrer Aragó entre Passeig de Gràcia i Laietana).

. *Convent dels Àngels Vells*. Hi anava a donar instruccions espirituals a les religioses dominiques que hi residien. (desaparegut, a prop del carrer de Sant Daniel).

. *Monestir de Sant Jeroni de la Vall d'Hebrón.* Sant Ignasi hi anava per rebre atenció espiritual (després que els religiosos foren expulsat, el 1835, quedà abandonat).

. *Ermita de Sant Ciprià* (a prop del monestir de Sant Jeroni).

L'indret més visitats per Sant Ignasi, fou la Catedral i la cripta, situada sota el presbiteri, on hi ha un sarcòfag d'alabastre amb les relíquies de Santa Eulàlia.

Sant Ignasi anava molt sovint a missa, a les Completes i a venerar les relíquies de la màrtir Santa Eulàlia.

La basílica de Santa Maria del Mar també era un lloc on anava molt sovint. Malgrat la destrucció de 1936, es va salvar una làpida de marbre commemorativa al·lusiva a Sant Ignasi que diu:

"Sentado en esta grada pedia limosma San Ignacio de Loyola
fundador de la Compañia de Jesús en 1524-1525". [datada el 1888]

làpida de marbre
a l'església de Santa Maria del Mar

També podem constatar els edificis on es va hostatjar o indrets on hi va tenir relació:

. *Casa Inés Pascual,* on s'hi va hostatjà les tres vegades que va estar a Barcelona, (carrer Febrés, avui carrer Sant Ignasi) (ensorrada en el 1714, reedificada i ensorrada altra vegada el 1850).

. *Casa d'Isabel Rosés*, davant de la façana principal de l'església dels Sants Just i Pastor. Sant Ignasi hi va anar a menjar abans de marxar a Jerusalem.

. *Reial Capella del Palau,* (carrer Ataulfo) quan pertenexia a la noble família dels Requesens. La capella és atesa per la Compañia de Jesús

. *Casa* i *Escola del mestre Jeroni Ardevol*, on va estudiar gramàtica llatina (ensorrada el 1910 per obrir la via Laietana)

. *Estudi General* o Universitat (al carrer Ripoll) on estudià.

Entre 1524-1526, estudià Gramàtica a l'escola del mestre Jeroni Ardèvol (†Barcelona, 1551) que era professor de llatí a l'Estudi General de Barcelona[4] i, posteriorment, es traslladà a la Universitat d'Alcalá de Henares (1526) on cursà Lògica i Física. Després d'un procés inquisidor i de ser empresonat, continuà els seus estudis a Salamanca. Al febrer de 1528 anà a París on es llicencià en Filosofia (1535) i començar a estudiar Teologia. Allí també es reuniria amb els que serien els seus primers companys per fundar la Companyia de Jesús.

Va ser ordenat sacerdot a Venècia (1537) i cantà la seva primera missa a la basílica de Santa Maria la Major, de Roma.

Ignasi de Loiola va morir a Roma el dia 31 de juliol de 1556, i fou enterrat en un indret on actualment s'ubica l'església de *Il Gesu*, a Roma.

El papa Pau III (*1468; †1549), durant el seu pontificat (1534-1549), aprovà la fundació de la Companyia de Jesús (27.09.1540). Des de llavors Sant Ignasi continuà la seva vida a Romà, fins a la seva mort (1556).

[4] L' Estudi General de Barcelona era un centre d'educació superior de Barcelona, actiu de 1450 a 1558, que més endavant esdevindria la Universitat de Barcelona.

Església *Il Gesu,* de Roma

El fresc del sosté *Triomf del nom de Jesús,*
pintat per Nanni de Giovanii Battista Gaulli

Sant Ignasi l'encarregà a l'arquitecte florentí Nanni di Baccio Bigio, (1551), fou redissenyada per Miquel Àngel (1554), i Sant Francesc de Borja, com a General de la Companyia la feu construir. S'acabà el 1584.

Aquest model arquitectònic s'estructura amb una única nau i als costats diverses capelles interconnectades.
És el model que servirà a les esglésies jesuítiques d'arreu.

Papa Pau III (1534 -1549)

Sant Ignasi
Pintat per Claudio Coello

El Papa Pau V, a Roma, beatificà a Ignasi de Loiola (27.07.1609), i el papa Gregori XV el canonitzà (12.03.1622), al costat dels beats Francesc Xavier, Isidre llaurador, Felip Neri, fundador de la Congregació de l'Oratori, i Teresa de Jesús.

Sant Ignasi de Loiola és venerat com a sant per l'Església Catòlica Romana, celebrant la seva festivitat el dia 31 de juliol.

> **Decreto** del Santísimo Señor Nuestro y Padre en Cristo, Gregorio XV, tocante a la canonización de los Santos Isidro, Ignacio, Francisco Javier, Teresa de Jesús, virgen, y Felipe Neri, confesor, celebrada a 12 de Marzo de 1622: A honra de la santa individua Trinidad y exaltación de la fe católica, y aumento de la Religión cristiana, con la autoridad del mismo Dios Todopoderoso, Padre, Hijo y Espíritu Santo, y de los Santos apóstoles Pedro y Pablo, y nuestra, habiendo tomado consejo de nuestros hermanos, determinamos y definimos que los sujetos de buena memoria Isidro Labrador, patrón de Madrid; Ignacio de Loyola, vizcaíno, del lugar de Azpeitia, fundador de la Compañía; Francisco Javier, de la misma Compañía de Jesús; Teresa de Jesús y Ahumada, natural de Ávila,

fundadora de la Orden de Carmelitas Descalzas; y Felipe Neri, florentín, fundador de la Congregación del Oratorio, son Santos, dignos de ser escritos en el catálogo de los Santos; y como a tales los escribimos en dicho catálogo, determinando que todos los años, el día del tránsito de Isidro, Ignacio, Francisco y Felipe, como á confesores no Pontífices, y en el de Teresa, como solamente virgen, celebre la Iglesia universal sus oficios devota y solemnemente. Y sobre esto, valiéndonos de la misma autoridad, todos los que verdaderamente penitentes y confesados visitaren devotamente los sepulcros de los dichos, cualesquiera año en los días de sus festividades, concedemos un año y cuarenta días de indulgencia, y a los que hicieren esto en las Octavas de sus fiestas, concedemos cuarenta días.

El papa Gregorio XV, mostrant el pergamí amb el text de la canonització, i Ludovico Ludovisi, procurador del procés.

D'autor anònim (s. XVII), es conserva en el Monestir de l'Anunciació de Nostra Senyora, de les Carmelites Descalces d'Alba de Tormes.

Els cinc nous sants canonitzats pel papa Gregori.
obra de Guy François de Le Puy-en-Velay (s. XVII).

Tingué gran ressò la canonització d'aquests sants ─quatre espanyols i un italià─ a tota la península. Es feren diverses celebracions, com ho demostra els textos del poeta Lope de Vega[5], que dedicà àmpliament a Sant Isidre ─i també a Sant Ignasi─ descrivint als sants espanyols com: «un labrador para humildes [Sant Isidre]; un humilde para sabios [Sant Ignasi]; un sabio para gentiles [Sant Francesc Xavier]; y una mujer fuerte [Santa Teresa] para la flaqueza de las que en tantas provincias aflige el miedo».

[5] Lope Félix de Vega Carpio (*1562; †1635), poeta i dramaturg del Segle d'Or Espanyol. LOPEZ DE VEGA, Felix: *Relación de las fiestas que la insigne villa de Madrid, hizo en la canonización de su Bienaventurado Hijo y Patrón, San Isidro, con las dos comedies que se representaron y los versos que en la Justa Poetica se escribieron, dirigida a la misma insigne villa por Lope de Vega Carpio*. Madrid, imprenta Viuda de Alonso Martín, 1622, p. 26. En el Veure: ESPINÓS, Victor: *San Isidro, labrador de Madrid y Fray Félix Lope de Vega*. Madrid, imprenta municipal, 1922. Conferència pronunciada en la Real Academia de Jurisprudencia (23.02.1922). CARREÑO, Antonio: "Perspectivas y dualidades pronominales (YO-TU) en el *Romancero espiritual* de Lope de Vega", *Revista de Filologia Española*, vol. 58, n. 1/4 (1976), pp. 47-68.

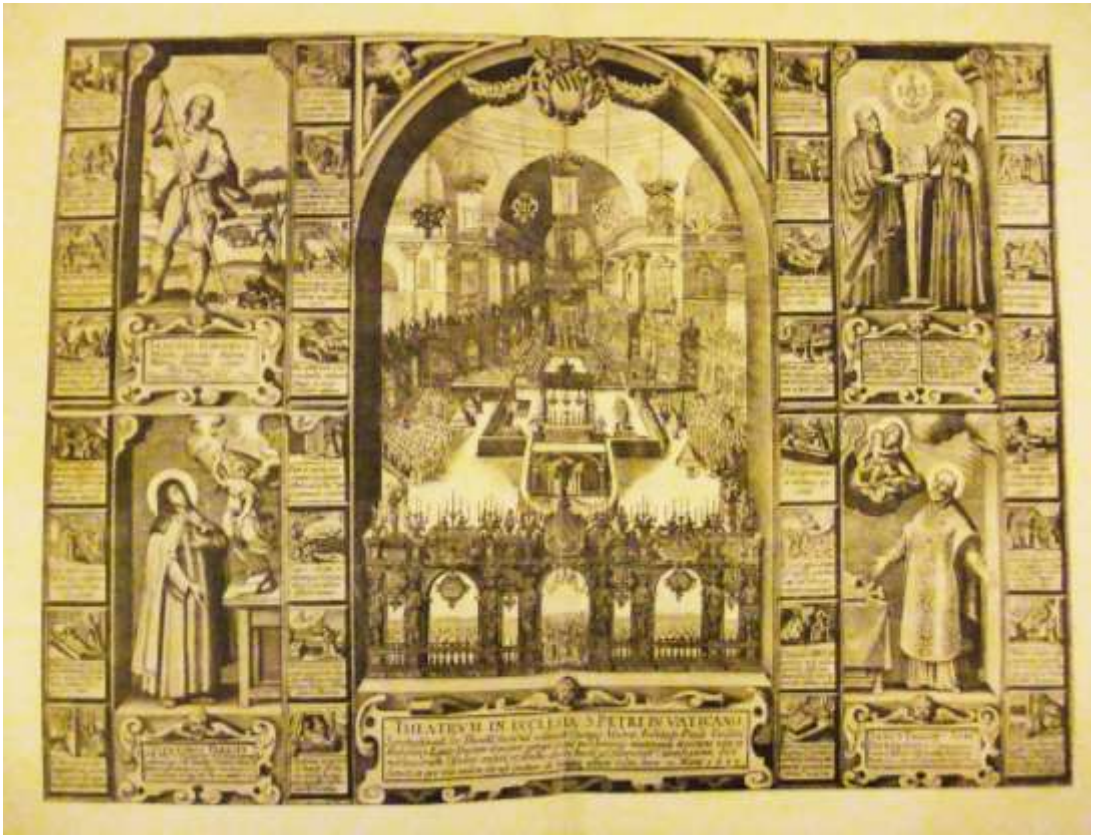

Quadre de la canonització dels cinc sants (1622)
A la part superior dreta: Sant Ignasi i Sant Francesc Xavier

Sant Ignasi i la música

En relació a l'aspecte musical en la vida de Sant Ignasi, podem preguntar en primer lloc: li agradava la música?

Podem tenir alguns detalls d'aquest aspecte de la vida de Sant Ignasi amb el testimoni del Pare Antonio Araoz, sj (*1515; †1573)[6], que diu d'Iñigo: *siendo músico, ni en viernes ni en sábado tañó, sin duda por su devoción a Jesucristo y a la Virgen*.[7]

[6] Antonio Araoz fou el primer provincial de Espanya (01.09.1547).
[7] ZABALA LANA, Féliz (sj): *Músicos Jesuitas a lo largo de la historia.* Bilbao, Ediciones Mensajero, 2008, p. 21.

El Pare Mauricio de Iriarte[8] fa un retrat de la seva personalitat: *Poesia una gran reactividad afectiva a estímulos estéticos, como a la música y aun a la poesia, que brotaban de una interior llama afectiva, nutrida de pábulos de bellaza, llama de que también se alimentava su honda sensación de la naturaleza.*

Segurament, per la seva condició de "cavaller" hauria tingut estudis de música dins la seva formació, doncs diversos escrits i el Pare Jeroni Nadal[9] ens concreten que *Íñigo pasó la niñez en su casa bajo los cuidados de sus padres y de un pedagogo, que le educaron piadosamente y conforme a su nobleza*[10].

També saben que de jove va passà uns deu anys a la residència de Juan Velázquez i María de Velasco on hauria rebut la formació del cavallers de la cort.

Segon la informació que dóna Baltasar Castiglione, en el seu llibre *El Cortesano* (1528), sobre la formació dels cavallers en aquella època, hi ha diversos capítols que expliquen: *El principal ornamento del ánimo seran las letras. Aprenda a cantar a la viola, recitando y cultive la música dulcificadora de los corazones, particularment delante de las damas, a las cuales se debe la mayor cortesía y reverencia,* etc.. Per tant podem suposar que dins la seva formació de cavaller hi hauria la música i tocar la viola, el llaüt o la vihuela o instruments semblants.

Sembla la formació musical d'Ignasi li hauria pogut donar el seu oncle Juan de Anchieta[11], gran músic, capellà i cantor dels Reis Catòlic, que haurien coincidit a la població d'Arévalo, on el jove Ignasi va anar a formar-se. Per això anoten: *Conocian a Iñigo por su destreza en el arte de tañer la viola, por su*

[8] DALMASES, Candido de (sj): *Obras completes de S. Ignacio de Loyola*. Madrid, Biblioteca de Autores Cristiano, 1943, pp. 27-28.
[9] El jesuïta mallorquí Jeroni Nadal (*1507; †1580) va ser un col·laborador de Sant Ignasi i el va ajudar a la promulgació de les Constitucions de la Companyia de Jesús.
[10] ZABALA LANA, Féliz (sj): *Músicos Jesuitas a lo largo de la historia.* Bilbao, Ediciones Mensajero, 2008, p. 21.
[11] Juan de Anchieta (*1462; †1523) de família preeminent del "Señorio de Guipuzcoa", era el segon fill de María Veraizas de Loyola y de Martín García de Anchieta y Urtayzaga de Loyola, per oncle-avi d'Ignasi de Loiola. També fou mestre de capella del príncep Juan i de l'infant Carles (futur emperador) i de les infantes Leonor i Isabel. Compositor de música profana amb textos en castellà per festes i música en llatí destinada al culte religiós.

valor en los torneos caballerescos, por su agilidad en las danzas y otros juegos juveniles[12].

El P. Ignasi Casanovas[13] concreta la vida que feia a Manresa: *Hacia siete hores de oración cada dia; se levantaba a medianoche; asistia dirariamente a la misa cantada, hores y vísperas; confesaba y comulgaba; visitaba las ermitas y lugares de devoción; asistia a los enfermos; enseñaba la doctrina a los niños y a los pobles*.

Així sabem que cada dia anava a la Missa Major i a les Vespres i Completes, a la Seu, que eren totes cantades i a la de les ermites, on també hauria trobat alguns cants marians. Per això trobem anotat en la seva regla: *La tercera*: *Alabar el oir misa a menudo, asímismo cantos, psalmos y largas oraciones en la Iglesia y fuera della*; *assimismo hores ordenades a tiempo destinado para todo officio divino y para toda oración y todas hores canónicas.* També parlant de la seva personalitat anota elm Pare Cándido de Dalmases: *No olvidemos que San Ignacio se extasiaba contemplando las flores, se elevaba y emocionaba mirando el cielo estrellado, se anegaba en lágrimes rezando el Breviario y celebrando misa, gustaba hondamente del canto y de la litúrgia sagrada*[14].

L'interès musical d'Ignasi l'explica el P. Luis González de Cámara, sj[15], *Con lo que mucho se levantaba en oración, era con la música y canto de las cosas divinas, como con Misas, vísperas y otras semejantes; tanto que me confesó, si acertaba a entrar en alguna Iglesia cuando se celebraban los oficiós cantados, luego parecía que totalment se transportava de sí mismo. Y no solamente le hacia este bien al ánimo, sinó también a su salud corporal. Y así cuando no la tenia o estava con grande hastío, con ninguna cosa se curaba más que con oir cantar alguna cosa devota a algun hermano.*

[12] ZABALA LANA, Féliz (sj): *Músicos Jesuitas a lo largo de la historia.* Bilbao, Ediciones Mensajero, 2008, p. 22.
[13] CASANOVAS, Ignacio (sj): *San Ignacio de Loyola fundador de la Compañia de Jesús.* Barcelona, Balmes, 1944, p. 98.
[14] Cándido de Dalmases Jordana (*1906; †1986) historiador. DALMASES, Candido de (sj): *Obras completes de S. Ignacio de Loyola*. Madrid, Biblioteca de Autores Cristiano, 1943, p. 57 i 271.
[15] El Pare jesuïta Luis González de Cámara o Luis Gonçalves da Cámara (*1520; †1575), historiador português. CASANOVAS, Ignacio (sj): *San Ignacio de Loyola fundador de la Compañia de Jesús.* Barcelona, Balmes, 1944, pp. 290-291; i ZABALA LANA, Féliz (sj): *Músicos Jesuitas a lo largo de la historia.* Bilbao, Ediciones Mensajero, 2008, p. 22.

Aquest relat d'un seu company jesuïta ─el Pare Lluis Ribadeneira[16]─ ens descriu molt bé la predisposició i l'afecte que tenia cap a la música i els bons i beneficiosos "resultats" que li oferia la música, encara que va remarcar que *Si yo siguiese mi gusto y mi inclinación, yo pondria coro y canto en la compañia; mas déjolo de hacer, porque dios N. S. me ha dado a entender que no es ésta su voluntat [...] ya que aun siendo tan santa y provechosa para la Iglesia la ocupación de cantar en el coro, no era ésta la vocación para la que Dios nos había llamado*[17].

Malgrat això a la Companyia, i pels jesuïtes, no hi ha una especial dedicació a la música. El P. González de Cámara[18] va preguntar a Sant Ignasi la raó de les singularitats que hi establia, per exemple no hi ha una concreció en el res en el cor, com tenien les altres comunitats ─per això no hi ha necessitat de cantar conjuntament─, i en canvi manava les peregrinacions ─els jesuïtes s'havien d'escampar pel món per predicar, encara que abans havien d'aprendre l'idioma de l'indret on anaven─, i li va respondre que era el què li havia manat Déu durant la seva estada a Manresa.

Seguint les Constitucions[19] de la Companyia en referència a la supressió del cor diu:

> Porque las ocupaciones que para ayuda de las ánimas se toman, son de mucho momento y propias de nuestro Instituto y muy frecuentes; y por otra parte siendo tanto incierta nuestra residencia en un lugar y en otro, no usarán los nuestros tener coro de horas canónicas ni decir las misas y oficios cantados, pues no faltará a quien tuviese devoción de oírlos, donde pueda satisfacerse. Y por los nuestros es bien se traten las coses más propias de nuestra vocación a gloria de Dios nuestro Señor.

[16] El jesuïta espanyol Pedro de Ribadeneyra o Ribadeneira (*1526; †1611) Va conèixer a Sant Ignasi el 1539, a Roma, i el va convèncer d'entrar a la Companyia. Fou l'introductor de la Companyia a Bèlgica (1556). És autor d'una important bibliografia especialitzada en els jesuïtes: *Illustrius scriptorum religionis Societatis Iesu catalogus* (Amberes, Plantin, 1608). Entre les biografies destaca la de Sant Ignasi (redactada en llatí (1572) i després en castellà (1583).
[17] ZABALA LANA, Féliz (sj): *Músicos Jesuitas a lo largo de la historia.* Bilbao, Ediciones Mensajero, 2008, p. 22.
[18] CASANOVAS, Ignacio (sj): *San Ignacio de Loyola fundador de la Compañia de Jesús.* Barcelona, Balmes, 1944, p. 111.
[19] *Constituciones,* 586, 1, 2 y 3.

Sant Ignasi va renunciar a resar les hores canòniques en el cor, com feien les altres ordres religioses, i concretava que no havia fundat una ordre monàstica, sinó una ordre religiosa a les ordres del Papa i disposada a anar a qualsevol parts del món on hi hagués necessitat, els volia lliures per fer la seva labor apostòlica.

El Pare General Peter-Hans Kolvenbach[20], en el discurs pronunciat a Bologna (14.11.2005) en la commemoració del centenari del naixement del jesuïta i pintor P. Giovanni Poggeschi, en referencia a la música deia:

> [...] También al campo de la música, superadas las primeras inseguridades, muestra la compañía una atención particular. Los colegios jesuitas en roma contratan a los mejores artistas de la época, como Tomás Luis de Victoria, Juan Pedro Luis de Palestrina. La música se convertirá después en parte integrante del programa formador de los alumnos, junto con las artes dramáticas. Más aún, la práctica musical, como muy bien ha dado a conocer la reciente película "La Misión", constituirá un instrumento extraordinario para la evangelización del nuevo mundo, particularmente en América Latina. La música se convierte de verdad en un lenguaje universal, hasta el punto de comunicarse con todas las culturas, de construir puentes entre las diferencias de los diversos pueblos. ¿Cómo olvidarse en lo que a esto se refiere de Doménico Zipoli, gran músico barroco, acerca del cual sólo en nuestros días hemos conseguido delinear sus contornos con segura precisión? Y dando un salto de al menos un par de siglos, podemos recordar al padre jesuita francés Aimé Duval ("el niño que jugaba con la luna"). La música canta la gloria de Dios, penetrando los anhelos y las heridas más profundes del hombre [...].

Sant Ignasi va renunciar a la música en les comunitats perquè no volia comunitat com les monàstiques, però va donar a la música la importància en la formació de les persones i, per ser un llenguatge universal, per unir als pobles.

[20] ZABALA LANA, Féliz (sj): *Músicos Jesuitas a lo largo de la historia.* Bilbao, Ediciones Mensajero, 2008, pp. 27-28.

Els primers jesuïtes

Els primers jesuïtes, a finals de setembre de 1529, foren dos companys estudiants a Paris, el francès Pedro Fabro (*1506; †1546)[21] i el navarrès Francesc Xavier (*1506; †1552)[22]. Més endavant, a partir de 1535, s'incorporaren Juan Coduri (†1541), Claudio Jayo (*1505), Pascasio Broët (*1500; †1562) i, més tard, Francisco de Borja (*1510; †1572) i Pedro Canisio (*1521; †1597).

Des dels primers temps, la importància de la Companyia de Jesús fou gran. Només cinc anys després de la seva fundació, els jesuïtes Diego Laínez (*1512; †1565), Alfonso Salmerón (*1515; †1585) i Francisco Torres (*1507/1508; †1584), formaren part amb més de vint-i-cinc bisbes i els superiors generals d'Ordes Religioses, del Concilio General de la Iglesia, a Trento (Itàlia) que convocà el Papa Pau III (13.12.1545-04.12.1563), per fer front a la Reforma de Martí Luter[23] que va seguir el papa Pius IV (*1499; †1565), durant el seu mandat (1559-1565) per concretar les reformes catòliques, que es coneixen com a Contrareforma[24].

Els jesuïtes participants, amb les seves gestions, varen saber plasmar les idees i l'esperit que tenia el concili, especialment la preocupació era

[21] San Pedro Fabro "el company silenciós" de la primera generació de jesuïtes, ha estat canonitzat pel papa Francisco el 2013.

[22] Francisco de Jaso y Azpilicueta, més conegut com a Francesc Xavier, Francesc de Javier o Francés de Jaso (*1506; †1552), nascut al Castell de Javier (Navarra) fou un rellevant jesuïta, que formà part del grup precursor de la Companyia de Jesús i un significatiu col·laborador de Sant Ignasi. Destacà per les seves missions a l'extrem Orient i al Japó, i va morir a la illa de Sanxon (Xina), per això va rebre el sobrenom de l'*Apòstol de les Índies*.

[23] El trànsit del món medieval al renaixentista va implicar un canvi de mentalitat i paral·lelament va sorgir una situació de crisi en l'organització de l'Església**,** que varen donar lloc a la Reforma ─que caldria anomenar Reforma protestant─, un moviment de Reforma cristiana a Europa. Es considera que comença amb *Les 95 tesis* de l'agustí alemany Martí Luter (*1483; †1546), el 1517, originant que molts fidels es separessin de l'obediència als papes. Per lluitar contra aquesta Reforma protestant va sorgir en el si de l'Església una Contrarreforma, o lluita del catolicisme contra el protestantisme.

[24] La convocatòria d'un Concili per resoldre el greu problema de l'escissió religiosa es va retardar molt temps perquè no prevalgués la posició de la superioritat conciliar sobre el Papa i també pels conflictes bèl·lics entre Espanya i Franca. Per això els resultats del Concili a Trento, que va començar el 1545 i les sessions es va allargar durant 18 anys (en tres períodes diferents), van arribar tard per aturar el desenvolupament del luteranisme.

l'extensió i defensa de la fe, la seva empenta missionera i l'educació de la joventut.

En general la iconografia de Sant Ignasi és presenta amb l'hàbit de sacerdot, amb casulla, llibre, crucifix i custòdia a la mà; també amb la vestimenta de miliar, però en els últims anys predomina el seu vestit de pelegrí.

Escultura de Sant Ignasi,
de Lorenzo Coulant Valera (1922)

Pintura de Sant Ignasi,
de Montserrat Gudiol (1991)

És patró de les diòcesis de San Sebastián i Bilbao, i copatró de la ciutat de Manresa.

Així, d'un personatge militar va sorgir un líder religiós prototip de la Contrareforma, amb una devoció a l'Església Catòlica i amb una obediència al Papa.

Les Constitucions de la Companyia tenien bàsicament la dedicació a la predicació, en pobresa i a les obres de caritat. Més endavant hi afegiren l'ensenyament, després de les experiències pedagògiques de Francesc de

Borja (1545) a la Universitat de Gandia (València), i de Jeroni Nadal (1548) al col·legi de Messina (Sicilia).

Després de la mort d'Ignasi de Loiola (1556), es redacta la *Ratio Studiorum* (1599), que és la guia o pla d'estudis que recull la teoria i pràctica docent dels jesuïtes. Amb el temps, l'activitat de la Companyia s'ha anat diversificant cap a diferents camps segons els reptes i problemes de cada generació.

L'organització de la Companyia es diferents a la d'altres ordes religioses, ja que els seus membres eren escrupolosament elegits i preparats durant molts anys; viuen en residències (no en monestir) i resen individualment (no en comunitat) per poder individualment evangelitzar per tot el món, i amb una disciplina interna molt rígida i amb un jurament d'obediència al Papa. L'any 1540 la Companyia de Jesús va ser aprovada definitivament i, sis anys després va morir Sant Ignasi (1556), ja comptava amb mil membres.

La Companyia ha anat creixent per tot el món, des dels primer col·legis a Roma, Espanya, Alemanya, França i als Països Baixos.

Les missions religioses a América, anomenades *Reduccions,* eren poblats d'indígenes organitzats i administrats per sacerdots jesuïtes, amb l'objectiu principal de civilitzar i evangelitzar.

Els jesuïtes aprenien les seves llengües i tenien una infraestructura econòmica i cultural, educant en la fe cristiana. Cal ubicar l'arribada dels jesuïtes molt aviat en uns territoris que s'havien descobert el 1492: Brasil el 1549, Perú el 1567, Mèxic el 1572. Fent diverses missions també a Colòmbia, Bolívia, Paraguai i l'Argentina en els segles XVII i XVIII, a més de les missions al Japó, a les Filipines, etc.

També desenvoluparen col·legis i universitats, a més d'Estats Units, a Argentina, Brasil, Colòmbia, Xile, Equador, El Salvador[25], Guatemala, Mèxic, Nicaragua, Paraguai, Perú, República Dominicana, Uruguai, Veneçuela.

[25] Cal destacar la presència evangelitzadora dels jesuïtes al continent americà que no ha cessat. Un exemple és la fundació de la Universitat Centramericana José Simeón Cañas (la UCA del Salvador) (1965), i cal recordar els assassinats del seu Rector, Ignacio Ellacuría, el vicerector acadèmic, el director del "Instituto de Derechos Humanos", el director de la Biblioteca de teologia, el professor de filosofia, un jesuïta, i dues col·laboradores de la Universitat, per un grup del Batalló de la Fuerza Armada de El Salvador (16.11.1989). La universitat va rebre el

També en aquests indrets trobarem que la música forma part de l'educació i de les celebracions religioses i festives.

Per la ubicació de col·legis o centres d'espiritualitat, podem dir que els jesuïtes i el nom de "Manresa", pel què va representar en la vida de Sant Ignasi, està escampat arreu del món. Els indrets concrets els trobem en el llibre *Manresa un nom universal*, que va escriure el Dr. Josep M. Gasol[26]. També cal esmentar que diverses revistes, publicades per jesuïtes, porten el nom de "Manresa" (com la fundada el 1924), que reaparegué després de la guerra civil, el 1942, amb el nom de *Manresa. Estudios de Ascética y Mística en relación con los Ejercicios.*

L'espiritualitat ignasiana deriva de l'experiència del fundador dels Jesuïtes, que ha impregnat l'estil dels jesuïtes a altres Congregacions Religioses i grups de laics.

A manera de resum podem dir que la característica principal, segons el desig expressat per Sant Ignasi, és el de "buscar i trobar Déu en totes les coses**".** Així es defineix una espiritualitat vinculada a la vida, que convida als que la segueixen a ser "contemplatius en l'acció" i a alçar la mirada cap a la globalitat, però aterrant en allò concret i proper.

La seva tasca, malgrat les vicissituds complexes que ha viscut la Companyia i els propis jesuïtes durant aquests segles, perdura i el seu esperit i els seus ideals d'acció han quallat i persisteixen.

Musicalment cal tenir en compte per relació amb les festes que li dedicaren i, per tant, amb la música que interpretaren i la que van escriure compositors per solemnitzar les efemèrides, les següents dates: 1491 el naixement de Sant Ignasi; 1522-1523 la seva estada a Manresa; 1540 Fundació de la Companyia de Jesús; 1556 la mort de Sant Ignasi; 1609 la seva

---

Premi Príncipe de Asturias de Comunicación y Humanidades, en reconeixement a la seva defensa de la llibertat i dels drets humans (1990). Veure: SIBATTE ALGUERÓ, Rafael de, sj: *Els Jesuïtes a la U.C.A. del Salvador. Presència evangèlica.* Manresa, Ajuntament de Manresa, 1991. Conferència pronunciada al Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa dins els actes commemoratius del 5è centenari del Naixement de Sant Ignasi i 450è aniversari de la Fundació de la companyia de Jesús, (23.01.1991).

[26] GASOL ALMENDROS, Josep M.: *Manresa un nom universal*. Manresa, ajuntament de Manresa, 1991.

beatificació i 1622 la seva canonització i les seves posteriors celebracions centenàries.

Cal recordar que els Pares Jesuïtes foren pioners en introduir la música com una signatura en el col·legis i universitats, alhora que varen destacar com a professors i/o directors de cor i compositors.

Encara que pot ser un altre tema d'interès a tenir en compte, cal esmentar, per exemple, que en el col·legi manresà de Sant Ignasi, l'any 1885, en una distribució detallada del seu Reglament[27] s'anota que els dies ordinaris tenien classe de solfeig; els dijous (d'octubre a Pasqua) tenien classe de cant i piano. Per tant per una correcte educació dels nois hi entrava l'aprenentatge de la música.

Cal pensar també amb tots els jesuïtes que han siguts compositors i que, per tant, també han aportat la seva música a l'entorn de Sant Ignasi. Dels quals cal destacar el jesuïta barceloní Pare Antoni Massana i Bertran (*1890; †1966), el guipuscoà Nemesio Otaño Eguino (*1880; †1956) i el basc P. Félix Zabala Lana (*1921; †2013), entre d'altres. I també els jesuïtes que són autors dels textos de les cançons que han compost altres compositors, com el Pare Ramon M. de Bolós, P. Ramon Tarrats Comaposada, P. Manuel Peypoch Sala, entre d'altres.

Sant Ignasi

[27] REVUELTA GONZÁLEZ, Manuel sj: *Los colegios de jesuitas y su tradición educativa (1868-1906)*. Madrid, Universidad Pontificia Comillas, 1998, pp. 272-273.

Sant Ignasi de Loiola

Premi Pare Ignasi Puig i Simon 2017: La Música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola i de la Companyia de Jesús a la ciutat de Manresa. Materials per al seu estudi.
Glòria Ballús Casóliva

2.1.- La Música a Montserrat durant l'estada de Sant Ignasi

Un centre musical relacionat amb Sant Ignasi era el Monestir de Montserrat, amb una escola de música que venia del segle XIII.

L'Escolania, amb l'Escola de música –un honor de Montserrat–, és un dels cors de nens més antics d'Europa, per documents del segle XIV que són testimoni de la seva existència com a institució religiosa i musical.

No oblidem la tradició musical de Montserrat, com ho demostra el *Llibre Vermell*[28] de Montserrat, que va ser copiat entre 1396 i 1399, encara que conté també fragments del segle XVI.

Aquest còdex està integrat per 23 plecs que contenen diversos textos de temàtica religiosa, entre els quals destaca l'anomenat *Cançoner Montserratí,* format per 10 composicions vocals –vuit en llatí, una en català i una altra en occità– dedicades gairebé en la seva totalitat a la Mare de Déu de Montserrat, i destinada als pelegrins que visitaven el monestir a partir del segle XIV.

La finalitat d'aquestes peces les descriu el mateix manuscrit en llatí, que traduït diu: Com que els pelegrins volen cantar i ballar mentre vetllen de nits a l'església de Santa Maria de Montserrat, i també a la llum del dia; i com que allà no han de cantar-se cançons que no siguin castes i piadoses, s'han escrit les cançons que apareixen aquí. I han de ser cantades de manera honesta i sòbria, vigilant de no destorbar ningú que vetlli en la pregària i en la contemplació devota". Per tant és ben evident que la música era molt present en el monestir, al menys des del segle XIV.

Centrant-nos en el segle XVI, l'abat benedictí Cisneros (1499-1510)[29] dotat d'excel·lents qualitats de govern, continuador de les tradicions montserratines. Va escriure unes constitucions per les diferents seccions que formaven la comunitat de Montserrat, entre elles pels escolans[30]; així

[28] Els folis 21v.-27 recullen aquestes peces musicals d'autor anònim. Per ampliar veure: GÓMEZ MUNTANÉ, Maricarmen. *El Llibre Vermell: cantos y danzas de fines del Medioevo*. Madrid, Fondo de Cultura Económica, 2017.
[29] García Jiménez (o Ximénez) de Cisneros (*1456; †1510), conegut com a abat Cisneros.
[30] Concretament en el llibre *Caeremoniarum Montisserrati* de Garcia de Cisneros hi consten les regles pels escolans.

reorganitzà el monestir, els monjos, els ermitans, els preveres i els escolans, i aconseguí, també, una ampliació de l'edifici existent i la biblioteca, organitzà una impremta i, sobretot, implantà una observança monàstica estricta, esplendor en el culte, l'acolliment a les visites freqüents de fidels i don à una hospitalitat més generosa als pobres i als pelegrins.

Abat Cisneros

En referència als escolanets, Garcia de Cisneros escriu un text en castellà *Regula Puerorum*[31] (Regla y modo de vivir de los escolanes de Montserrate). El manuscrit indica que són 20 escolanets. L'historiador benedictí P. Yepes, concreta que inclou la "Regla, costumbres y ceremonias de los Infantes escolanes, pajes de Nuestra Señora" mogut per l'interès de Cisneros pels nens i concreta "y el gran cuidado que en Montserrat se tiene de los Escolanes".

[31] Manuscrit de Cisneros, folis 177-186v. Morel-Fatio dóna la seva descripció concretant que procedeix de Saint-Germain, de París. Són d'una sèrie de petits fascicles tramesos des de Montserrat que foren aplegat pels Benedictins de Saint Maur.

EXERCITATORIO
Dela vida eſpiritual
compueſto por el muy reuerendo padre fray Francisco Garcia de Ciſneros Abad que fue del moneſterio de nueſtra señora de Mõſerrat.

Exercitatorio de la vida espiritual compuesto por el muy reverendo padre fray Francisco Garcia de Cisneros Abat que fue del monasterio de Nuestra Señora de Montserrat

L'abat Cisneros[32] també va escriure l'obra *Exercitatorio de la vida espiritual* (*Exercitatorium, Tractatus utilis, Lavacrum animae, De eruditione Religiosorum)*, una obra mística pel seu contingut que es basa en l'oració mental metòdica, de mèrit i de gran influència sobre les ànimes. Sembla que Ignasi de Loiola la va conèixer i segurament seria un punt de partida pels seus *Exercicis Espirituals*, malgrat la diversitat de les dues obres.

Dom Jean Guerin (francès d'origen i des de petit escolà de Montserrat), que fou l'arxiver del monestir, va escriure nombroses obres, entre les quals les biografies dels homes il·lustres de Montserrat i un llibre sobre l'Escolania.

[32] ALBAREDA, Anselm M.: "Bibliografia dels monjos de Montserrat (segle XVI)", *Analecta Montserratensia*, vol. II, 1928.

Una data que confirma que l'Escola de música tenia una producció important i un lloc preeminent entre els cenobis benedictins.

Dins la cronologia de la història dels escolans podem indicar com a dades significatives:

. Any 1025: fundació de la Comunitat benedictina de Montserrat.

. En el segle XII: el pelegrins comencen a pujar a Montserrat per venerar a la Moreneta.

. Any 1307: primer document de l'existència de l'Escolania.

. Any 1479: Els demanen per anar a cantar davant el rei Ferran del Catòlic a Barcelona

. Any 1494: l'Abat Garcia de Cisneros anota la importància del cant en relació als escolans, que en aquest any són 20.

En el segle XVI: l'abat Bartomeu Garriga, que havia sigut escolanet, comença un temple més gran i potencia la presència dels escolanets; i a partir del segle XVII: etapa de creixement musicals amb mestres de l'Escolania que dirigeixen el cor i escriuen composicions per un nou repertori.

Malgrat la importància que tenia la música al monestir, i la dedicació que l'abat Cisneros va tenir pels escolans, no tenim notícia de qui dirigia els cants, quin era el repertori ─encara que el podem suposar en comparació en altres esglésies─ i com s'organitzaven exactament, doncs el primer càrrec de mestre de capella musical de l'abadia de Montserrat, organista i compositor fou Joan Marqués que va exercir entre 1625 i 1641; per tant lluny de l'estada de Sant Ignasi a Montserrat.

La vida de Sant Ignasi va tenir una connexió important amb el món benedictí, per a la seva estada al monestir de Montserrat i per les obres de l'abat Garcia Jiménez de Cisneros[33].

[33] Cisneros va ingressar en el monestir de San Benito el Real de Valladolid el 1455. El 1493 va ser enviar pels Reis Catòlics al monestir de Montserrat per impulsar la reforma benedictina. Fou prior i després abat fins el 1510 que morí. L'any 1500 va escriure l'obra mística *Ejercitatorio de la vida espiritual,* obra de devoció basada en un mètode d'oració introspectiva que buscava la unió amb Déu a través de la meditació.

Ignasi dóna els seus vestits als pobres (gravat)

L'any 1522, Ignasi de Loiola a Montserrat es trobà als monjos Ferran de Torquemada (†1527), Joan de Sant Joan; Alfons de Vizcaia, Miguel Sobrarias (†1557) que va escriure el *Catálogo de los monges que siendo ninos sirvieron de Escolanes... de Montserrat"*[34], Miquel Forner (†1560), Benet Vila, Joan de Robles (†1572) Pere de Burgos (†1536) autor de *Libro de los Milagros hechos a invocación de Nuestra Señora de Montserrat* [35], i Bartomeu Garriga (†1578), que va escriure diverses biografies de monjos entre les quals la de Joan Chanones, primer director espiritual d'Ignasi de Loiola, entre d'altres.

[34] *Analecta Montserratensia* vol IV
[35] Una reimpressió del llibre es feu a Manresa, a la Impremta Roca, (carrer de Sant Miquel, 15), l'any 1875.

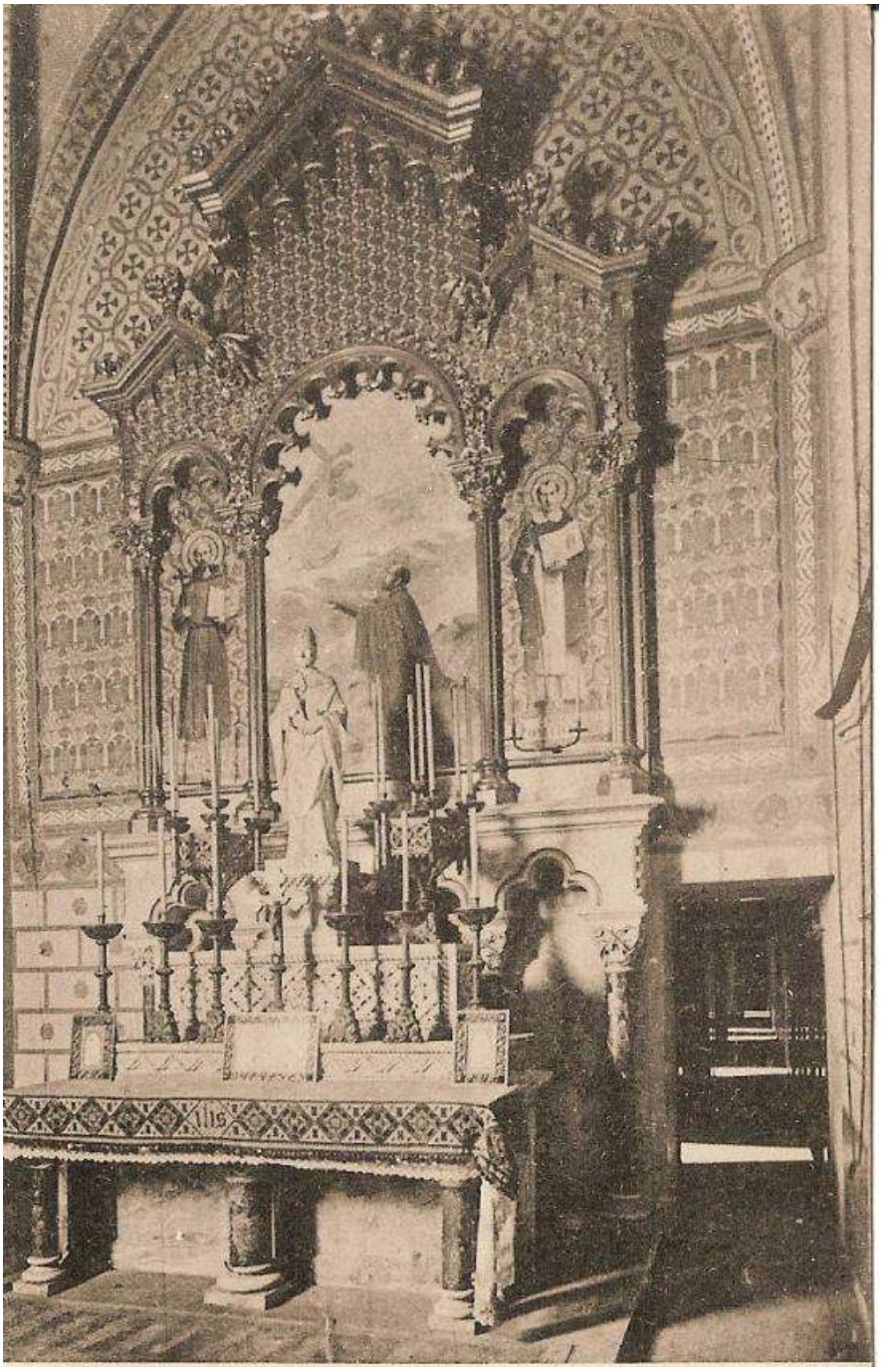

Altar dedicat a Sant Ignasi
en el Santuari de la Mare de Déu de Montserrat

Precisament en una ermita prop del què llavors era el monestir, va tenir lloc la confessió general amb el monjo benedictí Juan Chanones[36]; el dia 24 de març ─vigília de l'Anunciació a la Verge Maria─ i deixà els seus vestits militars i la seva espasa, després de pregar a la Mare de Déu.

A Montserrat, hauria seguit la música que cantaven els monjos, per els cants quotidians, especialment de Laudes i Vespres, i pels escolanets que hi havia al monestir.

El que coneixem com a capelles de música es formen en els seus orígens a partir de les *Escoles de cant* que hi havia en els principals monestirs i catedrals durant l'Edat Mitjana, i una de les més rellevants és l'*Escolania de Montserrat,* un cor de nois, de veus blanques del Monestir de Montserrat, documentada, com he esmentat, des del segle XII.

Per tant Sant Ignasi, en el segle XVI, hauria escoltat els cants d'aquests monjos i dels escolanets.

Aquesta petjada de Sant Ignasi a Montserrat, la trobem amb els goigs que ho expliquen i amb els dedicats a l'advocació de la Mare de Déu de Montserrat que també fa referència a la "visita" del pelegrí Ignasi de Loiola[37].

[36] John Chanon o Chanones o Xanones, O.S.R.
[37] Aquests goigs els trobem en l'apartat de Goigs dedicats a Sant Ignasi i Goigs que fan referència a Sant Ignasi.

2.2.- La música a Barcelona durant l'estada de Sant Ignasi

Musicalment, la Barcelona (i per extensió Catalunya) del segle XVI segueix l'estil del Renaixement. En aquest període les principals manifestacions musicals són:

1.- Música litúrgica pròpia dels oficis religiosos i del culte popular de processions, invocacions i oracions de caràcter semiprofà.
2.- Música de dansa a les places i carrers, a la cort i als palaus.
3.- Música militar o de solemnitat civil, per al seguici de personalitats ciutadanes com batlles, cònsols, etc. interpretada pels grups o cobles instruments de trompeters, tamborers i ministrers.
4.- Música d'àmbit domèstic, amb cançons de cor, cançons de treball, romanços i poemes èpics, jocs, etc.

La música professional es desenvolupa principalment a l'Església i a la cort perquè té una protecció econòmica dels personatges rellevants, o pels pagaments dels Ajuntaments (llavors anomenats Consells Municipals). Així començaren les primeres capelles de música.

Las capelles estaven formades majoritàriament per cantors, els organistes i els ministrils, que eren els instrumentistes. Hem de tenir en compte, però, que moltes vegades els mateixos cantors eren també els que feien sonar els instruments. Davant de les capelles hi havia el Mestre de capella, que solia ser un eclesiàstic, i tots havien de seguir unes obligacions que generalment estaven escrites.

La seva música era principalment pel culte religiós. En la litúrgia es va conservava el cant pla, monòdic i estrictament vocal, i també amb la polifonia o cant d'orgue, en la qual intervenia simultàniament o per separar veus i instruments.

Les capelles eclesiàstiques més representatives van ser les de les catedral de Barcelona, Girona, Lleida, Tortosa i La Seu d'Urgell. En les

parròquies importants i en els monestir l'activitat musical era més pedagògica, sobretot per la formació de joves cantors en les escolanies.

Els principals centres d'activitat musical a Barcelona era la catedral, i també la capella de Ferran el Catòlic fins el 1516, quan la capitalitat cultural es desplaçà a València, aparegueren altres capelles a la cort del duc de Calàbria.

Malgrat els problemes econòmiques, les revoltes i les dificultats de tota mena que varen patir, a Barcelona, a finals del segle XV, hi havia una bona activitat musical si tenim en compte els compositors d'aquesta època a l'entorn dels anys que Sant Ignasi hi va viure

Mateu Fletxa "el Vell" (*1485; †1553), se l'anomena "el vell" perquè posteriorment un seu nebot amb el mateix nom i cognom també serà compositor i l'anomenaran "el jove"[38]. Fou un compositor de la Corona d'Aragó i mestre de capella de la catedral de Lleida (1523-1525) durant els anys de residència de Sant Ignasi a Manresa i Barcelona. Posteriorment va ser mestre de capella de les infantes Maria i Joana, filles de l'emperador Carles V. Les seves obres més importants són les *Ensalades*[39], entre les quals figuren *El fuego, La bomba, La negrilla, La guerra, La justa, La viuda, Los chistes, Las cañas, El jubilate* i *El cantate*; i els *villancicos* a tres i a quatre veus, que mostren una tècnica contrapuntística notable. La única obra litúrgica que es conserva és un *Miserere*, a quatre veus, que es troba en el manuscrit Ms. 5878 de la Biblioteca de Catalunya.

Altres músics de l'època: Bartomeu Càrceres (*fl.* 1546), compositor especialment d'*Ensalades;* Pere Cubells *(fl.* 1520?), compositor i mestre de capella de Santa Maria del Mar de Barcelona (1532); Joan Gallart (1507); Antoni Joan Ferrer (1510-1515); i Lluís del Milà (**c.*1500; †*c.*1561)[40].

[38] Mateu Fletxa el jove (*1530; †1604), compositor.
[39] Les *Ensaladas* és un gènere musical polifònic, molt popular a tota la península Ibérica. Sobre tot servia per distreure als membres de la cort i a les festes de palau, i varen tenir molta popularitat a l'època.
[40] Lluís del Milà o Lluís Milà (**c.*1500; †*c.*1561), escriptor, compositor i músic de la Cort de València. Va ser el precursor de la música per a viola de mà i el primer compositor que va introduir instruccions verbals per marcar el *tempo* a les partitures.

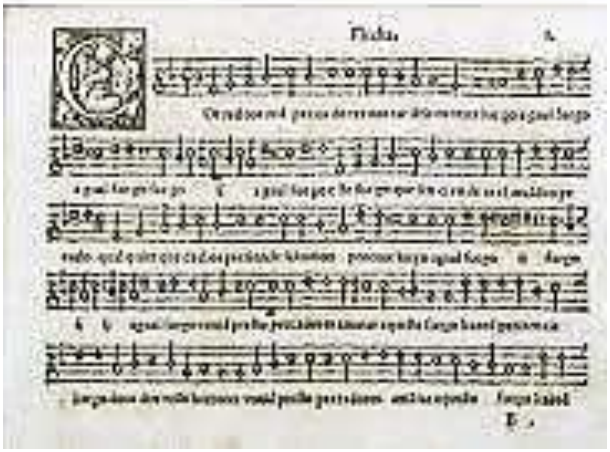

edició de *Las Ensaladas*, de Mateu Fletxa el Vell

En el segle XVI va predominar la forma musical
de *Las Ensaladas* i van predominar els vihuelistes

Concretament, a començaments del segle XVI, Joan Castelló [o Castells] i Pere Joan Aldomar varen ser els mestres de capella de la catedral de Barcelona.

Pere Joan Aldomar (s. XVI) compositor i mestre de Capella de la catedral de Barcelona (1506-?). A més, va ser cantor de la capella de Ferran el Catòlic (1508), i es conserven obres seves a diversos cançoners, com el *Cançoner d'Upsala*[41] i el *Cancionero de Palacio*[42].

També cal destacar la nissaga dels Vila amb Pere Vila, Pere Alberch Vila (nebot de l'anterior), i Lluis Ferran Vila, nebot de l'anterior.

Pere Alberc i Vila (*1517; †1582), organista, orguener i compositor, i autor de *Madrigals*, amb textos catalans de Pere Serafí i Ausias March, i també amb textos castellans, francesos i italians.

S'han enregistrat algunes de les obres d'aquests destacats compositors del segle XVI, que ens permeten transportar-nos a la música que va escoltar Sant Ignasi. Com a mostra l'edició *Antologia de la música Catalana* de la Gran Enciclopèdia de la Música (cd 1 i 2), hi figuren: *¡Ah Pelayo, que desmayo!,* de Pere Joan Aldomar, per la Capella Virelai; *El bon jorn,* de Pere Alberc i Vila, per La Colombina*; Aquesta gran novetat* i *Nosaltres tots creem, d'Antoni de Ribera,* pel cor Lluis Vich; *La guerra* i *Bella de vos*, de Mateu Fletxa el Vell; *Pavana* IV i *Fantasia 1, de Lluis del Milà,* per viola de mà; *Toca Juan tu rabelejo*, per la Capella de Ministrers, i *Soleta yo so açí, per la Capella Virelai,* de Bartomeu Càrceres.

També, acompanyant l'edició *Historia de la Música Catalana, Valenciana i Balear* (cd 1) (Barcelona, edicions 62), hi figuren diverses obres d'aquests compositors: Mateu Flexa el Vell, Lluis del Milà i Bartomeu Càrceres.

---

[41] *Cançoner d'Upsala,* també conegut com el "Cancionero del Duque de Calabria" (perquè fou recopilat en la cort de Ferran d'Aragó, duc de Calabria, a Valencia) i com a "Cancionero de Venecia" (perquè fou publicat en aquella ciutat, en 1556, per l'impressor Jerónimo Scotto). El nom real del llibre és: *"Villancicos de diversos autores, a dos, y a tres, y a quatro, y a cinco bozes, agora nuevamente corregidos. Ay mas ocho tonos de Canto llano, y ocho tonos de Canto de Organo para que puedam aprovechar los que a cantar començaren."***.** Aquest llibre conté, principalment "villancicos" [villancets], de diversos autors, entre els quals cal esmentar a Juan del Enzina i Cristóbal de Morales. A l'any 1917 es va trobar l'únic exemplar que es coneix a la biblioteca de la Universitat d'Uppsala (Suècia). El "villancico" és una forma musico-poètica en castellà i portugués, tradicional d'Espanya i molt popular entre els s. XV-XVIII, a partir de cançons profanes amb refrany, que s'harmonitzaren a varies veus i s'interpretaven en les festivitats del cicle de l'any.

[42] En el *Cancionero de Palacio* (1474-1516) destaquen les composicions de Juan del Enzina i la col·lecció de *Villancicos de diversos autores* (Venecia, 1556).

Un altre compositor a destacar, considerat un dels millors músics de tot el Renaixement català, és Joan Brudieu (*1520; †1591), que fou cantor a la catedral de La Seu d'Urgell i mestre de capella (1548). Va escriure diverses composicions entre elles les editades *Els Madrigals i la Missa de difunts d'en Brudieu*[43], (1585), i l'obra més important de caràcter popular foren els *Goigs de Nostra Dona*[44].

A més de l'orgue, instrument de teclat, els ministrers acompanyaven la polifonia generalment doblant les veus, i la formació bàsica era amb xeremies i bombardes, instruments aeròfons de canya doble i so potents, i instruments e corda. Per les solemnitats militars eren les trompetes, trombes i atabals, que feien la seva funció.

Des de sempre hi ha hagut música a les esglésies, convents i monestir, sobre tots pels mateixos capellans o monjos, per donar més solemnitats a les celebracions religioses. Els cants anaven a càrrec dels monjos o dels capellans per acompanyar les celebracions litúrgiques. També hi havia els grups de cantaires o cantors, amb els nens corers o escolanets, els grups d'instrumentistes i tots dirigits pel Mestre de Capella, i un organista.

El Xantre o cabiscol era una dignitat eclesiàstica que designava que era el cantor o conduïa el cor i el Sotsxantre era el regia el cor en el cant pla o gregorià.

En l'evolució de les formes musicals i la introducció de la polifonia, van fer necessària una organització dels cantors, en més quantitat i després introduint els instrumentistes. Per això va ser necessària la Capella de Música, amb un mestre de capella per dirigir.

[43] *Els Madrigals i la Missa de difunts d'en Brudieu,* Barcelona, Hubert Gotard, 1585, i reedició: Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1921.
[44] Els *Goigs de Nostra Dona* estan publicats conjuntament amb els madrigals. Sobre la melodia tradicional escriu variacions d'estructura polifònica i contrapuntística, diferent a cada estrofa. Felip Pedrell i Higini Anglès en feren una edició crítica i la transcripció (Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1921) i Jordi Casas en feu una edició crítica (Barcelona, Dinsic, 1998). Tomeu Quetgles Pons ha publicat l'edició musicològica de tota l'obra de Brudieu, (3 vol.)(Barcelona, Tritó, 2001-2002).

A Barcelona, la primera documentació de Mestre de Capella i, per tant, de Capella de Música, és la de la catedral de la Santa Creu i Santa Eulàlia, que es va construir (1298-1420).

Encara que hi ha documentació relativa a l'orgue datada al 1259, l'instrument actual, d'estil renaixentista, es va construir entre 1538 i 1540, principalment a càrrec de l'orguener Pere Flamench (de l'escola de la Corona d'Aragó). Consta de dos cossos, el major de 16 peus, i la caixa de l'orgue és la més antiga que es conserva a Catalunya. És de gran interès artístic, litúrgic i històric, es troba ubicat a l'interior de la nau, sota el campanar.

Per tant, Sant Ignasi, segur que en les seves visites hauria seguir la música que s'interpretava en aquestes esglésies, convents i monestirs, a càrrec de cors, xantres, sotsxantres, etc. i pels organistes de l'època; i més concretament a la catedral, on anava molt sovint, amb la música de Pere Joan Aldomar (des de 1506).

L'orgue de la catedral de Barcelona

3.- Manresa i sant Ignasi. La Ruta Ignasiana

Malgrat les vicissituds polítiques i socials i la problemàtiques del segles, la devoció a Sant Ignasi i la presència de la companyia de Jesús –encara que amb algunes llacunes– ha estat sempre present a la ciutat de Manresa.

La Manresa que va conèixer Ignasi de Loiola tenia uns 1.000 habitants.

La música que es tocava a Manresa era, sobretot, en el temple més important de la ciutat, la col·legiata de Santa Maria de la Seu.

Tenim constància de la seva vida musical, des del segle XIV (any 1352), quan el canonge Guillem Altarriba era el mestre de l'escola de música –anomenat per 5 anys–; i en el segle xv (any 1467), quan el Consell de la ciutat pagava el salari de mossèn Francesc Santllei per ser l'encarregat de l'escolania.

Plànol de la Manresa del s. XVI

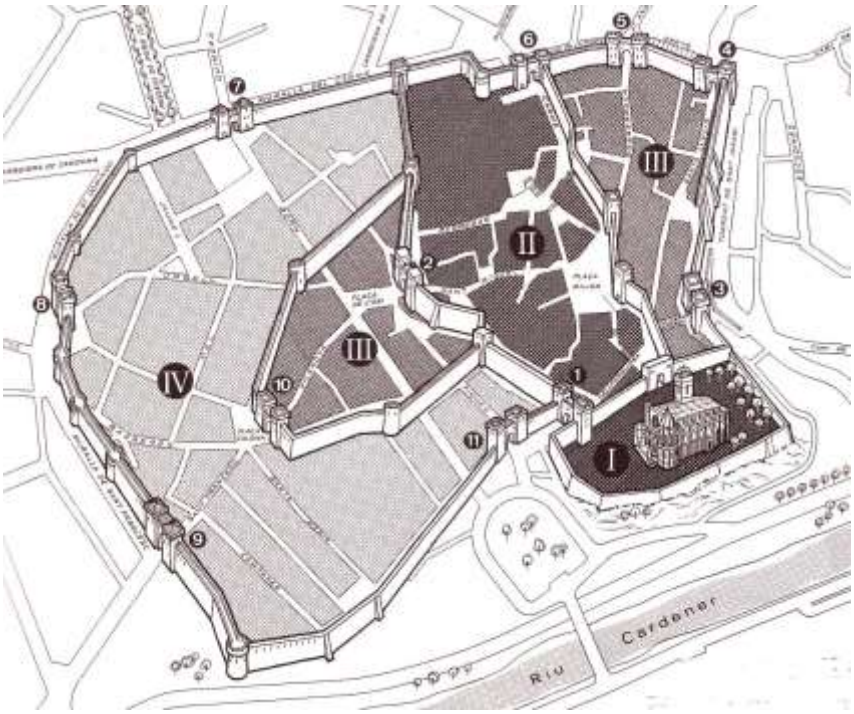

Els nuclis de la ciutat: l- Puigcardener amb la Seu; el nucli II, segle XI; el III segle XIII i el IV a l'ampliació del segle XVI, amb els portals: 1-Coll del Castell, 2-Sant Miquel, 3-Mossèn Bosc, 4-Cuirateria o Santa Llúcia, 5-Sobrerroca, 6-Carme o d'En Planeta, 7 -Predicadors, 8-Urgell o Valldaura, 9-Lleida, 10-Vilanova o les Barreres i 11-les Piques.

Per altra banda, tenim noticia d'un orgue, des de l'any 1506. En el llibre del Consell de la Ciutat, es llegeix que el 12 de Juliol de l'any 1506 els honorables Consellers i Consell general, congregats en el lloc acostumat, resolgueren fer construir un Orgue a l'església de la Seu el qual fou col·locat sobre el portal del nord entre els altars de Tots Sants i Sant Nicolau.

Per tant des del 1506 hi ha un orgue a la Seu, encara que el primer amb el càrrec d'organista, per tant un càrrec remunerat, va ser el Rnt. Miquel Aymerich del Bosch (1562-1585).

Formaven part de l'església els "conduptius", que eren els encarregats dels cants, els que conduïen les melodies, sobre tot les formes existents, com

el *conductus,* monòdics, sil·labics o polifònics, *que eren* melodies que s'anaven repetint amb estrofes iguals; o l'órganum (amb una *vox principalis* que és la melodia principal i una altra per graus conjunts, i el *motet,* que primitivament eren peces vocals polifòniques sense acompanyament instrumental.

Durant l'estada de Sant Ignasi hi devien haver dotze conduptius i dos corers, però en el 1611 (12.04.1611) amb fi de continuar donant relleu a les festivitats, els Srs. Bernat Matellas i Francisco Lucia, canonges de la Seu de Manresa, els síndics de l'Iltre. Capitol de Canonges i dels venerables Francisco Picalques i Jaume Torres, preveres i beneficiats, síndics i procuradors de la venerable comunitat de beneficiats de dita església, presentaren una súplica al bisbe de Vic i de Manresa Onofre Reart. Aquella estructura vocal era insuficient per poder cantar les obres polifòniques que l'evolució de les formes musicals aportaven. El 27 d'agost de 1611 es concedí. Els conductius es reduïren a set, s'afegiren dos corers i un mestre de cant per dirigir. Per tant podem dir que a partir d'aquell moment ja va existir una Capella de Música, reestructura com a tal, de donar un esplendor i lluïment a les funcions de l'església. Però no va ser fins el cap d'uns anys que es va nomenar el primer Mestre de Capella remunerat, el Rnt. Jaume Canyelles (1625-1632).

Això demostra que, com en totes les esglésies importants del país, hi havia la persona encarregada de portar el cant dins les celebracions litúrgiques i un càrrec d'organista, que ens dóna una informació real del què s'oferia i de la música que s'hi feia: cant pla o gregorià, cants polifònics acompanyats d'orgue.

Per tant, a més de totes les vivències manresanes de Sant Ignasi, que trobem en diferents publicacions, hem de poder saber quina música hauria escoltat Ignasi de Loiola durant la seva estada: els cants de l'escolania, les obres dels organista, les del compositors, etc. tant a la ciutat de Manresa com en el seu pas per Montserrat i Barcelona.

D'aquesta vessant sobre la música i Sant Ignasi cal investigar-la, a més de la música concreta durant la seva estada manresana en el segle XVI, on de ben segur hauria escoltat els cants litúrgics o populars; i les que a l'entorn de la seva figura, van néixer en forma de goigs, d'himnes, etc., i la música d'altres

dates i/o celebracions importants, i les que la devoció popular, posteriorment va fer néixer.

Ermita i creu de la Mare de Déu de la Guia

Podem dir que el primer contacte amb Manresa i la música va ser el 25 de març de 1522, a l'ermita de la Mare de Deu de la Guia ─que feia poc que s'havia construït seguint el testament de Magdalena, dona d'Antoni Bastardes de 1503, que va deixar encarregat fer un oratori per venerar la Verge Maria─.

Segon el Pare Fidel Fita[45], quan Ignasi va arribar a Manresa es troba que "Celebrábase entonces aqui con grande algazara la solenidad del dia. De todos los pueblos a la redonda acudían en masa las gentes, a saludar solicitando su ampara a la Virgen Sma. de la Guia". Era la festivitat de l'Anunciació de Maria i una romeria ho celebrava amb gran gatzara per la solemnitat. Per tant Ignasi de Loiola ja va començar a copsar les devocions marianes a Manresa.

La vida d'Ignasi a Manresa la trobem documentada en dos grups: el primer amb els relats de persones coetànies a Ignasi de Loiola, i el segon en els processos de beatificació i canonització i, principalment de la seva *Autobiografia*.

Els indrets de Manresa on hi ha una forta vinculació amb sant Ignasi la trobem explicada en els Goigs, editats el 1673 ─són els que hi va tenir una relació directa─ i també les esglésies o ermites on anava sovint i en els que, posteriorment, han preservat el record de la seva estada.

[45] FITA COLOMÉ, Fidel. (sj): *La Santa Cueva de Manresa. Reseña històrica*. Manresa, Imprenta Roca, 1872, p. 13.

Ermita de Ntra. Sra. de la Guia, según estaba antes de 1922

El text dels goigs de l'ermita de Ntra. Sra. de la Guia ens parlen de la seva estada i de la seva devoció.

La capella de Sant Marc

En aquesta petita capella del segle XV, dedicada a l'apòstol evangelista, que visitava, a l'anar cap a la cova, va tenir una visió espiritual.

El Pont Vell

El pont per sobre el Cardener, li va servir per accedir a la ciutat.

Carrer Sobrerroca i Capella del pou de la Gallina

La casa de Joana Serra, al carrer Sobrerroca, s'hi va hospedar uns dies; era el seu allotjament nocturn.

En aquesta carrer trobem una capelleta dedica al sant al costat d'un pou. La tradició ens parla d'un miracle que va fer el sant, en el 1602, dins el procés de la seva beatificació, al ressuscitar una gallina que tenia una nena i que se li

va escapà i va caure al pou. Davant la reacció de la seva madrastra va suplicà al sant que li tornés la gallina viva, i sembla que així va succeí.

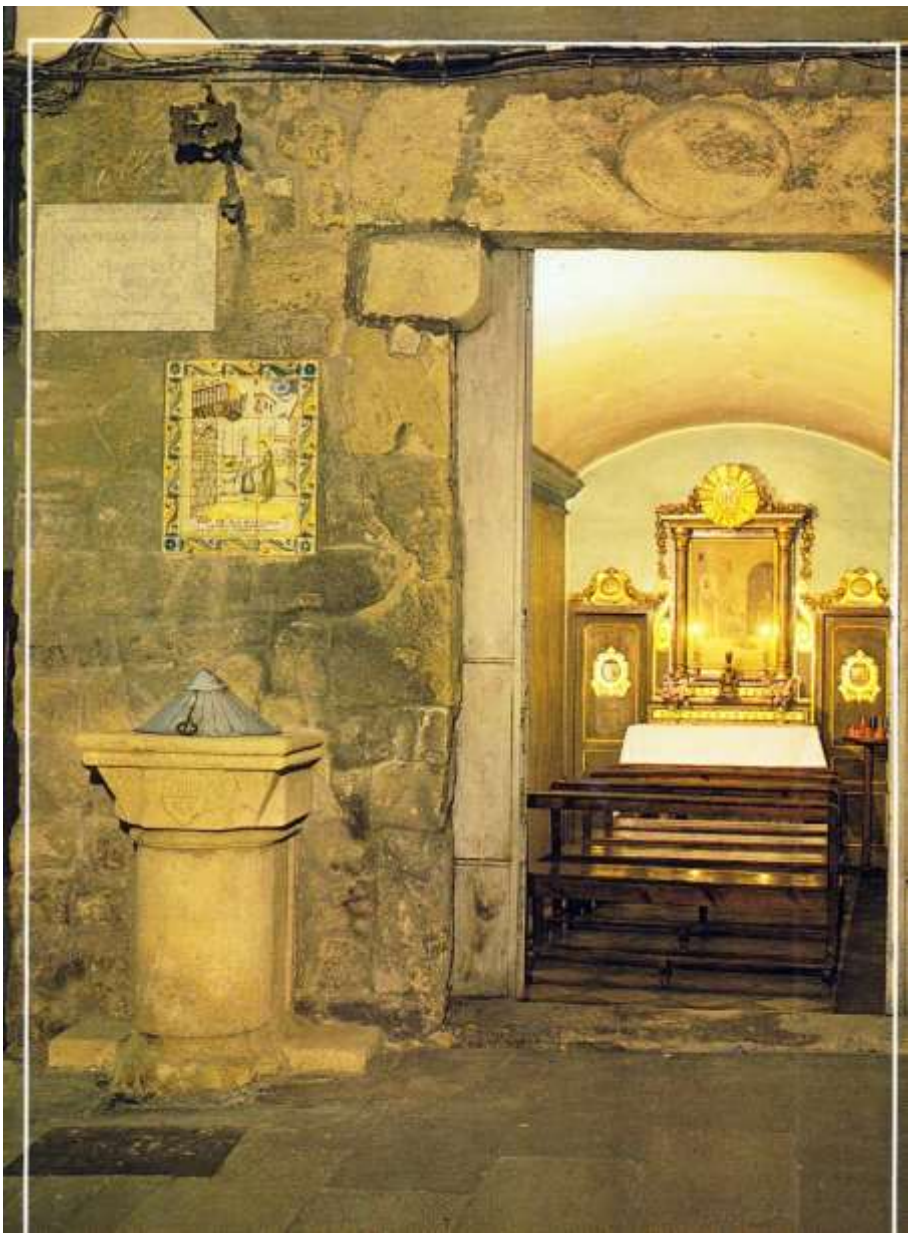

Al costat del pou, presideix la capella un quadre que reviu el fet miraculós de Sant Ignasi al salvar la gallina
(fotografia Vert)

El pou de la gallina (finals s. XIX)

Església de la Mare de Déu del Carme

Convent i església de la Mare de Déu del Carme i església de Sant Miquel

Eren dues esglésies que també visitava freqüentment. Timguem present que a l'església de la Mare de Déu del Carme hi havia l'altar dedicat a la Santíssima Trinitat ─recordem el fet miraculós de la vinguda de la Llum de Montserrat, el 21 de febrer de 1345, en ajut a la problemàtica que hi havia amb el bisbe de Vic per fer una sèquia que portés l'aigua del Llobregat fins a Manresa─.

Església de la Mare de Déu del Carme (abans de 1936)

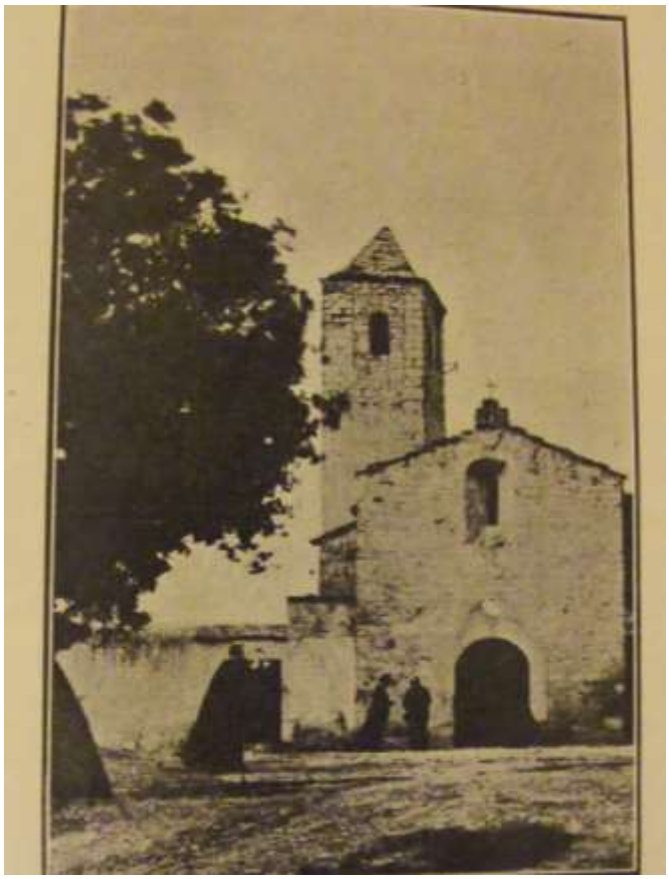

Ermita de Viladordis amb l'advocació de la Mare de Déu de la Salut (gravat antic)

Santuari de la Mare de Déu de la Salut, al barri de Viladordis

Un altre indret de molta referència és el Santuari de la Mare de Déu de la Salut, al barri de Viladordis. També hi tenen records i devoció i els textos de diverses versions dels goigs ho expliquen.

Hospital de Santa Llúcia i capella del Rapte

L'hospital és on s'hostatjà i ajudà al pobles i als malalts. Segons la tradició Sant Ignasi estava resant a la capella de Santa Llúcia, de l'hospital, i va sofrir un rapte espiritual, mentre es cantaven les *Completes* en aquesta capella. Aquest èxtasi sobrenatural li durà vuit dies i vuit nits, immòbil al terra (de dissabte a dissabte).

Quadre El rapte de Sant Ignasi, d'Antoni Viladomat

Capella del Rapte de Sant Ignasi
(abans de la guerra civil)

Iglesia de Sant Ignasi i capella de de Santa Llucia
(abans de 1936)

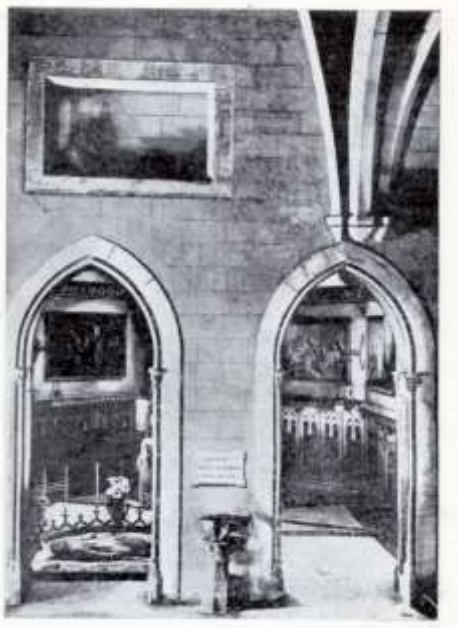

Capella del Rapte de Sant Ignasi

El Convent de Sant Pere Màrtir, dels monjos Dominics

Altar major de l'església de Sant Pere Màrtir,
del convent dels Dominics.

Església de Sant Pere Màrtir, del convent de Sant Domènec

Sant Ignasi va estar allotjat en el convent dels pares predicadors (Dominics) i va fer un dejuni molt sever. Anava a les processons que s'hi feien i seguia el Rosari. Generalment oia missa a la capella de Sant Tomàs d'Aquino.

Va tenir el consell espiritual del frare dominic Galceran Perelló i d'Alfonso de Agurreta, prior de Sant Pau; probablement va coincidir amb la beata Maria de Santo Domingo.

La Seu de Manresa

Després de confessar-se a Montserrat amb el monjo Chanones, va creure que no havia fet una confessió total dels seus pecats i a Manresa es dirigí al canonge Joan Biocotavi, home molt espiritual, com deia Ignasi en la seva autobiografia.

En aquesta col·legiata, hi anava a resar i és on diàriament oia la missa. Per tant seguia els cants dels canonges i de la comunitat de beneficiats, i l'orgue que ja hi havia.

Alta major de la col·legiata de Santa Maria de la Seu de Manresa

Capella de Sant Pau

La capella de Sant Pau, que formava part d'un antic monestir fundat el 1412, i estava vinculada al monestir de Poblet. El seu prior era el responsable de l'hospital de Santa Llúcia. Sant Ignasi també hi anava a pregar.

Capella de Sant Pau

Montserrat des de la Cova

Casa Amigant

Durant la seva estada fou acollit per vàries famílies manresanes que també el cuidaren, especialment la família benestant dels Amigant, i concretament per la matriarca de la família Àngela Seguí: i també per la família d'Agnès Pasqual (principalment a Barcelona).

Capella de Sant Ignasi Malalt

L'actual capella de Sant Ignasi malalt havia estat un petit hospital, fins el 1703 que es convertí en un espai de culte i de record del pas de Sant Ignasi.

Quadre que presideix la capella de Sant Ignasi Malalt

Interior de la capella de Sant Ignasi Malalt (abans de la rehabilitació)

Francesc Amigant (per la vinculació que la seva família tingué amb el sant) la convertí en capella (1703). Fou destruïda durant la guerra de Successió i renovada al 1778. Presideix una pintura a l'oli que representa la família Amigant cuidant sant Ignasi

La Creu de la Culla, la Creu del Tort, el monestir de Santa Clara i la Masia de Les Marcetes

Eren els indrets on passava per anar al Santuari de Viladordis i en el monestir podia fer una parada espiritual i escoltar els cants de les monges.

Els propietaris de la Masia de les Marcetes es cuidaven del Santuari, i també ajudaren a Sant Ignasi.

Creu de la Culla

Aquest obelisc situat a la placeta de Santa Llúcia, recordava l'estada de Sant Ignasi. Fou beneit pel bisbe de Vic Juan Bautista Cardona (1587)

Interior de la coveta

La Santa Cova

Als peus del riu Cardener, mirant la muntanya de Montserrat, hi havia una cova que va ser el lloc preferit de Sant Ignasi i on va redactar el llibre dels *Exercicis Espirituals.*

La cova estava en terrenys propietat de Bartomeu Roviralta (†1585), que va conservar en el seu estat primitiu fins a finals del segle XVI. A partir de 1601 s'hi col·locà una imatge, i el 1602 la marquesa d'Aitona, Lucrecia de Gralla i Hortalrich la va comprà i en feu donació a la Companyia de Jesús.

Hi edificaren l'església barroca (acabada a final del segle XVIII), i la casa d'Exercicis. Malgrat les vicissituds de guerres i expulsions, es conserva i s'ha anant rehabilitant per acollir-hi les persones que assisteixen a les celebracions litúrgiques i les que fan estades per seguir els Exercicis Espirituals.

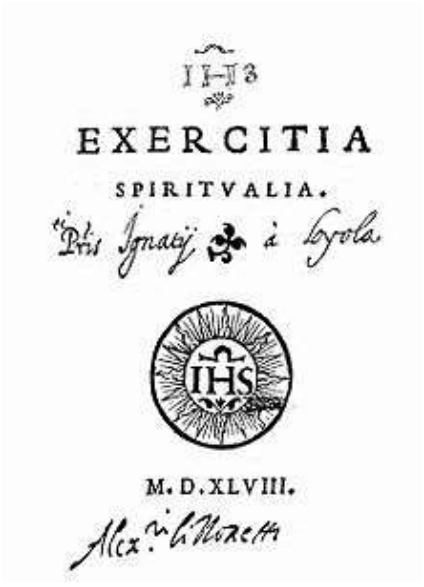

Portada del llibre dels Exercicis Espirituals

Interior actual de l'església del Santuari

Façana de la Cova

Sant Ignasi a l'església de la Santa Cova

La devoció dels manresans a Sant Ignasi era gran, com ho demostra que fins i tot es demanà la protecció de la Puríssima Concepció i dels sants Maurici i Ignasi de Loiola, tots dos militars, en el primer combat de la batalla del Bruc, que va tenir lloc el dia 4 de juny de 1808.

Pintura mural del Mas de les Ferreres,
a Rellinars (Vallès Occidental), representant
la batalla del Bruc (1808) que es conserva
al Museu Comarcal de Manresa

L'antic col·legi de Sant Ignasi, avui Museu Comarcal de Manresa

En aquest edifici, que tanta història te a l'entorn de Sant Ignasi i la companyia de Jesús, convertit des de fa anys en Museu Comarcal, mostra també una altra vessant de la música a l'entorn de Sant Ignasi.

Des de fa uns anys, el Museu ofereix un itinerari musical i artístic amb el nom d'*Exercicis Musicals. L'Experiència transformadora d'Ignasi de Loiola a Manresa.*

Seguint una idea original del musicòleg Oriols Pérez Trevino, amb la redacció de textos de l'historiador Jordi Piñero i amb la coordinació de Francesc Vilà Noguera, director del Museu, a més d'altres col·laboradors, aquest itinerari, et fa seguir des del claustre a la segona planta del Museu amb propostes de música i una obra d'art del propi museu, amb l'acompanyament d'una música ─diferent en cara punt─ i la lectura de fragments referits als *Exercicis Espirituals*, *El Peregri* i el *Diari Espiritual* de Sant Ignasi.

L'itinerari segueix els següents moments: *0)* Claustre, *1)* Composició, *2)* Crucifixió, *3)* Creu; *4)* Conversió, *5)* Naixement, *6)* Sant Francesc, *7)* Montserrat, *8)* Trinitat, *9)* Visió de la Storta, i *10)* Pentecosta.

En cada d'un d'ells hi figura una obra, una música i un escrit per meditar.

Aquest és un altre punt de partida, molt positiu i significatiu, per endinsar-nos dins les reflexions de Sant Ignasi a l'entorn de la música.

4.- Les commemoracions

Les dades més rellevants de la vida i obra de Sant Ignasi varen donar lloc a nombroses celebracions i commemorant els diversos aniversaris.

1491 – Loiola, Azpeitia, 24.12.1491 - Naixement de Sant Ignasi
1540 – Fundació de la Companyia
1548 – Aprovació dels Exercicis Espirituals
1556 – Roma, 31.07.1556 – Defunció de Sant Ignasi
1609 – Beatificació d'Ignasi de Loiola
1622 – Canonització de Sant Ignasi
1815 – Restauració de la Companyia de Jesús

A Manresa les celebracions més extraordinàries que s'han realitzat pels diferents esdeveniments relacionats amb la vida de Sant Ignasi segueixen diverses efemèrides, a més de les dates significatives de la vida personal i espiritual:

1522-1523 – Estada a Manresa
1610 – Commemoració de la beatificació d'Ignasi de Loiola
1616 – Inauguració del col·legi de Sant Ignasi a Manresa
1622 – Commemoració de la canonització de Sant Ignasi a Manresa
1815-1816 – Restauració de la Companyia de Jesús a Manresa
1922 – IV Centenari de l'arribada de Sant Ignasi a Manresa
1948.- IV Centenari dels Exercicis Espirituals a Manresa
1956 – IV Centenari del la mort de Sant Ignasi
1969 – Reobertura de la Casa d'Exercicis de Manresa, annexa al santuari de la Cova
1991 – 500 anys del naixement de Sant Ignasi i 450 de la Fundació de la Companyia

1610 – Commemoració de la beatificació d'Ignasi de Loiola[46]

El Pare Provincial de la província d'Aragó, José de Villegas, que visitava Manresa va rebre, de Roma, la Bula de beatificacions i ordenà que es fessin festes en el col·legi de Barcelona i a la ciutat de Manresa. El Capítol de Canonges de la Seu, la Comunitat de Beneficiats, els consellers i tota la ciutat varen fer festa "ab moltes lluminàries de nit, antes y després del die de la festa, ab el degut contento y alegria de tots los ciutadans que estaban desitjosos de tenir Colegi dels P^{s} de la Companyia en esta Ciutat de Manresa".

Any 1616: inauguració del Col·legi de Sant Ignasi

La devoció popular de la ciutat al pelegrí Ignasi de Loiola, i als seus seguidors més directes, com Sant Francesc Xavier, Sant Lluís Gonçaga, Sant Estanislau de Kostka, Sant Pere Claver, Sant Francesc de Borja, etc. va seguir i una de les primeres dates importants que hem de tenir en compte és la de l'any 1616, quan es va fundar el col·legi per part de la Companyia de Jesús[47]. El primer Rector va ser el P. Diego Tonera, nomenat pel P. Joan Sans, provincial de la provincia d'Aragó.

Any 1622 – Commemoració de la canonització de Sant Ignasi

La segona data a tenir en compte és la de l'any 1662, per la celebració de la seva canonització, que començaren el 28 de setembre i duraren vuit dies.

[46] CANYELLES, Magín: *Descripció de la Grandesa y Antiguitats de la ciutat de Manresa.* Manresa, Impremta d'Anton Esparbé,1896, pp. 414-415.
[47] BAJONA OLIVERAS, Ignasi: *L'antic Col·legi de Sant Ignasi de Manresa. Una crònica de les seves vicissituds.* Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 1997.

Referida a aquesta important celebració[48] s'esmenta que "es cantaran les primeres vespres a tres cors i el mateix els demés vuit dies que duraren".

El Pare Diego Thonera demanà la realització de festes per a la canonització de Sant Ignasi, que deixà a mans dels consellers de la ciutat i vuit persones dels Jurats del Consell General de la ciutat, que foren els encarregats d'organitzar les festes.

Demanaren a tots els ciutadans que enramessin els carrers i finestrals el diumenge, quan es feria una processó solemne.

Magí Canyelles[49] ho anota així:

> "Partís dit pregó de la Iglesia major aportant lo pendó Don Galceran de Peguera acompanyat de 50 á cavall y entre ells Don Joan y Don Gecinto de Peguera, qui anaven devant las caixes y atambors ab tres cobles de menestrils tots a cavall vestits ab cotes de domàs carmesí y los carins ab lo degut orde se partiren dende la Cathedral a dita Iglesia de St. Ignasi, ahon se comensá la publicació, seguint tota la Ciutat publicant los premis que la Ciutat oferia donar a las persones que major invenció de lluminaria fessen, als que mes vistosos tabernacles aportessin a la professó y procuraren que la cantoria vingués de Barcelona.
>
> Comensarentse las festes de la Canonitsació del Patriarcha St. Ignasi dissabte als 28 de mes de Setembre, cantantse las primeres vespres a 3 cors y lo mateix los demés 8 dies que duraren. Cosa llarga seria relatar lo realse de tan magníficas y grandioses festes que esta Ciutat de Manresa feu estos vuit dies, perquè no hi hagué die nos fes nova festa, ya de comedias, ya de córrer sortija, ya de córrer toros, ya de entrada ab carro triunfant, ya de una entrada de soldadesca ab tanta visaria de vestits ab tants penatxos que admiravan, ya altre entrada de diferents nacions quiscú dells vestits a son trage; ya de diferents balls y danses y en camisadas.

[48] NONELL, Jaime, sj*: La Cueva de s. Ignacio en Manresa. Desde que se recogió en ella el santo hasta nuestros dies*. Manresa, Imprenta y encuadernaciones de San José, 1918, pp. 73-82.
[49] CANYELLES, Magín: *Descripció de la Grandesa y Antiguitats de la ciutat de Manresa.* Manresa, Impremta d'Anton Esparbé,1896, pp. 418-419.

> Totas las nits de estos vuit dies hi hagué grandíssimes y costosas invencions de foch, essent quiscuna nit diferent ab tantes lluminàries y tantes graelles per tota la ciutat, ab tanta gent de la Comarca que tota la nit estaven rondant la ciutat mirant las diferents invencions que los particulars feian en sas propias cases ab tanta multitud de atxar que cremavan, que quedavan admirats de veurer semblants festes".

Per tant la música i les danses, encara que no podem especificar-les, hi foren presents.

Any 1815-1816 – Restauració de la Companyia de Jesús

El papa Pius VII va restaurar la Companyia de Jesús amb la seva bula *Solicitudo omnium Eclesiarum*, que fou rebuda amb alegria. La publicació de la notícia es va estendre ràpidament. El rei d'Espanya Ferran VII, el 15 de maig de 1815, va expedí el Decret de restabliment de tots els dominis i totes les ciutats que tenien una relació amb els jesuïtes ho celebraren.

Manresa, va fer solemnes funcions religioses i festes públiques, a més va creà una junta de persones notables per al restabliment dels jesuïtes a la Santa Cova i al Col·legi, on arribaren el 26 de juny de 1816; formalitzà l'acte el notari Cayetano Mas.

A més varen celebrar grans festes el 30 i 31 d'agost i 1 de setembre[50]. El dia 30 es traslladà el Santíssim Sagrament des de la Seu al col·legi de Sant Ignasi amb processó. Les celebracions dels dies 31 d'agost i 1 de setembre, a la Seu tingueren gran rellevància, amb il·luminació de façanes i ornamentacions de carrers.

El 25 d'octubre, tingueren lloc les solemnitats pontificals anunciades amb motiu de la restauració de la Companyia, presidides pel Bisbe Josep Torras i Bages.

[50] NONELL, Jaime, sj*: La Cueva de s. Ignacio en Manresa. Desde que se recogió en ella el santo hasta nuestros dies*. Manresa, Imprenta y encuadernaciones de San José, 1918, pp. 166-176.

Per tant, malgrat no tinguem exactament el "programa" d'aquestes festes religioses i cíviques, podem afirmar que la música hi era present.

Any 1922 – IV Centenari de Sant Ignasi de Loyola

Manresa

La festa de commemoració del IV centenari de l'arribada de Sant Ignasi a la ciutat, es va celebrar el dia de la festivitat de sant Ignasi amb un especial relleu. El Diari *El Pla de Bages*[51] se'n feu ressò extensament.

El dia 31 de juliol, a la missa a l'església de Sant Ignasi, cantà l'Schola cantorum del col·legi de Sarrià, de Barcelona, vingut expressament, el *Veni Creador Spiritus,* alternant amb melodies de mediòfon[52] i violí, dirigit pel compositor Pare Antoni Massana, sj. La capella de música interpreta diverses obres: *Rienzi,* de Wagner (harmònium i quintet); *Cantate Domino*, de Pittoni (a quatre veus); *Aria,* de Bach (harmònium i quintet); *Ecce quomodo*, de Handel (a quatre veus); *Trio en Mi menor*, de Goberna (harmonium i quintet); *O quam suavis est,* de J. Valdés (tres veus mixtes); *Andante sostenuto*, de M. Imbert (harmònium i quintet); *O gloriosa*, de Palestrina (quatre veus mixtes), i el *Te Deum*, de Perosi (quatre veus mixtes).

El diumenge 30 de juliol, hi hagué una tronada a la plaça Major amb la tradicional "crida" amb acompanyament de Música interpretant la *Marxa de Sant Ignasi.* Seguí un concert per la Banda del Batalló de Reus i una audició de sardanes a càrrec de la cobla La Principal de Bages, que foren ballades per nombroses dansaires i costejades pel Foment de la Sardana de Manresa, que també es volgué afegir a la festa.

Al vespre, també hi hagué un espectacle "molt pintoresc", focs artificials damunt del Pont Vell, i seguidament focs de bengala seguint el recorregut de Sant Ignasi, des de La Guia a la Cova.

[51] Diari *El Pla de Bages* dels dies 29 i 31 de juliol i 1 d'agost de 1922.

[52] El mediòfon és un instrument peculiar, visualment sembla un orgue amb tubs, però en realitat és un híbrid entre l'orgue i l'harmònium. Aquest instrument es va desenvolupar a França en la segona meitat de s. XIX. La Casa Eleizgaray també en va fabricar.

En *El Pla de Bages* (29.07.1922) anotaren el text de l'"Himne del centenari", l'*Himne de Manresa a Sant Ignasi de Loyola* "Sant Penitent"[53], escrit pel P. Ramon M. de Bolós, sj.

Aquest himne, amb música de Mn. Augé, l'organista de la col·legiata basílica de la Seu, s'estrenà el 31 de juliol de 1922, durant la Missa solemne, a l'església de la Santa Cova.

Barcelona

A Barcelona amb motiu del IV Centenari de la vinguda de Sant Ignasi de Loyola, s'organitzà la "Setmana Ignasiana", del 4 al 12 de novembre de 1922, amb un caire més acadèmic, encara que la música també hi fou present.

El programa fou el següent:

. Dissabte dia 4 de novembre: Solemne apertura de l'Assemblea d'Exercicis Espirituals i Missions al poble fidel. La Sessió pública tingué lloc al Palau de la Música Catalana, amb la col·laboració de l'Orfeó Català. A dos quarts de set de la tarda oferiren un concert amb el següent repertori:

1.-Orfeó Català: *Cant dels ocells*, harmonització de Millet; i *La Mare de Déu*, d'Antoni Nicolau

2.- *Memòria* del Rd. Dr. D. Ramon Balcells, secretari de l'Assemblea d'Exercicis i Missions.

3.- Orfeó Català: "Oh Festa llatzerada! », coral de la *Passió segons Sant Mateu,* de Johann Sebastian Bach; i *Himne de la ciutat de Déu*, n. 2, Pregària, d'Antoni Massana, sj

4.- *Els Exercicis de Sant Ignasi en la vida de l'Església. Estudi històric* del Dr. D. José Zumalacárregui, catedràtic de la Universitat de València

5.- Orfeó Català: "Credo" de la *Missa del Papa Marcelo*, de Luigi Palestrina.

[53] Veure l'apartat dedicat a les partitures manresanes.

Programa de la commemoració de 1922

El diumenge 5 de novembre es celebrà una missa a l'Església del Sagrat Cor (c/ Casp) presidida pel Pare provincial de la província d'Aragó P. Juan Guim; i més tard, una solemne Ofici a l'església de Betlem (a les Rambles) presidida pel bisbe de La Seu d'Urgell. Excm. i Il·lm. Dr. Justino Guitart i Vilardebó.

A la tarda, en processó, hi hagué el trasllat de les relíquies de Sant Ignasi, que es guardaven en la parròquia de Betlem, amb el següent recorregut: Carrer Ferran, plaça de la Constitució, carrer Ciutat, plaça Sant Just (antiga casa d'Isabel Rosés), carrer Jaume I, carrer Princesa passat per l'Arc de Corominas (lloc om va viure Sant Ignasi), plaça Urquinaona, carrer Casp i església del Sagrat Cor. Seguidament hi hagué l'obertura de l'*Exposició Ignasiana* en la sala d'actes del Col·legi Sagrat Cor.

El dilluns dia 6 i el dimecres dia 8, tingueren lloc les sessions de treball, als salons del Foment de Cultura (carrer Llúria, 15).

El dimarts 7 la sessió púbica es tornà a celebrar al Palau de la Música Catalana, amb la participació d'un gran cor mixt, orquestra de corda, orgue i piano, on interpretaren:

1.- Interpretació de *Beatus Virgo,* de Mas i Serracant; i *Ave Maria*, de Tomàs Luis de Victoria.

2.- Discurs del Molt Iltre. Sr. Miguel Costa i Llobera, canonge de la catedral de Palma de Mallorca sobre "Sant Ignasi i la Companyia, realització de l'ideal dels Exercicis".

3.- Interpretació de: *Ave Verum*, en versió de Mas i Serracant.

4.- Presentació de l'estudi *El libro de los Ejercicios* pel Mol. Iltre .Dr. Enrique Vázquez Camarasa, canonge magistrat de Madrid.

5.- Interpretació de: *Poemes a la Verge*, n. 1, Preludi i cant de lloança, de Mas i Serracant.

El dijous dia 9, la missa, a l'església del Col·legi amb els alumnes, fou presidida pel P. Alfredo Simon, rector del col·legi; i a la tarda, solemne funció d'acció de gracies amb la prèdica del P. Roberto Cayuela, i el cant de un *Te Deum*, en acció de gràcies per haver estat declarat Sant Ignasi patró dels Exercicis Espiritual, amb la veneració de la relíquia del dit amb el qual Sant Ignasi els va escriure.

El divendres dia 10 va tenir lloc la clausura de l'Assemblea.

Any 1948 –IV Centenari dels Exercicis Espirituals

A partir del mes d'abril, el diari *Manresa* dedicà diferents escrits comentant les festes commemoratives del IV Centenari de l'obra els Exercicis Espirituals, que varen tenir lloc els dies 15, 16 i 17 de maig, pel gran interès que hi havia.

En aquesta commemoració vingué a Manresa l'Orfeón Donostriarra[54], amb el seu director el mestre Gorostidi, per conèixer Manresa, la segona pàtria de Sant Ignasi, i col·laborar en les festes commemoratives.

El diari *Manresa*[55] comenta la importància de l'Orfeón Donostiarra, (fundat el 1897) com a cor d'homes i que evolucionà la formació en mixta (1910), amb un repertori d'obres simfònico-vocals. Així començaren les seves actuacions a les principals capitals espanyoles i de l'estranger.

L'Orfeó Donostiarra havia obtingut el primer premi del Concurs Internacional d'Orfeons (1906), celebrat a París i, a més, en el moment de la ressenya (1948) ja tenien concedida la Creu d'Alfons X, el savi; la Creu de Santiago da Espada de Portugal, el Premi nacional de Música, i les Medalles d'Or de Madrid i de San Sebastián. Per tant era un Orfeó de prestigi i amb un director, Juan Gorostidi Garmendia[56], d'una forta personalitat.

[54] *Manresa* (10.04.1948)
[55] *Manresa* (20.04.1948) (24.04.1948) (11.05.1948)
[56] Juan Gorostidi Garmendia (*San Sebastián, 1900; †1968), professor de cant i director de cors. En el 1932 va ser nomenat director de l'Orfeón Donostiarra, que el va col·locar entre les primeres agrupacions corals del món.

El diari, amb un suplement que titularen "Pregón: de las Fiestas Conmemorativas del IV Centenario de la aprobación pontifícia del Libro de los Ejercicios Espirituales y XXV Aniversario de la O.E.P. (Obra d'Exercicis Parroquials) en Cataluña", donà informació detallada dels actes que començaren el dia 17 de maig, publicant, també, diferents articles sobre Sant Ignasi i la Companyia de Jesús.

Cal destacar la Missa solemníssima de Pontifical, a la col·legiata basílica de la Seu, presidida pel Cardenal-arquebisbe de Tarragona Manuel Arce Ochotorena, amb l'assistència del President de las Corts Espanyoles, Esteban Bilbao Eguia, que representava el Cap d'Estat, els ministres d'Assumptes Exteriors i de Justícia Alberto Martín Artajo i Raimundo Fernández Cuesta, i autoritats civils i militars.

L'Orfeó Donostiarra va cantar la *Missa en Mi bemoll*, de Licinio Refice[57], a 4 veus i cor.

Posteriorment tingué lloc l'acte de cloenda de les Festes Centenàries en el teatre Kursaal, on participaren el President de les Corts i el Cardenal.

També en el teatre Kursaal, l'Orfeó Donostiarra, amb 160 veus, oferiren un concert extraordinari, dividit en diverses parts alternant autors clàssics amb cançons del folklore català i basc:

. Polífonia clàssica: *Nos qui sumus*, d'Orlando di Lassus, a 4 veus; *Ave Maria*, de Tomás Luis de Victoria, a 4 veus; *Jerusalem*, de V. Goicoechea, a 6 veus; i *Exultate Deo*, de Palestrina, a 5 veus.

. Folklore: *Canta i vola que va sol*, d'Amadeu Vives, a 9 veus; i dues cançons basques, de B. Sagastizabal, a 6 veus.

. Autors contemporanis: *Glòria a Dios*, de Rachmaninoff, a 6 veus; *Oh cruel invierno asolador*, de Debussy, a 6 veus mixtes i cor de cambra; *Los bellos*

[57] Licinio Refice (*1883; †1954) eclesiàstic i compositor italià, autor de misses, obres sacres i òperes. Precisament la seva primera òpera fou *Cecilia*, dedicada a la vida de Santa Cecilia, que s'estrenà a Roma el 1934. Conjuntament amb el Lorenzo Perosi (*1872; †1956) eclesiàstic i compositor italià especialitzat en música sacra, donaren una nova directriu a la música litúrgica del segle XX.

pájaros del Paraiso, de Ravel, a 4 veus i quartet solista; i *Oración,* de Halfter, a 6 veus i solistes.

. Folklore: *La sardana de les monges*, de Morera, a 5 veus; *Ama beriga zazu*, de Zubizarreta, a 6 veus; *Canción del Jaragán,* de M. Luna, a 6 veus; *Serenata a Murcia*, de K. Schindlen; a 12 veus i solista; les *Campanes de Talló*, de Miquel Blanch, a 4 veus; *Marichu*, d'E. Gorosarri, a 6 veus i tamborils; i *Erromerian,* de G. Bastida, a 5 veus i tamborils.

Cal remarcar les obres que cantaren en català, dels mestre Amadeu Vives, Enric Morera i de Miquel Blanch, que havia estat director de l'Orfeó manresà.

Orfeó Donostiarra, fundat el 1897 (fotografia de 1941)

A la tarda, el bisbe de la diòcesi, Juan Perelló i Pou col·locà la primera pedra de la capella del Rapte de Sant Ignasi.

L'endemà, dimarts, visitaren la Mare de Déu de Montserrat, però abans de marxar feren una emotiva visita a la Santa Cova, on cantaren *l'Himne a San*

Ignasi, de manera sentida. Les autoritats manresanes i simpatitzant els donaren el comiat, alguns dels quals els acompanyaren a la visita montserratina, entre els qual l'alcalde de Manresa, Josep Prat Pons.

Les veus de l'Orfeón Donostiarra varen estar acompanyades en tota la visita a Manresa pel seu president Sr. Rezola; i pel tinent d'alcalde de l'ajuntament de San Sebastián, Sr. Laborda; a més del director Sr. Gorostidi i la seva esposa.

El músic manresà Josep Mestre-Miret va fer diverses ressenyes en el diari "La simpatia del Orfeón Donostriarra", "El prestigio del Orfeón Donostiarra", sobre els seus èxits i prestigi.

En agraïment, l'ajuntament va acordar concedir la *Medalla de Plata de la Ciutat* a l'Orfeón Donostiarra[58]. L'acte va tenir lloc el diumenge 16 de maig, al matí, en el Saló de Sessions, on hi estaven presents l'Orfeó Manresà, entitats corals i públic en general.

En aquesta avinentesa del IV Centenari dels Exercicis Espirituals, s'estrenà la *Marxa de Sant Ignasi*, en l'harmonització, en Mi bemoll Major, que va fer José M. Berbide a partir de la música anònima i del text tradicional en català.

[58] *Manresa* (15.05.1948).

Programa dels actes

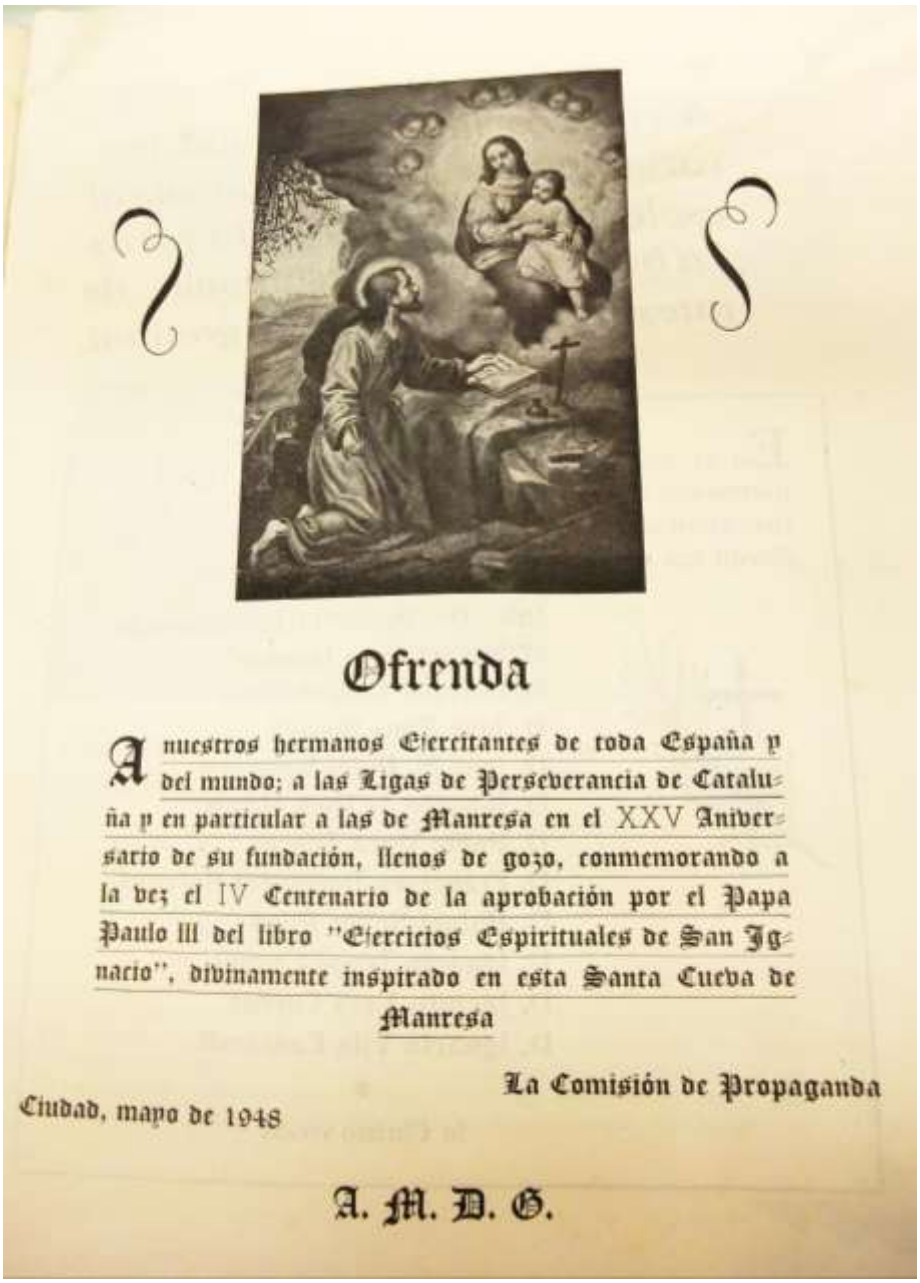

Ofrenda

A nuestros hermanos Ejercitantes de toda España y del mundo; a las Ligas de Perseverancia de Cataluña y en particular a las de Manresa en el XXV Aniversario de su fundación, llenos de gozo, conmemorando a la vez el IV Centenario de la aprobación por el Papa Paulo III del libro "Ejercicios Espirituales de San Ignacio", divinamente inspirado en esta Santa Cueva de Manresa

La Comisión de Propaganda

Ciudad, mayo de 1948

A. M. D. G.

Ofrena de salutació en el programa d'actes

Any 1956 – IV Centenari de la mort de Sant Ignasi

Una altra data important fou la commemoració del IV Centenari de la mort de Sant Ignasi.

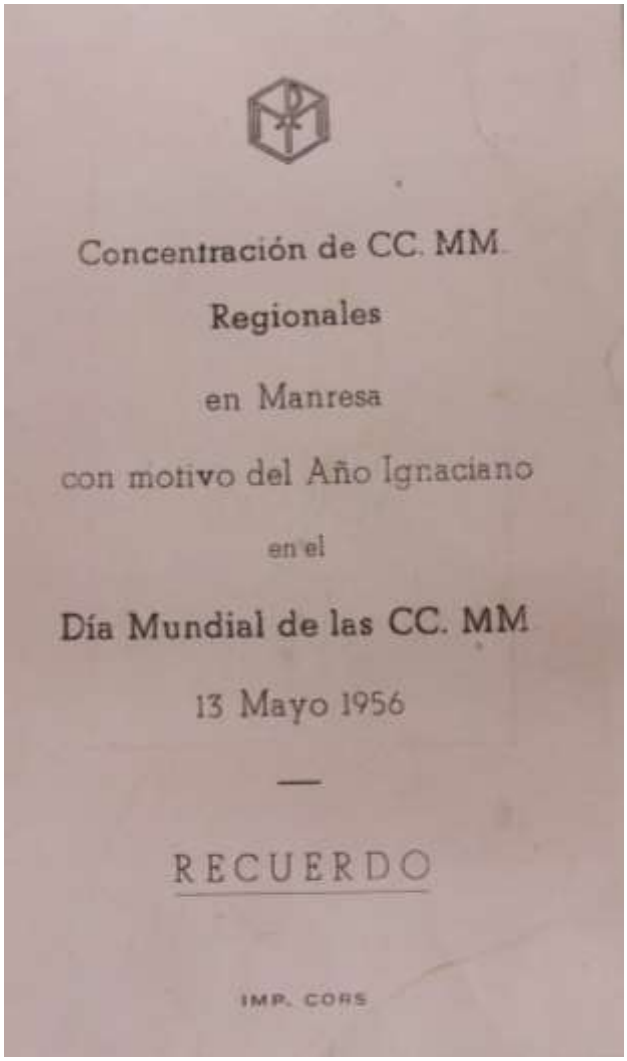

Programa d'actes de la concentració
de les Congregacions Marianes regionals a Manresa
(13.05.1956)

S'editaren uns segells representatius de la commemoració

Del programa oficial de 1956[59] anotaré les activitats i actes relacionats amb la música, en els quals es mostra la importància que va tenir aquesta celebració.

Domingo 13 de maig
. 9'30 del matí – a la Seu. Concentració de les Congregacions Marianes i Rosari cantat i recorregut de la Seu a la Cova visitant els llocs ignasians
. 5 de la tarda - Vetllada literario-musical a càrrec de les Congregacions Marianes femenines locals

Dia 19 de maig
. Repic de campanes i tronada a la plaça Major

Dia 20 de maig
. Rebuda de les autoritats: El President de les Corts Espanyoles i del Consell del Regne, Esteban Bilbao Eguía, el ministre d'Obres Públiques i el cardenal de Tarragona Benjamín de Arriba y Castro.

[59] Veure: Suplement del diari *Manresa,* n. 5 (12.05.1956) "Manresa por San Ignacio, IV Centenario de su muerte".

. Missa solemne a la Seu, presidida pel cardenal de Tarragona. Els cants anaren a càrrec de l'Escolania de la Verge de l'Alba, alternant amb els Amics del Cant Gregorià, cors parroquials i Congregacions Marianes, que cantaren la missa gregoriana *Cum jubilo*. Les parts variables de la missa foren interpretades per la Comunitat de Canonges i Beneficiats de la Seu, amb el cor popular.
. A continuació acte d'afirmació ignasiana al teatre Kursaal, amb totes les Autoritats
. A la tarda benedicció i col·locació de la primera pedra del grup immobiliari "Sant Ignasi de Loiola", de la Caixa de Pensions, a la carretera de Cardona, (davant la caserna de la Guardia Civil).
. 7 de la tarda, processó amb les relíquies de Sant Ignasi, des de la Seu a la Cova, i com a final un castell de focs des de la Torre Santa Catarina.

Dia 21 de maig
. Missa de Requiem a la Seu, en sufragi de tots els devots de sant Ignasi que han mort en aquests quatre-cents anys.
. 5 de la tarda - Audició de sardanes a la plaça del Santuari de la Mare de Déu de la Salut, a Viladordis.

A l'Arxiu de la Seu[60] en el *Llibre d'Efemèrides* trobem referència de les "Solemnes Festes Ignasianas" de l'any 1956, en commemoració del 4t Centenari de la mort de San Ignacio. De l'explicació anoto els primers paràgrafs, on queda reflectida la importància que es va donar per la celebració i per a tots els manresans:

> La ocurrència de la muerte de San Ignacio fue commemorada esplendorosamente por nuestra Ciudad con un sèrie de festejos de toda orden, que confirmaron la fama que de ignaciana tiene Manresa desde que el santo Fundador de la Compañia de Jesús buscarà cobijo en los aledaños que rodeaban los muros del recinto urbano.
>
> Declarado nacional por el Gobierno este centenario, procuró la Compañia de Jesús que en todas la provincias fuese celebrado, y con singular esplendor en Loyola y Manresa, que fueron como la cuna de su apostolado, en los aspectos natural y espiritual.
>
> Predicaciones por P.P. de la Compañia en las parroquias de la Ciudad; exposición infantil del catecismo para la gente menuda, todas las clases

[60] *Llibre d'efemèrides* de la Seu de Manresa (ud 74), pp. 334-336.

> ciudadanas pudieron participar del don de Dios que con tanta profusión era suministrado.
>
> No precisará decir que fué esta la mayor preparación para el acto pontifical que debia culminar todo el movimiento ignaciano de aquellos dias. [...]

Any 1991 - v Centenari del naixement de Sant Ignasi

L'Ajuntament de Manresa començà, a finals de l'any 1990, la celebració dels actes commemoratiu del vè centenari del naixement de Sant Ignasi i el 450è aniversari de la fundació de la Companyia de Jesús, organitzant diversos actes acadèmics.

El primer el del Pare Joan Segarra Pijuan, sj, presentà el llibre *Manresa i Sant Ignasi de Loiola*, que s'edità en tres idiomes (català, castellà i anglès), el 28 de setembre de 1990. En l'acte de presentació en el Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa, el metge i humanista Simeó Selga i Ubach, pronuncià la conferència *Manresa i Sant Ignasi de Loiola,* començà els actes. A continuació l'inaugurà la il·luminació exterior de tots els conjunt monumental del Santuari de la Santa Cova.

Va seguir un acte acadèmic[61], també en el Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa, on es feu lliurament de la Medalla de la Comissió del milcentenari de Manresa, com a ciutat documentada a la Companyia de Jesús, que va rebre el Pare Josep Maria Benítez i Riera, sj (26.10.1990), i pronuncià la conferència *Manresa en la vida de Sant Ignasi*.

Dins la commemoració es pronunciaren altres conferències com la del P. Rafael de Sibatte Algueró, sj: *Els Jesuïtes a la U.C.A. del Salvador. Presència evangèlica, en e*l Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa (23.01.1991)[62].

L'ajuntament de Manresa també va atorgar a la Companyia de Jesús la *Medalla de la Ciutat de Manresa en la seva categoria d'Or,* que va rebre el

[61] S'edità: Manresa, ajuntament de Manresa, 1990.
[62] S'edità: Manresa, ajuntament de Manresa, 1991.

llavors Provincial dels Jesuïtes de Catalunya, el Pare Oriol Tuñí i Vancells, en un acte solemne al Saló de Sessions de l'Ajuntament (21.02.1991).

El Pare Provincial dels Jesuïtes estava acompanyat del president de la Comissió Catalana de l'Any Ignasià i del Pare Superior del Santuari de la Santa Cova de Manresa.

En les primeres paraules introductòries va manifestar que "Sant Ignasi i Manresa" es pertanyien mutualment, i es preguntà què va aportar Manresa a Sant Ignasi i que va aportar Sant Ignasi a Manresa. Manresa va proporcionar a Ignasi uns mitjans de vida, li proporcionà hostatge i aliment, li va oferir una llar i un ambient religiós. I Manresa va tenir un pelegrí universal.

Com concreta el pare Tuñí: Sant Ignasi, a Manresa, es va trobar amb un Jesús viu, un Jesús que se li atansava i que el cridava al seu seguiment, perquè l'itinerari espiritual d'Ignasi de Loiola, a Manresa, és una fita inesborrable. Aquí va viure moments cabdals del seu pelegrinatge [...]. Manresa és el marc d'un dels moments més importants de la vida d'Ignasi.

En aquesta commemoració la Capella de Música de la col·legiata-basílica de Santa Maria de la Seu, va enregistrar un cd amb el títol *Musiques Religioses,* on hi varen incloure les dues obres relacionades amb Sant Ignasi i més interpretades a Manresa: la *Marxa de Sant Ignasi* (tradicional i anònima) i Himne de Manresa a Sant Ignasi *Sant Penitent*, de Miquel Augé.

També tingué lloc una Missa solemne a la Seu, on varen assistir cardenals, abats, bisbes, i nombrosos capellans i jesuïtes.

Manresa un nom universal, de Josep M. Gasol

Presentació del llibre del Pare Joan Segarra

Missa solemne a la Seu

S'estrenà la *Suite Manresana*, de Monsenyor Valentí Miserachs, que interpretà a l'orgue, a la col·legiata basílica de la Seu, sobre temes manresans, incloent la marxa de Sant Ignasi.

Monsenyor Valentí Miserachs va donar a la ciutat la partitura, fent el lliurament a l'Alcalde de Manresa, Juli Sanclimens

Entre els actes cal remarca la col·locació d'unes plaques representatives en els indrets de la ruta ignasiana, i s'il·luminà la façana del conjunt m monumental de la Santa Cova (28.09.1990).

CONCERT

Amb motiu de la cloenda de l'any del Mil Cent aniversari de Manresa, el proper divendres, dia 9 de novembre, a les 9 del vespre tindrà lloc a la basílica de Santa Maria de la Seu el concert del Mil Cent, a càrrec de ***Montsenyor Valentí Miserachs*** i la Capella de Música de la Seu. En aquest concert s'estrenarà la ***«Suite Manresana»***, dedicada a la ciutat.

AJUNTAMENT DE MANRESA

MN MC

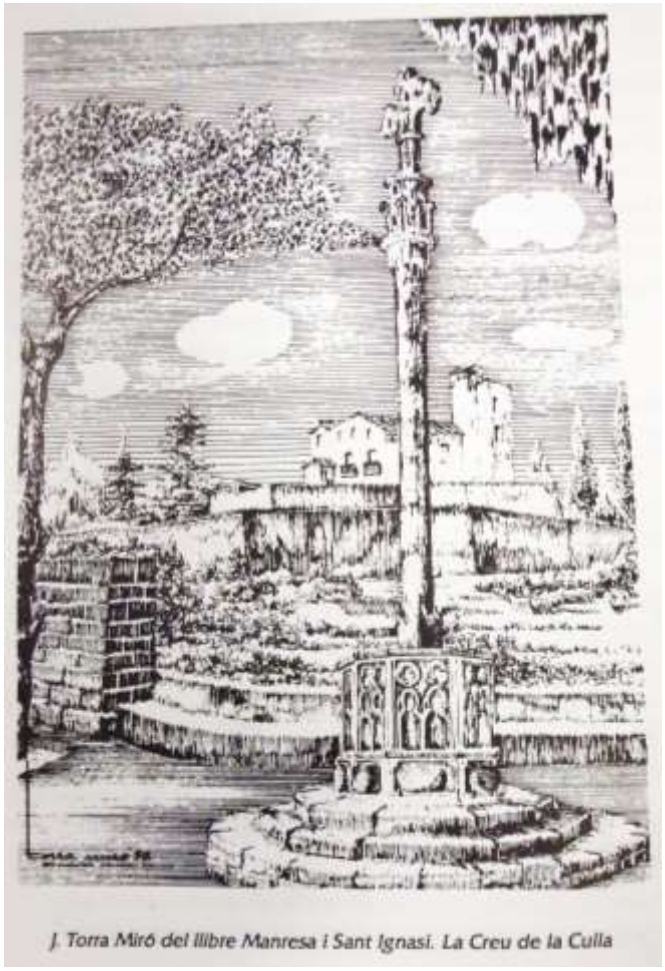

J. Torra Miró del llibre Manresa i Sant Ignasi. La Creu de la Culla

Dibuix de Joan Torra Miró que il·lustra el llibre Manresa i Sant Ignasi, del Pare Joan Segarra

L'Alcalde de Manresa
JULI SANCLIMENS I GENESCÀ

El President de la Comissió del Mil cent
RAMON ROQUETA I ROQUETA

es complauen a convidar-vos a la presentació del llibre **"Manresa i Sant Ignasi"**, del **Dr. Joan Segarra, S.J.**, a càrrec de l'**Iltre. Dr. Simeó Selga i Ubach**, que tindrà lloc el divendres, dia 28 de setembre, a dos quarts de vuit del vespre, al Saló de Sessions de l'Ajuntament.
Tot seguit es procedirà a la **inauguració de la il.luminació del conjunt monumental de la Santa Cova.**

Manresa, setembre de 1990

Invitació a l'acte de presentació del llibre *Manresa i Sant Ignasi* (18.09.1990)

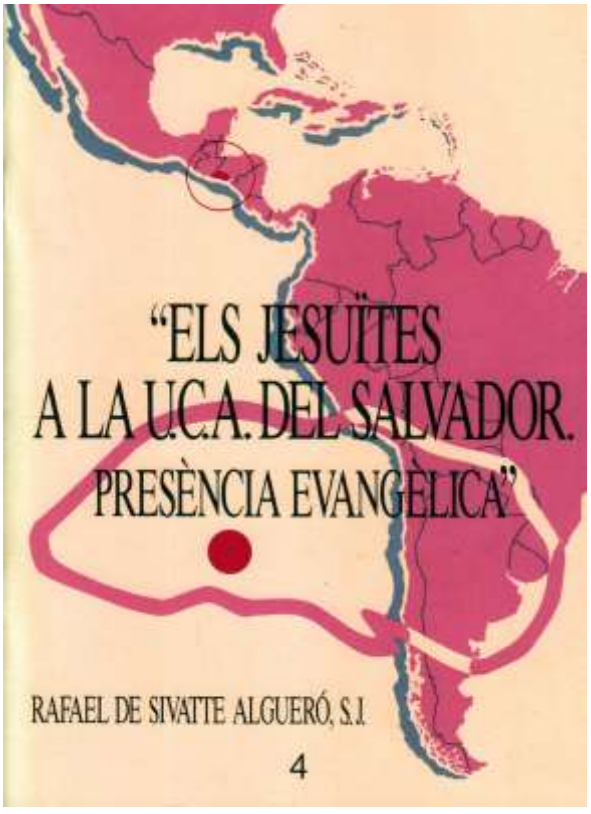

Edició de la Conferència pronunciada
pel P. Rafael de Sivate (23.01.1991)

Els actes commemoratius acabaven en un acte solemne al Saló de Sessions, el 10 de novembre de 1990, coincidint amb la cloenda de l'any del Milcentenari de la ciutat de Manresa "com a ciutat documentada", amb l'assistència de l'alcalde d'Azpeitia (Guipuzcoa), José M. Bastida Arrieta (acompanyat del director general de Promoción Cultural del Govern Basc), i el Pare Enric Puig Jofra, sj, president de la Comissió Catalana del vè Centenari del naixement de Sant Ignasi.

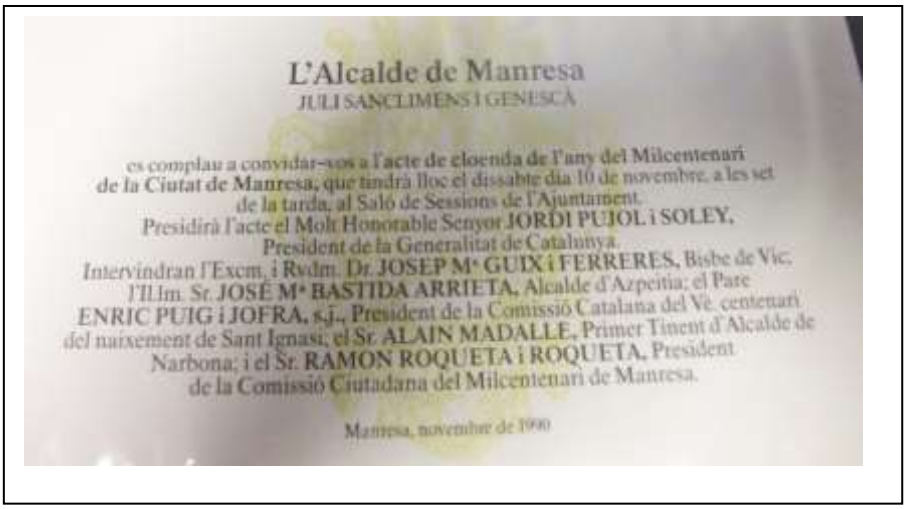

L'Alcalde de Manresa
JULI SANCLIMENS I GENESCÀ

es complau a convidar-vos a l'acte de cloenda de l'any del Milcentenari de la Ciutat de Manresa, que tindrà lloc el dissabte dia 10 de novembre, a les set de la tarda, al Saló de Sessions de l'Ajuntament.
Presidirà l'acte el Molt Honorable Senyor JORDI PUJOL i SOLEY, President de la Generalitat de Catalunya.
Intervindran l'Excm. i Rvdm. Dr. JOSEP Mª GUIX i FERRERES, Bisbe de Vic; l'Il.lm. Sr. JOSÉ Mª BASTIDA ARRIETA, Alcalde d'Azpeitia; el Pare ENRIC PUIG i JOFRA, s.j., President de la Comissió Catalana del Vè. centenari del naixement de Sant Ignasi; el Sr. ALAIN MADALLE, Primer Tinent d'Alcalde de Narbona; i el Sr. RAMON ROQUETA i ROQUETA, President de la Comissió Ciutadana del Milcentenari de Manresa.

Manresa, novembre de 1990

En la commemoració del v Centenari, la Comissió Loiola 1991 va editar un disc de músiques relacionades amb Sant Ignasi

En aquest disc oficial (Kea IZ-329-KD) commemoratiu va ser enregistrat per diferents agrupacions corals:

. Orfeón Donostiarra (dir. José Antonio Sainz, dir.)
. Escolanía y Coral de San Ignacio (dir. Guadalupe Díaz y Jesús Mª Unanue)
. Coral Eskifaia (dir. Javier Busto)
. Coro de Azpeitia (dir. José Luis Franzesena)
. Coro de Azkoitia (dir. Miguel María Azpiazu).
. José Manuel Azkue, orgue
. Orquestra Simfònica d'Euskadi
Director: Enrique Ugarte

amb les obres més representatives:

. *Marcha de San Ignacio de Loyola*, versió de Nemesio Otaño, sj

. *Amarte a Ti, Señor,* de Felix Zabala, sj

. *Suscipe, Domine*, de Félix Zabala, sj

. *Anima Christi*, de Nemesio Otaño, sj

. *Himno a San Ignacio*, versió de S. Ziemiansli/Armoniz i J. Las

. *Baldako*, de Nemesio Otaño

. *Alma de Cristo*, de Féliz Zabala, sj

. *Himno a San Ignacio*, de Karl Racke

. *Capricho sinfónico sobre la Marcha de San Ignacio,* de Martín Rodríguez

. *Hymnus in honorem S. Ignatii,* de J. G. Eduard Sthle

. *Marcha de San Ignacio de Loyola*, versió de Nemesió Otaño

Aquest enregistrament es pot escoltar a:

Loiola 91 | Orquesta Sinfónica de Euskadi
https://es.euskadikoorkestra.eus/ver-y-escuchar/discos/loiola-91

5.- Partitures. Fonts documentals

En aquesta recerca es tracta de recopilar totes les partitures amb els textos, així com les diferents versions que s'hagin fet al llarg dels anys, amb la finalitat de que formin part d'un "corpus" musical a l'entorn de la figura de Sant Ignasi i es puguin interpretar en diferents celebracions i/o concerts que s'organitzin.

També caldrà afegir les cançons, goigs i himnes dedicats als jesuïtes universals, que per la seva tasca han esdevingut referents a tot el món, i que en la seva majoria tenen la seva imatge a l'església del Santuari de la Cova, a Manresa, mostrant així que a més varen promoure una gran devoció a la ciutat.

Per això, a més de Sant Ignasi, anotaré la música dedicada als jesuïtes que varen tenir un paper rellevant dins la Companyia, i que a Manresa, també els hi tingueren gran devoció:

. Sant Lluís Gonçaga (*1568; †1591), italià, patró dels joves (festivitat el 21 de juny)
. Sant Francesc Xavier (*1506; †1552), cofundador de l'orde i missioner a l'Àsia (festivitat el 3 de desembre)
. Sant Francesc de Borja (*1510;†1572), tercer superior general de la Companyia de Jesús (festivitat el 3 d'octubre)
. Sant Estanislau de Kostka (*1550; †1568) novici polonès, que juntament amb els sants Lluís Gonçaga i Joan Berchmans, és patró dels joves estudiants (festivitat el 15 d'agost).

Sense oblidar al català Pere Claver (*1580; †1654), missioner a Sud-Amèrica (festivitat 9 de setembre), nascut a la població de Verdú (Lleida) on es conserva la seva casa nativa, formant part del *Camí Ignasià*.

Cal pensar també amb tots els compositors, (alguns d'ells també jesuïtes) d'arreu del món, que han siguts escrit obres en referència al sant o als seus seguidors, i que, per tant, també han aportat la seva música a l'entorn de Sant

Ignasi. Dels quals cal destacar el jesuïta barceloní Pare Antoni Massana i Bertran (*1890; †1966), el guipuscoà Nemesio Otaño Eguino (*1880; †1956) i el basc P. Félix Zabala Lana (*1921; †2013), entre d'altres. I també els jesuïtes autors dels textos de les cançons que han compost altres compositors.

Cal recordar que els Pares Jesuïtes foren pioners en introduir la música com una signatura en el col·legis i universitats, alhora que varen destacar com a professors i/o directors de cor i compositors.

També cal destacar la relació de la música i resar, seguint les indicacions que han donant diferents jesuïtes. Un exemple és l'article *Orar con San Ignacio de Loyola,* del jesuïta Pere Borràs, que ensenya mètodes per apropar-nos als Exercicis Espirituals o senzillament a resar. El primer punt que aconsella, i en totes les actituds fonamentals, és una preparació prèvia de tranquil·lització i relaxació i, concreta que, això es pot fer escoltar una música suau.

Per això, cal també recopilar les cançons que li van dedicar els manresans o les que n'han fet una adaptació i/o arranjament i les harmonitzacions.

Per tant cal tenir les corresponents partitures que estiguin manuscrites i/o editades, en diferents arxius parroquials o particulars, biblioteques, etc, i també les informacions musicals ─cants i composicions─ que puguin aportar l'extensa col·lecció de llibres editats dedicats a Sant Ignasi per fer-ne un "corpus" de la música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola.

5.1.- Partitures manresanes en honor o dedicades a Sant Ignasi de Loiola

Sant Ignasi celebra la seva festivitat el dia 31 de juliol i en aquesta data, tant significativa pels manresans, al llarg del temps i fruit de la devoció popular, ha fet créixer una participació musical amb Goigs, cançons i himnes que han anat interpretant els fidels, les corals de la ciutat i la Capella de Música de la Seu, en les seves intervencions.

La gran tradició de Sant Ignasi de Loiola a Manresa queda palesa, en les obres que han compost en honor al sant, les músiques que li han dedicat els manresans. Especialment els Goigs, en diverses versions, els que mostraria l'interès de tenir a casa la fulla del goigs editats (que s'havien de comprar), però que donarà "categoria" a la casa que els tenia i els mostrava ─algunes vegades emmarcats i en llocs preferents─. En alguns hi consta que s'obtenia indulgències si es llegien, se sentien cantar o es cantaven. Això explicaria, precisament, tantes versions dels mateixos goigs, encara que amb alguna variant en l'orla, o en la imatge.

Per tant podem dir que la ciutat de Manresa, al llarg dels segles, ha seguit la devoció a Sant Ignasi interpretant-la amb la música pròpia i amb obres d'altres autors, que també s'ha fet seva la ciutat i la segueix cantant.

Dins la devoció manresana, no podem oblidar La *Marxa de Sant Ignasi*, anònima, tradicional i popular que també es canta a Manresa, i a la que dedico un altre apartat.

També anoto en un altre apartat les obres, com goigs —alguns en fulles volants amb la imatge i el text i d'altres en partitura polifònica (amb veus i instruments)—, càntics, himnes, etc. anònimes i d'autor que han dedicats també a Sant Ignasi i a altres jesuïtes ─sants─ que tingueren gran devoció a la ciutat, i que es conserven en els arxius manresans, prova de la seva sovint i reiterada interpretació.

Com a mostra i exemple de totes les cançons, goigs, himnes, cantates, misses, etc., que he pogut recopilar, de la música dedicada i/o relacionada amb Sant Ignasi trobem una de les més antigues: els *Goigs del gloriós P. S. Ignacio*

de Loyola, Fundador de la Companyia de Iesus en lo Rapte, y Hospital de Manresa, editats l'any 1673, a Barcelona per la casa Matheuat, d'autor anònim i sense la melodia.

Les *estrofes o cobles* són realment significatives, doncs expliquen la seva atenció als malalts, l'estada a l'hospital de Santa Llúcia, el rapte/èxtasis que tingué, l'església de Sant Domènec, la Cova on fou il·luminat, el miracle de la gallina ofegada, etc. És com una "passejada" pels carrers on va passar i els esdeveniments que va patir durant la seva estada. La *Tornada* és una suplica: *Puix vida tan peregrina fereu en esta ciutat; siau-nos Ignaci advocat a major glòria divina.*

També hem de remarcar una altra obra, estrenada el 28 d'abril de 1969, a la Cova de Sant Ignasi, els *Goigs a llaor del gloriós Sant Ignasi de Loyola Fundador de la Companyia de Jesús*, amb música de l'organista de la Seu mossèn Josep M. Massana Bach (*1921; †1984) i text del jesuïta manresà Ramon Tarrats Comaposada (*1876; †1936). S'edità amb els dibuixos de Joan Vilanova Roset, a la impremta manresana Montañá. La *tornada* diu: *De l'excelsa Companyia gran Fundador, nostre cor en vos confia sant Ignasi, i us envia l'himne ardent del seu amor*.

A més dels goigs, en la festa del IV centenari de l'arribada de Sant Ignasi a la ciutat, el 31 de juliol de 1922, a la Cova de Sant Ignasi s'estrenà "Himne de Manresa a Sant Ignasi *Sant Penitent"*, amb música de l'organista de la col·legiata basílica de la Seu Mossèn Miquel Augé Vila (*1885; †1936) i amb lletra del jesuïta barceloní Ramon M. de Bolós Bosch (*1886; †?)[63].

Es canta, cada any, en la festivitat de Sant Ignasi i ha esdevingut representatiu, tradicional i popular. El seu refrany diu: *Sant Penitent de nostra Cova, Sant Pelegrí de Montserrat, / rebeu d'amor una altra prova l'himne que us canta la Ciutat.*

També ha esdevingut com a pròpia la *Marxa de Sant Ignasi*, que es canta en català, al final de la missa, seguint l'harmonització que va fer José M.

[63] En la seva fitxa consta «baixa», a l'any 1931, sense especificar.

Beobide Goiburu (*1882; †1967), per cor i orgue, a partir de la música i del text tradicional, en l'avinentesa del IV Centenari dels Exercicis Espirituals, l'any 1948. Aquesta popular marxa, comença constatant la personalitat del sant: *Fundador sou Ignasi i general de la companyia reial de Jesús capità i diví capdill.*

Tant l'himne com la marxa formen part del cd enregistrat, dins la col·lecció CD *Músiques de Manresa. Religioses*, que va promoure el departament de Cultura de l'ajuntament de Manresa. Va ser interpretat per la Capella de Música de la Seu, sota la direcció de Marc Marcet, i a l'orgue Jordei Franch, els dies 24 y 25 de abril de 2003, a la mateixa col·legiata basílica de Santa Maria de la Seu, per Estudis Kay, de Manresa.

Aquestes són algunes de les "músiques" directament manresanes que formen part del nostre patrimoni musical, però cal constatar que altres compositors d'arreu també han dedicat cançons, himnes i altres obres al fundador de la Companyia de Jesús.

Per tant cal aprofundir en la recopilació d'aquestes obres i dels seus autors de música i lletra.

Les partitures manresanes són dues les obres dedicades a Sant Ignasi, pròpiament manresanes, que va escriure Mn. Miquel Augé

1.- Himne a Sant Ignasi de Loiola *Sant Penitent*

2.- Missa a Sant Ignasi de Loiola

El manresà Miquel Augé i Vila, fou organista i compositor. Va estudiar als seminaris de Vic i Barcelona i s'ordenà sacerdot l'any 1909. Musicalment va estudiar amb Domènec Mas i Serracant i Francesc de Paula Baldelló.

De 1911 a 1917 fou organista de l'església de Santa Maria d'Igualada, passant a Sant Joan de les Abadesses. Des del 1919, fou l'organista i mestre de capella de la col·legiata basílica de Santa Maria de la Seu de Manresa, fins al seu assassinat en els primers dies de la Guerra Civil.

Les seves composicions, quasi exclusivament religioses, són d'estructura senzilla i amb pocs instruments, sobre tot per poder ser cantades per la capella de música i l'escolania, i segurament per això varen arrelar fortament en la difusió popular. La seva obra es conserva a l'Arxiu de Manuscrits Musicals de la Seu manresana.

1.- **Himne a Sant Ignasi de Loiola *Sant Penitent,* de Miquel Augé**

Per la festa del IV centenari de l'arribada de Sant Ignasi a la ciutat, el 31 de juliol de 1922, a la Cova de Sant Ignasi s'estrenà l'Himne de Manresa a Sant Ignasi *Sant Penitent*, amb música de l'organista de la col·legiata basílica de la Seu Mossèn Miquel Augé Vila i amb lletra del jesuïta Ramon M. de Bolós.

Aquest himne es canta, cada any, en la festivitat de Sant Ignasi, essent un cant representatiu, tradicional i popular. El seu text diu:

Sant Penitent de nostra Cova,
Sant Pelegrí de Montserrat,
rebeu d'amor una altra prova
l'himne que us canta la Ciutat.

Puig vostre nom amb ella es troba
dins nostra historia agermanat,
feu-hi florir, Sant de la Cova,
feu-hi florir la pietat.

Pregueu a Déu
per la Ciutat que us vol fill seu.
Com un estel de clara llum,
lluïu damunt de la Ciutat,
i dissipeu el negre fum
que escampa arreu la impietat.

Sant Penitent de nostra Cova,
Sant Pelegrí de Montserrat,
rebeu d'amor una altra prova
l'himne que us canta la Ciutat.

El text d'aquest himne és del jesuïta Ramon M. de Bolós Bosch(*14.02.1886). †?). Va estudiar a la Universitat de Barcelona (02.02.1921) i s'ordenà sacerdot (27.07.1919). L'any 1902 va ingressar a la Companyia de Jesús al Reial Monestir de Santa María de Veruela ─ abadia cistercenc del segle XII─, situada als voltants del Moncayo (Tarazona), on la Companyia de Jesús hi va residir en el període de 1877-1975. És autor del llibre *Sant Ramon Nonat* (Barcelona, editorial Ciudad Ibérica, 1914). Va deixar la Companyia (11.10.1931).

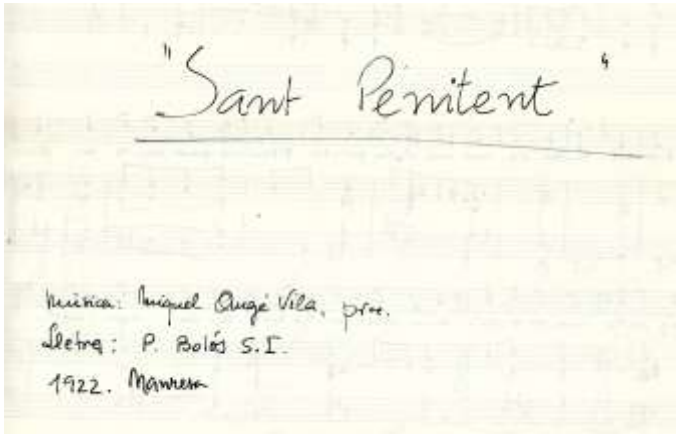

Portada del manuscrit

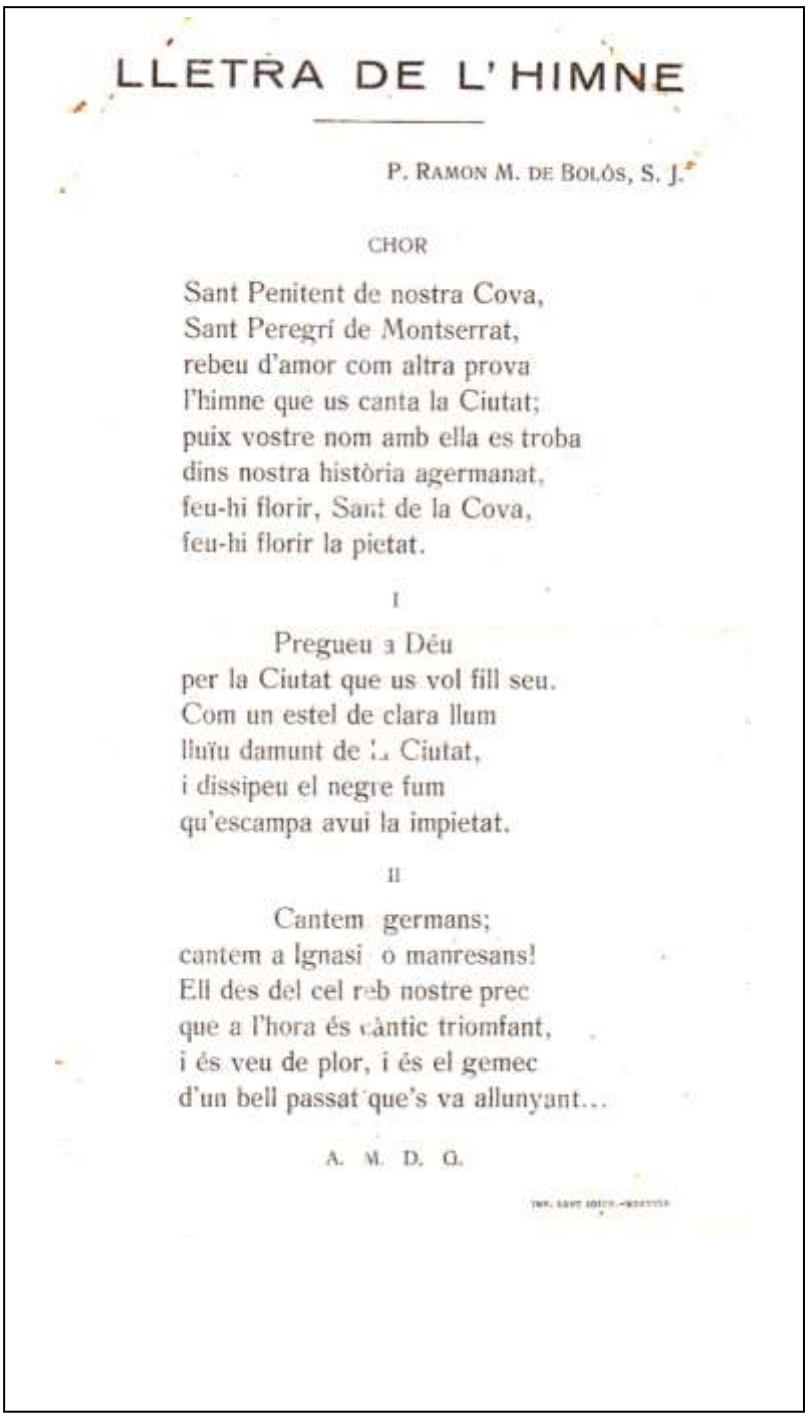

LLETRA DE L'HIMNE

P. RAMON M. DE BOLÓS, S. J.

CHOR

Sant Penitent de nostra Cova,
Sant Peregrí de Montserrat,
rebeu d'amor com altra prova
l'himne que us canta la Ciutat;
puix vostre nom amb ella es troba
dins nostra història agermanat,
feu-hi florir, Sant de la Cova,
feu-hi florir la pietat.

I

Pregueu a Déu
per la Ciutat que us vol fill seu.
Com un estel de clara llum
lluïu damunt de la Ciutat,
i dissipeu el negre fum
qu'escampa avui la impietat.

II

Cantem germans;
cantem a Ignasi o manresans!
Ell des del cel reb nostre prec
que a l'hora és càntic triomfant,
i és veu de plor, i és el gemec
d'un bell passat que's va allunyant...

A. M. D. G.

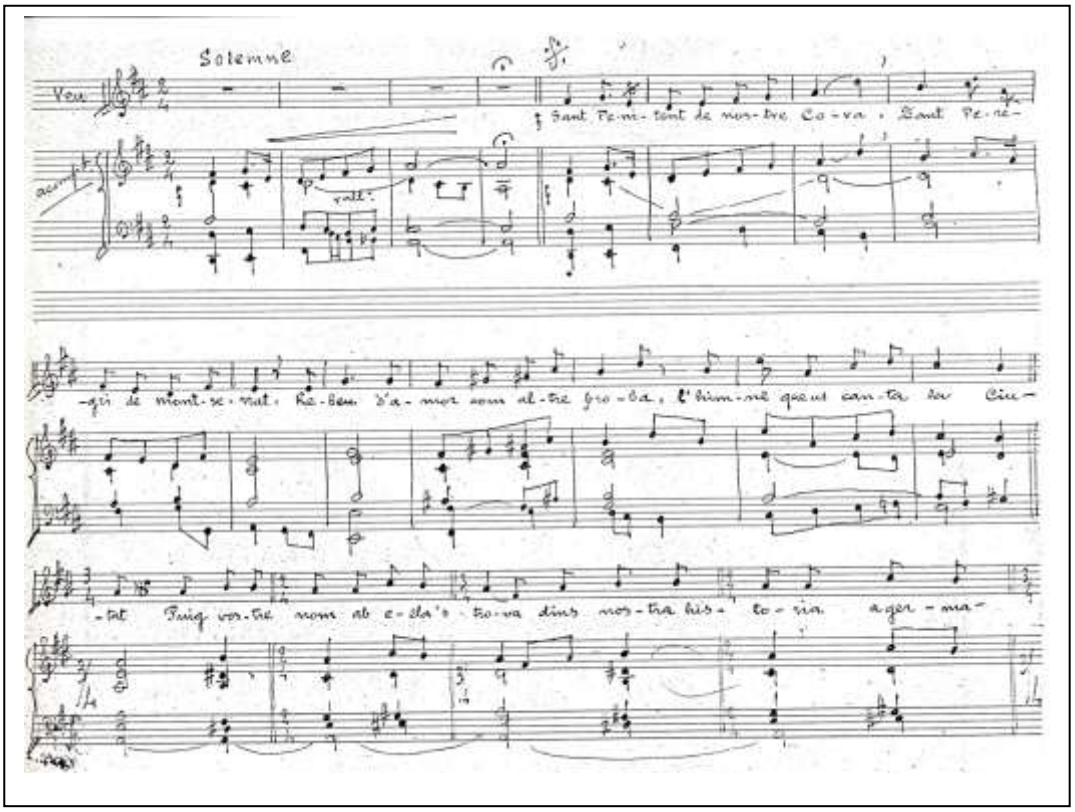

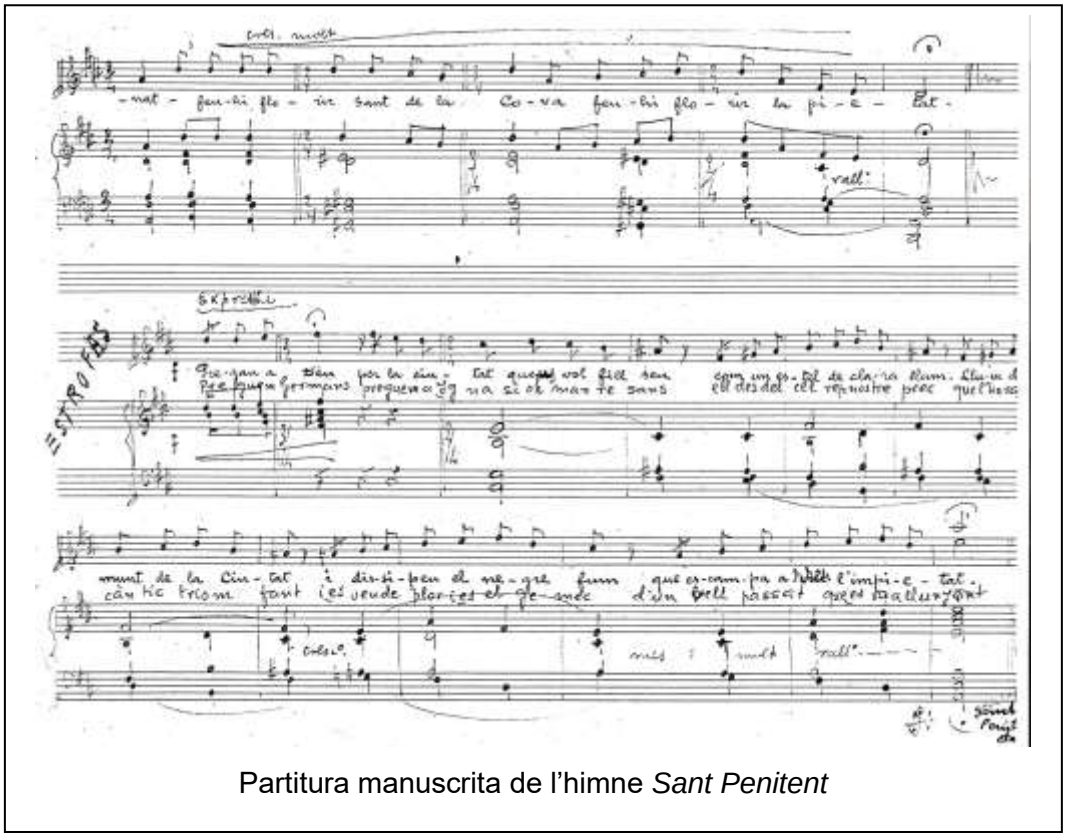

Partitura manuscrita de l'himne *Sant Penitent*

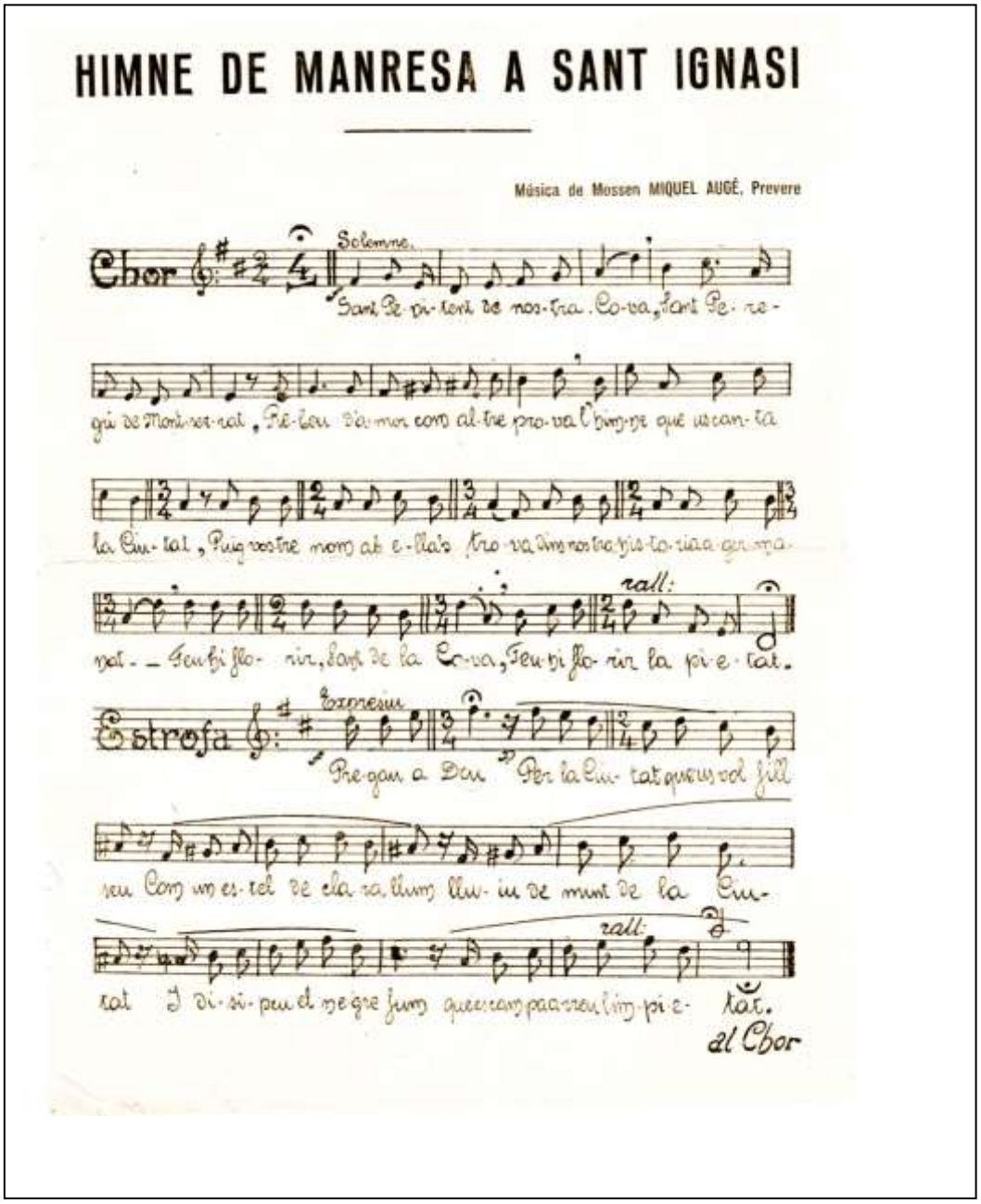
HIMNE DE MANRESA A SANT IGNASI

Música de Mossen MIQUEL AUGÉ, Prevere

Chor

Solemne.

Sant Pe-ni-tent de nos-tra Co-va, Sant Pe-re-gri de Mont-ser-rat, Re-beu d'a-mor com al-tre pro-va l'him-ne que us can-ta la Ciu-tat, Puig vostre nom ab e-lla's tro-va dins nostra his-to-ria a-ger-ma-nat. — Feu-hi flo-rir, Sant de la Co-va, Feu-hi flo-rir la pi-e-tat.

rall:

Estrofa

Expresiu

Pre-gau a Deu Per la Ciu-tat que us vol fill seu Com un es-tel de cla-ra-llum llu-iu de munt de la Ciu-tat I di-si-peu el ne-gre fum que es-cam-pa a-rreu l'im-pi-e-tat.

rall:

al Chor

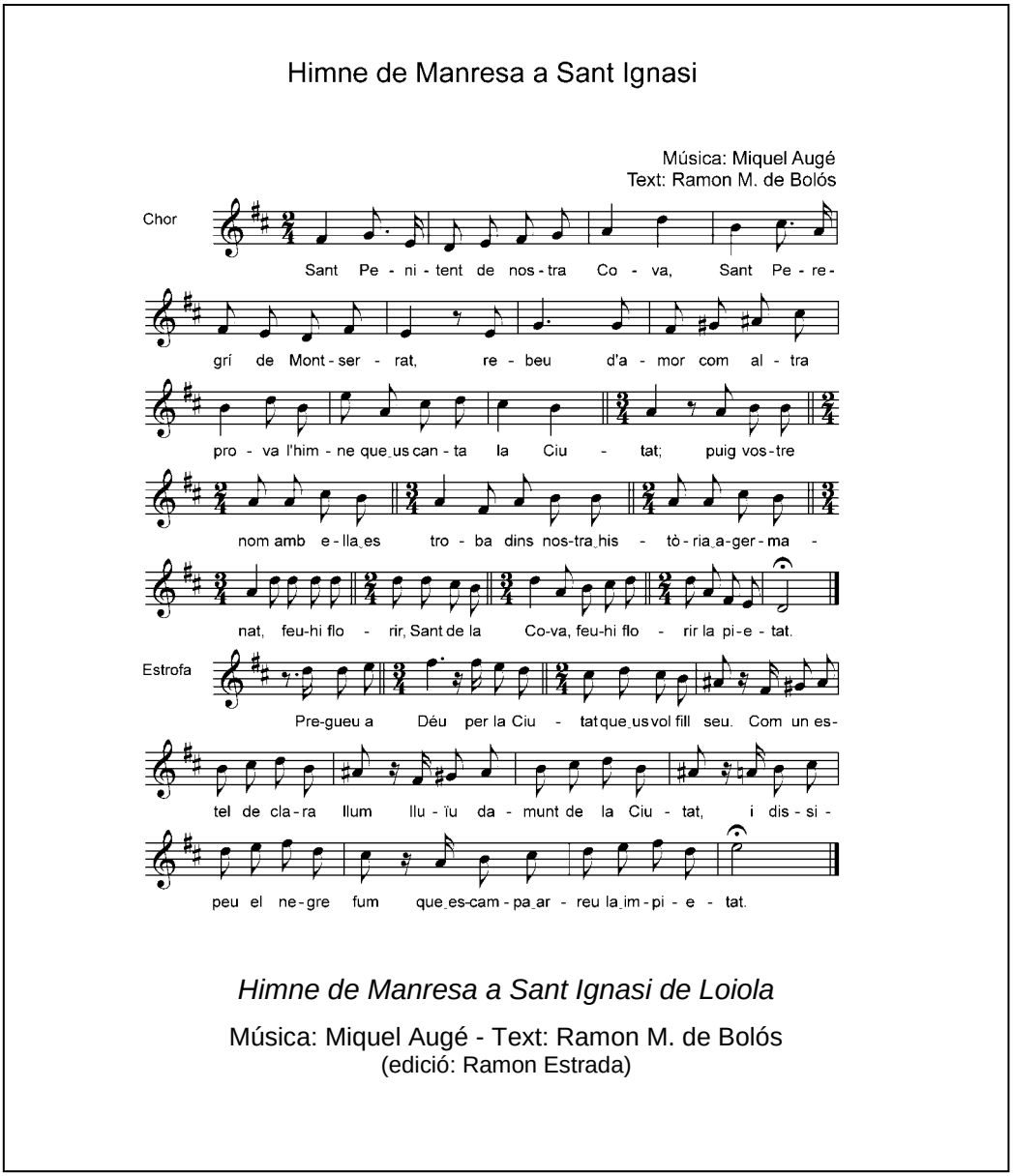

Himne de Manresa a Sant Ignasi de Loiola

Música: Miquel Augé - Text: Ramon M. de Bolós
(edició: Ramon Estrada)

2.- ***Missa In honorem St Ignatii,*** **de Miquel Augé**

La missa *In honorem St Ignatii*, dedicada a Sant Ignasi de Loiola, que va escriure Miquel Augé i es troba manuscrita a l'Arxiu de Manuscrits musicals de la Seu, amb la signatura E:MAN, Ms. 69. Desconeixement la data de la seva estrena, però potser també es va fer en la commemoració de 1922.

La seva estructura és la següent: 4 veus (Veu 1a, Veu 2a, Tenor i Baix), violí 1r, Violí 2n, contrabaix i orgue. Les veus 1 i 2 no especifica a qui corresponen, però podem deduir, per la seva melodia, que es tractaria dels nois corers i de l'Escolania, atès també que en aquells temps les dones no formaven part de la Capella de Música, ja que només hi havia nens i homes.

El manuscrit està format per 39 folis (de 30x21 cm), en una versió per orgue i dues veus, en les quals especifica exactament a qui correspon la veu anotada, i en fulls a part hi ha les particel·les de cada veu i de cada instrument.

L'obra, que segueix el text llatí, està dividida en les sis parts, seguint l'estructura que formava la missa: *Kyrie*, *Gloria, Credo*, *Sanctus, Benedictus* i *Agnus Dei*.

Kyrie: moviment *Andante*, 65 compassos.
De l'1 al 20: compàs ternari en Fa Major
Del 21 al 45: compàs ternari en Si bemoll Major
Del 46 al 65: compàs ternari en Fa Major

Text en llatí	Text en català
Kyrie, eleison Christe, eleison Kyrie, eleison	Senyor, tingueu pietat de nosaltres Crist, tingueu pietat de nosaltres Senyor, tingueu pietat de nosaltres

Gloria: moviment *Movido-Andante-Moderato*, 117 compassos
De l'1 al 14: compàs quaternari en Fa Major
Moviment: *Andante*
Del 15 al 57: compàs ternari en Re Major
Moviment: *Moderato*

Del 58 al 91: compàs ternari en Re menor
Del 92 al 100: compàs quaternari en Re Major
Del 101 al 117: compàs ternari en Fa Major

Text en llatí	Text en català
Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus Te. Benedicimus Te. Adoramus Te. Glorificamus Te. Gratias agimus Tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus Rex caelestis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, Iesu Christe. Domine Deus Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam Tu solus Sanctus. Tu solus Dominus. Tu solus altissimus, Iesu Christe. Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.	Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que estima el Senyor. Us lloem. Us beneïm. Us adorem. Us glorifiquem. Us donem gràcies per la vostra immensa glòria, Senyor Déu, Rei celestial, Déu Pare omnipotent, Senyor, Fill unigènit, Jesucrist, Senyor Déu, Anyell de Déu, Fill del Pare, vós, que lleveu el pecat del món, tingueu pietat de nosaltres; vós, que lleveu el pecat del món, acolliu la nostra súplica; vós, que seieu a la dreta del pare, tingueu pietat de nosaltres, perquè vós sou l'únic Sant, vós l'únic Senyor, vós l'únic Altíssim, Jesucrist, amb l'Esperit Sant, en la glòria de Déu Pare. Amén.

***Credo*:** Moviment *Andante-Despacio-Movido-Andante,* 184 compassos.
Moviment *Andante*
De l'1 al 58: compàs quaternari en Fa Major
Moviment: *Despacio*
Del 59 al 99: compàs ternari en Re menor
Moviment: *Movido*
Del 100 al 155: compàs quaternari en Re Major
Moviment *Andante*
Del 156 al 167: compàs quaternari en Re menor
Del 168 al 184: compàs ternari en Fa Major

Text en llatí[64]	Text en català
Credo in unum Deum, Patrem omnipoténtem, Factorem cæli et terræ, visibílium ómnium et invisibílium. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei unigénitum et ex Patre natum ante ómnia sæcula: Deum de Deo, Lumen de Lúmine, Deum verum de Deo vero, génitum, non factum, consubstantiálem Patri: per quem ómnia facta sunt; qui propter nos hómines et propter nostram salútem, descéndit de cælis, et incarnátus est de Spíritu Sancto ex Maria Vírgine et homo factus est, crucifíxus étiam pro nobis sub Póntio Piláto, passus et sepúltus est, et resurréxit tértia die secúndum Scriptúras, et ascéndit in cælum, sedet ad déxteram Patris, et íterum ventúrus est cum glória, iudicáre vivos et mórtuos, cuius regni non erit finis. Credo in Spíritum Sanctum, Dominum et vivificántem, qui ex Patre Filió que procédit, qui cum Patre et Fílio simul adorátur et conglorificátur, qui locútus est per prophétas. Et unam sanctam cathólicam et apostólicam Ecclésiam. Confíteor unum Baptísma in remissiónem peccatórum. Et exspécto resurrectiónem mortuórum, et vitam ventúri sæculi. Amen.	Crec en un sol Déu, Pare totpoderós, creador del cel i de la terra, de totes les coses visibles i invisibles. I en un sol Senyor, Jesucrist, Fill Unigènit de Déu, nascut del Pare abans de tots els segles. Déu nat de Déu, Llum resplendor de la Llum, Déu veritable nascut del Déu veritable, engendrat, no pas creat, de la mateixa naturalesa del Pare: per ell tota cosa fou creada. El qual per nosaltres els homes i per la nostra salvació davallà del cel. I, per obra de l'Esperit Sant, s'encarnà de la Verge Maria, i es féu home. Crucificat després per nosaltres sota el poder de Ponç Pilat; patí i fou sepultat, i ressuscità el tercer dia, com deien ja les Escriptures, i se'n pujà al cel, on seu a la dreta del Pare. I tornarà gloriós a judicar els vius i els morts, i el seu regnat no tindrà fi. Crec en l'Esperit Sant, que és Senyor i infon la vida, que procedeix del Pare i del Fill. I juntament amb el Pare i el Fill és adorat i glorificat; que parlà per boca dels profetes. I en una sola Església, santa, catòlica i apostòlica. Professo que hi ha un sol baptisme per perdonar el pecat. I espero la resurrecció dels morts, i la vida de la glòria. Amén.

Sanctus: moviment no indicat, 38 compassos
De l'1 al 27: compàs ternari en Fa menor
Del 28 al 38: compàs binari en Fa Major

[64] El text que Mn. Augé anota en el Credo és la versió del "Credo de Nicea-Constantinoble". El seu text anota els continguts del cristianisme promulgats pel Concili de Nicea (any 325), en el qual es va consensuar una definició dels dogmes de la fe cristiana.

Text en llatí	Text en català
Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth; pleni sunt caeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis.	Sant, Sant, Sant, Sant és el Senyor, Déu de l'univers el cel i la terra són plens de la vostra glòria. Hossanna a dalt del cel.

***Benedictus*:** moviment no indicat, 25 compassos
De l'1 al 14: compàs ternari en Fa menor
Del 15 al 25: compàs binari en Fa Major

Text en llatí	Text en català
Benedictus, qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.	Beneït el qui ve en nom del Senyor. Hossanna a dalt del cel.

Agnus Dei: moviment *Andante*, 37 compassos
De l'1 al 37: compàs ternari en Fa Major
Sempre en compàs ternari

Text en llatí	Text en català
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis	Anyell de Déu que lleveu el pecat del món Tingueu pietat de nosaltres
Agnus Dei qui tollis peccata mundi, miserere nobis	Anyell de Déu que lleveu el pecat del món Tingueu pietat de nosaltres
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem	Anyell de Déu que lleveu el pecat del món Doneu-nos la pau.

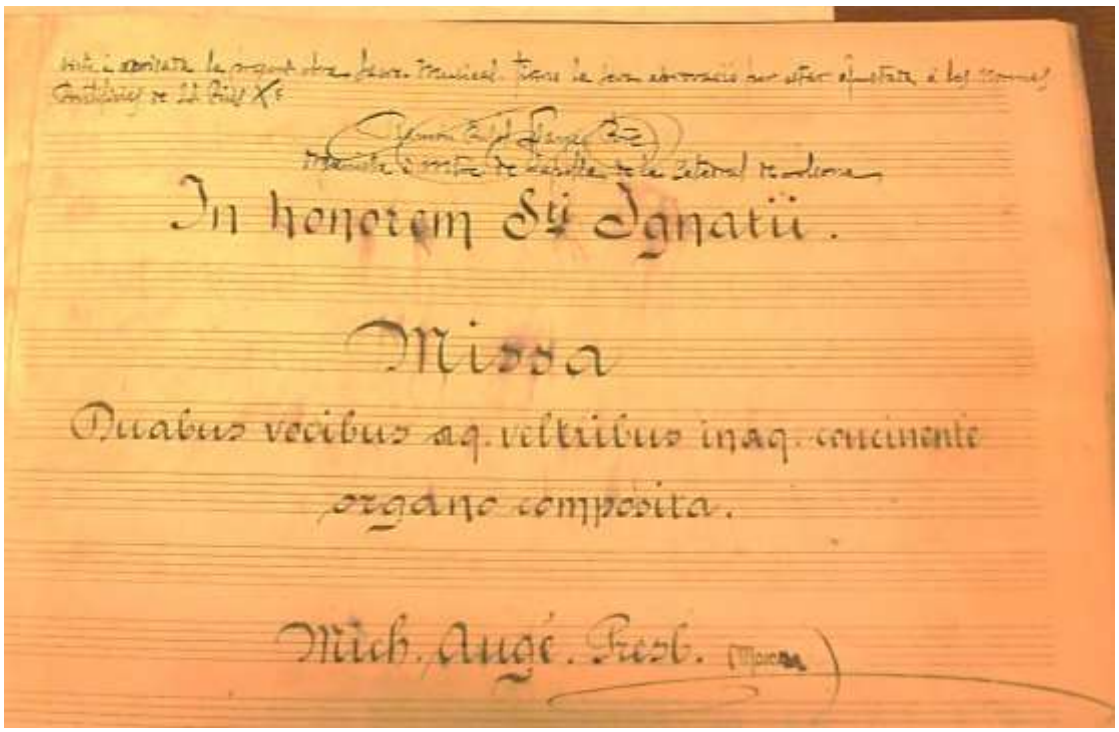

Portada de la Missa dedicada a Sant Ignasi, de Miquel Augé

Comentari de l'obra

A la portada s'anota:

"Vista i rubricada la següent obra Sacro Musical firmo la seva aprovació per estar ajustada a les normes Pontificies de SS Pius xè", i segueix la signatura de Ramon Pujol Llanes[65], Pvre, organista i mestre de capella de la catedral de Solsona.

A sota la dedicació de la missa, a la mateix portada, s'anota:

"Duabus vocibus aq. veltribus inaq. concinente organo composita"

Es tracta d'una obra de bon gust, ben estructura melòdica i rítmicament, molt acadèmica encara que segueix un estil senzill en el sentit de poques floritures ni harmònicament complex. Fa servir les dissonàncies tradicionals,

[65] El solsoní Ramon Pujol i Llanas ("1882; †1949) va ser organista (per oposición) de la catedral de Solsona (1922-1947).

que venen dels retards, i les ornamentacions d'apoiatures i brodadures segueixen l'harmonia tradicional. Segueix el model de l'època, tant en la relació a les diferents parts invariables de la missa, com en la relació tonal.

Sembla pensada només a veus (de "nens" les indicades com a veu 1 i veu 2, i d'"homes", indicades com a Tenor i Baix) i orgue, així Mn. Miquel Augé tenia assegurada la seva interpretació, i afegeix dos violins i un contrabaix perquè també deuria poder disposar d'aquests instruments.

És un petit format instrumental que dóna molt bona sonoritat i es complementa bé amb les veus, doblant-les, o fent melodies a la tercera o sexta, generalment. Segurament tenia corers ─o cantors de la capella de música─ que devien tocar aquests instruments i, per tant, li era relativament fàcil de fer la versió més completa de la seva missa.

L'obra relaciona el tema musical del *Kyries* en altres parts, com per exemple incorporat al final del *Gloria,* del *Credo* i de l'*Agnus Dei*.

Mn. Auge fa una indicació a la partitura reduïda a veus i orgue, amb aquesta advertència: "Quan es fa aquesta partitura amb instruments de corda i se fan servir els paper s de la corda transportats; l'harmònium s'abaixa un to pel Kyries, Gloria, Credo i mig pel Sanctus, Benedictus i Agnus".

A continuació completem l'apartat amb una mostra de les particel·les manuscrites i tota la partitura passada en una versió informàtica, per a la seva millor lectura.

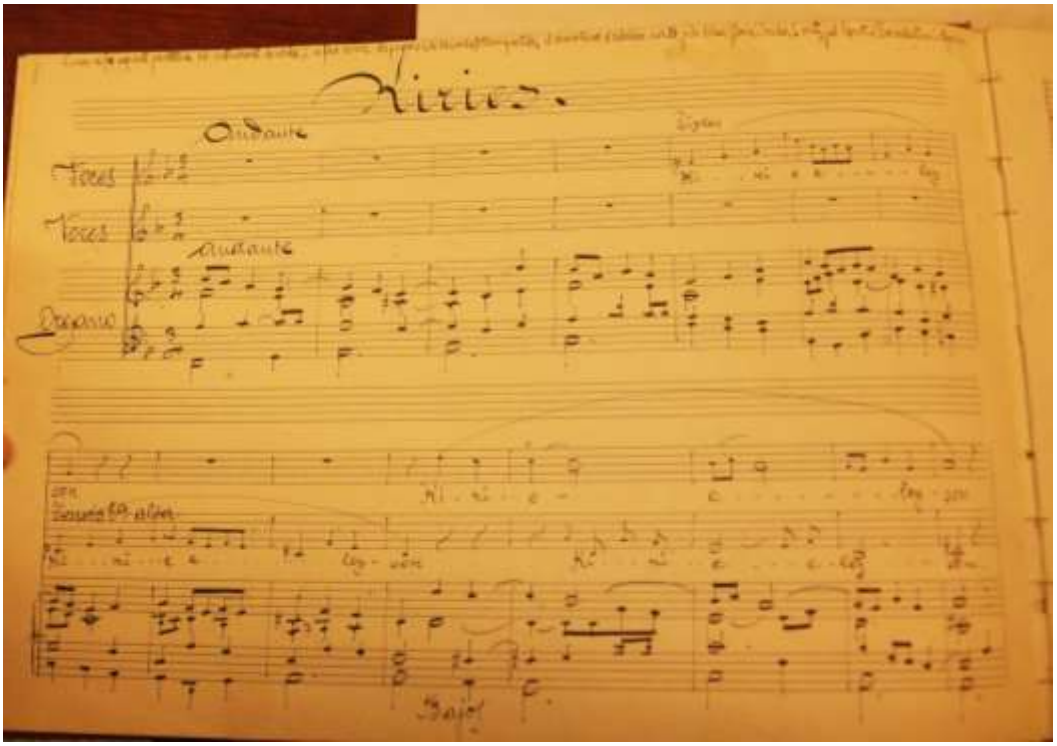

Partitura manuscrita del Kyries amb la indicació de les veus de nens (primer pentagrama), les veus d'homes (segon pentagrama) i l'orgue (partitura que servia a l'organista i també per dirigir)

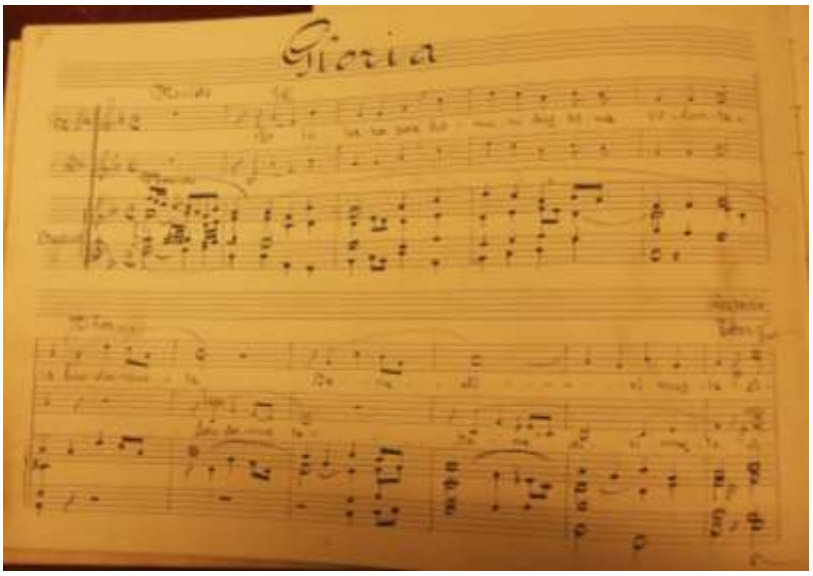

Partitura manuscrita del *Gloria* (principi)

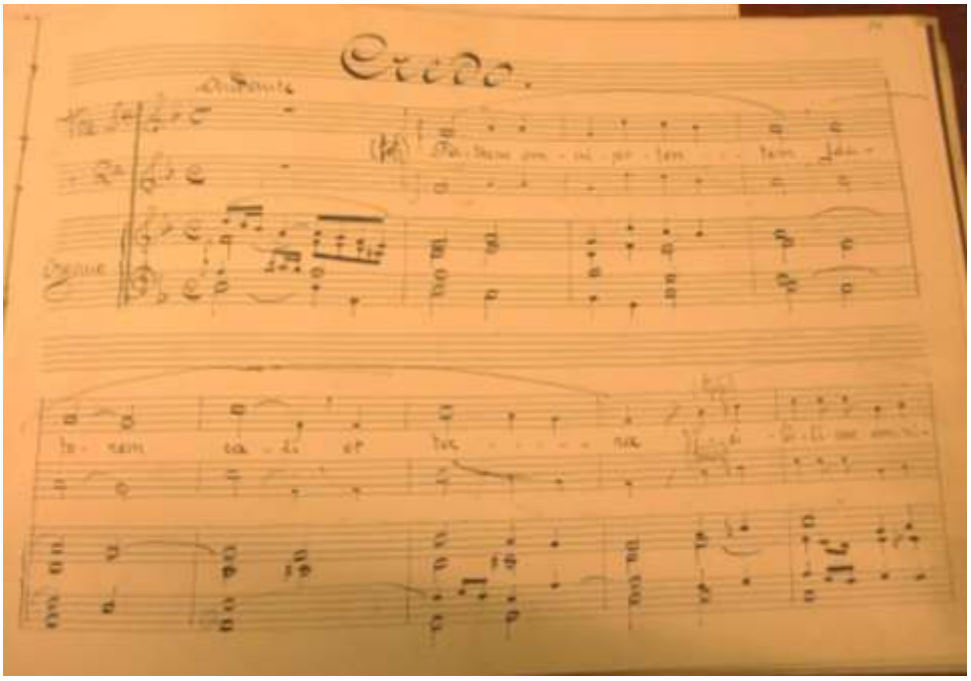

Partitura manuscrita del *Credo* (principi)

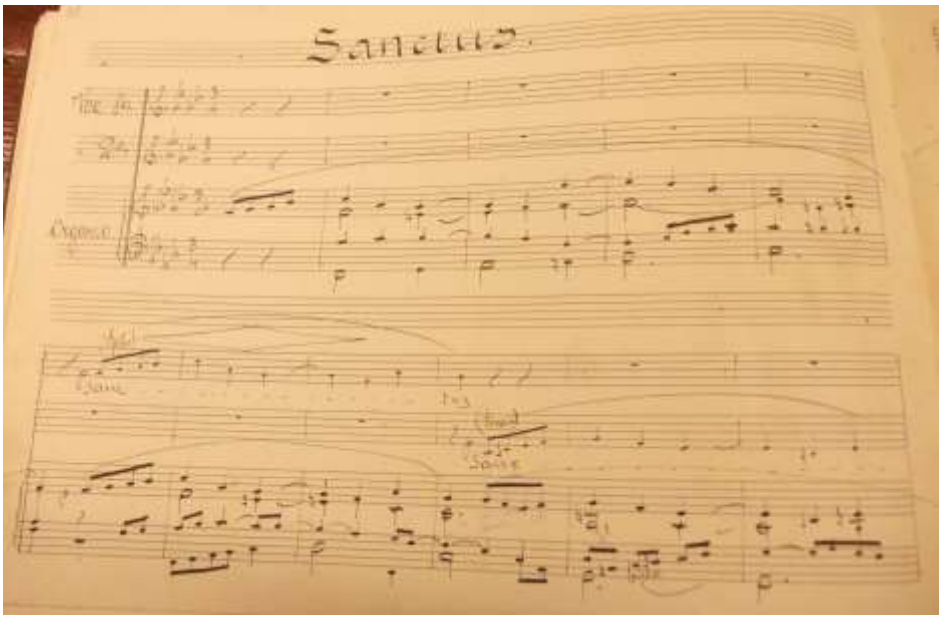

Partitura manuscrita del *Sanctus* (principi)

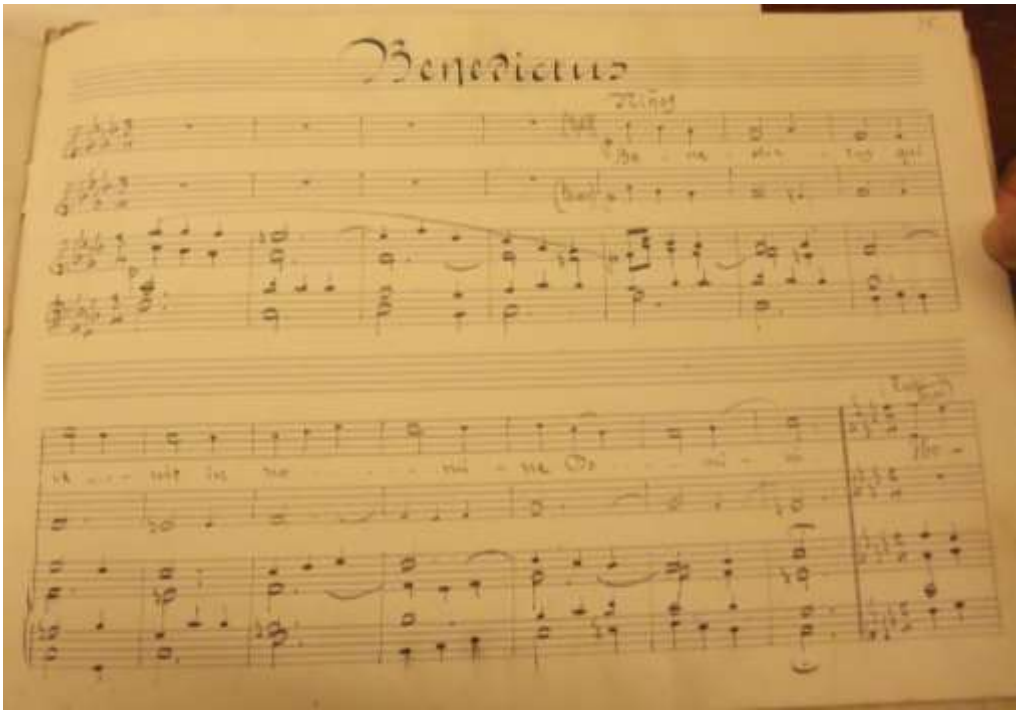

Partitura manuscrita del *Benedictus* (principi)

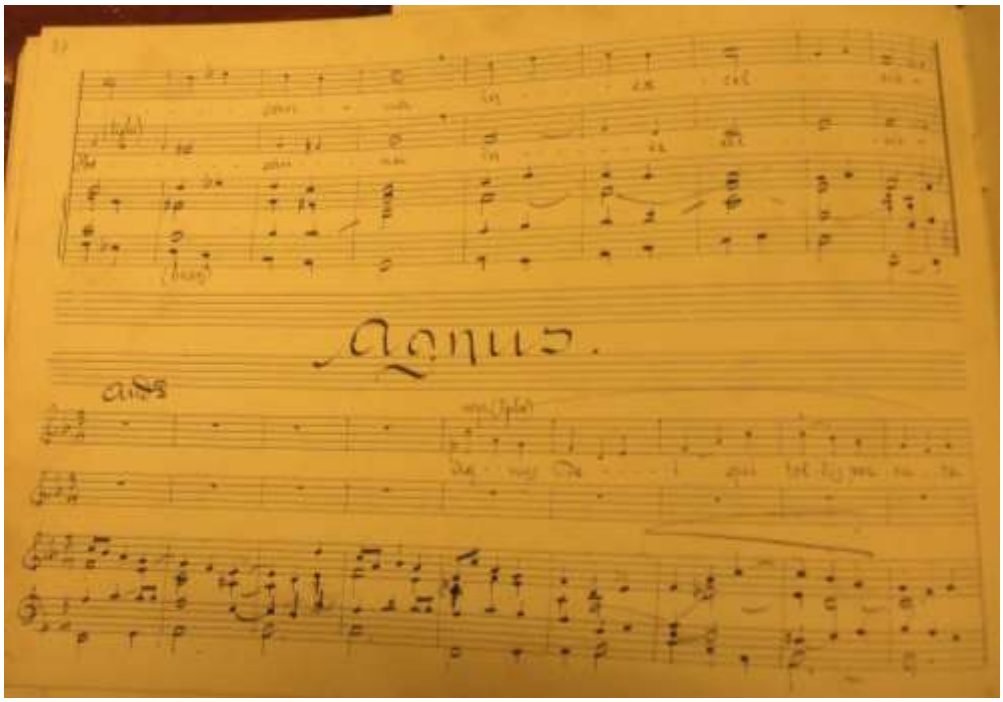

Partitura manuscrita de l'*Agnus Dei* (principi)

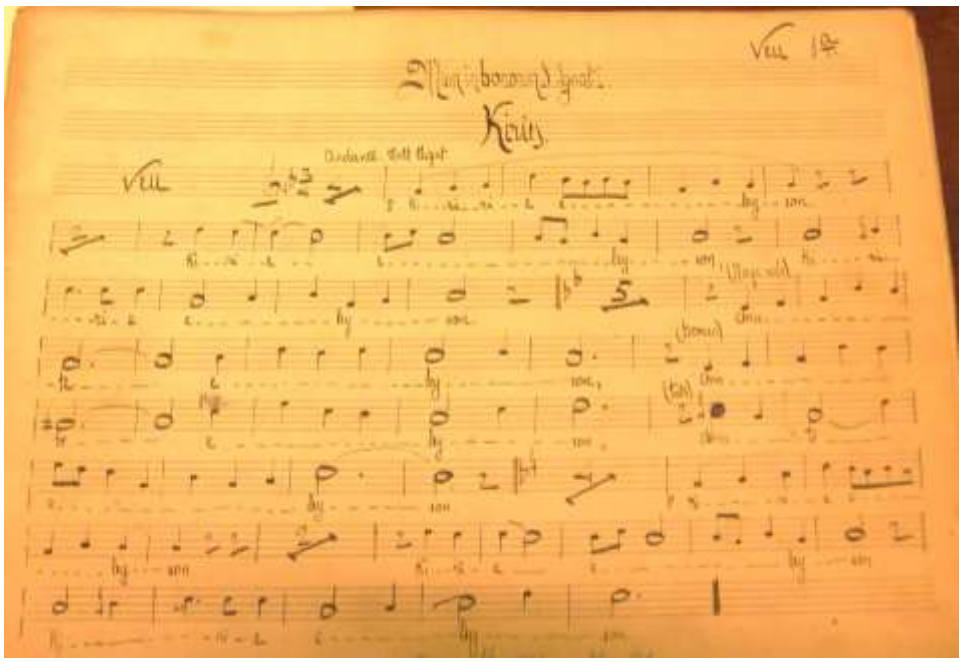

Particel·la manuscrita del *Kyries* de la Veu 1a

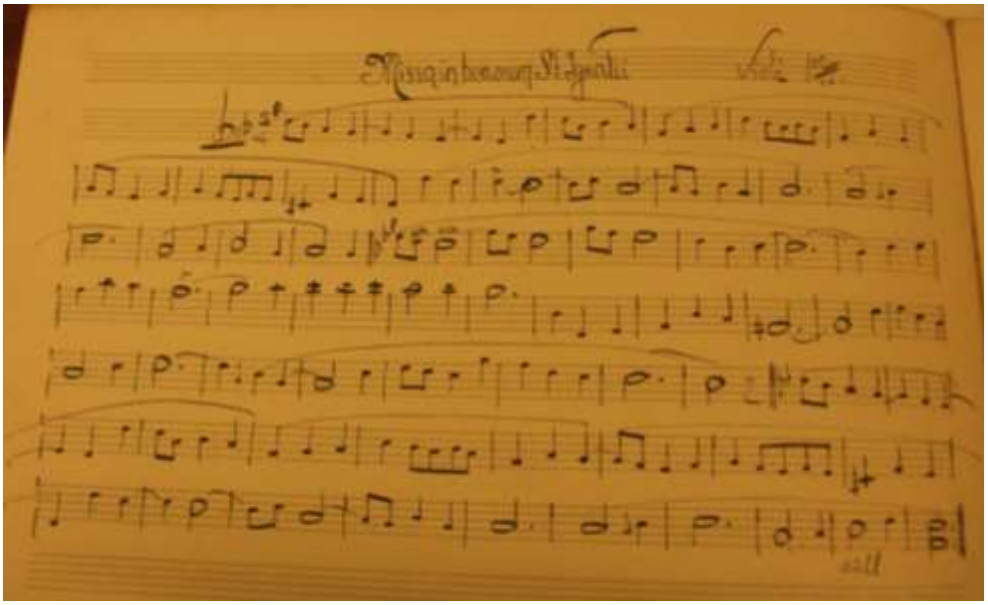

Particel·la manuscrita del *Kyries* del violí 1r

Missa In honorem St. Ignatii

Kyrie

Miquel Augé

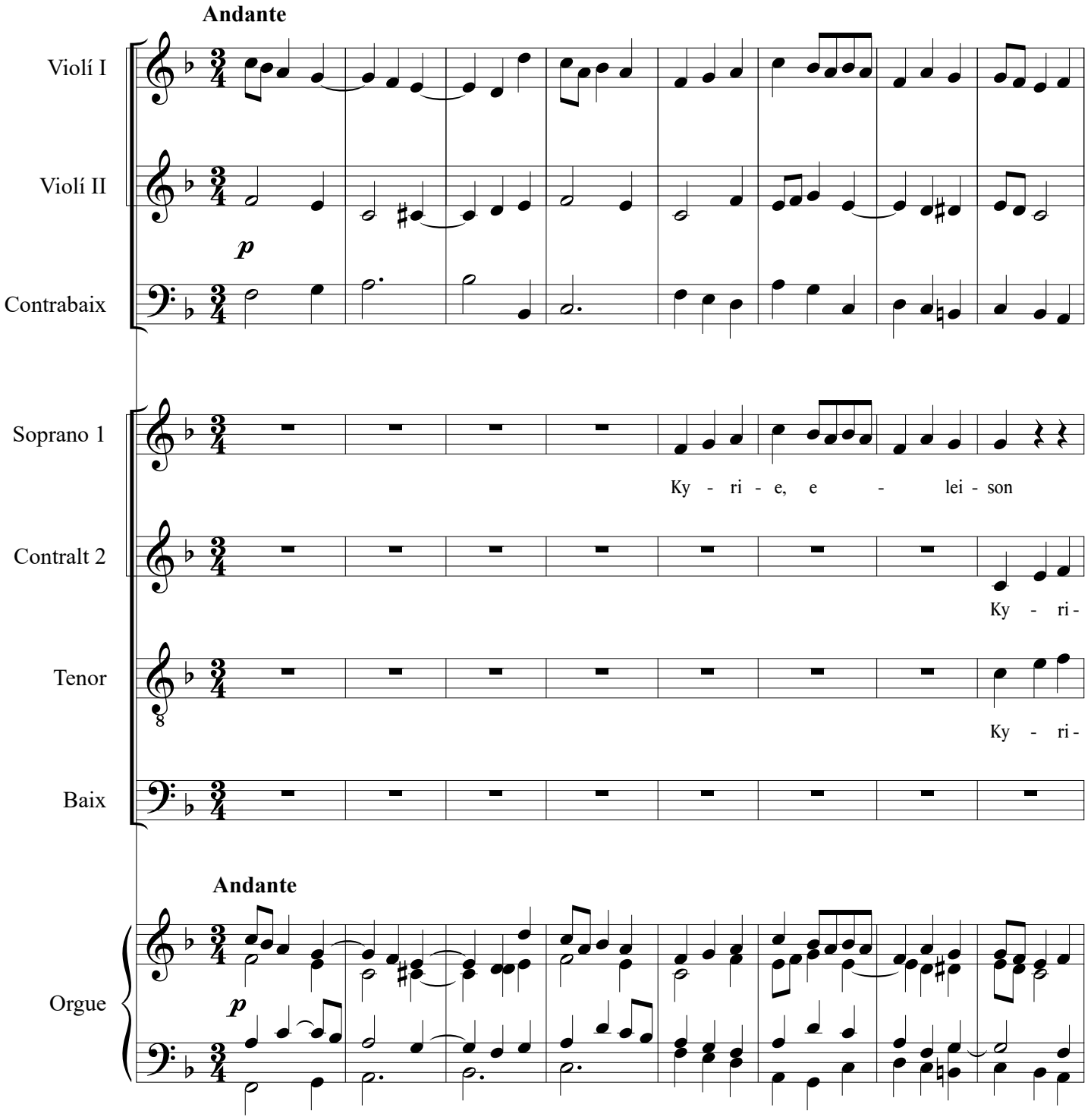

© edició Glòria Ballús Casoliva (2018)

Missa In honorem St. Ignatii
Kyries

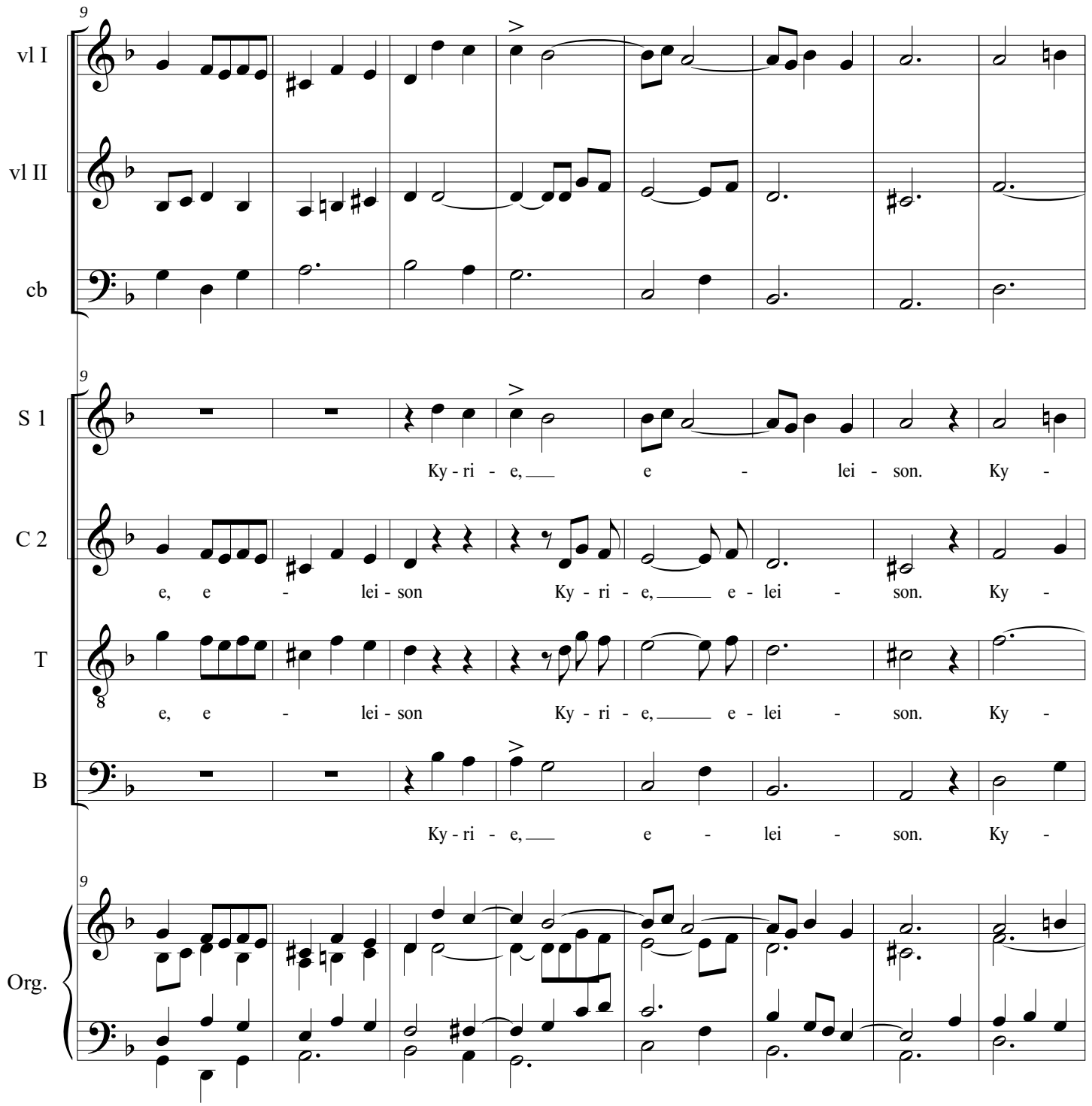

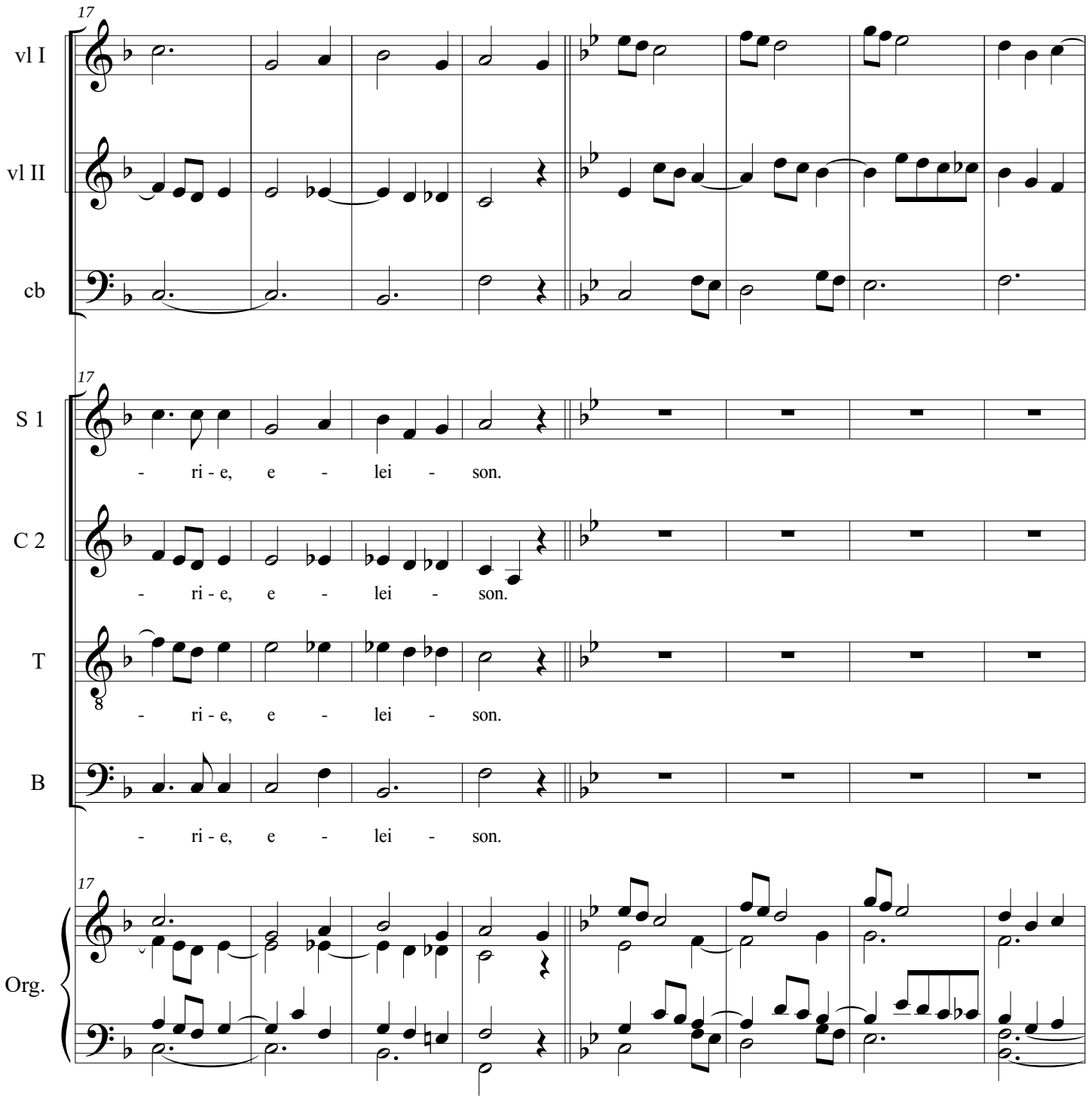
17
vl I
vl II
cb
17
S 1
- ri - e, e - lei - son.
C 2
- ri - e, e - lei - son.
T
- ri - e, e - lei - son.
B
- ri - e, e - lei - son.
17
Org.

Missa In honorem St. Ignatii
Kyries

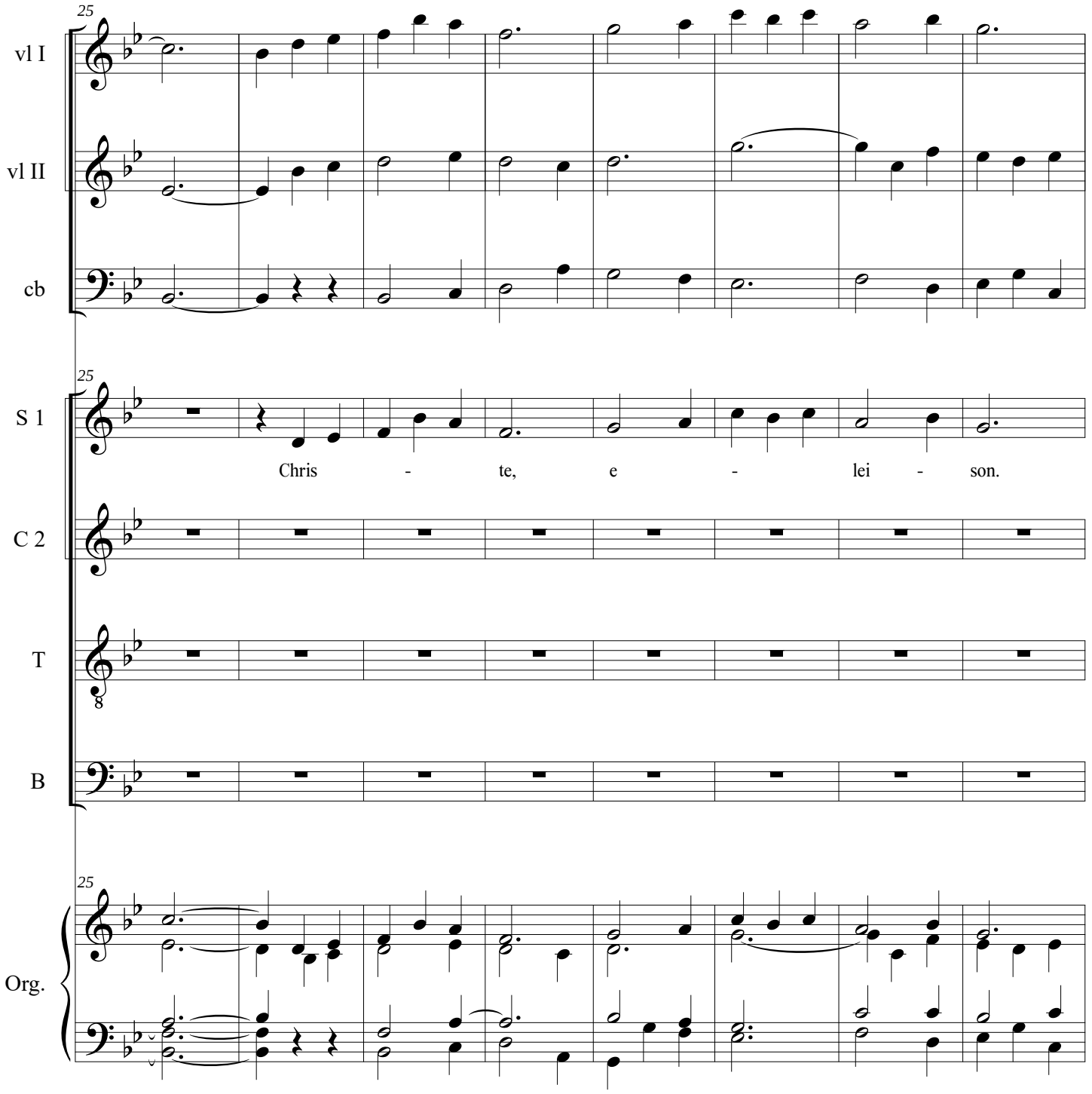

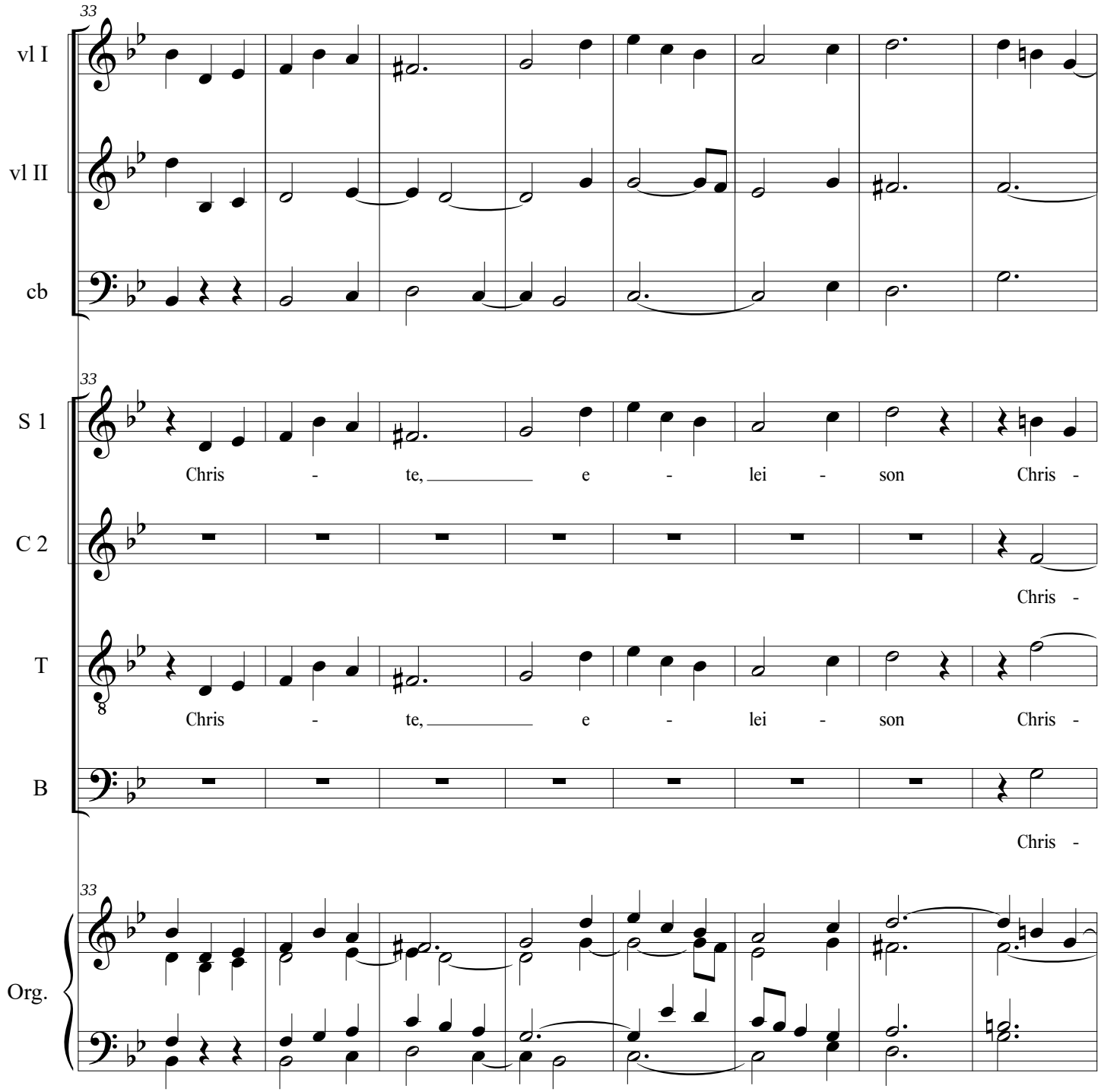
33
vl I
vl II
cb
33
S 1
Chris - te, e - lei - son Chris -
C 2
Chris -
T
Chris - te, e - lei - son Chris -
B
Chris -
33
Org.

Missa In honorem St. Ignatii
Kyries

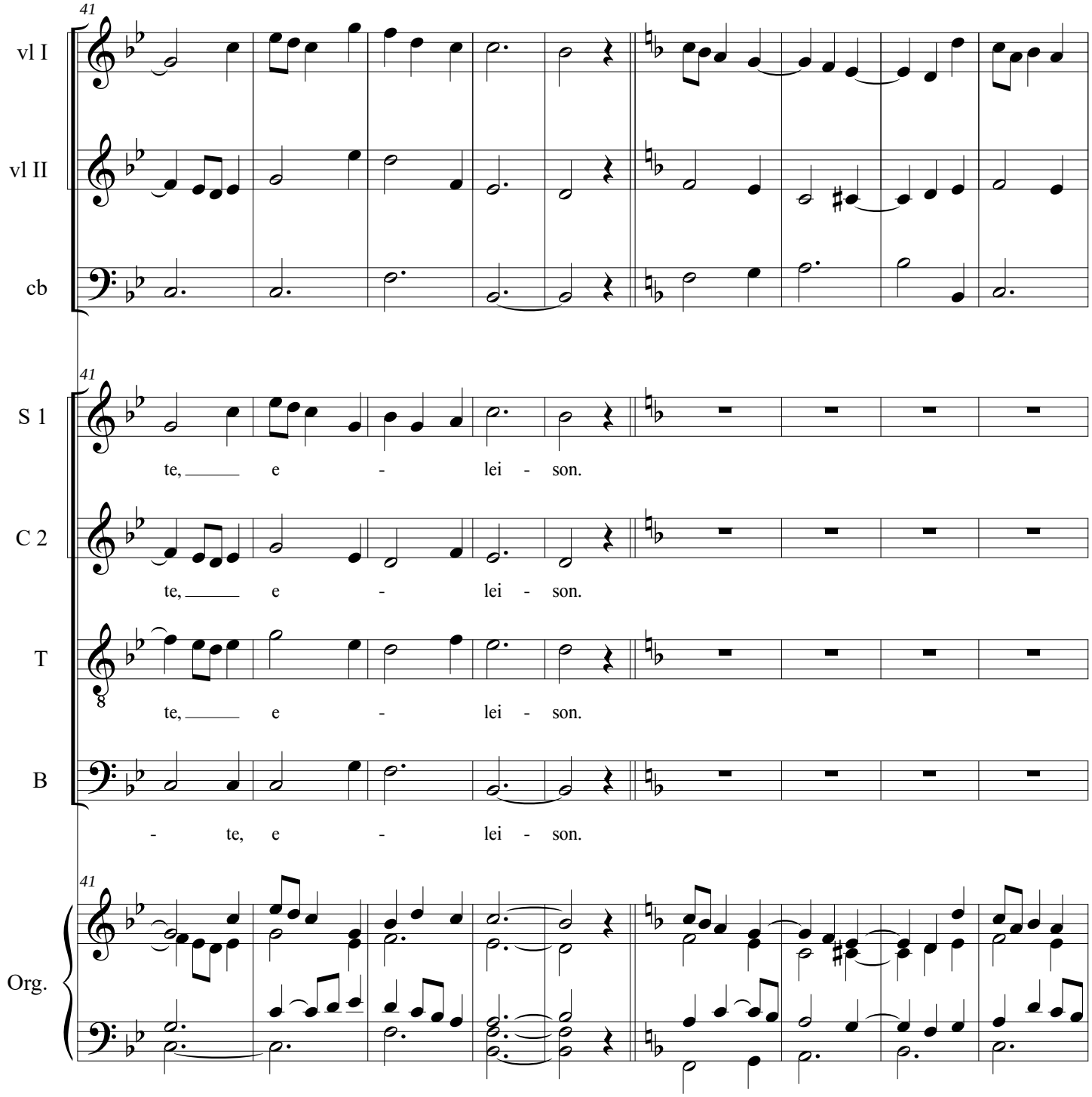

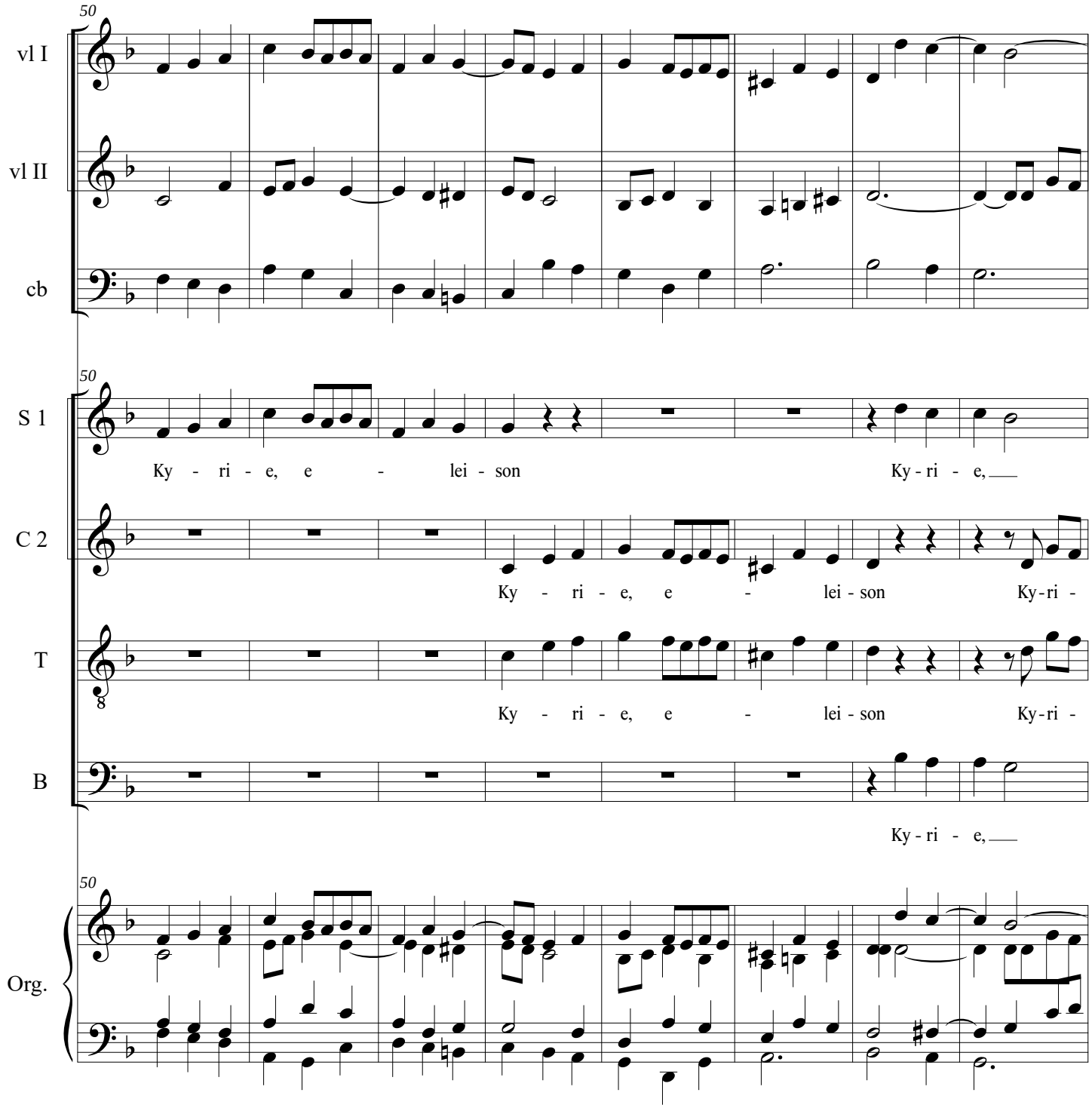
50
vl I
vl II
cb
50
S 1
Ky - ri - e, e - lei - son Ky - ri - e,
C 2
Ky - ri - e, e - lei - son Ky - ri -
T
Ky - ri - e, e - lei - son Ky - ri -
B
Ky - ri - e,
50
Org.

Missa In honorem St. Ignatii
Kyries

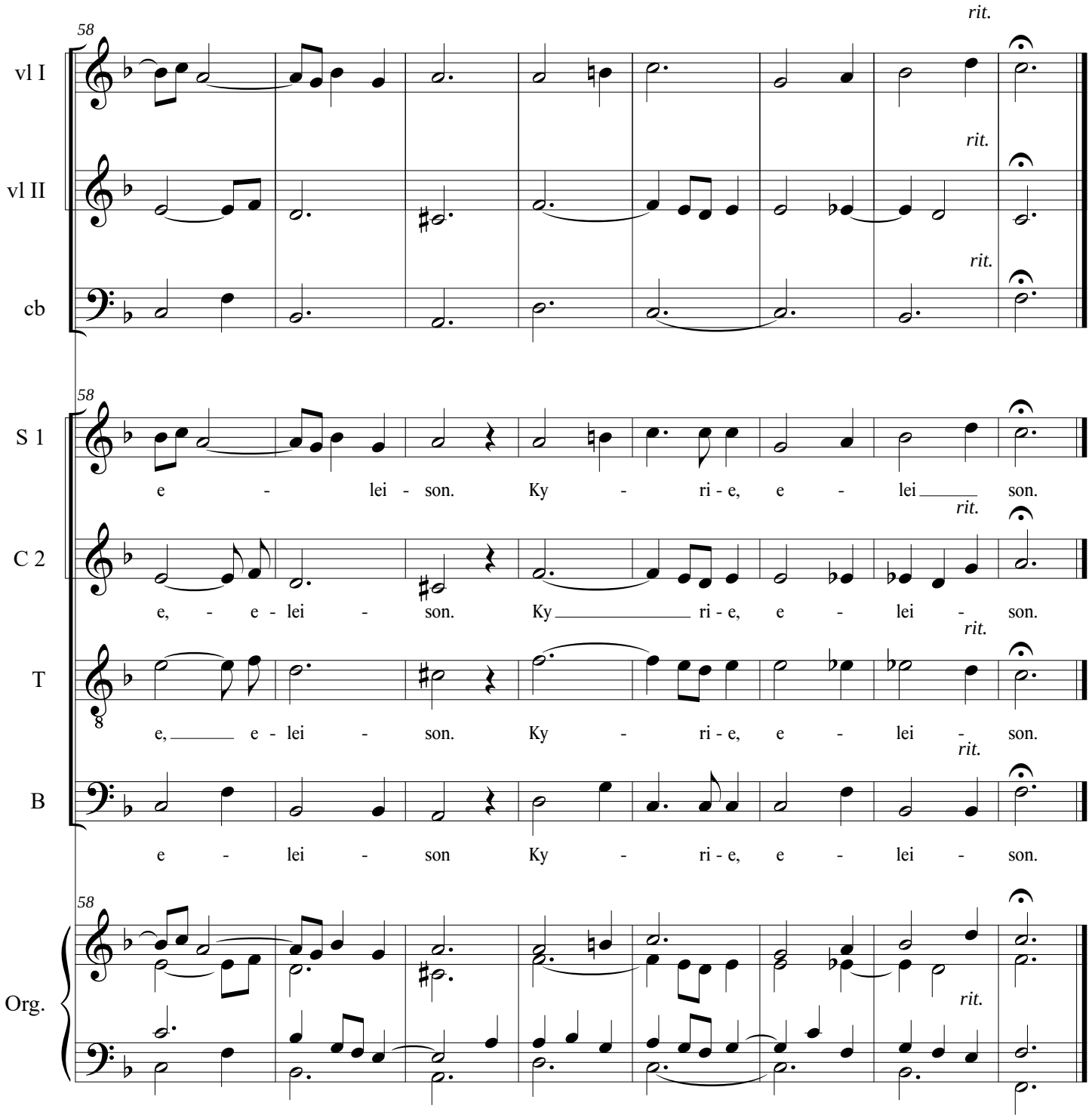

Missa In honorem St. Ignatii

Gloria

Miguel Augé

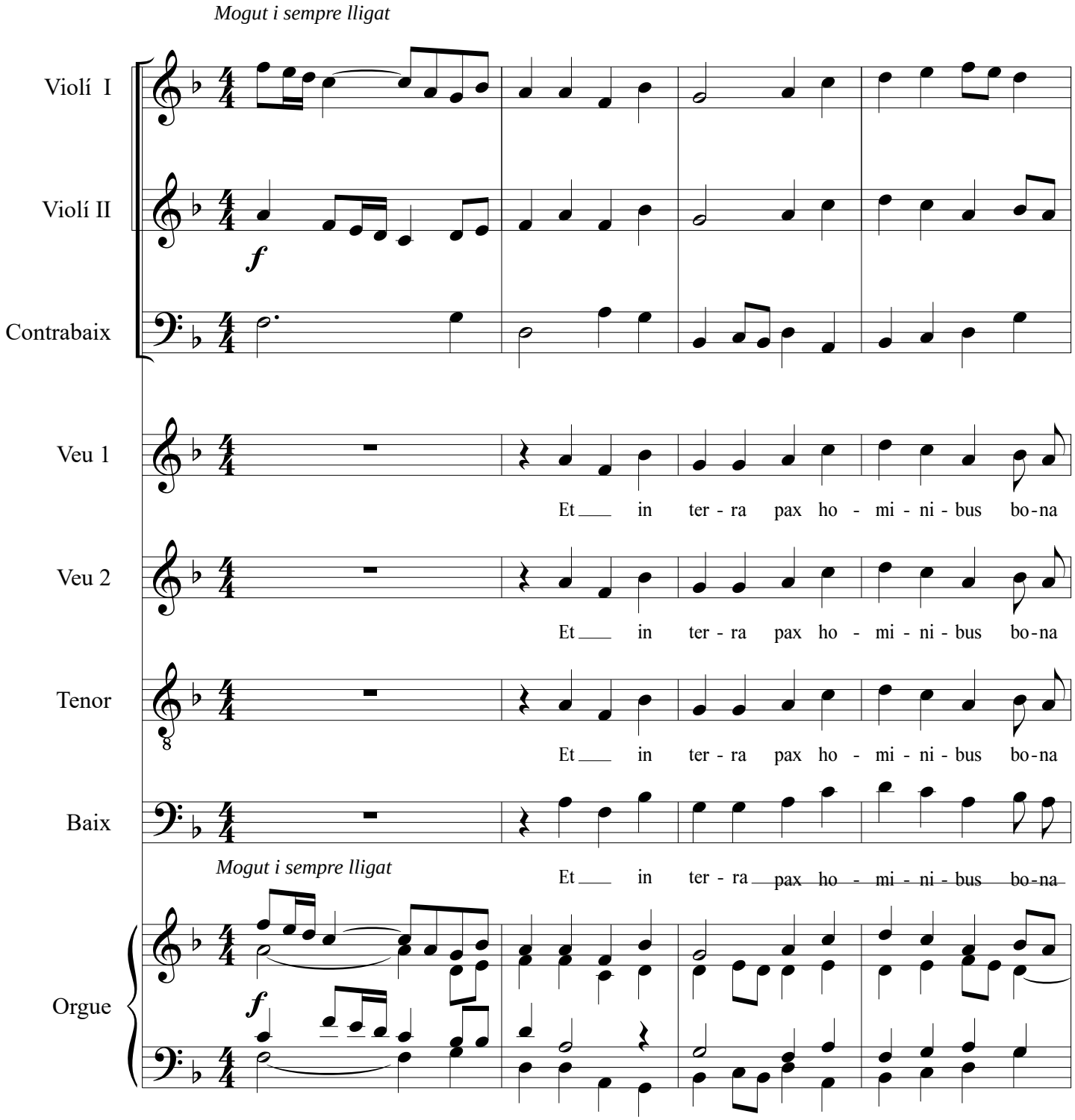

© edició Glòria Ballús Casóliva (2018)

Missa In honorem St. Ignatii
Gloria

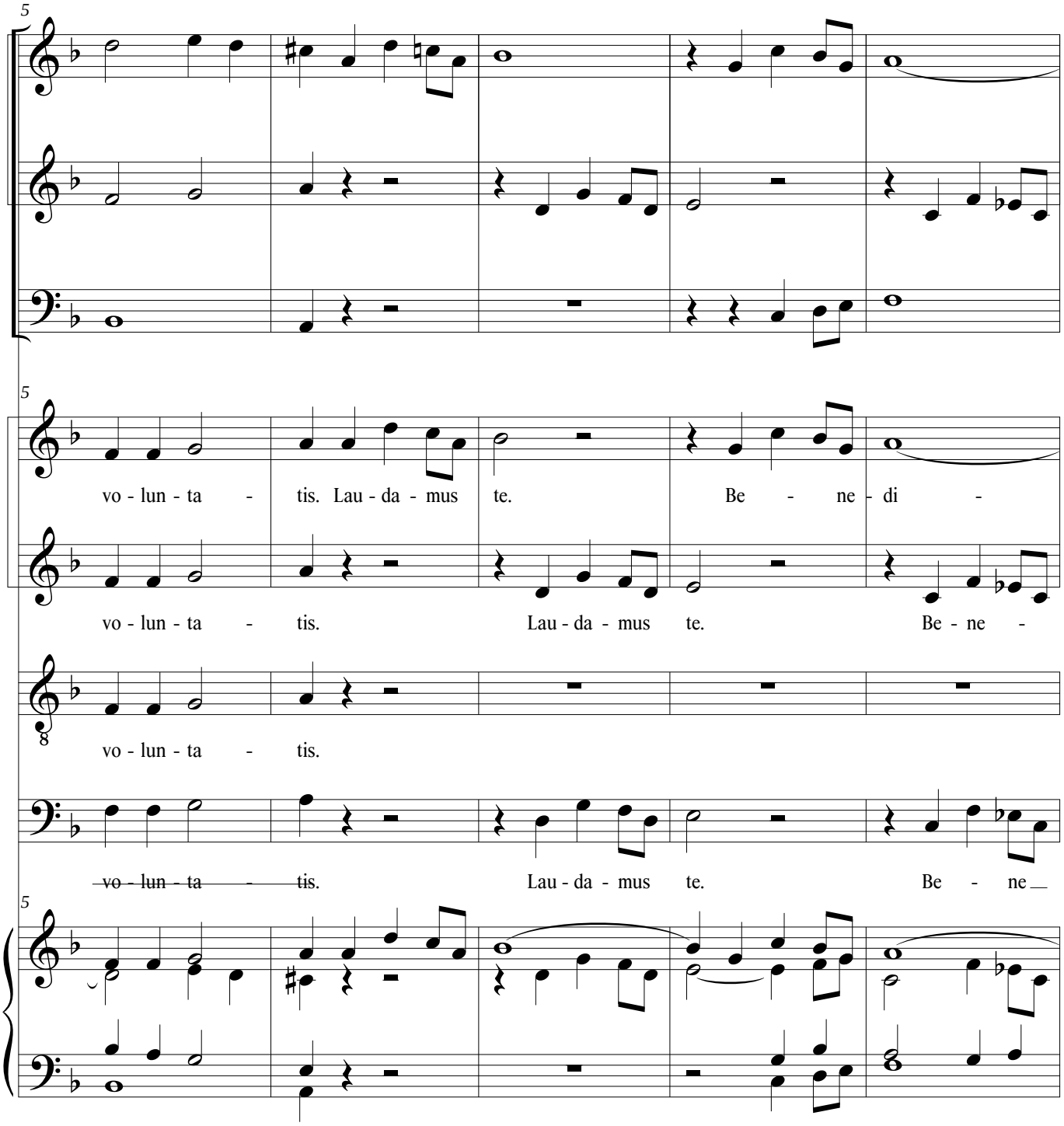

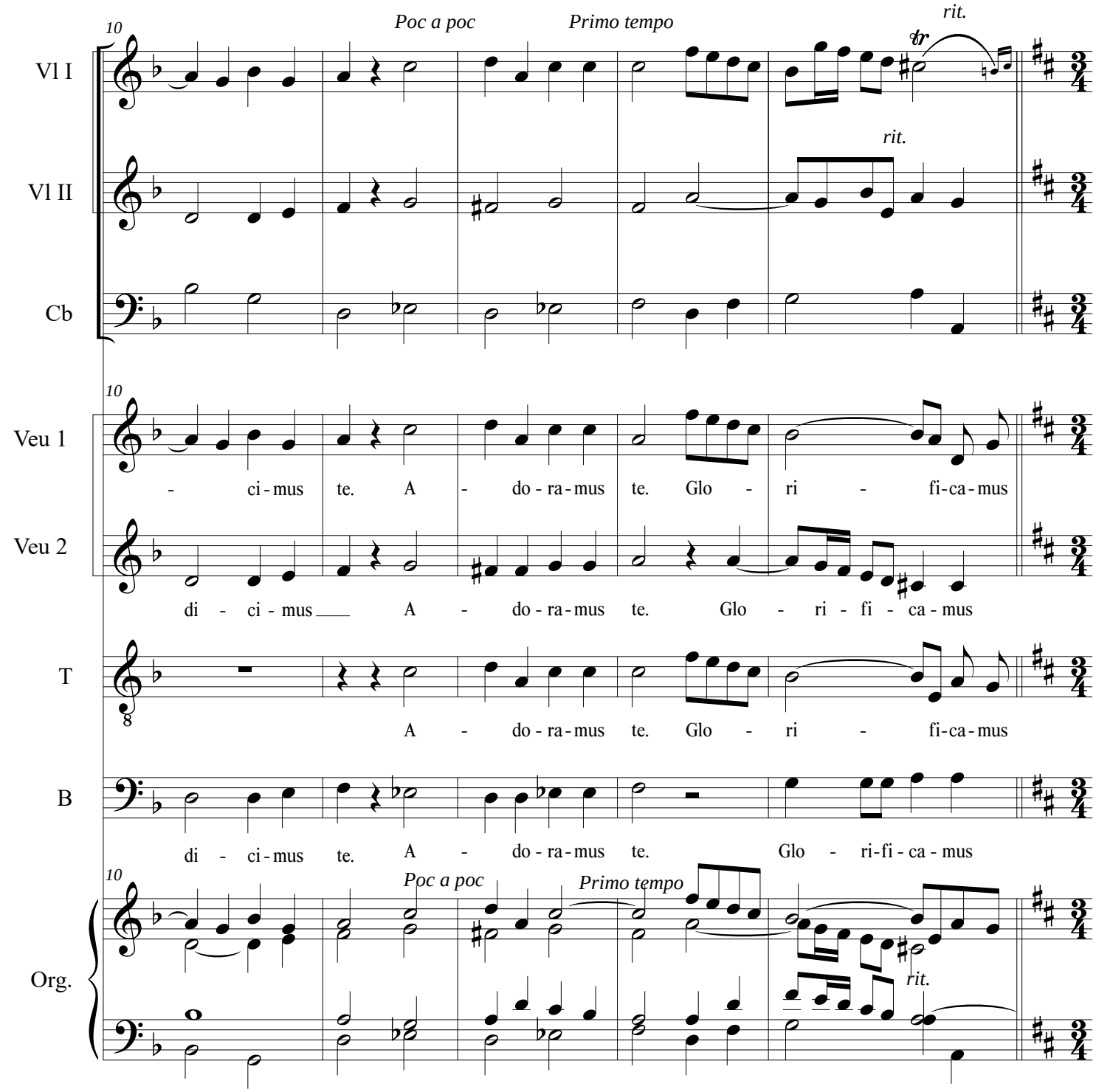
10
Poc a poc
Primo tempo
rit.
tr
Vl I
rit.
Vl II
Cb
10
Veu 1
- ci - mus te. A - do - ra - mus te. Glo - ri - fi - ca - mus
Veu 2
di - ci - mus A - do - ra - mus te. Glo - ri - fi - ca - mus
T
A - do - ra - mus te. Glo - ri - fi - ca - mus
B
di - ci - mus te. A - do - ra - mus te. Glo - ri - fi - ca - mus
10
Poc a poc
Primo tempo
Org.
rit.

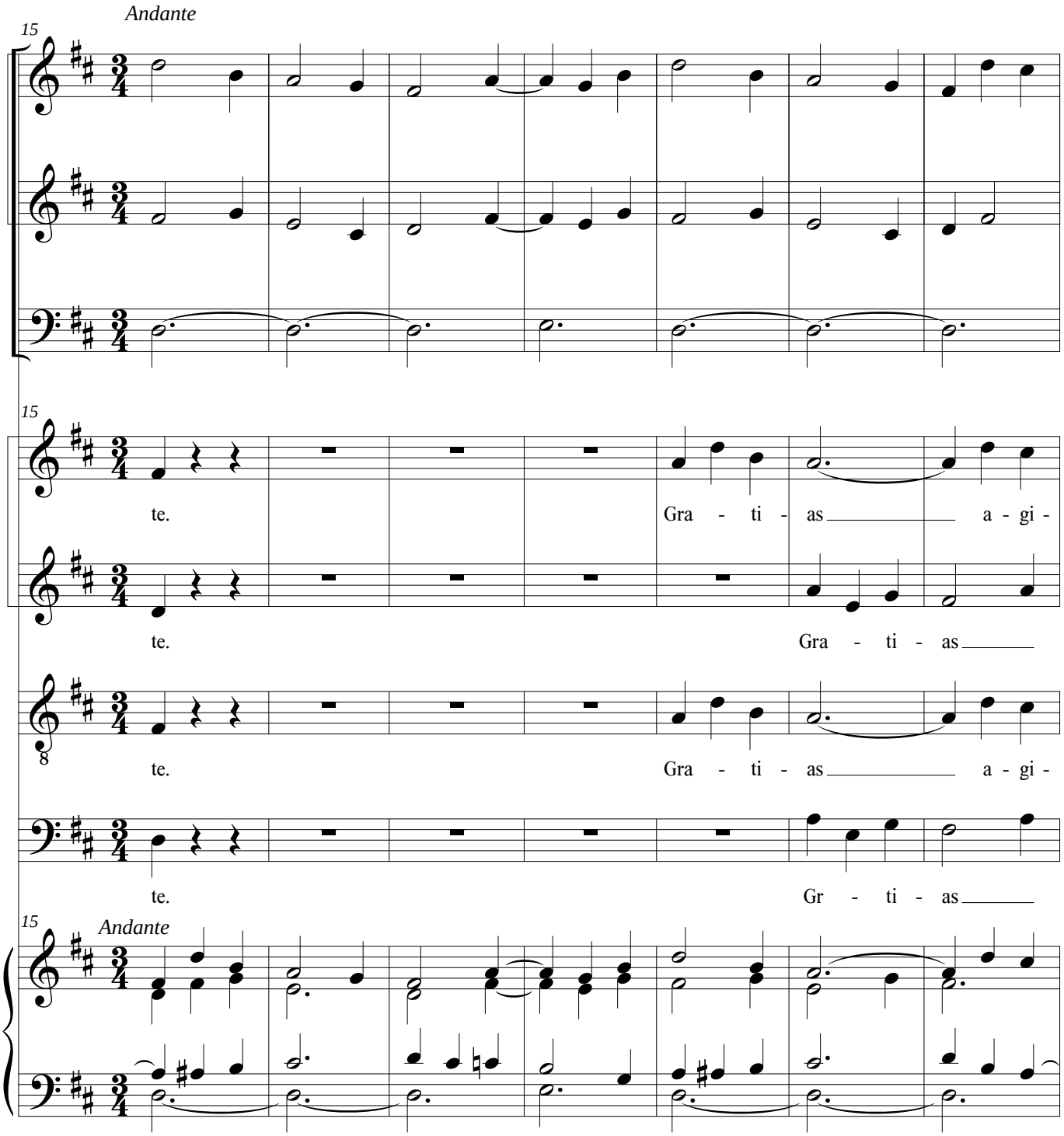
Andante
15
Vl I
Vl II
Cb
15
Veu 1
te.
Gra - ti - as a - gi -
Veu 2
te.
Gra - ti - as
T
te.
Gra - ti - as a - gi -
B
te.
Gr - ti - as
15
Andante
Org.

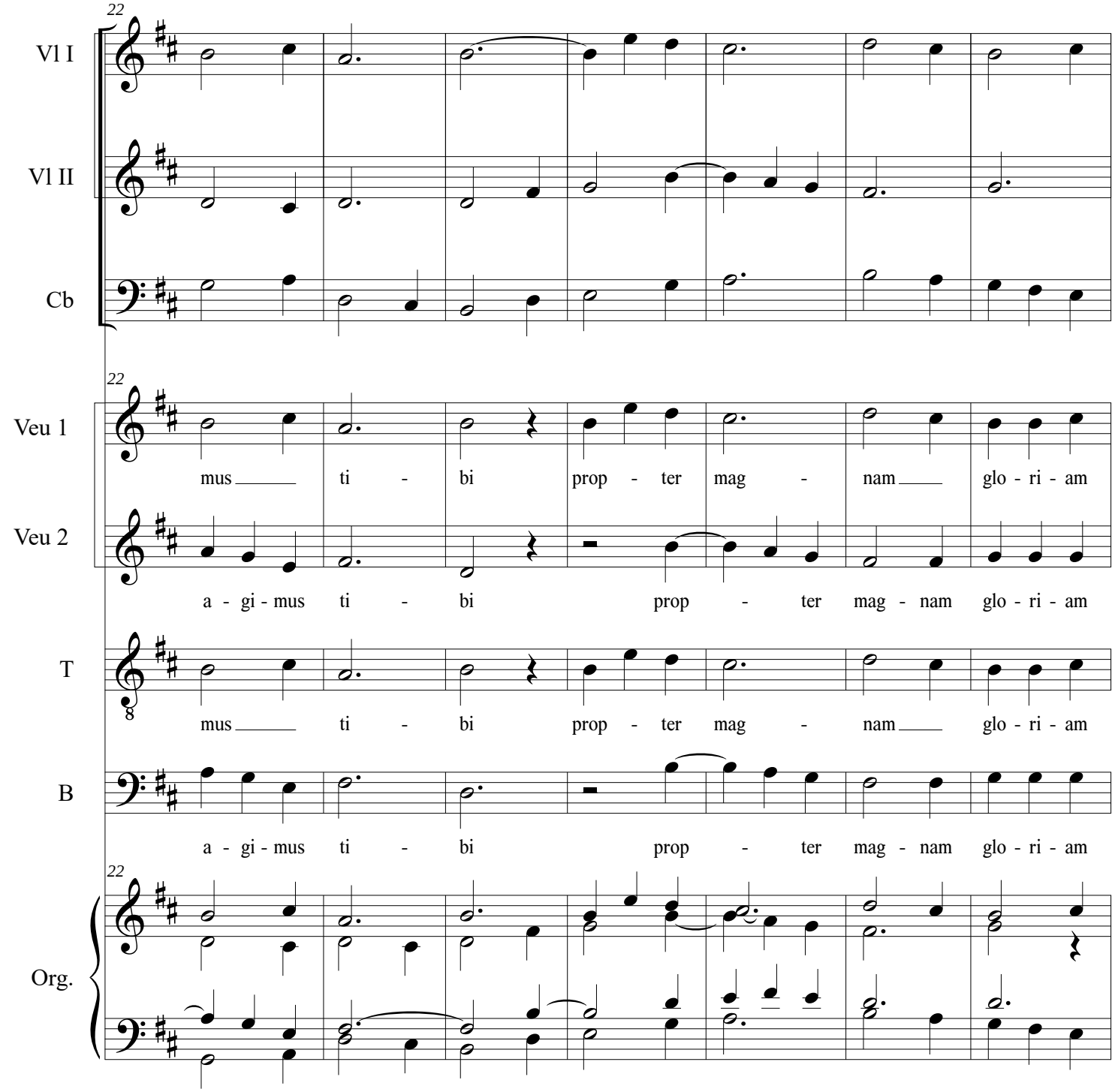
22
Vl I
Vl II
Cb
22
Veu 1
mus ti - bi prop - ter mag - nam glo - ri - am
Veu 2
a - gi - mus ti - bi prop - ter mag - nam glo - ri - am
T
mus ti - bi prop - ter mag - nam glo - ri - am
B
a - gi - mus ti - bi prop - ter mag - nam glo - ri - am
22
Org.

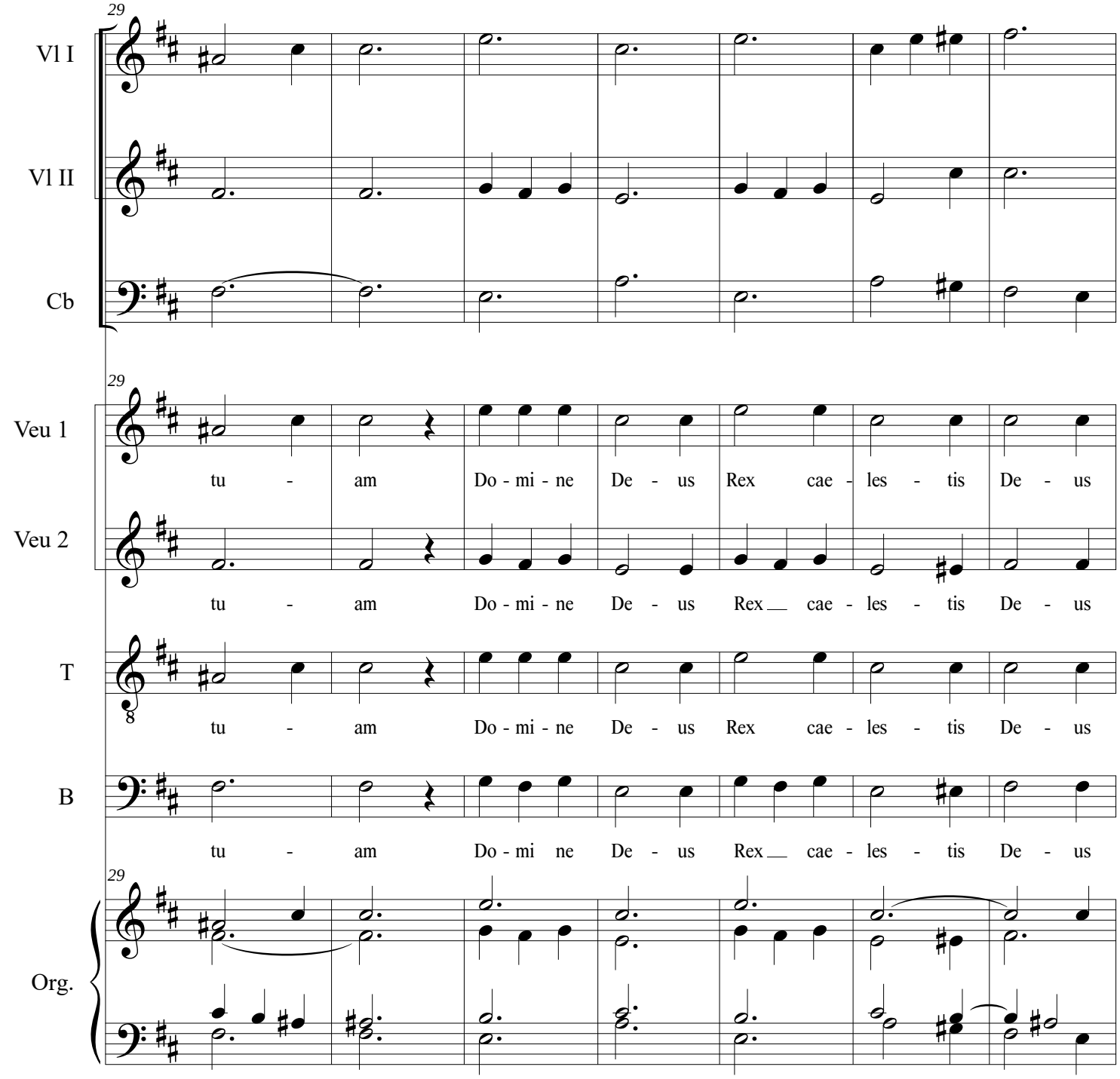
29
Vl I
Vl II
Cb
29
Veu 1
tu - am Do - mi - ne De - us Rex cae - les - tis De - us
Veu 2
tu - am Do - mi - ne De - us Rex cae - les - tis De - us
T
tu - am Do - mi - ne De - us Rex cae - les - tis De - us
B
tu - am Do - mi ne De - us Rex cae - les - tis De - us
29
Org.

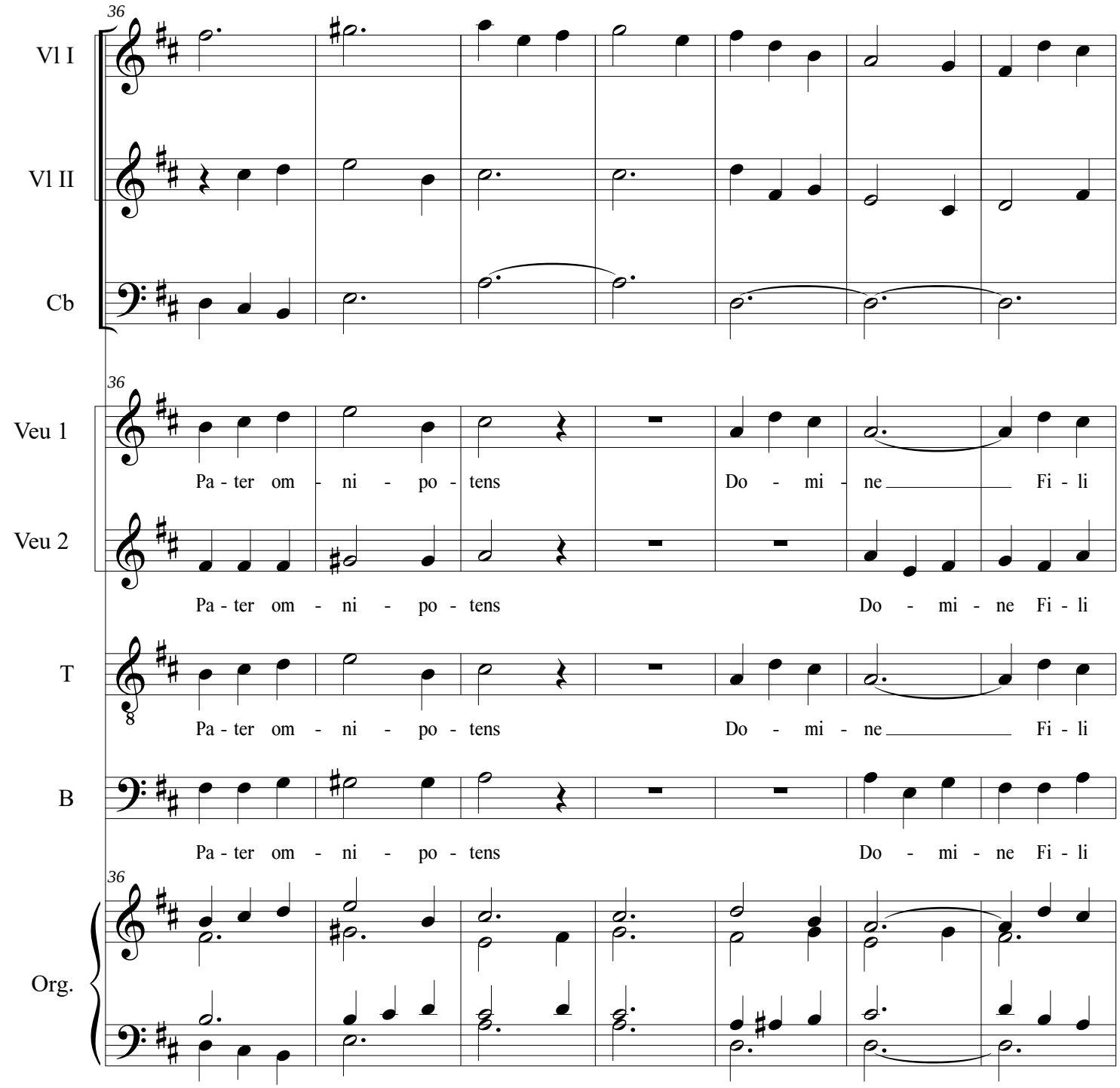
36
Vl I
Vl II
Cb
36
Veu 1
Pa - ter om - ni - po - tens
Do - mi - ne Fi - li
Veu 2
Pa - ter om - ni - po - tens
Do - mi - ne Fi - li
T
Pa - ter om - ni - po - tens
Do - mi - ne Fi - li
B
Pa - ter om - ni - po - tens
Do - mi - ne Fi - li
36
Org.

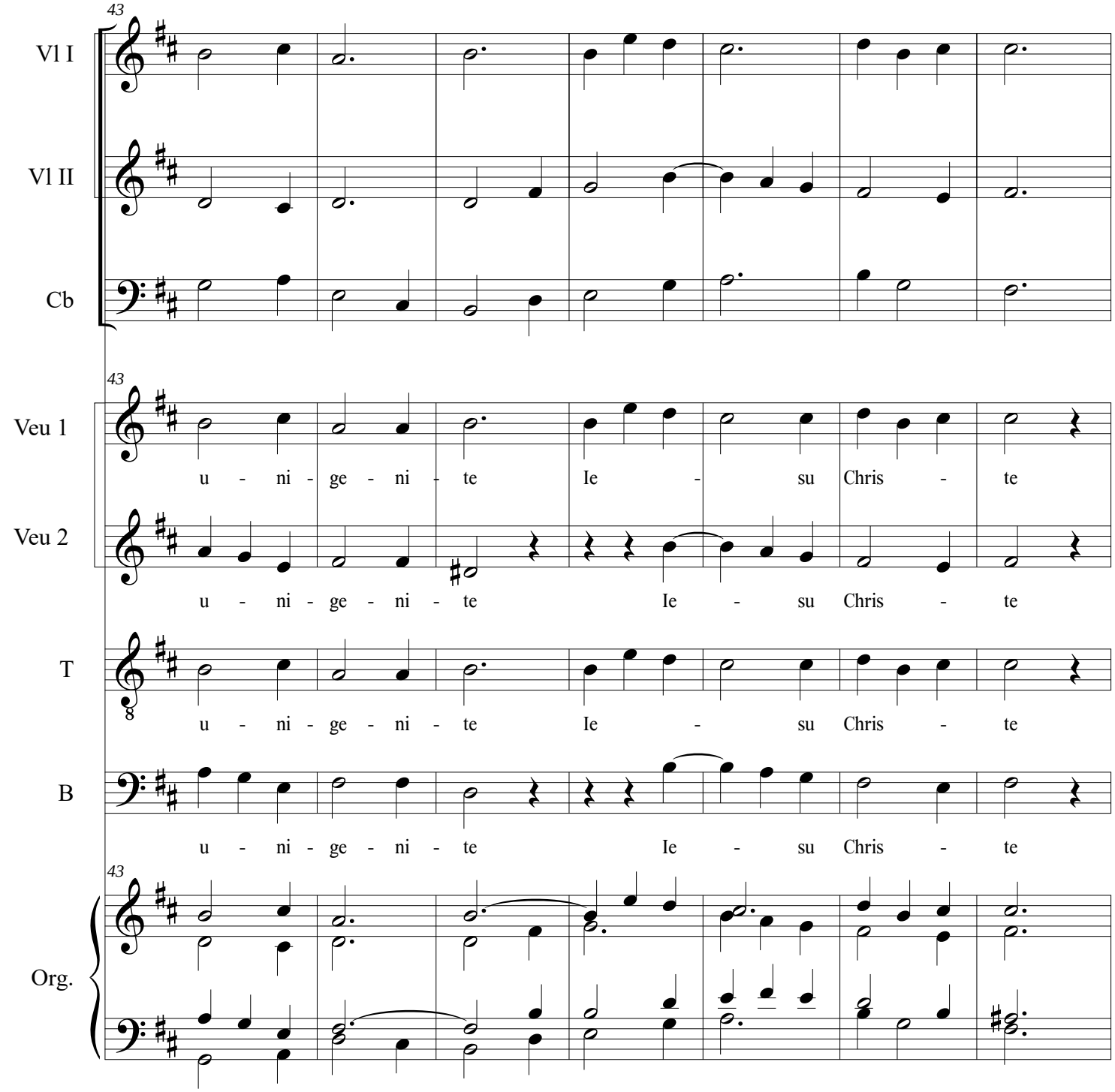
43
Vl I
Vl II
Cb
43
Veu 1
u - ni - ge - ni - te Ie - su Chris - te
Veu 2
u - ni - ge - ni - te Ie - su Chris - te
T
u - ni - ge - ni - te Ie - su Chris - te
B
u - ni - ge - ni - te Ie - su Chris - te
43
Org.

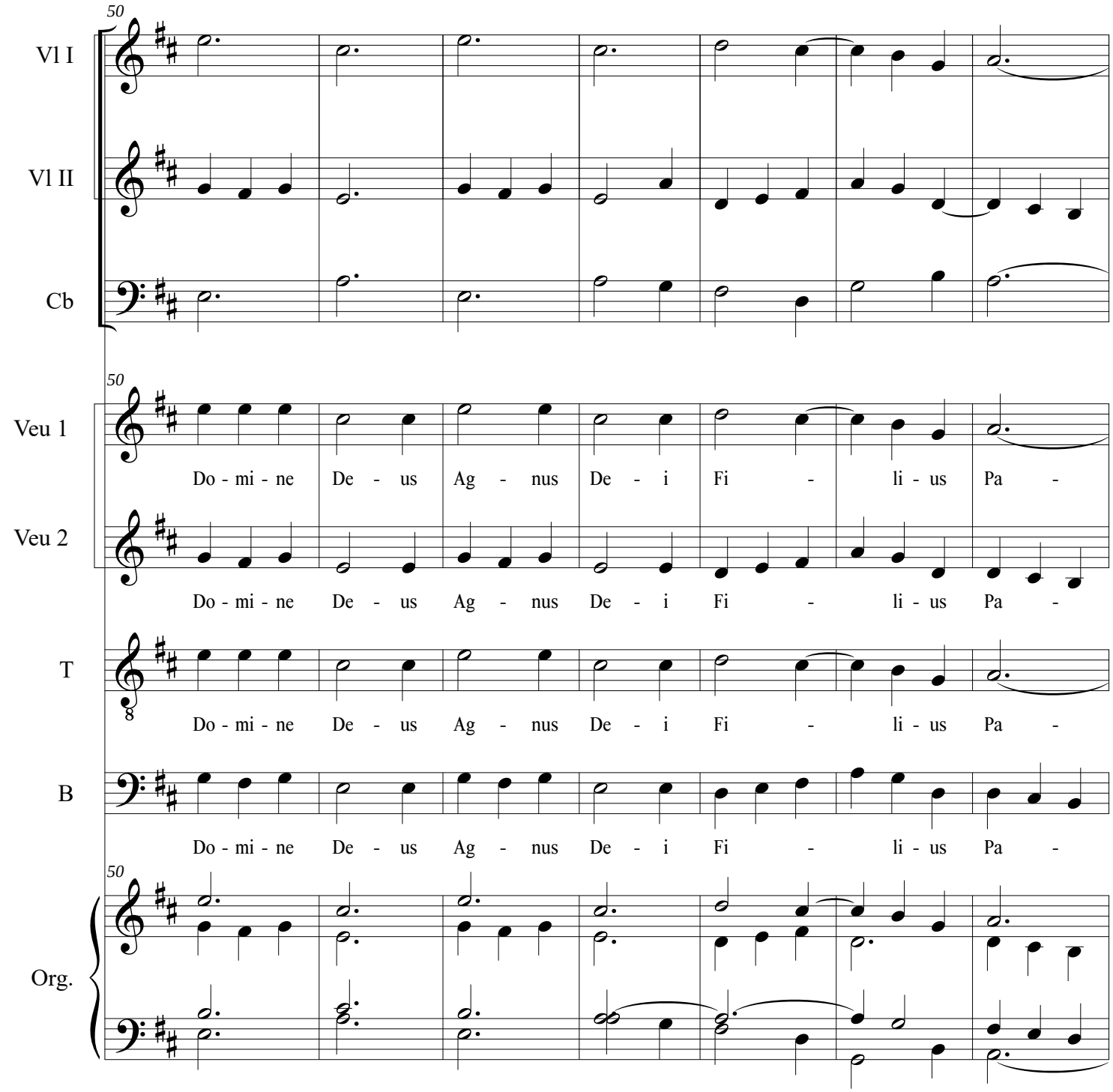
50
Vl I
Vl II
Cb
50
Veu 1
Do - mi - ne De - us Ag - nus De - i Fi - li - us Pa -
Veu 2
Do - mi - ne De - us Ag - nus De - i Fi - li - us Pa -
T
Do - mi - ne De - us Ag - nus De - i Fi - li - us Pa -
B
Do - mi - ne De - us Ag - nus De - i Fi - li - us Pa -
50
Org.

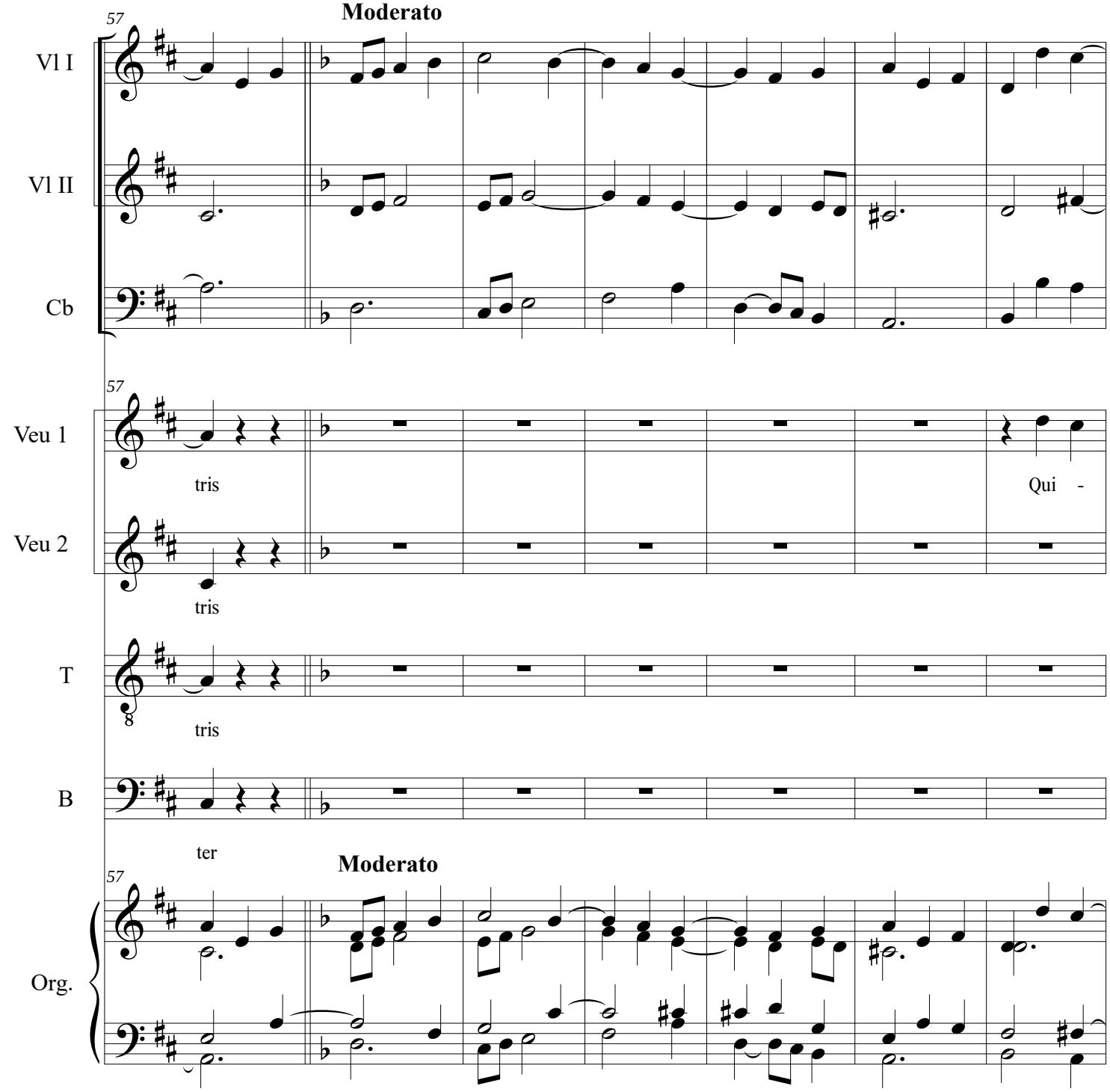
Moderato
57
Vl I
Vl II
Cb
57
Veu 1
tris
Qui -
Veu 2
tris
T
8
tris
B
ter
Moderato
57
Org.

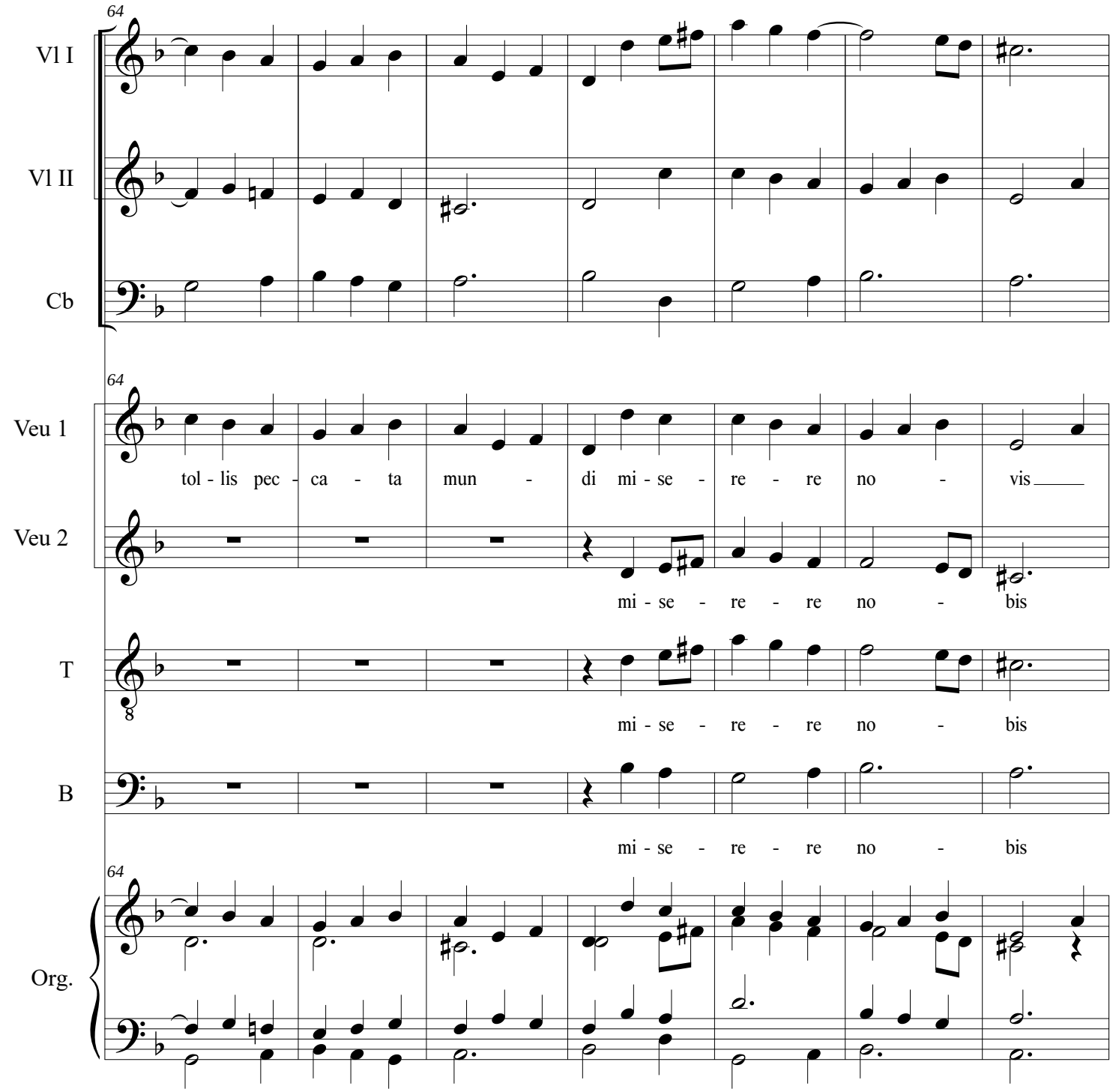
64
Vl I
Vl II
Cb
64
Veu 1
tol - lis pec - ca - ta mun - di mi - se - re - re no - vis
Veu 2
mi - se - re - re no - bis
T
mi - se - re - re no - bis
B
mi - se - re - re no - bis
64
Org.

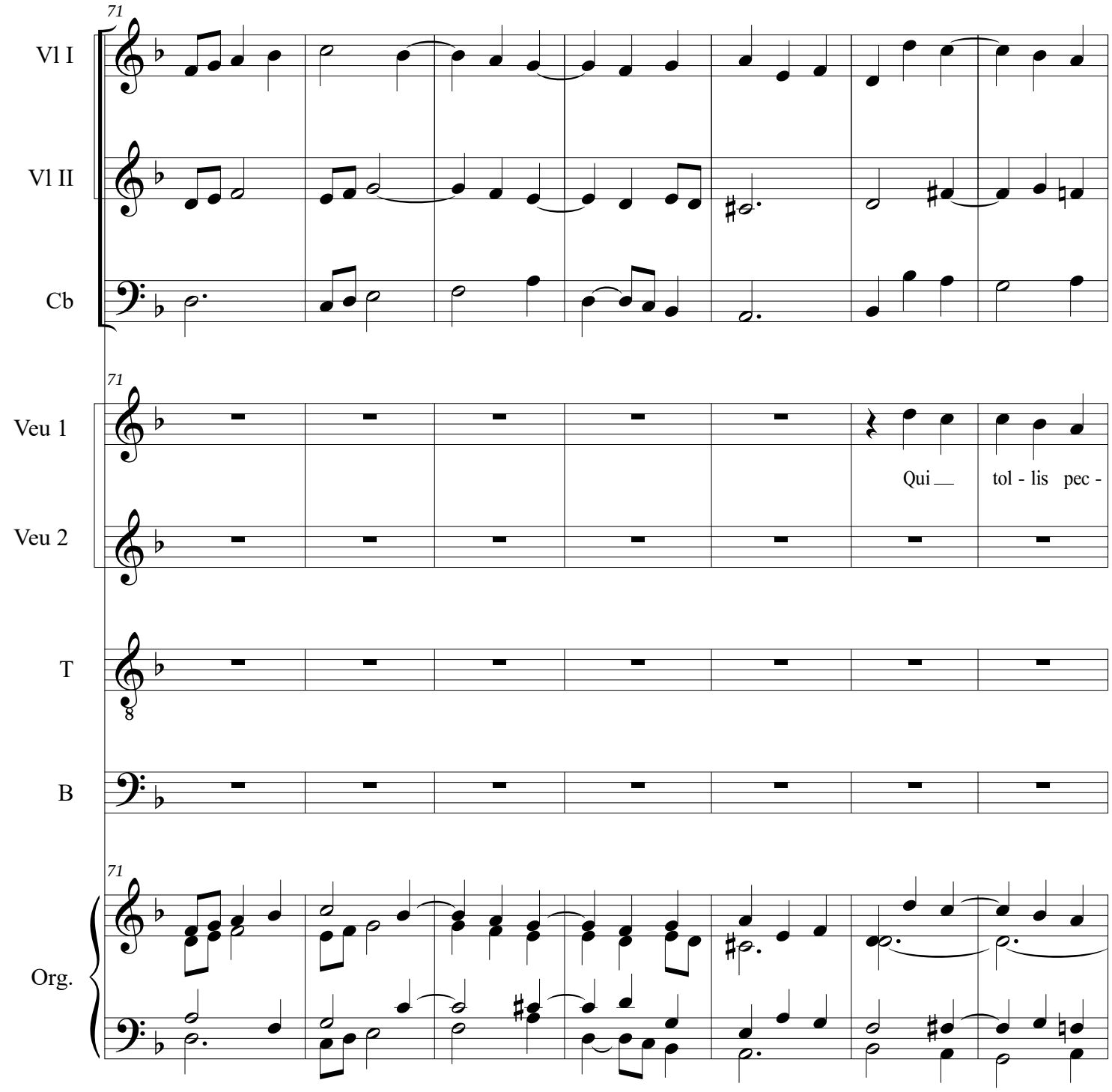
71
Vl I
Vl II
Cb
71
Veu 1
Qui
tol - lis pec -
Veu 2
T
B
71
Org.

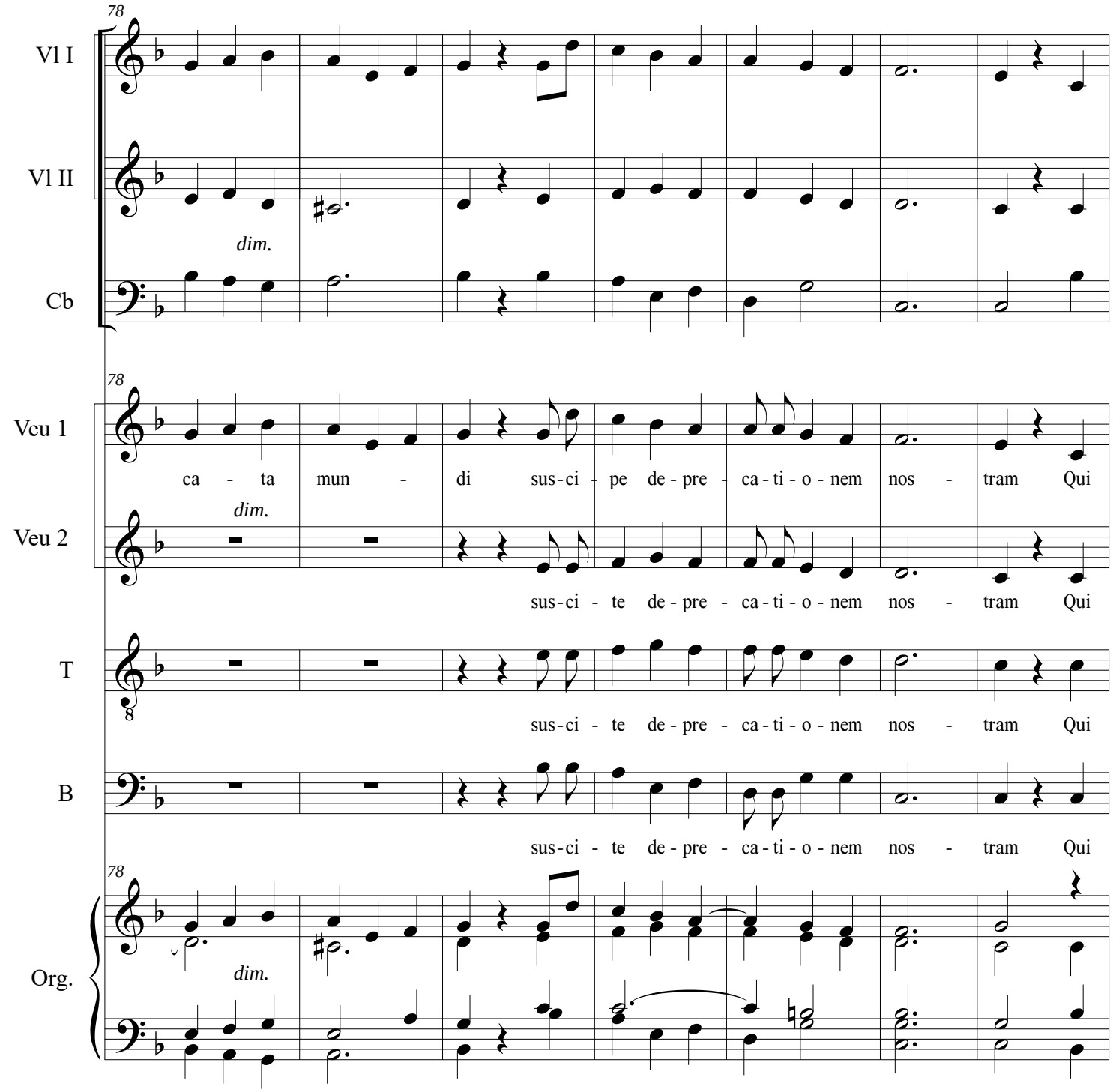
78
Vl I
Vl II
dim.
Cb
78
Veu 1
ca - ta mun - di sus-ci - pe de - pre - ca - ti - o - nem nos - tram Qui
dim.
Veu 2
sus-ci - te de - pre - ca - ti - o - nem nos - tram Qui
T
sus-ci - te de - pre - ca - ti - o - nem nos - tram Qui
B
sus-ci - te de - pre - ca - ti - o - nem nos - tram Qui
78
dim.
Org.

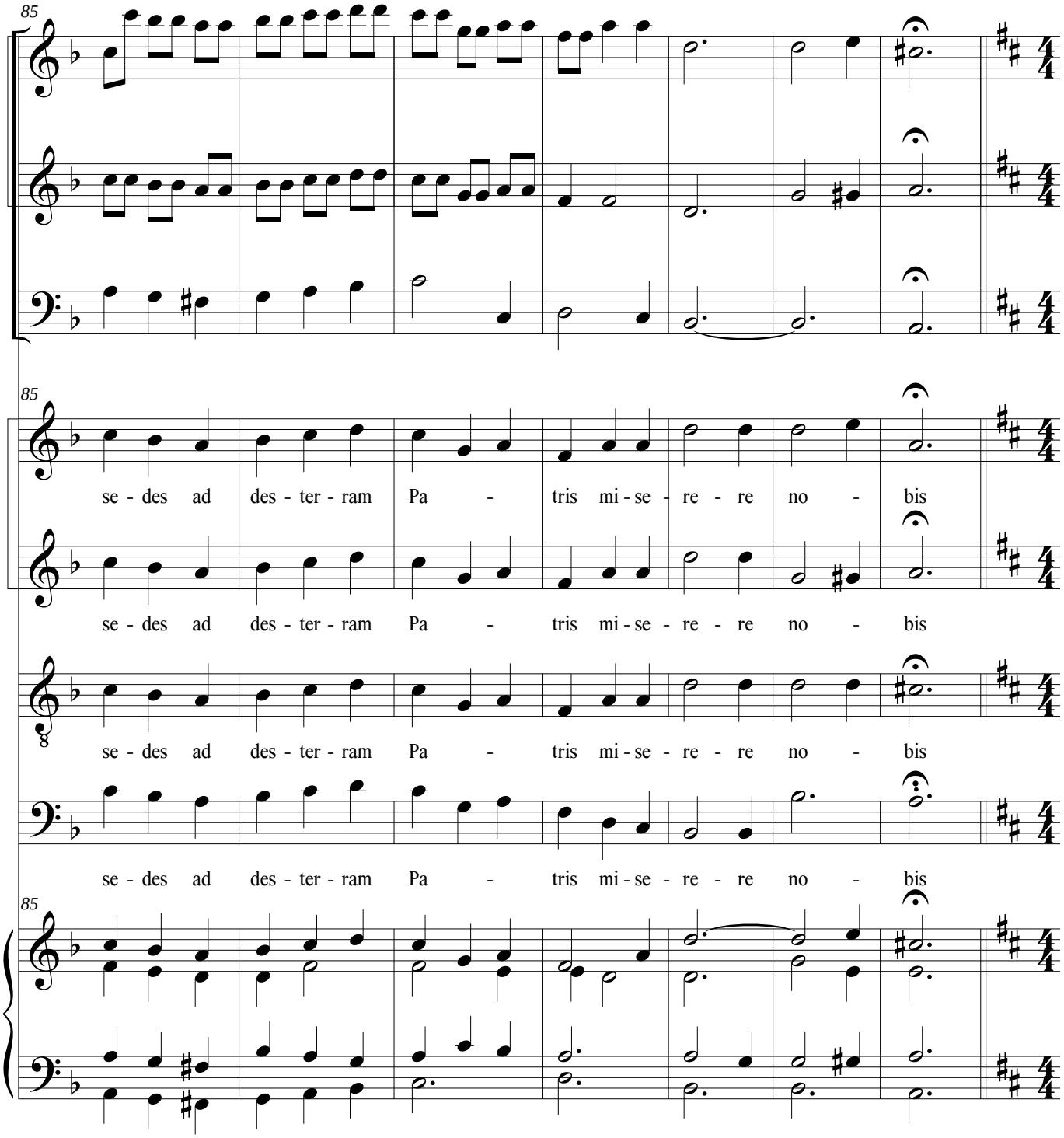
85
Vl I
Vl II
Cb
85
Veu 1
se - des ad des - ter - ram Pa - tris mi - se - re - re no - bis
Veu 2
se - des ad des - ter - ram Pa - tris mi - se - re - re no - bis
T
se - des ad des - ter - ram Pa - tris mi - se - re - re no - bis
B
se - des ad des - ter - ram Pa - tris mi - se - re - re no - bis
85
Org.

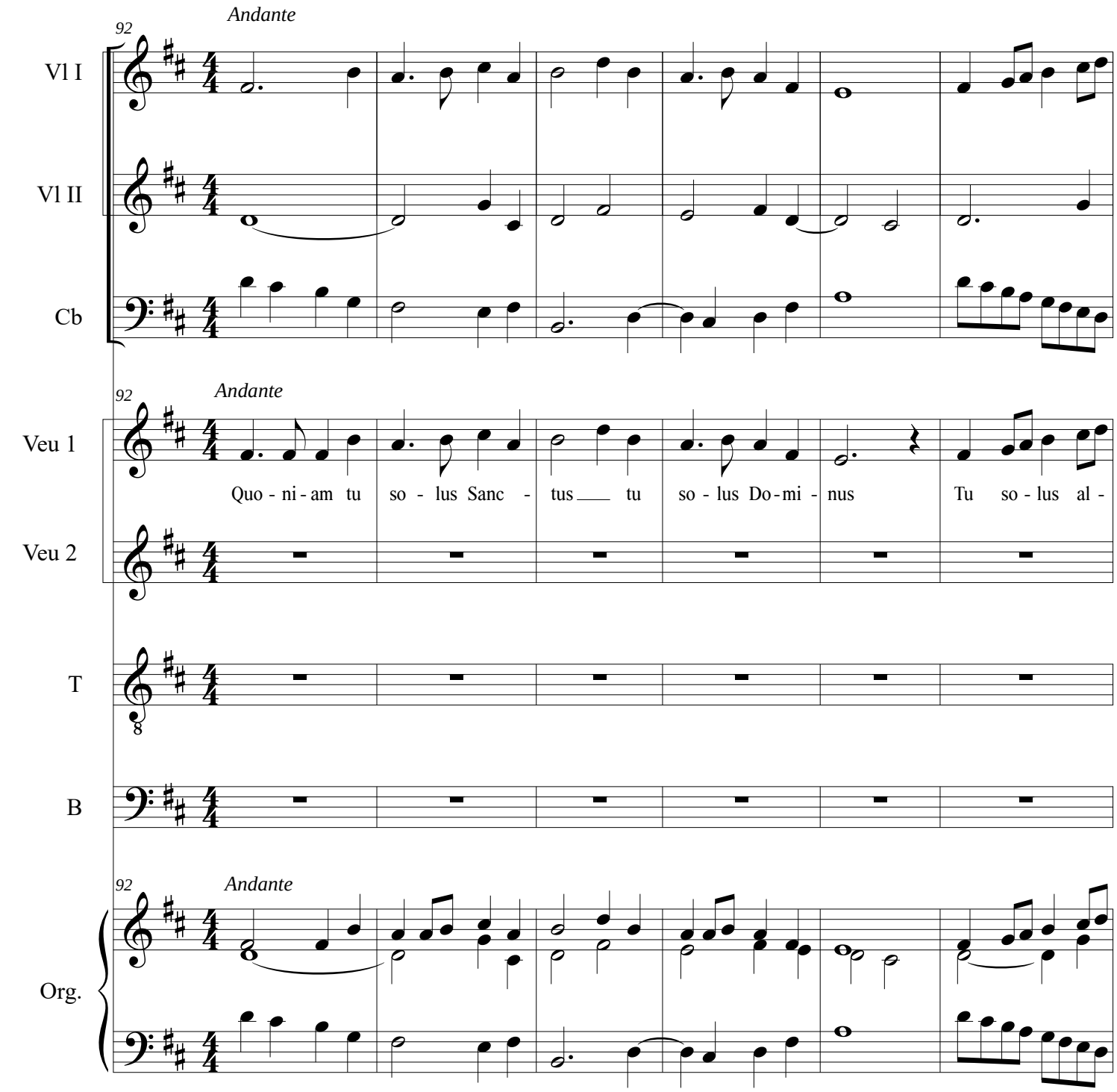
Andante
92
Vl I
Vl II
Cb
Andante
92
Veu 1
Quo - ni - am tu so - lus Sanc - tus tu so - lus Do - mi - nus Tu so - lus al -
Veu 2
T
B
Andante
92
Org.

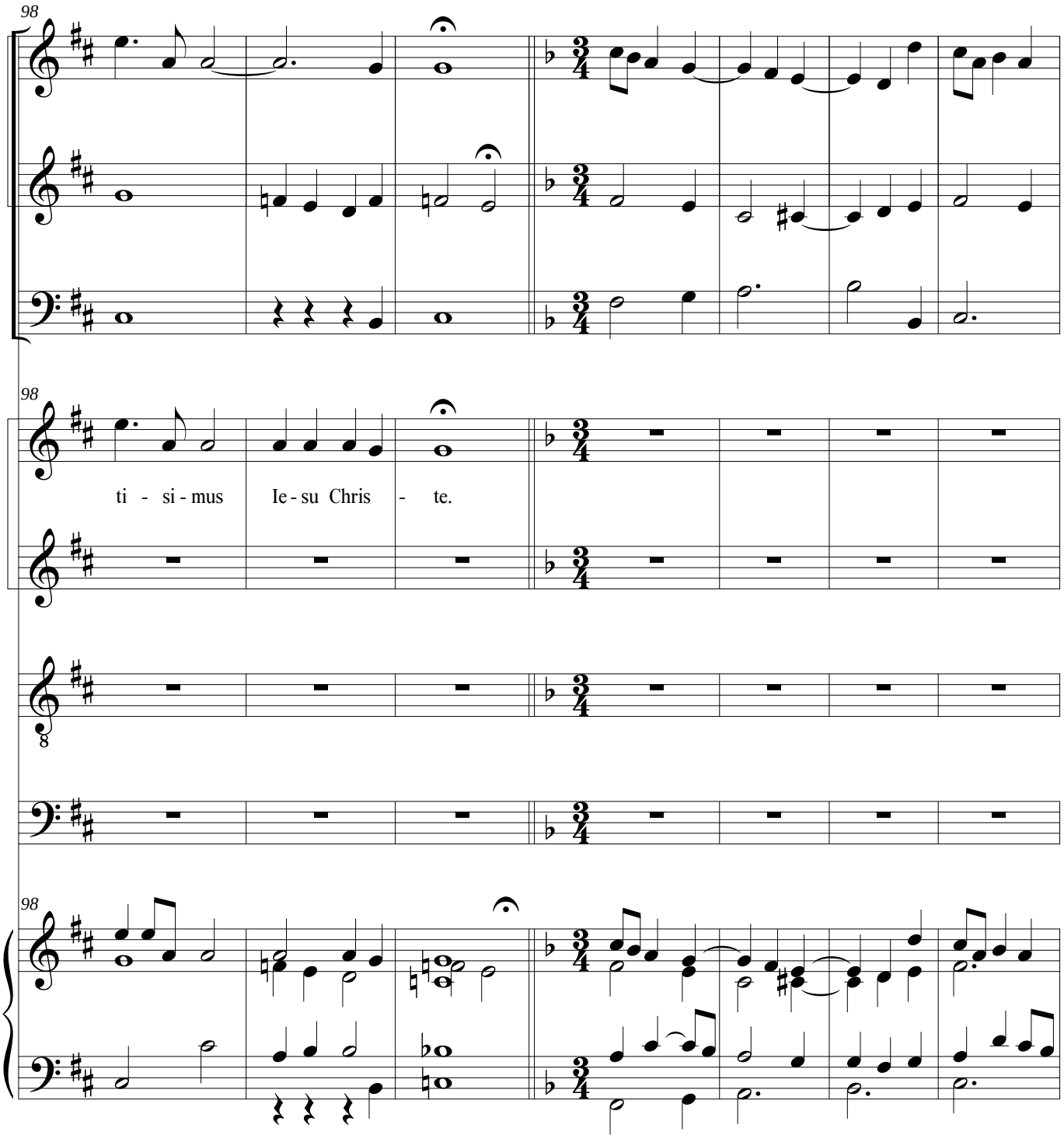
98
Vl I
Vl II
Cb
98
Veu 1
ti - si - mus Ie - su Chris - te.
Veu 2
T
B
98
Org.

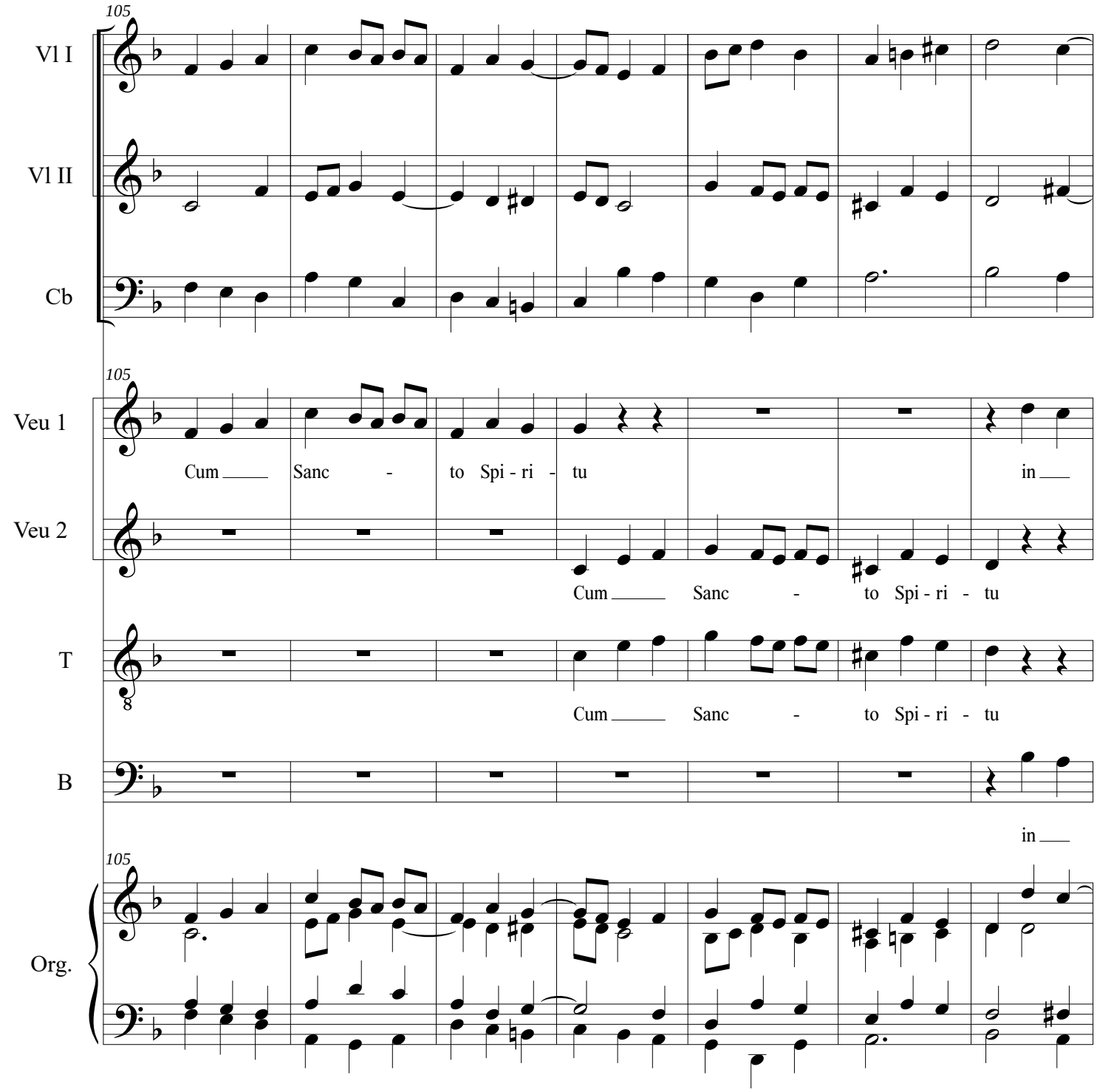
105
Vl I
Vl II
Cb
105
Veu 1
Cum Sanc - to Spi - ri - tu in
Veu 2
Cum Sanc - to Spi - ri - tu
T
Cum Sanc - to Spi - ri - tu
B
in
105
Org.

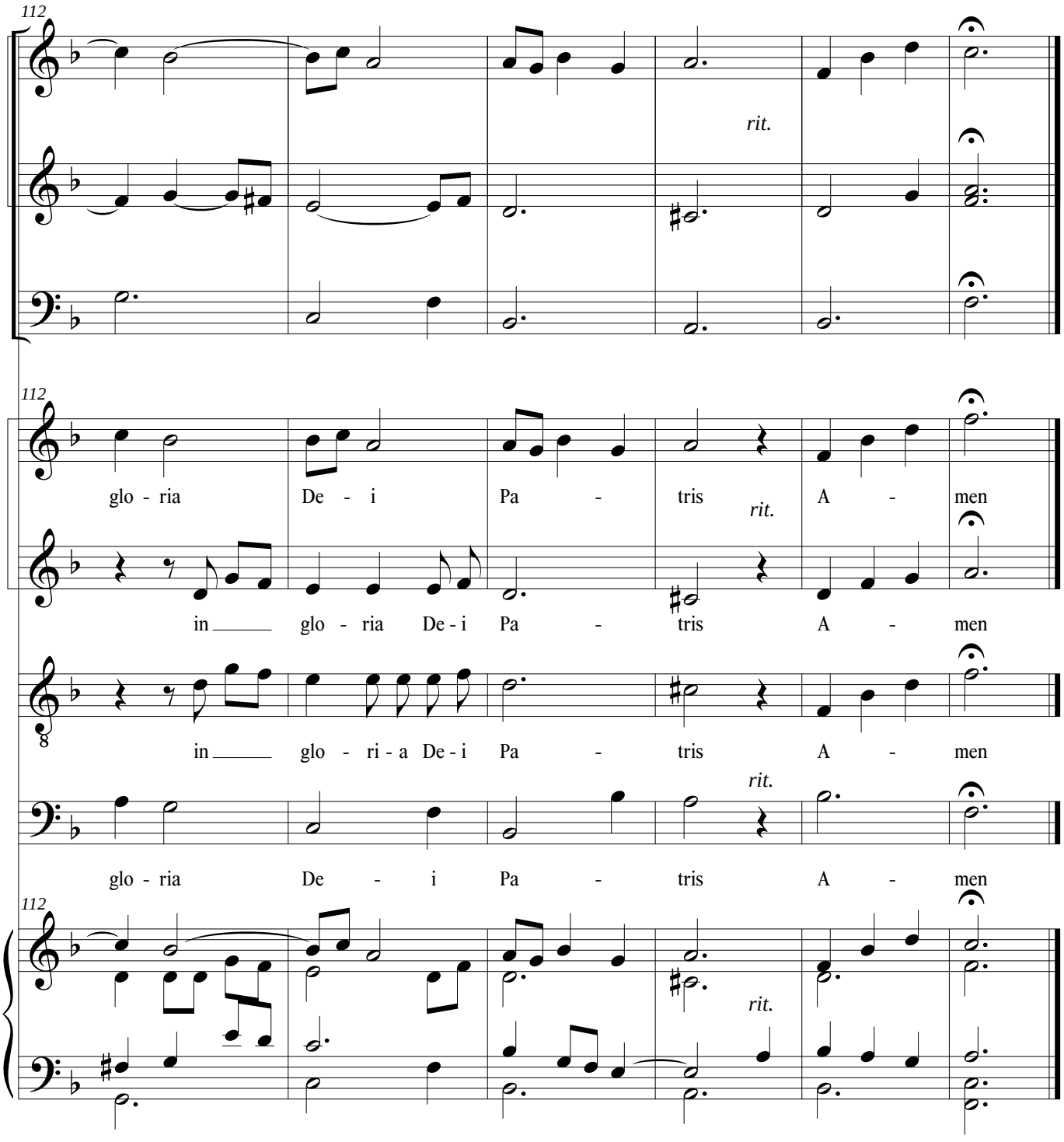
112
Vl I
Vl II
Cb
rit.
112
Veu 1
glo - ria De - i Pa - tris A - men
Veu 2
in glo - ria De - i Pa - tris A - men
rit.
T
in glo - ri - a De - i Pa - tris A - men
B
glo - ria De - i Pa - tris A - men
rit.
112
Org.
rit.

Missa In honorem St. Ignatii

Credo

Miguel Augé

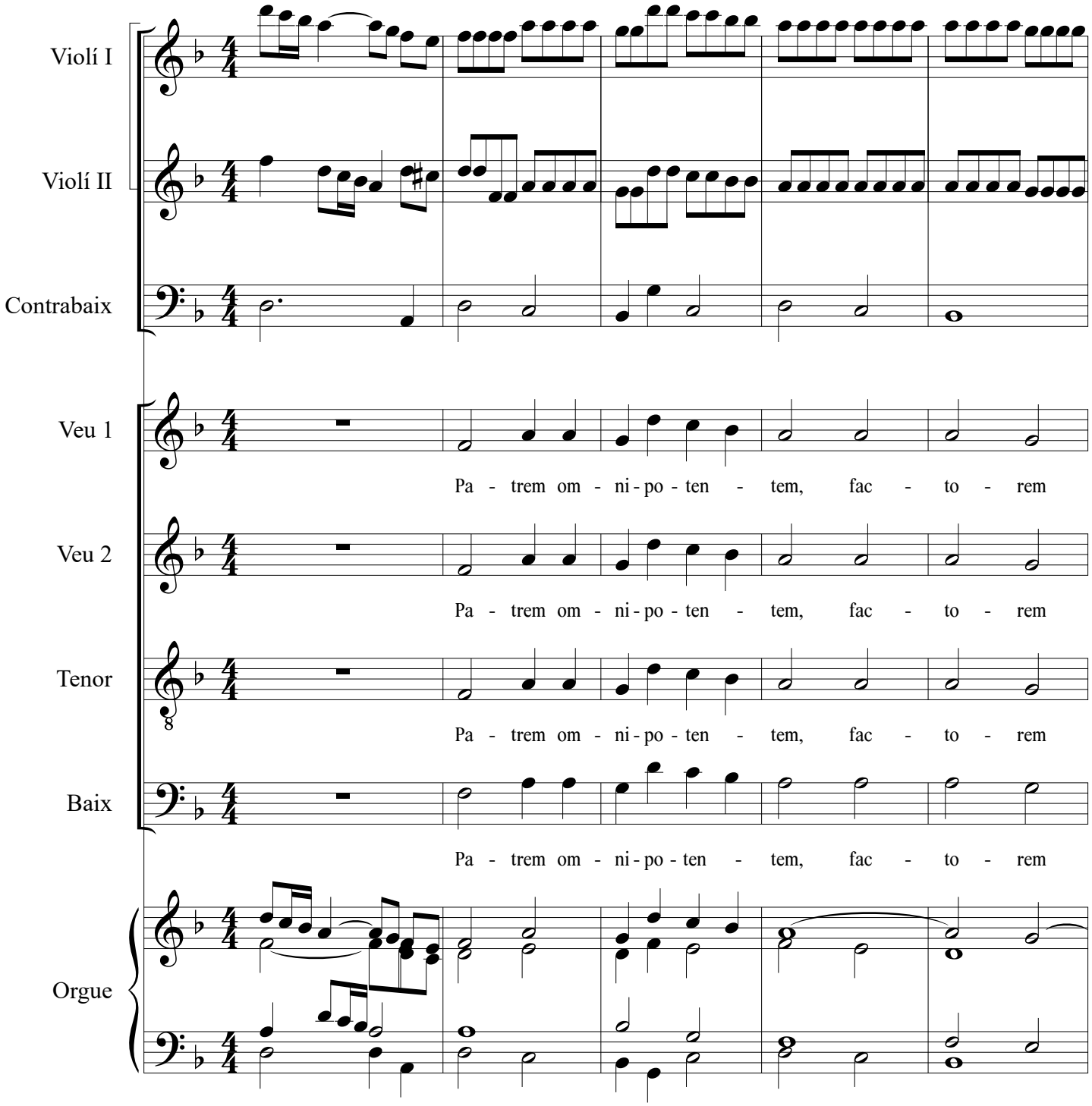

© edició Glòria Ballús Casóliva (2018)

Missa In honorem St. Ignatii
Credo

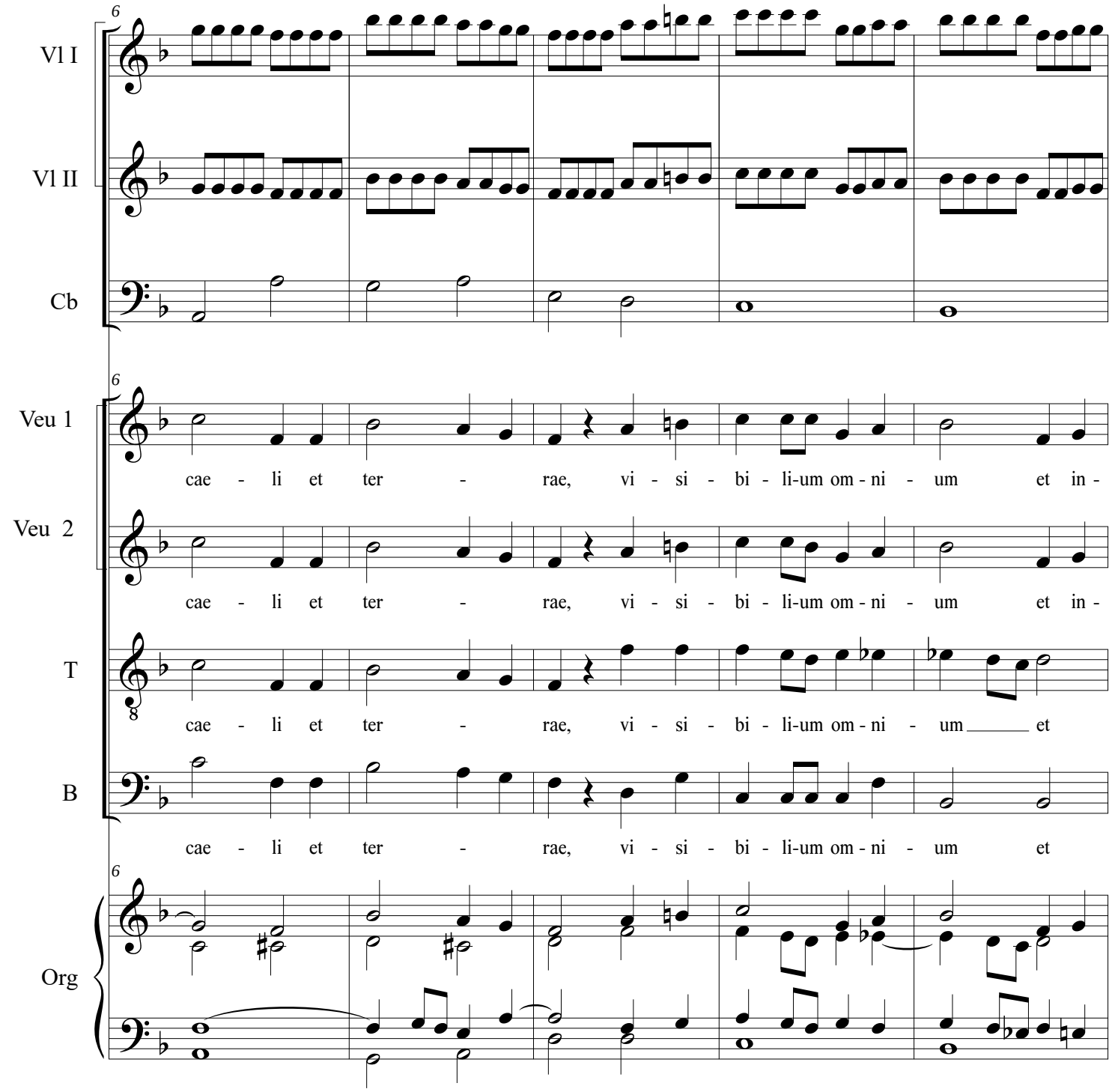

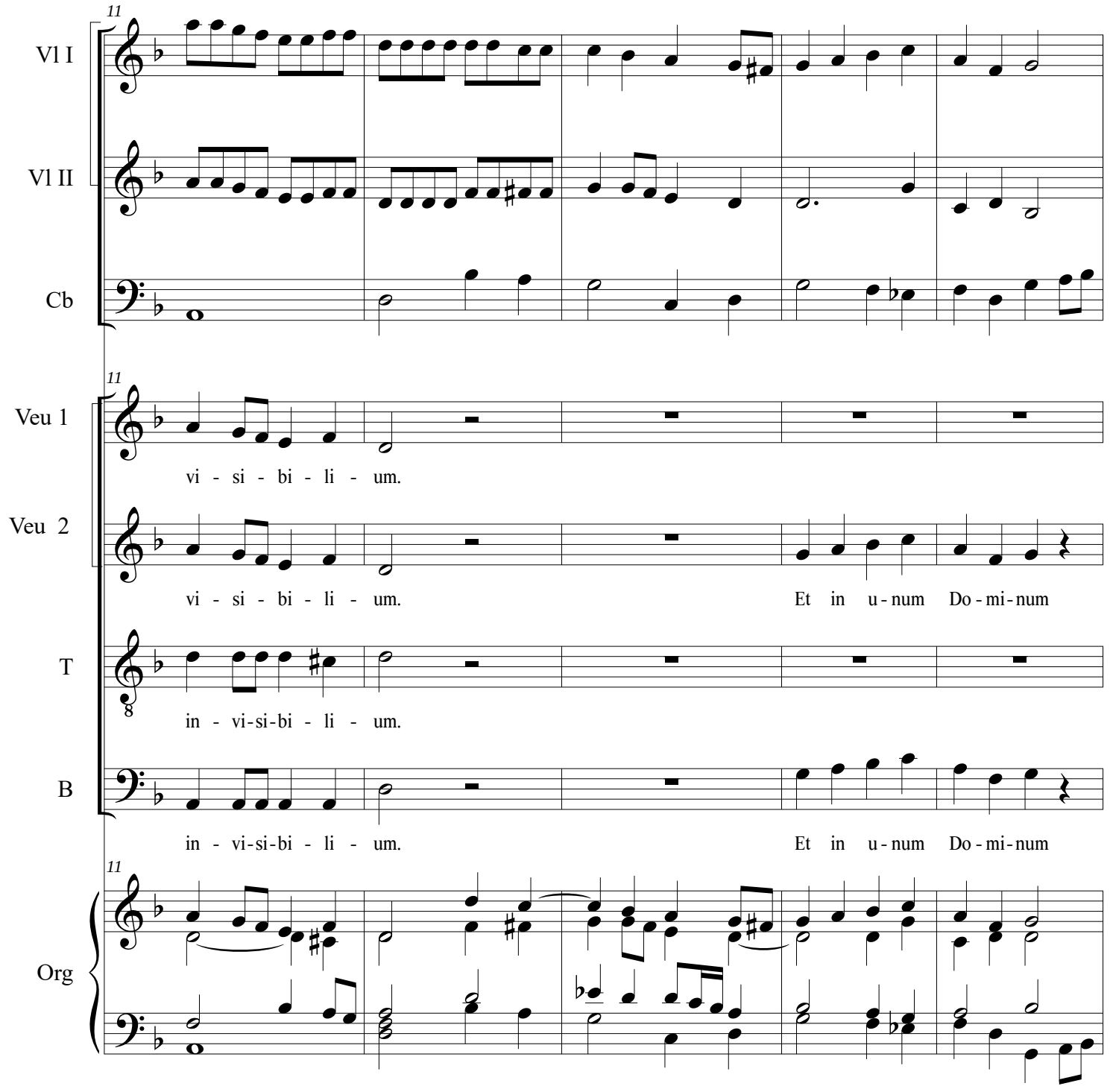
11
Vl I
Vl II
Cb
11
Veu 1
vi - si - bi - li - um.
Veu 2
vi - si - bi - li - um.
Et in u - num Do - mi - num
T
in - vi-si-bi - li - um.
B
in - vi-si-bi - li - um.
Et in u - num Do - mi - num
11
Org

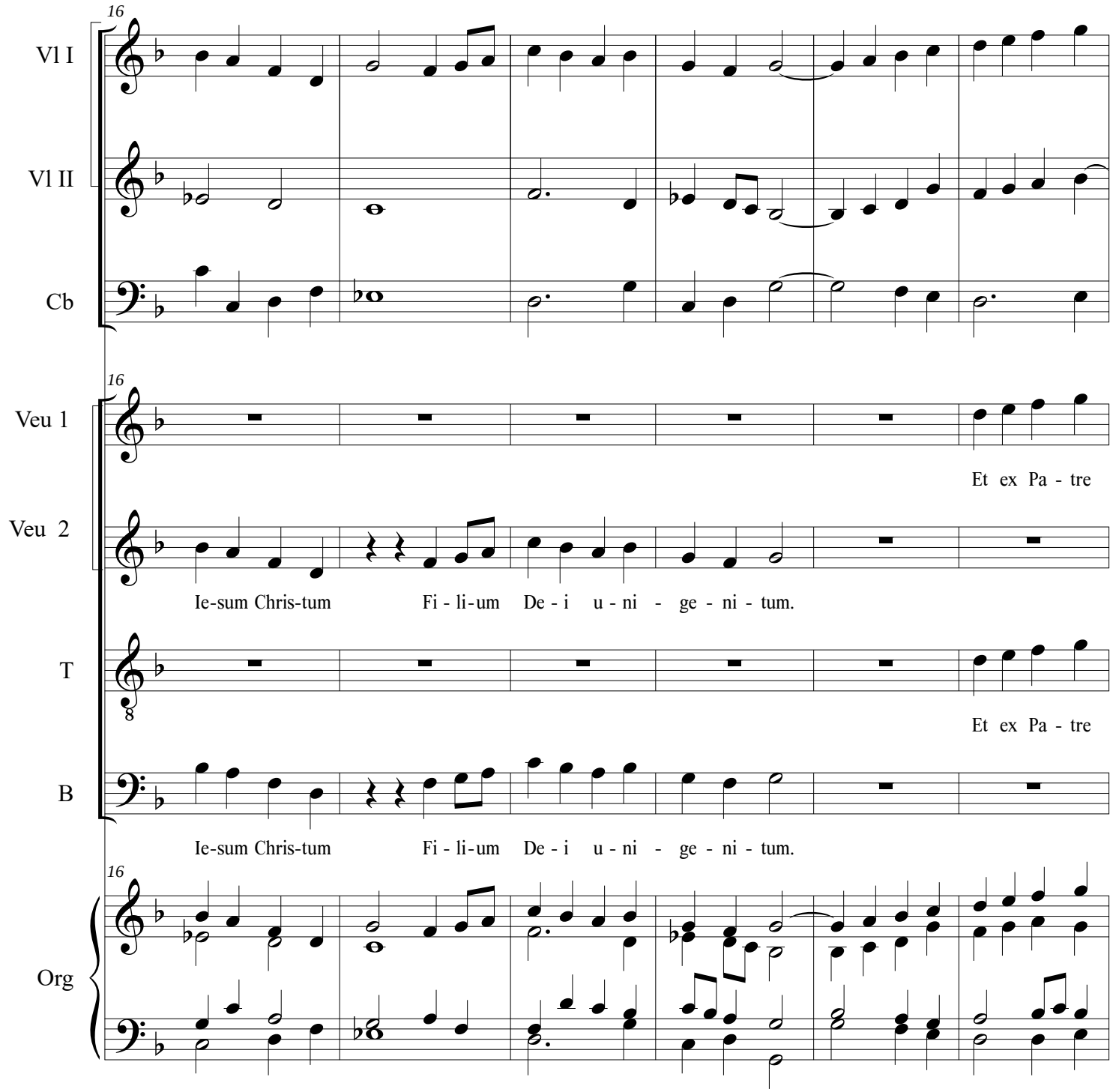
16
Vl I
Vl II
Cb
16
Veu 1
Et ex Pa - tre
Veu 2
Ie-sum Chris-tum Fi - li-um De - i u - ni - ge - ni - tum.
T
Et ex Pa - tre
B
Ie-sum Chris-tum Fi - li-um De - i u - ni - ge - ni - tum.
16
Org

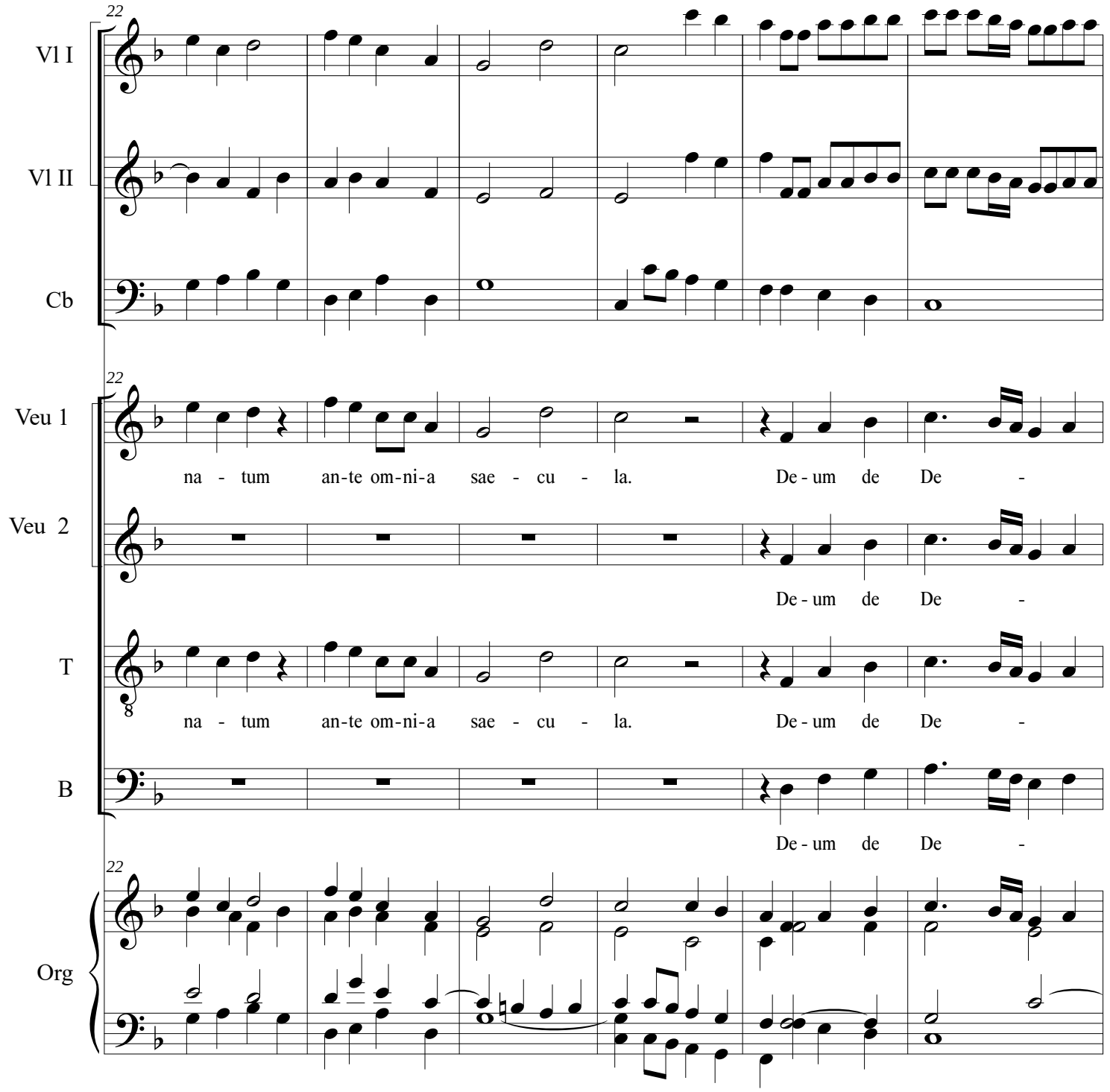
22
Vl I
Vl II
Cb
22
Veu 1
na - tum an-te om-ni-a sae - cu - la. De - um de De -
Veu 2
De - um de De -
T
na - tum an-te om-ni-a sae - cu - la. De - um de De -
B
De - um de De -
22
Org

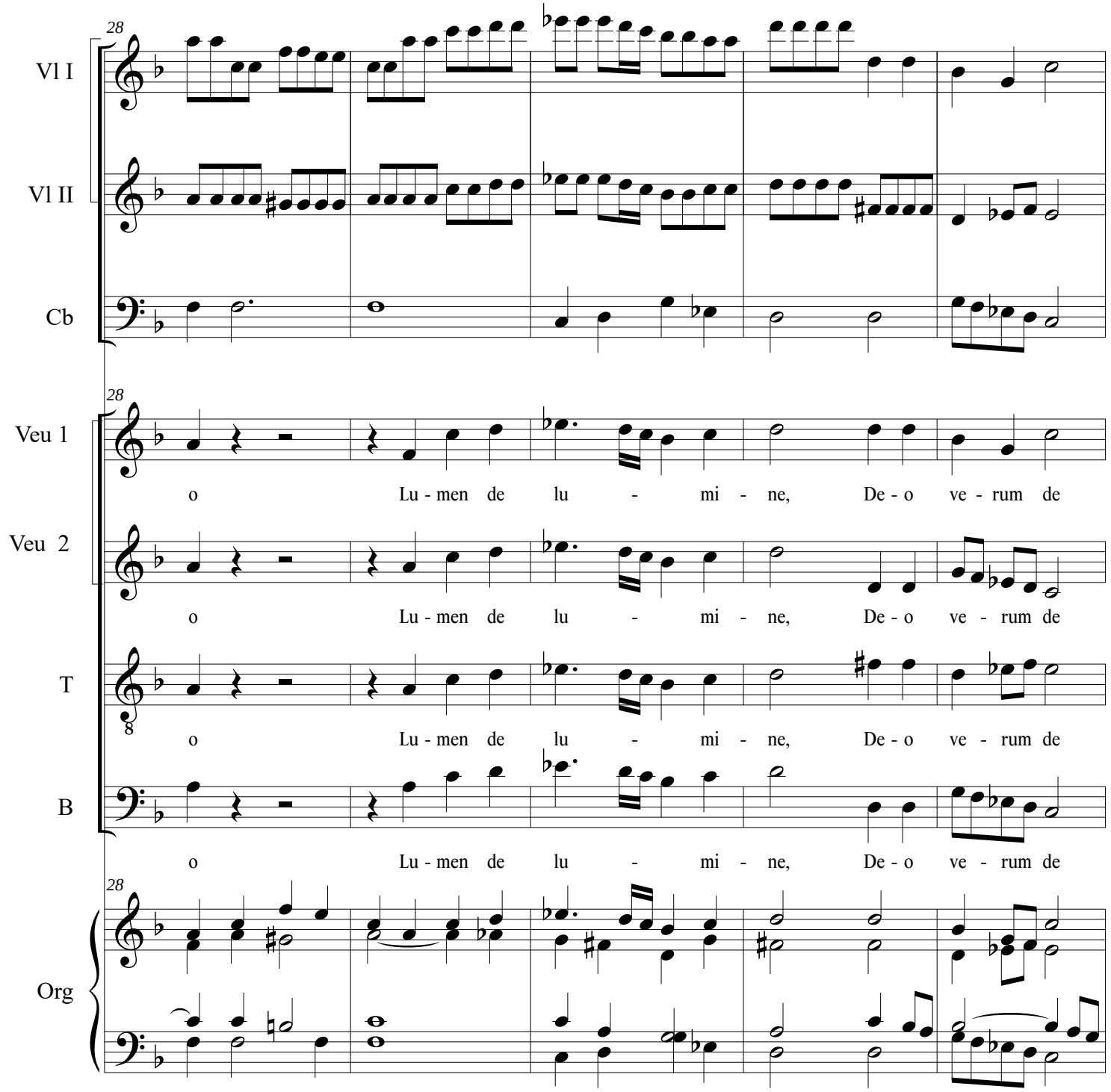
28
Vl I
Vl II
Cb
28
Veu 1
o Lu - men de lu - mi - ne, De - o ve - rum de
Veu 2
o Lu - men de lu - mi - ne, De - o ve - rum de
T
o Lu - men de lu - mi - ne, De - o ve - rum de
B
o Lu - men de lu - mi - ne, De - o ve - rum de
28
Org

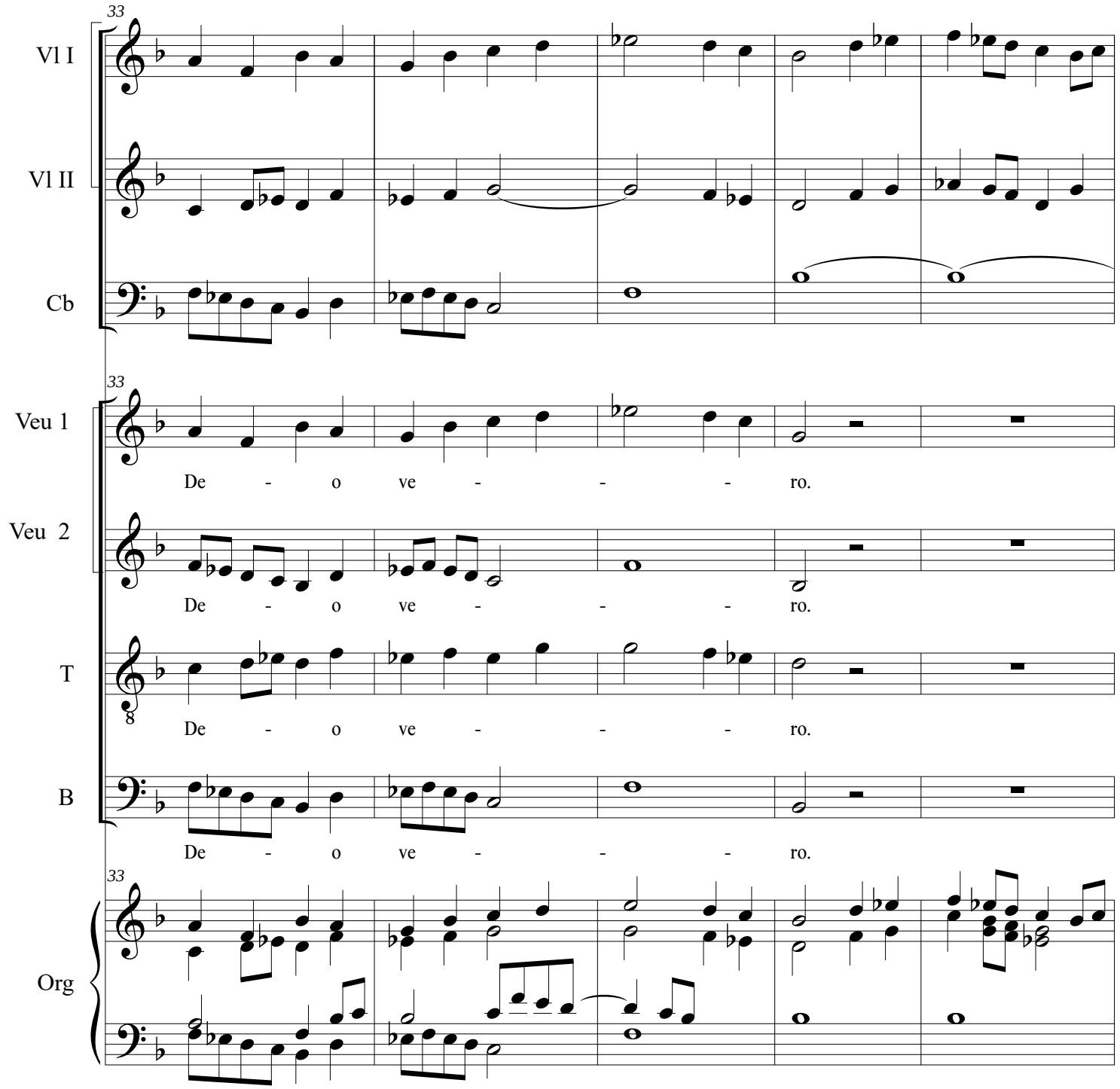
33
Vl I
Vl II
Cb
33
Veu 1
De - o ve - - - ro.
Veu 2
De - o ve - - - ro.
T
De - o ve - - - ro.
B
De - o ve - - - ro.
33
Org

Missa In honorem St. Ignatii
Credo

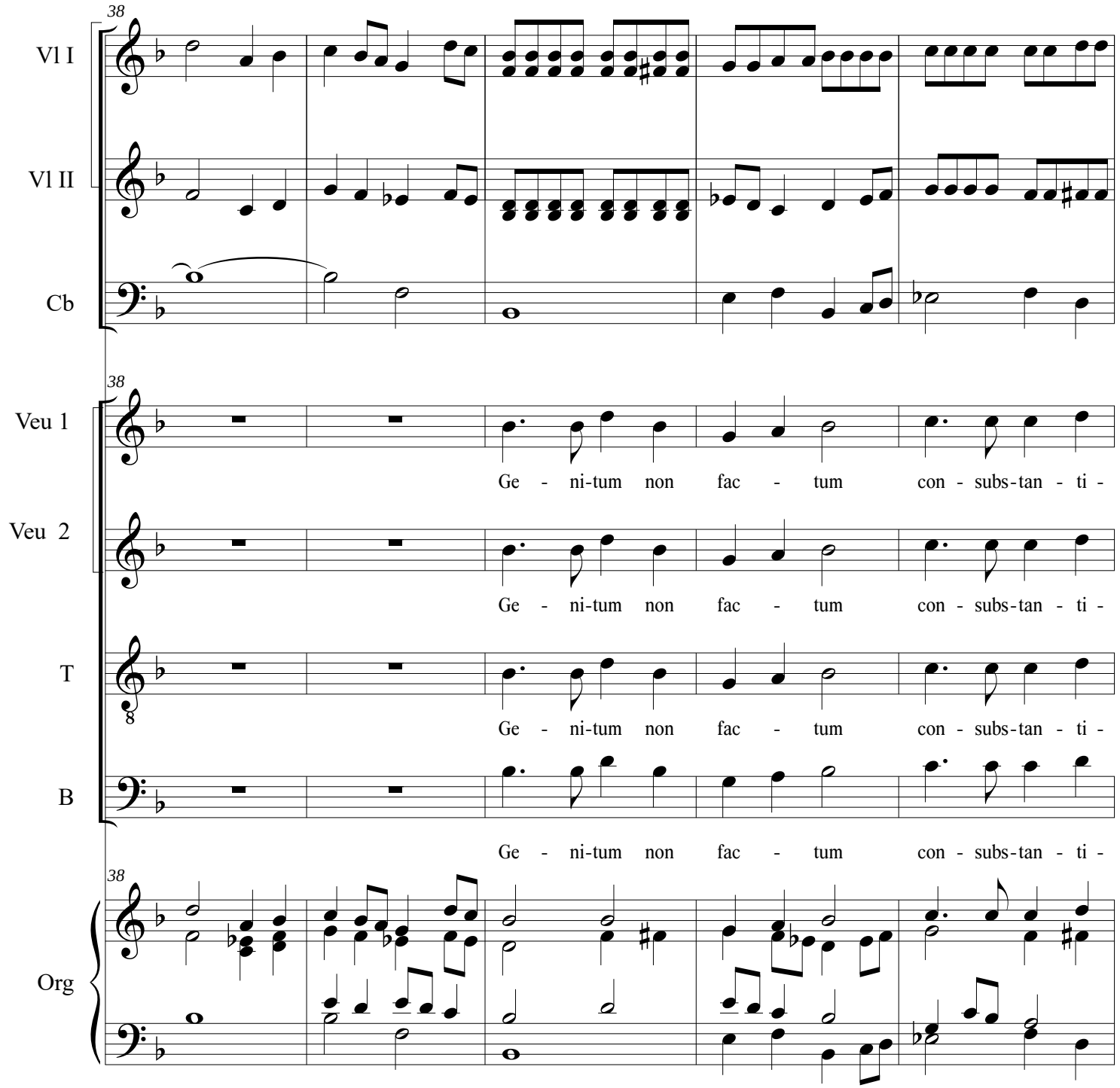

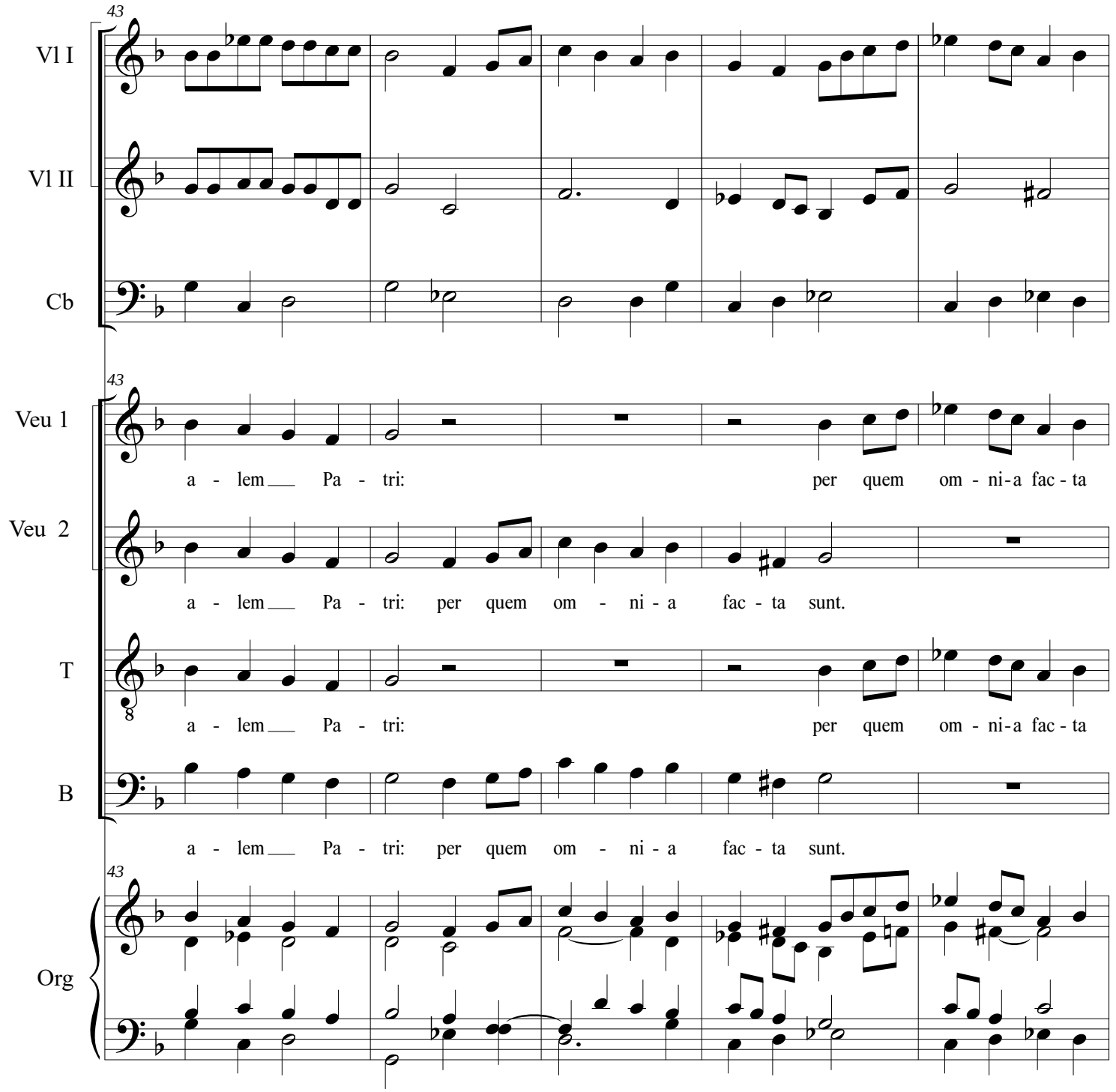
43
Vl I
Vl II
Cb
43
Veu 1
a - lem Pa - tri: per quem om - ni-a fac - ta
Veu 2
a - lem Pa - tri: per quem om - ni - a fac - ta sunt.
T
a - lem Pa - tri: per quem om - ni-a fac - ta
B
a - lem Pa - tri: per quem om - ni - a fac - ta sunt.
43
Org

Missa In honorem St. Ignatii
Credo

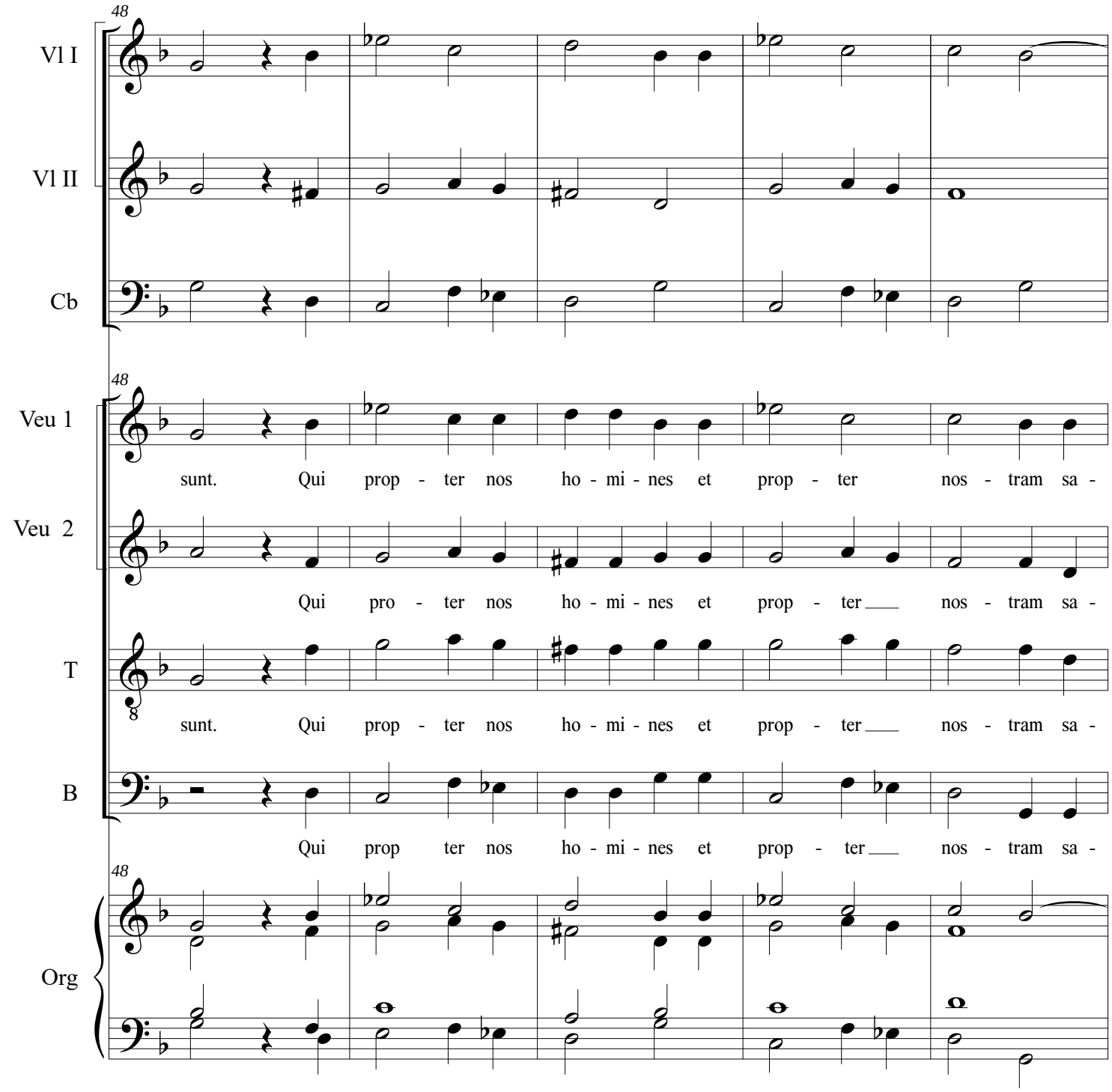

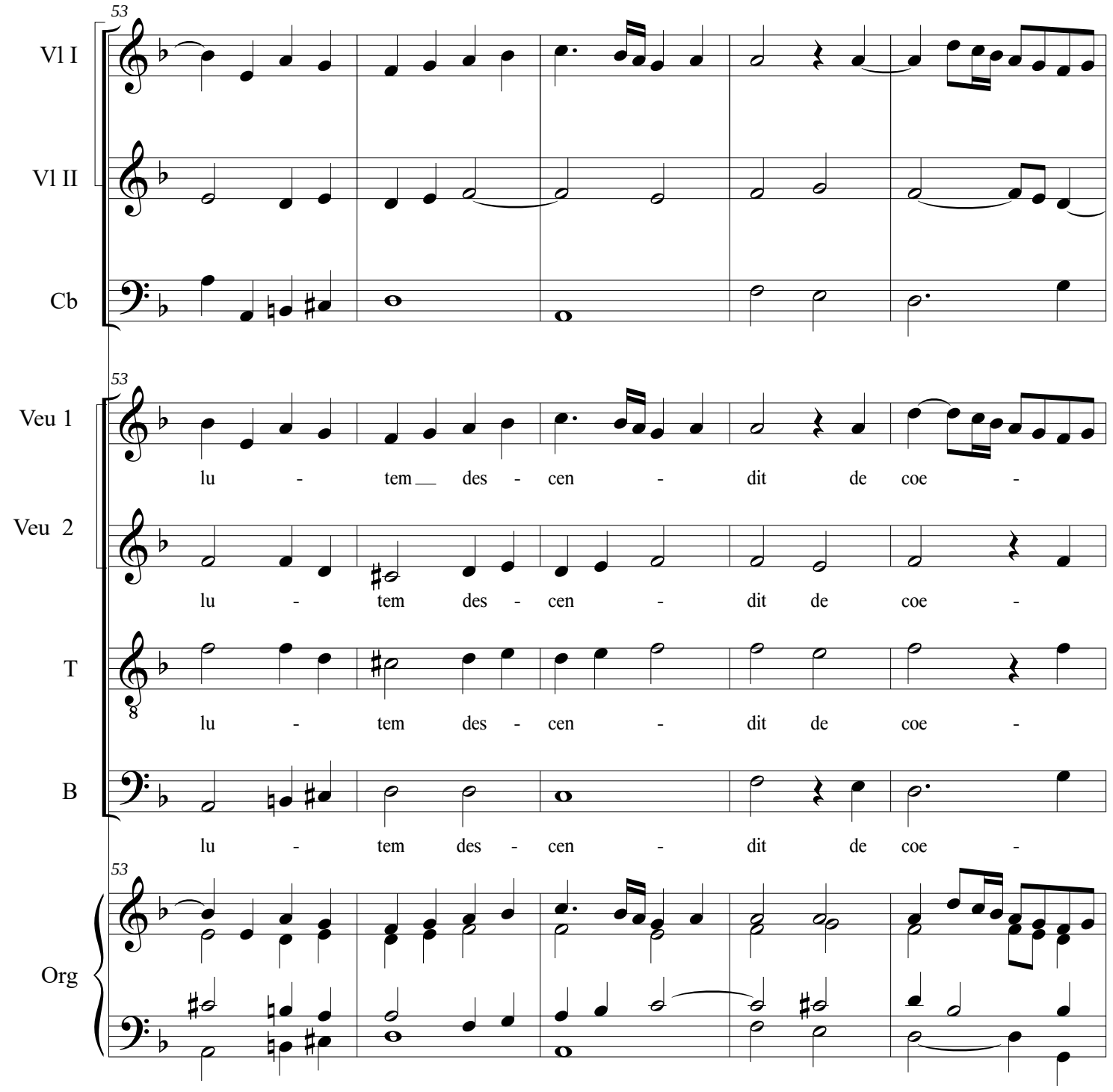
53
Vl I
Vl II
Cb
53
Veu 1
lu - tem des - cen - dit de coe -
Veu 2
lu - tem des - cen - dit de coe -
T
lu - tem des - cen - dit de coe -
B
lu - tem des - cen - dit de coe -
53
Org

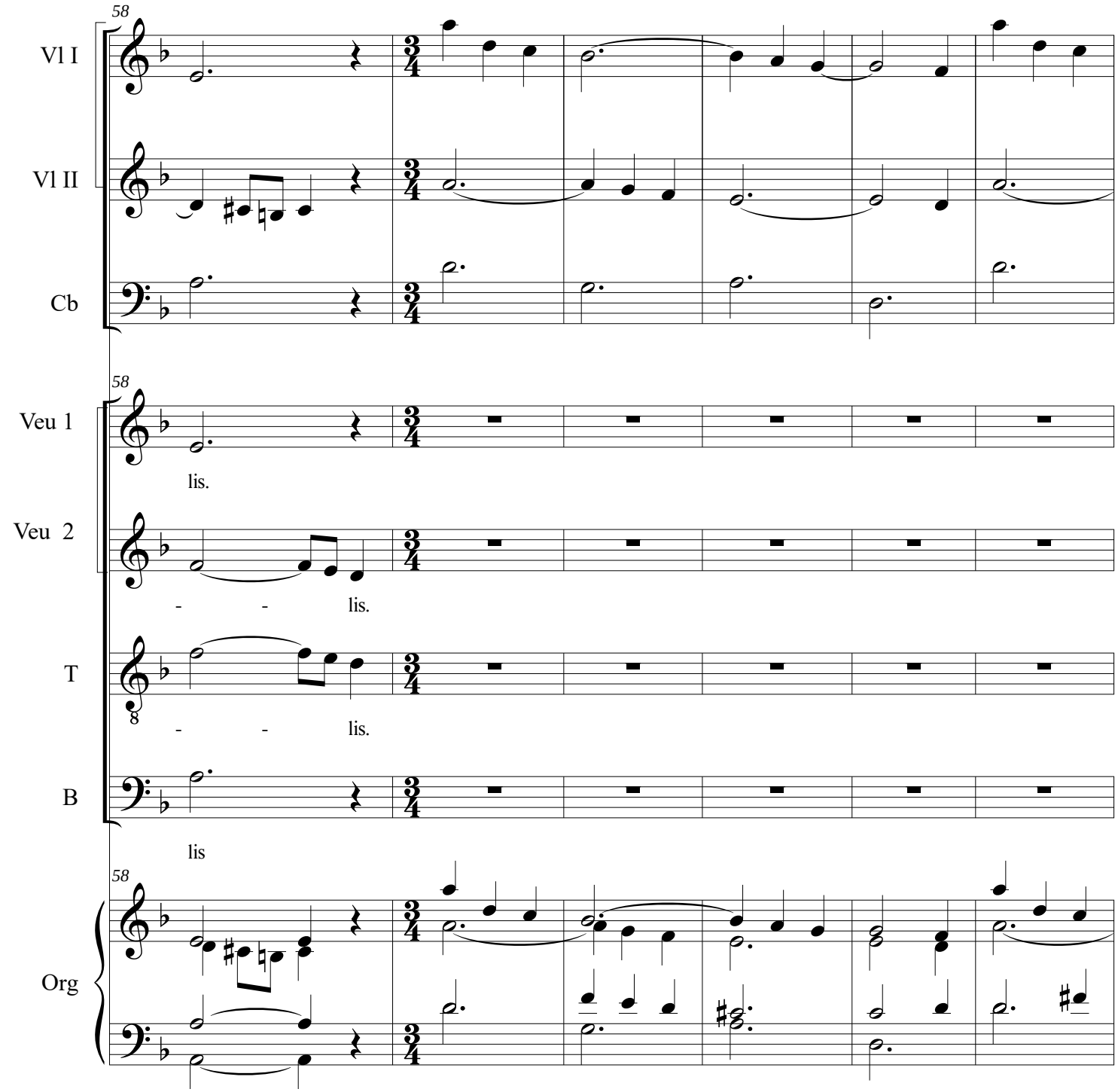
58
Vl I
Vl II
Cb
58
Veu 1
lis.
Veu 2
- - lis.
T
8
- - lis.
B
lis
58
Org

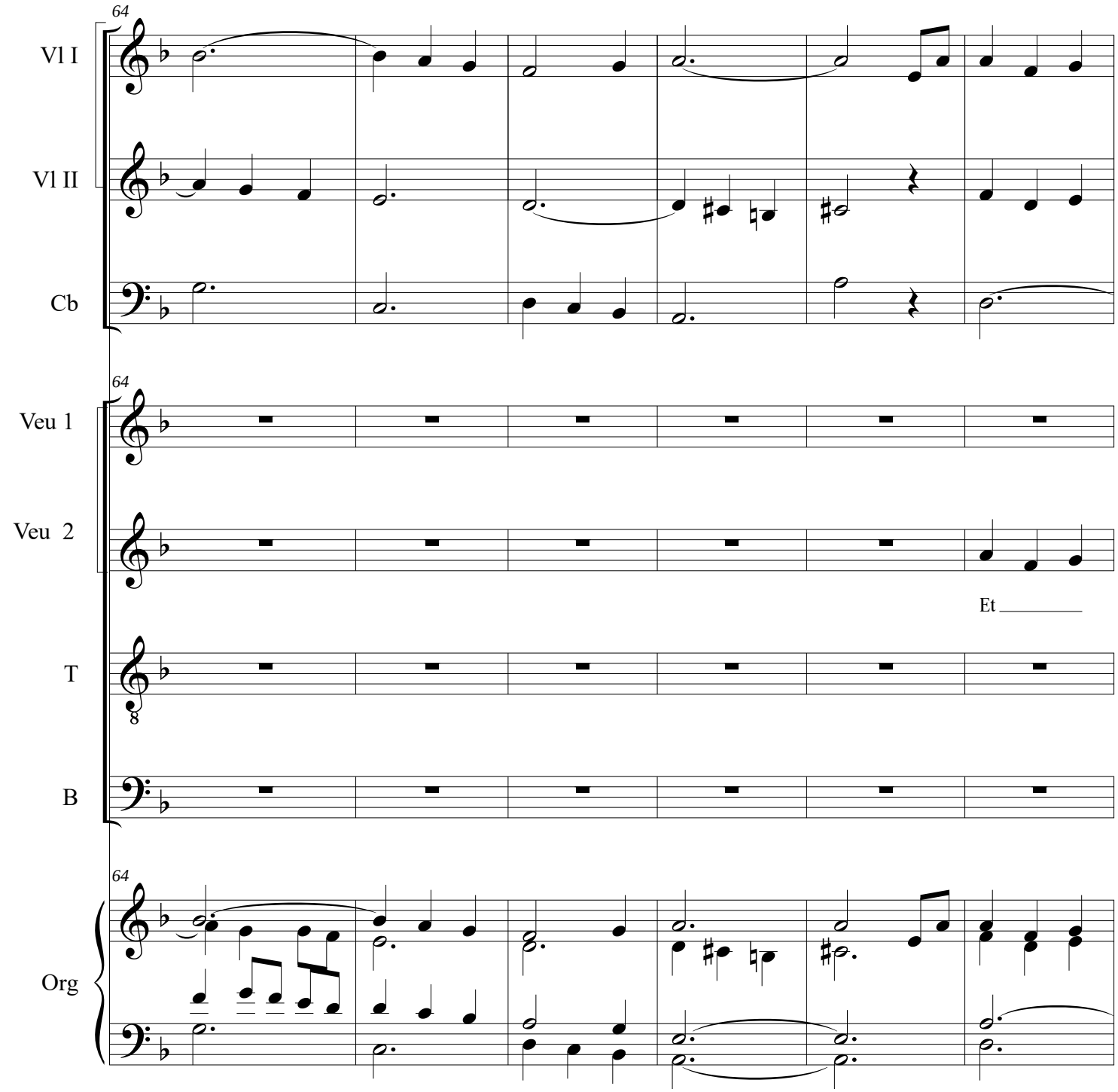
64
Vl I
Vl II
Cb
64
Veu 1
Veu 2
Et
T
8
B
64
Org

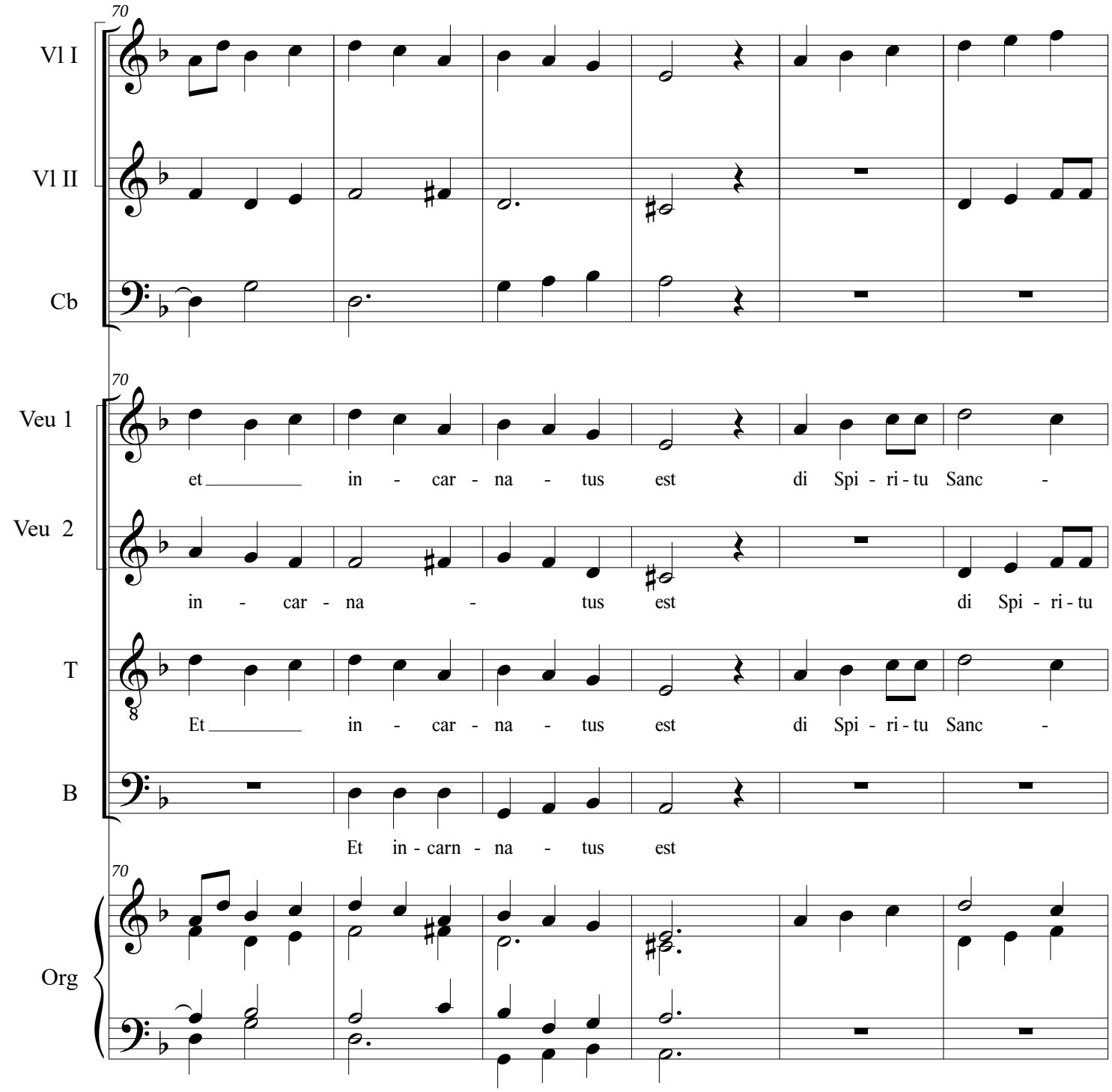
70
Vl I
Vl II
Cb
70
Veu 1
et in - car - na - tus est di Spi - ri - tu Sanc -
Veu 2
in - car - na - tus est di Spi - ri - tu
T
8
Et in - car - na - tus est di Spi - ri - tu Sanc -
B
Et in - carn - na - tus est
70
Org

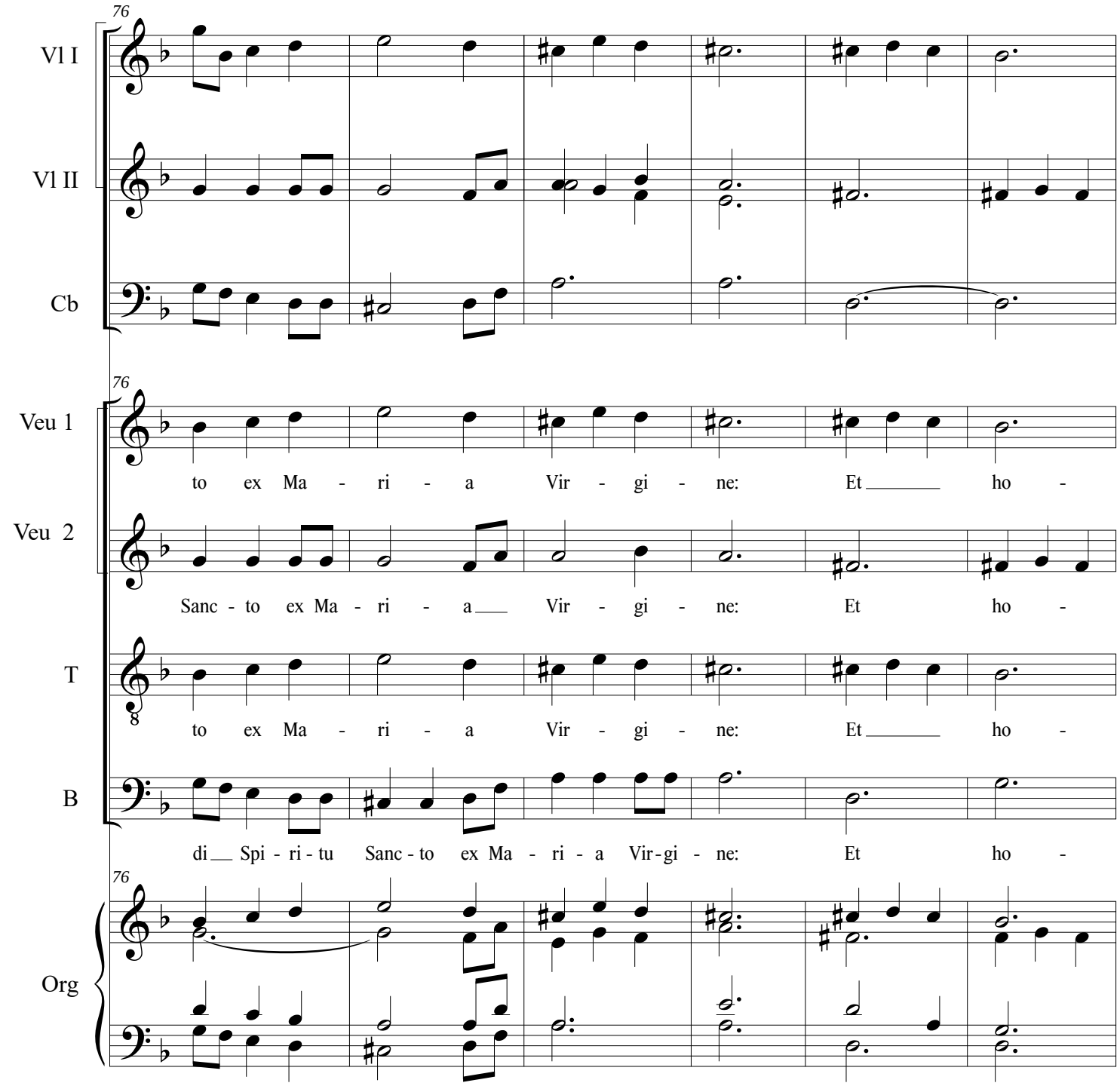
76
Vl I
Vl II
Cb
76
Veu 1
to ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho -
Veu 2
Sanc - to ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho -
T
to ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho -
B
di Spi - ri - tu Sanc - to ex Ma - ri - a Vir - gi - ne: Et ho -
76
Org

16

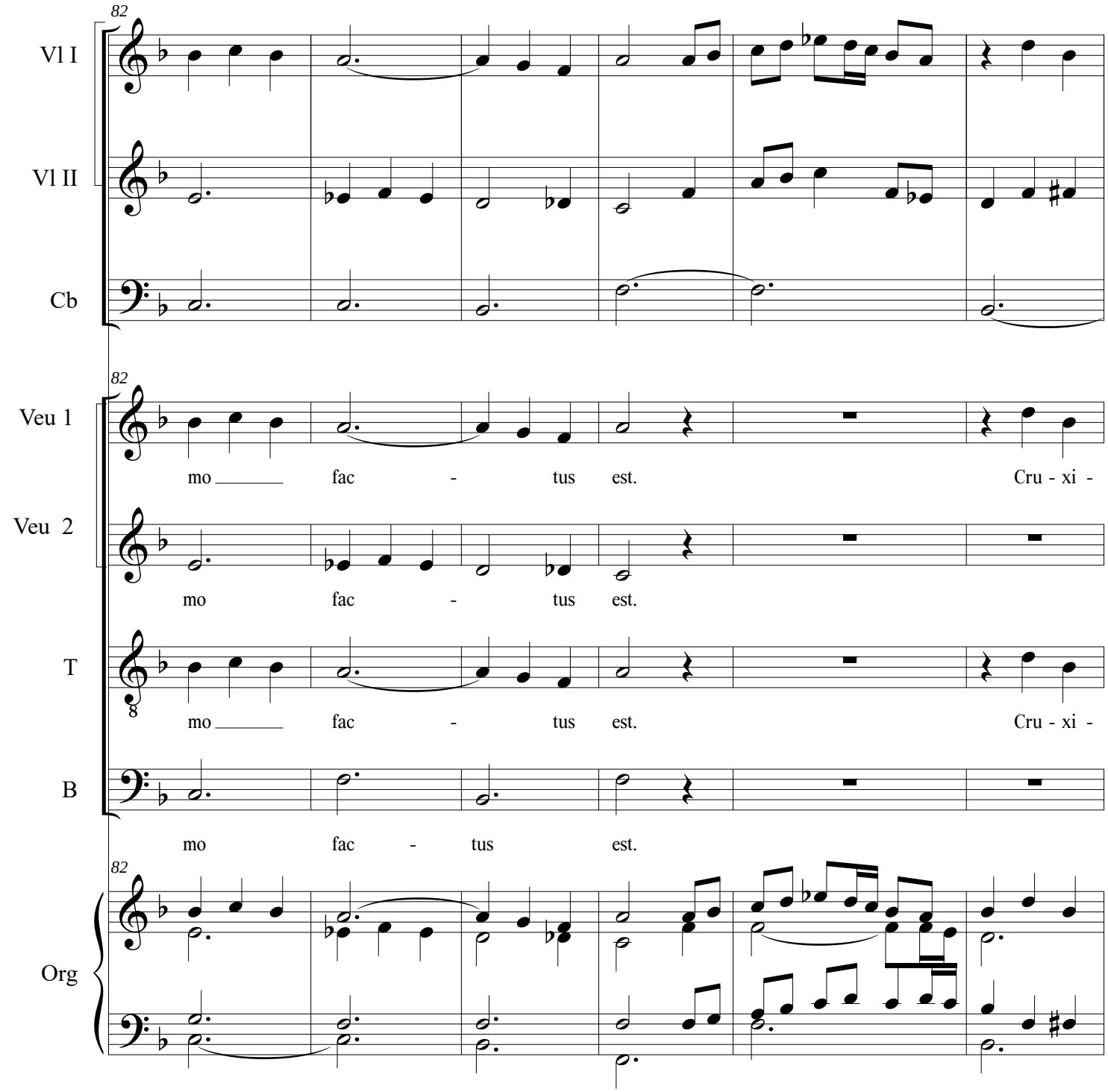
82
Vl I
Vl II
Cb
82
Veu 1
mo _____ fac - tus est. Cru - xi -
Veu 2
mo fac - tus est.
T
mo _____ fac - tus est. Cru - xi -
B
mo fac - tus est.
82
Org

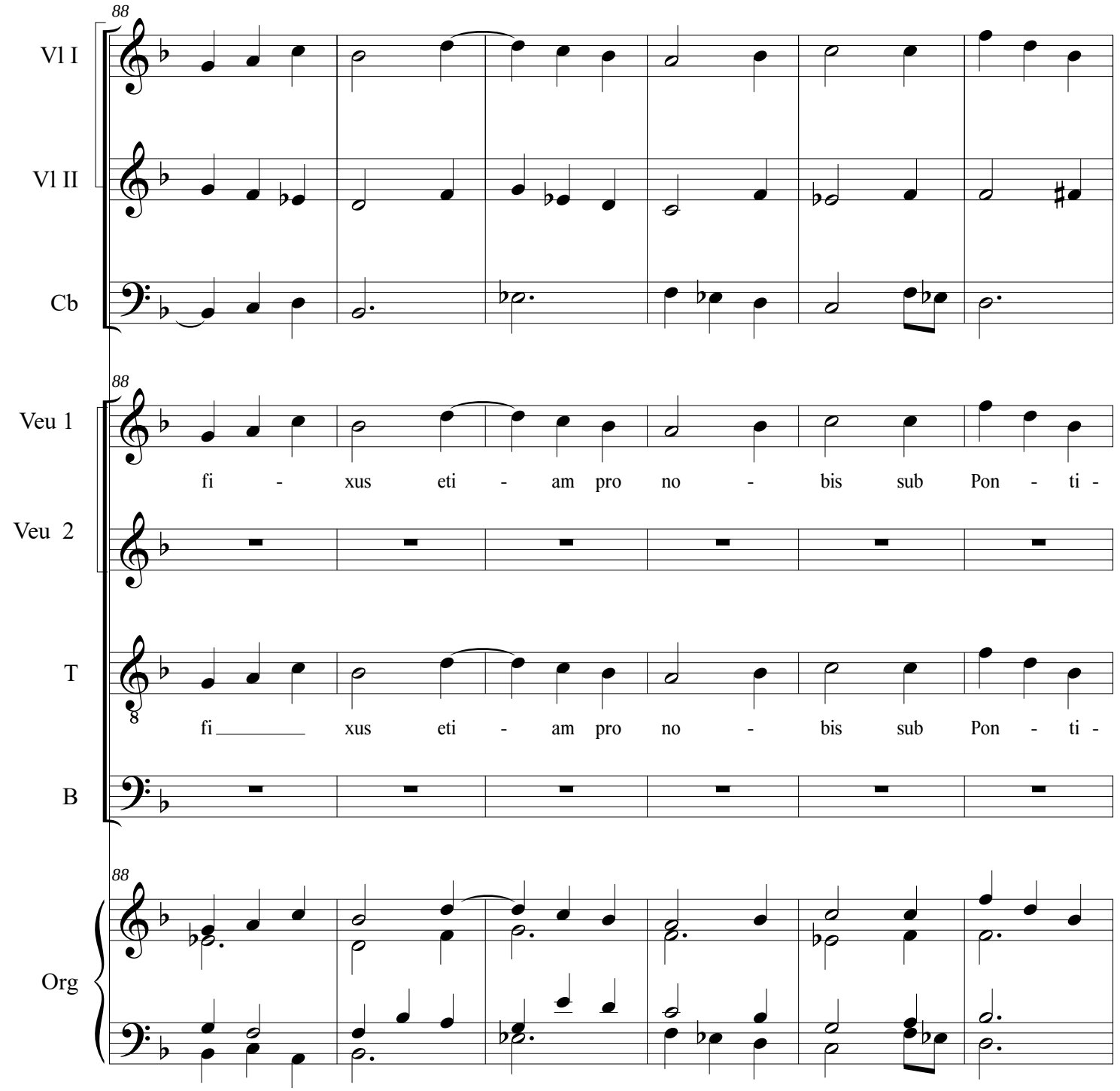
88
Vl I
Vl II
Cb
88
Veu 1
fi - xus eti - am pro no - bis sub Pon - ti -
Veu 2
T
8
fi xus eti - am pro no - bis sub Pon - ti -
B
88
Org

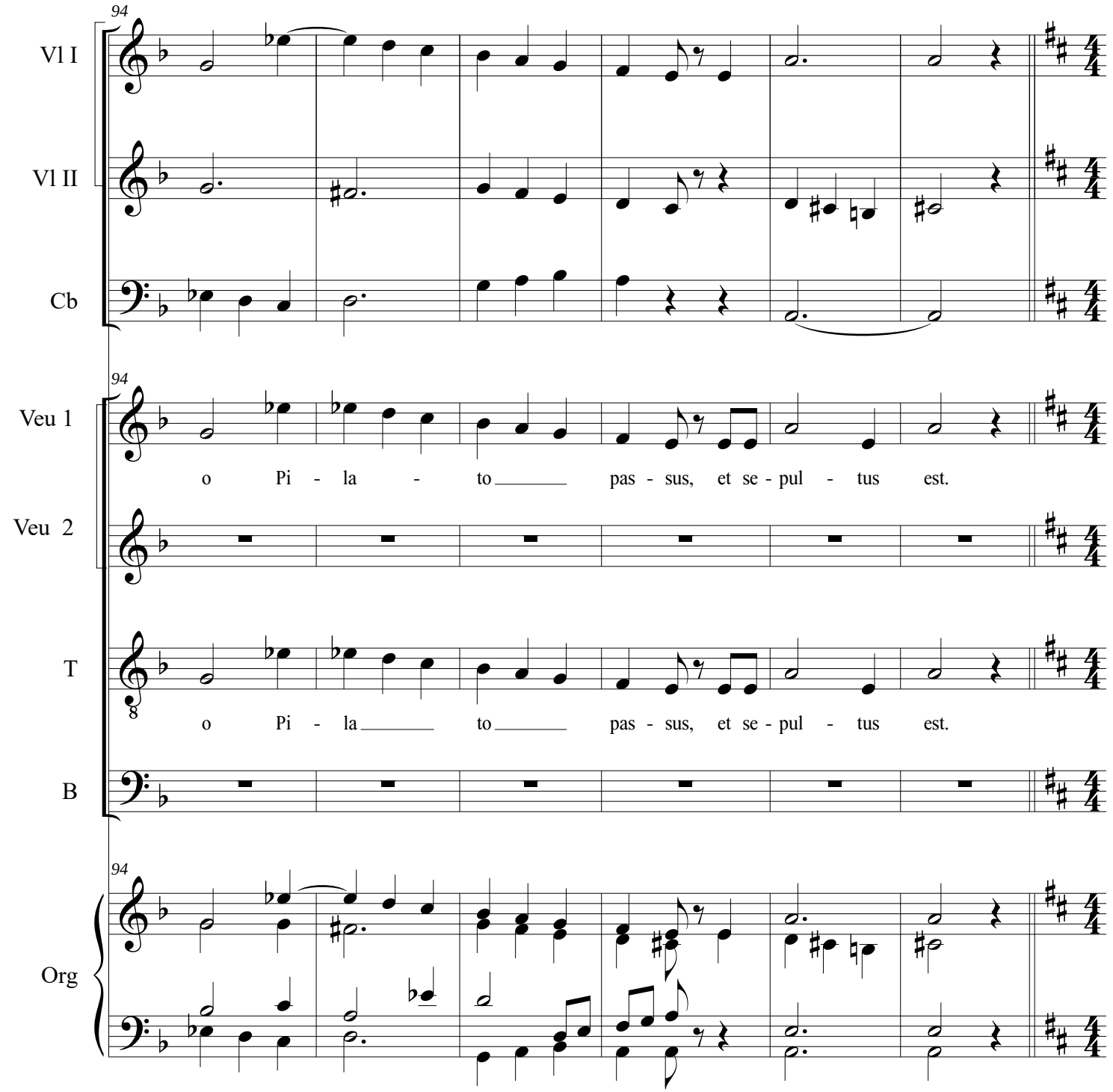
94
Vl I
Vl II
Cb
94
Veu 1
o Pi - la - to pas - sus, et se - pul - tus est.
Veu 2
T
8
o Pi - la to pas - sus, et se - pul - tus est.
B
94
Org

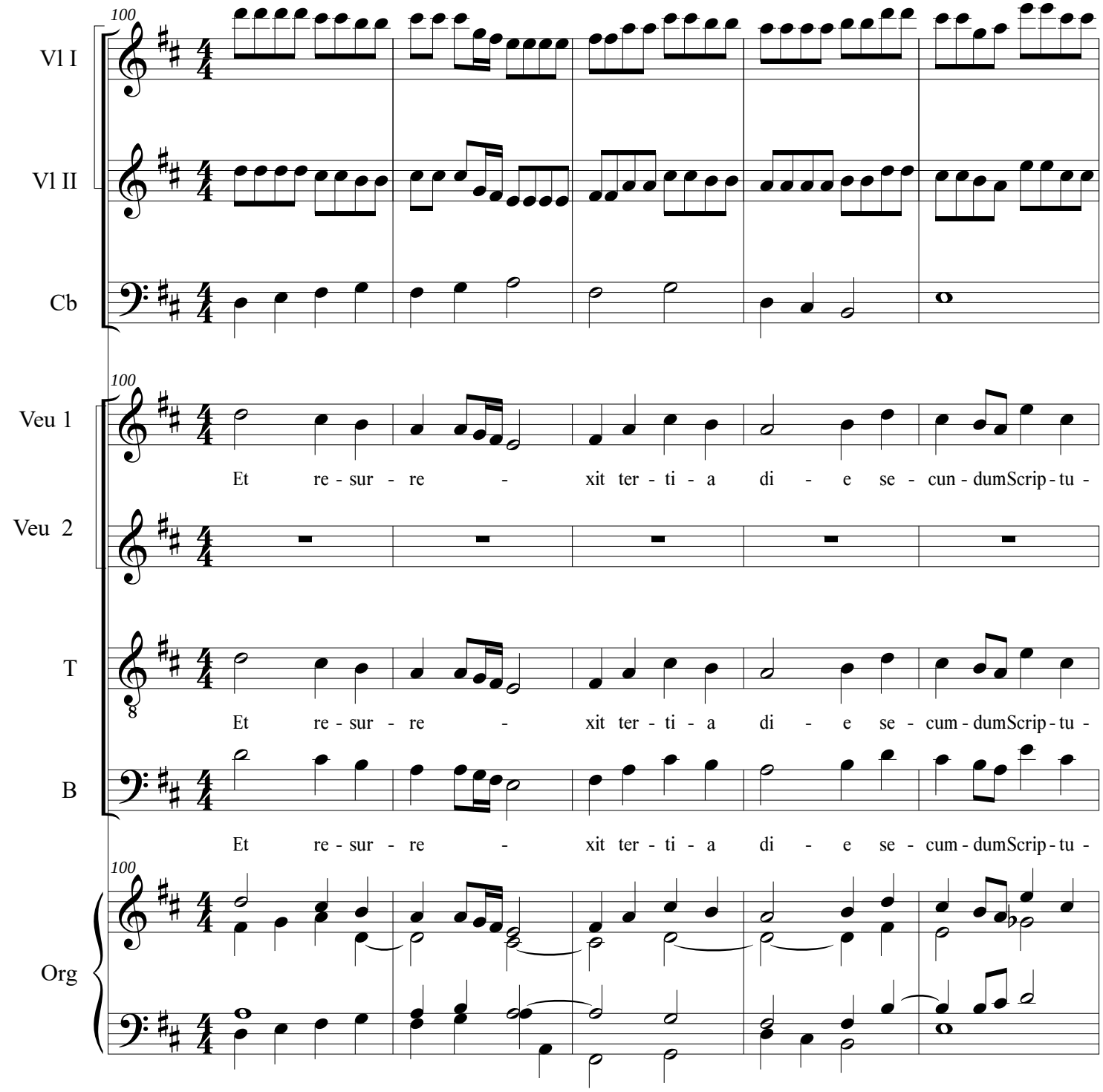
100
Vl I
Vl II
Cb
100
Veu 1
Et re - sur - re - xit ter - ti - a di - e se - cun - dumScrip - tu -
Veu 2
T
8
Et re - sur - re - xit ter - ti - a di - e se - cum - dumScrip - tu -
B
Et re - sur - re - xit ter - ti - a di - e se - cum - dumScrip - tu -
100
Org

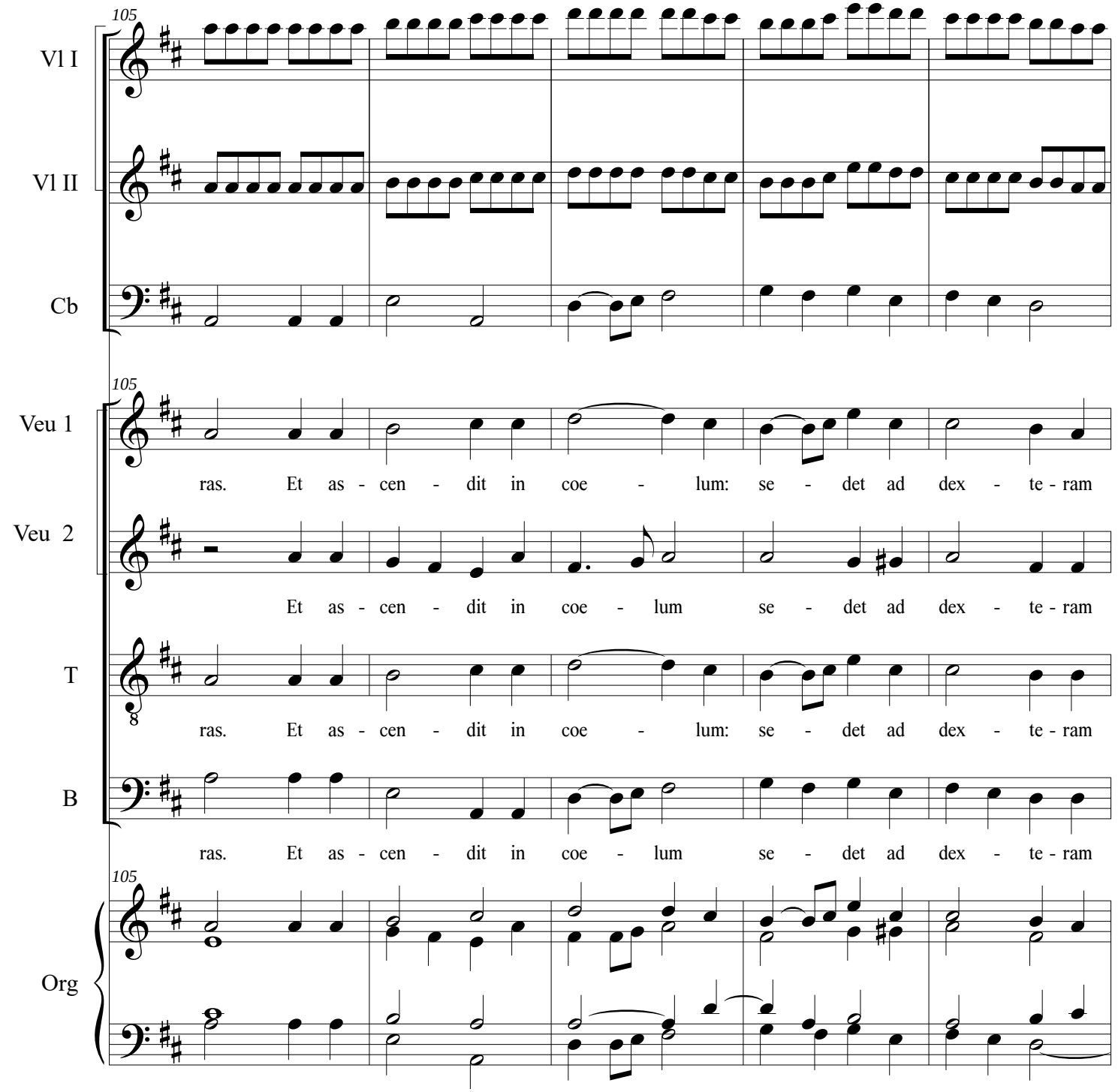
105
Vl I
Vl II
Cb
105
Veu 1
ras. Et as - cen - dit in coe - lum: se - det ad dex - te - ram
Veu 2
Et as - cen - dit in coe - lum se - det ad dex - te - ram
T
ras. Et as - cen - dit in coe - lum: se - det ad dex - te - ram
B
ras. Et as - cen - dit in coe - lum se - det ad dex - te - ram
105
Org

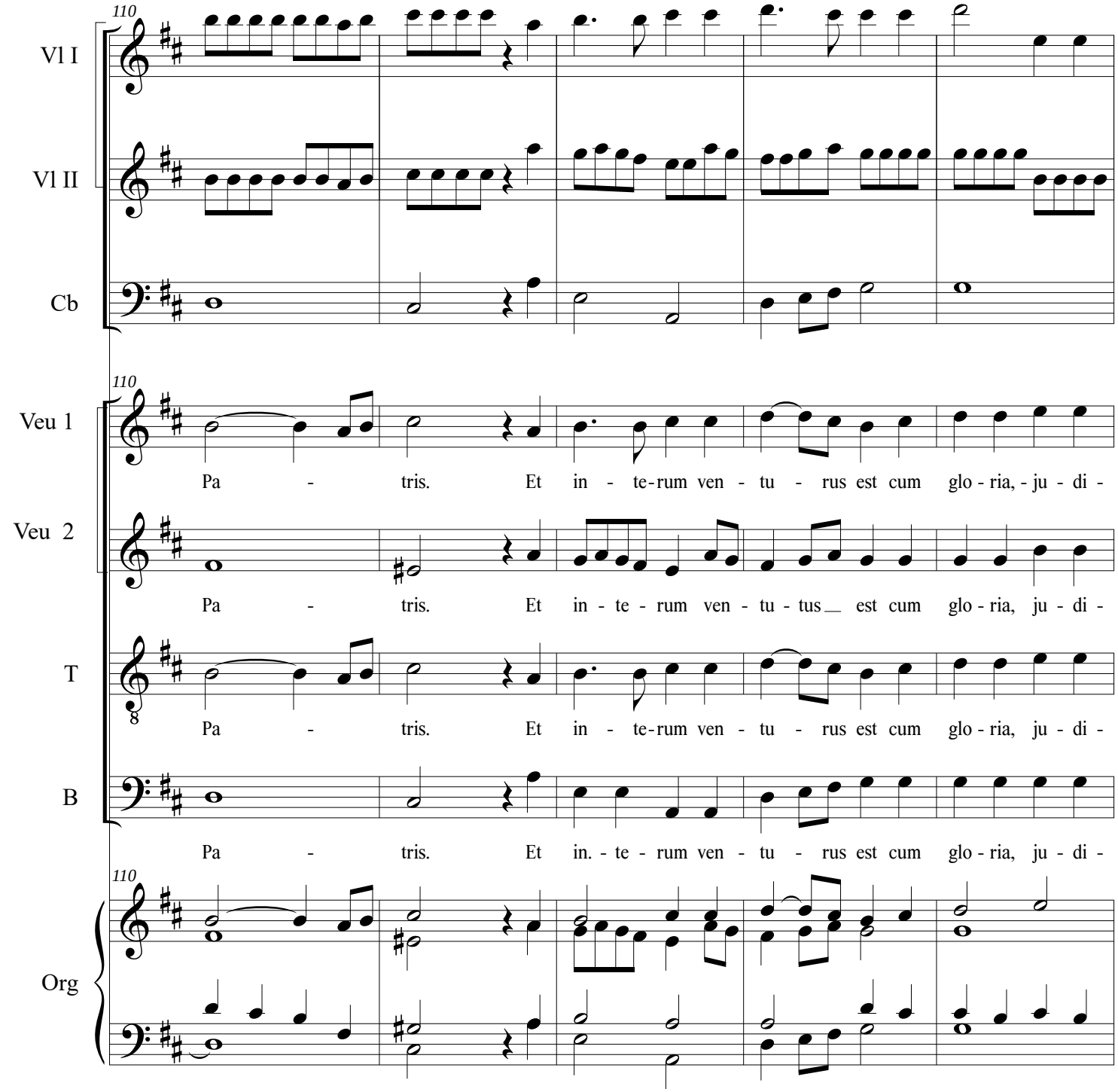
110
Vl I
Vl II
Cb
110
Veu 1
Pa - tris. Et in - te-rum ven - tu - rus est cum glo - ria, - ju - di -
Veu 2
Pa - tris. Et in - te - rum ven - tu - tus__ est cum glo - ria, ju - di -
T
8
Pa - tris. Et in - te-rum ven - tu - rus est cum glo - ria, ju - di -
B
Pa - tris. Et in. - te - rum ven - tu - rus est cum glo - ria, ju - di -
110
Org

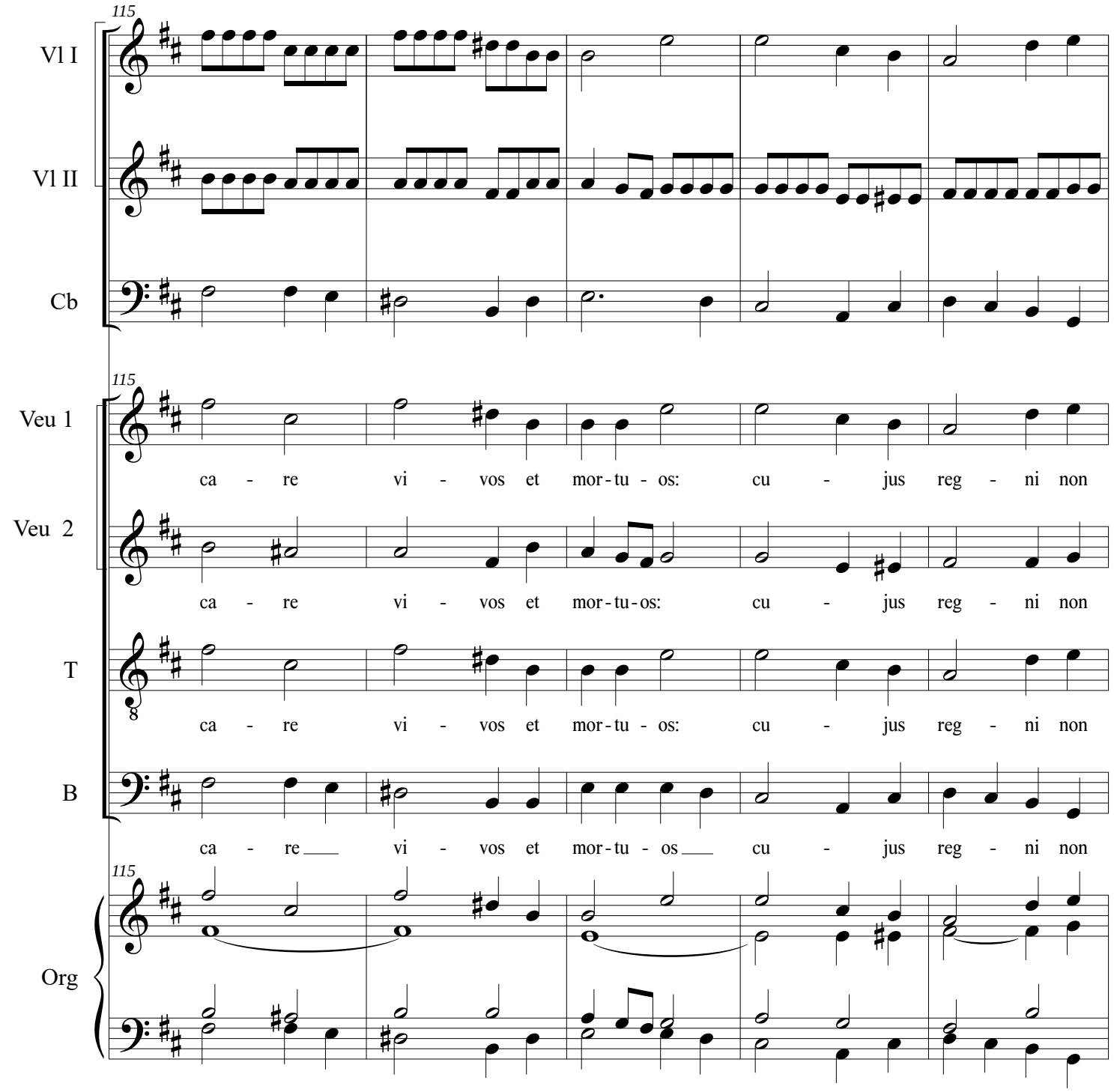
115
Vl I
Vl II
Cb
115
Veu 1
ca - re vi - vos et mor-tu - os: cu - jus reg - ni non
Veu 2
ca - re vi - vos et mor-tu-os: cu - jus reg - ni non
T
ca - re vi - vos et mor-tu - os: cu - jus reg - ni non
B
ca - re vi - vos et mor-tu - os cu - jus reg - ni non
115
Org

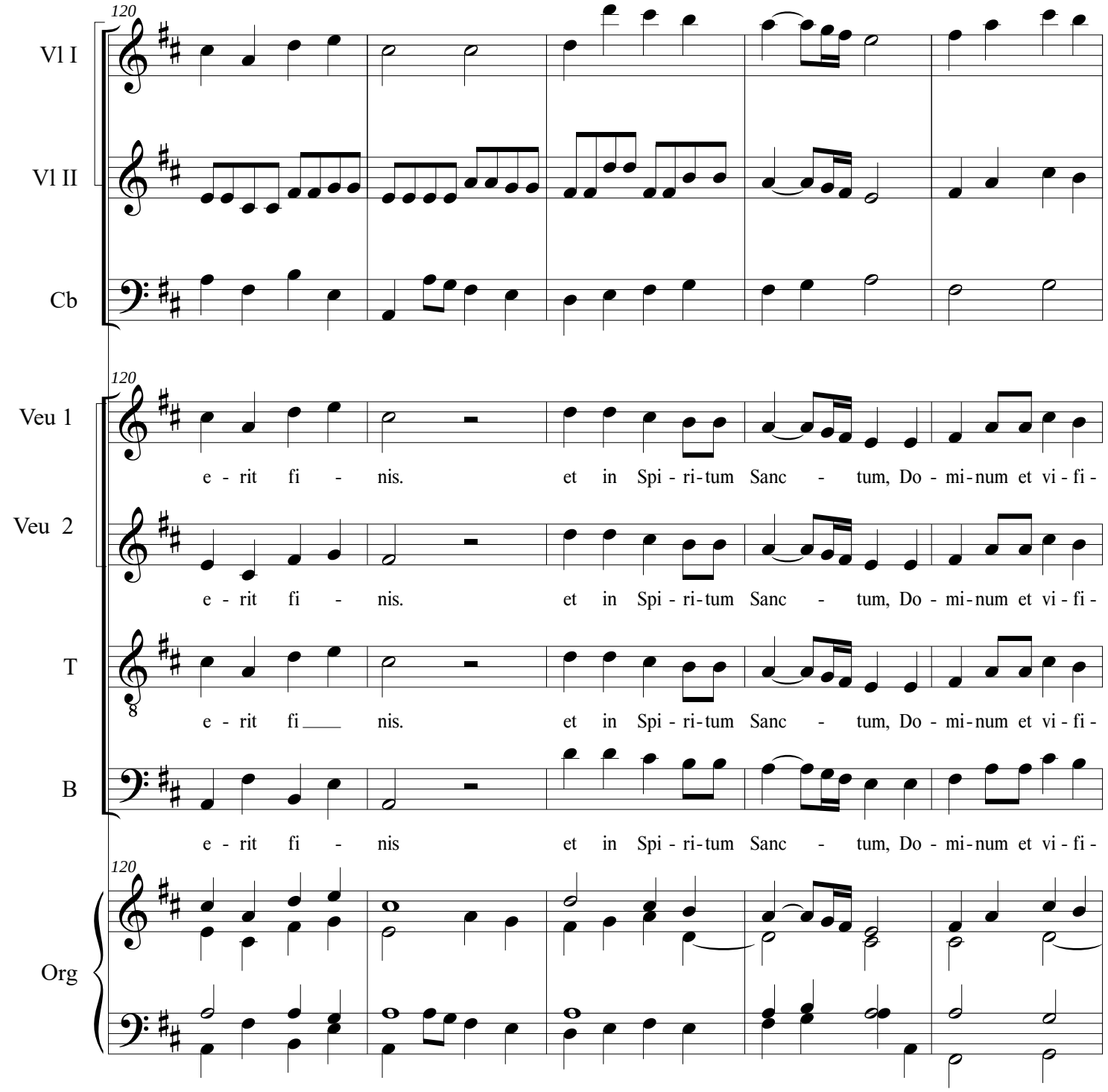
120
Vl I
Vl II
Cb
120
Veu 1
e - rit fi - nis. et in Spi - ri - tum Sanc - tum, Do - mi - num et vi - fi -
Veu 2
e - rit fi - nis. et in Spi - ri - tum Sanc - tum, Do - mi - num et vi - fi -
T
8
e - rit fi___ nis. et in Spi - ri - tum Sanc - tum, Do - mi - num et vi - fi -
B
e - rit fi - nis et in Spi - ri - tum Sanc - tum, Do - mi - num et vi - fi -
120
Org

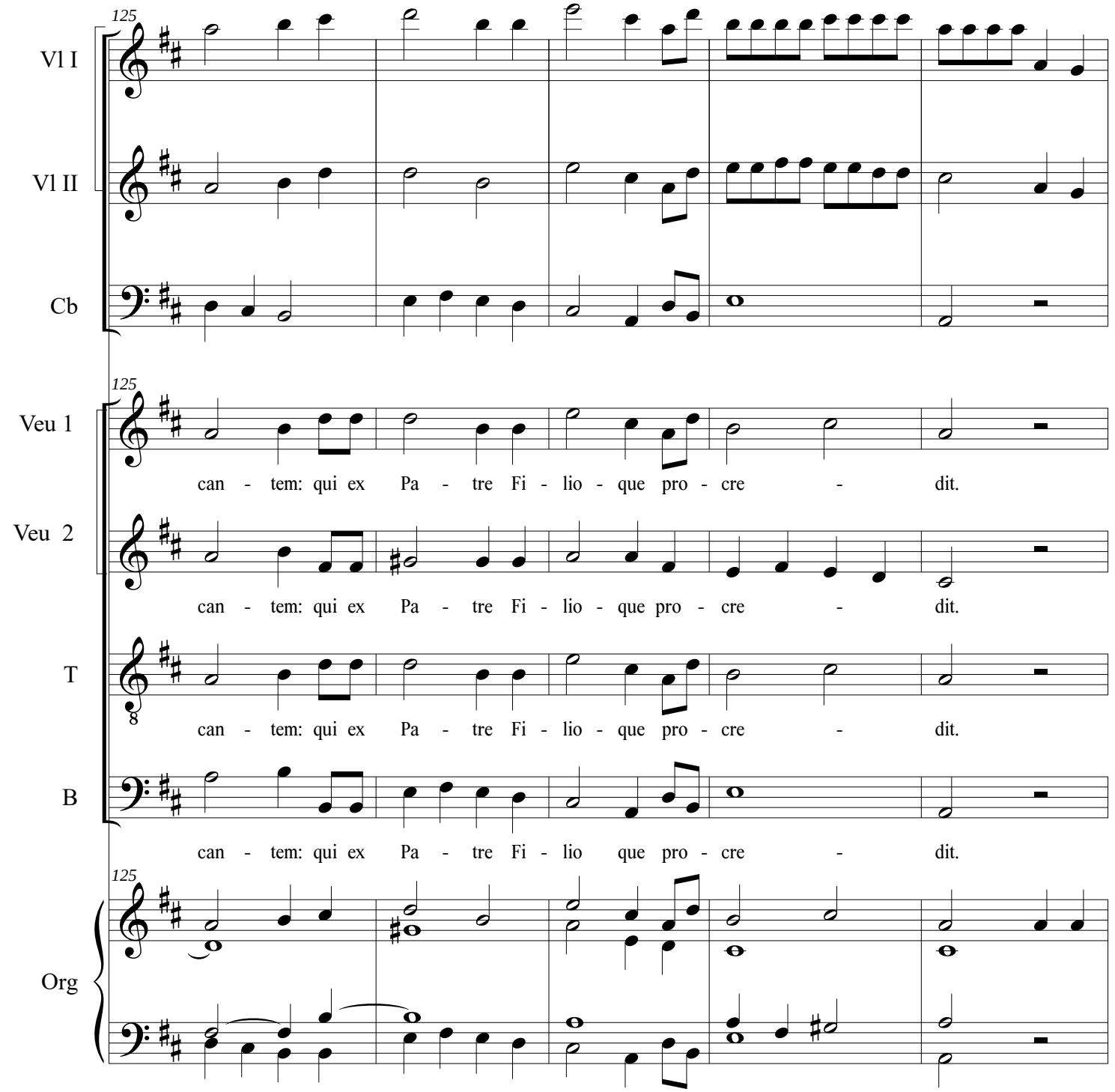
125
Vl I
Vl II
Cb
125
Veu 1
can - tem: qui ex Pa - tre Fi - lio - que pro - cre - dit.
Veu 2
can - tem: qui ex Pa - tre Fi - lio - que pro - cre - dit.
T
can - tem: qui ex Pa - tre Fi - lio - que pro - cre - dit.
B
can - tem: qui ex Pa - tre Fi - lio que pro - cre - dit.
125
Org

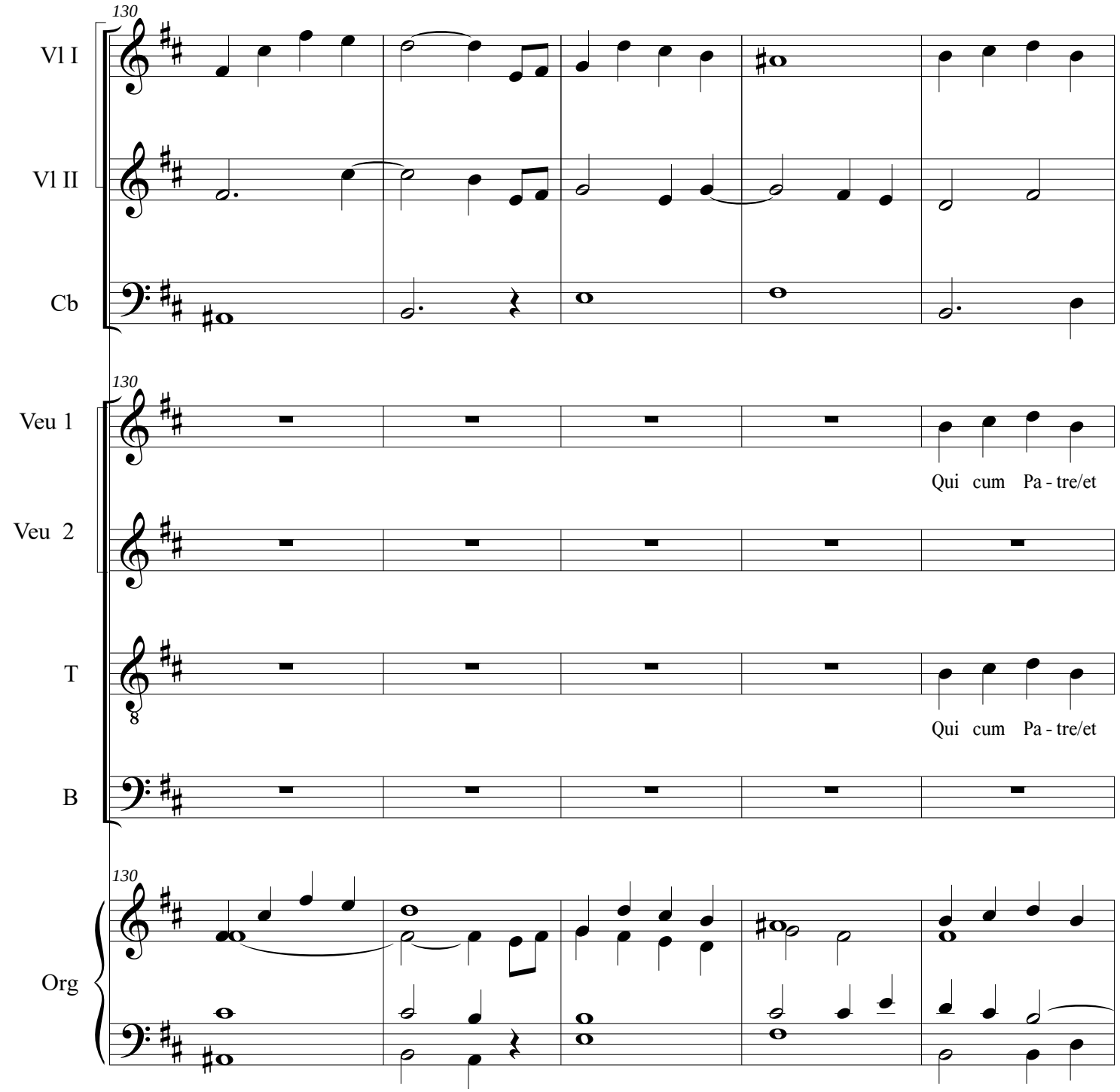
130
Vl I
Vl II
Cb
130
Veu 1
Qui cum Pa - tre/et
Veu 2
T
8
Qui cum Pa - tre/et
B
130
Org

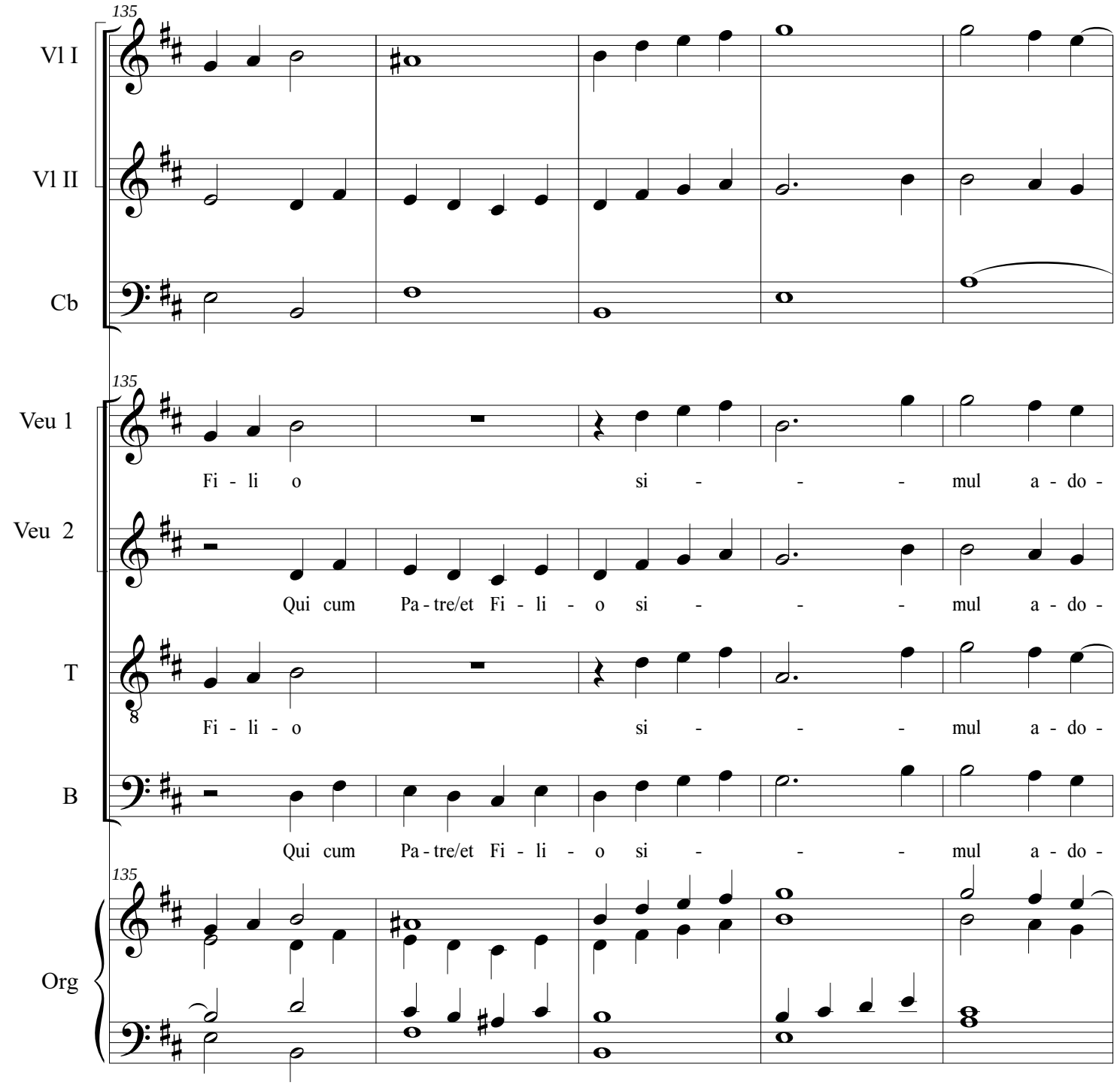
135
Vl I
Vl II
Cb
135
Veu 1
Fi - li o si - - - mul a - do -
Veu 2
Qui cum Pa - tre/et Fi - li - o si - - - mul a - do -
T
Fi - li - o si - - - mul a - do -
B
Qui cum Pa - tre/et Fi - li - o si - - - mul a - do -
135
Org

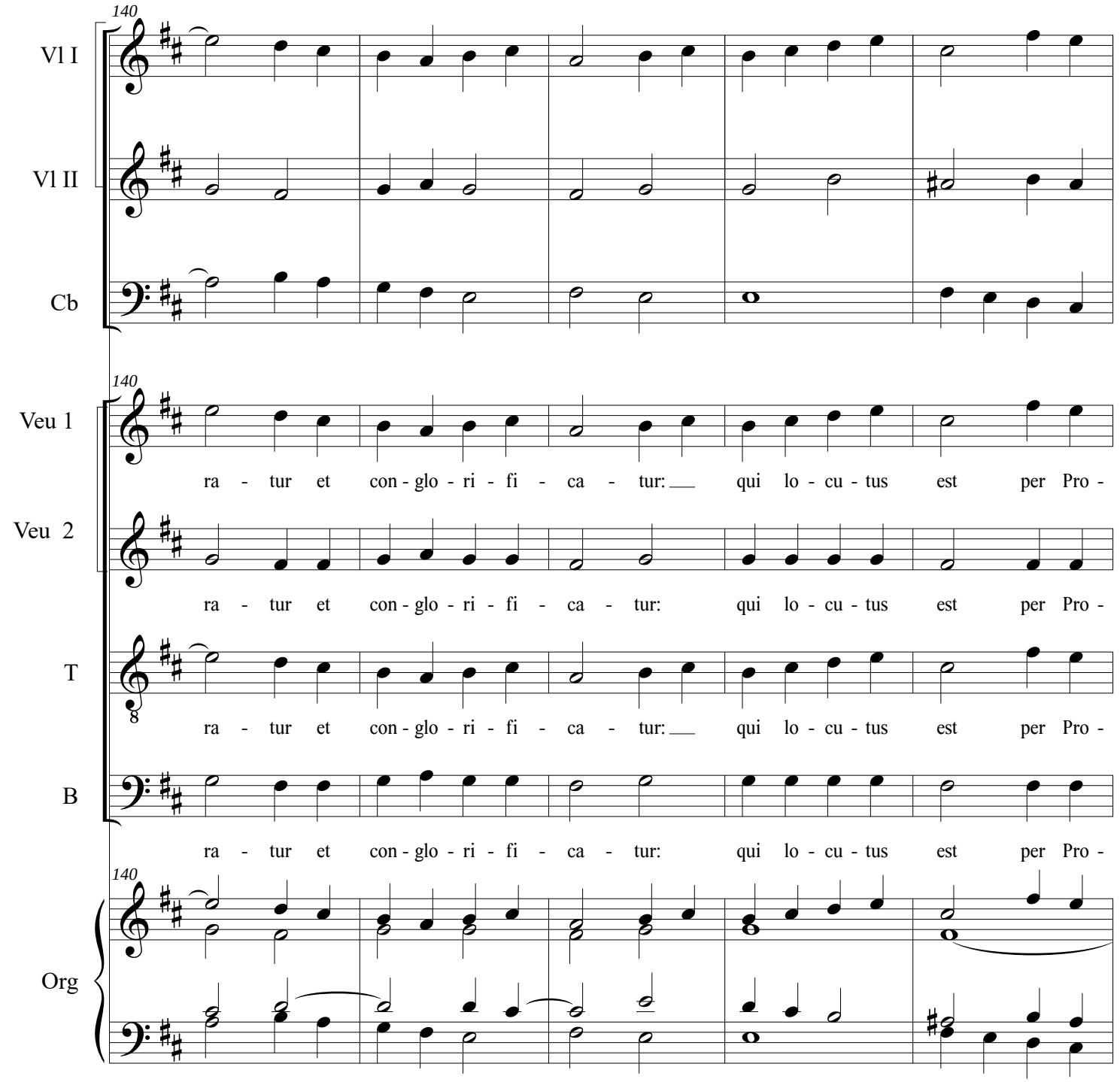
140
Vl I
Vl II
Cb
140
Veu 1
ra - tur et con - glo - ri - fi - ca - tur: qui lo - cu - tus est per Pro -
Veu 2
ra - tur et con - glo - ri - fi - ca - tur: qui lo - cu - tus est per Pro -
T
8
ra - tur et con - glo - ri - fi - ca - tur: qui lo - cu - tus est per Pro -
B
ra - tur et con - glo - ri - fi - ca - tur: qui lo - cu - tus est per Pro -
140
Org

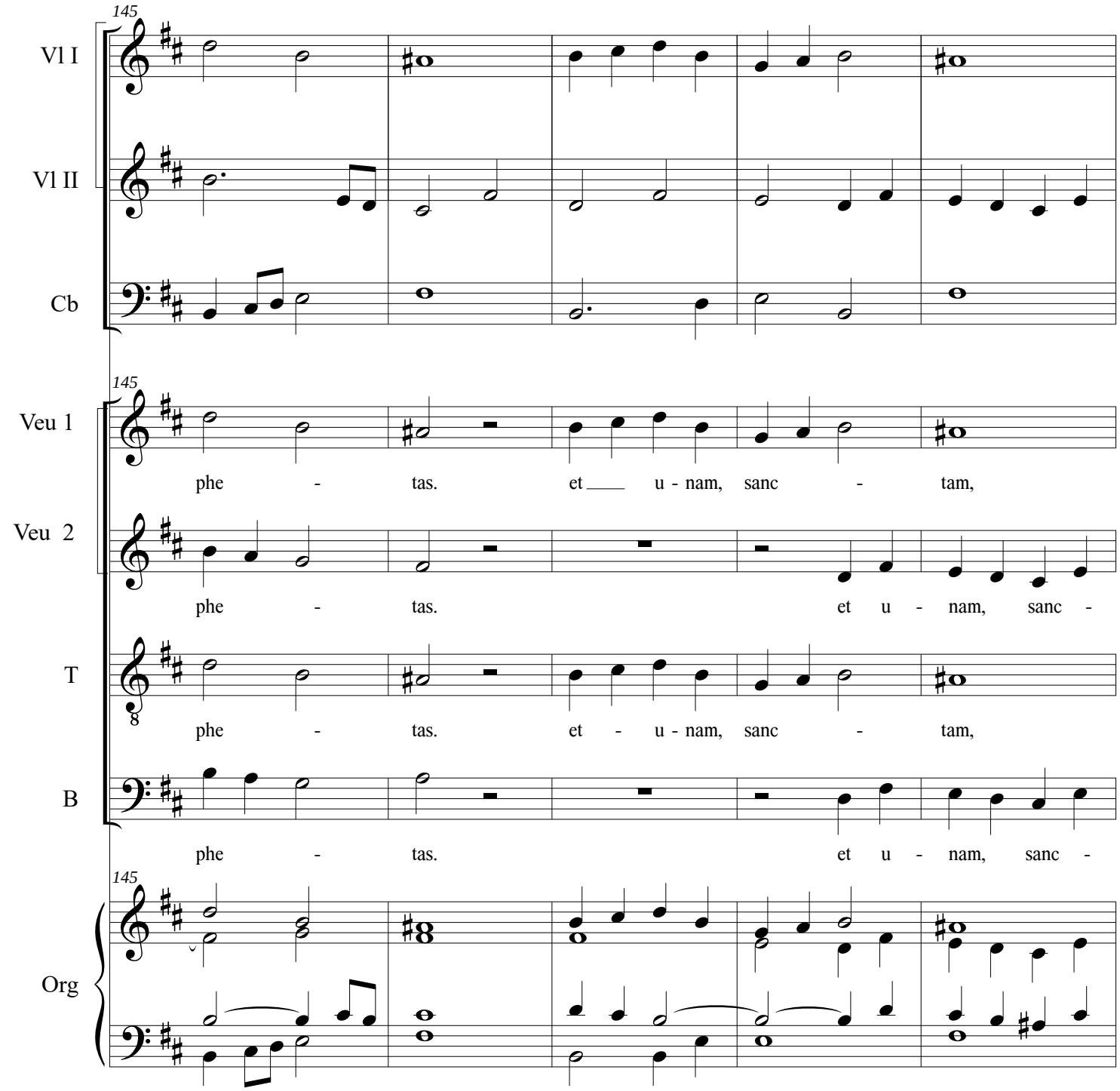
145
Vl I
Vl II
Cb
145
Veu 1
phe - tas. et u - nam, sanc - tam,
Veu 2
phe - tas. et u - nam, sanc -
T
phe - tas. et - u - nam, sanc - tam,
B
phe - tas. et u - nam, sanc -
145
Org

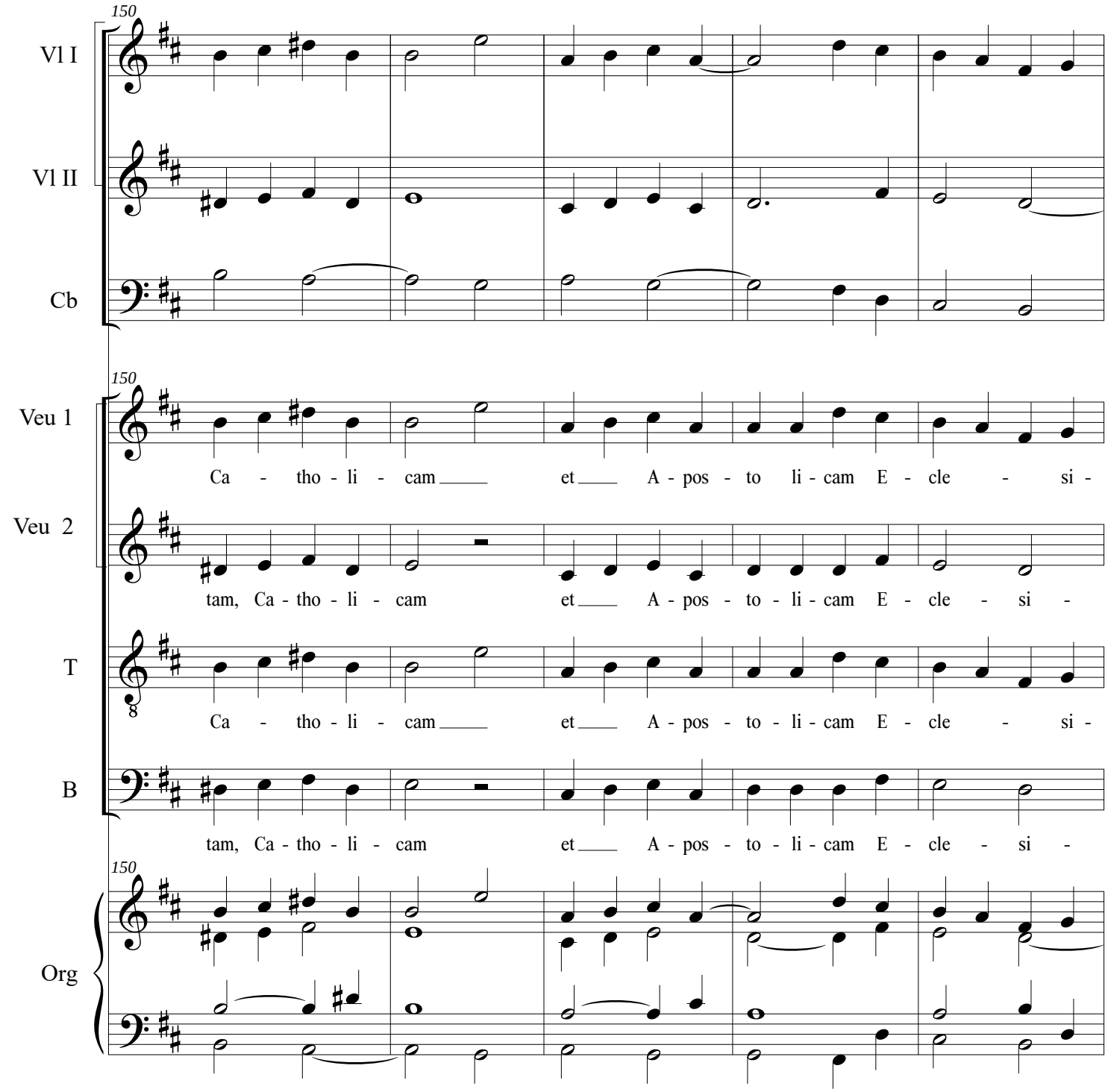
150
Vl I
Vl II
Cb
150
Veu 1
Ca - tho - li - cam et A - pos - to li - cam E - cle - si -
Veu 2
tam, Ca - tho - li - cam et A - pos - to - li - cam E - cle - si -
T
8
Ca - tho - li - cam et A - pos - to - li - cam E - cle - si -
B
tam, Ca - tho - li - cam et A - pos - to - li - cam E - cle - si -
150
Org

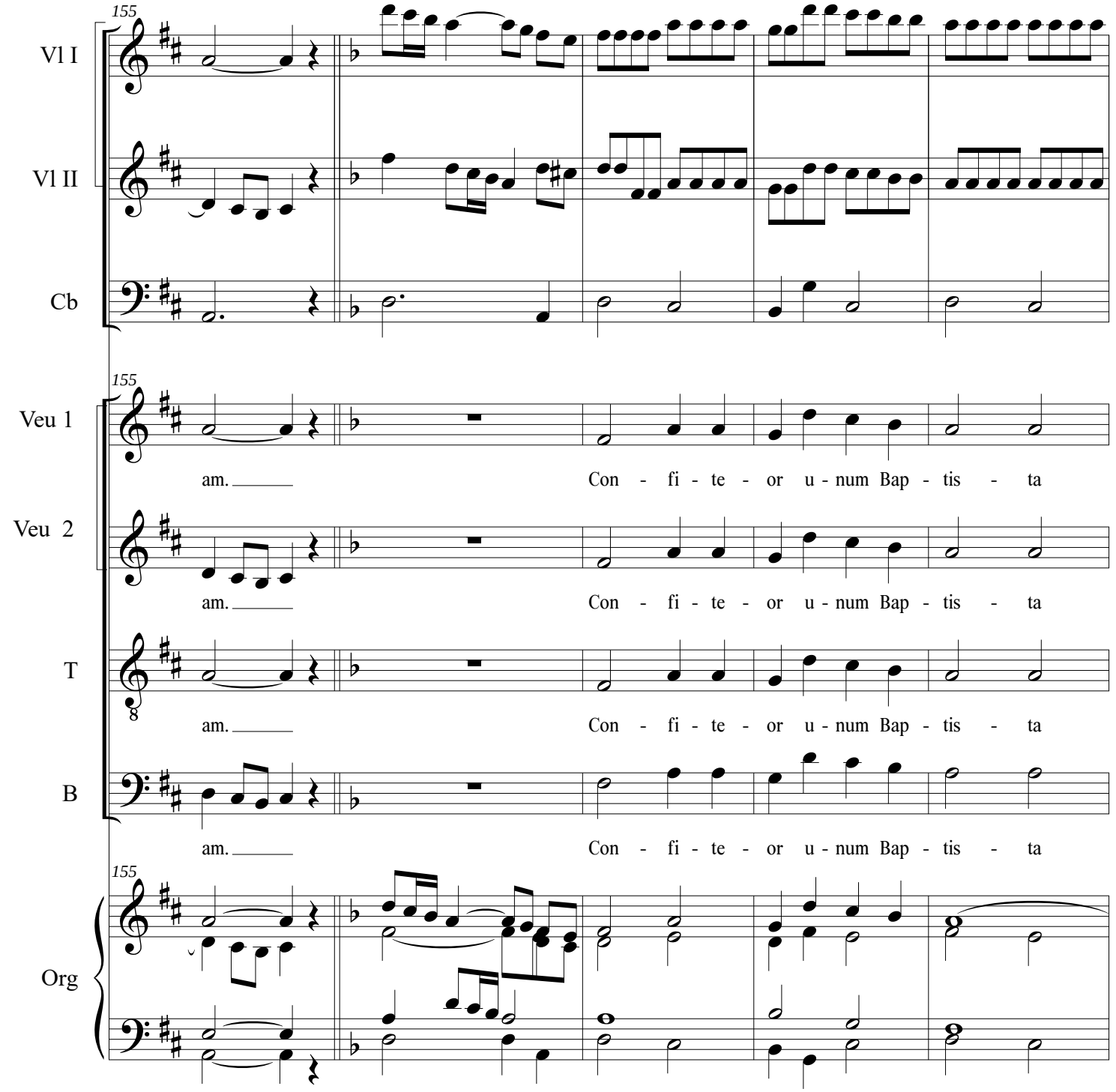
155
Vl I
Vl II
Cb
155
Veu 1
Veu 2
T
B
am. Con - fi - te - or u - num Bap - tis - ta
155
Org

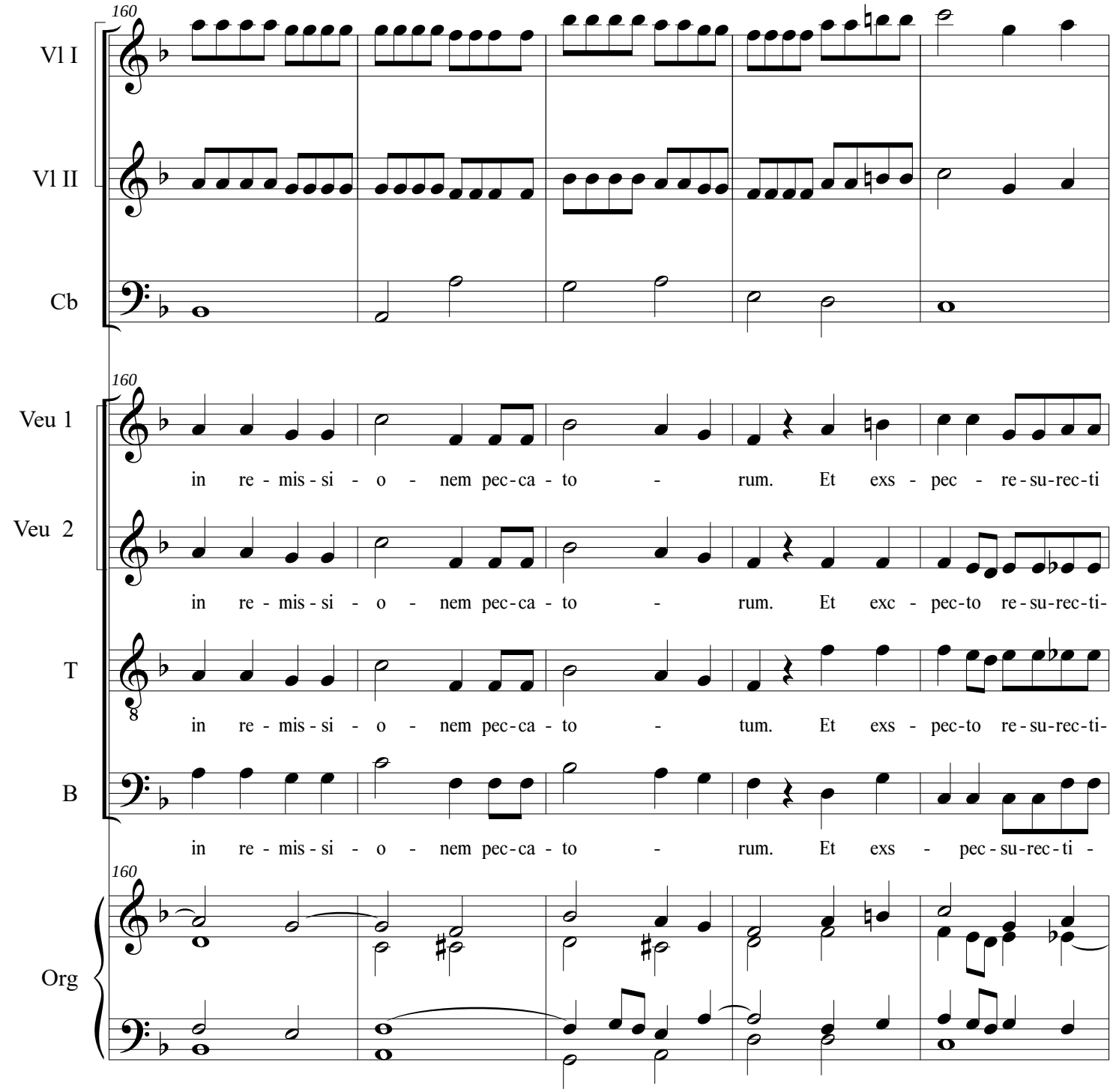
160
Vl I
Vl II
Cb
160
Veu 1
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et exs - pec - re - su - rec - ti
Veu 2
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et exc - pec - to re - su - rec - ti -
T
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - tum. Et exs - pec - to re - su - rec - ti -
B
in re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum. Et exs - pec - su - rec - ti -
160
Org

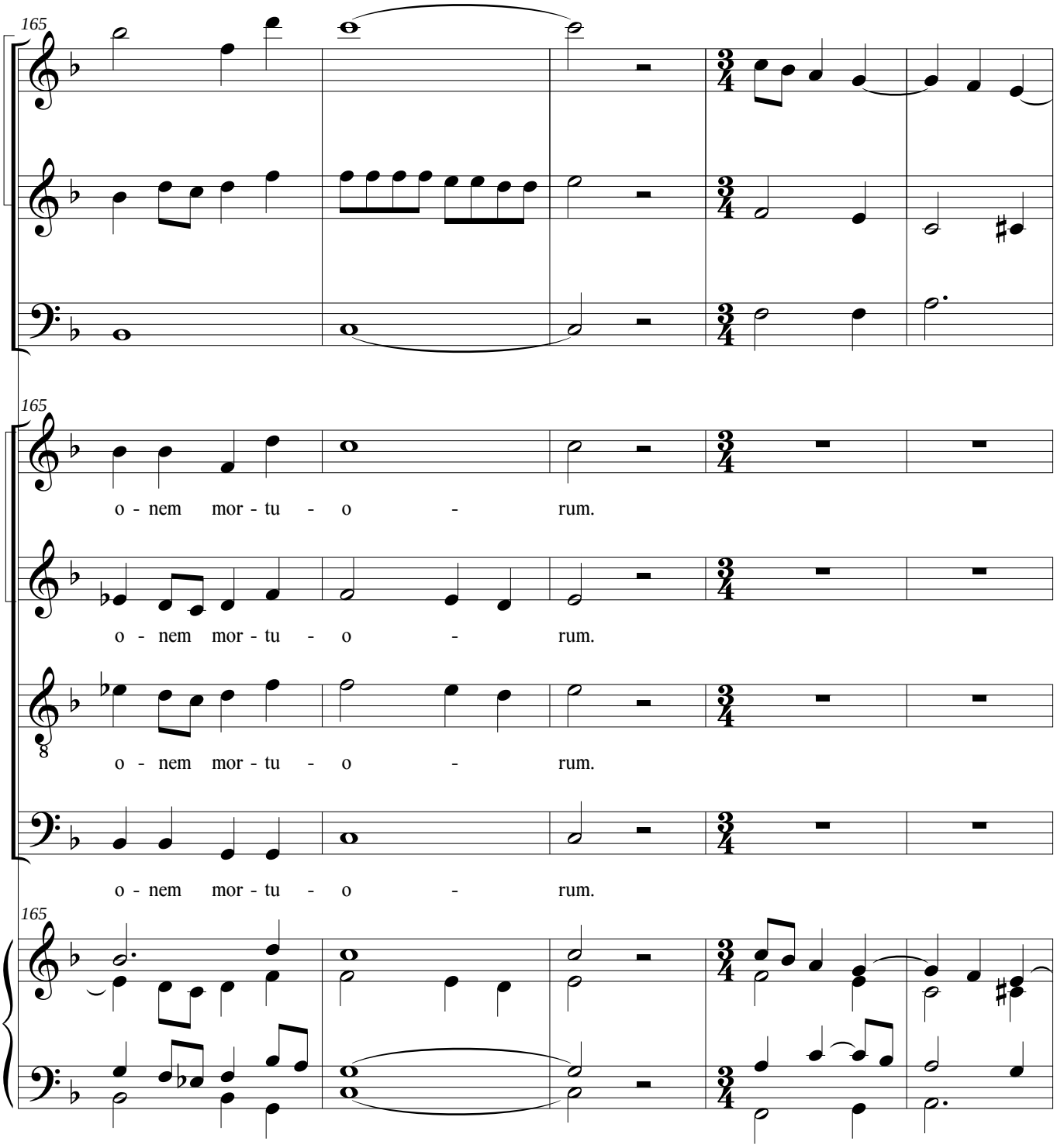
165
Vl I
Vl II
Cb
165
Veu 1
o - nem mor - tu - o - rum.
Veu 2
o - nem mor - tu - o - rum.
T
o - nem mor - tu - o - rum.
B
o - nem mor - tu - o - rum.
165
Org

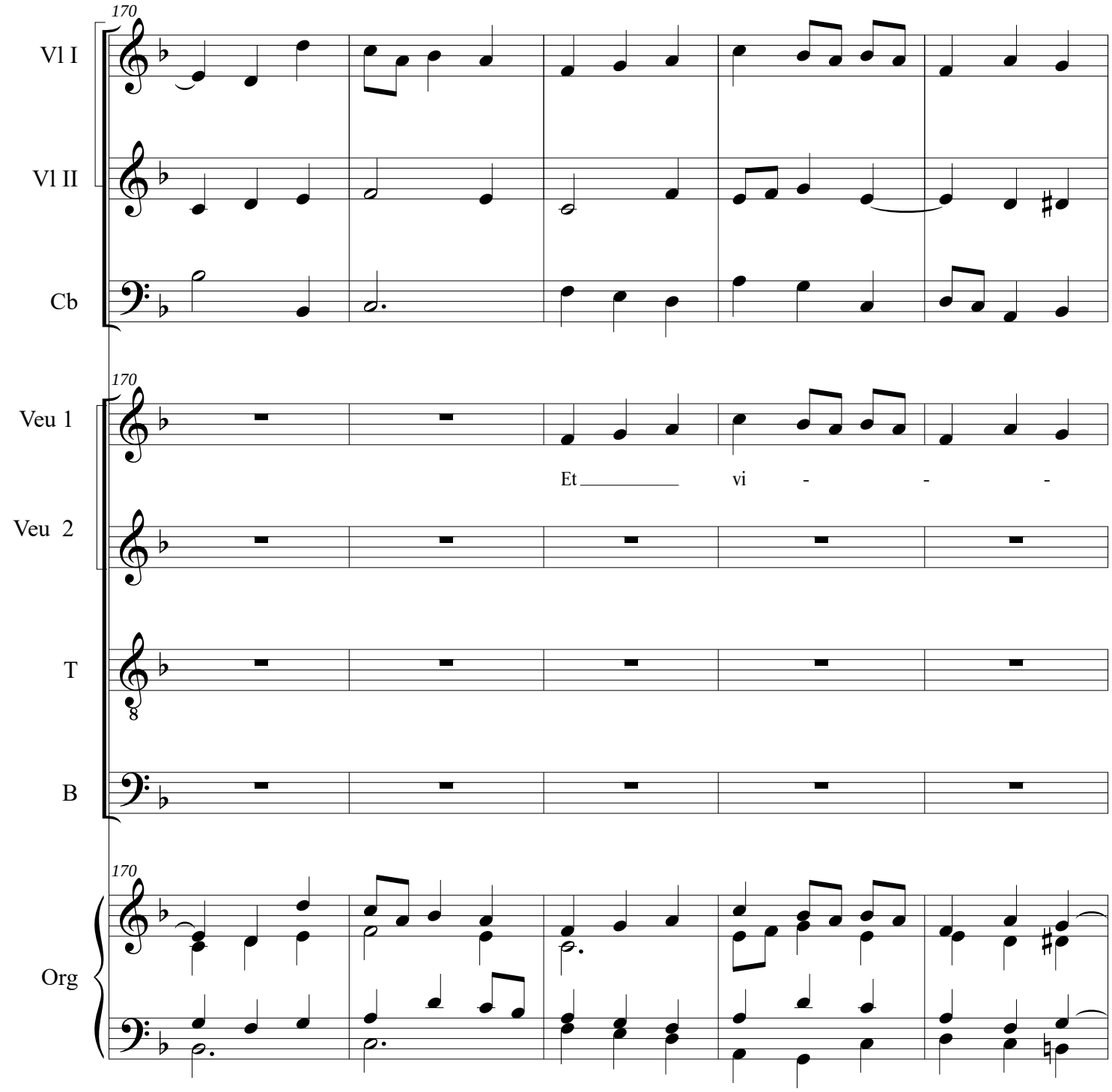
170
Vl I
Vl II
Cb
170
Veu 1
Et _____ vi - - -
Veu 2
T
8
B
170
Org

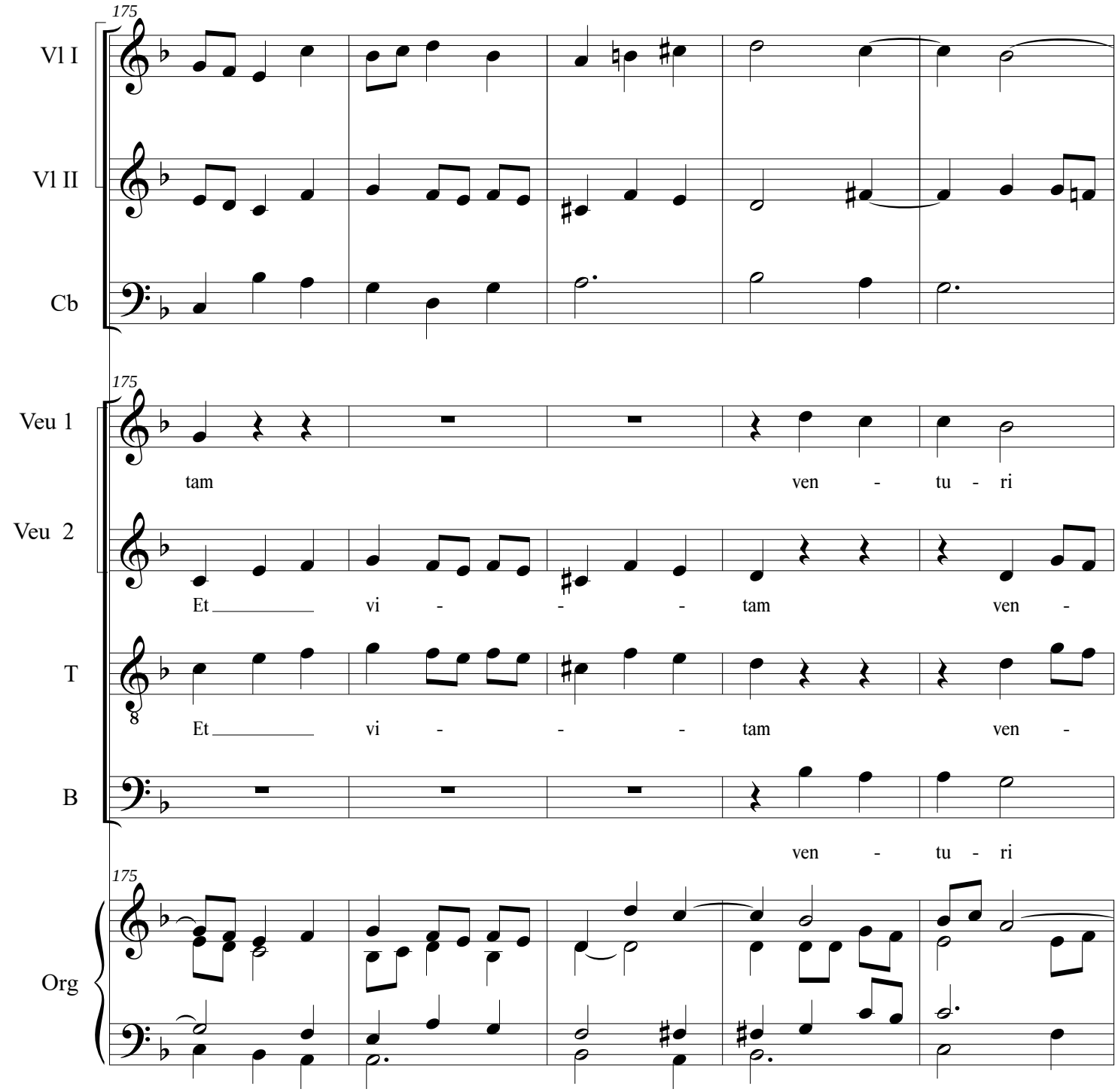
175
Vl I
Vl II
Cb
175
Veu 1
tam
ven - tu - ri
Veu 2
Et vi - - - tam ven -
T
Et vi - - - tam ven -
B
ven - tu - ri
175
Org

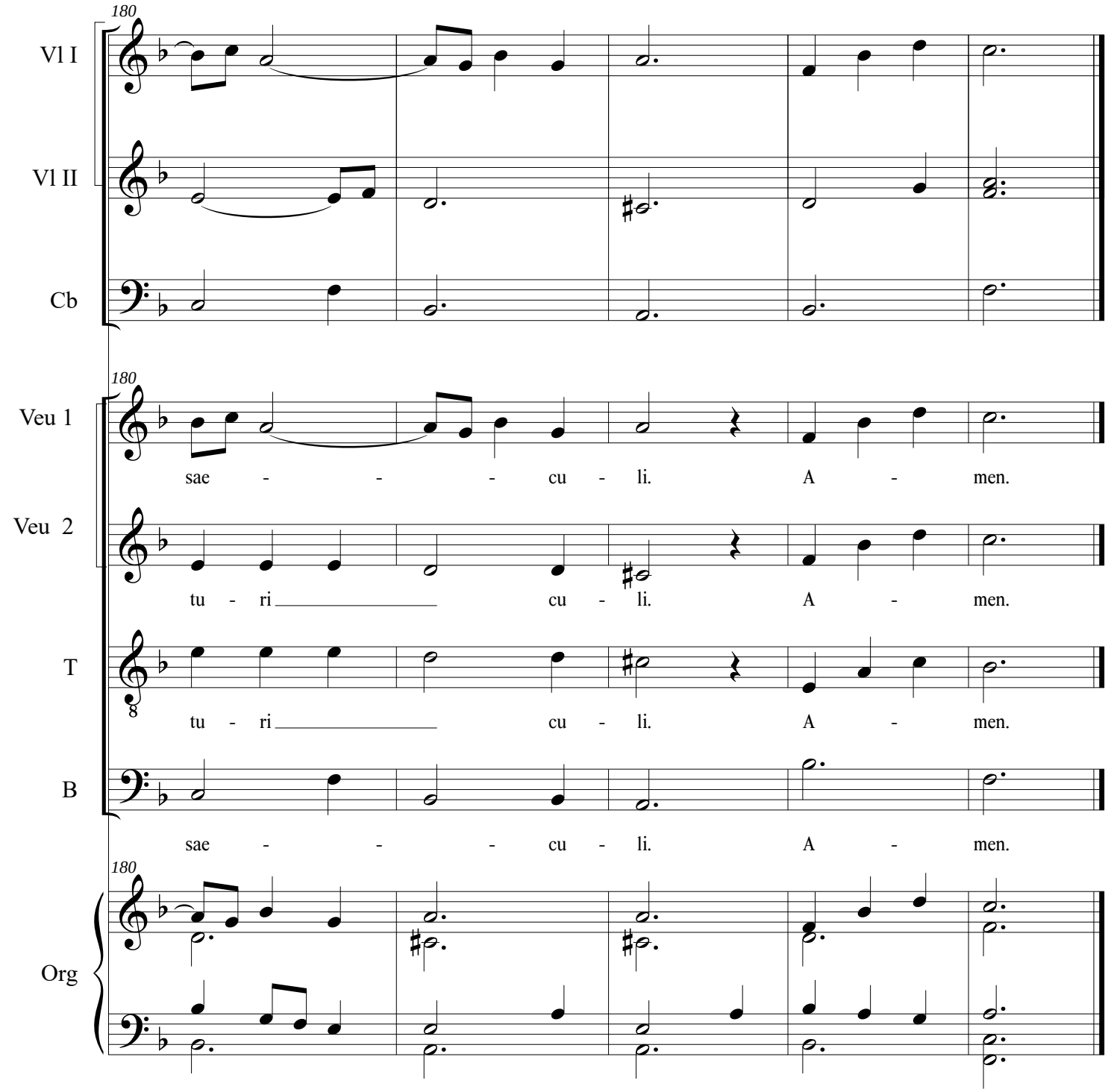
180
Vl I
Vl II
Cb
180
Veu 1
sae - - - cu - li. A - men.
Veu 2
tu - ri cu - li. A - men.
T
8
tu - ri cu - li. A - men.
B
sae - - - cu - li. A - men.
180
Org

Missa In honorem St. Ignatii

Sanctus

Miquel Augé

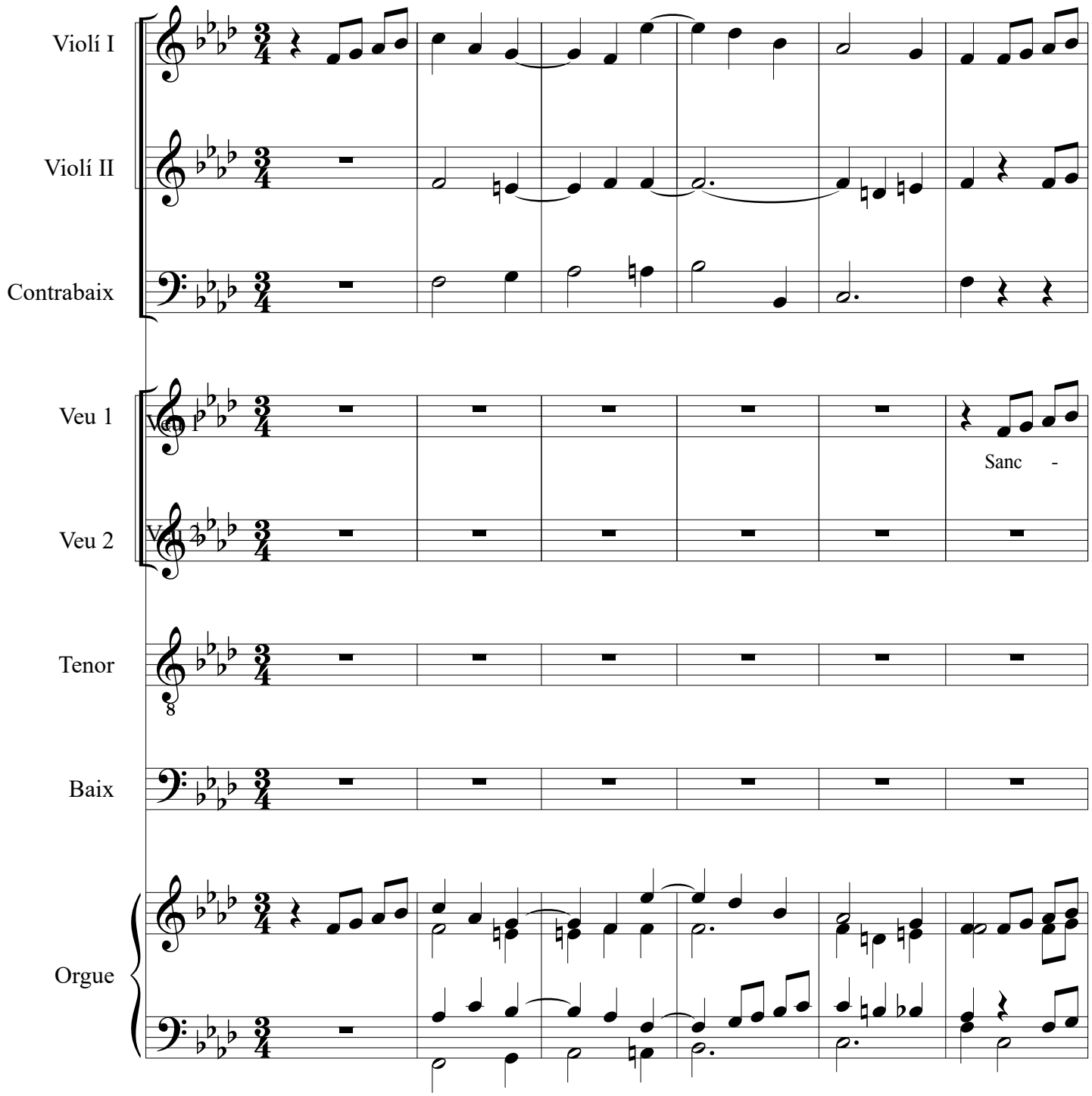

© edició Glòria Ballús Casóliva (2018)

Missa In honorem St. Ignatii
Sanctus

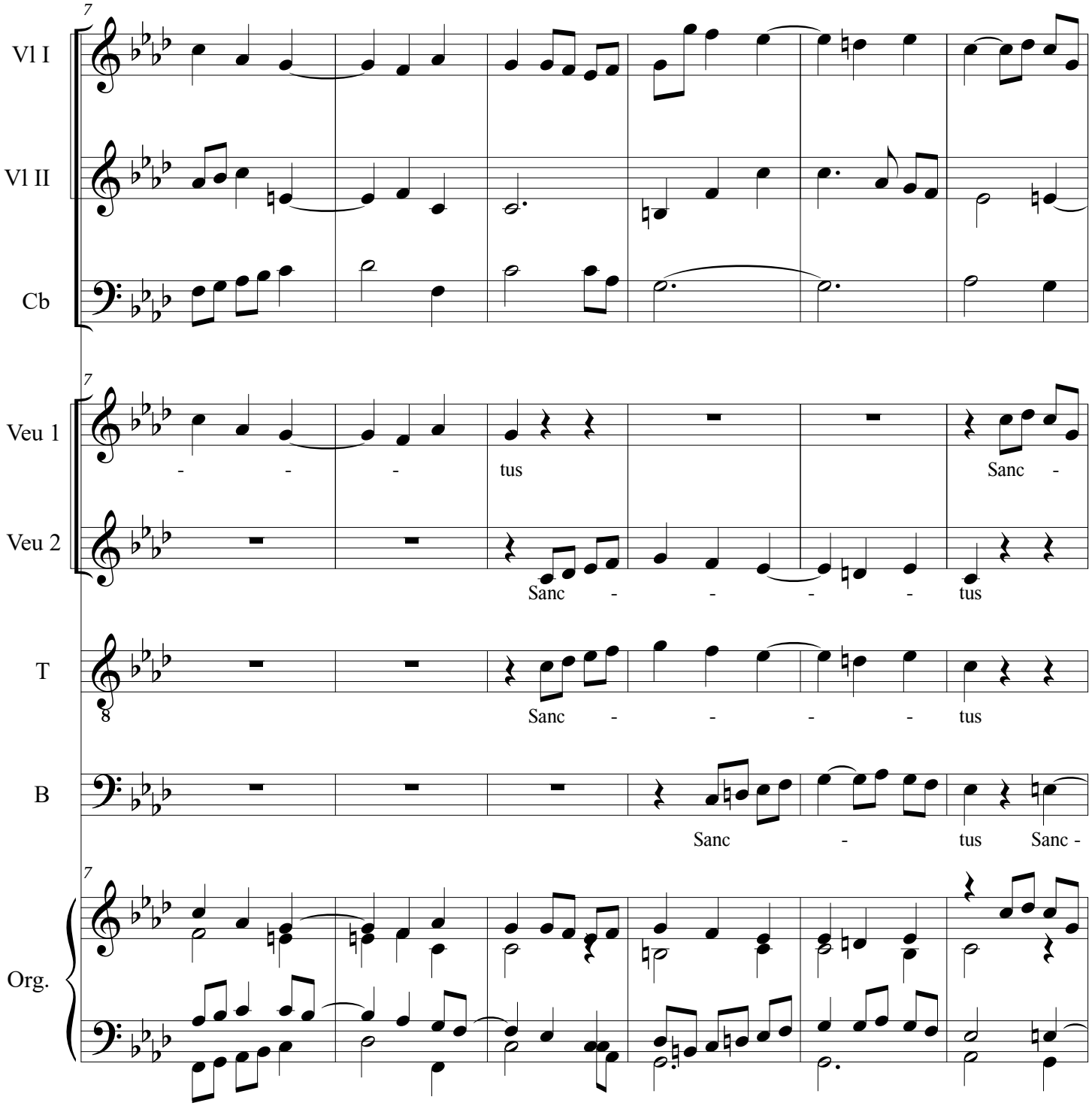

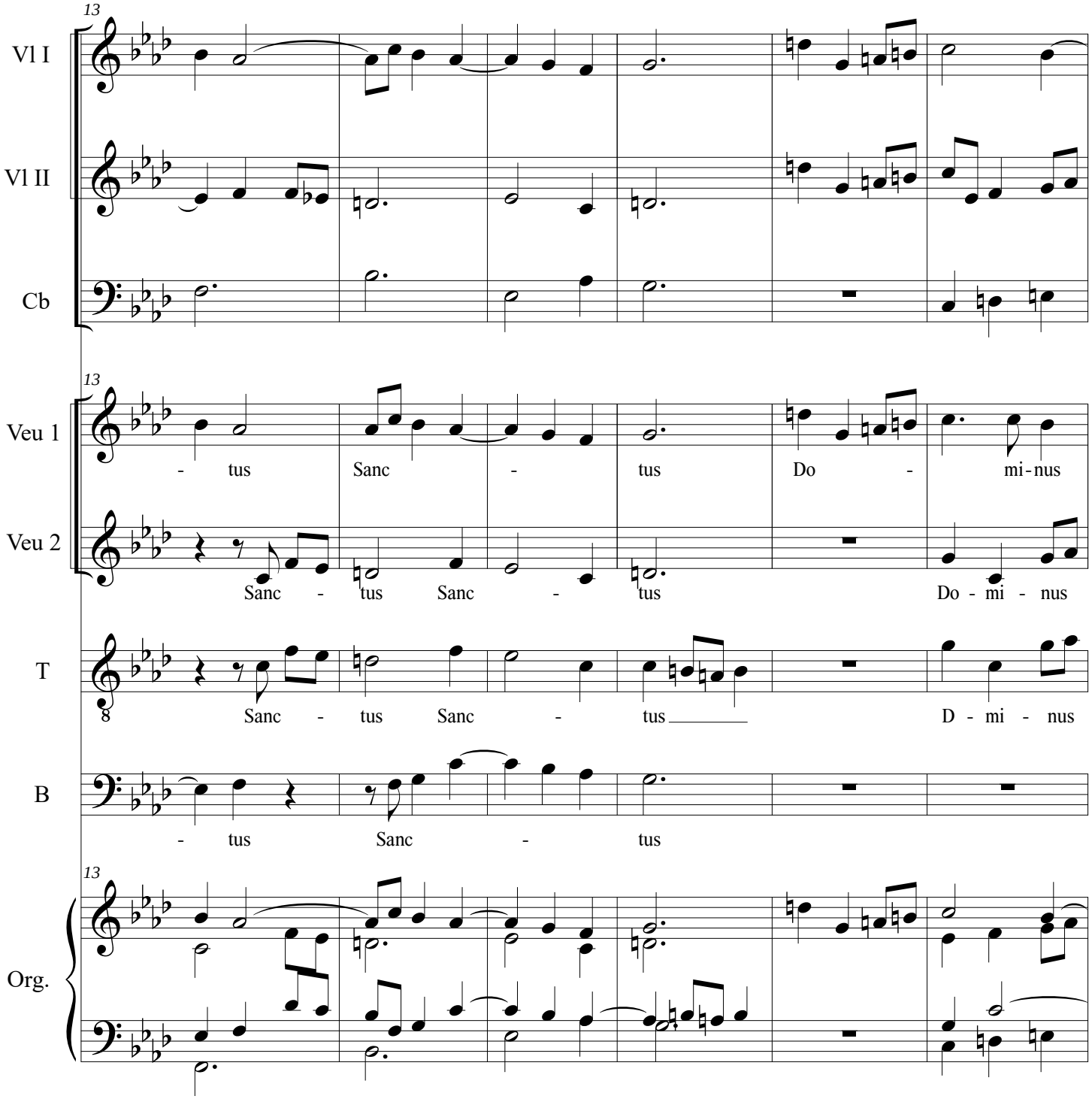
13
Vl I
Vl II
Cb
13
Veu 1
- tus Sanc - tus Do - mi-nus
Veu 2
Sanc - tus Sanc - tus Do - mi - nus
T
8
Sanc - tus Sanc - tus D - mi - nus
B
- tus Sanc - tus
13
Org.

Missa In honorem St. Ignatii
Sanctus

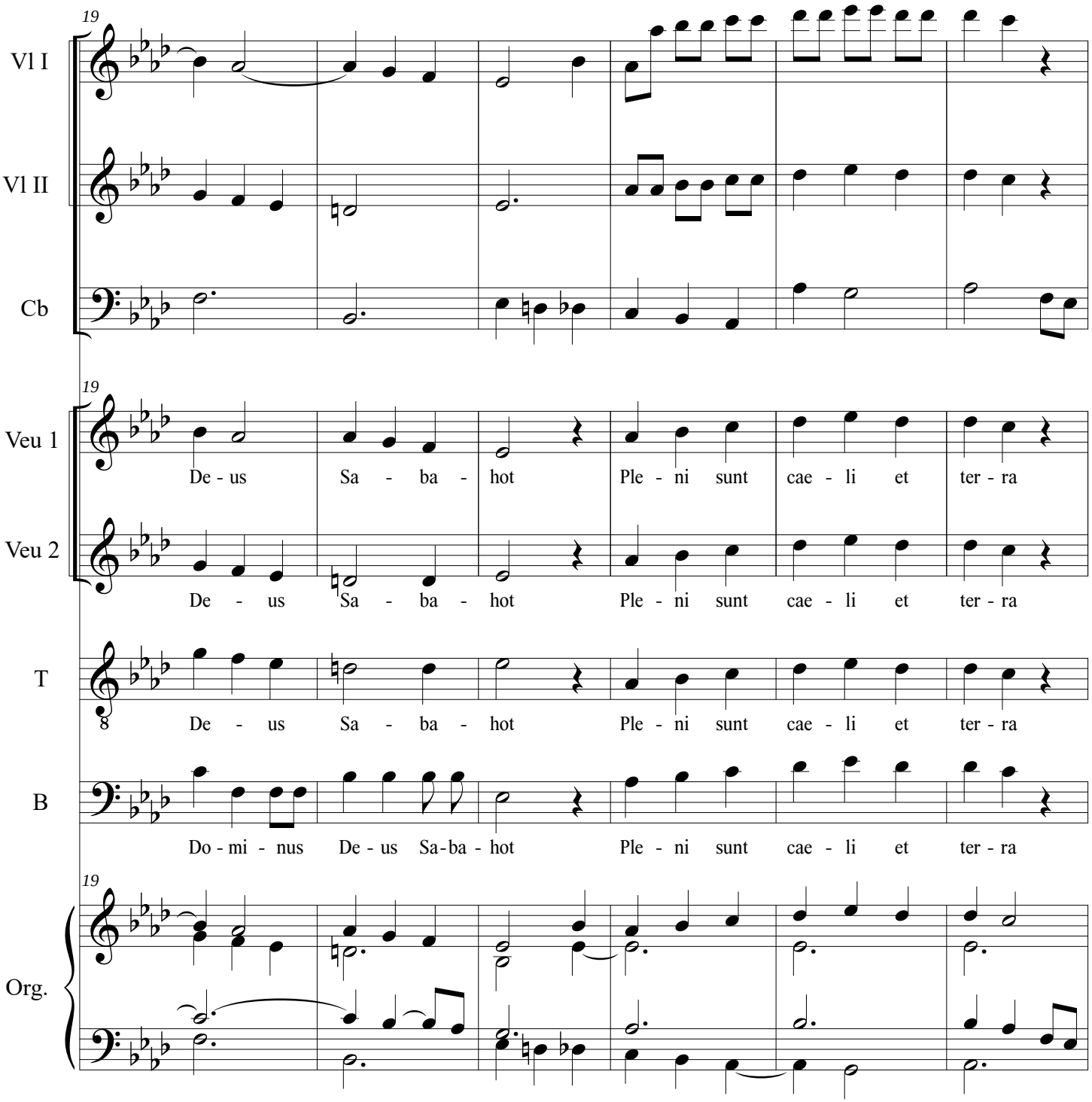

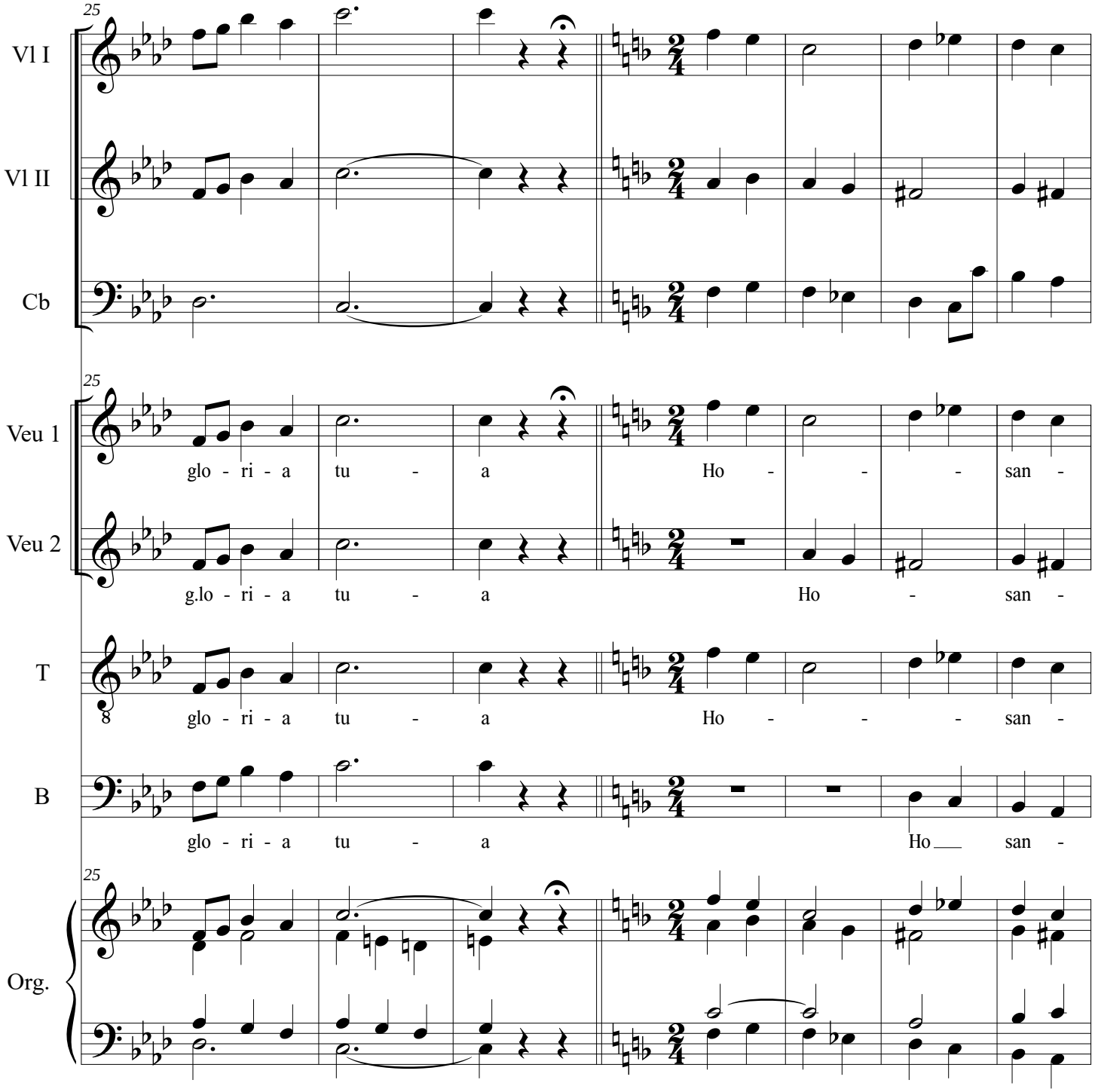
25
Vl I
Vl II
Cb
25
Veu 1
glo - ri - a tu - a Ho - - - san -
Veu 2
g.lo - ri - a tu - a Ho - san -
T
8
glo - ri - a tu - a Ho - - - san -
B
glo - ri - a tu - a Ho san -
25
Org.

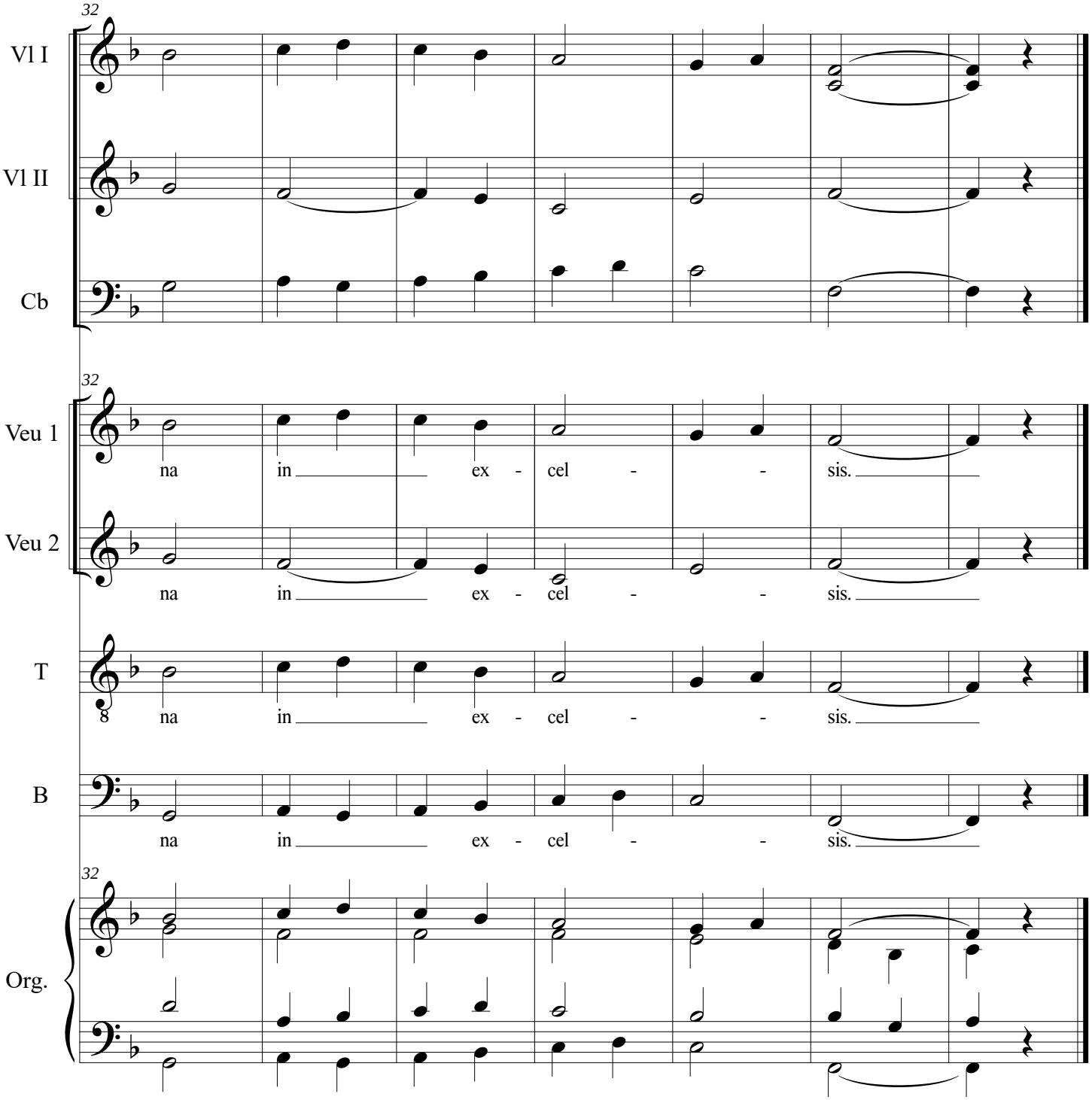
32
Vl I
Vl II
Cb
32
Veu 1
na in ex - cel - - sis.
Veu 2
na in ex - cel - - sis.
T
8
na in ex - cel - - sis.
B
na in ex - cel - - sis.
32
Org.

Missa In honorem St. Ignatii

Benedictus

Miquel Augé

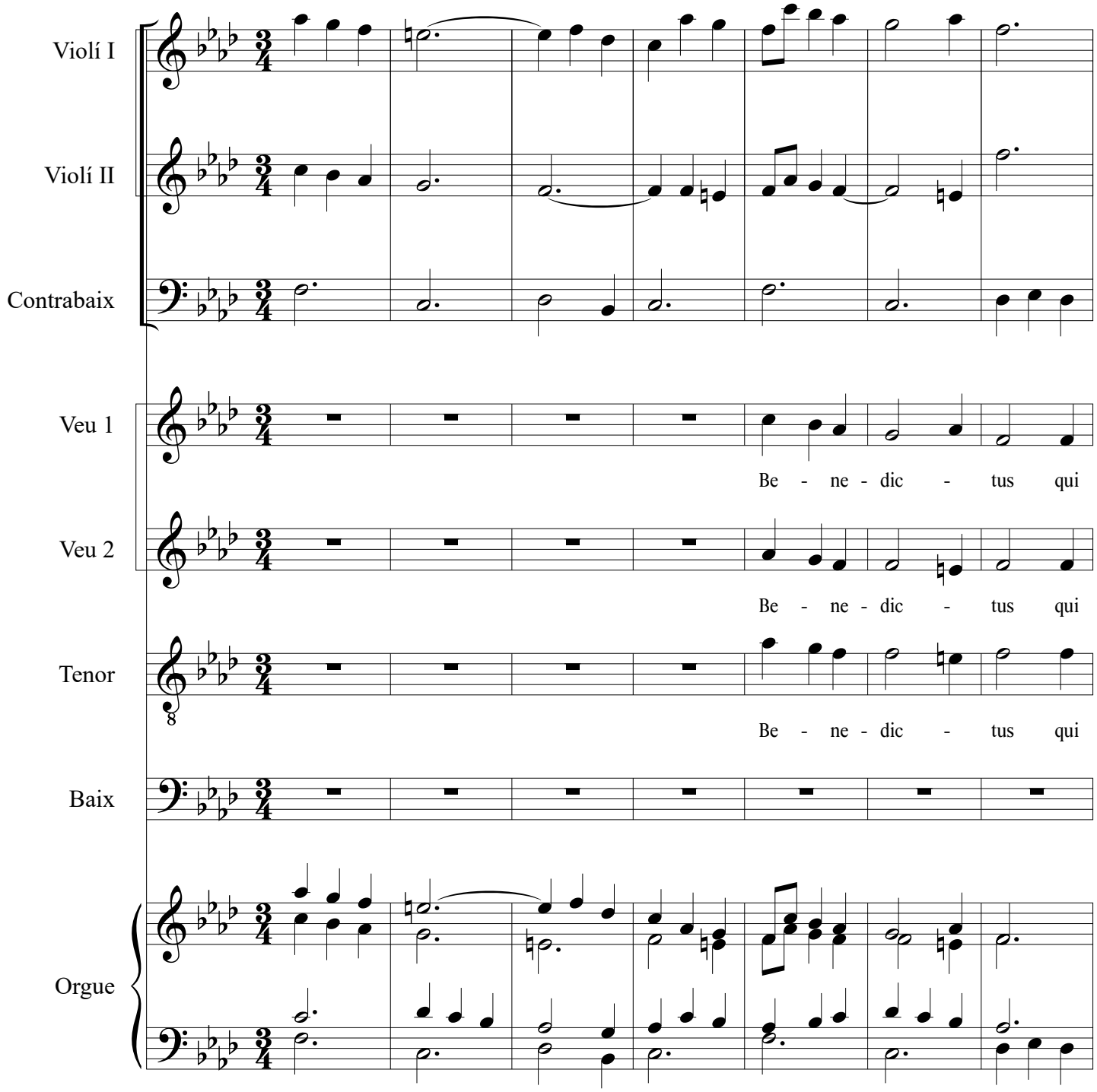

© edició Glòria Ballús Casóliva (2018)

Missa In honorem St. Ignatii
Benedictus

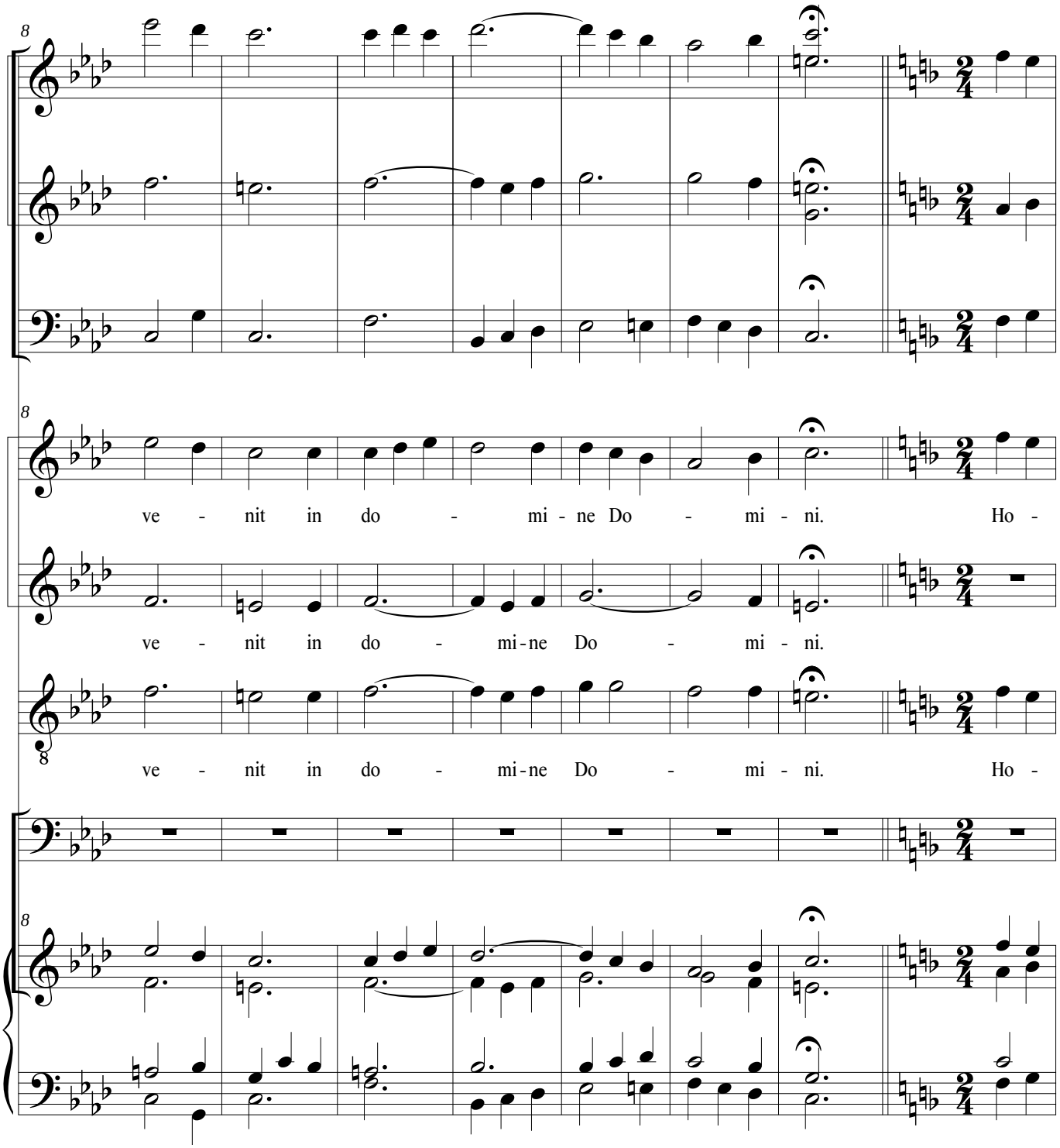

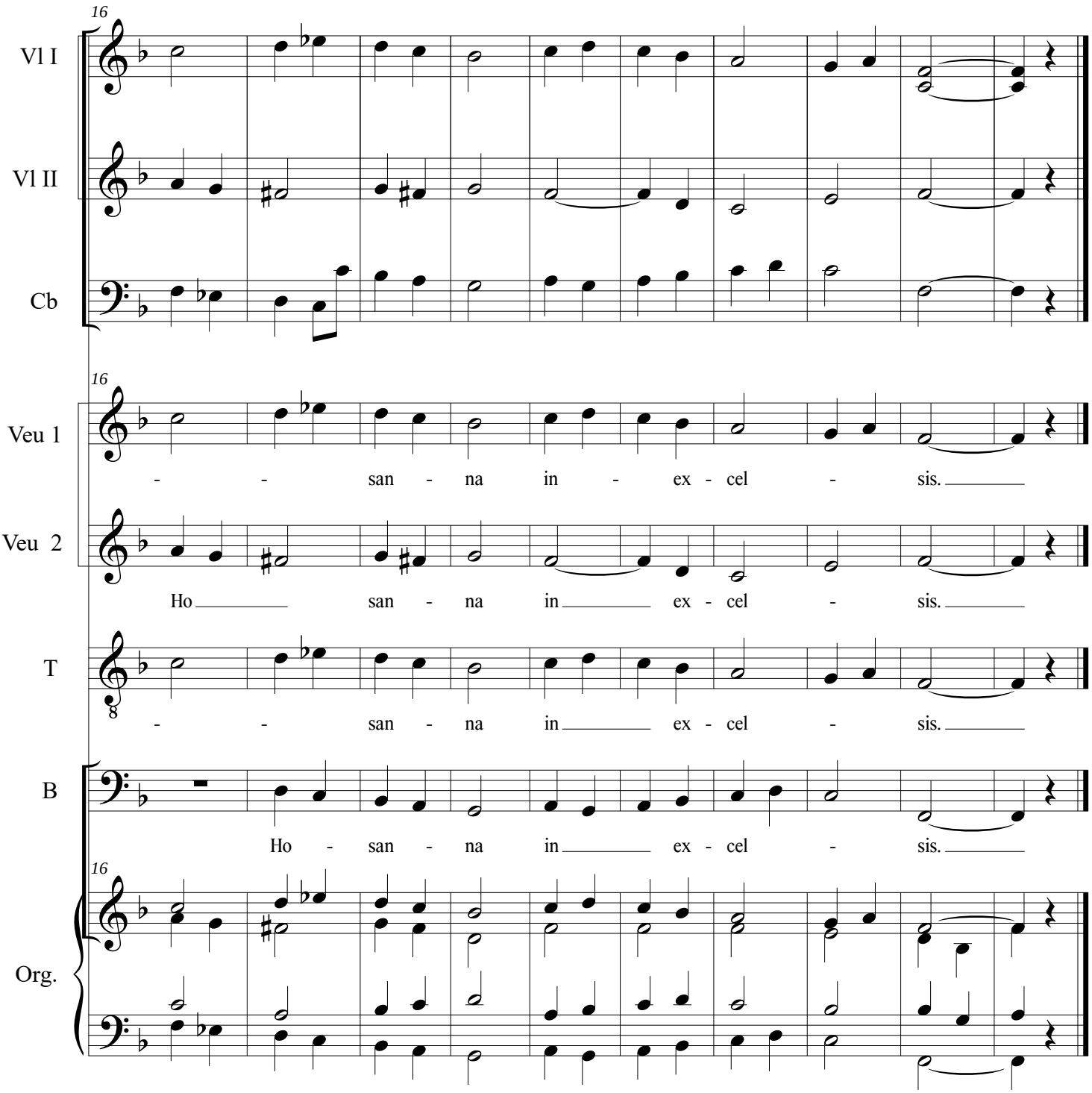
16
Vl I
Vl II
Cb
16
Veu 1
- - san - na in - ex - cel - sis.
Veu 2
Ho san - na in ex - cel - sis.
T
- - san - na in ex - cel - sis.
B
Ho - san - na in ex - cel - sis.
16
Org.

Missa In honorem St. Ignatii

Agnus Dei

Miquel Augé

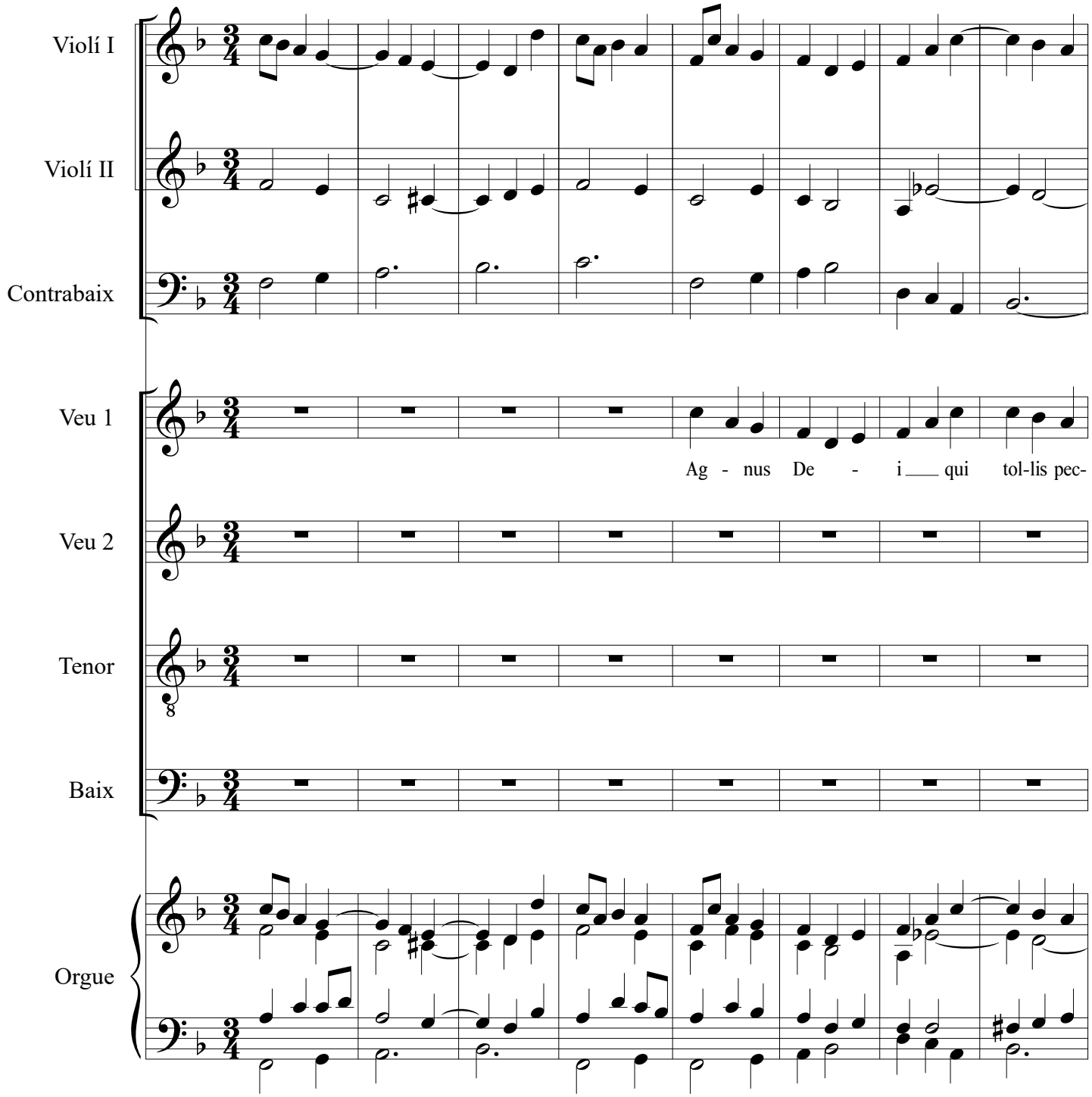

© edició Glòria Ballús Casóliva (2018)

Missa In honorem St. Ignatii
Agnus Dei

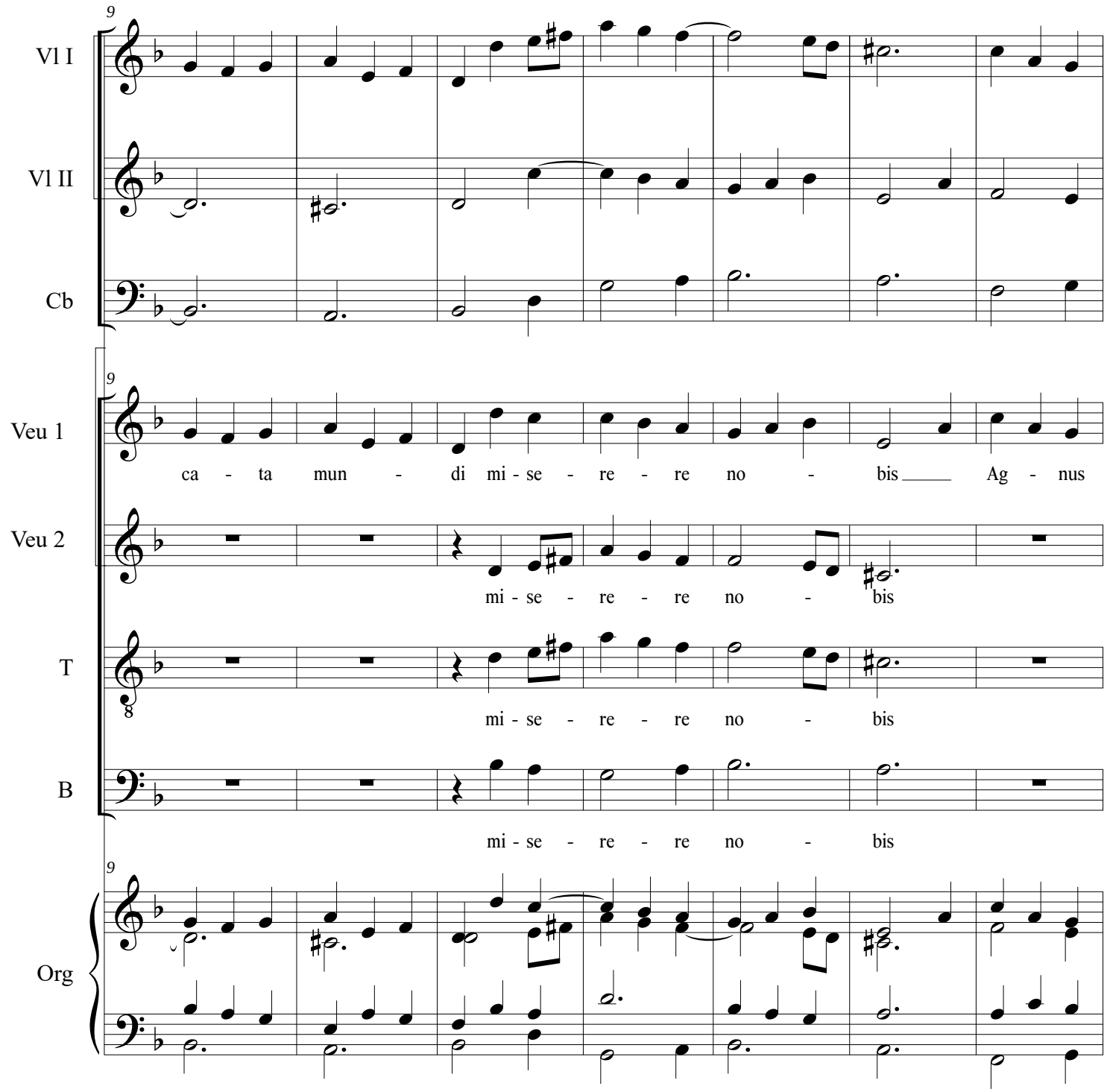

Missa In honorem St. Ignatii
Agnus Dei

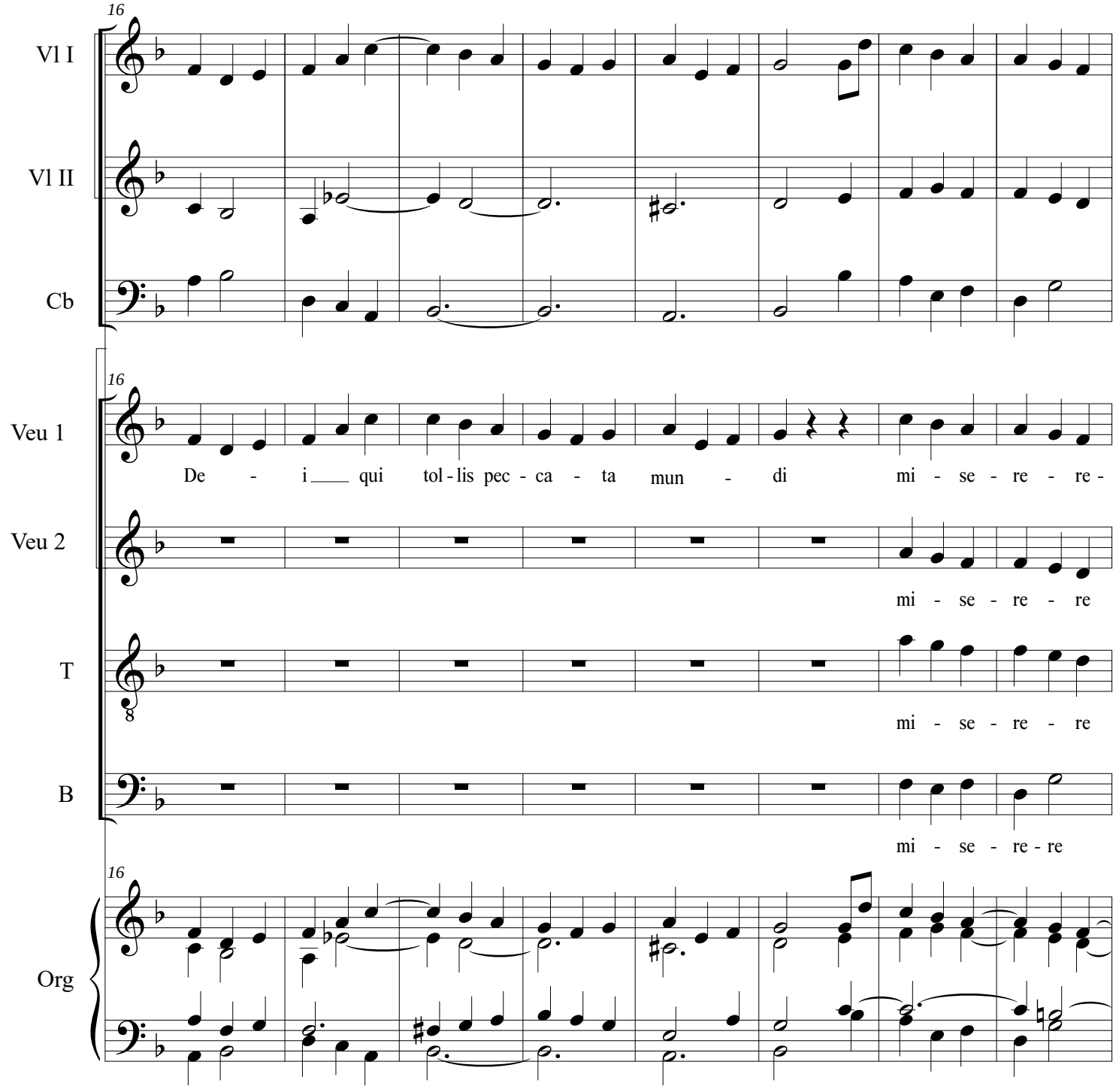

Missa In honorem St. Ignatii
Agnus Dei

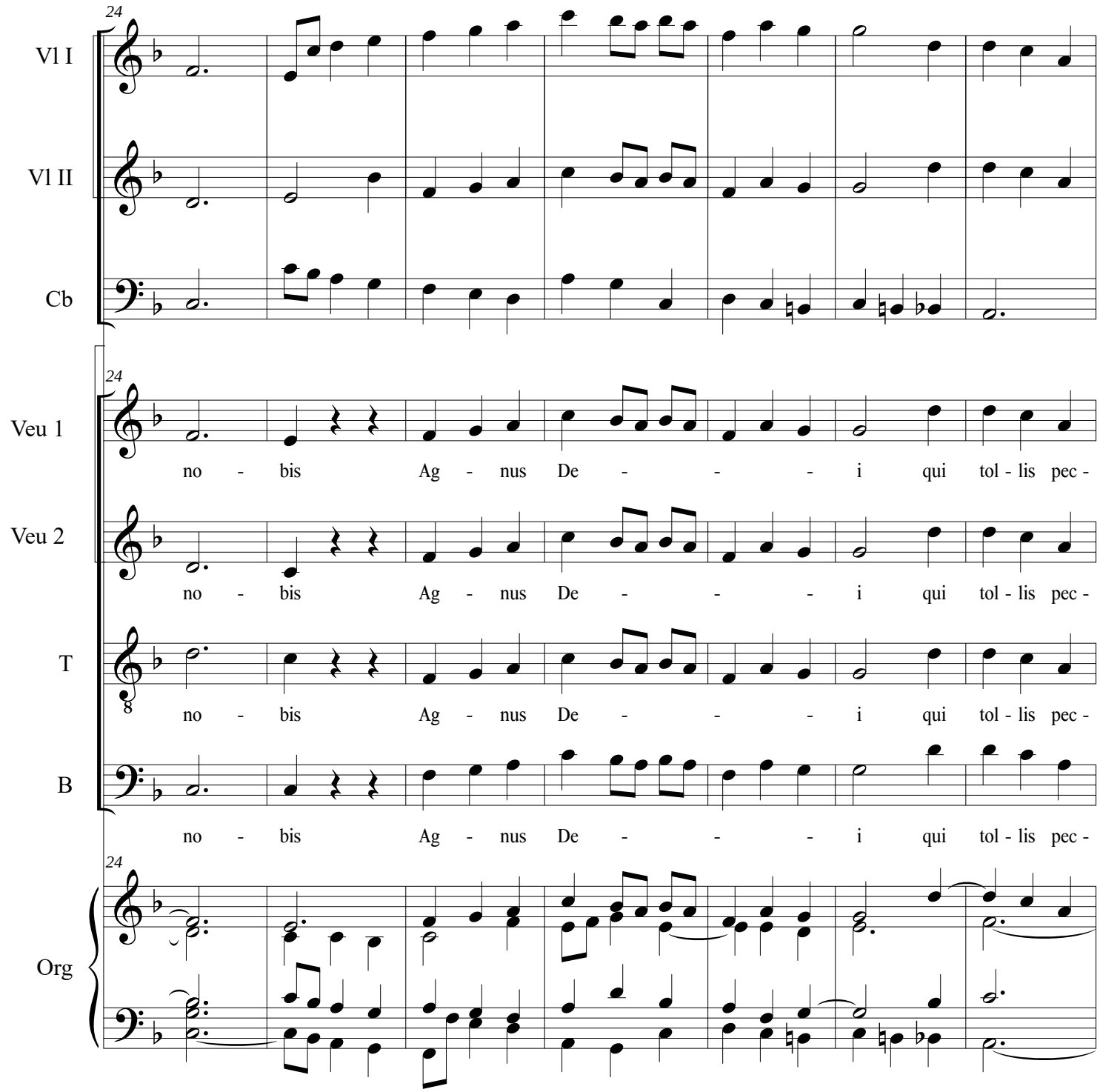

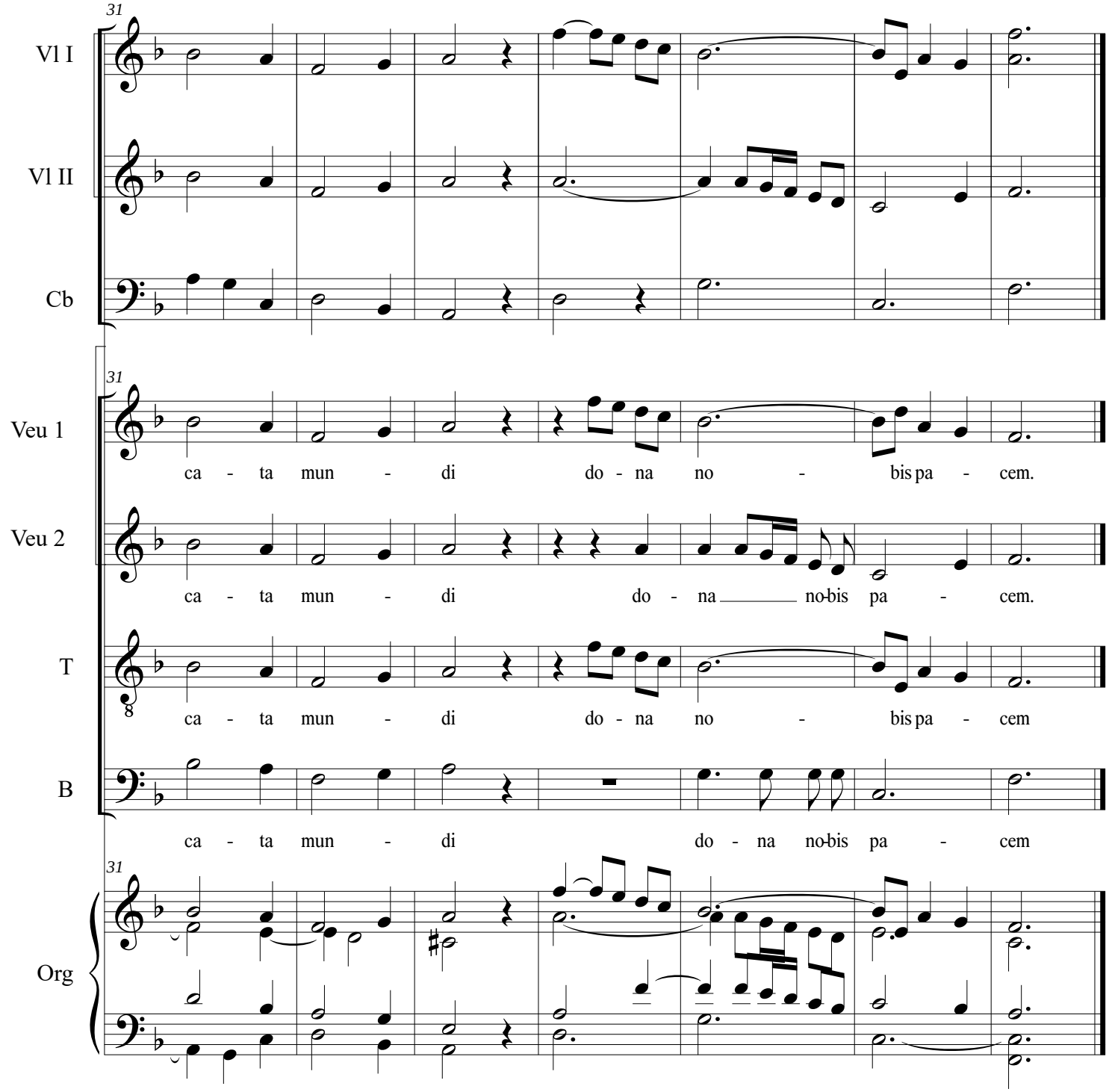
31
Vl I
Vl II
Cb
31
Veu 1
ca - ta mun - di do - na no - bis pa - cem.
Veu 2
ca - ta mun - di do - na no-bis pa - cem.
T
ca - ta mun - di do - na no - bis pa - cem
B
ca - ta mun - di do - na no-bis pa - cem
31
Org

5.2.- La *Marxa de Sant Ignasi*

La *Marxa de Sant Ignasi* és l'obra anònima i popular que, principalment, es canta a Manresa, al menys, en la seva festivitat (31 de juliol).

L'arrelament de la *Marxa de Sant Ignasi,* amb Manresa és potent, ja que es trobem vàries versions fetes per músics manresans.

La *Marxa de Sant Ignasi, e*s pot dir que aquesta marxa ha esdevingut com a pròpia de Manresa. Des de fa uns anys, la Capella de Música de la Seu, que participa en els cant de la celebració del dia 31 de juliol, al Santuari de la Santa Cova, la canta al final de la missa solemne.

La interpretació, en català, segueix l'harmonització que va fer José M. Beobide a partir de la música anònima i del text tradicional, que és la versió en Mi bemoll major, que s'estrenà en l'avinentesa del IV Centenari dels Exercicis Espirituals, l'any 1948.

Aquesta popular marxa, comença constatant la personalitat del sant: *Fundador sou Ignasi i general de la companyia reial de Jesús capità i diví capdill.*

Marxa de Sant Ignasi

Text en euskera

Inazio, gure patroi aundia,
Jesús en Companyia fundatu
eta dezu armatu: ez da ez etsairie
jarrico zatzunic iñolaz aurrean
gaurco gunean; naiz betor
Luzifer deabrua auzirik infernua.
Zure soldaduac dirade aingeruac,
zure gidaria da Jesus aundia.
garaitu dituzte zure anayac etsayac.
Ez dauca Fedac ez cristauy nereac,
ez dauca bildurric iñungo aldetic:

Inazio or dago beti ernbai dago
or dauca jendea tsit garaitzallea
Bandera altsaturic gerran azaldu nairic,
gau eta egun guztioc pakea dezagun
beti gau eta egun.

Marxa de Sant Ignasi

Text en català

Fundador sou Ignasi i general
de la legió reial
de Jesús capità i diví cabdill.

Vostre pit no tem al món
ni a tot l'infern; ¡Oh valor!
I ses brètoles forces desfeu
amb les màximes del Déu d 'amor
a la guerra cridant al món enter
«Guerra, guerra a Llucifer, a Llucifer».

I al sentir aquest crit
contra Belial, Llucifer
ple de verí, salta foll
contra l'estol immortal
i enarbora sos penons
per a lluitara sang i a foc.

La perfídia i la ràbia
s'acoplen pel mal;
per la legió del biscaí
santa virtut, fe celestial:

I càrregues hòrrides
d'armes diabòliques
i trompes bèl·liques
omplen les cèliques
voltes olímpiques
de brau soroll marcial.

Bell senyal que el cel
ja capola la serp fatal.

¡Llaor al General! ¡Al general!

Text en castellà

Fundador sois, Ignacio y General
de la Compañía real
que Jesús con su nombre distinguió.

La legión de Loyola con fiel corazón
sin temor enarbola la cruz por pendón:
Lance, Lance a la lid fiero Luzbel
a sus monstruos en tropel.

De Luzbel las legiones
se ven ya marchar
y sus negros pendones el sol enlutar.
Companyia de Jesús corre a la lid.

Del infierno la gente
no apague tu ardor,
que ilumina tu frente
de Ignacio el valor.

Ya voces escúchanse
de trompas bélicas,
y el santo ejército sin treguas bátese,
y alza sus lábaros en la batalla campal.

Fiel presagio del lauro bélico
y de la paz,
del lauro y de la paz.

Aquesta popular marxa és coneguda arreu del món, sobretot al País Basc, i també a tots els països de llatino-amèrica, i sobretot a les regions on ha existit alguna casa de la Companyia de Jesús, encara que va perdent la seva popularitat.

Sobre la *Marxa de Sant Ignasi,* el primer documental no musical que l'esmenta és el de Juan Ignacio Iztueta *Guipuzcoaco Danza*[66], en 1824, que al parlar dels antics tamborileros diu:

> El día señalado para contraer matrimonio, el tamborilero acudía temprano a la casa de donde debia salir la comitiva y obsequiava a los prometidos esposos con una delicada alborada, interpretando la *marcha de nuestro glorioso compatriota San Ignacio* o alguna vieja tonada tradicional; luego acompañaba a la comitiva hasta el templo tocando el *alkate soñua*, y lo propio hacía al retorno, al volver del templo a la casa.

Iztueta explicava les tradicions i el folklore d'Euskalerria, i ja concretava que era un costum antic que s'havia començat a perdre.

Quan parla de les tradicions i fa referència a les processons que es feien en honor a Sant Ignasi també es queixa que estan perdent el tocar la "marxa". Tot això ens concreta que la *Marxa de Sant Ignasi* era popular en temps anteriors (per tant anterior a 1824), que s'interpretava en funcions religioses i folklòriques i lluny de perdre's la *Marcha* es va convertir en l'Himne nacional de Guipúzcoa.

Des d'Argentina, també tenim un altre testimoni de la popularitat de la marxa. En 1943 el Pare Justo Beguiriztáin, sj, en la revista *Estudios*[67] escrivia:

> Es un número característico y casi imprescindible en los paises de idioma espanyol, la entonación de la Marcha de San Ignacio en los cultos religiosos de la novena y fiesta del Santo Patriarca y Fundador de la Compañía de Jesús. Las notes más o menos marciales de esa

[66] IZTUETA, Juan Ignacio: *Guipuzcoaco Danza.* San Sebastián, casa de Ignacio Ramón Baroja, 1824 (1ª edició), Tolosa, casa de Eusebio López, 1895 (2ª edició).
[67] BEGUIRIZTÁIN, Justo: *Estudios* 69 (1943). Buenos Aires, pp. 351-352.

> composición musical despiertan el férvido entusiasmo de los numerosos admiradores y devotos de San Ignacio de Loyola, no solo en su tierra nativa de Vasconia (donde se la considera casi como un himno nacional), sino también en otras regiones de España, Hispano-América y Filipinas, y donde quiera que haya misioneros y misioneras por cuyas venas corre la sangra de la milenaria estirpe euskara o vascongada. Testimonio bien abonado de ello tenemos, sin ir más lejos, en esta República Argentina, en cuyas múltiples y extensísimas regiones han resonado los acordes vibrantes de esa Marcha ya tradicional, en los festejos cívicos y religiosos que por doquiera se han prodigado este último año de 1942, en honor del héroe y asceta guipuzcoano, San Ignacio de Loyola. [...] Puede decirse, por lo tanto, que hoy por hoy la Marcha de San Ignacio es una marcha sobremanera conocida y sumamente familiar".

De les moltes versions, en diferents tonalitats, anotem la que inclou el Pare Felix Zabala en el seu llibre *Música Ignaciana*[68]*.*

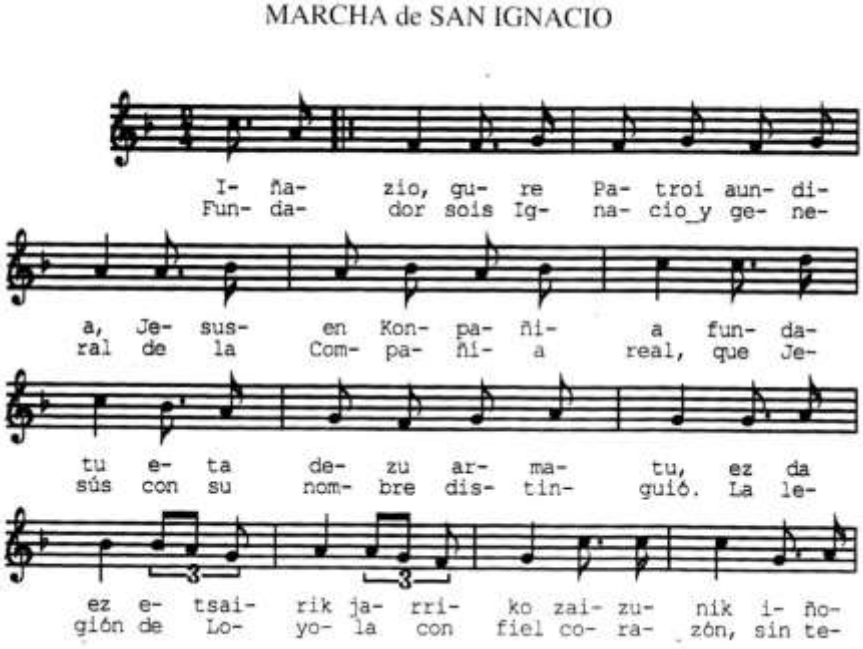

Melodia de la *Marxa de Sant Ignasi, en Fa Major*

[68] ZABALA LANA, Felix, sj: *Música Ignaciana*, pp. 16-18.

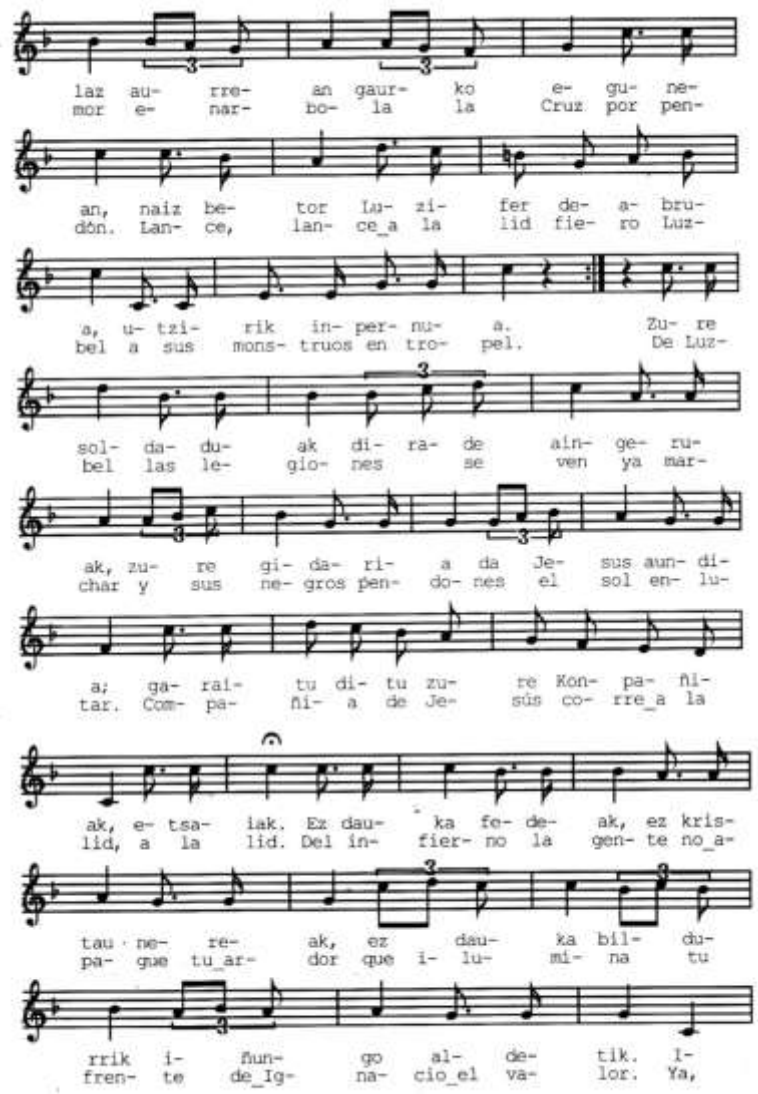

Marxa de Sant Ignasi en Fa Major, p. 2

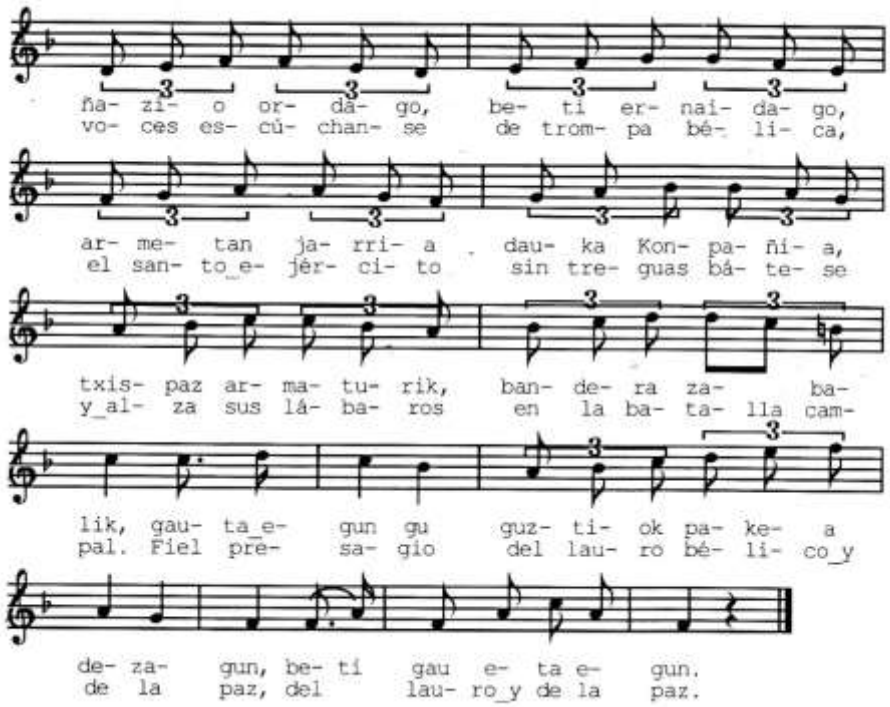

Marxa de Sant Ignasi en Fa Major, p. 3

Signatura de Sant Ignasi amb la partitura del primer verset de la Marxa de Sant Ignasi: *Inazio, gure patroi aundia*

L'origen és incert i tampoc coneixen des de quan existeix, ni qui és el seu autor.

Hi ha nombroses hipòtesi, com per exemple la que indica que la lletra és basca però la música és d'un antic himne del segle XIII de la Marina francesa, totalment negada pel P. Justo Beguiriztáin, sj, amb nombroses consideracions.

Segons Fra Andrés de Ocerín, O.F.M., en la revista *Verdad y Caridad*[69], concreta, després d'una extensa explicació, que

1.- La música de la Marxa és anterior a la vida del Sant

2.- Que aquesta música es dedica al Sant, sense lletra, en les festes de la seva canonització, el 1622.

3.- Que es coneix la lletra de la Marxa dels del segle XIX

4.- Que la lletra actual —en euskera— és d'Agustín Pascual de Iturriaga.

Sobre aquesta Marxa s'ha escrit molt, i s'han fet moltes versions arreu. A l'apartat "Curiosidades Bascongadas", de la Revista *Euskal-Erria*[70]*,* en fan una explicació interessant sobre l'orígen de la marxa:

> Según tradición de algunos ancianos de Azpeitia la parte musical por lo menos de esta popularísima composicion debió escribirse y ejecutarse marcialmente en los festejos públicos y extraordinarios que se celebraron en todos los pueblos guipuzcoanos de alguna consideracion el año de 1622, con motivo de la Canonizacion del Santo Patriarca.
>
> La relacion de las fiestas que en Azpeitia hubo con ese motivo la dió V. a conocer en las páginas 133 y siguientes del tomo V de la Euskalleria.
>
> De las que hubo en Zarauz se halla en un gran libro manuscrito de historia de dicha villa que tuve ocasion de ver en 1870.
>
> La parodia ó imitacion de una batalla ya marítima ya por tierra que encierra la idea musical de esa marcha, aplicada despues con letra a las batallas espirituales de San Ignacio y la Compañía de Jesus contra los enemigos de Dios y de su Iglesia, tal vez se haría tambien en algunos

[69] *Verdad y Caridad*, Pamplona, juliol 1927.
[70] Article "Curiosidades Bascongadas", *Euskal-Erria,* tomo *VI,* (7), (abril-juny 1882), pp. 92-94.

puertos, como Pasages, San Sebastian, Guetaria y otros; pues dicen que el Sr. D. Agustin Iturriaga la aprendió de unos marinos bascongados.

Aun cuando esto fuese así, podría algun curioso preguntar, si D. Agustin Pascual de Iturriaga, el insigne fabulista y bascófilo de Hernani, supo además de la música de dicha marcha, que ha llegado á nosotros, alguna letra ó poesía aplicada antiguamente en bascuence, Castellano ú otra lengua, ó si existe algo semejante escrito anterior al Sr. Iturriaga. Por lo que á mi toca nada sé de cierto sobre eso.

Dicha *marcha* con la letra euskara de D. Agustin Iturriaga es ya muy comun y conocida en el pais bascongado, y mas de una vez, al oirla cantar acordes por millares de voces del vulgo en la esbelta rotunda iglesia de Loyola y en otras partes, centenares de distinguidas personas extrañas al pais de San Ignacio han quedado dulcemente sorprendidas y conmovidas de religioso entusiasmo.

Es notable la gradacion ascendente de interés marcial que en esta marcha existe, comenzando por un tono tranquilo, valiente y de esperanza segura de la victoria, y subiendo hasta lo mas rudo y fuerte del combate y onomatopeya del galopar de los caballos, y el último sonar del clarin para la retirada; de suerte que se podría aun hoy representar en un teatro como un cuadro guerrero.

La letra castellana, que se halla paralela á la bascongada, desde la página 215 en el *Compendio bilingüe de la Vida de San Ignacio* (1872) es una traduccion libre de la de Iturriaga hecha por el P. Arana hará unos diez y seis años, pues la que había anteriormente no conformava bien con la bascongada. La otra que comienza *«Si el que triunfa»,* y se halla en la página 219 del mismo libro, es del Conde del Pinar Don Luis Fernando Mon (Q. E. P. D.) Por último, la letra de la nueva marcha, que aparece en la página 218, pertenece al P. Ramon Garcia el texto castellano, y al P. Arana la version euskara.

El Pbro. D. José Ignacio de Aldalur, uno de los mas eminentes filarmónicos de Euskaria, tan notable por sus méritos como por su modestia, tiene compuestas hace años, á lo menos, siete hermosas variaciones de la *Marcha de San Ignacio,* y es tambien el autor de la *Nueva marcha,* ya impresa y de gran mérito que puso en partitura para gran orquesta.

Segons Gregorio de Mújica[71]:

> Cuando llegó a los pueblos guipuzcoanos la noticia de la canonización de San Ignacio, el júbilo fue inmenso y casi todo ellos celebraron festejos en consonancia con los medios y recursos de cada uno. Era natural que en aquella ocasión se distinguiese la Vila de Azpeitia; los festejos que celebró durante ocho días seguidos llamaron extraordinariamente la atención por su brillantez y originalidad". [...] Pues bien, según tradición recogida de boca de algunos ancianos azpeitiarras, la música de esta Marcha se escuchó por primera vez durante la celebración de aquellos festejos. Bien puede ser vedad. Quien escribió la música de la Marcha trató, indudablemente, de llevar al pentagrama, con más o menos fidelidad, recuerdos de los diversos incidentes de una batalla, rematada con el toque final del Clarín. Por otra parte, en las reseñas que de las fiestas celebradas en Azpeitia se hicieron, figuran relaciones de comparsas de distintos géneros, danzas diversas, etc. y se habla de cajas de guerra con pífanos. ¿Qué de particular tendría que alguna de aquellas representara a lo vivo una batalla descrita musicalmente en la Marcha y que esta Marcha hubiese sido escrita precisamente para ser ejecutada durante la representación de aquella pantomima? Fuera de esto lo que fueses, el hecho es que desconocemos el nom del autor de la Música".

Després de diferents recerques, actualment sobre la marxa han concretat les següents opinions:

. Segons el P. José Ignacio de Arana, sj, la música de la marxa s'utilitza des del segle XVIII i el text des del segle XIX.

. I segons el P. José Antonio de Donostia, la música de la marxa té molta similar a la *Marcha de la Marina francesa*, segons va poder comprovar en un manuscrit de la Biblioteca Nacional de París. Examinat el "Catàloguie du Fons de Musique anciénne", dins un quadern manuscrit titulat *Marches et ouvertures pour 2 vilons,* amb 25 números de música, si troba la titulada *Marche de la Marine,* que malgrat no estigui datada, el P. Donostia concreta del segle XVIII.

[71] Revista *Euskalerriaren alde,* I (1911), pp. 444-446.

En fi, malgrat les diferents hipòtesi, i a les diverses atribucions, realment ens queda el buit de saber en precisió l'autor i l'època en que fou escrita, però tenim la Marxa que és popular i que s'ha interpretat i s'interpreta en nombroses festivitats jesuítiques arreu del món.

Versions de l'antiga partitura de la *Marcha de la Marina* francesa

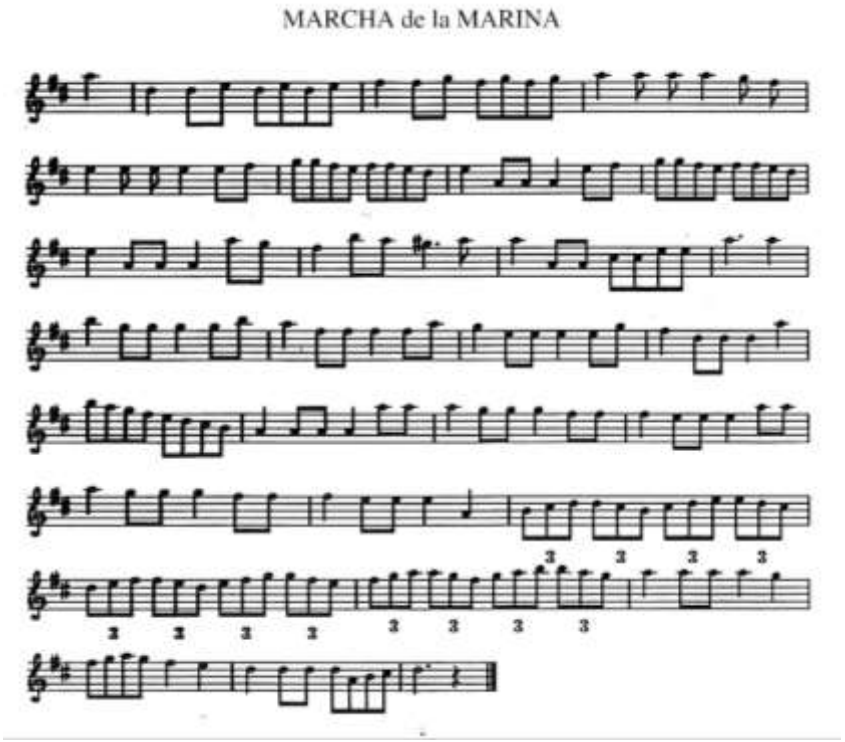

Marcha de la Marina francesa

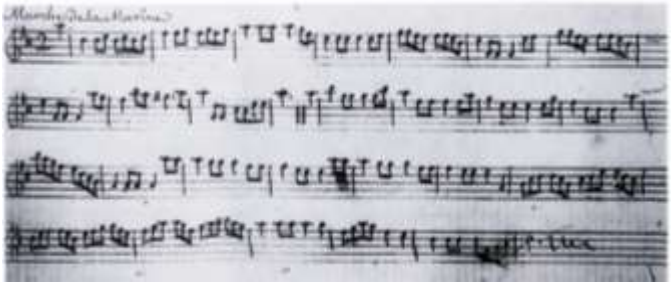

Manuscrit que es conserva a la Biblioteca Nacional de París

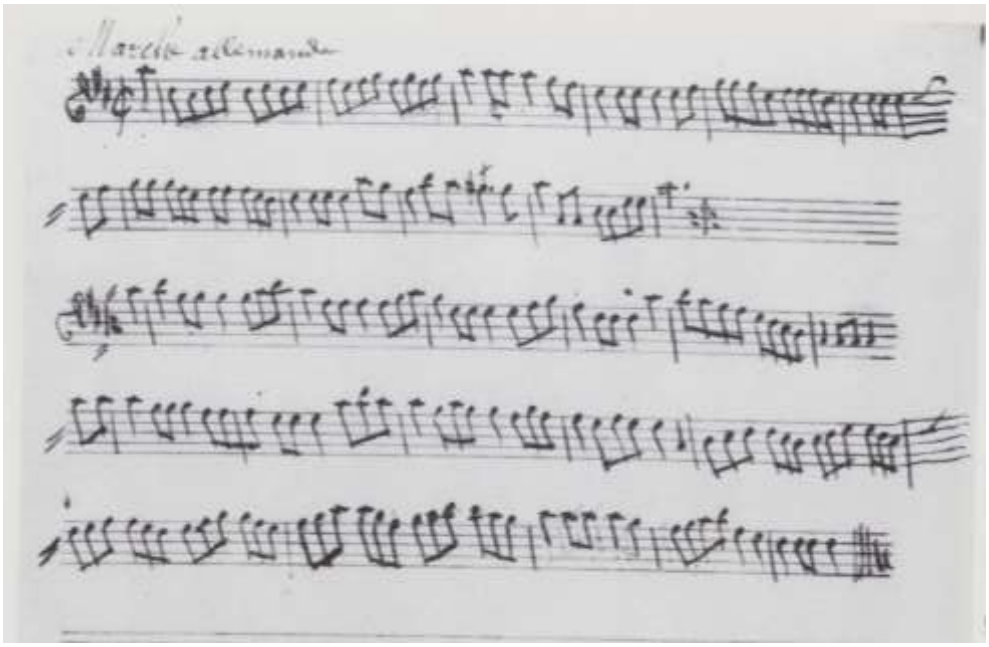

Melodia de la *Marcha Allemande* escrita en un altre manuscrit de la Biblioteca Nacional de París.

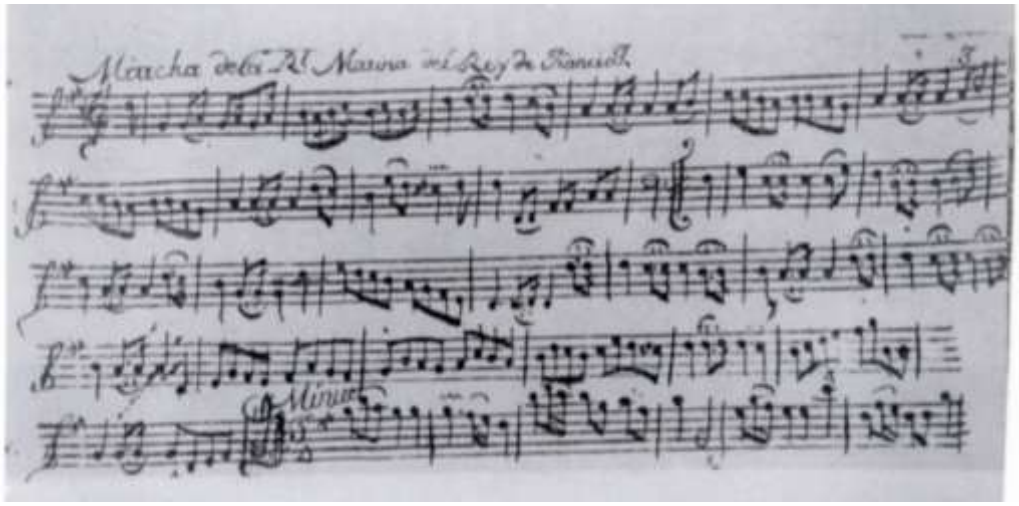

Copia de la *Marcha de la Marina del Rey de Francia*, en el manuscrit de música de violí de Francisco Antonio Cascos Arango, copiat a Oviedo el 1767 (sense cap text)

La Capella de Música de la Seu interpreta la versió de Josep M. Beobide Goiburu (*1882; †1967), per cor i orgue en les seves col·laboracions a la missa de Sant Ignasi, al santuari de la Santa Cova, el 31 de juliol i també laversió que varen enregistrar l'any 2003.

Anotem la versió de Josep M. Beobide

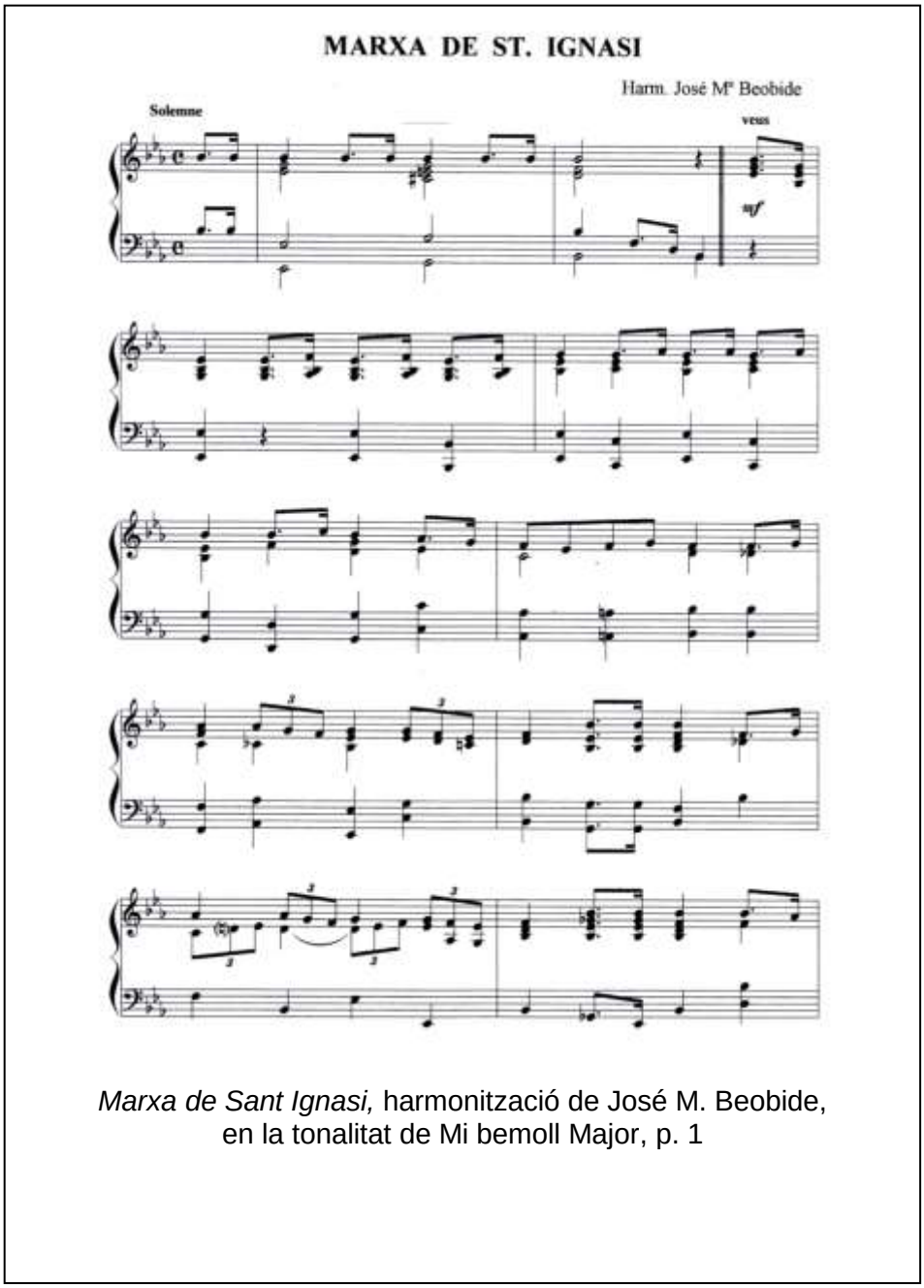

Marxa de Sant Ignasi, harmonització de José M. Beobide, en la tonalitat de Mi bemoll Major, p. 1

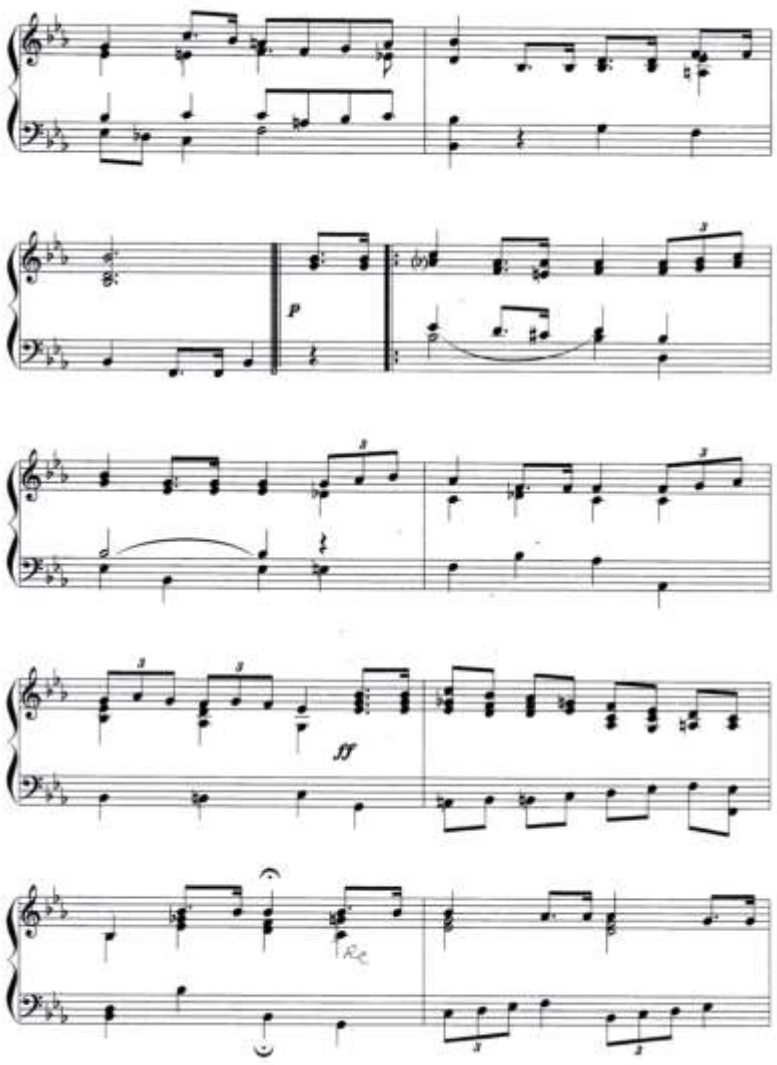

Marxa de Sant Ignasi, harmonització de José M. Beobide, en la tonalitat de Mi bemoll Major, p. 2

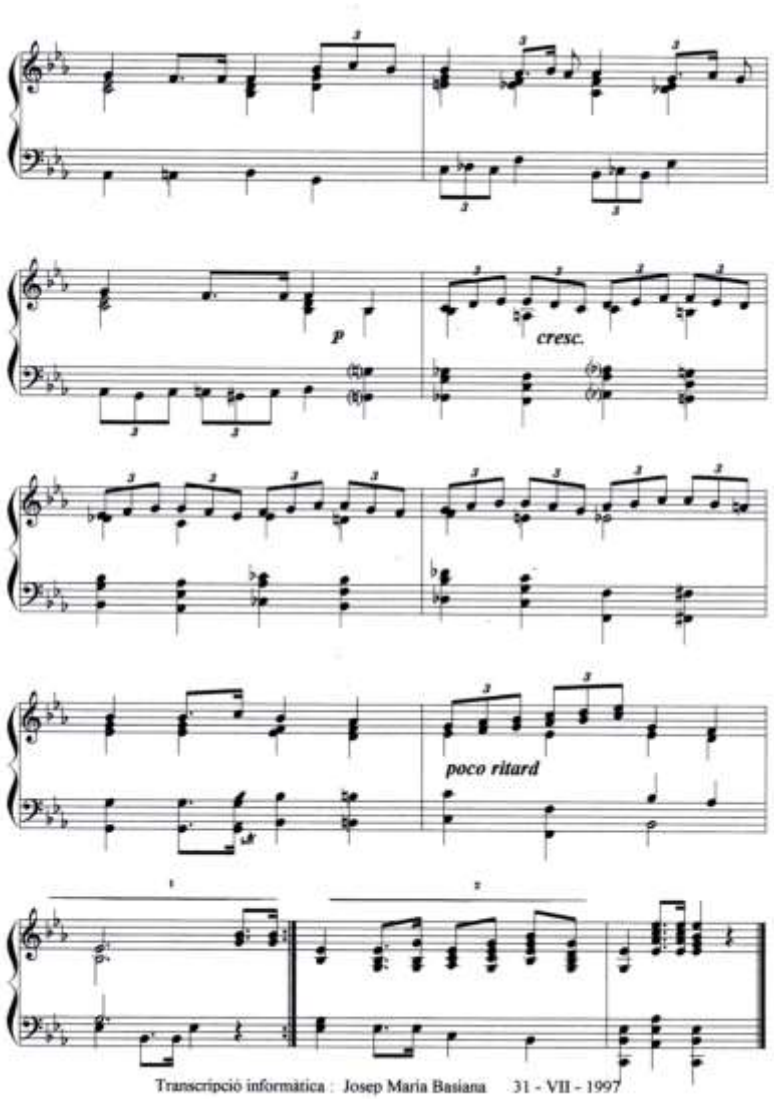

Marxa de Sant Ignasi, harmonització de José M. Beobide, en la tonalitat de Mi bemoll Major, p. 3

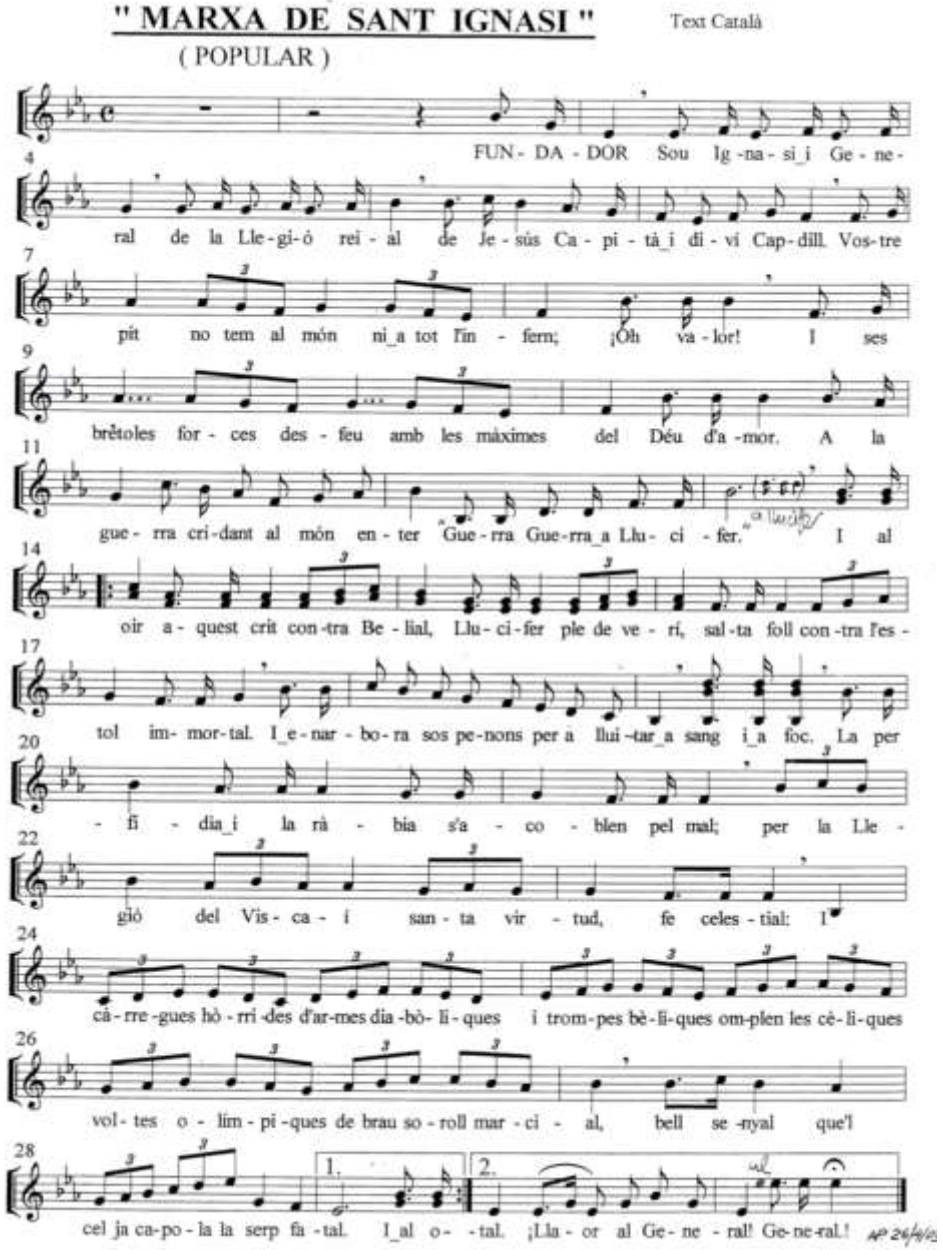

Marxa de Sant Ignasi, harmonització de José M. Beobide,
en la tonalitat de Mi bemoll Major,
Partitura de les dues veus

Hi ha nombroses harmonitzacions de la *Marxa de Sant Ignasi*, per a orgue o piano, per a banda, cors, orquestra i per txistu.

Les que són més properes en els nostres arxius manresans són les següents versions de:

. Luis Cabanes, per a piano i dues veus (manuscrit), amb la indicació Manresa, 13 de març de 1884

. José Tomás, per a piano i dues veus (manuscrita), amb la indicació, a la portada de Carolina Vidal, que la tocava.

. Luis Urteaga, per a piano i una veu

. Felix Zabala, sj, per a orgue

. Alberto Betancourt, per a piano i una veu, amb indicacions per a guitarra

També Damià Rius i Vilella (*1904; †1983)[72], director de la Banda Municipal de Manresa, va adaptar la *Marxa de Sant Ignasi* per poder-la interpretar.

La partitura anota les particel·les de flauta, requinto, clarinet principal, clarinete 1 i 2, saxo 1 i 2, saxo barítono i saxo en Si bemoll, trompeta 1 i 2, fiscorn 1 i 2, bombardino 1 i 2, trompa 1 i 2, trombon 1, 2 i 3, baix i bombo.

És a destacar aquesta formació, que dóna la importància que tenia la Banda municipal, constatant tots els instruments que en formaven part.

[72] Damià Rius i Vilella (*1904; †1983), músic, director i compositor. S'integrà en diverses cobles i orquestrines, com els Massanes i La Principal de Bages. Guanyà (per oposició) com a primer trombó del Conservatori Municipal de Música (1932)
El 1945 obtingué per oposició el títol de director de l'Escola Municipal de Música, càrrec que ja ocupava interinament des de 1939. L'any 1946 fundà l'Agrupació Municipal de Música, l'emblemàtica Banda Municipal que tan bé, musicalment parlant, omplia la ciutat amb desfilades, processons, actes lúdics i concerts simfònics, institució que va dirigir durant molts anys, fins que es va jubilar l'any 1970. Fou compositor de belles sardanes, entre les quals destaquen: *Felicitat,* dedicada a la seva esposa; *Remembrança*, *T'ho diré quan siguem sols*, etc. També va ser harmonitzador i arranjador d'infinitat de ballets catalans. Durant vint-i-tres anys fou director musical de l'Esbart de Dansaires Manresans del Casal Cultural.

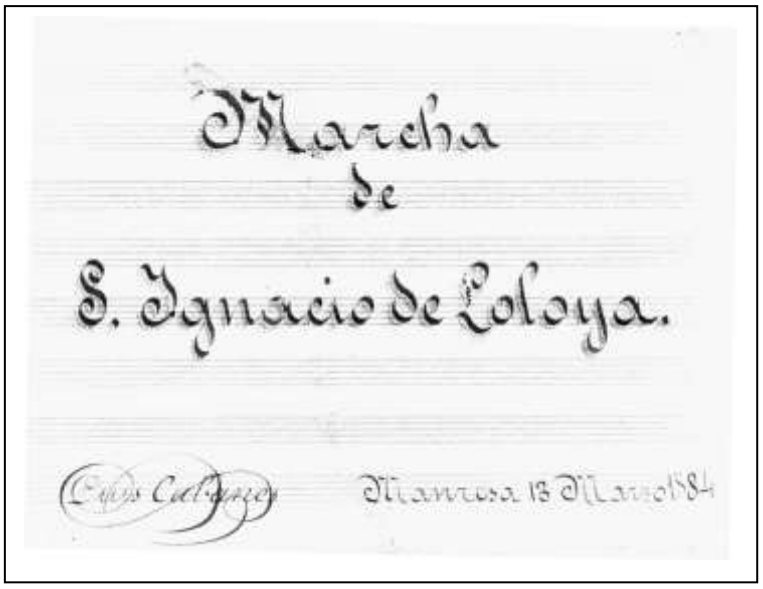

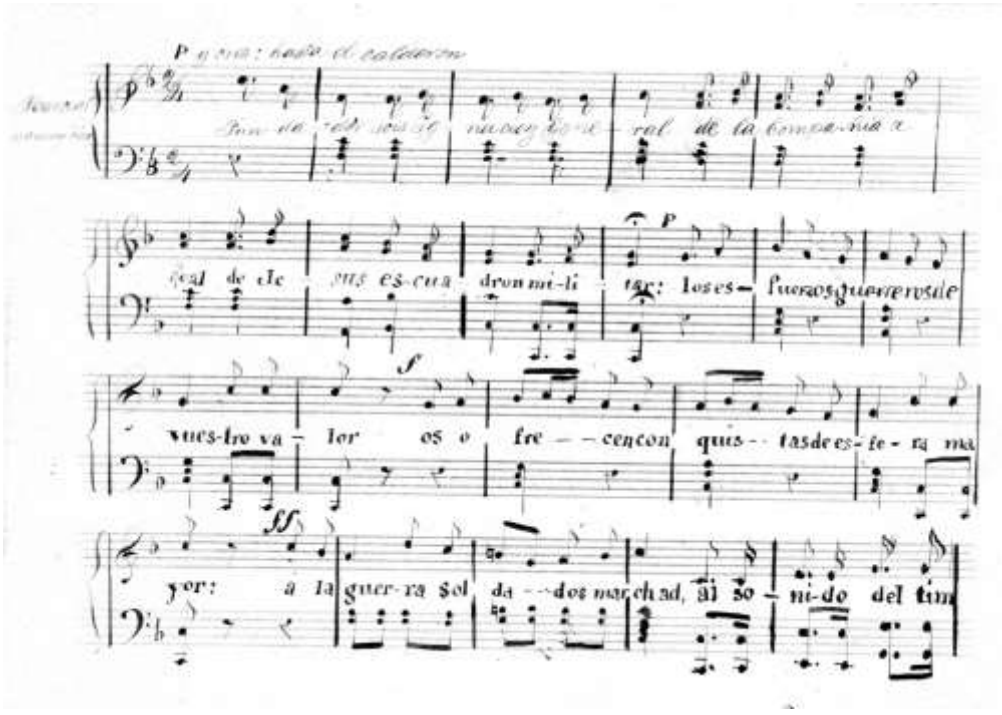

Marcha de San Ignacio en Fa Major, versió de Luis Cabanes (1884), p 1

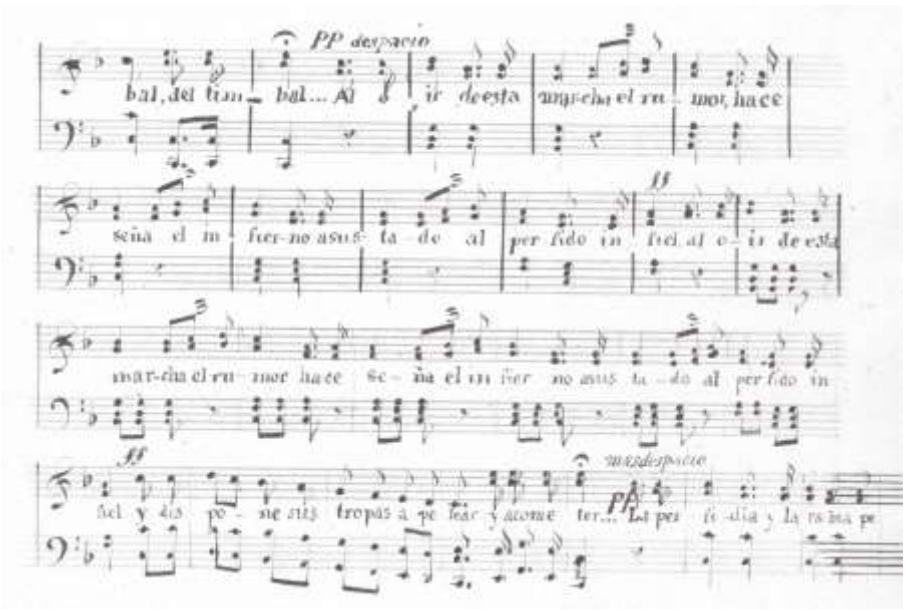

Marcha de San Ignacio en Fa Major, versió de Luis Cabanes (1884), p 2

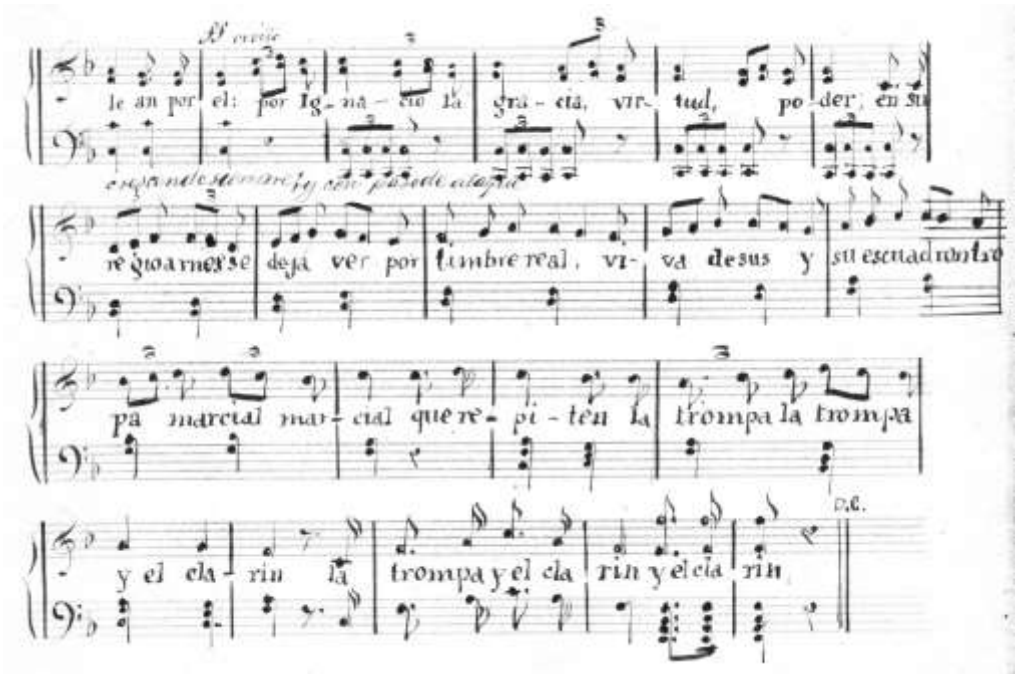

Marcha de San Ignacio en Fa Major, versió de Luis Cabanes (1884), p 3

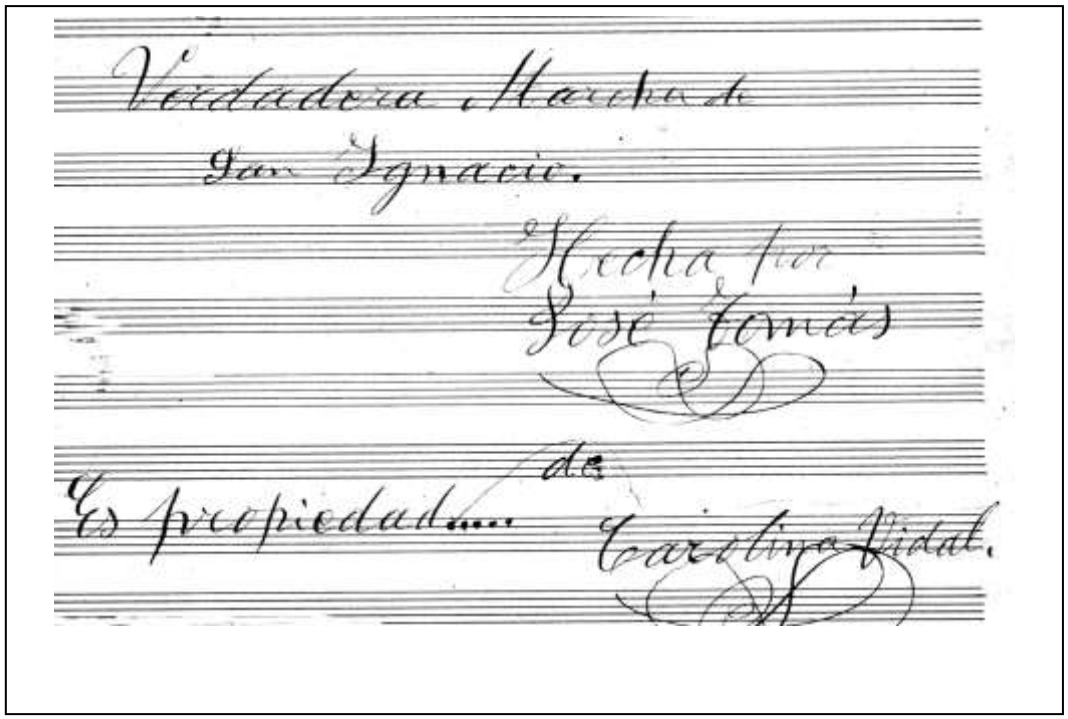
Verdadera Marcha de
San Ignacio.
Hecha por
José Tomás
de
Es propiedad...
Carolina Vidal.

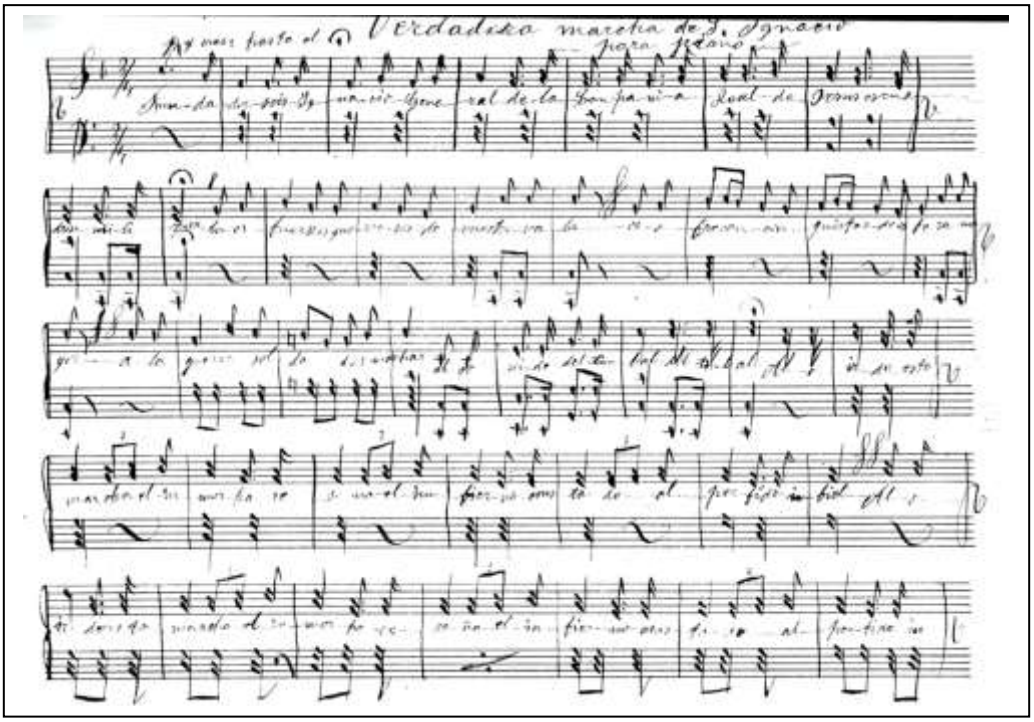
Verdadera marcha de S. Ignacio
para Piano

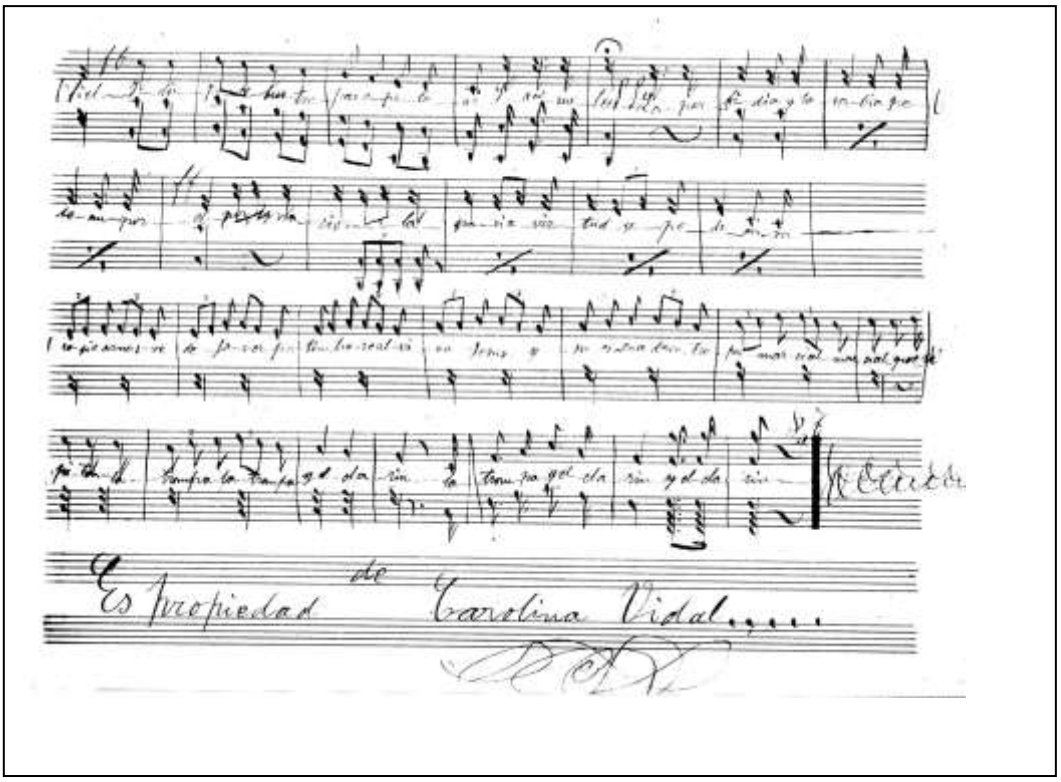
Es propiedad de Carolina Vidal.....

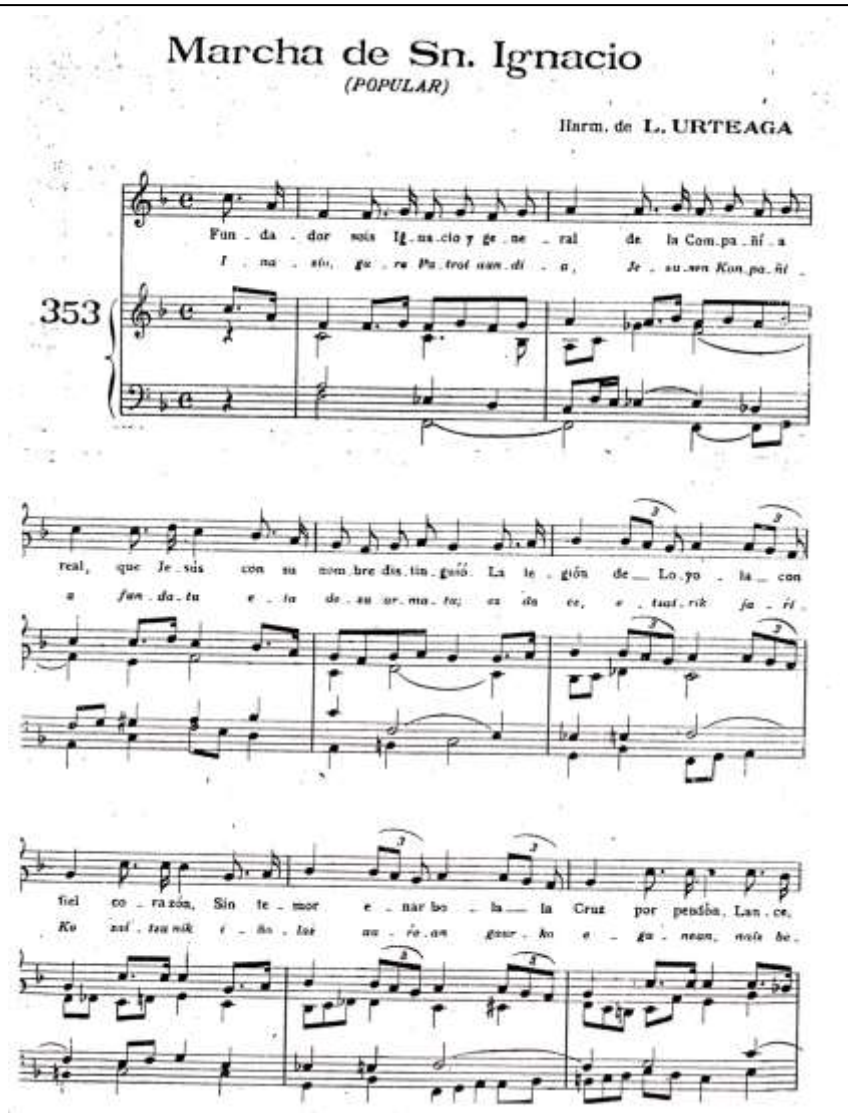

Marxa de Sant Ignasi en Fa Major, harmonització de Luis Urteaga, p. 1

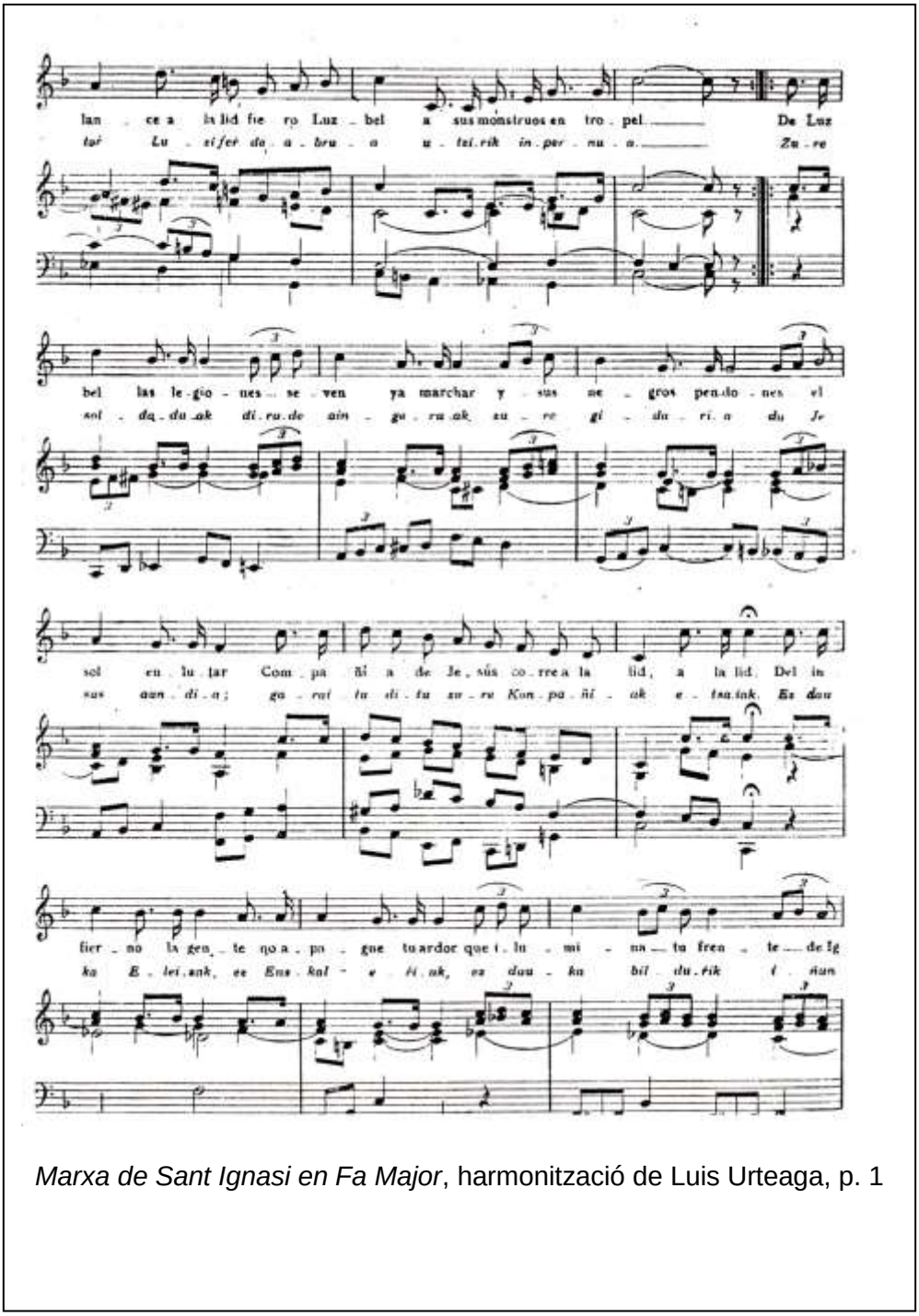

Marxa de Sant Ignasi en Fa Major, harmonització de Luis Urteaga, p. 1

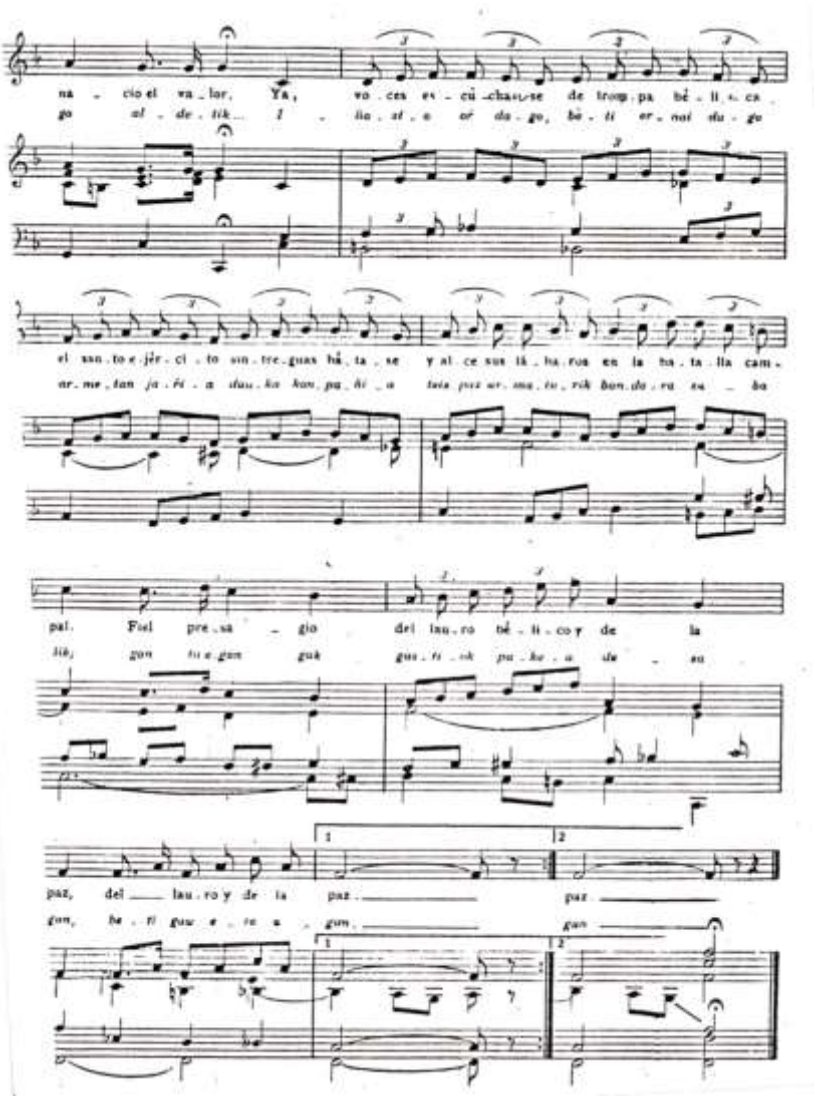

Marxa de Sant Ignasi en Fa Major, harmonització de Luis Urteaga, p. 3

En l'article *La Marcha de Sant Ignacio. Sus textos,* Manuel de Lecuona Etxabeguren (*1894; †1987), escriptor, professor i director de la Real Academia de la Lengua Vasca, i president (1967-1969), anota diferents textos en euskera i en fa un estudi lingüística. La partitura que hi inclou amb el text en euskera és el següent:

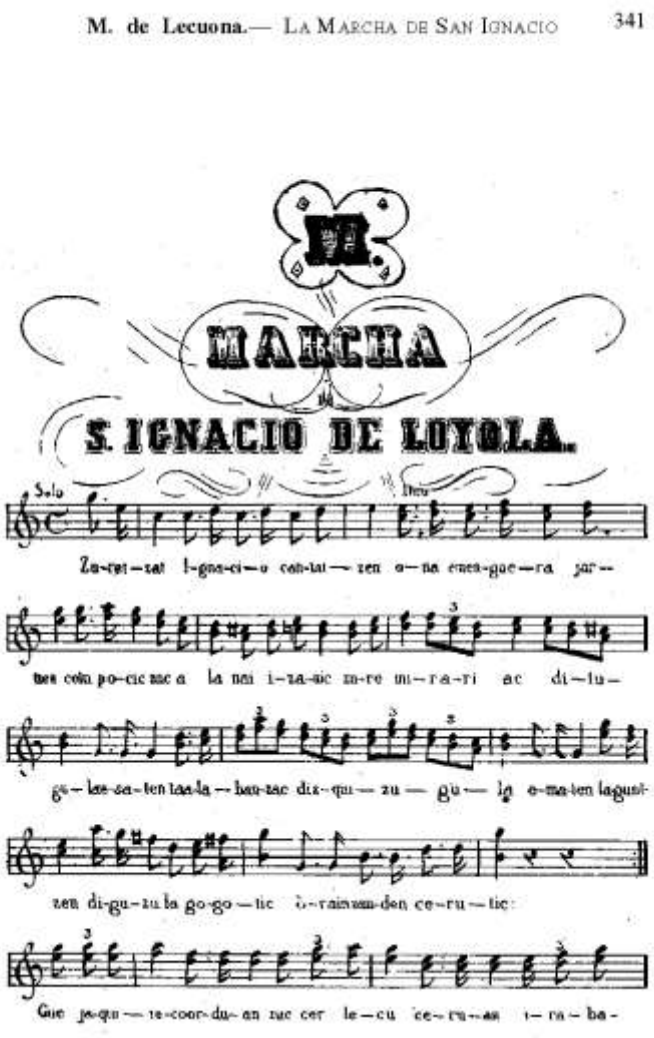
M. de Lecuona.— LA MARCHA DE SAN IGNACIO 341

MARCHA

S. IGNACIO DE LOYOLA.

Melodia de la *Marcha de San Ignacio de Loyola,* en Do Major, p 1

Malgrat s'hi anota el text, per la seva tessitura deuria ser per un duet d'instruments.

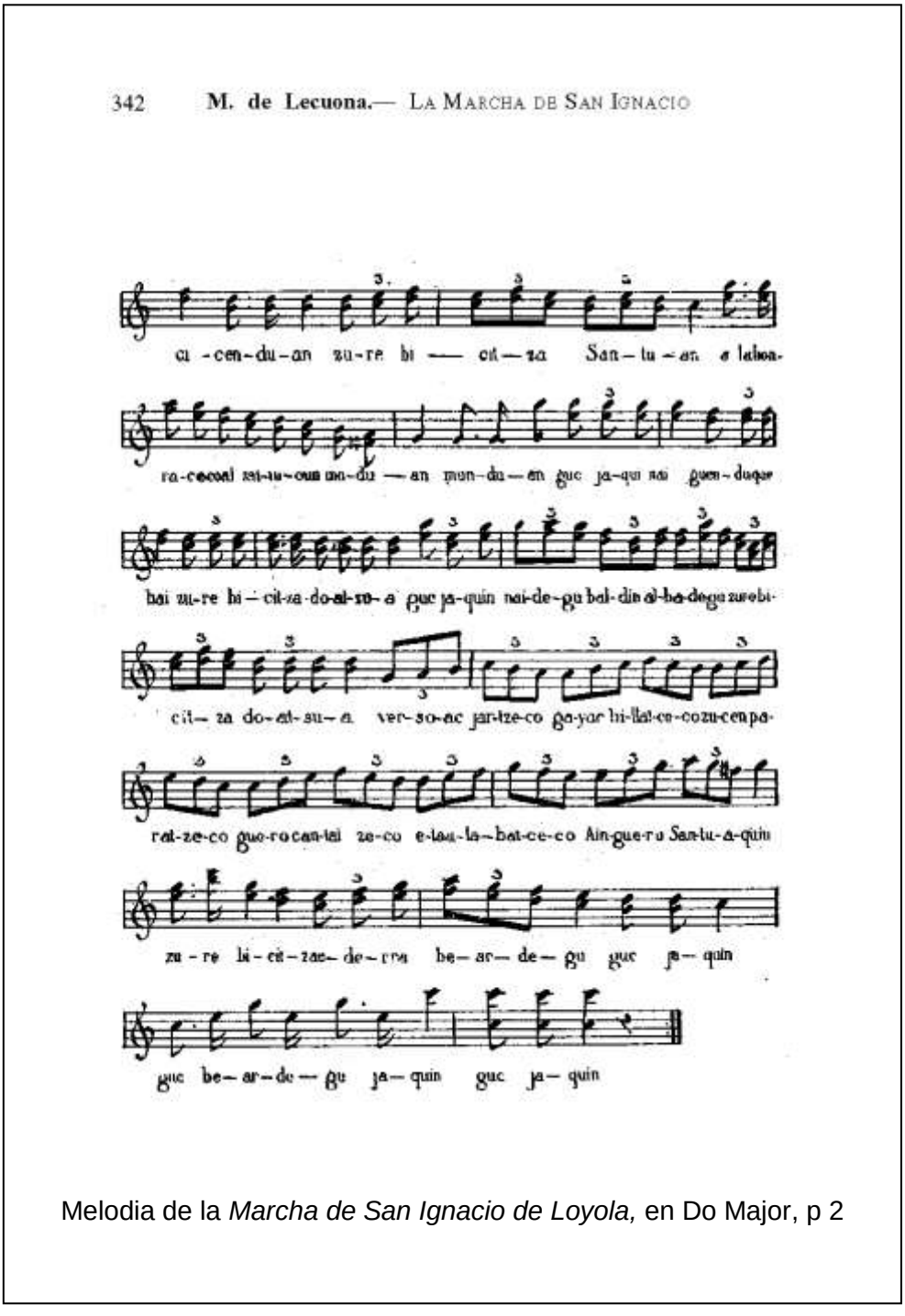

Melodia de la *Marcha de San Ignacio de Loyola,* en Do Major, p 2

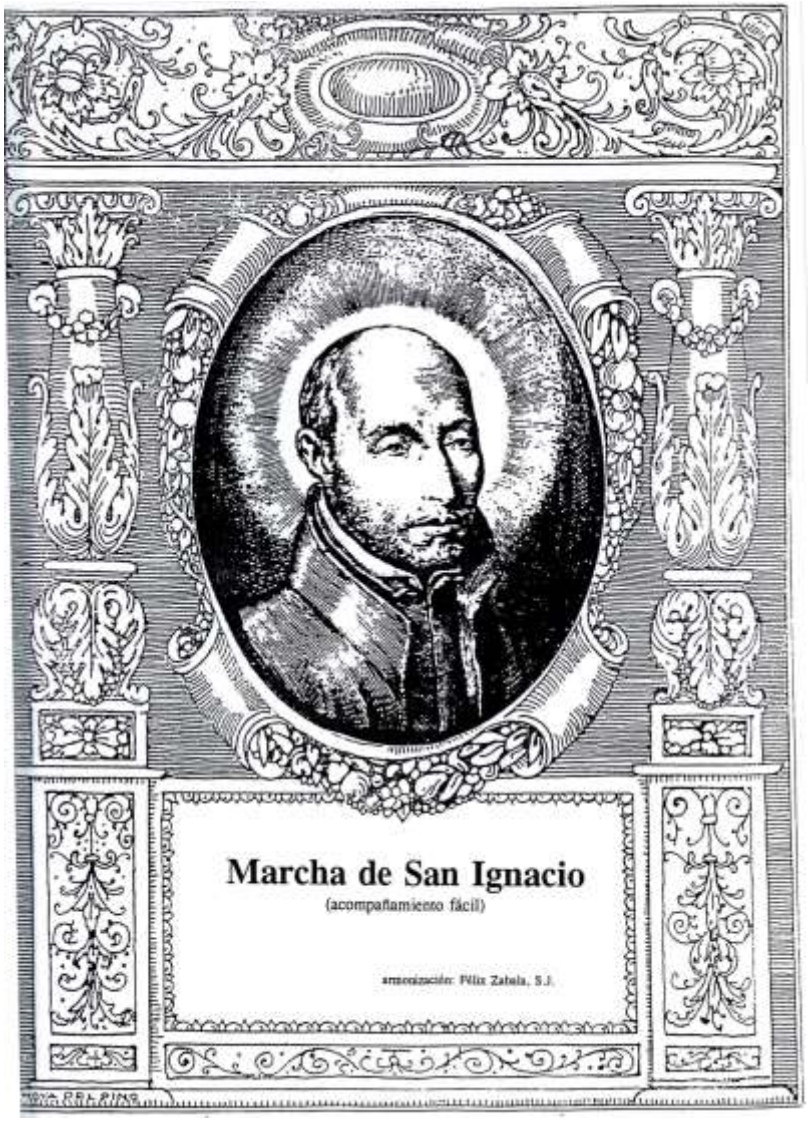

Marcha de San Ignacio, harmonització de Félix Zabala, portada

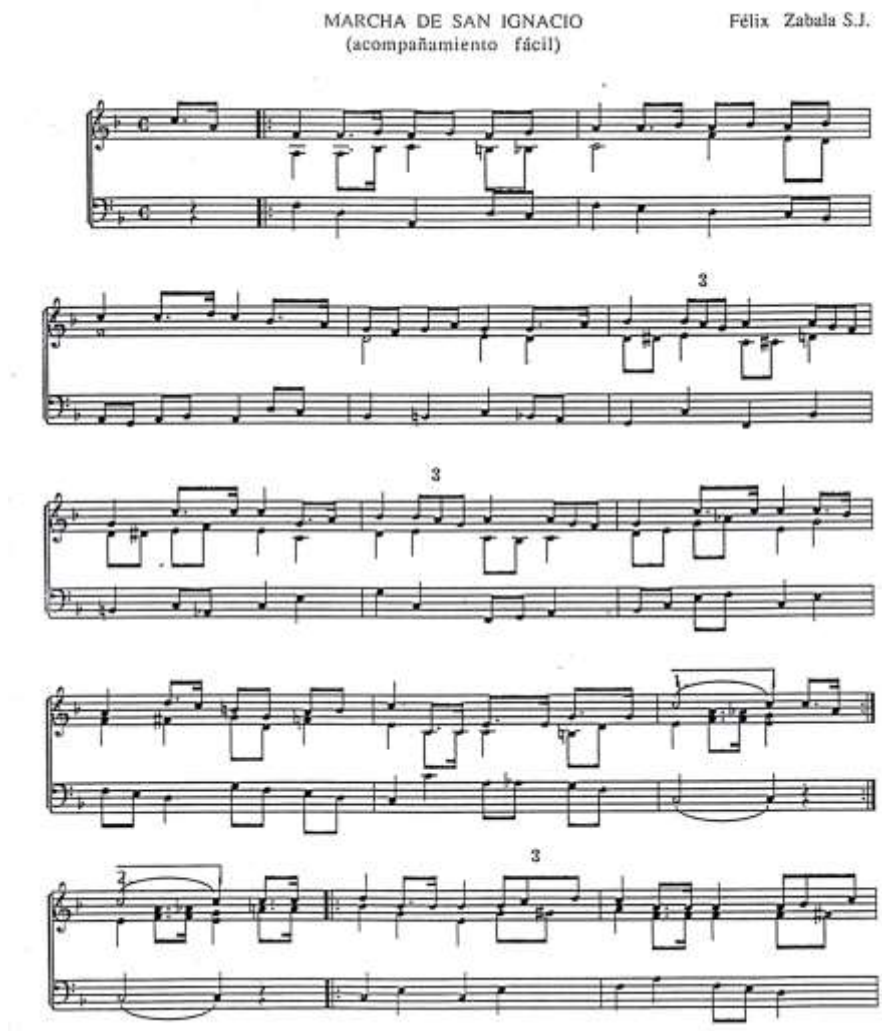

Marcha de San Ignacio, en Fa Major
harmonització de Félix Zabala, p. 1

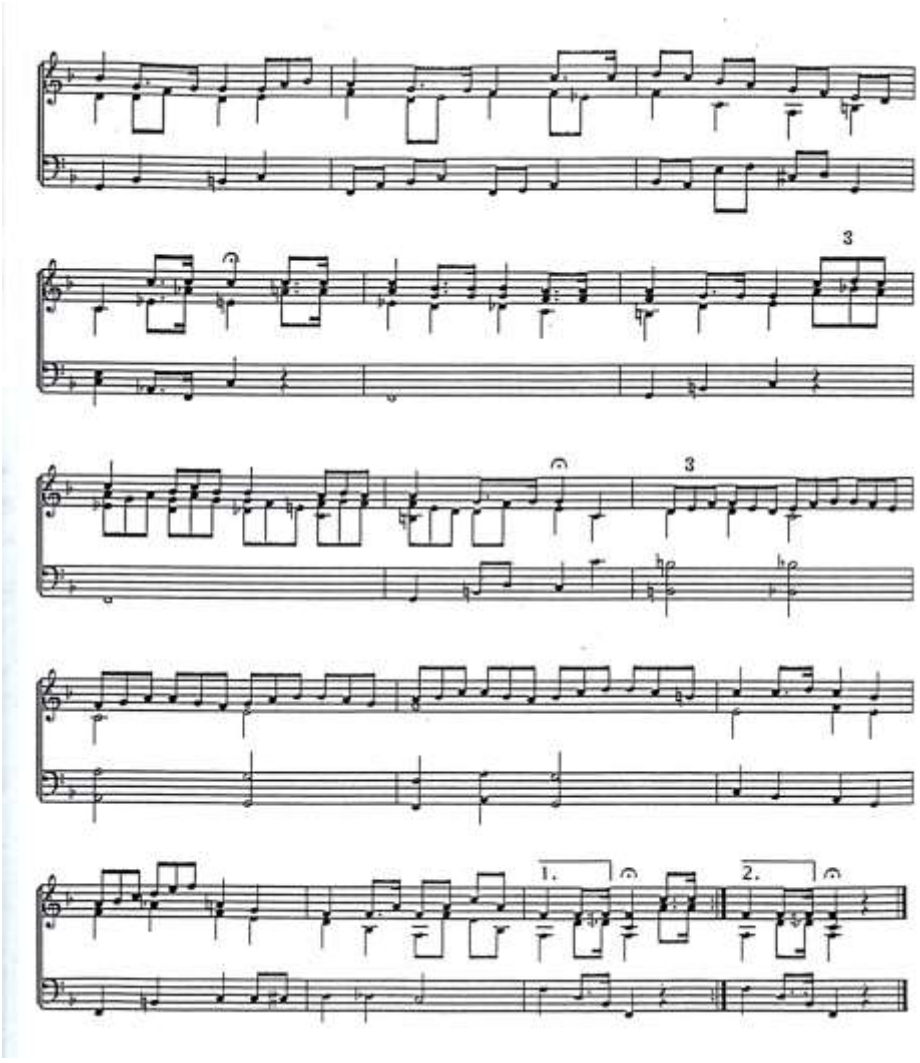

Marcha de San Ignacio, en Fa Major
harmonització de Félix Zabala, p. 2

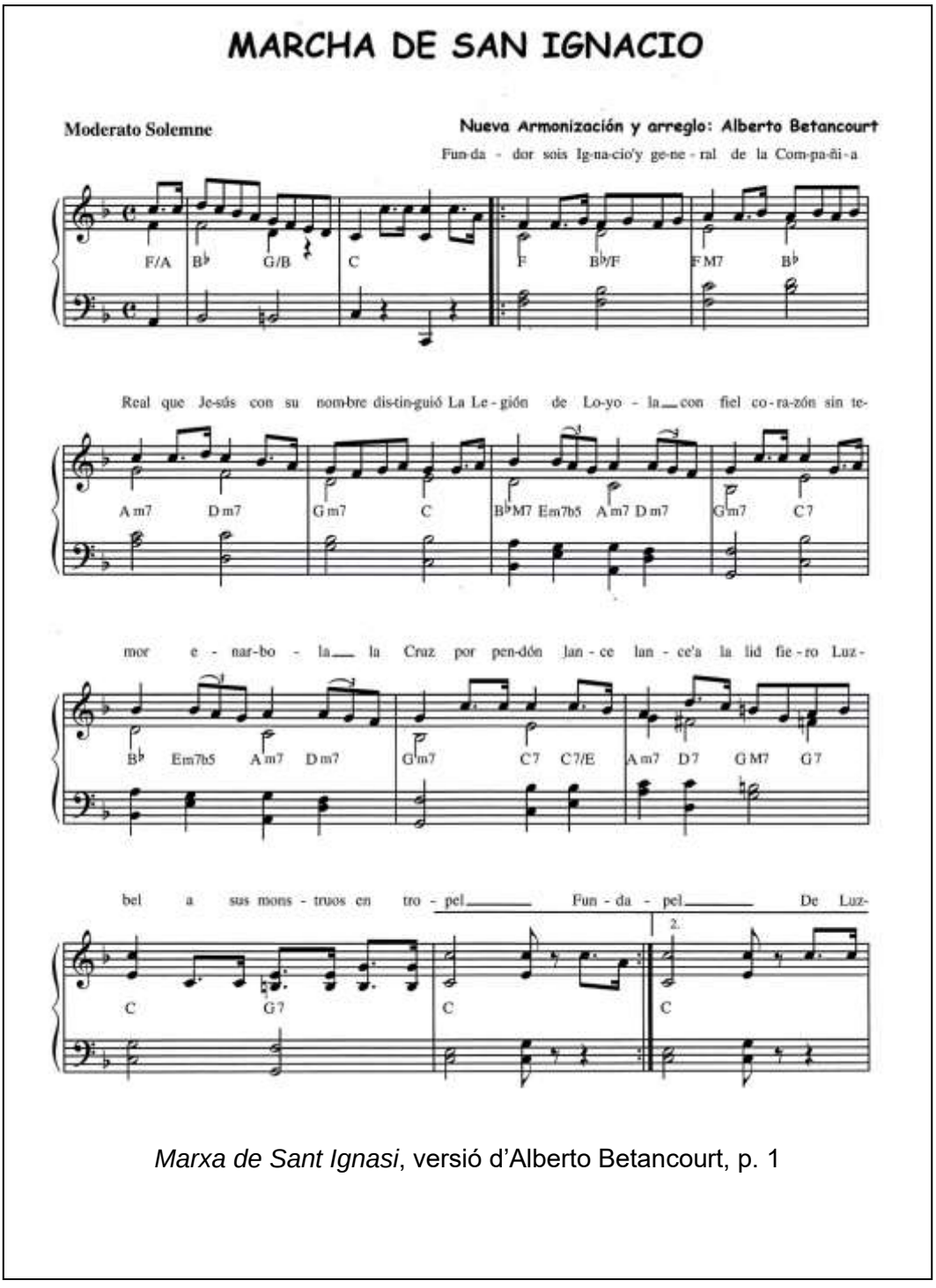

Marxa de Sant Ignasi, versió d'Alberto Betancourt, p. 1

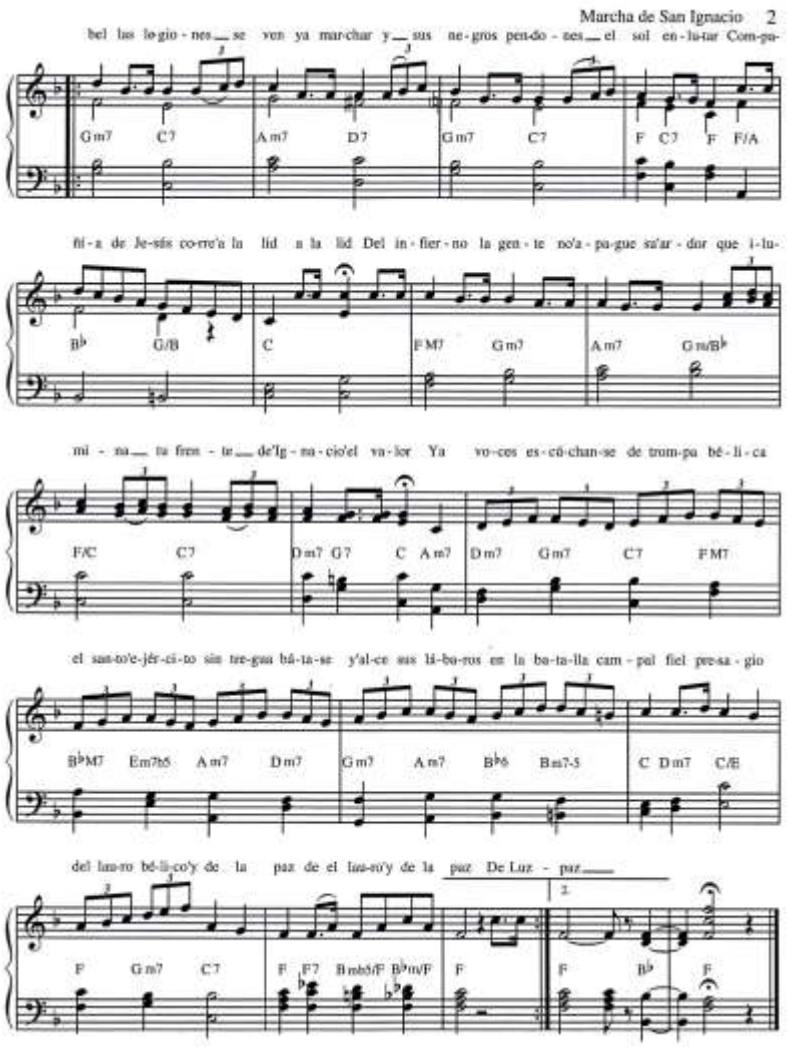

Marxa de Sant Ignasi, versió d'Alberto Betancourt, p. 2

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
portada

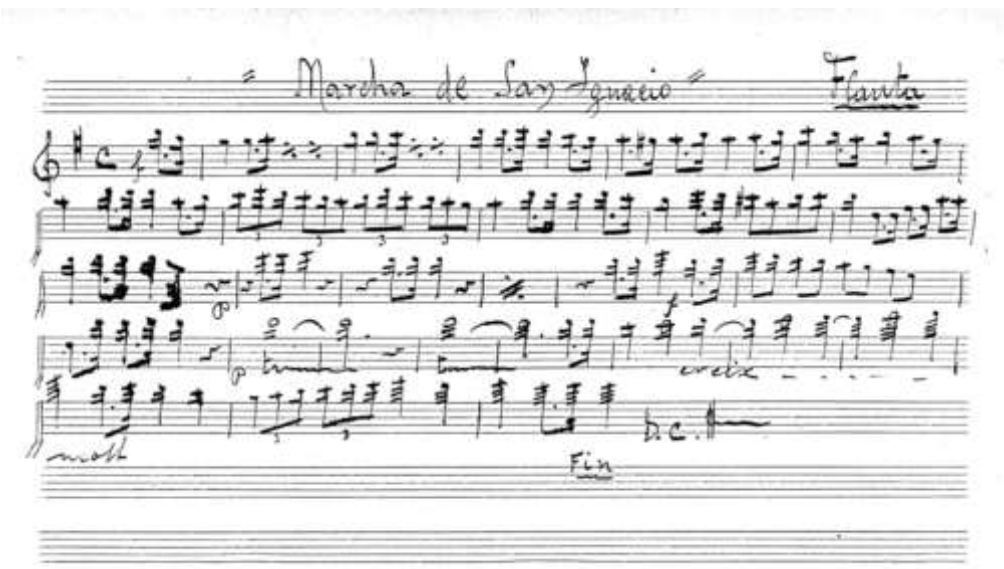

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
flauta

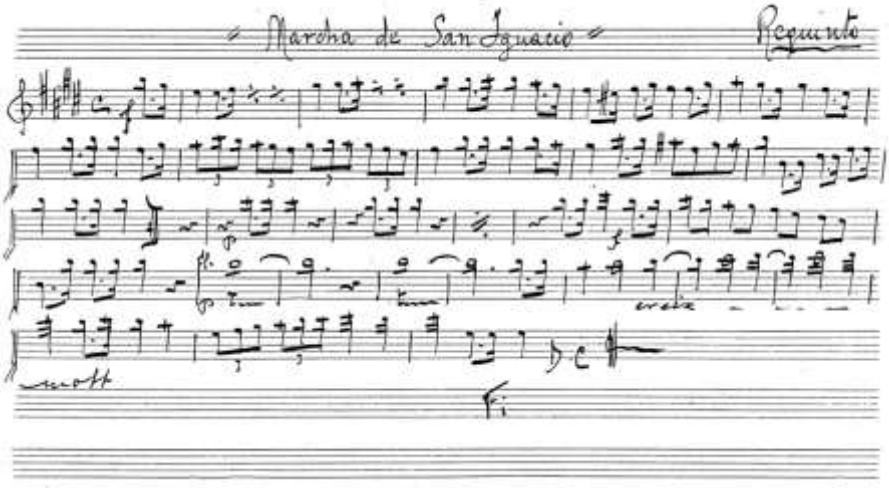

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
requinto

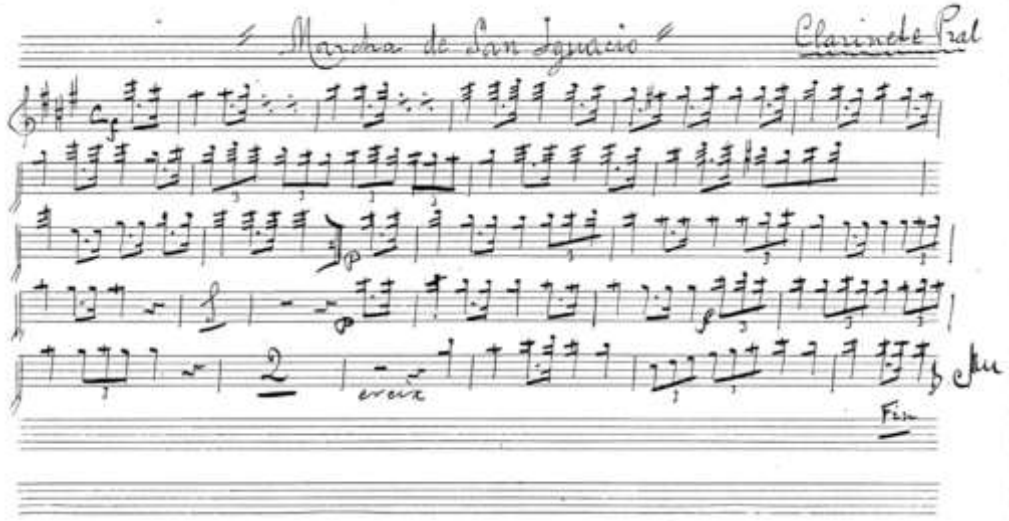

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
clarinet principal

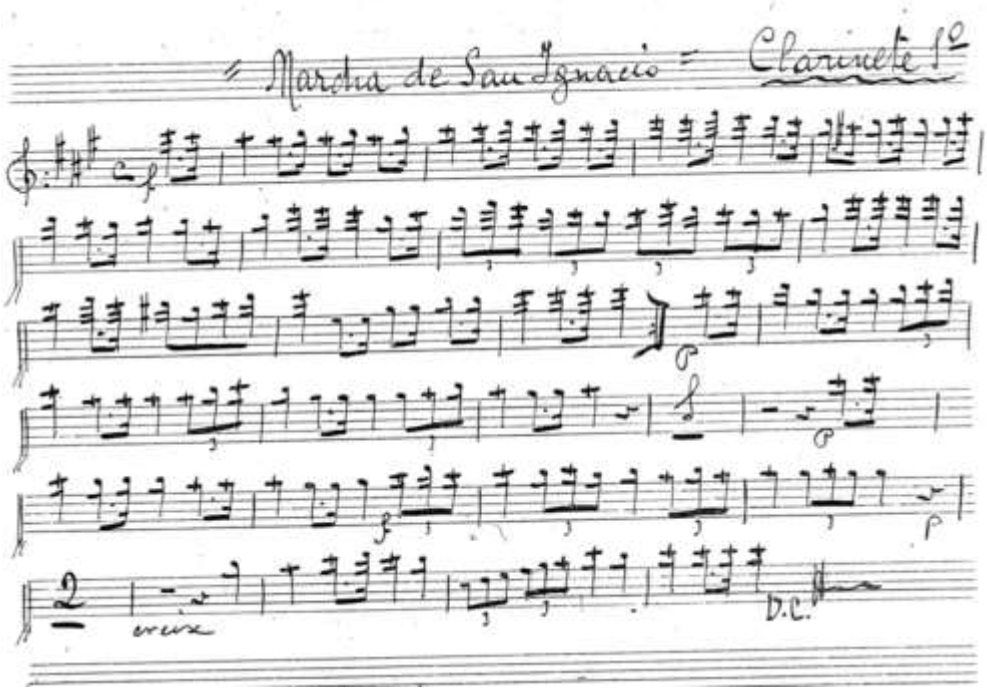

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
Clarinet 1r

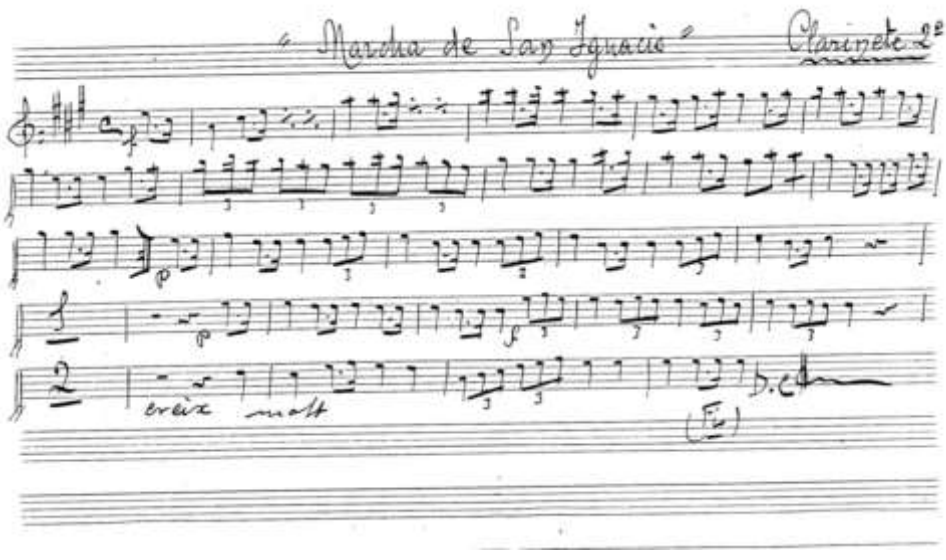

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
clarinet 2n

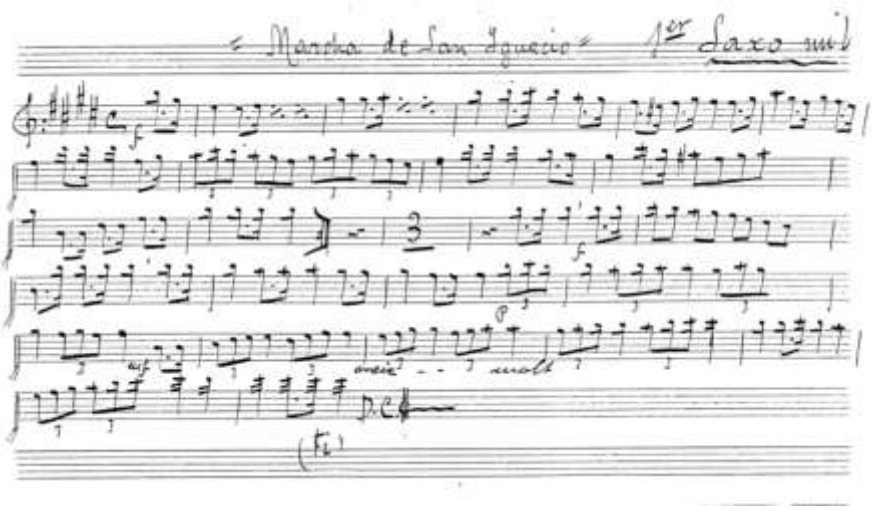

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
saxo 1r en Mi bemoll

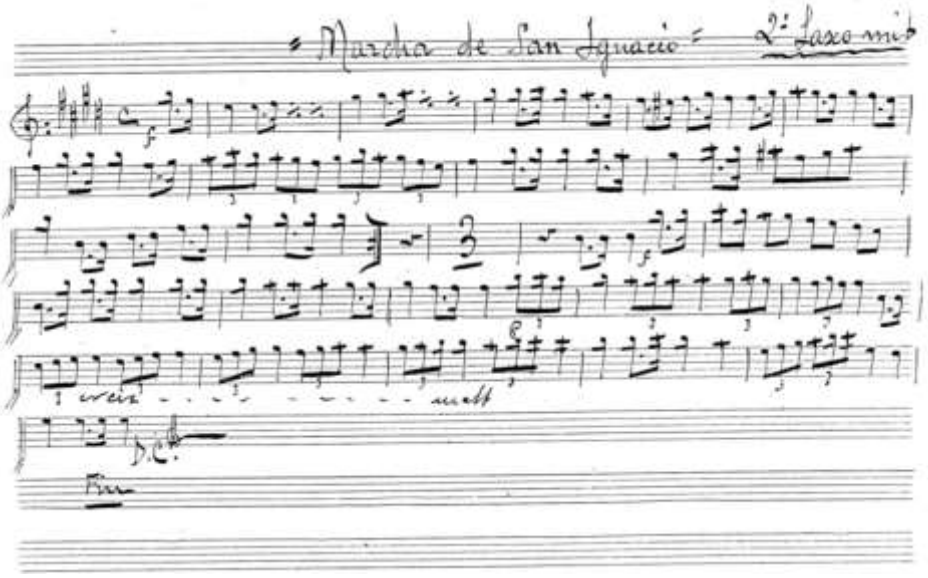

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
saxo 2n en Mi bemoll

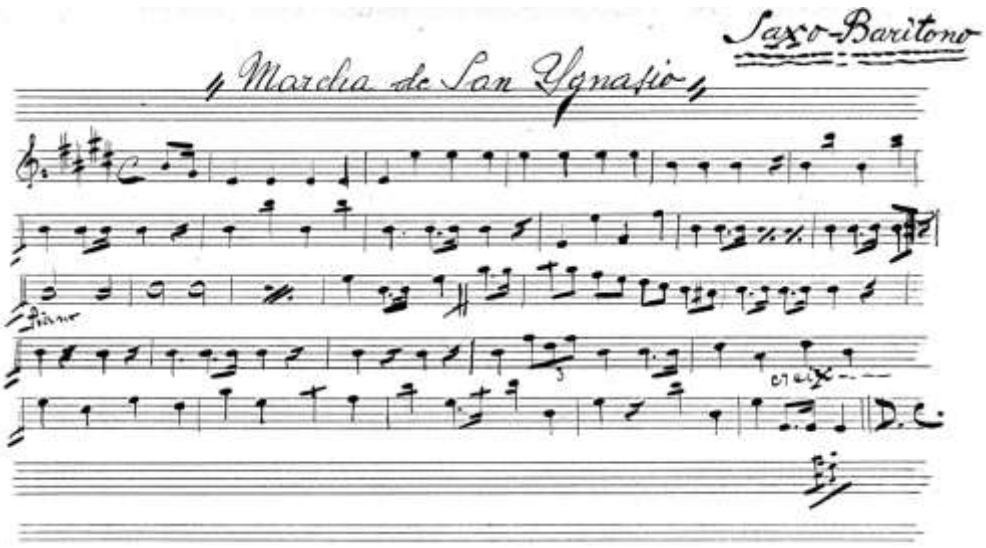

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
saxo bariton

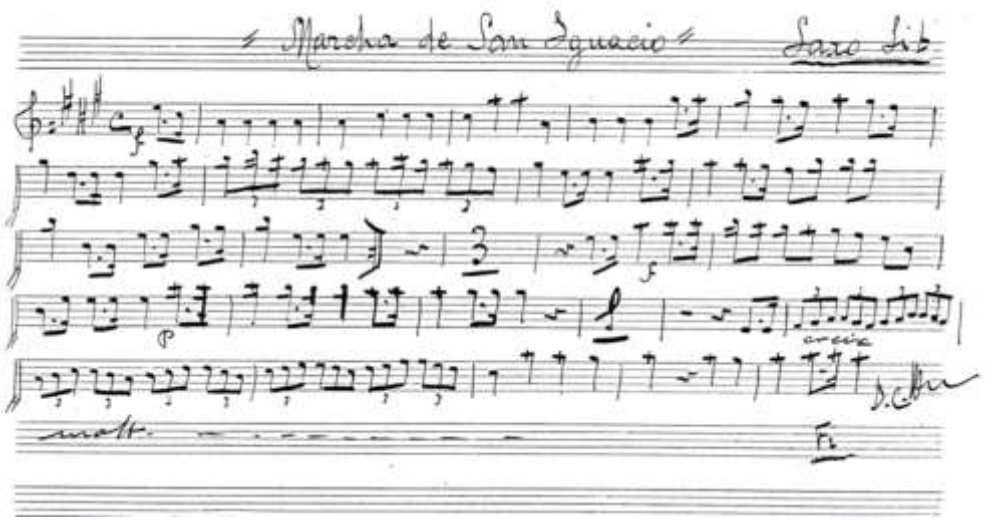

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
saxo en Si bemoll

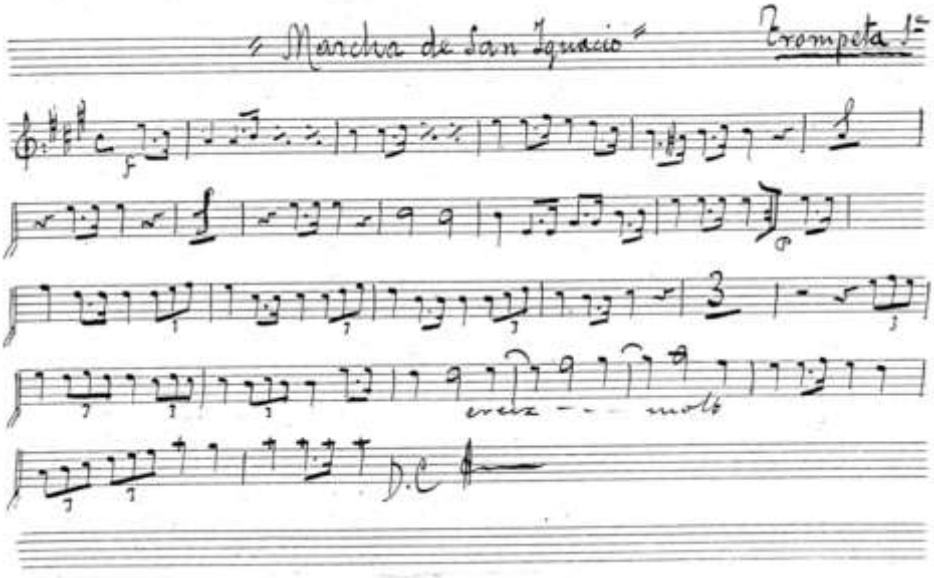

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
trompeta 1a

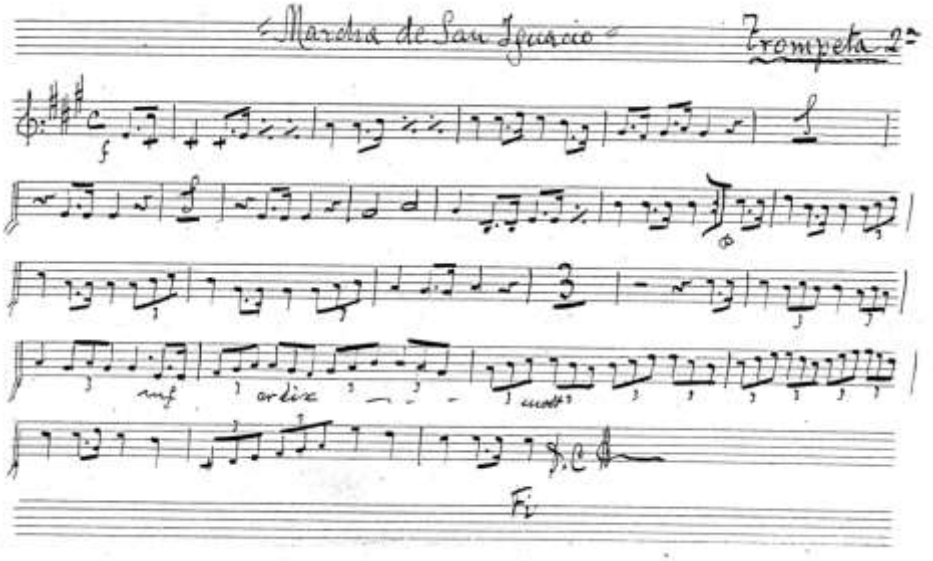

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
trompeta 2a

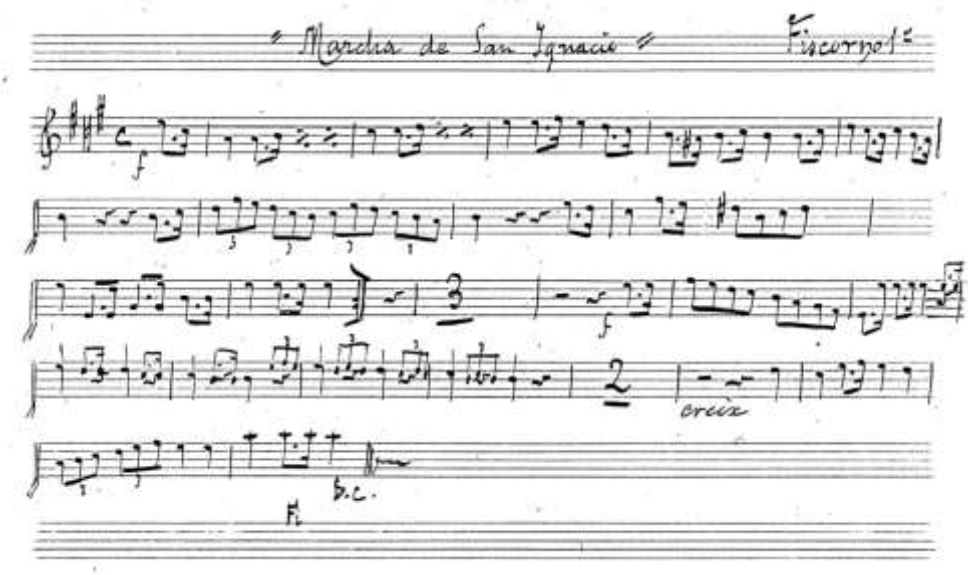

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
fiscorn 1r

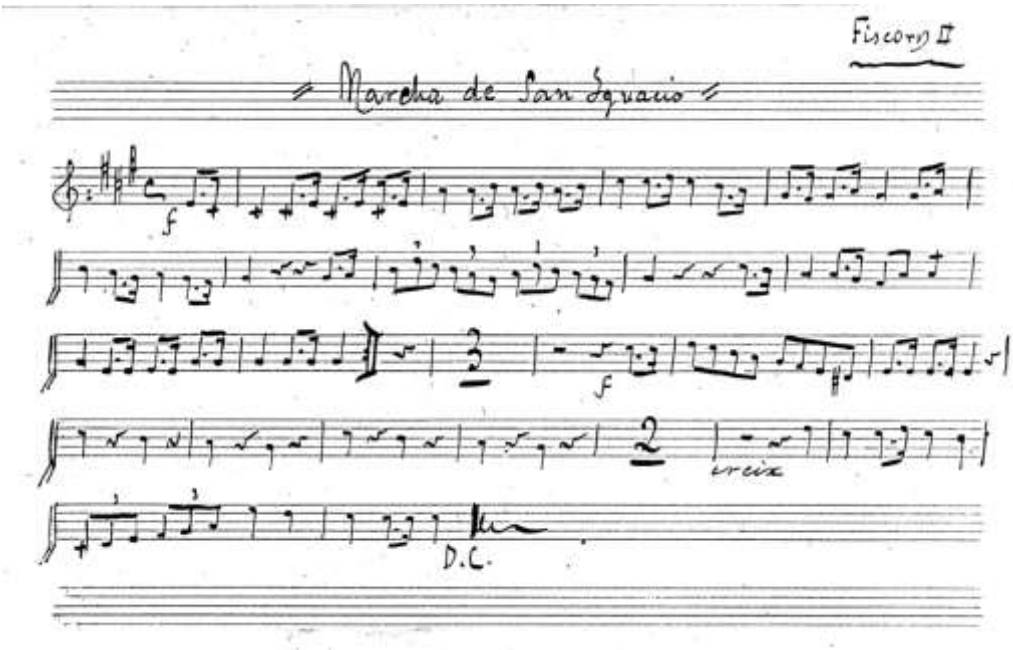

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
fiscorn 2n

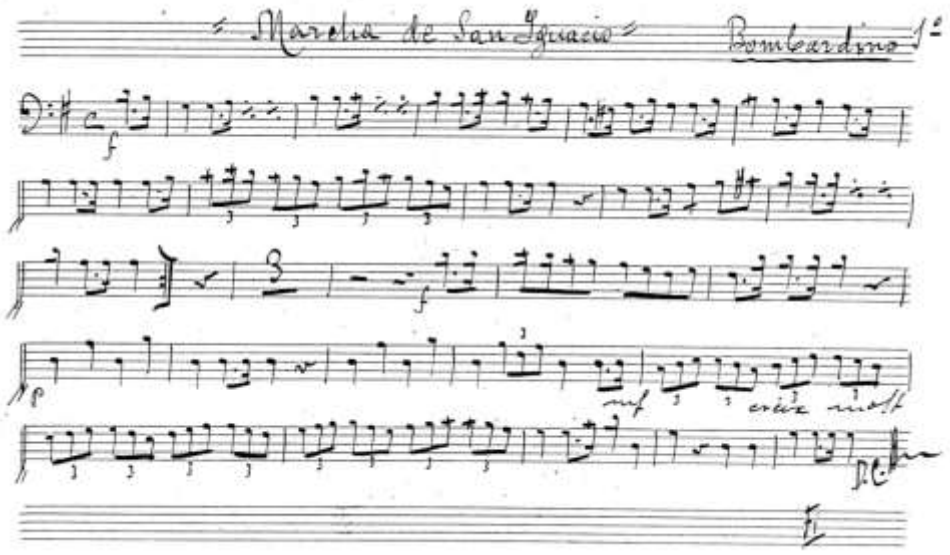

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
bombardino 1r

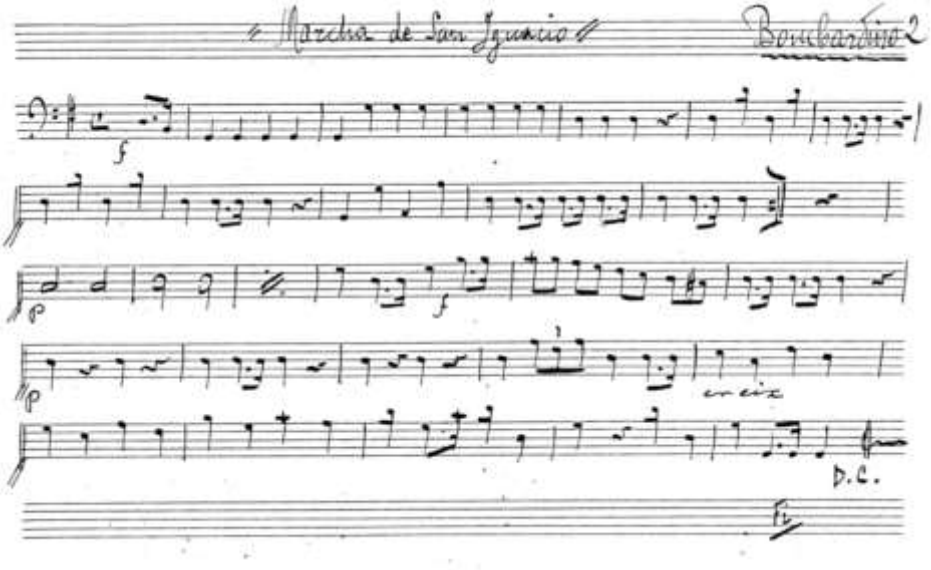

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
bombardino 2n

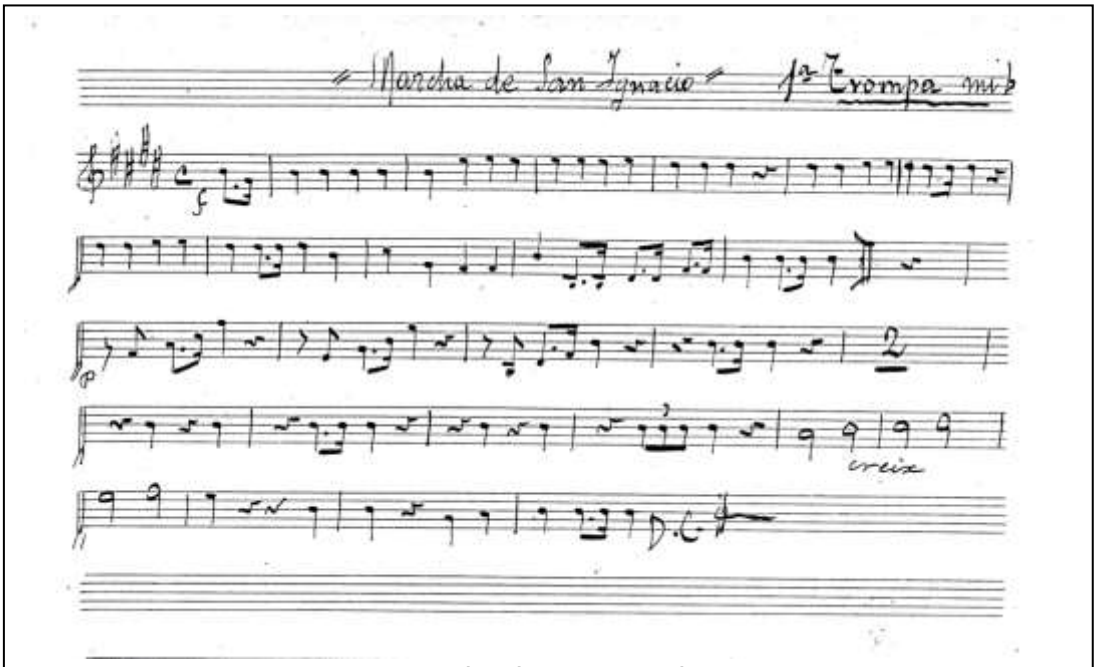

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
trompa 1a en Mi bemoll

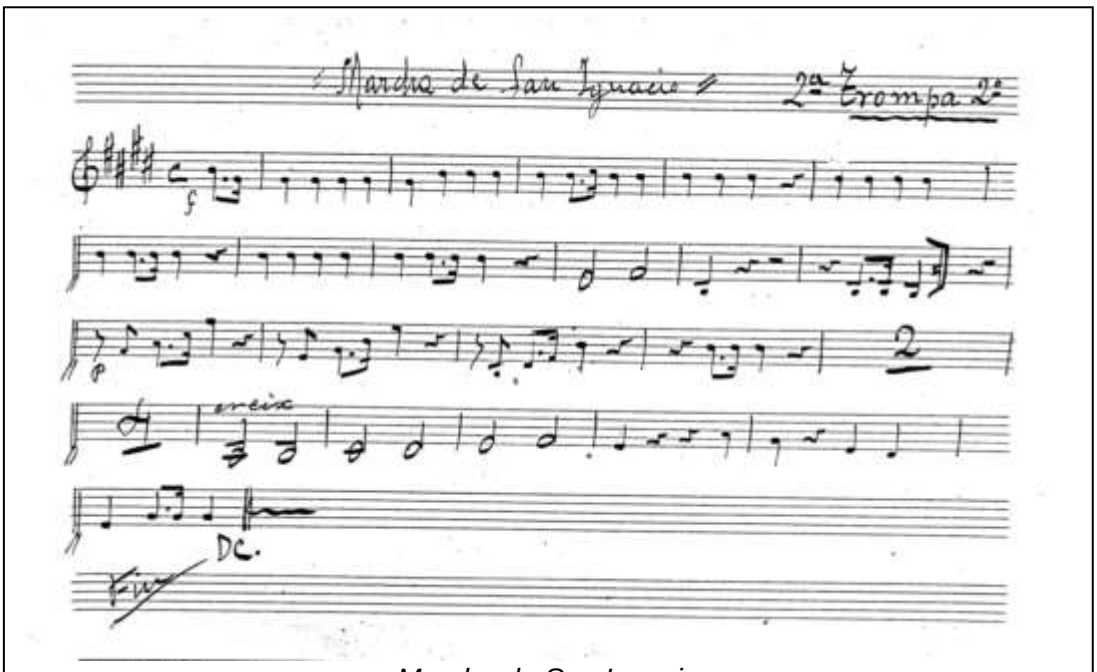

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
trompa 2a

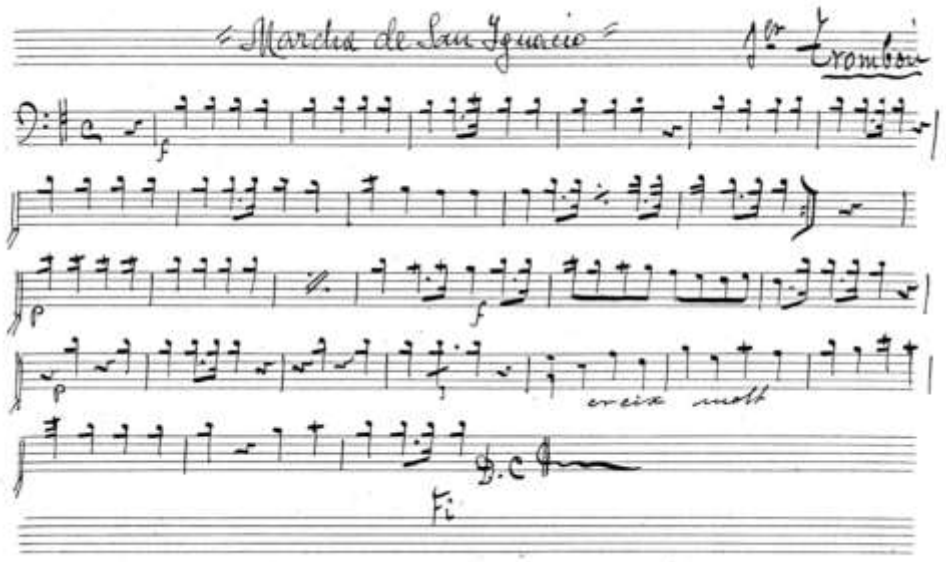

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
trombó 1r

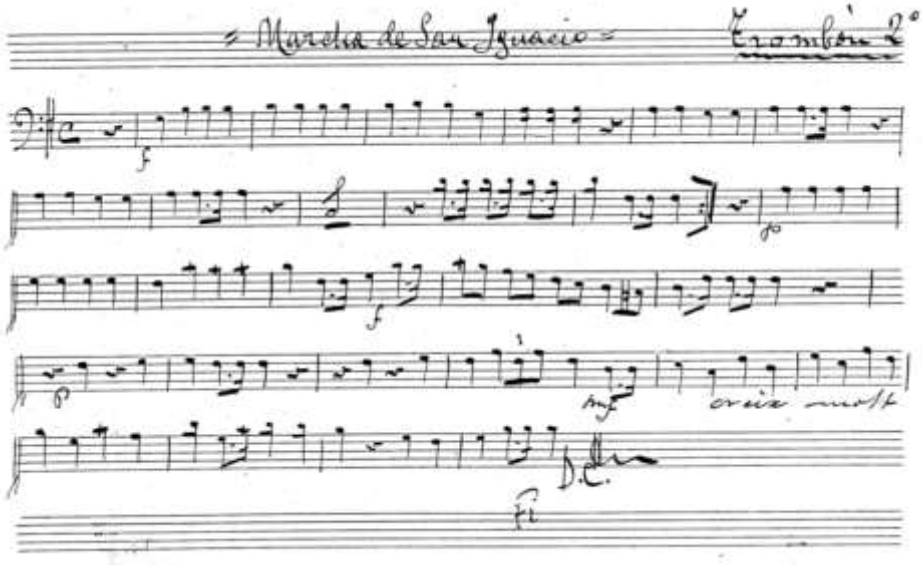

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
trombó 2n

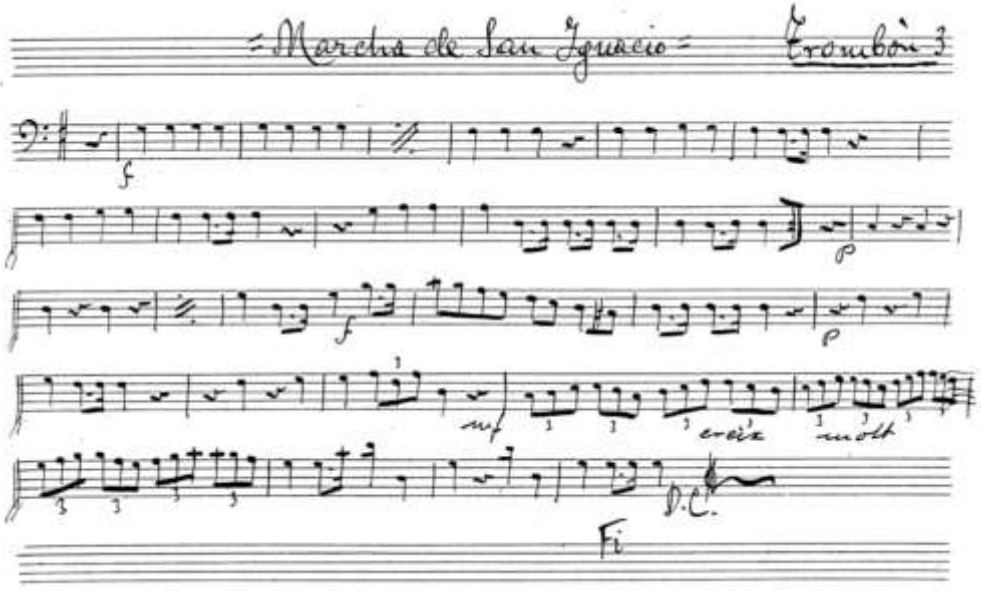

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
Trombó 3r

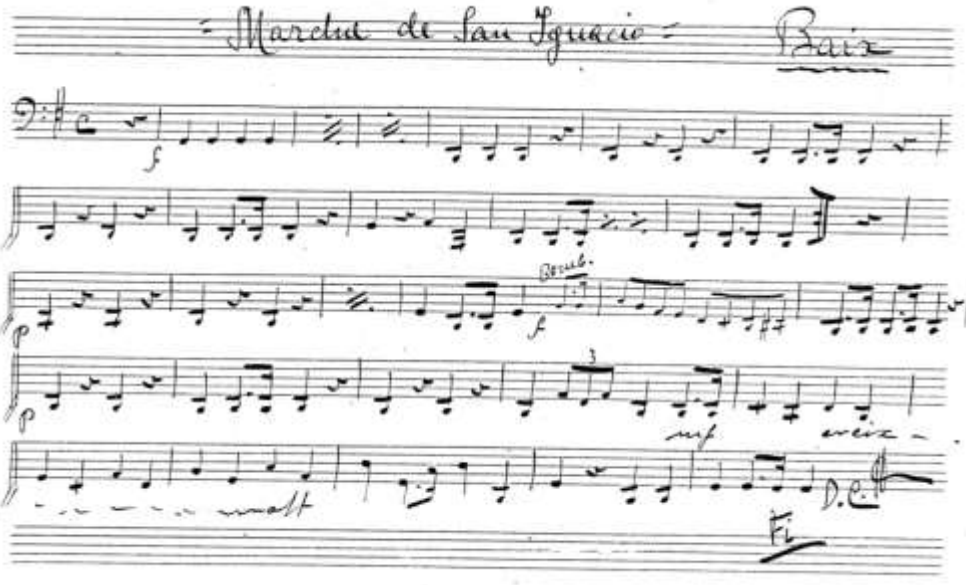

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
baix

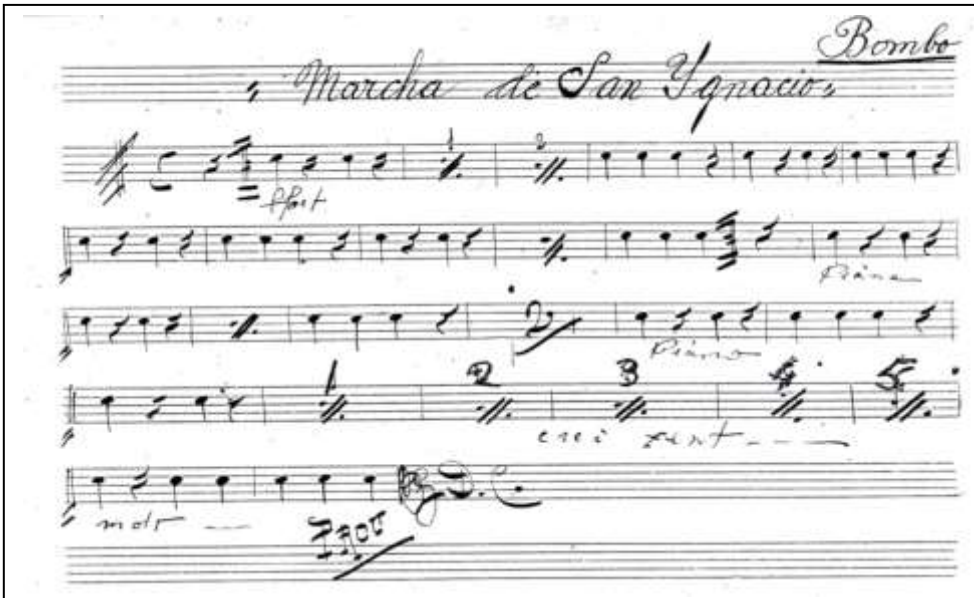

Marcha de San Ignacio
Arranjament per banda de Damià Rius
bombo

Portada de l'edició de 1917

Aquesta marxa, també es va editar (Vitoria, Música Sacro Hispana) en el 1914, per commemorar el primer centenari de la Restauració de la Companyia de Jesús (1814-1914). Nemesio Otaño, sj, en va fer una gran versió en La bemoll Major, editada per la casa Boileau, de Barcelona, per a cor popular i cor mixt a sis veus, amb acompanyament d'orgue i piano, sobre la melodia popularitzada i tradicional.

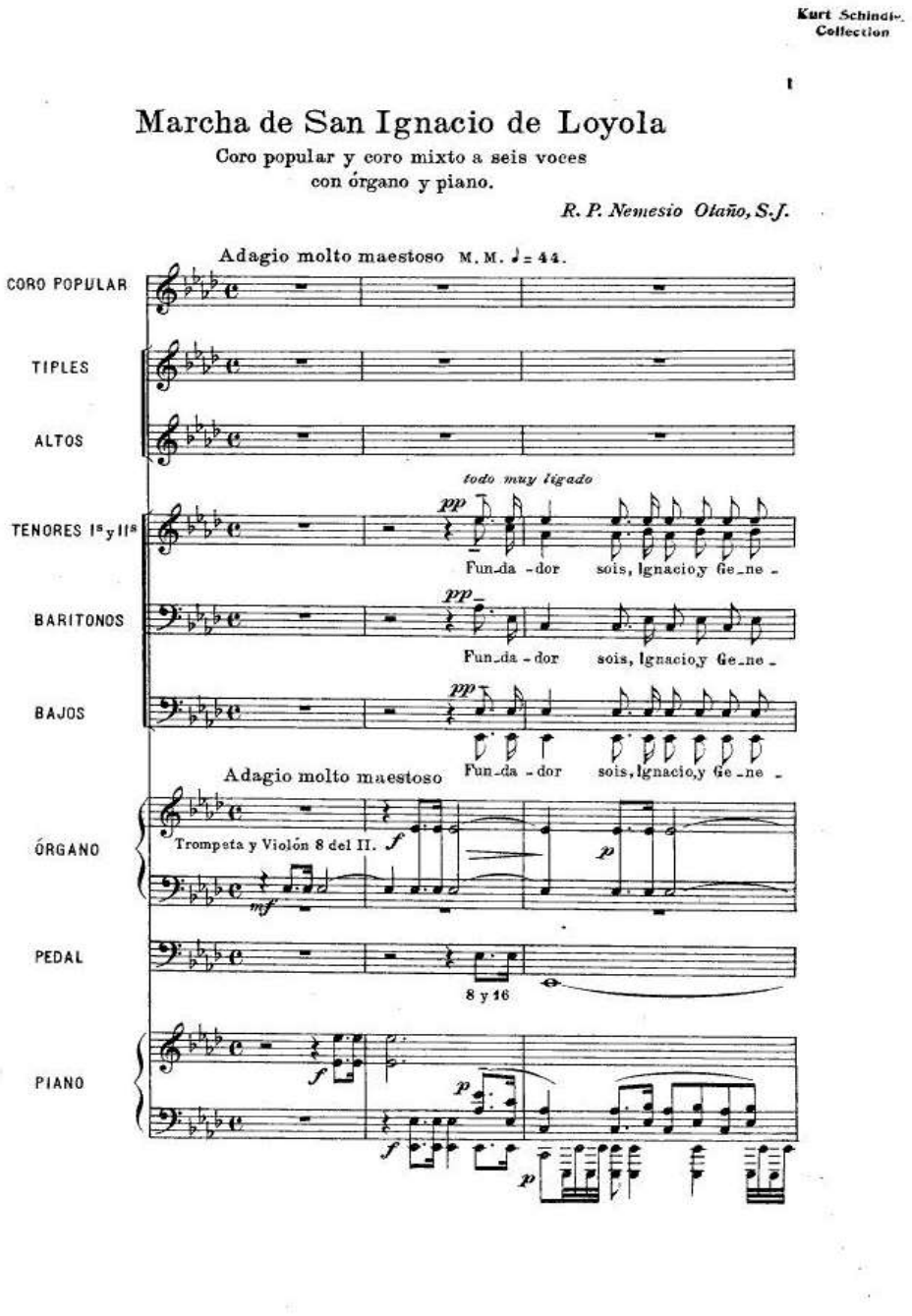

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 1

Aquesta partitura de la versió del P. Nemesio Otaño consta de 20 pàgines.

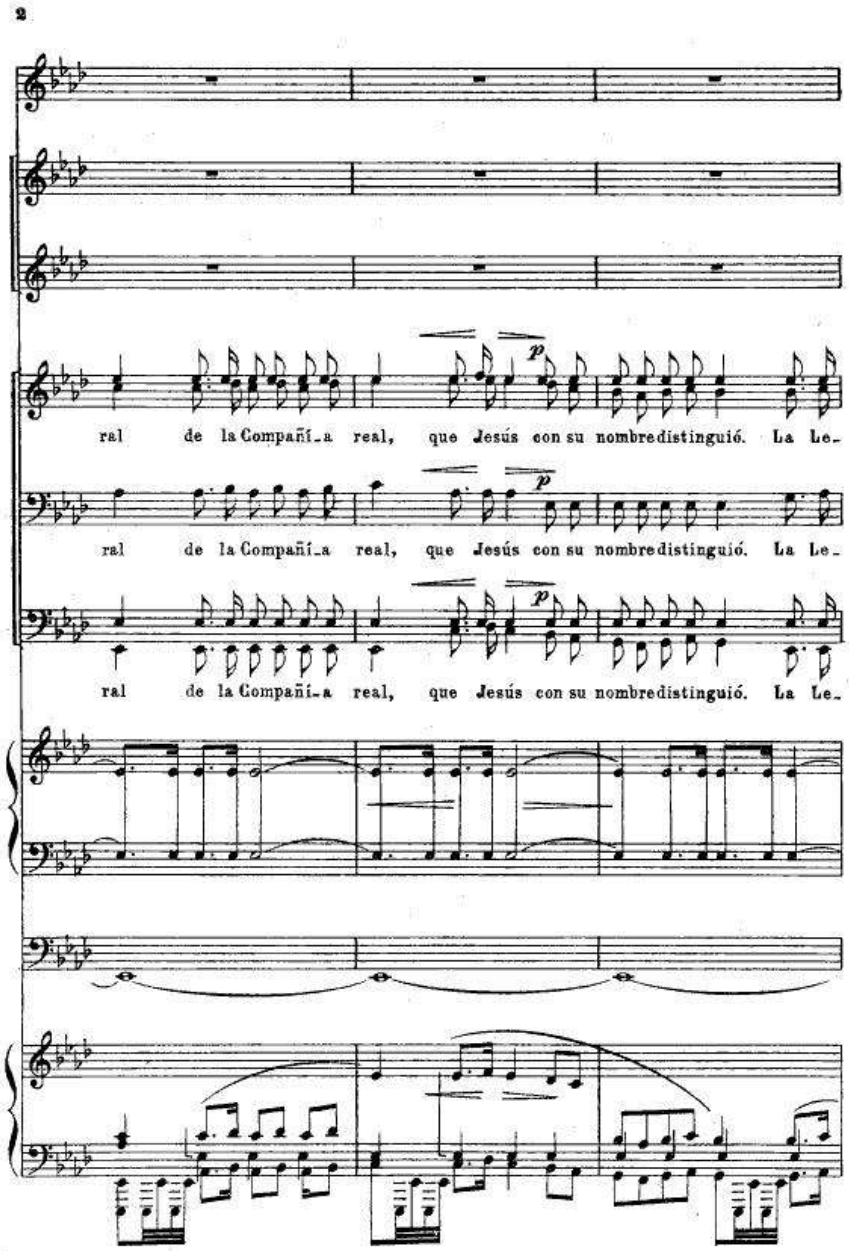

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 2

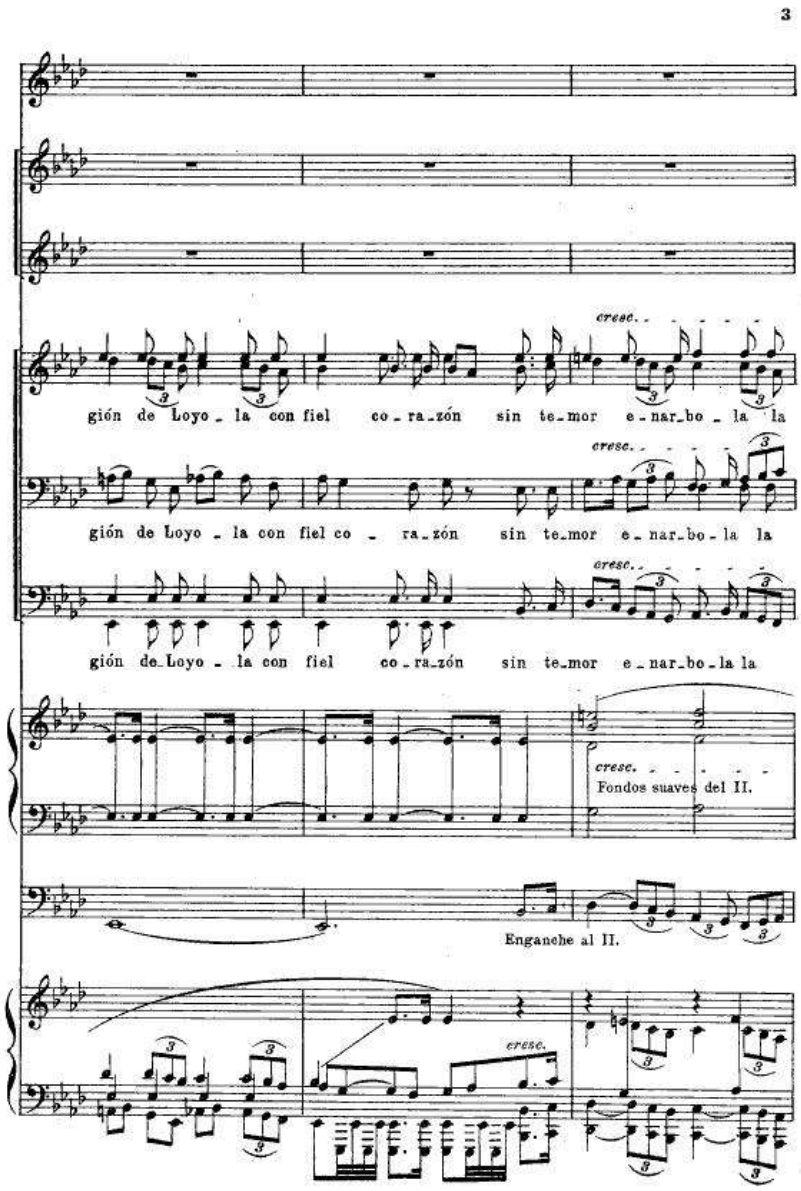

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 3

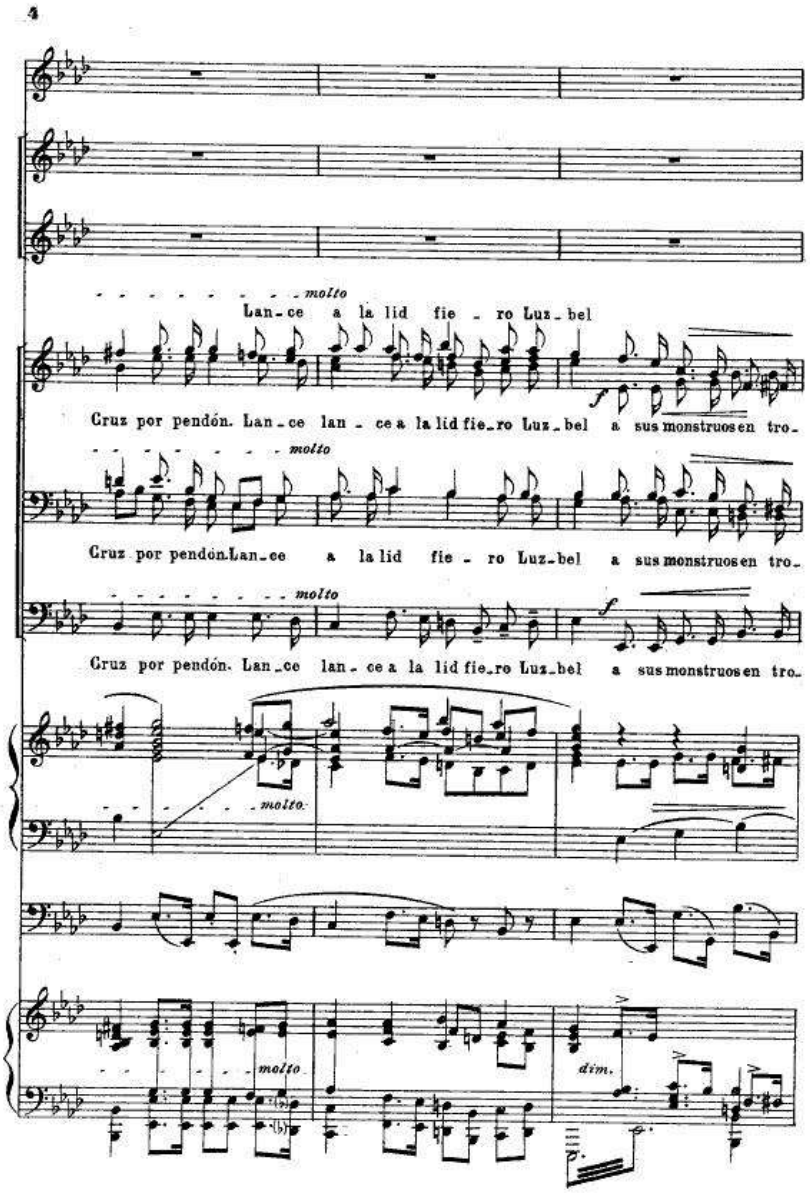

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 4

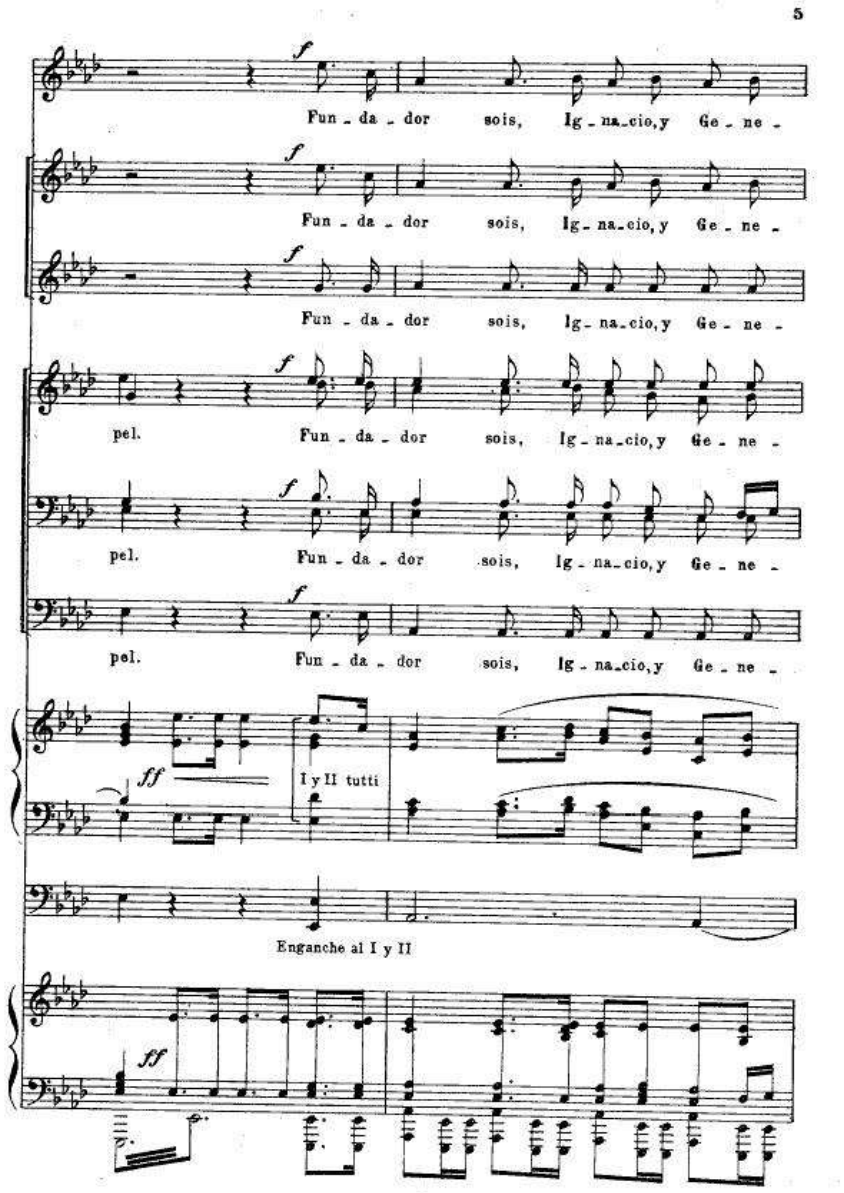

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 5

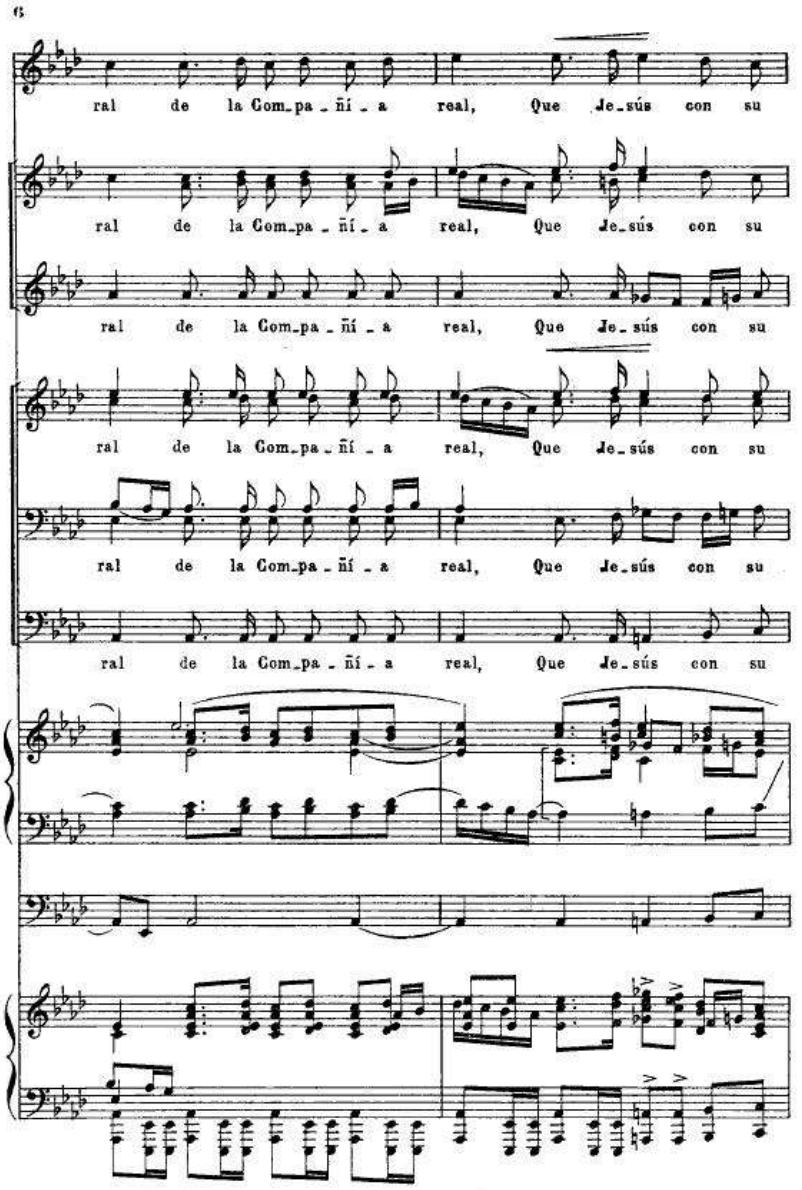

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 6

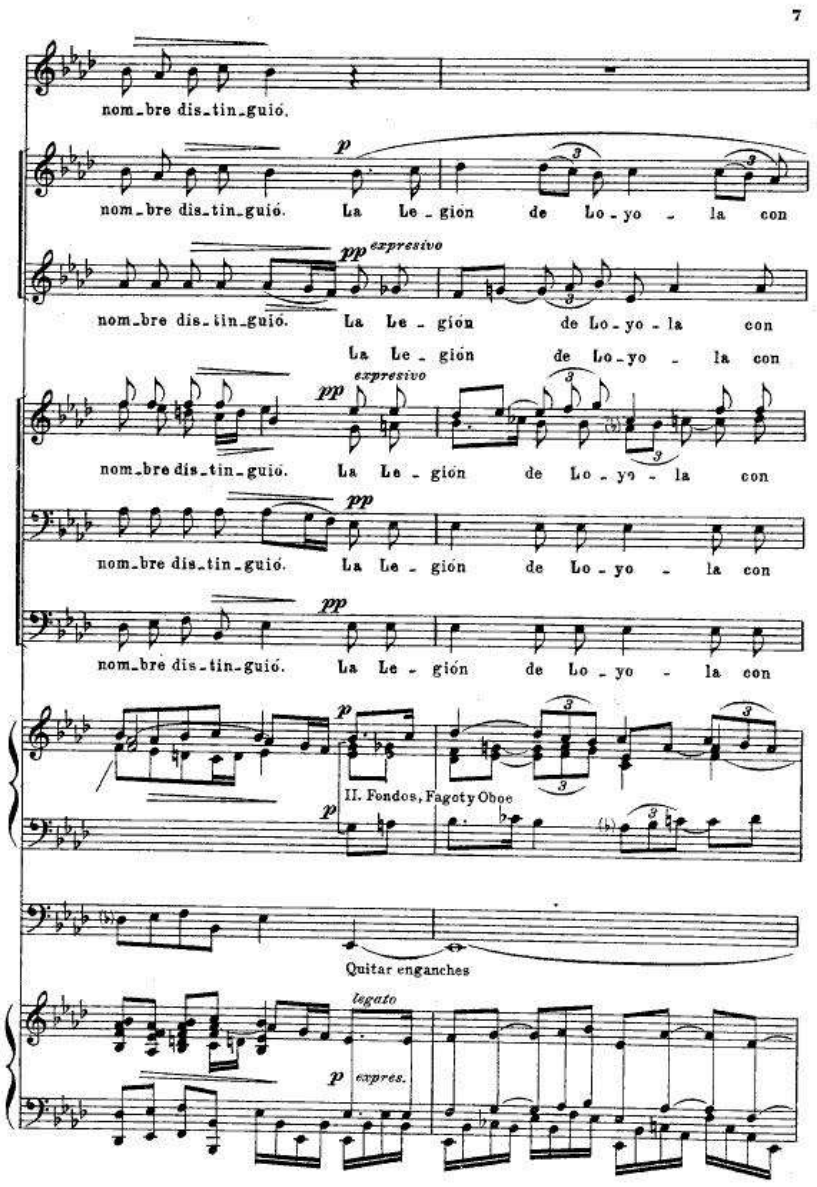

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 7

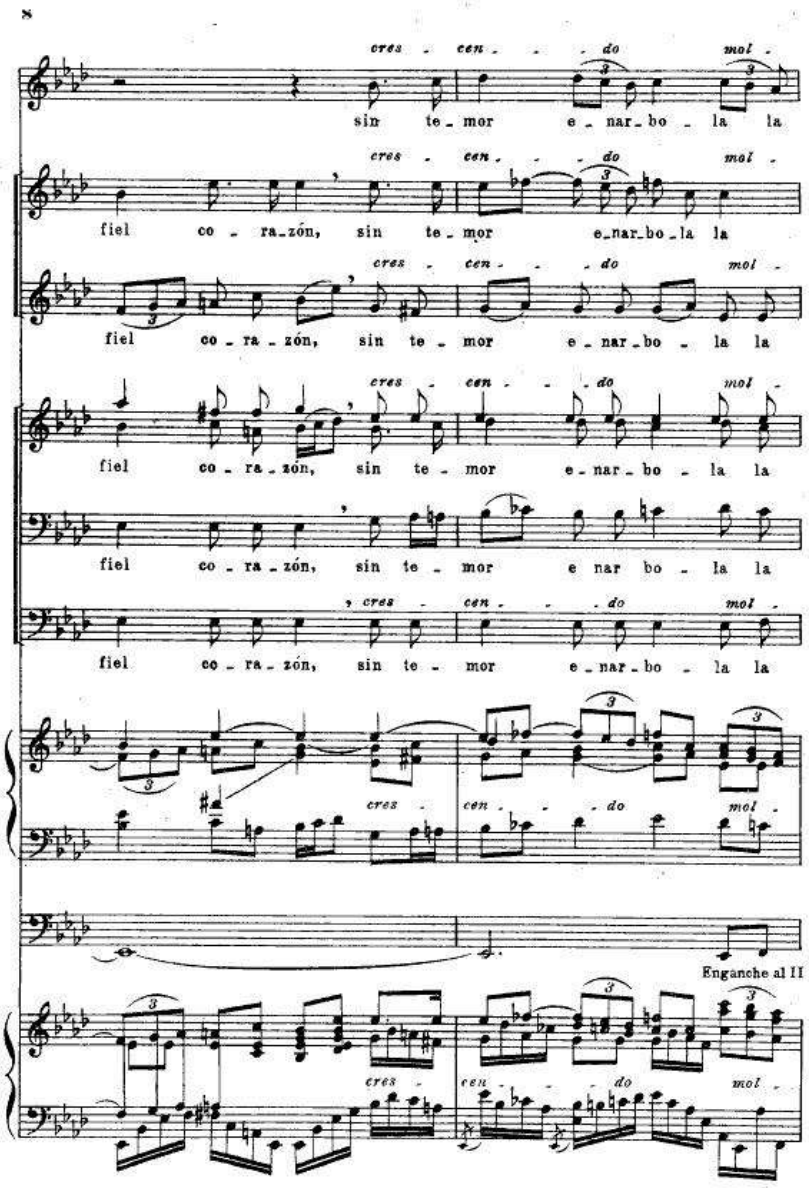

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 8

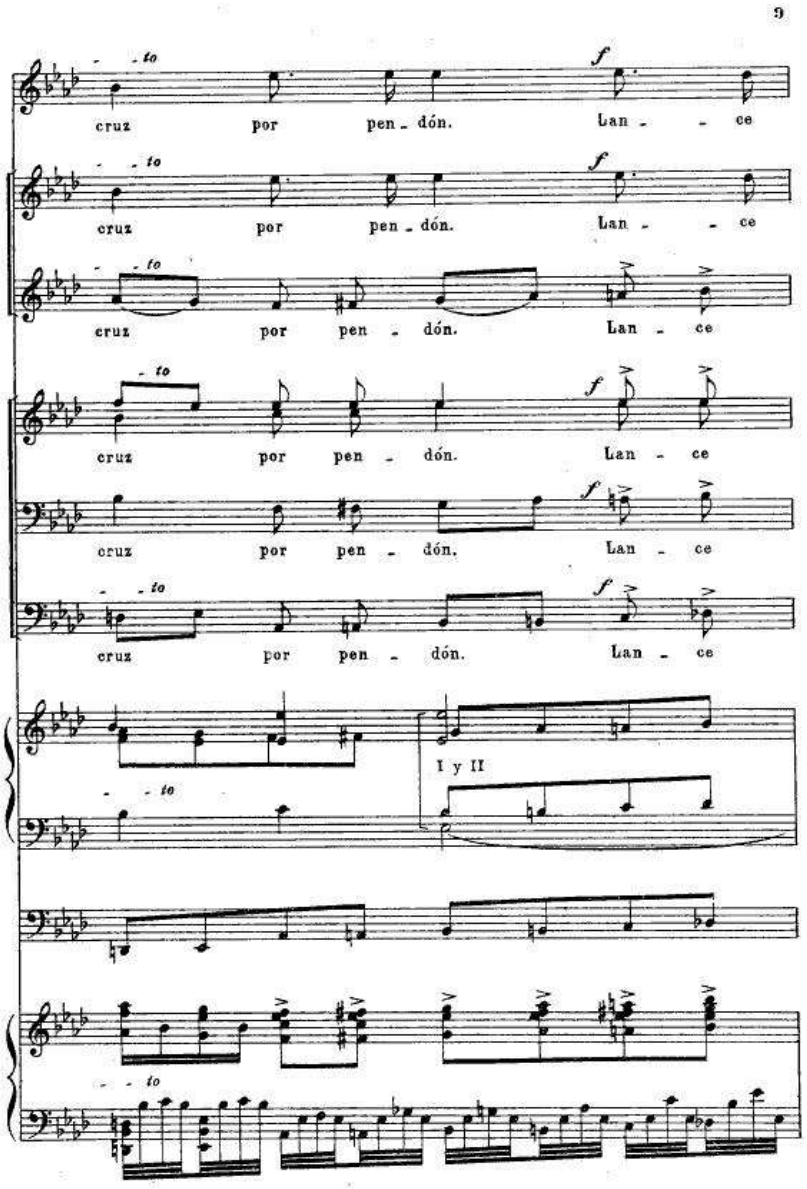

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 9

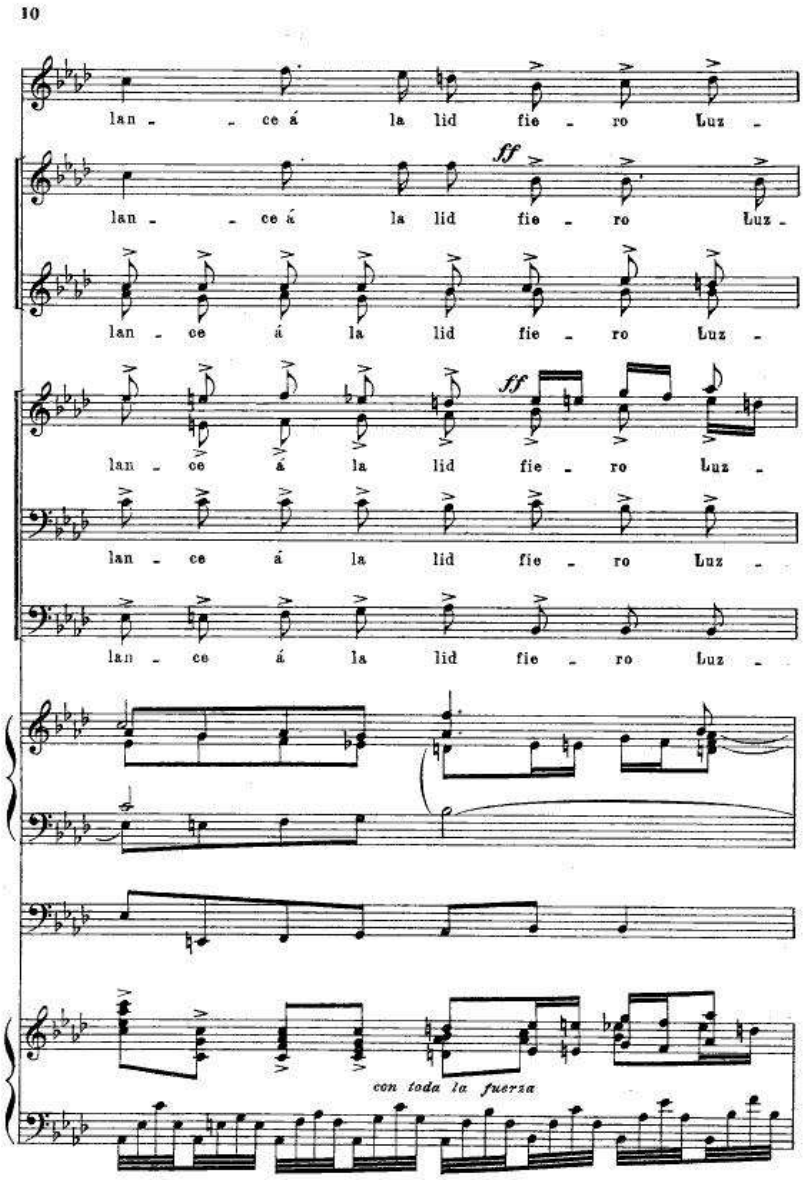

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p.10

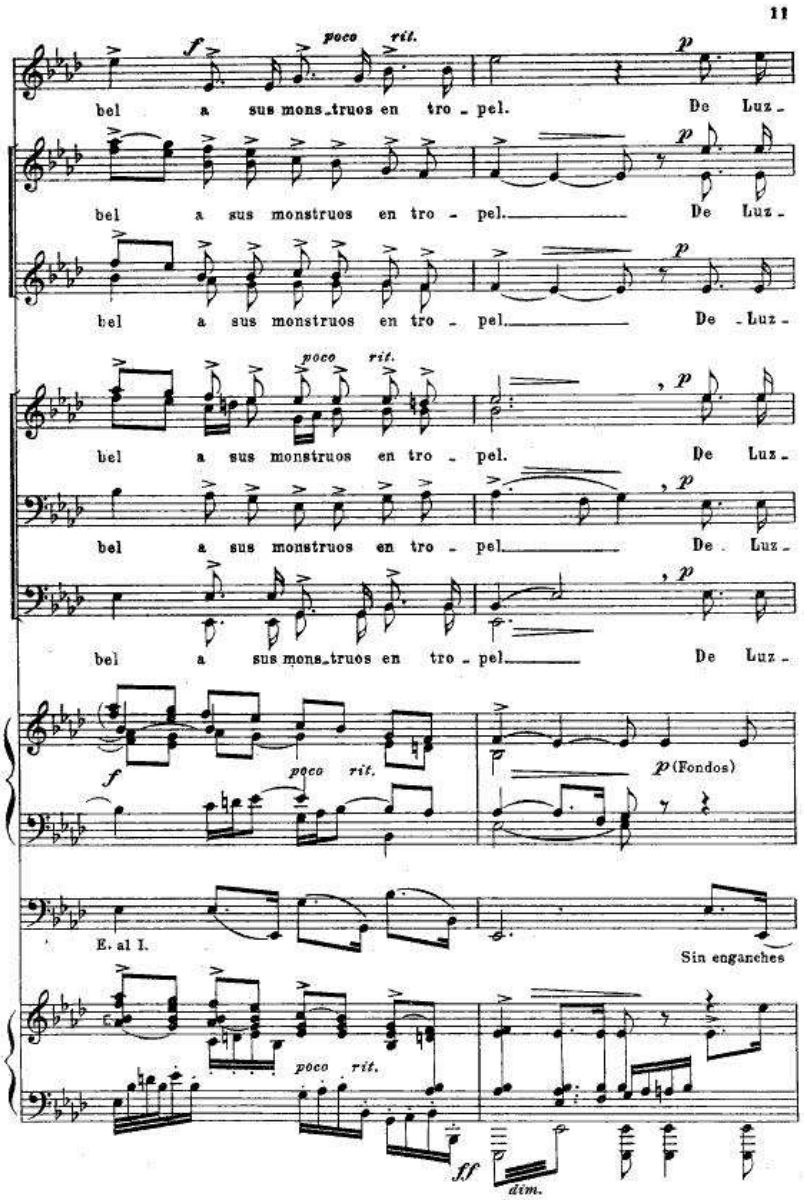

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 11

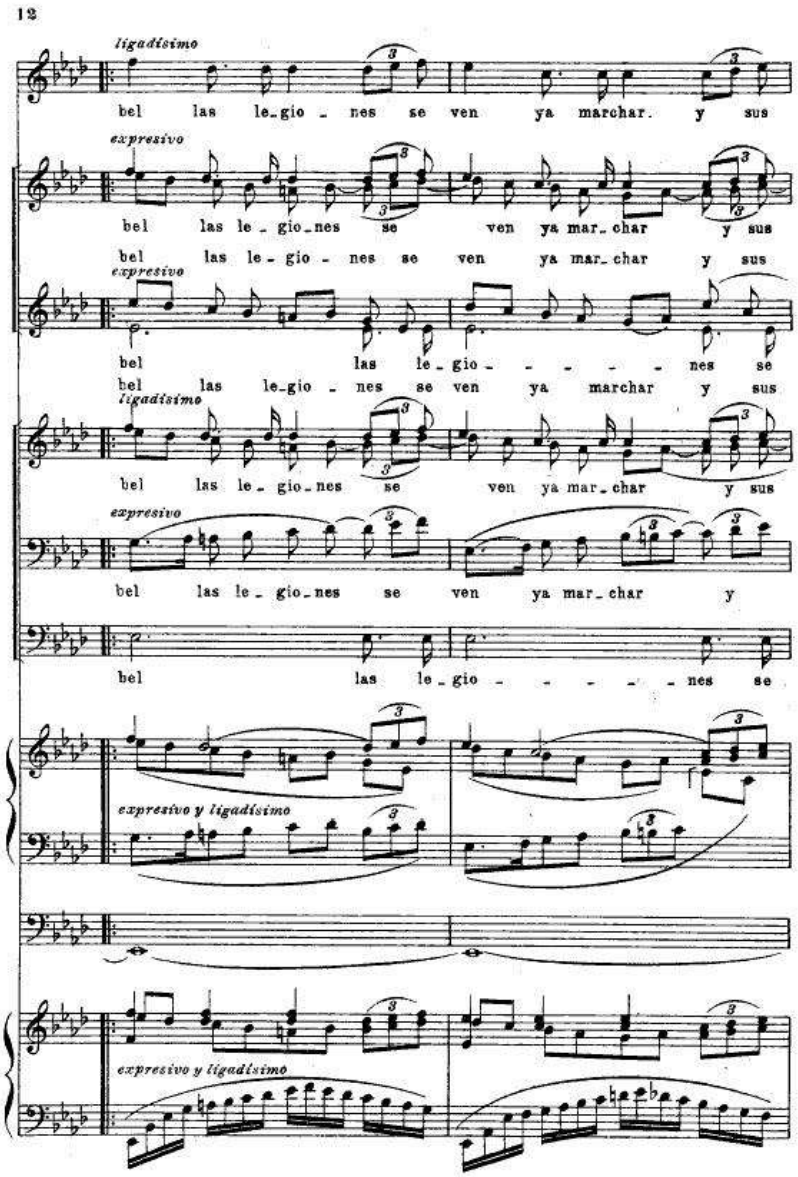

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 12

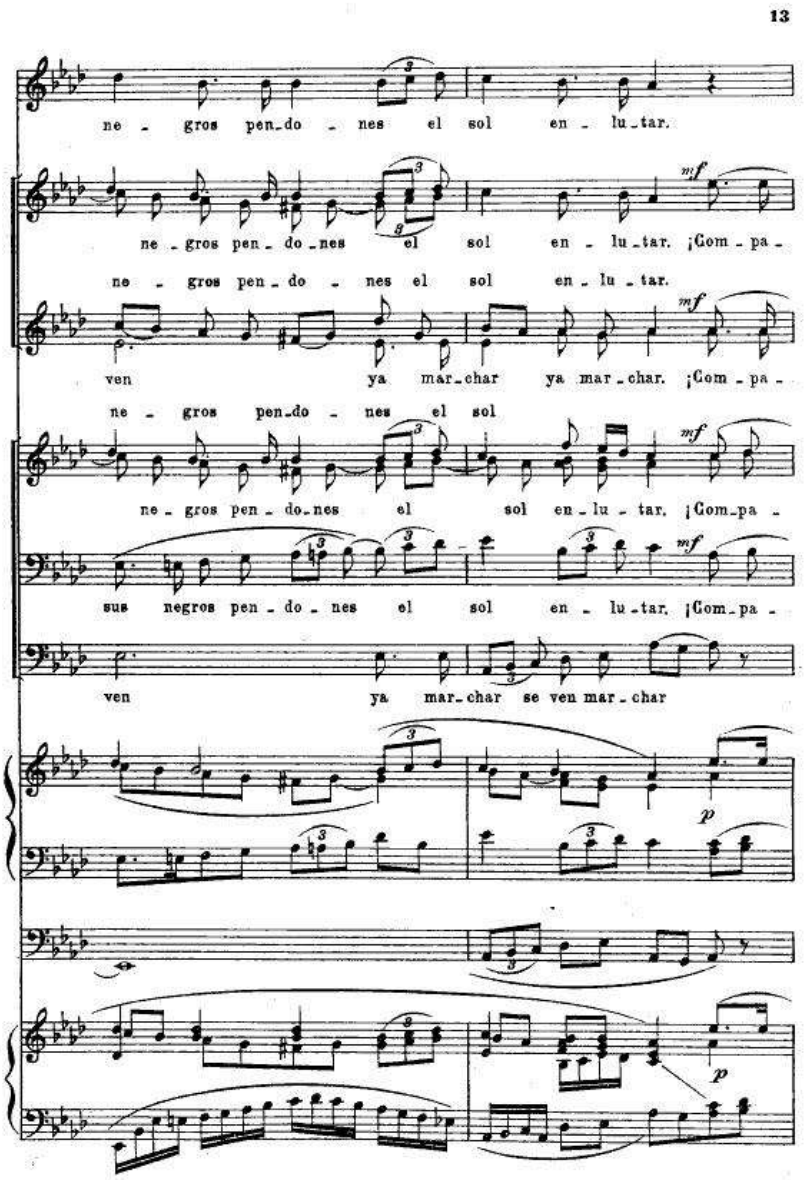

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 13

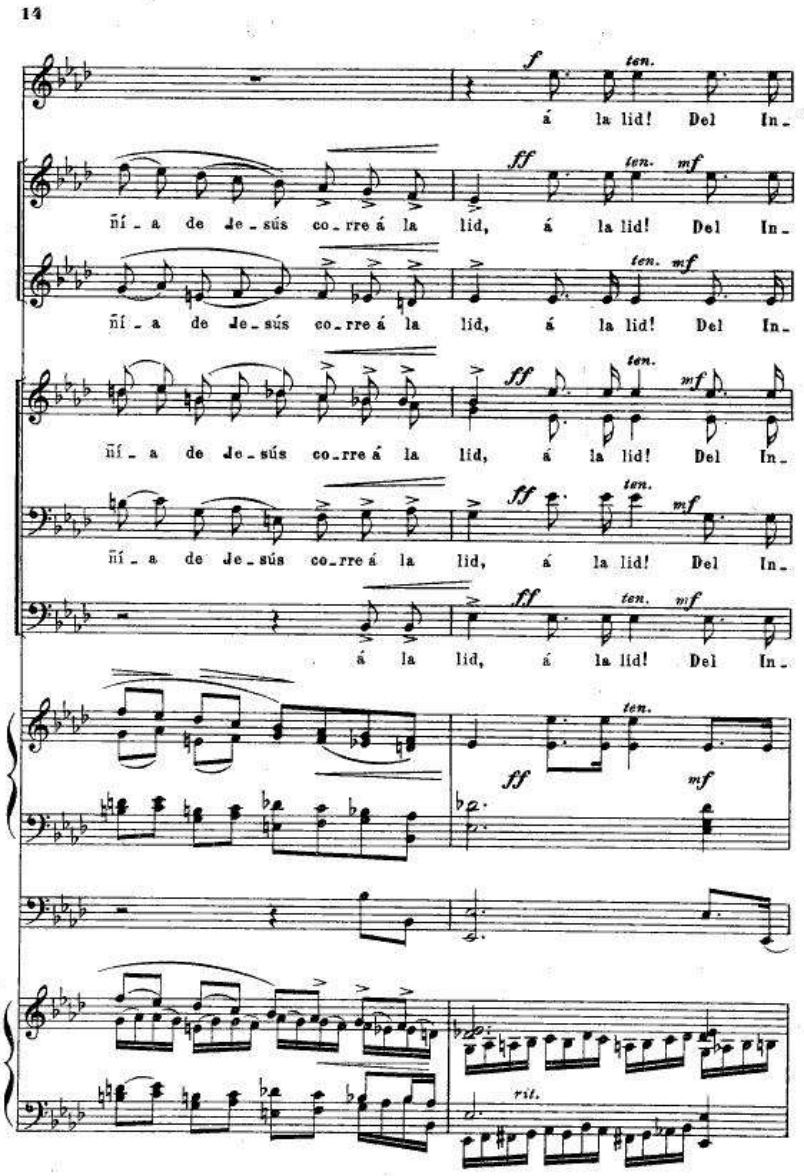

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 14

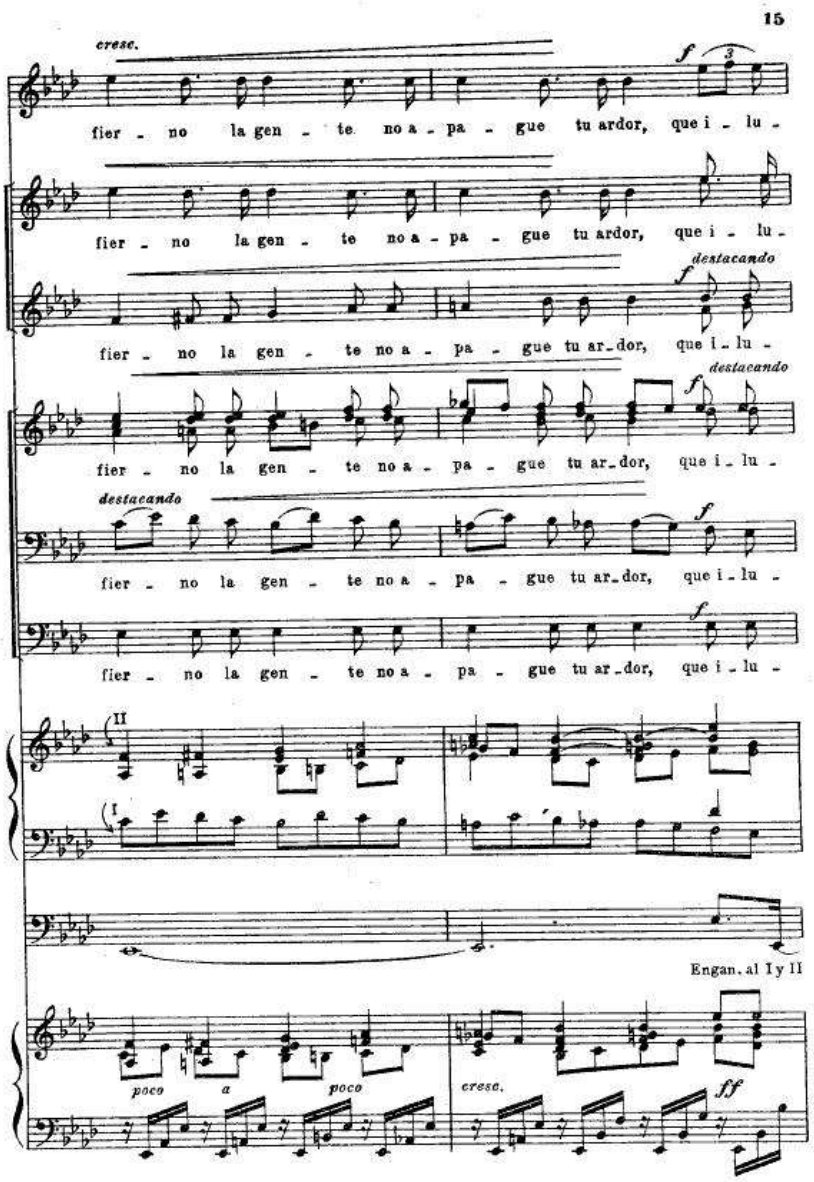

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 15

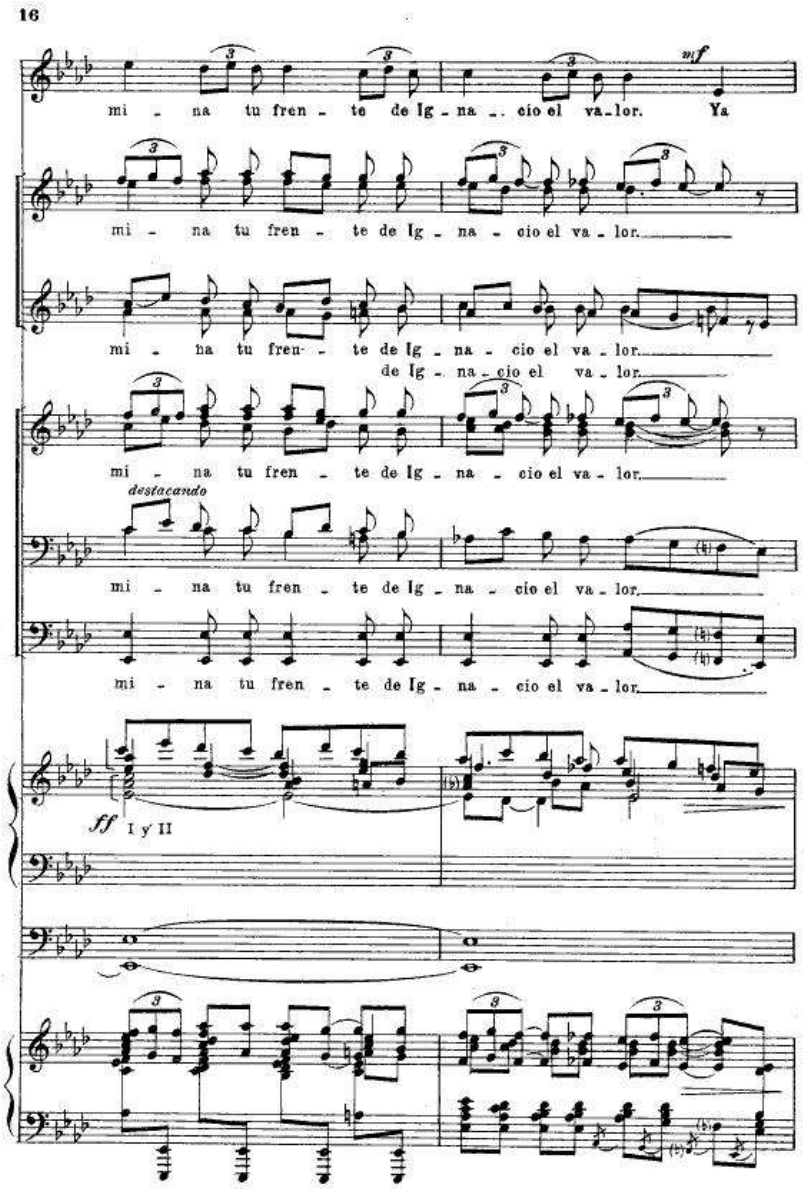

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 16

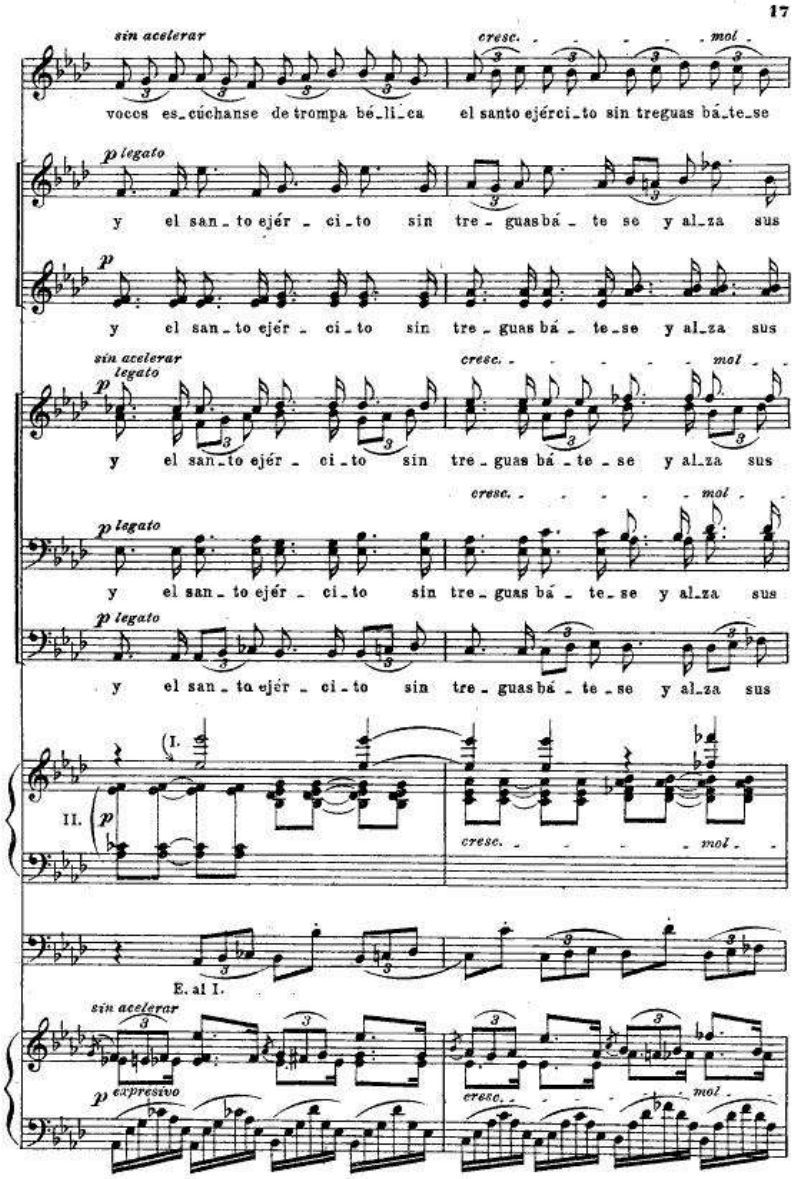

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 17

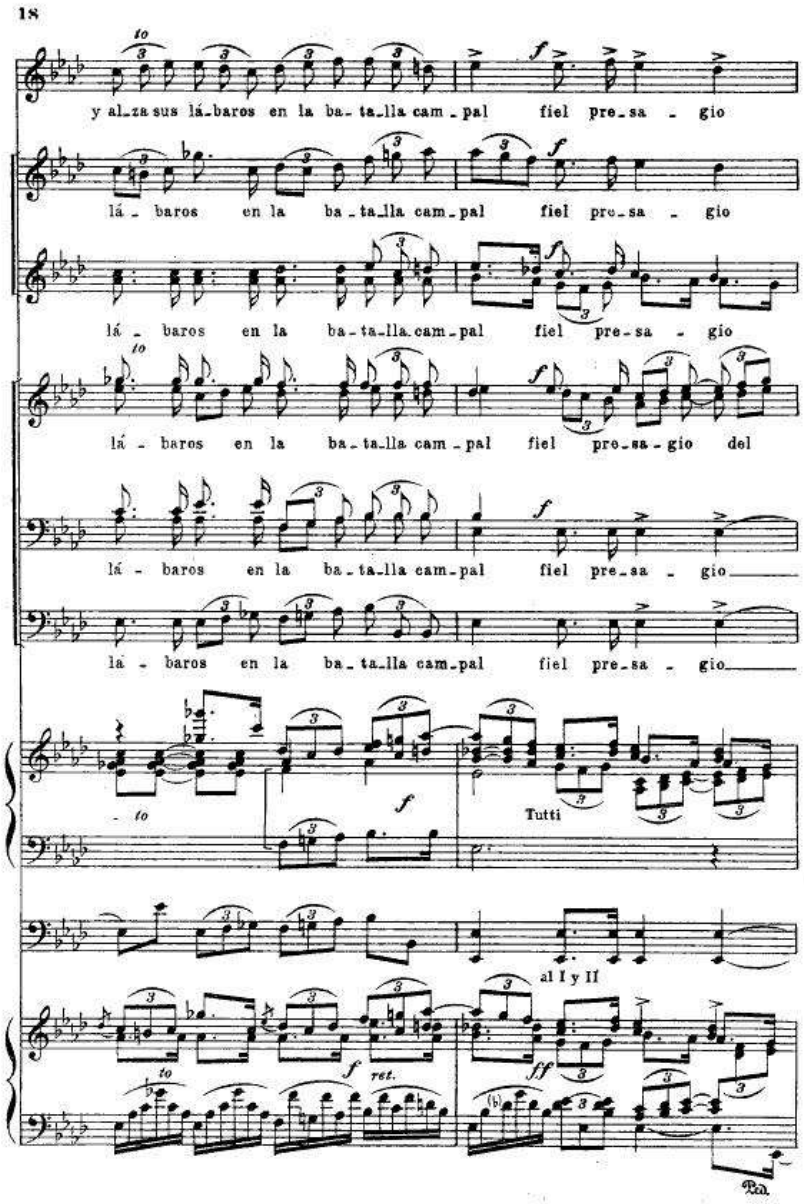

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 18

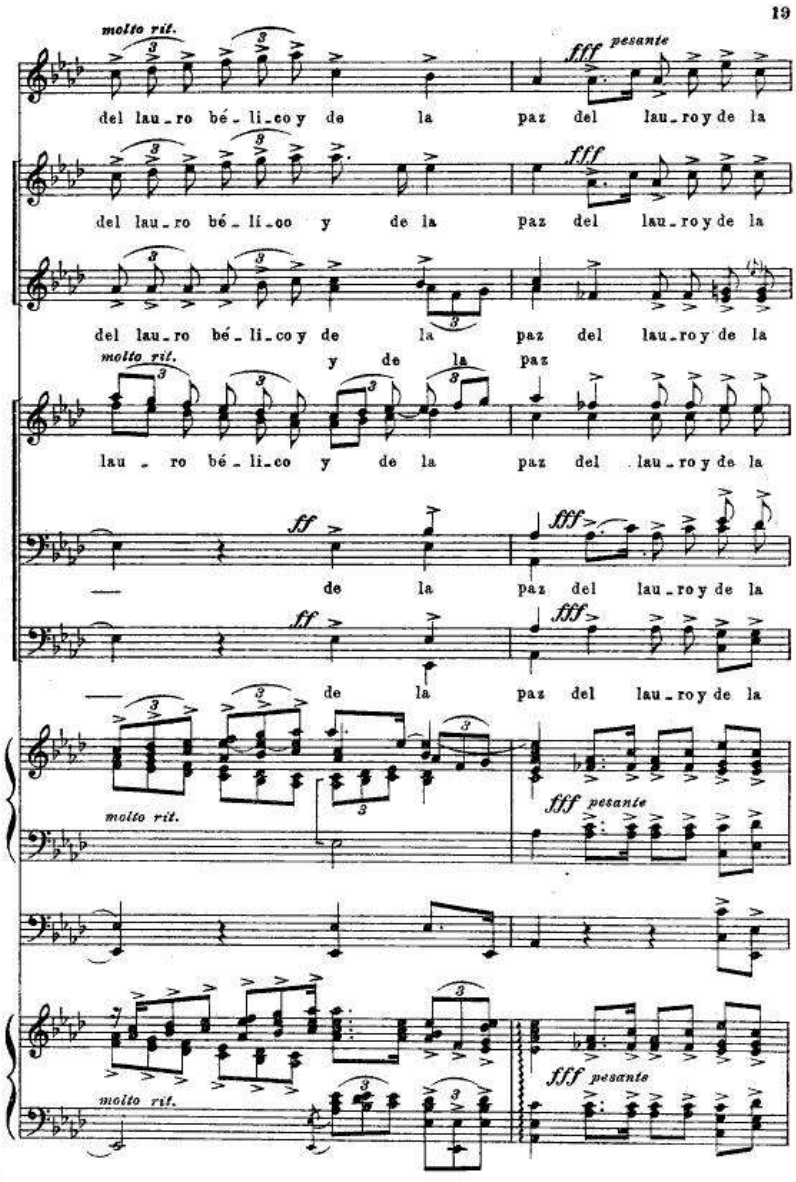

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 19

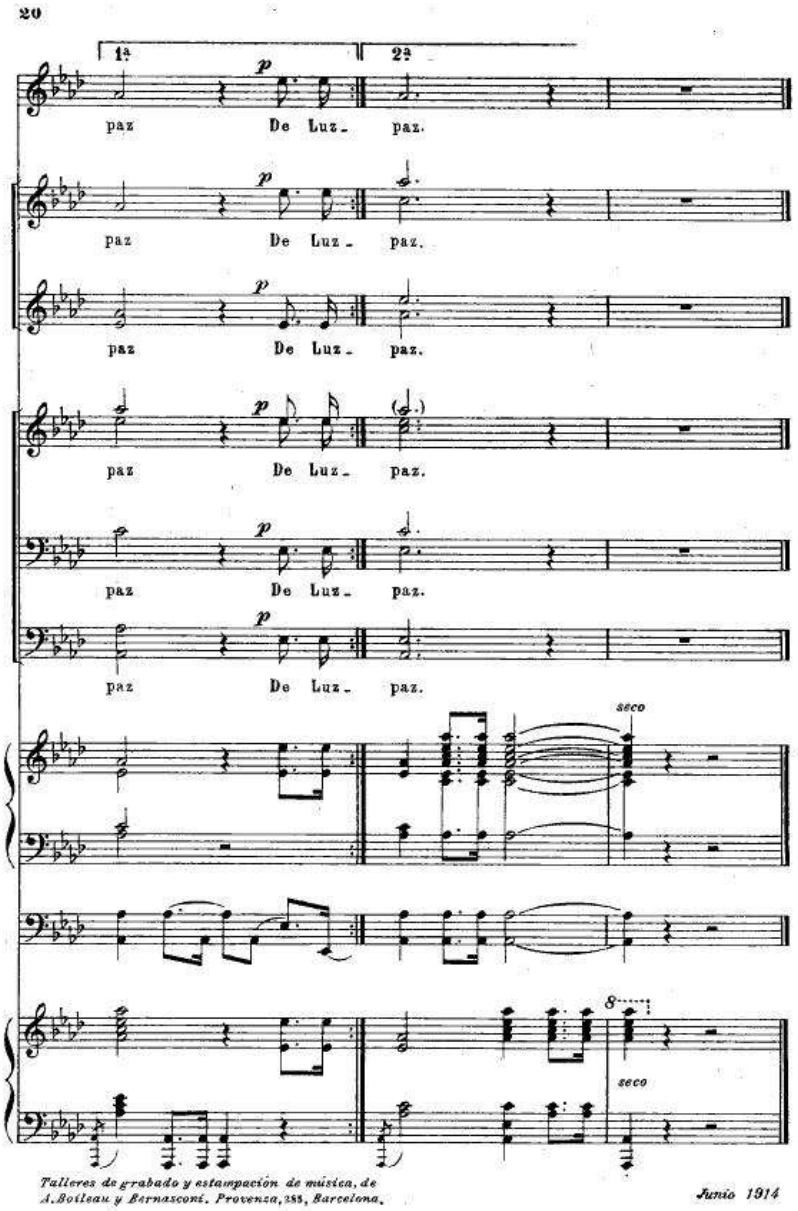

Marcha de San Ignacio, versió del P. Nemesio Otaño, (1917), p. 20

Altres versions en referència a la Marxa de Sant Ignasi:

. Alberto Aguirre (*1886; †1973)

. Marcos Alcorta Galarre (*1836; †1897), *Marcha de San Ignacio con variaciones*, a l'orgue; i *Marcha nueva de San Ignacio*, a 4 veus (S 1, 2, T, B) i orgue.

. Ramon Aramburu (*1902; †1923)

. Feliciano Beobide Udaquiol (*1888; †1956)

. Romualdo Gochicoa (1853c.)

. Juan José Gainza[72], per orgue

. José M. Iparraguirre (*1820; †1881)

. Martín Rodríguez (*1871; †1961), va escriure *Tres Interludios sobre la Marcha de San Ignacio*[73].

. Gregorio Vera Idoate (*1890; †1937)

I també es troben versions anònimes per a piano, a 4 veus (T 1, 2, Br, B) i orgue; i per banda.

Destacaré la versió de José Ignacio de Aldalur (*1829; †1890)[74], organista i compositor, amb el títol *Marcha nueva de San Ignacio,* amb l'estructura musical: piano i orgue, violí, i 4 veus (Soprano 1, Soprano 2a o Contralt, Tenor i Baix), amb lletra de Ramon Garcia, sj, que anoto a continuació.

[72] Juan José Gainza director del cor "Biotz Alai Abesbatza" (1966-1988) d'Algorta (Getxo, Vizcaya)
[73] Obra, dedicada al seu amic Emili Ocaña, pvre., per a orgue amb pedal, que va escriure (1940) i es publicà en *Tesoro Sacro Musical* (Tomo II, Madrid, juliol 1941, pp. 85-92).
[74] José Ignacio de Aldalur Iriarte (*1829; †1890) fou organista de la parròquia de San Sebastián de Soreasu d'Azpeitia.

MARCHA NUEVA

DE

SAN IGNACIO DE LOYOLA.

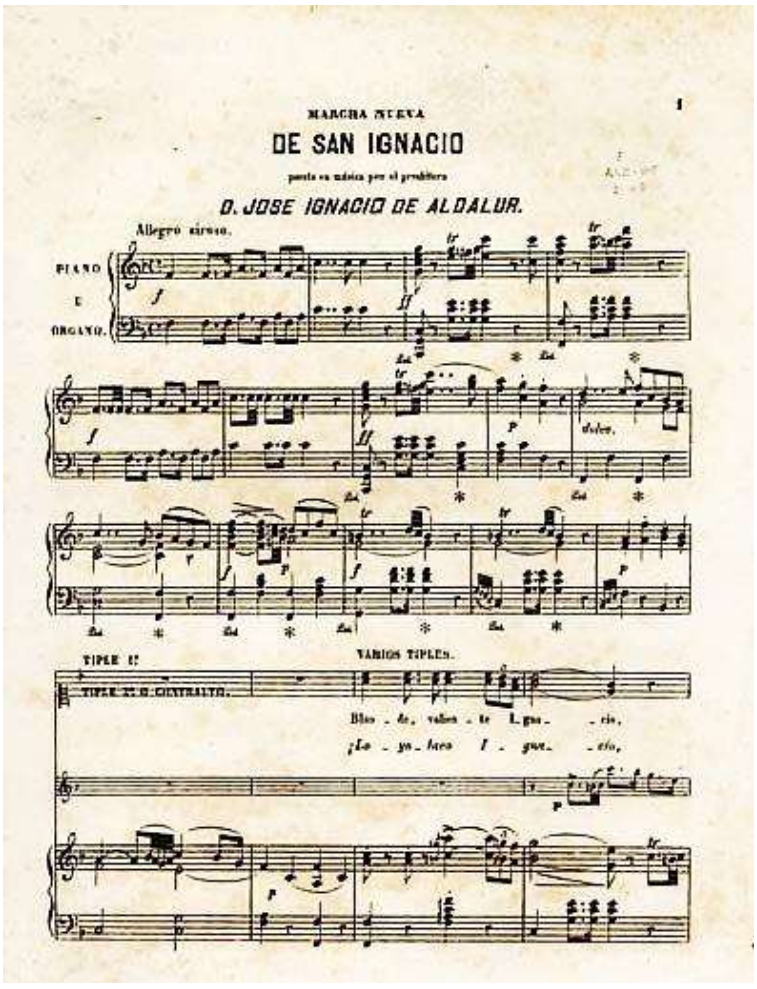
MARCHA NUEVA

DE SAN IGNACIO

D. JOSE IGNACIO DE ALDALUR.

Allegro airoso.

PIANO E ORGANO.

VARIOS TIPLES.

Marcha nueva de Sant Ignacio, de José Ignacio de Aldalur
p. 1

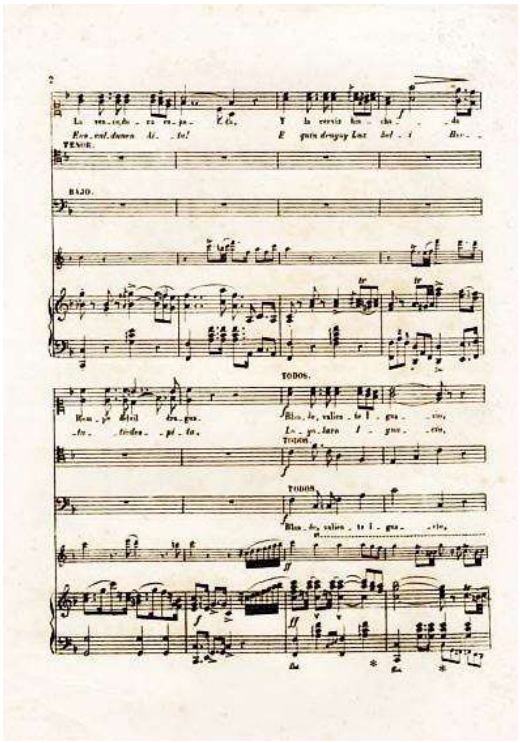

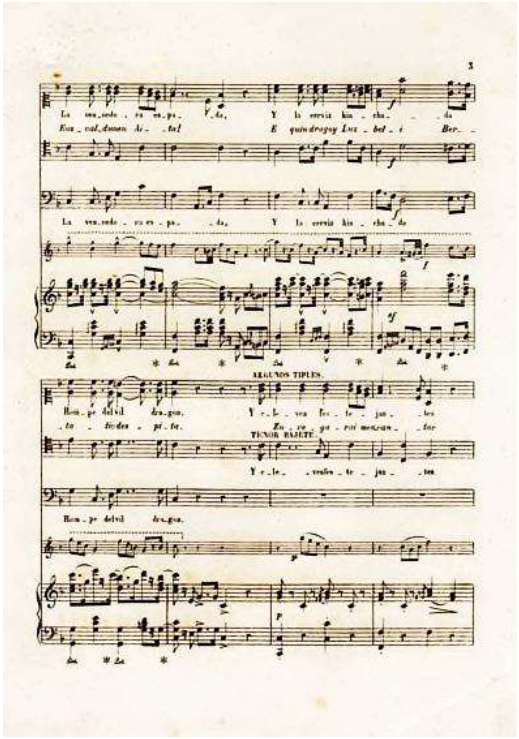

pp. 2 - 3

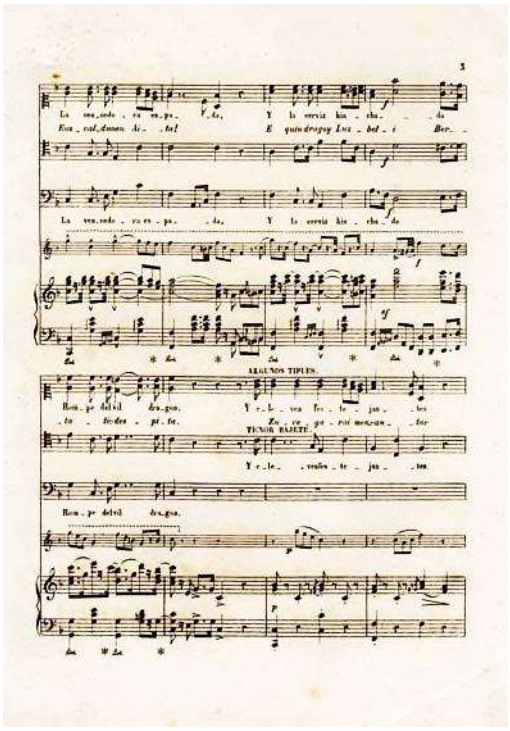

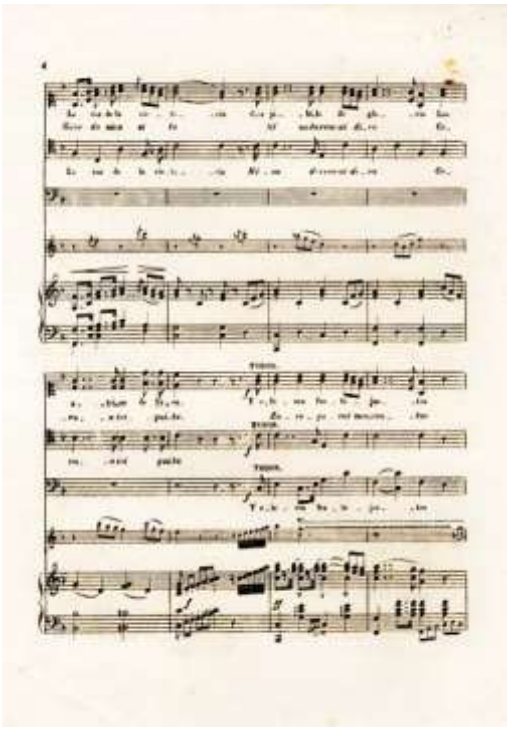

pp. 4 - 5

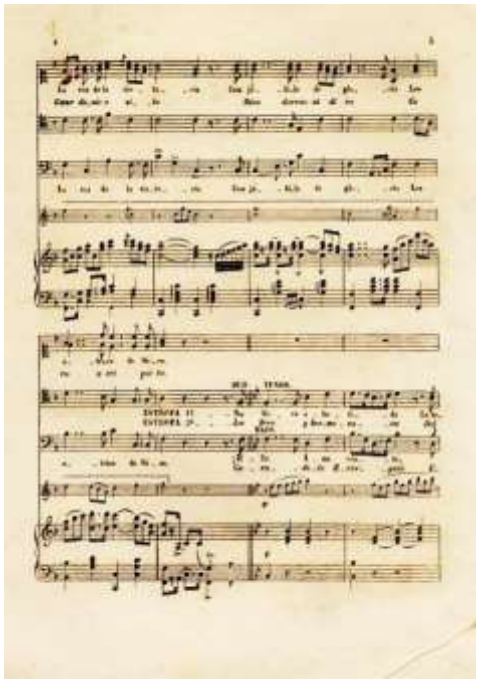

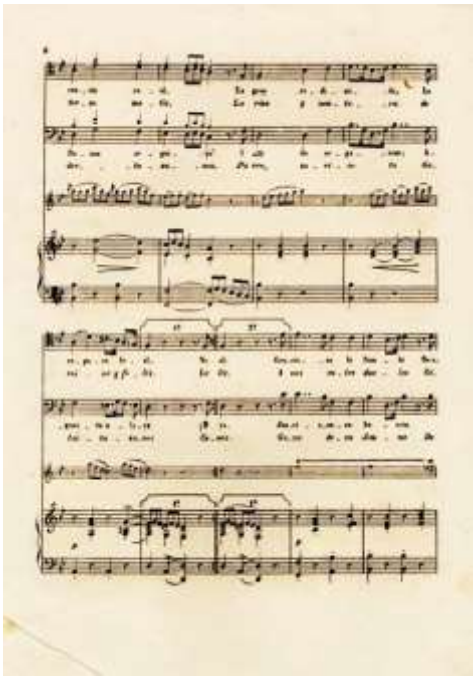

pp. 6 - 7

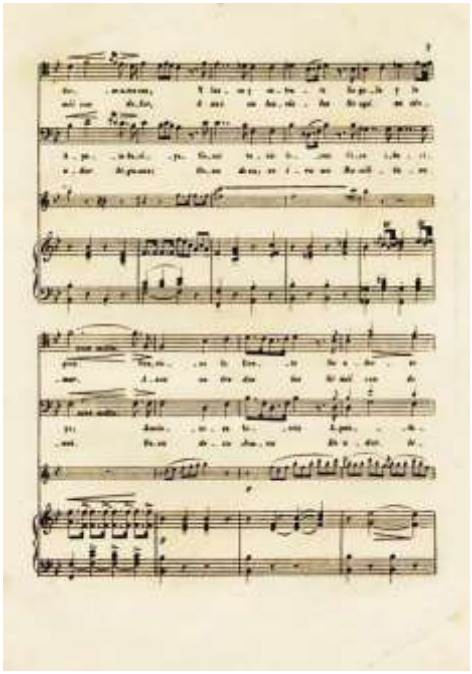

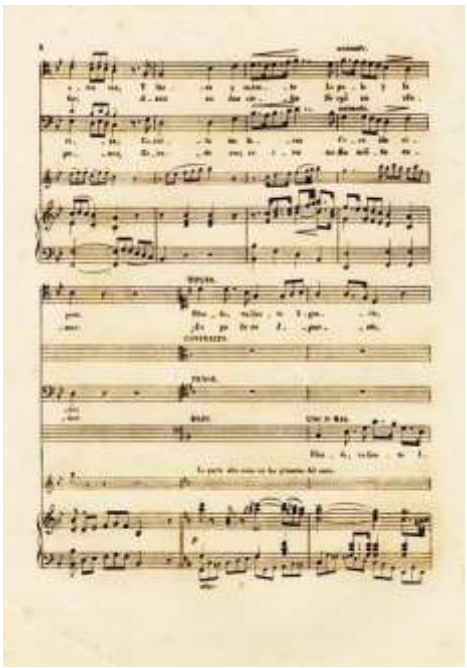

pp. 8 - 9

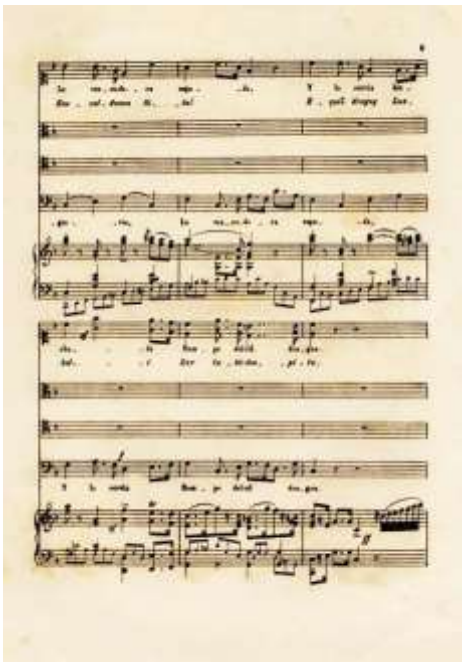

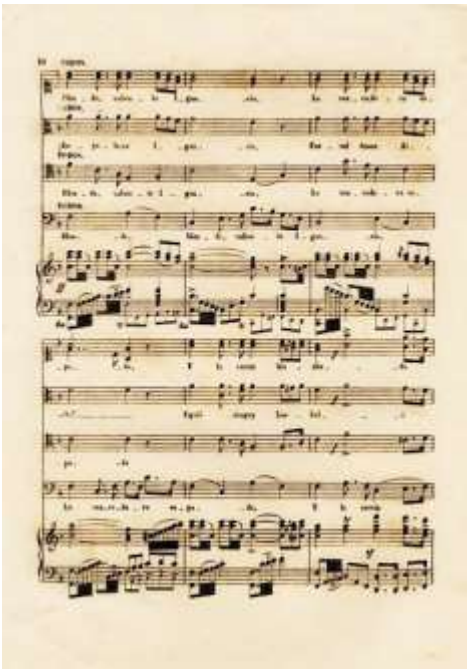

pp. 10 -11

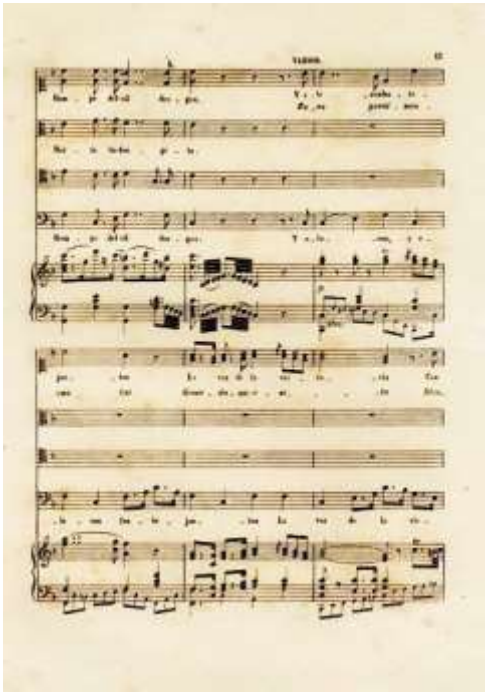

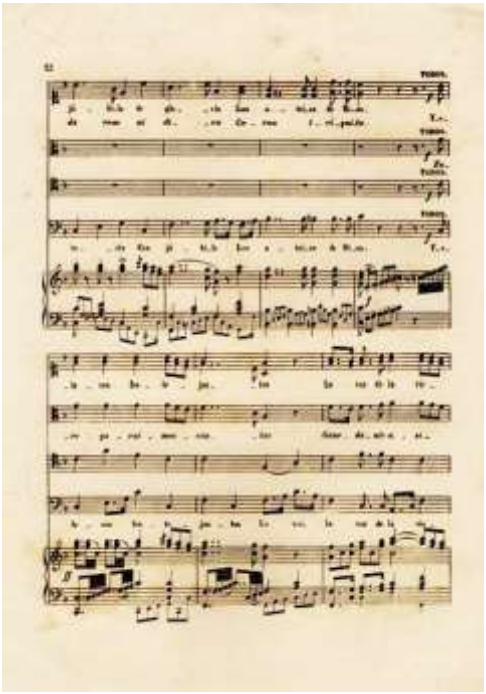

pp. 12-13

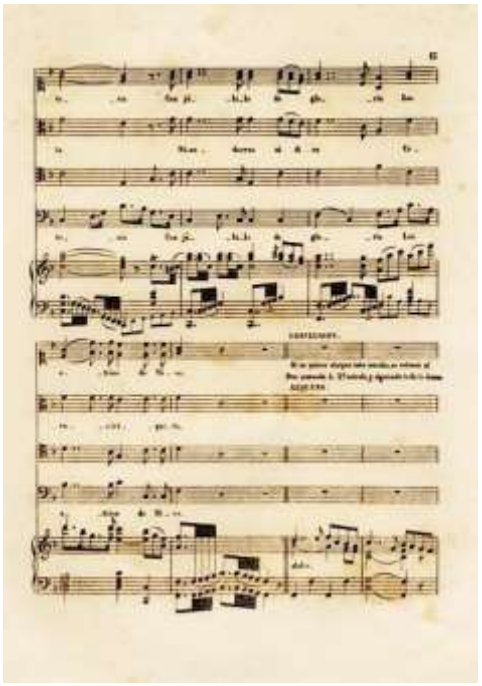

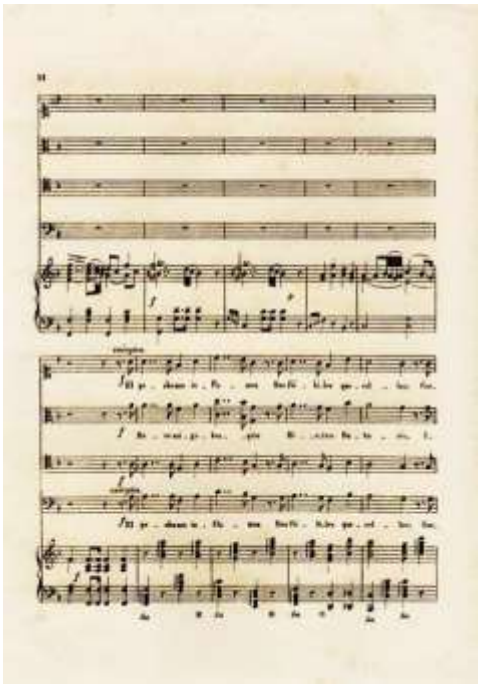

pp. 14-15

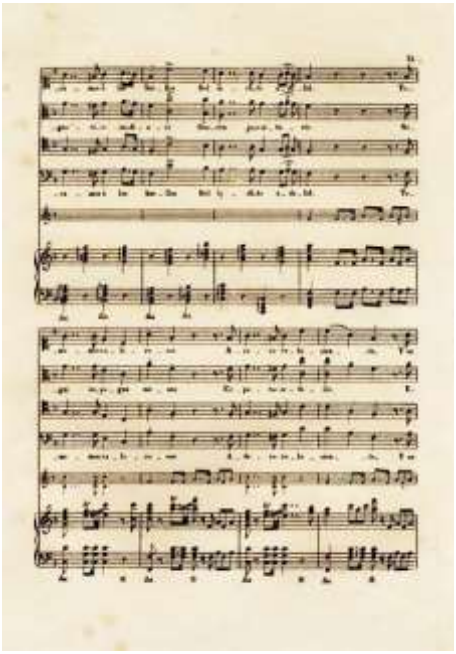

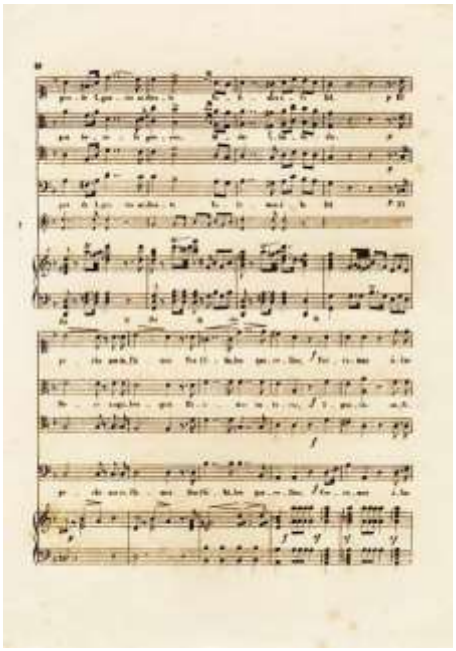

pp. 16-17

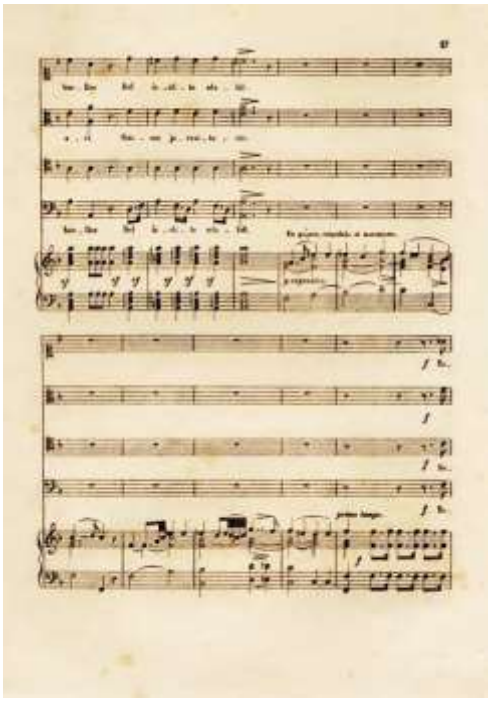

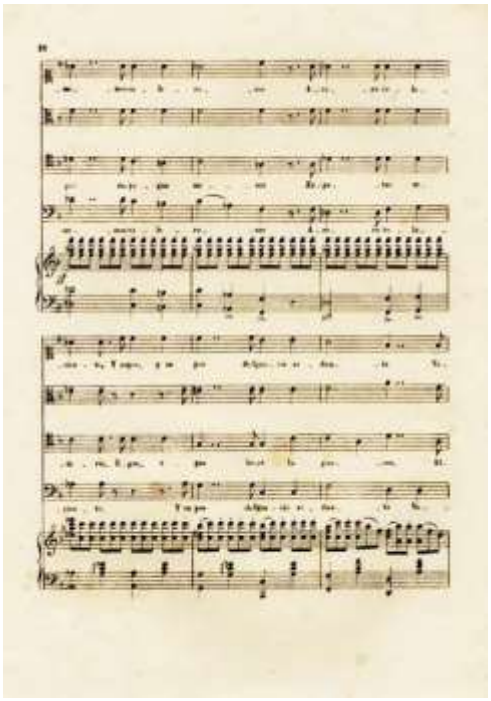

pp. 18-19

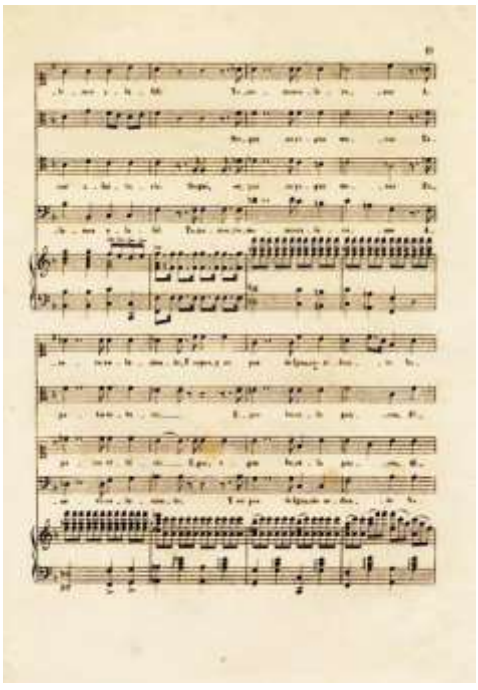

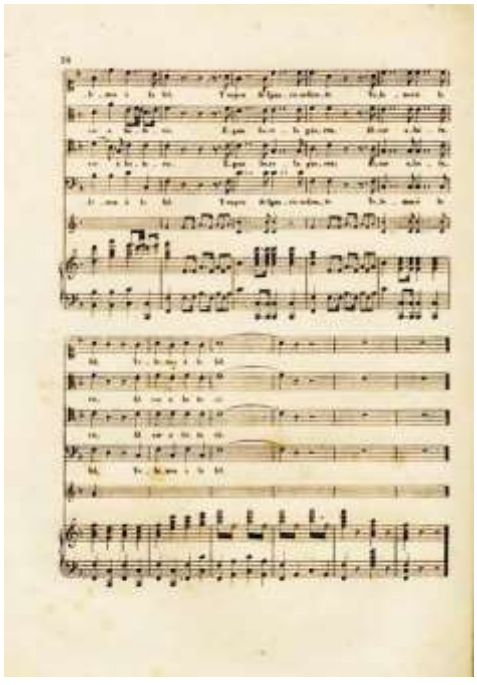

pp. 20-21

Text de la *Marcha nueva de San Ignacio*

Refrán

Blande, valiente Ignacio
la vencedora espada,
y la cerviz hinchada
rompe del vil dragón;
y eleven festejantes
la voz de la victoria
con júbilo de gloria
los atrios de Sion.

Estrofas

No llore abatida
la herencia real,
la grey redimida,
la esposa leal.

Graciosa la frente
se adorne otra vez,
y luzca y ostente
la gala y la prez.

La prez y hermosura
del terso matiz,
la risa y ventura
de reina feliz.

Asaz entre duelos
gimió con dolor,
asaz en los cielos
se oyó su clamor.

Conclusión

El pecho nos inflamen
sus flébiles querelles,
corramos tres las huellas
del inclito Adalid.
Tomemos valerosos
acero reluciente,
y en pos de Ignacio ardiente
volemos a la lid.

5.3.- Els Goigs[75]

La devoció popular ha portat a voler dedicar els *Goigs* ─"cançons" de lloança o de petició en honor de la Mare de Déu o dels Sants explicant, alhora, algun passatge rellevant de la seva vida o algun miracle─ també a Sant Ignasi de Loiola, i als seus companys de la Companyia de Jesús que, a Manresa, han tingut un paper rellevant, com Sant Francesc Xavier, Sant Lluis Gonçaga, Sant Francesc de Borja, Sant Estanislau de Kostka i Sant Pere Claver.

Atès que el nombre de goigs que s'han localitzat, considero necessària una breu explicació de la forma poètico-musical d'aquesta forma que llegida o cantada que era molt utilitzada per la devoció popular.

Els goigs són un gènere poètic religiós de caire semipopular, que, com a himnes (generalment en vers, encara que també poden aparèixer com a formes poètiques en prosa), consten d'un text i d'una melodia. Gairebé sempre coincideixen amb l'estructura de la dansa provençal, que varen conrear els trobadors. Generalment, cada goig es representa amb una posada o estrofa, i una tornada o refrany que es va repetint.

Des del punt de vista poètic, aquest gènere va ser conreat abundosament, fins a l'actualitat, tant per autors anònims (a la majoria de casos) com per poetes cultes. Sembla, però, que la forma i estructura del text dels *goigs* es fixà cap al segle XV. Per la seva forma poètica, típicament popular, els goigs s'escriuen, isosil·làbicament, en versos d'art menor (utilitzen majoritàriament l'heptasíl·lab), encara que poden compondre's en diferents metres. Però, l'estrofa més generalitzada és la quarteta (assonant, o, més freqüentment, consonant), és a dir, grups (sovint per parelles) de quatre versos heptasíl·labs. (Quan les estrofes són de vuit versos, la primera i la darrera solen ser de quatre versos). El nombre d'estrofes pot variar, encara que el procediment més habitual consisteix en presentar de nou a quinze (o com a

[75] Veure BALLÚS CASÓLIVA, Glòria; i EZQUERRO ESTEBAN, Antonio: *Els Goigs de Catalunya al món. Una forma musical culta i popular.* Barcelona, Ediciones Experiència, 2015.

molt, a disset, malgrat que també hi ha casos aïllats que poden arribar fins el vint-i-cinc).

5.3.1.- Els Goigs en fulles volants

Els gogis generalment es presenten en una sola fulla volant. En el seu esquema formal, literàriament, els goigs solen constar de les següents parts, seccions o moviments:

1.- Una ***endreça**,* és a dir, una estrofa o posada introductòria de quatre versos, anomenada també ***tonada*** o ***entrada**,* a manera de refrany, en la que es dóna a conèixer la intenció general del poema, tot això amb una rima encadenada (abab) o creuada**.**

2.- Un nombre indeterminat d'***estrofes*** o ***cobles*** (que oscil·len entre cinc i vint-i-cinc) sovint cantades "a solo", "a dúo", o per un petit cor, amb sis versos heptasíl·labs cadascuna, de manera que formen una quarteta els quatre primers, i un dístic (la retronxa) amb la mateixa rima els dos últims precedents, el qual dístic, a la vegada, conforma una altra quarteta que es completa amb els dos darrers versos de l'endreça o de la tornada que es repeteix al final de cada estrofa).

3.- Una ***tornada*** o ***refrany*** final, és a dir, un "ritornello", "respuesta" o resposta (una quarteta que rima com l'entrada inicial i conté els dos versos de refrany o les dues darreres rimes, és a dir, la *rescobla*) que es repeteix després de cada cobla —i què, en els casos corresponents, és cantada pels fidels—.

En realitat, tot això es pot sintetitzar com a quatre versos d'entrada, un nombre indeterminat de cobles o estrofes (de vuit versos cadascuna, dels quals són: sis de propis, més dos manllevats de l'entrada), i una tornada final de quatre versos. Temàticament, a la tornada es sol sintetitzar el missatge i

significat dels goigs concrets: dels seus quatre versos, sovint, els dos primers es corresponen amb una lloança, mentre que en els dos últims es formula ja una petició (consistent, generalment, en demanar un favor concret, demanar il·luminació per lloar les excel·lències del sant patró, o demanar-li gràcia en vida o salvació a l'hora de la mort).

En l'entrada, el tercer i quart vers s'anomenen *retronxa* o *rescobla* fan la funció de refrany. Els trobem també (repetits) com els dos últims versos de cada estrofa. Les cobles, tenen sis versos propis, més dos últims, que coincideixen amb la retronxa (és a dir, que coincideixen amb els versos tercer i quart de l'entrada). Els goigs acaben amb un grup de quatre versos anomenats tornada, la qual pot ser igual que l'entrada, o només mantenir la retronxa (és a dir, els tercer i quart versos de l'entrada).

Tècnicament parlant, si ens referim a les fulles volants impreses com a "imatge física" dels goigs, hi trobem els diferents elements gràfics que avui coneixem. Físicament, els goigs apareixen en aquests casos en un sol full, aproximadament de 30 x 20 cm, encara que també n'hi ha d'impresos a doble full.

En aquest sentit, una de les característiques més notables de les melodies de goigs al llarg del temps és el seu caràcter generalment local, fent referència, molt sovint, a representacions iconogràfiques concretes d'una determinada advocació (una verge, un sant...) tal com es veneren als diferents pobles, viles i localitats.

Musicalment, els goigs ajuden a construir una imatge "audio-visual". Ofereixen una imatge "sonora" que evoca (cada vegada que es canten) la imatge "visual" que els fidels tenen davant els ulls mentre es canten els goigs. A més, molt sovint, aquesta imatge "audio-visual" serà reforçada, en el mateix moment de la seva interpretació pràctica i musical, a les mans dels fidels (que sostenen la fulla volant), mitjançant la representació gràfica de la talla, com a encapçalament, a la part superior de les fulles volants a on s'imprimien els textos i, a vegades, fins i tot la música d'aquests goigs.

Finalment, de la repetició reiterada dels goigs, donarà lloc a que els fidels associïn el seu cant —la música en sí, desproveïda de qualsevol altre aspecte extramusical— a la imatge concreta (escultura, pintura, etc.) de la seva devoció.

La música vehicula, així, tot un complex procés d'adoctrinament cap al poble en el qual la jerarquia eclesiàstica l'inocula, subliminalment (paulatinament més a cada vegada que s'interpreta de nou), el seu missatge pastoral.

Des del segle XX aproximadament, podem dir que la melodia dels *Goigs del Roser*, per exemple (que tenia un abast molt ampli, doncs era coneguda per a molts fi dels), va servir de "melodia-tipus" per aplicar-hi el text concret que corresponia a la imatge a la que en aquell moment es tenia devoció, i a la qual se li cantava.

No sabem quina relació específica es podria establir entre les fulles volants de goigs sense música, i la seva possible interpretació. Sabem que molt probablement es cantaven, però no sabem com, ni quina melodia es podia aplicar en aquests casos. Com a primera hipòtesi, podríem aventurar que aquestes fulles volants sense cap inserció musical, servissin simplement per seguir el text que algú resava o, fins i tot, cantava (en aquest cas, segurament músics professionals pertanyents a una capella de música).

En un temps en el que la majoria de la població era analfabeta o illetrada, i molt pocs coneixien el llenguatge i escriptura musicals, una altra opció molt plausible (com encara avui comptem amb exemples d'això en tot l'àmbit hispànic, incloent-hi Llatinoamèrica), era la de guardar aquestes fulles volants com a recordatori, a manera d'estampa, a les cases particulars de cadascú, col·locades generalment, al rebedor o entrada de la casa, o bé al costat d'una capelleta portàtil de la Mare de Déu, o en un ús domèstic molt flexible, a sobre les calaixeres, als dormitoris dels malalts, a les alcoves, etc., i en les cases pairals o masies, en l'oratori annex o petita capella o ermita.

Tanmateix, es podria pensar en que aquesta enorme quantitat de goigs transmesos en fulles volants que es troben sense música —estem parlant de

milers de casos—, si eren cantats (com sabem d'alguns exemples ja esmentats), a banda de les advocacions més locals i específiques, haurien pogut utilitzar algunes músiques "comuns" conegudes quasi per tothom; és a dir, re-utilitzar melodies que es cantessin a tot arreu per la seva advocació general.

Pel que fa als goigs que finalment es componien "en música", haurien dues possibilitats de cara al músic:

1.- Que fes un treball pròpiament "de creació", en llibertat per triar la seva melodia i vestir-la amb veus, instruments, etc.
2.- Que fes una tasca (més o menys complexa, segons els casos), d'harmonització o adaptació a partir d'una melodia i/o composició preexistent.

Les primeres proves documentades d'aquests *Goitxs* a l'època medieval (en el cèlebre *Llibre Vermell* de Montserrat) i fins a l'actualitat, el desenvolupament del gènere i les seves ramificacions artístiques ha seguit uns camins evolutius ben diferenciats. Es podria dir així que existeixen un tipus de goigs per cada avinentesa (a la Mare de Déu, als sants, per a les festivitats locals...).

Així, per *goigs* (un terme provinent del llatí «gáudium», *gaubança, joia,* de «gaudere», *gaudir*), s'entén les composicions poètiques en llaor de la Verge, els sants, o, fins i tot, Jesucrist, per a ésser cantades, les quals es divideixen en cobles, després de cada una de les quals es repeteix un mateix refrany[76].
Òbviament, el terme posseeix una connotació que li relaciona etimològicament amb el concepte de "goig", "emoció", "exultació", "felicitat", "gaubança", "plaer", "satisfacció", "joia", "content", "alegria".... Lògicament, aquest caràcter joiós,

[76] "Composició poètica en llaor de la Verge o d'un sant" (FABRA, Pompeu: *Diccionario Manual de la Llengua Catalana*. 1ª. ed., Barcelona, 1932 [ed. consultada: Barcelona, Edhasa, 1983, p. 644]; *-Diccionari de la Llengua Catalana*. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1995, p. 961; "Composició poètica per a ésser cantada en lloança de Jesucrist, la Mare de Déu o els sants" (ROIG MONTSERRAT, Joan: "Goigs", *Diccionari d'història eclesiàstica de Catalunya*. volum II D-O. Generalitat de Catalunya, editorial Claret, 2000, pp. 292-293).

acompanyarà tot el desenvolupament del gènere, així com el context —fins i tot, litúrgic i religiós, com també musical, literari, editorial...— dins el qual va evolucionar, al llarg del temps i fins els nostres dies.

Des del punt de vista poètic, els *goigs* es escriuen en diferents metres, però la estrofa més generalitzada és la quarteta, assonant, o, més freqüentment, consonant. Els primers testimonis de que disposem daten de l'Edat Mitjana, quan sembla ser que els set goigs de la Mare de Déu constituïen una devoció generalitzada entre els cristians (devoció que es constata a partir d'algunes misses i celebracions de deixes testamentàries).

Originàriament, doncs, els *goigs* són de caràcter marià i, potser, guarden certa relació amb la pràctica piadosa del Rosari, en la qual es canten paral·lelament els goigs, dolors i glòries a la Mare de Déu. Alguns exemples d'aquests tipus de composicions, els trobem ja des de les primeres manifestacions escrites de les llengües romances a la península ibèrica (castellà, català, gallec)[77].

De tots aquests exemples, la majoria són només literaris, és a dir, sense música, amb la excepció de les cantigues d'Alfons el Savi (en gallec) i dels goigs en el *Llibre Vermell* (en català). Per tant, aquests exemples "literaris" ens mostren que el concepte dels goigs va sorgir quasi coetàniament a tota la península i en les seves diferents llengües romances, i per tant, ens serveixen

[77] Així, cronològicament, van aparèixer referències als goigs a l'obra de l'autor castellà de finals del segle XII Gonzalo de Berceo, o a les *Cantigas de Santa María* (13.2d) d'Alfons X el Savi —en gallec i amb música—. De les semblances entre els goigs i les cantigues, ens parla el cèlebre musicòleg mossèn Higini Anglés. Durant els segles XIII i XIV, es varen difondre àmpliament, des de diferents parts, les meditacions dels goigs i dolors de la Mare de Déu. També Ugo Fulco (més tard, papa Climent IV, 1265-1268), va escriure un poema sobre "els set goigs de la Verge". Per la seva banda, els frares de l'Orde dels Servites (fundada el 1249), amb el recolzament de sant Pere de Verona, varen començar la seva devoció als "dolors de la Verge", la qual es reduïa a recitar un Parenostre i set Avemaries per cada un dels set dolors de la Mare de Déu. Poc després, tenim notícia dels goigs al *Libro de Buen Amor* de Juan Ruiz arxiprest d'Hita (14.me) —en castellà—, fins arribar al *Llibre Vermell* de Montserrat (14.ex-15.in) —en català i amb música—. A continuació, trobem referències als goigs a l'obra —en castellà— de Fernán Pérez de Guzmán (*1375; †1460), a l'obra del gallec Juan Rodríguez del Padrón (*1395?; †1450?). Avançat ja el segle XV, trobem també al àrea de parla catalana, de caràcter marià, els famosos *Goigs del Rosari (del Roser)* i el *Psalteri o Roser de la Verge Maria,* que foren falsament atribuïts a sant Vicenç Ferrer (*1350; †1419). Aquests darrers afegeixen la Vinguda de l'Esperit Sant, resumint l'Assumpció i la Coronació en un sol goig: la Glorificació de Maria.

per estudiar l'origen i context on apareixen els goigs. Ara bé, cal remarcar que, dels exemples esmentats, només porten música les cantigues (en gallec) i el exemple del *Llibre Vermell* (en català), mentre que els trobats en castellà no ens han arribat amb música. A més, d'aquests dos únics exemples musicals conservats, el de les cantigues no va tenir continuïtat, mentre que el català va iniciar una llarga tradició gogística —de segles—, donant notícia excepcionalíssima de cançons, les quals també *es ballaven* (testimoni únic per a l'època a nivell mundial, en llengua vernacle i amb referències per a l'estudi de les danses a la baixa Edat Mitjana).

Com a devoció integrada en la litúrgia, els *goigs* perduraren fins el Concili de Trento (1545-1563). Després del concili tridentí els *goigs* varen quedar fora del ritus oficial, desapareixent en la majoria dels casos, o bé, subsistint, amb més o menys força, en alguns casos i indrets molt concrets, en un marc que podríem anomenar "paralitúrgic", de manera molt puntual i al costat (però mai a dins) del serveis litúrgics oficials novament establerts.

Fins a aquell moment sabem de la existència de *goigs* escrits en llatí, en català, en castellà, italià (a Sardenya), francès, etc. Malgrat això, els *goigs* sobreviuran sobre tot en l'àmbit popular, la qual cosa segurament va afavorir la persistència de textos pels *goigs* sobre tot en català i castellà, ja que, al quedar fora de la litúrgia, va perdre el seu sentit escriure'ls en llatí.

Joan Amades[78] posa en relació els *goigs* amb uns *cantiques spirituels* francesos, que, dirigits en lloança d'una imatge, van ser difosos també com a impresos pels famosos gravadors i estampers de la localitat gal·la d'Épinal

Si fem un recorregut en el temps, podem dir que els goigs han seguit aquestes etapes:

1.- Des de la seva aparició, ***fins a la invenció de la impremta*** (Johannes Gutenberg, Mainz, 1453). Els *goigs* ja existien, i feia segles que es cantaven.

[78] -AMADES, Joan: *Folklore de Catalunya. Cançoner*. Barcelona, Selecta, 1979 (primera edició 1951), pp. 50-51.

2.- Des de l'aparició de la impremta ***fins el Concili de Trento*** (1545-1563).

3.- Des del Concili de Trento ***fins, aproximadament, la segona meitat del segle XIX*** (amb la creació de l'associació "Amics dels Goigs" i l'aparició del moviment cecilianista, i fins a la promulgació papal, el 1903, del *Motu Proprio*).

4.- Des de la publicació, el 1903, del *Motu Proprio*, ***fins al Concili Vaticà II*** (1962-1965)

Aquesta 4a. fase coincidirà amb una tornada a la composició musical de goigs per a poques veus, i com a màxim, amb acompanyament d'orgue o harmònium (és a dir, sense proliferació d'instruments com abans), i amb l'eclosió (larvada des de la fundació dels "Amics dels Goigs" cap a mitjans del segle XIX) de les fulles volants impreses amb textos de goigs -ja fossin amb música o no- en tots els poblets de Catalunya.

Aquests goigs, quan porten música, varen ser concebuts, generalment, unisonalment i per a ser cantats pel poble; de fet, no suposen res nou, sinó que són la constatació -i el gran èxit popular- d'una "tradició" que venia de lluny (de segles: des dels primers impresos amb goigs en fulles volants, a finals del segle XVI.

5.- Des del Concili Vaticà II, ***fins a l'actualitat***.

Els goigs, són una cosa coneguda per la gent, el poble, els goigs formen part de la quotidianitat de les persones; són una cosa que passa d'uns a d'altres —encara que sense dedicar-els-hi massa atenció—, i que, fins i tot, passa desapercebuda, malgrat la seva importància i les "adherències" (de tot tipus: culturals, socials...) que, al llarg del temps, els goigs han anat adquirint en el seu recorregut històric.

Els goigs, són tots, tant els unisonals i pel poble, com els polifònics i per ser interpretats per músics professionals. Cal conèixer els goigs polifònics, que també han existit, cal valorar-los i, si s'escau, cantar-los i incorporar-los al repertori habitual de corals i orfeons.

A més, existeixen algunes associacions de Goigs (del tipus "Amics dels Goigs"), que promouen (generalment a nivell molt local o comarcal i en el terreny de l'"amateurisme" quasi privat) un tipus d'estudis o cursets (fins i tot fomentant la "creació" d'alguns nous goigs, amb major o menor èxit) de caràcter parcial i més sociològic que pròpiament *musical*, fins ara l'aspecte menys estudiat.

Elements tipogràfics constitutius de les fulles volants impreses

. **Capçalera, encapçalament o titol de l'advocació dels goigs**. És el títol de l'Imprés

. **Gravat, figura central o imatge principal de l'advocació**. Constitueix la part més important de la fulla impresa

. **Ornaments** (ornats o florons) són dos motius decoratius de caràcter tipogràfic, complementaris, generalment iguals i simètrics, col·locats a cada costat de la imatge principal, serveixen per omplir i animar artísticament els espais buits entre el gravat i l'orla.

. **Orla o sanefa,** és el marc ornamental que envolta, amb forma rectangular tot el conjunt tipogràfic de la fulla volant, serveix per emmarca completament l'encapçalament, el text i la música.

. **Corondell i/ol filets**, serveixen per repartir el text dels goigs i el seus versos en estrofes.

. **Text.** és la composició poètica que es llegeix, es recita o es canta. Consta d'una entrada i les estrofes. Després de cada estrofa es repeteix la resposta (els dols últims versos de l'entrada)

El contingut literari versificat es laudatori (per lloar al dedicatori) o rogatiu (de petició de favors espirituals o materials a l'advocació corresponent). D'altres expliquen la vida i miracles del sant o de la Mare de Déu.

. **Oració en llatí** ("Oremus" o "Oratio") un passatge en llengua llatina per cloure el cant del goigs. És tracta d'una simple oració repartida en dues parts: el versicle, que el llegeix el celebrant (i s'indica amb una "V"), i el respons, la resposta a càrrec del poble (indicat amb l'inicial "R").

A continuació una breu oració o jaculatòria com a pregaria en relació a l'advocació a la que es destinen els goigs. Per acabar el poble diu "Amen".

. **Partitura**, és la música per la qual es pot cantar els goigs. Generalment de tipus monòdic i unisonal.

. **Censura**, la impressió dels textos dels goigs havia de sotmetre's a les degudes censures eclesiàstiques, depenen de l'època. Per demostrar les aprovacions s'indica amb un "Nihil obstat", "Imprimatur", o senzillament "amb les degudes llicències", "amb llicència eclesiàstica", amb llicència", etc.

. Indulgències són una breu nota sobre els avantatges i beneficis espirituals que es poden aconseguir mitjançat el res o el cant dels goigs impresos. Generalment hi ha el nom del bisbe o de la diòcesis corresponent i concreta els dies de indulgencia que es concedeixen.

. **Peu d'impremta** (o peu d'estampa) és la indicació de la població on s'han editat els goigs, el nom de l'establiment o de l'estampador i l'any de l'estampació.

. **Grandària** (o format), generalment al llarg de la història ha canviat. Des a gran foli (un DIN A3) a una forma més generalitzada un foli o DIN A4, alguns amb doble fulla.

. **Retall d'història**. Més modernament, des de la dècada de 1970, aproximadament) es freqüent en la reedició de goigs afegir al darrere de la fulla una explicació a càrrec d'un historiador local de l'advocació o de l'indret (ermita, capella o santuari) en el qual es canten els goigs i el motiu o perquè de la devoció, o el perquè s'han reeditat, en el cas de celebrar algun aniversari o renovació o rehabilitació de l'ermita o de la imatge.

. **Autor de la lletra i de la música i autor del dibuix**. Molt sovint són goigs anònims, però en el cas més modern o de reedicions, s'anota el nom dels autors.

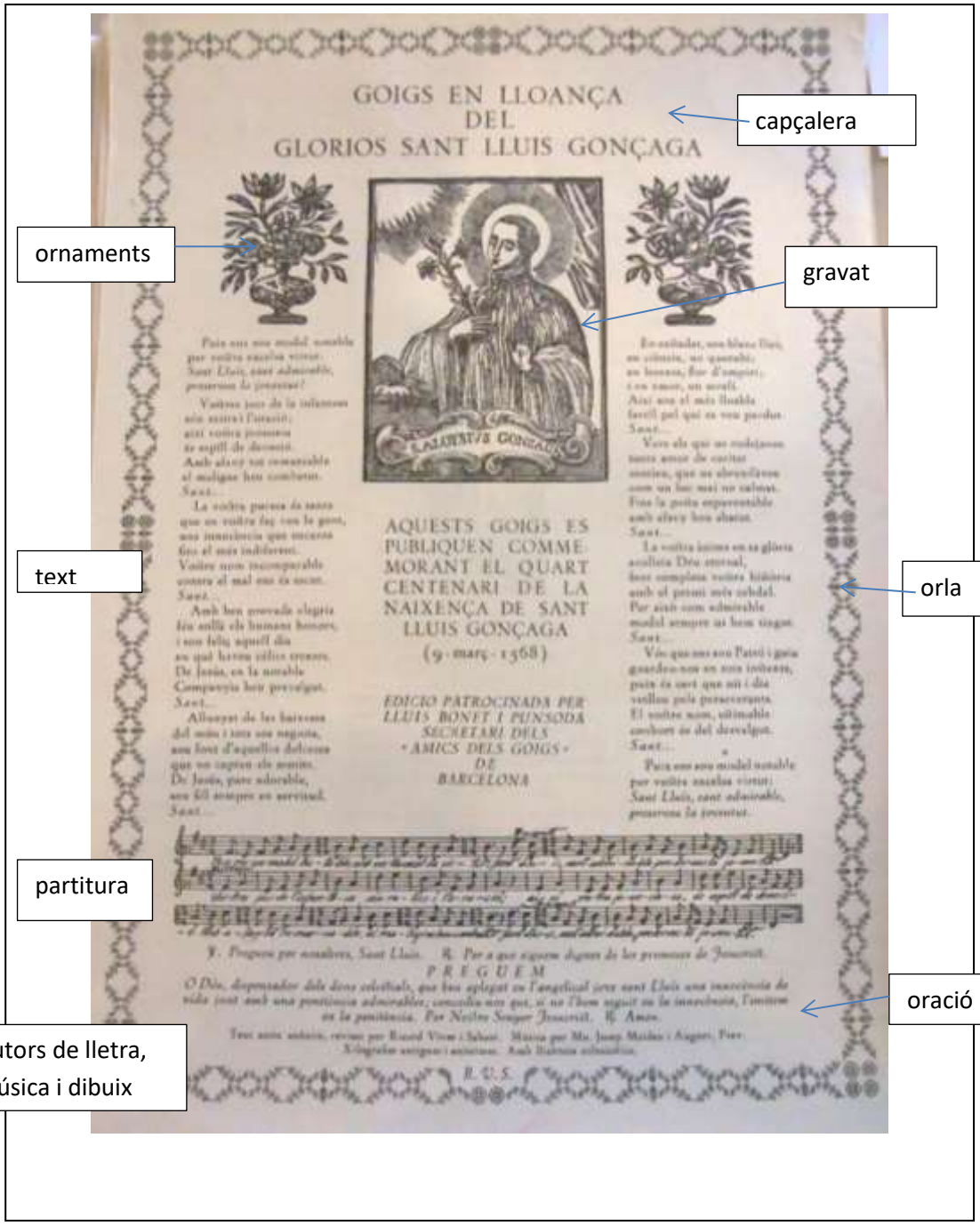

GOIGS EN LLOANÇA
DEL
GLORIOS SANT LLUIS GONÇAGA

AQUESTS GOIGS ES PUBLIQUEN COMME-MORANT EL QUART CENTENARI DE LA NAIXENÇA DE SANT LLUIS GONÇAGA
(9-març-1568)

EDICIO PATROCINADA PER LLUIS BONET I PUNSODA SECRETARI DELS «AMICS DELS GOIGS» DE BARCELONA

5.3.- Els Goigs polifònics

Els goigs també poden ser polifònics ─això vol dir a veus, generalment 4, i amb instruments cordòfons i aeròfons, a més de l'orgue─, i en trobem nombroses exemples en els catàlegs i els arxius de les catedrals i de les biblioteques.

Des dels primers goigs documentats el 1702, els *Goigs a San Bruno* de Jerónimo La Torre, amb fulla volant, podem dir que quasi tots els compositors en un moment o altre de la seva vida compositiva han escrit alguns goigs polifònics dedicats a una advocació de la Mare de Déu o d'algun sant.

Podem dir que la majoria de compositors dels segles XVII, XVIII i XIX, són autors de goigs polifònics, a veus i amb instruments, i dedicats especialment a les advocacions de les esglésies o parròquies on estaven adscrits.

El següent compositor més significatiu en compondre goigs polifònics va ser, ja dins el segle XVII i amb una estètica plenament barroca, el cèlebre mestre valencià Joan Baptista Comes (*1582?; †1643), que va compondre —sense que podem concretar la data— una col·lecció de quatre goigs per al Reial Col·legi-Seminari de Corpus Christi ("el Patriarca"), de València; tots ells per a quatre veus, son els següents: *Gozos a Nuestra Señora de la Antigua, Gozos a San Mauro, Gozos a San Vicente Ferrer,* i *Gozos al Santo Ángel Custodio*

Fins a mitjans del segle XVII, els goigs es van prodigar especialment des de finals d'aquest darrer segle i durant tot el segle XVIII, continuant-se practicant, fins avui, en temples, ermites i romeries arreu de Catalunya.

En l'àmbit català amb la figura del mestre Josep Picanyol (*1700c; †1747p?), de qui coneixem almenys un parell de goigs polifònics amb acompanyament instrumental conservats a la Biblioteca de Catalunya (*E-Bbc,* M 1529/13).

Altre compositor destacat en la composició de goigs amb participació musical al llarg del segle XVIII—i potser el que més obres d'aquest tipus va compondre— va ser el mestre Josep Pujol (*fl.*1737-1766), compositor principal

de la catedral de Barcelona. Es conserva una bona col·lecció de goigs polifònics a la Biblioteca de Catalunya es conserva la següent col·lecció de goigs[79] sortits de la seva mà. Cal destacar el dedicat a Sant Francesc Xavier, a 4 veus i violins, que anoto en l'apartat dedicat al sant.

Francesc Queralt (*1740; † 1825)139, que va exercir com a mestre de capella a la catedral de Barcelona, destacant com un dels principals compositors d'oratoris del seu temps. Va ser autor de nombrosos goigs.

En referència a Sant Ignasi, i a altres jesuïtes de devoció a Manresa, trobem diversos goigs polifònic sobretot de compositors dels segles XVII i XIX, entre d'altres els de Francisco Andreví i Francisco Escorsell.

El següent compositor destacat, que va conrear el gènere dels goigs amb certa profusió, va ser el basc-aragonès Nicolás Ledesma (*1791; † 1883), que va dedicar vàries peces d'aquest tipus, tant a la Mare de Déu com als sants. *Lletrilles a sant Roc,* reaprofitades com a *Goigs a sant Ignasi i a la Mare de Déu del Carme* (Bilbao, Casa Dotésio, 1891c), a l'Arxiu de la col·legiata del Sant Sepulcre, de Calataiud (Saragossa)

Josep Marraco Xauxas (*1814; † 1873), va ser mestre suplent a la capella de música de la catedral barcelonina, sota titularitat de Mateu Ferrer, i el mestratge principal. Va escriure molta música de saló (sobre tot, per a piano), i també de caràcter religiós, amb un cert gust italianitzant. Composà uns *Gozos a San Jaime,* per a 4 veus amb orquestra, i uns *Gozos a 3 y a 4º. S.*

[79] Com exemple podem anotar els que es conservem de la seva autoria: *A la Purísima Concepción de María* (per a 4 veus i corda, de l'any 1763); *A la Santísima Trinidad* (per a 4 i 8 veus, amb dues fl autes, violins i trompes); *A la Virgen Santa Clara* (a 4 veus, amb oboès i trompes); *A Nuestra Señora de la Merced* (a 4 veus, violins, oboès i trompes); *A Nuestra Señora del Carmen* (a 4 i 8 veus, amb violins, flautes i trompes); *A San Alberto Carmelita* (a 4 veus, violins i clarins); *A Sant Antonio Abad* (a 4 veus, flautes i trompes); *A San Francisco de Sales* (a 4 veus, violins, oboès i trompes); ***A San Francisco de Javier*** (a 4 veus, amb violins); *A Sant Joseph* (a 4 i 8 veus, amb oboès i trompes); *A San Juan Bautista* (per a 4 veus, violins flauta i trompes); *A San Lázaro* (a duo —incomplets—); , *A San Severo y San Magín* (per a 4 veus, violins, oboès i trompes); *A Santo Thomas* (a 4 i 8 veus, violins, oboès i trompes); *A San Vicente Ferrer* (a 4 veus, amb violins); *A Sant Pau i la Verge del Roser* (a 4 veus); *A Santa Florentina* (a 4 veus); *A Santa Martha* (per a 4 veus, violins i trompes); *Al glorioso obispo y mártir San Severo* (a 4 i 8 veus); *Al patriarca S. Francesc d'Assís* (a 4 veus); *Al Santo Cristo del Hospital* (a 4 veus, violins, dues flautes i trompes).

Andres Avelino, con acompto. de organo, per a sant Andreu Avelí (*1521; †1608) [i a sant Lluís Gonzaga i a sant Camil de Lelis]. Va ser pare del també compositor Josep Marraco Ferrer.

Pedro Jiménez de Luna (*fl.*1628-1638) autor encara poc conegut, però pioner en la introducció de novetats a la composició musical, com ara l'ús, molt primerenc, dels violins. "Haya gozo, celebren fi esta / pues que el Verbo divino tanto la premia" [variante:] "Haya gozo, celebren fiesta / pues que a Ignacio Loyola /el cielo premia".

Gràcies als Catàlegs que s'han editat trobem constància de nombroses obres. Anotaré una mostra:

. Fons musical de la catedral de Barcelona. Biblioteca de Catalunya
Anònim:
.027 - M 1525/2. *Gozos a 4 a San Ignacio, con violines y flautas.* 15 fulls. Ms.
.028 - M 1525/3. *Gozos a 4 a San Ignacio, con violines y flautas*. 15 fulls. Ms.
.055 - M 1526/1. *Gozos a San Luis Gonzaga*. 13 fulls. Ms.

. Fons musical de l'arxiu històric de Cervera
.Capsa 16--24 - *Gozos de San Ignacio de Loyola*. Violins, flautes i cornos, núm. 669.
.Capsa 2A-2B-8 - *Gozos a 4 v. con violines y trompas a San Francisco Javier.*

. Catálogo del archivo de música de la catedral de Huesca
.192 - *Gozos a San Ignacio*, a 3 veus, orgue [incomplet].
.229 – *Gozos de san Francisco Javier*. Eriste.

. Catàleg de la catedral de Lleida
Magí Pontí Ferrer
.47 - *Gozos a tres voces… y al angélico joven San Luis Gonzaga*. 1864.

. Catàleg de la col·legiata-basílica de Santa Maria de la Seu de Manresa
. Núm. 678 - *Goigs de S. Valentí Bisbe y martir*, a 3 veus i acompanyament; *Gozos al Glorioso S. Francisco Javier*, a 4 veus, oboès i acompanyament i Goigs [sense títol però sembla que es tracta dels *Goigs de la Mare de Déu del Patrocini*] *Puig dels bens sou dispensera*, a 4 veus.

. Fons de l'església parroquial de Sant Esteve d'Olot
Francesc Xavier Estorch Siqués
.714 - *Gozos al Apostol de las Indias S. Francisco Javier* por F.J.E. y S. 1855
Josep Anglada Maranges
.333 - *Gozos al Angel de Pureza San Lluis Gonzaga*. Te. 24/1.
Joan Carreras Dagas
.578 - *Gozos a S. Luis Gonzaga a 3 voces, orquesta y armonium.* 1886. S
Antoni Vives

.1354 - *Gozos a S. Luis Gonzaga.* 1856. Sign. 103/6.

Anònims
.121 - *Gozos al Angel de Pureza S. Luis Gonzaga.* Sign. 115/4.
.122 - *Gozos dedicados a la juventud de la Congregación de Sn Luis Gonzaga*. Sign. 115/5.
.123 - *Gozos al Angel de puresa San Luis Gonzaga*. Sign. 115/6.
.137 - *Gozos de S. Luis Gonzaga a 3 con acomto de organo. J.M.P.* 1851. Sign. 115/187.
.139 - *Gozos a S. Lluis Gonzaga a 4 voces com Acompto de organo*. Sign. 115/20.

. Catàleg de la catedral de Tarragona
.111 *"Voces á los Gozos del angélico / joven San Luis Gonzaga / El instrumental / está en los de San Luis / Rey de Francia / Mtro. Ventura Bruguera", per a 8 veus i orquestra, en Re Major, de Bonaventura Bruguera i Codina. Amb oboès (clarinet), trompes, violins i basso,* "Ejemplar de perfección". *Segon terç del segle XIX.*

. Fons musical de la catedral-basílica del Sant Esperit de Terrassa
Bartomeu Blanch Castells
.194 - *Gozos a Sn Luis Gonzaga con organo.* Sign. 8/14.
.195 - *Gozos a S. Luis Gonzaga a 3 con Acomtº de organo.* Sign. 8/15.
Anònim
.50 - *Gozos a St. Luis Gonzaga.* Sign. 25/44.

. Fons de l'església parroquial de Sant Pere i Sant Pau de Canet de Mar
.191 - *Gozos con Violines y Trompas al Angelico jovent Sn Luis Gonzaga.* 1768

. Arxiu Parroquial de Verdú
.*Gozos a San Francisco Javier*, a 4 veus.

. Catálogo del archivo de música de la catedral de Albarracín
.292 - *Gozos a 3 i 4 v. a Ntra. Señora del Pilar*, amb violins 1, 2, figle, orgue i *Gozos a San Francisco Javier*, a duo amb orgue

. Euskal Musikagileen XIX. Mendeko partituren katalogoa. Catálogo de partituras del siglo XIX de compositores vasco-navarro
Mariano García Zalba (1809-1869)
.271 - *Gozos a Sant Francisco Javier*. Pamplona: F. Ripalda [1890c]. Re Mayor.
.272 - *Gozos a Sn. Luis Gonzaga o letrilla a Jesucristo en la cruz,* a 2 voces y piano u órgano con violines y bajo ad libitum. Madrid, B. Eslava [1868-1885].
Gaspar de Arabaolaza Gorospe
.997 - *Gozos a San Luis Gonzaga*. Partitura. Plantilla: Co, Sol, órg. Dedicado a T. Navarro. A-1111/21.
José Fornells
.6903 - *Gozos a San Luis Gonzaga*. Ildefonso Alier, ed (I.A. 2596). Partitura. Plantilla: 3V, órg. F-8523/154.
.7179 - *Gozos a San Luis Gonzaga.* Letrilla a Jesucristo en la cruz. Casa Dotésio, ed (2385). Partitura. Plantilla: VV, vns, p. o org. baix. G-8797/158.

José Reventós
.15138 - *Gozos populares a San Luis Gonzaga*. Propios para seminarios, colegios, asociaciones, etc. Almagro y Cª, ed (A. y Cª 8121). Partitura. Plantilla: VV, órg. Dedicada a la marquesa de Comillas. R-18180/309.

. La Música en el Boletín de la Propiedad Intelectual 1847-1915
.7105 - *Gozos a San Luis Gonzaga*, del Mtro. D. U. Aspa. Ejemplar ms. Partitura para tres voces, órgano y contrabajo. Año 1885-986. N. 9536.

. Archivo histórico de la Unión Musical Española
Mariano García
.7166 - *Gozos a San Francisco Javier*. F. Ripalda, ed. Partitura. Plantilla: VV, órg. G-8833/

. Cancionero musical de la provincia de Zaragoza
.36 - *Gozos a san Francisco Javier.* Tobed y Santa Cruz de Grío*.*

. Fons musical *Teodoro Echegoyen* de l'arxiu comarcal de la Garrotxa
Remigio Calahorra (1833-1899)
.7 - *Gozos a Sn Luis de Gonzaga.* Sign. 1/7.
.1490 - *Gozos a San Luis Gonzaga*, de Celestino Vila de Forns, a 3 veus.
.1491 - *Gozos a San Luis Conzaga, por Celestino Vila*, a 3 veus.
.1495 - *Gozos al ángel de la pureza, S. Luis Gonzaga, por D. Celestino Vila. Año 1856*, a 4 veus, violí 1, 2, viola, flauta, baix, orgue

També a Castella es varen cultivar els goigs, com succeeix en el cas de Jerónimo de Carrión y León (*1661c; †1721), que va ser deixeble i successor del mestre Irízar a la catedral de Segovia. Va compondre uns *Gozos de San Francisco Javier,* a 7 veus i acompanyament, que comencen amb la fórmula "Pues sois en todo portento".

5.4.- Els Goigs dedicats a Sant Ignasi (fulles volants)

De la gran quantitat de Goigs, a la manera de fulles volants, que s'han imprès, en diferents versions de Sant Ignasi, anoto les relacionades en Manresa, pel seu text i/o per l'impremta que els ha editat, i també els que es guarden en arxius manresans, com l'Arxiu Comarcal de Manresa, dins el Fons de Domingo Botifoll Borràs i el fons de Josep M. Gasol, l'Arxiu de la Biblioteca del Casino de Manresa, l'Arxiu de la col·legiata basílica de Santa Maria de la Seu, Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, o en l'arxiu propi.

En el llistat s'indica el títol, els autors de la música i el text, si es coneixen, la impremta editora, i la data, i a on es canten, si està anotat.

Degut a que hi ha nombrosos goigs, en diverses versions i diversos textos, els anoto amb un número correlatiu des dels més antics als més moderns, i dintre els que tenen el mateix text. En la primera llista numerada hi figuren les dades d'identificació i l'Endreça i Tornada, i al final hi ha l'apartat de les imatges gràfiques de cada Goigs. Segueix el text complet de cada goigs, o en el cas de varis goigs amb el mateix text, l'anoto després de l'últim goigs.

Així, en referència a les partitures és interessant constatar que, encara que la majoria de goigs en fulles volants només tenen el text, hi ha algunes partitures, anònimes o d'autor, amb la melodia per ser cantats. En aquests casos, també amb varies melodies diferents, les anoto al final del text. Això refermaria el fet de que al ser molt populars i cantats, els compositors ─en general mestres de capella o organistes─ veien la necessitat de posar-hi una nova melodia.

La majoria de goigs tenen el text en un català antic ─abans de la normalització de Pompeu Fabra─ , per tant hi ha nombroses incorreccions ortogràfiques si ho comparem amb la normativa vigent. Cal tenir en compte també, que la modificació de paraules ─per la versió normalitzada─ algunes vegades no seguiria la rima del vers en relació al altres versos, per tant trauria

la intencionalitat o el significat de la paraula que s'hi va emprar. Per aquest motiu, tot i saben de la seva incorrecció, deixo el text tal com està anotat[80].

Goigs 1 (any 1673)
. Goigs del gloriós P. S. Ignaci de Loyola, Fundador de la Companyia de Iesus en lo Rapte, y Hospital de Manresa
Barcelona, casa Matheuat, davant la Rectoria del Pi, 1673[81]
Publicats a: BATLLE, Joan Bta.[82]: *Los Goigs a Catalunya. Breus consideracions sobre son origen y sa influència en la poesia mística popular*. Barcelona, Altés, 1924, p. 71.

Text 1- Endreça i Tornada
Puix vida tan peregrina
fereu en esta ciutat:
Siau-nos Ignaci Advocat
a major Gloria divina

Goigs 2 (any 1673)
. Goigs del Gloriós sant Ignasi de Loyola patriarca, y Fundador de la Companyia de Jesús: La festa del qual se celebra a l'últim de juliol.
Barcelona, casa de Joseph Forcada, davant lo Palau del Rey. 1673
Col·lecció de la biblioteca de Catalunya[83]
Publicats a: BATLLE, Joan Bta.: *Los Goigs a Catalunya. Breus consideracions sobre son origen y sa influència en la poesia mística popular*. Barcelona, Altés, 1924, p. 70.

Text - Endreça i Tornada
O Vos que en celeste ardor
lo mon haureu inflamat,
Siau Ignasi advocat
y abrasau a tots lo cor.

[80] Només he anotat alguns petits canvis, com per exemple "y" per "i", o "ab" per "amb", "á" per "a", que no canvia ni la rima ni la intenció.
[81] En el cas de les impremtes o cases editores sigui en castellà, deixo tal com està anotat en la fulla volant.
[82] El barceloní Joan Baptista Batlle i Martínez (* 1869; †1939) fou llibreter, editor, bibliòfil i col·leccionista de goigs. Fundà la llibreria i editorial *L'Arxiu* (1895). Dirigit la publicació dels anuaris *Calendari Català"* (1898 - 1905), que aplegaven escrits dels escriptors més destacats. És autor de *Rondalles catalanes* (1895-1909), *Assaig de bibliografia barcelonina* (1920), *Los Goigs a Catalunya. Breus consideracions sobre son origen y sa influència en la poesia mística popular*. (Barcelona, Altés, 1924) i *Los Goigs a Catalunya al segle XVIII* (Barcelona, Tipografia Catòlica, 1925).
[83] AMADES, Joan; *Colomines,* Josep: *Els Goigs* (2 volums). Barcelona, Orbis, 1939. Anotació concreta al vol. I, p. 155.

Goigs 3 (any 1743)
. Gozos del Glorioso Patriarcha San Ignacio de Loyola, fundador de la Compañia de Jesús
Barcelona, Imprenta de Juan Piferrer, a la plaza del Angel 1743
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

Text - Endreça i Tornada

Pues vuestro zelo, y fervor
el mundo todo ha abrasado
Sednos, Ignacio, Abogado,
y encendednos en Amor.

Goigs 4 (any 1859)
. Gozos del glorioso patriarca S. Ignacio de Loiola
Editat: Manresa, Imprenta de Andrés Abadal, plaza del Olmo, 1859
El mateix text que els goigs 3

Goigs 5 (any 1860)
. Gozos del glorioso patriarca y fundador S^{n}. Ignacio de Loyola que se cantan en Manresa
Editat: Manresa, Imprenta i llibreria Pablo Roca, 1860
El mateix text que els goigs 3 i 4

Goigs 6 (any 1863)
. Gozos del glorioso patriarca y fundador S. Ignacio de Loyola
Editat: Imprenta de Pablo Roca, Manresa, 1863
El mateix text que els goigs 3, 4 i 5

Goigs 7 (any 1871)
. Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola
Editat: Impremta de Roca. S. Miguel, 15, 1871
El mateix text que els goigs 3 al 6

Goigs 8
. Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola
Editat: Imp. y Lib de Luis Roca. S. Miguel 15
El mateix text que els goigs 3 al 7

Goigs 9
. Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola
Editat: Imp. y Lib. de Luis Roca, S. Miguel 15
El mateix text que els goigs 3 al 8

Goigs 10
. Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola, que se venera en la Iglesia del Santo Espiritu de la Ciudad de Barcelona
Barcelona, Imprenta de Maria Angela Martí viuda, plaza de San Jayme
Arxiu històric de la Ciutat de Barcelona
Text igual als goigs 3 al 9

Goigs 11
. Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola. Fundador de la Compañia de Jesús
No s'anota l'edició
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Text igual als goigs 3 al 10

Goigs 12
. Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola, Fundador de la Compañía de Jesus
Barcelona, Francisco Surià i Burgada, impressor, calle de la Paja
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Text igual als goigs 3 a l'11

Goigs 13
. Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola Fundador de la Compañia de Jesús
Manresa, Imprenta Martín Trullás, calle de Sobrerroca
Text igual als goigs 3 al 12

Goigs 14
. Gozos dels Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola
Manresa, Ignacio Abadal, plaza del Olmo
Text igual als goigs 3 al 13

Nota: Per aquest text dels goigs (del 3 al 14) hi ha una partitura per a veu i orgue o harmònium del mestre de Capella de la Seu de Manresa, Francisco Escorsell, pbre., datada el 1872. S'inclou després del text.

Goigs 15
. Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola
Sense informació de l'edició
Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona

Text – Endreça i Tornada

O Ignacio vuestro fervor
al mundo todo ha abrasado:
sed con Dios nuestro abogado,
y abrasados en su Amor.

Nota: El text d'aquests Goigs 15 te les estrofes iguals que els goigs números del 3 al 14, només varia els versets de l'Endreça i la Tornada

Goigs 16
. *Gozos del glorioso patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros*
Editat: Manresa, Ignacio Abadal

Text – Endreça i Tornada

Pues vuestra gran caridad
a todo el mundo ha abrazado.
Sednos Ignacio abogado
con la Divina Bondad.

Goigs 17
. Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros
Editat: Manresa, Imprenta José Abadal
El mateix text que els goigs 16

Goigs 18
. Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros
Editat: Manresa, Imprenta José Abadal (nova versió)
El mateix text que els goigs 16 i 17

Goigs 19
. Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros
Editat: Manresa, Imprenta Luis Roca
El mateix text que els goigs 16, 17 i 18

Goigs 20
. *Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros*
Editat: Manresa, Imprenta Luis Roca (nova versió)
El mateix text que els goigs 16 al 19

Goigs 21 (any 1867)
. *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*
Editat: Impr. de P. R. a càrrec de Luis Roca, S. Miquel 7, 1867

Text – Endreça i Tornada
Vostres virtuts alcalsau-nos,
de quan estàveu malalt.
Sant Ignasi deslliurau-nos
del pecat i de tot mal.

Goigs 22 (any 1879)
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Editat: Manresa, Imprenta de Roca, 1879
El mateix text que els goigs 21

Goigs 23 (any 1894)
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Edita: Imprenta y Lit. de Lluis Roca, carrer de Sant Miquel, 15, 1894
El mateix text que els goigs 21 i 22

Goigs 24 (any 1908)
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Edita: Imprenta Luis Roca, Manresa, 1908
El mateix text que els goigs 21, 22 i 23

Goigs 25 (any 1925)
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Edita: Impremta Josep Roca, 1925
El mateix text que els goigs 21 al 24

Goigs 26 (any 1926)
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Editat: Imprenta Roca, Manresa, 1926
El mateix text que els goigs 21 al 25

Goigs 27
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Editat: Impremta i Llib. de Josep Roca, Sant Miquel, 15, Manresa
El mateix text que els goigs 21 al 26

Goigs 28 (any 1954)
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Editat: Roca, Sant Miquel 15, Manresa. Any Marià, 1954
El mateix text que els goigs 21 al 27

Goigs 29 (any 1958)
. Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble y caritativa casa de Amigant

Editat: Roca, Sant Miquel, 15 – Manresa, 1958
El mateix text que els goigs 21 al 28

Goigs 30 (any 1870)
. Goigs en llahor del Gran Pare y Patriarca Sant Ignasi de Loyola. Fundador de la Companyia de Jesús. Qual festa celebra l'Esglesia en lo dia 31 de Juriol. Compost per J. D. C. manresà
Editat: Barcelona, Estam. de Lluis Tasso, 1870

Text: Endreça i Tornada
Per cap de sa Companyia
Jesucrist vos escollí:
Fins a l'hora de morí
Siau, Ignasi, nostra guia.

Goigs 31 (any 1871)
. Goigs en llahor del Gran Pare y Patriarca Sant Ignasi de Loyola, Fundador de la companyia de Jesús Qual festa celebra l'Esglesia en lo dia 31 de juriol
Manresa, Impremta de Roca, S. Miquel, 15, 1871
El mateix text que els goigs 30

Goigs 32
. Goigs en llaor del gran Pare i Patriarca Sant Ignasi de Loyola, fundador de la companyia de Jesús
Sense nom de l'editor
Melodia del Pare Antonio Massana, sj
El mateix text que els goigs 30 i 31, encara que no s'ha localitzat la melodia per cantar-los. La melodia del P. Massana és molt posterior.

Goigs 33
. Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis.
Editat: Manresa, Imprenta Trullàs (activa 1803-1879)
Lletra anònima
VILLEGAS, Francesc: *Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Viladordis,* Manresa, Centre Excursionista de la Comarca de Bages, 1983, p. 63.

Text: Endreça i Tornada
Puig volem que el cor s'abrasi
amb l'amor que us consumia:
Alcansau-nos sant Ignasi
ser ben devots de Maria.

Goigs 34 (any 1902)
. Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis
Editat: Manresa. Imp. i Lit. de Lluis Roca, St. Miquel, 15, 1902
El mateix text que els goigs 33

Goigs 35
. Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis
Editat: Imp. i Lit. de Ll. Roca, Sant Miquel, 15
El mateix text que els goigs 33 i 34

Goigs 36
. *Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis*
Editat: Imp. i Lit. de Joseph Roca, Sant Miquel, 15, Manresa
El mateix text que els goigs 33, 34 i 35

Goigs 37 (any 1999)
. Goigs del gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memòria de son pasatje per aquesta parròquia de la Salut de Viladordis.
Lletra anònima de 1780
Música d'Angel Noguera Alegre, 1999
El mateix text que els goigs 33

Nota: Dels goigs 33 al 36 desconeixem la melodia, encara que amb el mateix text Àngel Noguera hi posà melodia, molt posterior.

Goigs 38
. Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles
Compostos per José Durán.
Editat: Manresa, Abadal

Text: Endreça i Tornada
Vos aclama protector
de Sobrerroca el veïnat
Sant Ignasi, en tot treball,
siau el nostre advocat

Goigs 39
. Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles
Editat: Imprenta José Abadal, Manresa
El mateix text que els goigs 38

Goigs 40
. Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles
Editat: Imprenta José Abadal, Manresa
El mateix text que els goigs 38 i 39

Goigs 41
. *Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca i en el qual obrà els dos primers miracles*
Editat: Gràfiques Vidal, Manresa.
El mateix text que els goigs 38, 39 i 40

Goigs 42 (any 1969)
. Goigs a llaor del gloriós Sant Ignasi de Loyola Fundador de la Companyia de Jesús
Música de Josep M. Massana Bach
text de Pare Ramon Tarrats i Comaposada, sj,
Estrenats el 28 d'abril de 1969, a la Cova de Sant Ignasi de Manresa.
Dibuixant: Joan Vilanova Roset
Editat: Impremta Montañá, 1969 - Reedició del facsímil 2013

Text: Endreça i Tornada
De l'excelsa Companyia
gran Fundador,
nostre cor en vos confia
sant Ignasi i us envia
l'himne ardent del seu amor.

Goigs 43 (any 1953)
. Goigs en lloança de Sant Ignasi de Loiola
Música: Francesc de P. Baldelló (*1887; †1977)
Lletra: Francesc Mas-Abril (*1880; †1960)
Edició Amics dels Goigs, Barcelona. Imp. Litografia Jutglar, 1953
Biblioteca Digital del Centre de Lectura de Reus
https://bd.centrelectura.cat/items/show/16790 (consulta 04.06.2018).

Text: Endreça i Tornada
Beneïu-nos, Sant Ignasi!
No ens deixeu un sol instant.
Feu que a tot moral abrasi
vostre Foc purificant.

Goigs 44 (any 1956)
. Goigs a Sant Ignasi de Loyola en Commemoració de la Seva Qualitat de Feligrés de la Parroquial Basílica de Santa Maria del Mar, de Barcelona
Música: Frederic Muset – lletra J. Ros i Artigas
Editorial: Junta d'obra de Santa Maria del Mar, Barcelona, 1956
En el IV Centenari de la mort de Sant Ignasi de Loyola 1556-1956

Text: Endreça i Tornada
Sant Ignasi, mestre i guia
de perfecta pietat.
Sempre us lloï la ciutat
que amb amor us acollia

Goigs 45 (any 2000)
. Goigs de Sant Ignasi de Loiola que es venera en l'Església de la Companyia de la ciutat de Cervera
Lletra i música de Mn. Ramon Rovira, pvre.
Editat: Cervera, Impremta Minerva, 2000.

Text: Endreça i Tornada
Puig la Pàtria en vos confia,
per que sou molt poderós:
Siau nostre amparo i guia,
Sant Ignasi gloriós.

Goigs 46
. Goigs de Sant Ignasi de Loiola que es venera en l'Església de la Companyia de la ciutat de Cervera
Lletra i música de Mn. Ramon Rovira, pvre
Barcelona, impremta Pulcra
Amb la mateixa lletra i música que els goigs 45.

Anoto a continuació dos himnes dedicats a Sant Ignasi

Himne 1
. Himne Sant Ignasi de Loiola a Manresa
Autor del text: Ramon Tarrats, sj
Arxiu Comarcal del Bages

Text del Refrany:

De l'excelsa Companyia
gran fundador,
nostre cor en Vós confia,
Sant Ignasi, i us envia
l'himne ardent del seu amor

Himne 2
. Himne a Sant Ignasi
Autor de la música: Josep Romeu, pvre.
Autor del text: Pare Manuel Peypoch Sala, sj
Biblioteca de l'Abadia de Montserrat, Ms. 1032.

Text del Refrany:

De Jesús enamorat
el cavaller Ignasi de Loyola
alça al cim de Montserrat
la bandera de sa glòria.

De les obres anotades en els diversos catàlegs, crec adient anotar, les més properes a la devoció manresana.

. Miles Christi. Estampas musicales sobre la vida de San Ignacio de Loyola para coro y orquesta
Autor de la música [i lletra?]: P. Antonio Massana, sj
Editat: Barcelona, editorial Balmes, s/d.

Ïncipit literari:

Ignem veni mittere in terram
et quid volo nisi ut accendatur
Inveni virum secundum meum
Qui faciat omnes voluntates meas.

. Cantata a San Ignacio de Loyola
Autor de la música [i lletra?]: Joaquim Portas

Editat: sense anotació

Íncipit literari:

Glorifiquen los cielos a Ignacio
pues Ignacio rindió gloria a Dios.
Himnos cante del orbe el espacio
al que amante de Cristo fue en pos.

Goigs 1: *Goigs del gloriós P. S. Ignaci de Loyola, Fundador de la Companyia de Iesus en lo Rapte, y Hospital de Manresa*

GOIGS DEL GLORIOS P. S. IGNACI DE LOYOLA,
Fundador de la Companyia de Iesvs en lo Rapte, y
Hospital de Manresa.

PVIX vida tant peregrina
feres en ella Ciutat:
Ignaci Adalt
a mayor Gloria divina.
Sent molt noble, y principal,
cerca de vn any en Manresa
visqueres ab gran pobresa,
servint sempre en lo Hospital,
juntant exemplar molt fina
ab profunda Humilitat: &c.
Als Malalts de mes bonrat
serviren ab mes caydado,
y ferm cautius vos enfado
los cuidaven ab amor;
ala de mes alta, y sentima
les nafras havem sanat: &c.
Per los Carrers de Manresa
moltes vegadas heu vist
nostre Senyor Iesu Christ,
y la Verge ab gran bellesa:
Deu per tot vos encamina,
y en Deu sempre transportat: &c.
En Sant Domingo tambe
la Santa Trinitat veres,
que ja en la Cova entengueres,
y ferm va enfervyat de plor;
tambe Christo us illumina;
y en la Hostia sens ho mostrat: &c.
Vostras cotidià exercicis
era la Oracio freqüent,
y assistir devotament
de la Missa al Sacrificij;
jontas pobres, que adoctrina,
lo vostre zel abrasat: &c.
A vna Monyona afligida
despres que afligada fou,
vna Gallina en vn pou
hey restituhiu ab vida;
que vostra Oracio inclina
dels Cels la benignitat: &c.
Molts llochs ho ha senyalats
en Ciutat de vostras glories,
perque ab las vostras memorias
restaren santificats;
y en la Comarca veyhina
molts altres ne haveu honrat: &c.
Visitant en lo Hospital
de Santa Llucia lo Altar,
vos va Deu arrebatar,
a la Gloria Celestial,
entrant la corona
de aquella gran Magestat: &c.
Cayguet en terra vostre cos
sobre el matex pavimento,
que vuy dia se està veheut
en aquell pastho donde
nos lo Rapte peregrino
en glorias arrebatat: &c.
Vuyt dias, que es cosa rara,
en vn Estatli fonch
arrebatat, qual Sant Pau,
de Deu gaudint la cara:
aqui lo Cel vos destina,
y vos arma nou Soldat: &c.
Aqui vos mostrà el Senyor
vostra Religio Sagrada,
lo fi perque està ordenada,
a gloria del Redemptor;
lo que en virtut, y doctrina
en tot lo mon ha plantat: &c.
Vos donà ab nom, y Bandera
Companyia de IESVS,
que fou darrera la nova plan,
y la arma mes verdadera;
que destroça, y aterrina
tot error, vici, y pecat: &c.
Aquell vostre insigne Rapte
va Dilapte lo illustrà,
y a la hora, que començà,
acabà lo altre Dilapte;
circunstancia, que refina
miracle tan senyalat: &c.
Al matex punt que tornaren
al vostre Sepulcre sobre
lo nom, per sempre alabat,
de IESVS anomenaren,
que es a tots mals medicina,
y Escut, que Deu vos ha dat: &c.
Per IESVS, y per la Mare,
de qui tants favors obteres,
memores per ells eligueres,
vostros favor nos amparo;
perque fi ell nos aparina
rindrem lo Cel alcançat: &c.

Alt. Hic vir despiciens Mundum, & terrena triumphans, divinis Cælo condidit ore modos.

℣. *Justum deduxit Dominus per vias rectas.* ℟. *Et ostendit illi regnum Dei.*

ORAMVS.

DEVS qui ad majorem tui nominis Gloriam propagandam novos per B. Ignatium subsidia militantem Ecclesiam roborasti, concede, ut eius meritis, & imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in Cælo. Per Dominum nostrum. &c.

En Barcelona, en casa Matheuat, devant la Rectoria del Pi. Any 1673.

Goigs del gloriós P. S. Ignaci de Loyola, Fundador de la Companyia de Iesus en lo Rapte, y Hospital de Manresa
Barcelona, casa Matheuat, davant la Rectoria del Pi, 1673

Goigs 1

Text Goigs 1

Puix vida tan peregrina
fereu en esta ciutat;
siaunos Ignaci Advocat
a major Gloria divina

Sent molt noble, y principal,
cerca de un any en Manresa
visquéreu ab gran pobresa,
servint sempre en lo Hospital,
juntant caritat molt fina
ab profunda Humilitat

Als Malals de mes horror
servíeu ab mes cuidado,
y sens causar-vos enfado
los curaveu ab amor
als de mes asco y fentina
las nafres haveu xupar

Per los carrers de Manresa
moltes vegades heu vist
nostre Senyor Jesu Christ,
y la Verge ab gran bellesa:
Deu per tot vos encamina,
y en Deu anau transportat

En Sant Domingo també
la Santa Trinitat vereu,
que ja en la Cova entenguereu,
y seus va ensenyar de ple;
també Christo os il·lumina,
y en la Hostia seus ha mostrat

Vostron cotidià exercici
era la Oració freqüent,
y assistit devotament
de la Missa al Sacrifici;
juntat pobres, que adoctrina,
lo vostre zel abrasat

A vos Minyona afligida
despres que ofegada fou,
una Gallina en un pou
lay restituhiu ab vida,
que vostra Oracio inclina
dels Cels la benignitat:

Molts llochs hi ha senyalats
en Ciutat de vostras glorias,
perquè ab las vostras memorias
restaren santificats:
y en la Comarca vehina
molts altres ne haveu honrat

Visitant en lo Hospital
de Santa Llucia lo Altar,
vos va Deu arrebatat,
a la Gloria Celestial,
retirada la cortina
de aquella gran Magestat

Caiguè en terra vostre cos
sobre el mateix paviment,
que vuy dia se està vehent
en aquest puesto ditxós:
mes lo Esperit peregrina
en glorias arrebatat

Vuyt dies, que es cosa rara,
en un Extasi suau
arrebatat, qual Sant Pau,
de Deu gosareu la cara:
aquí lo Cel vos destina,
y vos arma nou Soldat

Aqui vos mostrà el Senyor
vostra Religio Sagrada,
lo fi perquè està ordenada,
a glorias del Redemptor;
lo que en virtut, y doctrina
en tot lo mon ha plantat.

Vos donà ab nom, y Bandera
Companyia de IESVS
que fou darvos lo *non plus*,
y la arma mes verdadera;
que destroça, y arruhina
tot error, vici, y pecat

Aquest vostre insigne Rapte
un Disapte lo illustrà,
y a la hora, que començà,
acabà lo altre disapte;
circunstancia, que refina
miracle tan senyalat

Al mateix punt que tornareu
al vostre sentit robat
lo nom, per sempre alabar,
de IESVS anomenareu;
que es a tots mals medicina,
y Escut, que Deu vos ha dat

Per IESVS, y per sa Mare,
De qui tants favors rebereu,
mestres per assi estiguereu,
Vostron favor nos ampere,
perquè si ell nos apadrina
tindrem lo Cel alcançat.

L'edició més antiga de Goigs dedicats a Sant Ignasi, que indica la devoció popular que tenia el sant, és la de 1673, trobem editats a Barcelona per la casa Matheuat, situada davant de la Rectoria de l'Església del Pi, els *Goigs del gloriós P. S. Ignaci de Loyola, Fundador de la Companyia de Iesus en lo Rapte, y Hospital de Manresa*

Les *estrofes o cobles* són realment significatives, doncs expliquen la seva atenció als malalts, l'estada a l'hospital de Santa Llúcia, el rapte/èxtasis que tingué, l'església de Sant Domènec, la Cova on fou il·luminat, el miracle de la gallina ofegada, etc.

És com una "passejada" pels carrers on va passar i els esdeveniments que va patir durant la seva estada. La *tornada* és una suplica: *Puix vida tan peregrina fereu en esta ciutat; siau-nos Ignaci advocat a major glòria divina.*

Goigs 2:: *Goigs del Gloriós sant Ignasi de Loyola patriarca, y Fundador de la Companyia de Jesús: La festa del qual se celebra a l'últim de juliol*

GOIGS DEL GLORIOS SANT
IGNASI DE LOYOLA PATRIARCA, Y
Fundador de la Companyia de Iesos: La festa del qual
se celebra al vltim de Iuliol.

O Vos que en celeste ardor
lo mon hauieu inflamat,
sau Ignasi aduinat,
y abrasau a tots lo cor.

De Noble tronch Vascal
soreu la flor de Loyola
honra a la sera Espanola,
y a Deu en pauls rich,
quant de Christo imitador
os rebe en perfore nat,&c.

Vostre fogos Esperit
elegi lo Esperit Sant
en la festa batallant
tras ser mortalment ferit
de Sant Pere ab lo frouir
rellarau del tot curat,&c.

Retolt de vna nous vida
dret a Montserrat anareu
richs vestits, y armas deixareu,
y la milicia a Deu rendireu
alli ab trajo de seruor
Maria os arma Soldat,&c.

Las conquistas espirituals
comenlareu en Manresa
contra vos ab aspresa,
ya en cova, ya en Hospital
aqui soreu eduper
de penas y humiliat,&c.

En vostra Cova Maria
os dictalos exercicis,
per ser mortal guerra als vicis,
y obrir als Cels nova guia:
lo fruit immens de esa flor,
sempre es poch exagerat, &c.

En vn extasis sutu
vuyt dias estos passareu:
la gloria de Deu gosareu
ab certat quel Sant Paul
aqui os mostra el Saluador
la Religio, que heu fundat,&c.

Nom, Vandera, y Companyia,
Iesus de vna vos dona,
y a la culpa vos oposa
als idols, y a la Heretgia:
no se limits lo esplendor
per vos a la fe ajudat,&c.

Digan lo vostre gran zel
tants camins, fatigas, penas,
afronts, presons, y cadenas,
per portar a tots al Cel:
ni al infern abraiador
temereu de aferrorat,&c.

Dels Sacraments la frequencia,
las doctrinas, las Missions,
escolas, Congregacions
fruit son de vostra prudencia:
vos sou lo restaurador
del orar cali cluidat,&c.

Lo Esperit Sant vos sostenga,
que en flamas a vos baixau:
la Trinitat se os mostrara,
Maria, y la cara prenda:
lo que es nos al neuempter
Deu Pare os te encomanat,&c.

A vostre nom se reudexen
dolors, febres, pestes, mals,
los esperits infernals,
morts, y elements li obehexen:
dels parta la mort, y el error,
en alegria heu mudat,&c.

Entre los resucitats,
que ampla os fabrica Corona,
es vn, de que Barcelona
es elogis abonats:
vida li soreu millor
fent confessas son pecat,&c.

Vostra vida peregrina
tinguè sempre per Llasò
la mes alta perfecció
a may or gloria diuina:
A mort, que es tan superior,
quant alt sera vostre allarc &c.

℣. Ora pro nobis S. Ignati. ℟. Vt digni efficiamur &c.

OREMVS.

Deus, qui ad maiorem tui nominis gloriam propagandam, nouo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti, concede, vt eius auxilio, & imitatione certando in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis, qui viuis, & regnas, &c.

En Barchinona, en casa de Ioseph Forcada, deuant lo Palau del Rey. 1673.

Goigs del Gloriós sant Ignasi de Loyola patriarca, y Fundador de la Companyia de Jesús: La festa del qual se celebra a l'últim de juliol.
Barcelona, casa de Joseph Forcada, davant lo Palau del Rey. 1673

Goigs 2

Text Goigs 2: *Goigs del Gloriós sant Ignasi de Loyola patriarca, y Fundador de la Companyia de Jesús: La festa del qual se celebra a l'últim de juliol.*

O Vos que en celeste ardor
lo mon haureu inflamat,
Siau Ignasi advocat
y abrasau a tots lo cor.

De Noble tronch viscaí
foreu la flor de Loyola
honra a la fama Española,
y a Deu en pañals vehí,
quant de Christo imitador
os rebé un pesebre nat.

Vostre fogós esperit
elegí lo Esperit Sant
en la festa batallant
tras ser mortalment ferit:
de Sant Pere ab lo favor
restareu del tot curat.

Resolt de una nova vida
dret a Monserrat anareu:
richs vestit, y arma dexareu,
y la anima a Deu rendida:
allí ab tratge de fervor
Maria os armà Soldat.

La conquesta espiritual
comensareu en Manresa
contra vos ab asperesa
ya en cova, ya en hospital:
Aquí foreu estupor
de penes, y humilitat.

En vostra Cova Maria
os dictà los exercicis,
per fer mortal guerra als vicis,
y obrir als Cels nova guia:
lo fruit immens de exa flor,
sempre es poc exagerat.

En un extasis suau
vuit dies enters passareu:
la gloria de Déu gozareu
arrebatat qual Sant Pau:
aquí os mostrà el Salvador
la Religió, que heu fundat.

Nom, bandera y Companyia,
Jesus de una vos doná,
y a la culpa vos oposà
als idols, y a la Heretgia:
no te límits lo esplendor
per vos a la fe ajustat.

Digan lo vostre gran zel
tants camins, fatigas, penes,
afronts, presons, y cadenes,
per portar a tots al Cel:
ni al infern abrasador
temereu de aservolat.

Dels Sacraments la frequencia,
las doctrinas, las Missions,
escoles, Congregacions
fruit son de vostra prudència:
vos sou lo restaurador
del orar casi olvidat.

Lo Esperit Sant vos sou tenda,
que en flames a vos baxava:
la Trinitat se os mostrava,
Maria, y sa cara prenda:
lo que es mes al Redemptor
Deu Pare os te encomanat.

A vostre nom se rendexen
dolors, febres, pestes, mals,
los esperits infernals,
morts, y elements li obehexen:
dels parts la mort, y el orror,
en alegria heu mudat.

Entre los resucitats,
que ampla os fabrica Corona,
es un, de que Barcelona
es elogis abonats:
vida li foreu millor
sent confesàs son pecat.

Vostra vida peregrina
tingué sempre per blasó
la mas alta perfecció
a mayor gloria divina:
A nort, que es tan superior;
quant alt serà vostra altar?

Goigs 3: *Gozos del Glorioso Patriarcha San Ignacio de Loyola, fundador de la compañia de Jesús*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCHA
SAN IGNACIO DE LOYOLA, FUNDADOR
de la Compañia de Jesvs.

PUes vuestro zelo, y fervor
al mundo todo ha abrasado;
sednos, Ignacio, Abogado,
y encendednos en amor.
Noble solar Vizcaino
os diò sangre de Loyola;
à la Milicia Española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el Cielo se ha aprovechado, &c.
Vuestro espiritu eligiò
el Espiritu Divino;
que en su dia, su destino,
mas que la bala os hiriò:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, &c.
Resuelto à una nueva vida
à Monserrate llegastes,
vestidos, y armas dexastes,
con voluntad muy rendida;
con nuevo trage, y fervor
os armais nuevo Soldado, &c.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueva,
dentro el horror de una Cueva;
y sirviendo al Hospital:
un pasmo fué el rigor
este vuestro Noviciado, &c.
En esta Cueva Maria
os dictò los Exercicios,
que haziendo guerra à los vicios
son al mundo norte, y guia:
con su luziente esplendor
muchos al Cielo han llegado, &c.
En un extasi amoroso,
por ocho dias de un buelo,
fuiste arrebatado al Cielo,
segundo Pablo dichoso:
allì os revelò el Señor
la Orden que aveis fundado, &c.
Pedon, Nombre, y Compañia,
de Jesvs os ha entregado,
para hazer guerra al pecado
al Gentil, y à la Heregia:
vuestro socorro, y valor
mucho la Iglesia ha esforzado, &c.
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo;
del Infierno hasta el ardor,
rinde esse pecho abrasado, &c.
La frequencia en Sacramentos,
Doctrinas, y Missiones,
Escuelas, Congregaciones,
por Vos tomaron aumentos:
trazas de muy gran primor
vuestro grã zelo ha inventado, &c.
En visitaros frequentes
fueron Jesvs, y Maria,
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes:
al Hijo por Protector
el Padre Eterno os ha dado, &c.
Todas dolencias, y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte, y furias infernales;
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, &c.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
A *mayor gloria Divina*:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado,
sednos, Ignacio, Abogado,
y encendednos en amor.

℣. *Ora pro nobis Sancte Ignati.* ℟. *Vt digni efficiamur promissionibus Christi.*

O R E M U S.

DEus, qui ad majorem tui Nominis gloriam propagandam, novo per Beatum Ignatium subsidio, militantem Ecclesiam roborasti; concede, ut ejus auxilio, & imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in Cœlis. Qui vivis, & regnas. &c.

Barcelona: En la Imprenta de JUAN PIFERRER, à la Plaza del Angel, Año 1743.

Gozos del Glorioso Patriarcha San Ignacio de Loyola, fundador de la compañia de Jesús
Barcelona, Imprenta de Juan Piferrer, a la plaza del Angel, 1743

Goigs 3

Goigs 4: *Gozos del glorioso patriarca S. Ignacio de Loiola*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA

S. IGNACIO DE LOYOLA.

Pues vuestro zelo y fervor
al mundo todo ha abrasado
sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.
Noble solar Vizcaino
os dió sangre de Loyola,
á la Milicia española
vuestro alicuto se previno:
de tan noble fundador,
el cielo se ha aprovechado etc.
Vuestro espíritu eligió,
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino
mas que la bala os hirió:
san Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, etc.
Resuelto á una nueva vida
á Monserrate llegaste,
vestidos y armas dejaste
con voluntad muy rendida;
con nuevo traje y fervor
os armais nuevo soldado, etc.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba,
dentro el horror de una Cueva
y sirviendo al Hospital:
un pannno fué de rigor,
este vuestro noviciado, etc.
En esta Cueva MARIA
os dictó los Ejercicios,
que haciendo guerra á los vicios
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado, etc.
En un extasi amoroso,
por ocho dias de un vuelo,
fuiste arrebatado al cielo,
segundo Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la orden que habeis fundado, etc.
Pendon, Nombre y Compañía
de JESUS os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al gentil, y á la herejía:
vuestro socorro y valor
mucho á la Iglesia ha esforzado, etc.
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al cielo;
del infierno hasta al ardor,
rinde ese pecho abrasado, etc.
La frecuencia en Sacramentos
Doctrinas y las Misiones,
Escuelas, Congregaciones,
por Vos tomaron sumentos:
trazas de muy gran primor,
vuestro gran zelo ha inventado, etc.
En visitaros frecuentes,
fueron JESUS y MARIA,
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes,
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado, etc.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido;
muerte y furias infernales,
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, etc.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
A MAYOR GLORIA DIVINA:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado:
sednos, Ignacio, abogado
y encendednos en amor.

℣. *Ora pro nobis, Beate Ignati.*

℟. *Ut digni efficiamur promissionibus etc.*

OREMUS

Deus qui ad maiorem tui nominis gloriam propagandam novo per Beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio & imitatione certantes in terris coronari cum ipso mereamur in Cælis. Qui vivis, etc.

Manresa: Imprenta de Andrés Abadal, plaza del Olmo.=1859.

Gozos del glorioso patriarca S. Ignacio de Loiola
Manresa, Imprenta de Andrés Abadal, plaza del Olmo – 1859

Goigs 4

Goigs 5: *Gozos del glorioso patriarca y fundador S^{n}. Ignacio de Loyola que se cantan en Manresa*

GOZOS DEL GLORIOSO
PATRIARCA Y FUNDADOR
S.N IGNACIO DE LOYOLA,
que se cantan en Manresa.

Pues vuestro zelo y fervor
al mundo todo ha abrasado:
Sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.
Noble solár Vizcaino
os dió sangre de Loyola:
á la milicia española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el Cielo se aprovechado, &c.
Vuestro espíritu eligió
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino,
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, &c.
Resuelto á una nueva vida
á Montserrat llegastes,
vestidos y armas dejastes
con voluntad muy resuelta:
con nuevo traje y fervor
os armais nuevo Soldado, &c.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba
dentro el horror de una cueva,
y sirviendo al hospital:
un pasmo fué de rigor
este vuestro noviciado, &c.
En esta Cueva María
os dictó los egercicios,
que haciendo guerra á los vicios,
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al Cielo han llegado, &c.
En un extasi amoroso
por ocho dias de un vuelo,
fuiste arrebatado al Cielo
cual otro Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la Orden que habeis fundado, &c.
Pendon, nombre y compañía
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al gentil, y á la heregía:
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado, &c.
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo:
del Infierno hasta el ardor
rinde ese pecho abrasado, &c.
La frecuencia de Sacramentos,
doctrina y misiones,
escuelas y congregaciones,
por vos tomaron aumento:
trazas de muy gran primor
vuestro gran zelo ha inventado &c.
En visitaros frecuentes
fueron Jesus y María:
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes:
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado, &c.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, &c.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
á mayór gloria divina:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado:
Sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.

℣. *Ora pro nobis Beate Ignati.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per Beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio, & imitatione certantes in terris coronari cum ipso mereamur in Cœlis. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℟. *Amen.*

Manresa: Imprenta y Libreria de Pablo Roca, año 1860

Gozos del glorioso patriarca y fundador S^{n}. Ignacio de Loyola que se cantan en Manresa
Manresa, Imprenta i llibreria Pablo Roca, 1860

Goigs 5

Goigs 6: *Gozos del glorioso patriarca y fundador S. Ignacio de Loyola*

GOZOS DEL GLORIOSO
PATRIARCA Y FUNDADOR
S. IGNACIO DE LOYOLA

Pues vuestro zelo y fervor
al mundo todo ha abrasado:
Sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.

Noble solár Vizcaino
os dió sangre de Loyola:
á la milicia española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el cielo se ha aprovechado, &.

Vuestro espíritu eligió
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, &.

Resuelto á una nueva vida
á Montserrat llegastes,
vestidos y armas dejastes
con voluntad muy rendida:
con nuevo traje y fervor
os armais nuevo Soldado, &.

Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba
dentro el horror de una cueva
y sirviendo al hospital:
un pasmo fué de rigor
este vuestro noviciado, &.

En esta Cueva María
os dictó los ejercicios,
que haciendo guerra á los vicios
son al mundo norte y guía:
con su luciente esplendor
muchos al Cielo han llegado, &.

En un extasi amoroso
por ocho dias de un vuelo,
fuiste arrebatado al Cielo
cual otro Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la orden que habeis fundado, &.

Pendon nombre y compañía
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al gentil, y á la heregía;
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado &.

Digan pues vuestro gran zelo
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo;
del Infierno hasta el ardor
rinde ese pecho abrasado, &.

La frecuencia de Sacramentos,
doctrina y misiones,
escuelas y congregaciones,
por vos tomaron aumento:
Iglesias de muy gran primor
vuestro gran zelo ha inventado &

En visitarnos frecuentes
fueron Jesus y María;
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes;
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado, &.

Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, &.

Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
á mayor gloria divina;
con norte tan superior
sois en gloria aventajado:
Sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.

℣. *Ora pro nobis Beate Ignati.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

Oremus.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio, et imitatione certantes in terra coronari cum ipso mereamur in Cœlo. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Manresa: Imprenta de Pablo Roca.—1863.

Gozos del glorioso patriarca y fundador S. Ignacio de Loyola
Imprenta de Pablo Roca, Manresa – 1863

Goigs 6

Goigs 7: *Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola*

GOZOS
DEL GLORIOSO PATRIARCA Y FUNDADOR
SAN IGNACIO DE LOYOLA.

Pues vuestro celo y fervor
al mundo todo ha abrasado:
Sednos Ignacio abogado
y encendednos en amor.
Noble solar Vizcaino
os dió sangre de Loyola:
á la milicia española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el cielo se ha aprovechado, &.
Vuestro espíritu eligió
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado. &.
Resuelto á una nueva vida
á Montserrat llegastes,
vestidos y armas dejastes
con voluntad muy rendida:
con nuevo traje y fervor
os armais nuevo Soldado, &.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba
dentro el horror de una cueva
y sirviendo al hospital;
un pasmo fué de rigor
este vuestro noviciado. &.
En esta Cueva María
os dictó los ejercicios,
que haciendo guerra á los vicios
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado. &.
En un éxtasi amoroso
por ocho dias de un vuelo,
fuiste arrebatado al Cielo
cual otro Pablo dichoso;
allí os reveló el Señor
la orden que habeis fundado, &.
Pendon nombre y compañía
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al gentil y á la heregía;
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado &.
Digan pues vuestro gran zelo
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo;
del Infierno hasta el ardor
rinde ese pecho abrasado, &.
La frecuencia de Sacramentos
doctrina y misiones,
escuelas y congregaciones,
por vos tomaron aumento:
trazas de muy gran primor
vuestro gran celo ha inventado, &.
En visitaros frecuentes
fueron Jesus y María:
la Trinidad viste un dia
entre velos trasparentes;
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado, &.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, &.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
á mayor gloria divina;
con norte tan superior
sois en gloria aventajado:
Sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.

v. *Ora pro nobis Beate Ignati*
r. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, nuncupatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio, et imitatione certantes in terris coronari cum quo mereamur in Cœlo. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Manresa: Imprenta de Roca, S. Miguel, 15 — 1871.

Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola
Impremta de Roca. S. Miguel, 15 – 1871
Goigs 7

Goigs 8: *Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola*

GOZOS

DEL GLORIOSO PATRIARCA Y FUNDADOR

San Ignacio de Loyola.

Pues vuestro zelo y fervor
al mundo todo ha abrasado:
Sednos Ignacio abogado
y encendednos en amor.
Noble solár Vizcaino
os dió sangre de Loyola:
á la milicia española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el cielo se ha aprovechado: etc.
Vuestro espíritu eligió
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado: etc.
Resuelto á una nueva vida
á Montserrat llegastes,
vestidos y armas dejastes
con voluntad muy rendida:
con nuevo traje y fervor
os armais nuevo Soldado: etc.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba
dentro el horror de una cueva
y sirviendo al hospital:
un pasmo fué de rigor
este vuestro noviciado: etc.
En esta Cueva María
os dictó los ejercicios,
que haciendo guerra á los vicios
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado: etc.
En un éxtasis amoroso
por ocho dias de un vuelo,
fuiste arrebatado al Cielo
cual otro Pablo dichoso;
allí os reveló el Señor
la orden que habeis fundado: etc.
Pendon nombre y compañía
de Jesús os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al gentil y á la heregía,
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado: etc.
Digan pues vuestro gran zelo
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo:
del Infierno hasta el ardor
rinde ese pecho abrasado: etc.
La frecuencia de Sacramentos
doctrina y misiones,
escuelas y congregaciones,
por Vos tomaron aumento:
trazas de muy gran primor
vuestro gran zelo ha inventado: etc.
En visitaros frecuentes
fueron Jesús y María;
la Trinidad viste un dia
entre velos trasparentes;
el Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado: etc.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y fúrias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado: etc.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
á mayor gloria Divina:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado:
Sednos Ignacio abogado
y encendednos en amor.

v. *Ora pro nobis Beate Ignati.* n. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris coronari cum ipso mereamur in Cœlis. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

MANRESA: Imp. y Lit. de Luis Roca, S. Miguel, 13.

Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola
Imp. y Lib de Luis Roca. S. Miguel 15

Goigs 8

Goigs 9: *Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola*

GOZOS
DEL GLORIOSO PATRIARCA Y FUNDADOR
SAN IGNACIO DE LOYOLA.

Pues vuestro celo y fervor
al mundo todo ha abrasado:
Sednos IGNACIO abogado
y encendednos en amor.
Noble solar Vizcaino
os dió sangre de Loyola:
á la milicia española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el cielo se ha aprovechado, etc.
Vuestro espíritu eligió
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, etc.
Resuelto á una nueva vida
á Montserrat llegastes,
vestidos y armas dejastes
con voluntad muy rendida:
con nuevo traje y fervor
os armais nuevo Soldado, etc.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba
dentro el horror de una cueva
y sirviendo al hospital;
un pasmo fué de rigor
este vuestro noviciado, etc.
En esta Cueva María
os dictó los ejercicios,
que haciendo guerra á los vicios
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado, etc.
En un éxtasi amoroso
por ocho dias de un vuelo,
fuiste arrebatado al Cielo
cual otro Pablo dichoso;
allí os reveló el Señor
la orden que habeis fundado, etc.
Pendon nombre y compañía
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al gentil y á la heregia;
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado, etc.
Digan pues vuestro gran zelo
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo;
del Infierno hasta el ardor
rinde ese pecho abrasado, etc.
La frecuencia de Sacramentos
doctrinas y misiones,
escuelas y congregaciones,
por vos tomaron aumento;
trazas de muy gran primor
vuestro gran zelo ha inventado, etc.
En visitaros frecuentes
fueron Jesus y María;
la Trinidad viste un dia
entre velos trasparentes;
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado, etc.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, etc.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
á mayor gloria divina;
con norte tan superior
sois en gloria aventajado:
Sednos IGNACIO abogado
y encendednos en amor.

℣. *Ora pro nobis Beate Ignati.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris coronari cum ipso mereamur in Cœlis. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

MANRESA: Imp. y Lit. de Luis Roca, S. Miguel, 15.

Gozos del glorioso patriarca y fundador San Ignacio de Loyola
Imp. y Lib. de Luis Roca, S. Miguel 15

Goigs 9

Goigs 10: *Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola, que se venera en la Iglesia del Santo Espiritu de la Ciudad de Barcelona*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA
SAN IGNACIO DE LOYOLA,
QUE SE VENERA EN LA IGLESIA DEL SANTO ESPIRITU
de la Ciudad de Barcelona.

S. IGNTIO DE LOY

PUes vuestro zelo, y fervor
al mundo todo ha abrasado:
sednos, Ignacio, Abogado,
y encendednos en Amor.
Noble solar Vizcaino
os dió sangre de Loyola;
à la Milicia Española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor,
el Cielo se ha aprovechado, &c.
Vuestro Espiritu eligió
el Espiritu Divino,
que en su dia, su destino,
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, &c.
Resuelto à una nueva vida
à Montserrate llegastes,
vestidos, y armas dexastes,
con voluntad muy rendida:
con nuevo trage, y fervor
os armais nuevo Soldado, &c.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba,
dentro el horror de una Cueva,
y sirviendo al Hospital:
un pasmo fue de rigor
este vuestro Noviciado, &c.
En esta Cueva MARIA
os dictó los Exercicios,
que haciendo guerra à los vicios
son al mundo norte, y guia:
con su luciente esplendor
muchos al Cielo han llegado, &c.
En un Extasi amoroso,
por ocho dias de un buelo,
fuiste arrebatado al Cielo,
segundo Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la orden, que haveis fundado, &c.
Pendon, Nombre, y Compañia
de JESUS os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al Gentil, y à la Heregía:
vuestro socorro, y valor
mucho la Iglesia ha esforzado, &c.
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo:
del Infierno hasta el ardor,
rinde ese pecho abrasado, &c.
La frequencia en Sacramentos
Doctrinas, y Misiones,
Escuelas, Congregaciones,
por Vos tomaron aumentos:
trazas de muy gran primor,
vuestro gran zelo ha invitado, &c.
En visitaros frequentes
fueron JESUS, y MARIA,
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes:
al Hijo por Protector
el Padre Eterno os ha dado, &c.
Todas dolencias, y males
vuestro poder ha rendido,
Elementos le han temido,
muerte, y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, &c.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
A mayor gloria Divina;
con Norte tan Superior
sois en gloria aventajado:
sednos, Ignacio, Abogado,
y encendednos en Amor.

℣. *Ora pro nobis Sancte Pater Ignatii.*
℟. *Ut digni efficiamur, &c.*

OREMUS.

DEus qui ad majorem tui Nomini gloriam propagandam, novo per Beatum Ignatium subsidio, militantem Ecclesiam roborasti: concede: ut ejus auxilio, & imitatione vincentes in terris, coronari cum ipso mereamur in Cœlis. Qui vivis, &c.

Barcelona: En la Imprenta de Maria Angela Martí Viuda, Plaza de San Jayme.

Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola, que se venera en la Iglesia del Santo Espiritu de la Ciudad de Barcelona
Barcelona, Imprenta de Maria Angela Martí viuda, plaza de San Jayme

Goigs 10

Goigs 11: *Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola, Fundador de la Compañia de Jesus*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA
SAN IGNASIO DE LOYOLA,
FUNDADOR DE LA COMAÑIA DE JESUS.

PUes vuestro zelo y fervor
el mundo todo ha abrazado;
sednos, Ignacio, abogado,
y encendednos en amor.
Noble solar Vizcaino
os dió sangre de Loyola;
á la milicia Española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el cielo se ha aprovechado;&c.
Vuestro espiritu eligió
el Espiritu divino,
que en su dia, su destino,
más que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado;&c.
Resuelto á una nueva vida
á Monserrate llegastes,
vestidos y armas dexastes
con voluntad muy rendida:
con nuevo trage y fervor
os armais nuevo soldado; &c.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba
dentro el horror de una Cueva,
y sirviendo al Hospital:
un pasmo fue de rigor
este vuestro Noviciado; &c.
En esta Cueva María
os dictó los Exercicios,
que haciendo guerra á los vicios
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado;&c.
En un Extasi amoroso,
por ocho dias, de un vuelo
luiste arrebatado al cielo,
segundo Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la Orden que habeis fundado;&c
Perdon, Nombre y Compañia
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al Gentil, y á la Heregia:
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado;&c
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al cielo:
del infierno hasta el ardor
rinde ese pecho abrasado;&c.
La frequencia en Sacramentos,
Doctrinas y Misiones,
Escuelas, Congregaciones,
por Vos tomaron aumentos:
trazas de muy gran primor
vuestro zelo ha inventado;&c.
En visitaros frequentes
fueron Jesus y María,
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes;
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado;&c.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado:
sednos, Ignacio, abogado,&c.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blazon
la mas grande perfeccion
A MAYOR GLORIA DIVINA:
con norte tan superior
sois en gloria abentajado
sednos, Ignacio, abogado;&c.

℣. Ora pro nobis Sancte Pater Ignati.
℟. Ut digni efficiamur &c.

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, nova per Beatum Ignatium subsidia militantem Ecclesiam roborasti; concede, ut cius auxilio & imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis & regnas, &c.

Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola, Fundador de la Compañia de Jesus

Goigs 11

Goigs 12: *Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola. Fundador de la Compañía de Jesus*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA
SAN IGNACIO DE LOYOLA,
Fundador de la Compañia de Jesus.

S. IGNASI DE LOYOLA.

PUes vuestro zelo y fervor
el mundo todo ha abrasado;
sednos, Ignacio, abogado,
y encendednos en amor.
Noble solar Vizcaino
os dió sangre de Loyola;
á la milicia Española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el cielo se ha aprovechado; &c.
Vuestro espiritu eligió
el Espiritu divino,
que en su dia, su destino,
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado; &c.
Resuelto á una nueva vida
á Monserrate llegastes,
vestidos y armas dexastes
con voluntad muy rendida:
con nuevo trage y fervor
os armais nuevo soldado; &c.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba,
dentro el horror de una Cueva,
y sirviendo al Hospital:
un pasmo fue de rigor
este vuestro Noviciado; &c.
En esta Cueva Maria
os dictó los Exercicios,
que haciendo guerra á los vicios,
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado; &c.
En un Extasi amoroso,
por ocho dias, de un vuelo
fuiste arrebatado al cielo,
segundo Pablo dichoso:
alli os reveló el Señor
la Orden que habeis fundado; &c.
Pendon, Nombre y Compañia
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al Gentil, y á la Heregia:
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado; &c.
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al cielo:
del infierno hasta al ardor
rinde ese pecho abrasado; &c.
La frequencia en Sacramentos,
Doctrinas y Misiones,
Escuelas, Congregaciones,
por vos tomaron aumentos:
trazas de muy gran primor
vuestro gran zelo ha inventado;
sednos, Ignacio, abogado, &c.
En visitaros frequentes
fueron Jesus y Maria,
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes:
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado; &c.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado;
sednos, Ignacio, abogado, &c.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
Á MAYOR GLORIA DIVINA:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado; &c.

℣. Ora pro nobis, Sancte Pater Ignati. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

DEus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per Beatum Ignatium subsidio, militantem Ecclesiam roborasti: concede; ut ejus auxilio & imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis & regnas, &c.

Barcelona: Por Francisco Suriá y Burgada, Impresor, calle de la Paja.

Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola,
Fundador de la Compañía de Jesus
Barcelona, Francisco Surià i Burgada, impressor, calle de la Paja

Goigs 12

Goigs 13: *Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola Fundador de la Compañia de Jesús*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA

SAN IGNACIO DE LOYOLA

FUNDADOR DE LA COMPAÑIA DE JESUS.

Pues vuestro zelo y fervor
al mundo todo ha abrasado:
Sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.
Noble solár Vizcaino
os dió sangre de Loyola;
á la milicia española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor,
el Cielo se ha aprovechado, &c.
Vuestro espíritu eligió
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino,
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, &c.
Resuelto á una nueva vida
á Monserrate llegastes,
vestidos y armas dejastes
con voluntad muy rendida:
con nuevo ingrè y fervor
os armais nuevo soldado, &c.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba
dentro el horror de una cueva,
y sirviendo al hospital:
un pasmo fué de rigor
este vuestro noviciado, &c.
En esta cueva Maria
os dictó los egercicios,
que haciendo guerra á los vicios,
son al mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchas al cielo han llegado, &c.
En un éxtasi amoroso
por ocho dias de un vuelo,
fuiste arrebatado al cielo
cual otro Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la órden que habeis fundado, &c.
Pendon, nombre y compañia
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al gentil y á la heregía:
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado, &c.
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al cielo:
del infierno hasta al ardor
rinde ese pecho abrasado, &c.
La frecuencia en sacramentos,
doctrina y misiones,
escuelas, congregaciones,
por vos tomaron aumento:
trazas de muy gran primor
vuestro gran zelo ha inventado &c.
En visitaros frecuentes
fueron Jesus y Maria,
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes:
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado, &c.
Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, &c.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
á mayor gloria divina:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado;
Sednos Ignacio abogado,
y encendednos en amor.

℣. Ora pro nobis Beate Ignati.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Deus qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per Beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio, & imitatione certantes in terris coronari cum ipso mereamur in Cœlis. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum ℟. Amen.

Manresa: Imprenta de Martin Trulla, calle de Sobreroca.

Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola Fundador de la Compañia de Jesús

Goigs 13

Goigs 14: *Gozos dels Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA
SAN IGNACIO DE LOYOLA.

Pues vuestro zelo, y fervor
al Mundo todo ha abrasado:
sednos Ignacio Abogado,
y encendednos en amor.
Noble solár Vizcaino
os dió sangre de Loyola;
á la Milicia Española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor,
el Cielo se ha aprovechado, &c.
Vuestro Espíritu eligió,
el Espíritu Divino,
que en su dia, su destino,
mas que la bala hos hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado, &c.
Resuelto á una nueva vida
á Montserrate llegastes,
vestidos, y armas dejastes
con voluntad muy rendida;
con nuevo trage, y fervor
hos armays nuevo Soldado, &c.
Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueva,
dentro el horror de una Cueva,
y sirviendo al Hospital:
un pasmo fue de rigor
este vuestro Noviciado, &c.
En esta Cueva Maria
hos dictó los Ejercicios,
que haciendo guerra á los vicios
son al Mundo norte, y guia:
con su luciente esplendor
muchos al Cielo han llegado, &c.
En un Extasi amoroso,
por ocho dias de un buelo,
fuiste arrebatado al Cielo,
segundo Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la orden que habeys fundado, &c.
Perdon, Nombre, y Compañía
de Jesus os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al Gentil, y á la heregía:
vuestro socorro, y valor
mucho la Iglesia ha esforzado, &c.
Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo;
del Infierno hasta el ardor
rinde ese pecho abrasado, &c.
La frecuencia en Sacramentos
Doctrinas, y Misiones,
Escuelas, Congregaciones,
por Vos tomaron aumentos:
trazas de muy gran primor,
vuestro gran zelo ha inventado, &.
En visitaros frecuentes
fueron Jesus y Maria,
la Trinidad viste un dia
entre velos transparentes:
al Hijo por Protector
el Padre Eterno os ha dado, &c.
Todas dolencias, y males
vuestro poder ha rendido,
Elementos le han temido,
muerte, y furias infernales;
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado, &c.
Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfeccion
A mayor gloria Divina:
con norte tan superior
soys en gloria aventajado:
sednos Ignacio Abogado,
y encendednos en amor.

℣. *Ora pro nobis Beate Ignati.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus, &c.*

OREMUS.

Deus qui ad majorem tui nomini gloriam propagandam, novo per Beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio, et imitatione certantes in terris coronari cum ipso mereamur in Cælis. Qui vivis, &c.

Manresa: Por Ignacio Abadal, plaza del Olmo.

Gozos dels Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola
Manresa, Ignacio Abadal, plaza del Olmo

Goigs 14

Text dels Goigs 3 al 14

Pues vuestro celo y fervor
al mundo todo ha abrasado:
Sednos, Ignacio, abogado,
y encendednos en amor.

Noble solar Vizcaíno
os dió sangre de Loyola;
a la milicia Española
vuestro aliento se previno:
de tan noble pundonor
el cielo se ha aprovechado.

Vuestro espíritu eligió
el Espíritu divino,
que en su día, su destino,
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado.

Resuelto a una nueva vida
a Monserrate llegasteis,
vestidos y armes dejasteis
con voluntad muy rendida;
con nuevo traje y fervor
os armáis nuevo soldado.

Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba,
dentro el horror de una Cueva,
y sirviendo al Hospital:
un pasmo fue de rigor
este vuestro Noviciado.

En esta Cueva, María
os dictó los Ejercicios,
que haciendo guerra a los vicios,
son al mundo norte y guía:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado,.

En un Éxtasi amoroso,
por ocho días, de un vuelo
fuiste arrebatado al cielo,
segundo Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la Orden que habéis fundado.

Pendón, Nombre y Compañía
de Jesús os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al Gentil, y a la Herejía:
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado.

Digan pues vuestro gran celo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al cielo:
del infierno hasta al ardor
rinde ese pecho abrasado.

La frecuencia en Sacramentos,
Doctrinas y Misiones,
Escuelas, Congregaciones,
por vos tomaron aumentos:
trazas de muy gran primor
vuestro gran celo ha inventado;

En visitaros frecuentes
fueron Jesús y María,
la Trinidad viste un día
entre velos transparentes:
al Hijo por protector
el Padre Eterno os ha dado.

Todas dolencias y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
De los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado.

Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blasón
la mas grande perfección
a la mayor gloria divina:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado.

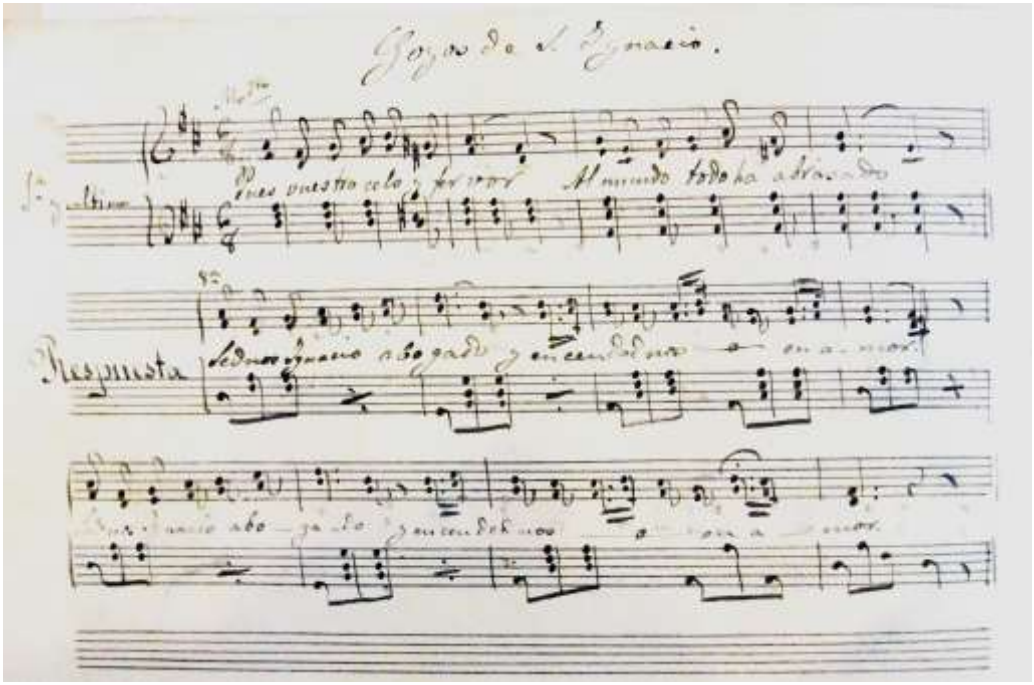

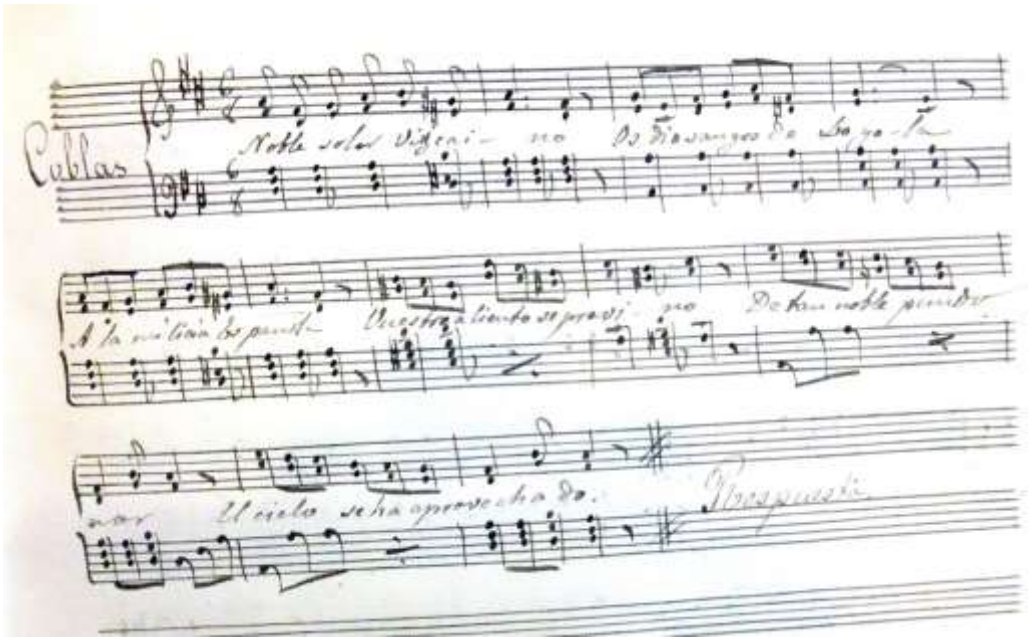

Gozos a San Ignacio
Música de Francisco Escorsell (1872), pp. 1-2

Per cantar amb el text dels Goigs n. 3 al 14

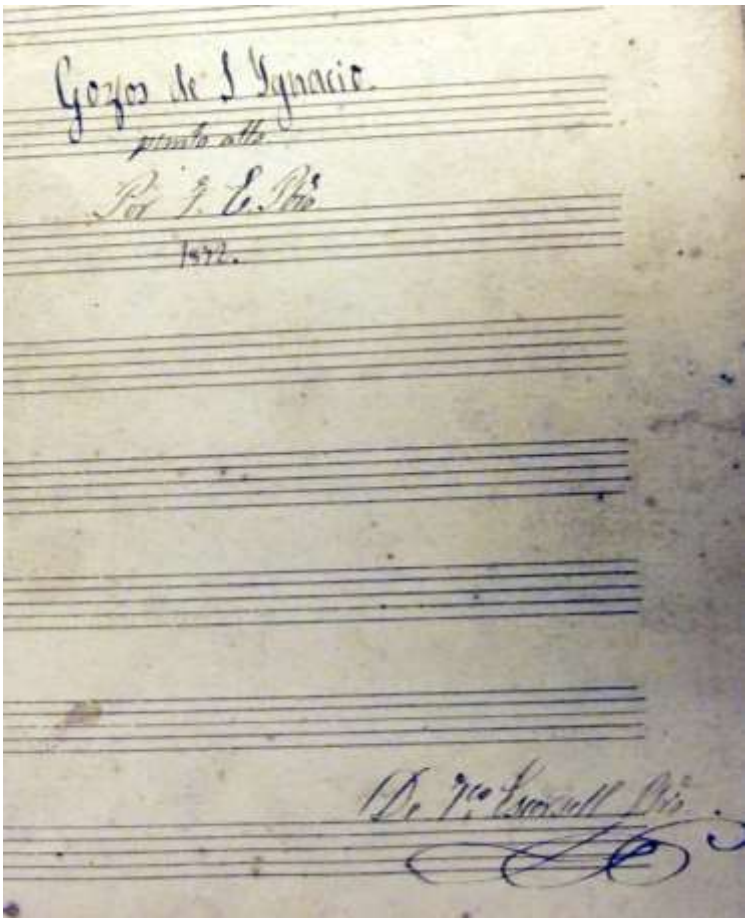

Gozos de San Ignacio. Punto alto. Ms 335
Música de Francisco Escorsell (1872)
Arxiu de Manuscrits Musical de la Seu de Manresa

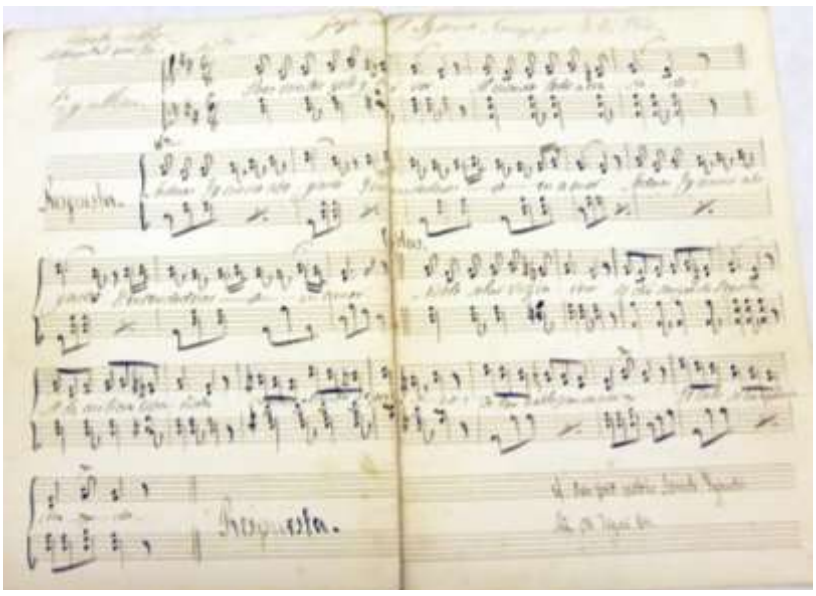

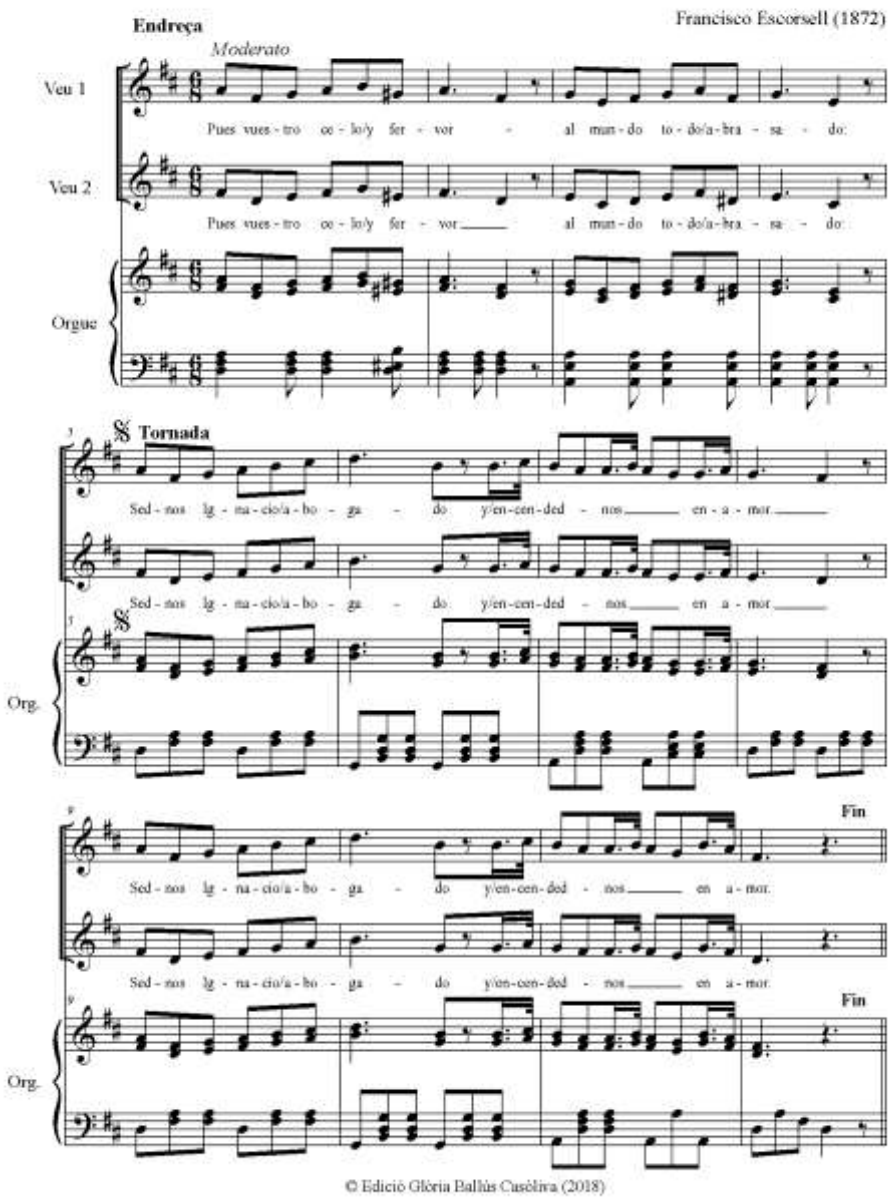

Gozos de San Ignacio
Música de Francisco Escorsell (1872), p. 1

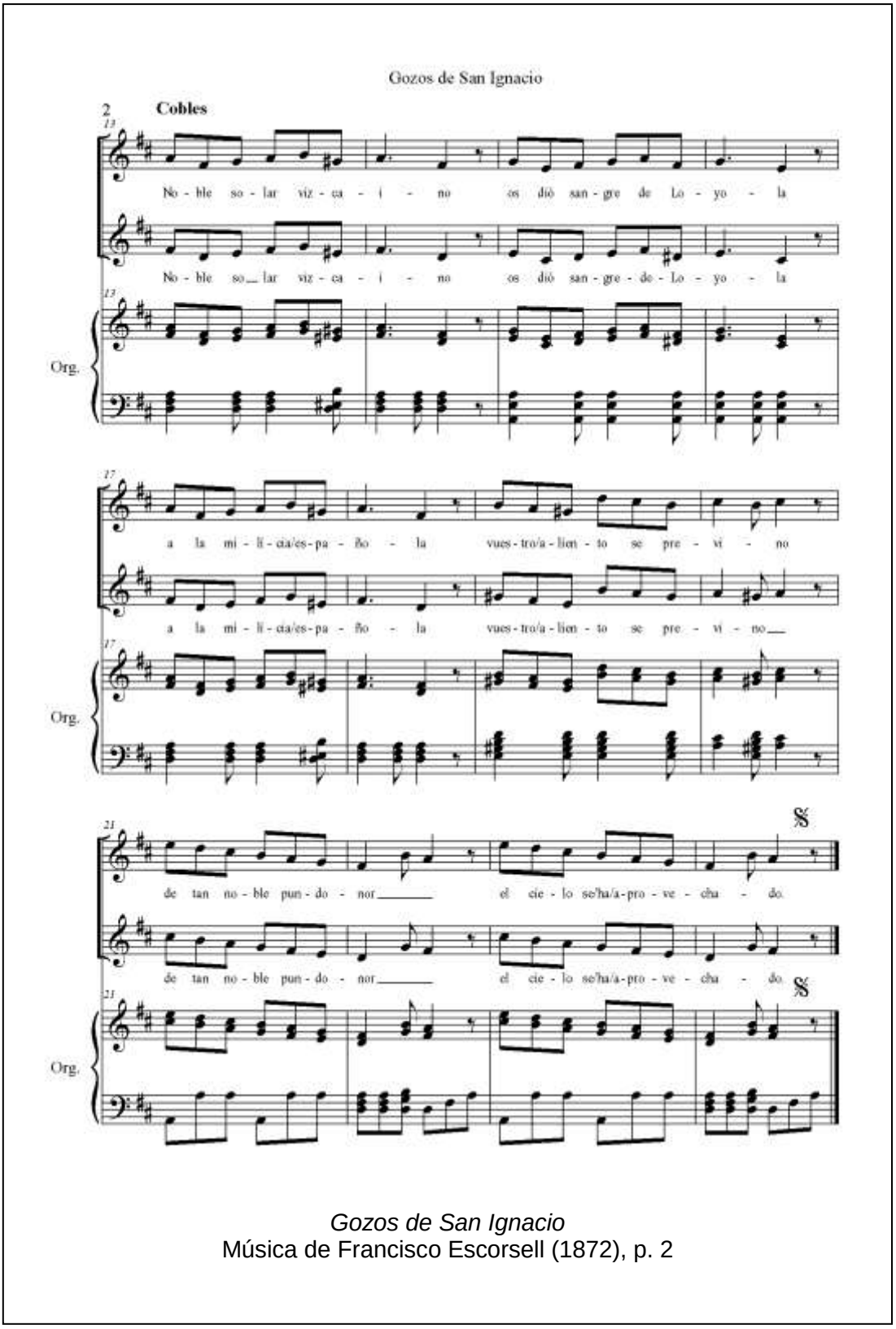

Gozos de San Ignacio
Música de Francisco Escorsell (1872), p. 2

Goigs 15: *Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA SAN IGNACIO DE LOYOLA.

O Ignacio, vueſtro fervor
al Mundo todo ha abraſado:
ſed con Dios nueſtro abogado,
y abraſadiños en ſu Amor.
Guipúzcoa en Noble Solar
os dió ſangre de Loyola;
y à la Milicia Eſpañola
diſteis honor ſingular:
vueſtro natural valor
fue por la gracia elevado, &c.
A vueſtro eſpiritu eligio
el Eſpiritu Divino,
que en ſu dia, ſu deſtino,
mas que la bala os hirio:
San Pedro con ſu favor
de la muerte os ha librado, &c.
Reſuelto à una nueva vida
à Monſerrate llegaſteis,
veſtidos, y armas dexaſteis
con voluntad muy rendida:
con nuevo trage, y fervor
os armais nuevo ſoldado, &c.
Vueſtra vida eſpiritual
en Manreſa hizo la prueva,
dentro el honor de una Cueva,
y ſirviendo al Hoſpital:
un paſmo fue de rigor
eſte vueſtro Noviciado, &c.
En eſta Cueva, Maria
os dictò los Exercicios,
que haziendo guerra à los vicios
ſou al Mundo norte, y guia:
con ſu luciente eſplendor
muchos al Cielo han llegado, &c.
En un extaſi amoroſo,
por ocho dias de un buelo,
huiſte arrebatado al Cielo,
ſegundo Pablo dichoſo:
alli os revelo el Señor
la Orden, que aveis fundado, &c.
Pendon, Nombre, y Compañia
de Jeſus os ha entregado,
para hazer guerra al pecado,
al Gentil, y à la Heregia:
vueſtro ſocorro, y valor
mucho la Igleſia ha eſforzado, &c.
Digan pues vueſtro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, rieſgos, cadenas,
por llevar almas al Cielo:
del Infierno haſta el ardor
tinde eſſe pecho abraſado, &c.
La frequencia en Sacramentos
en Doctrinas, y Miſsiones,
Eſcuelas, Congregaciones,
por Vos tuvieron aumentos:
trazas de muy gran primor
vueſtro grã zelo ha invẽtado, &c.
En viiiaros, frequentes
fueron Jeſus, y Maria
la Trinidad viſte un dia
entre velos tranſparentes:
al Hijo por Protector
el Padre Eterno os ha dado, &c.
Todas dolencias, y males
vueſtro poder ha rendidos
elementos le han temido,
muerte, y furias infernales:
de los partos el dolor
vueſtro nombre ha mitigado, &c.
Vueſtra vida peregrina
tuvo ſiempre por blaſon,
la mas grande perfeccion,
à mayor gloria divina:
con norte tan ſuperior
ſois en gloria aventajado,
ſed con Dios nueſtro abogado,
y abraſadiños en ſu Amor.

℣. *Ora pro nobis S. P. Ignati.* OREMUS. ℟. *Ut digni efficiamur, &c.*

DEus qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per B. Ignatium ſubſidio, militantem Eccleſiam roboraſti: concede, ut ejus auxilio, & imitatione certantes in terris, coronari cum ipſo mereamur in Cœlis. Qui vivis, &c.

Gozos del Glorioso Patriarca San Ignacio de Loyola

Text dels Goigs 15

O Ignacio vuestro fervor
al mundo todo ha abrasado:
sed con Dios nuestro abogado,
y abrasados en su Amor.

Guipuzcoa en Noble solar
os dió sangre de Loyola;
y a la Milicia Española
disteis honor singular:
vuestro natural valor
fue por la gracia elevado.

A vuestro espiritu eligió
el Espiritu Divino,
que en su dia, su destino,
mas que la bala os hirió:
San Pedro con su favor
de la muerte os ha librado.

Resuelto a una nueva vida
a Monserrate llegasteis,
vestidos y armes dejaste
con voluntad muy rendida;
con nuevo traje y fervor
os armáis nuevo soldado.

Vuestra vida espiritual
en Manresa hizo la prueba,
dentro el honor de una Cueva,
y sirviendo al Hospital:
us pasmo fue de rigor
este vuestro Noviciado.

En esta Cueva, Maria
os dictó los Exercicios,
que haciendo guerra a los viciós,
son al Mundo norte y guia:
con su luciente esplendor
muchos al cielo han llegado.

En un extasi amoroso,
por ocho dias, de un vuelo
fuiste arrebatado al Cielo,
segundo Pablo dichoso:
allí os reveló el Señor
la Orden que habeis fundado.

Pendon, Nombre y Compañia
de Jesús os ha entregado,
para hacer guerra al pecado,
al Gentil, y a la Heregia:
vuestro socorro y valor
mucho la Iglesia ha esforzado.

Digan pues vuestro gran zelo,
caminos, fatigas, penas,
afrentas, riesgos, cadenas,
por llevar almas al cielo:
del Infierno hasta al ardor
rinde ese pecho abrasado.

La frecuencia en Sacramentos,
en Doctrinas, y Misiones,
Escuelas, Congregaciones,
por Vos tomaron aumentos:
trazas de muy gran primor
vuestro gran zelo ha inventado.

En visitaros, frequentes
fueron Jesús, y María,
la Trinidad viste un día
entre velos transparentes:
al Hijo por Protector
el Padre Eterno os ha dado.

Todas dolencias, y males
vuestro poder ha rendido,
elementos le han temido,
muerte y furias infernales:
de los partos el dolor
vuestro nombre ha mitigado.

Vuestra vida peregrina
tuvo siempre por blason
la mas grande perfección
a la mayor gloria divina:
con norte tan superior
sois en gloria aventajado,

Sed con Dios nuestro abogado,
y abrasados en su Amor.

Goigs 16: *Gozos del glorioso patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA SAN IGNACIO DE LOYOLA PARA CANTARSE EN SU CAPILLA EDIFICADA EN LA CALLE Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto á un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad.
Fuisteis noble Cavallero
De la Sangre de Loyola,
Y la Milicia Española
Vuestro empleo fue primero:
Sobrerroca el verdadero
Oriente de claridad, &c.
Capitan muy valeroso
En Pamplona os conocieron
Los que la pierna os rompieron
Antes que el pecho animoso;
Que comenzó en vuestro pozo
Brillar Sol de Santidad, &c.
Despues de convalecido
Del balazo, y visitado
Al Monserrate sagrado
A Manresa habeis venido,
Y en su calle obedecido
La agua vuestra autoridad, &c.
Que de Manresa en la Cueva
La Tebaida fué vencida
En la penitente vida
Sobrerroca dá la prueva
Con milagro que os aprueva
Muy perfecto en brevedad, &c.
Y sabiendo el gran Maestro
Es el de obras, y de escrito
De Excelsior un libelo
Escrivis qual autor diestro,
Y antes aquí el zelo vuestro
Practicó el de caridad, &c.
El caritativo fuego
Subsisteis á grado tal,
Que no cupo en lo Hospital
Pues en Sobrerroca luego
De una Niña el tierno ruego
Exaló su actividad, &c.
Jesus que todo lo atine
En rapto de Felis suerte
Viendo que la misma muerte
Por Vos venció una Gallina,
De sus banderas destina
Capitan vuestra piedad, &c.
En una casa enfermasteis
De los nobles Amigones,
Y para vuestros afanes
El gran milagro olvidasteis,
Que para la Niña obrasteis
Con tanta facilidad, &c.
Ninguno jamas ha hallado
Vuestro milagro postrero,
Despues que con el primero
Sobrerroca habeis honrado;
Tantos son los que ha obrado
Vuestra grande Santedad, &c.
La Trinidad desde el Suelo,
Y á la Virgen habeis visto,
En la Missa Jesu-Christo
Tambien sin el sacro velo;
En Manresa colmó el Cielo
Asi vuestra dignidad, &c.
Sobrerroca con desvelo
Por su Patron os venera,
Y de vuestro amor espera
Todo favor, y consuelo,
Clamando con grande anhelo
En toda necesidad, &c.

TORNADA.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad,

℣. Ora pro nobis Beate Ignati.
℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

DEus qui ad maiorem tui nominis propagandam, novo per Beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti; concede ut ejus auxilio, & imitatione certantes in terris coronari cum ipso mereamur in Cœlis. Qui vivis, &c.

Manresa: En la Oficina de Ignacio Abadal.

Gozos del glorioso patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros
Manresa, Ignacio Abadal

Goigs 16

Goigs 17: *Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA

SAN IGNACIO DE LOYOLA,

PARA CANTARSE EN SU CAPILLA EDIFICADA EN LA CALLE MAYOR DE MANRESA NOMBRADA SOBRE-ROCA JUNTO A UN POZO EN DONDE EL SANTO OBRÓ EL PRIMERO DE SUS MILAGROS.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad.

Fuisteis noble Caballero
De la sangre de Loyola,
Y la Milicia Española
Vuestro empleo fué primero:
Sobre-roca el verdadero
Oriente de claridad, etc.

Capitan muy valeroso
En Pamplona os conocieron
Los que la pierna os rompieron
Antes que el pecho animoso
Que comenzó en vuestro pozo
Brillar Sol de Santidad, etc.

Despues de convalecido
Del balazo, y visitado
Al Montserrate sagrado
A Manresa habeis venido,
Y en su calle obedecido
La agua vuestra autoridad, etc.

Que de Manresa en la Cueva
La Tebaida fué vencida
En la penitente vida
Sobre-roca de la prueba
Con milagro que os aprueba
Muy perfecto en brevedad, etc.

Y sabiendo el gran Maestro
Es el de obras, y de escrito
De Ejercicios un librito
Escribís cual autor diestro,
Y antes aqui el zelo vuestro
Practicó el de caridad, etc.

El caritativo fuego
Subisteis á grado tal,
Que no cupo en el Hospital
Pues en Sobre-roca luego
De una Niña el tierno ruego
Exalo su actividad, etc.

Jesús que todo lo atiene
En rapto de feliz suerte
Viendo que la misma muerte
Por Vos venció una Gallina,
De sus banderas destina
Capitan vuestra piedad, etc.

En una casa enfermasteis
De los nobles Amignanes,
Y para vuestros afanes
El gran milagro olvidasteis,
Que para la Niña obrasteis
Con tanta facilidad, etc.

Ninguno jamás ha hallado
Vuestro milagro postrero,
Despues que con el primero
Sobre-roca habeis honrado;
Tantos son los que ha obrado
Vuestra grande Santidad, etc.

La Trinidad desde el suelo,
Y á la Virgen habeis visto,
En la Misa Jesu-Cristo
Tambien en el sacro velo;
En Manresa colmó el Cielo
Asi vuestra dignidad, etc.

Sobre-roca con desvelo
Por su Patron os venera,
Y de vuestro amor espera
Todo favor, y consuelo,
Clamando con grande anhelo
En toda necesidad, etc.

TORNADA.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad.

℣. *Ora pro nobis Beate Ignati.*

℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus qui ad majorem tui nóminis gloriam propagándum, novo per beatum Ignatium subsidio militántem Ecclésiam roborásti, concede ut ejus auxílio, etc. imitatióne certántes in terris, coronári cum ipso mereámur in Cœlis. Qui vivis, etc.

Manresa: Imprenta de Juan Abadal.

Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros

Manresa, Imprenta José Abadal

Goigs 17

Goigs 18: *Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros*

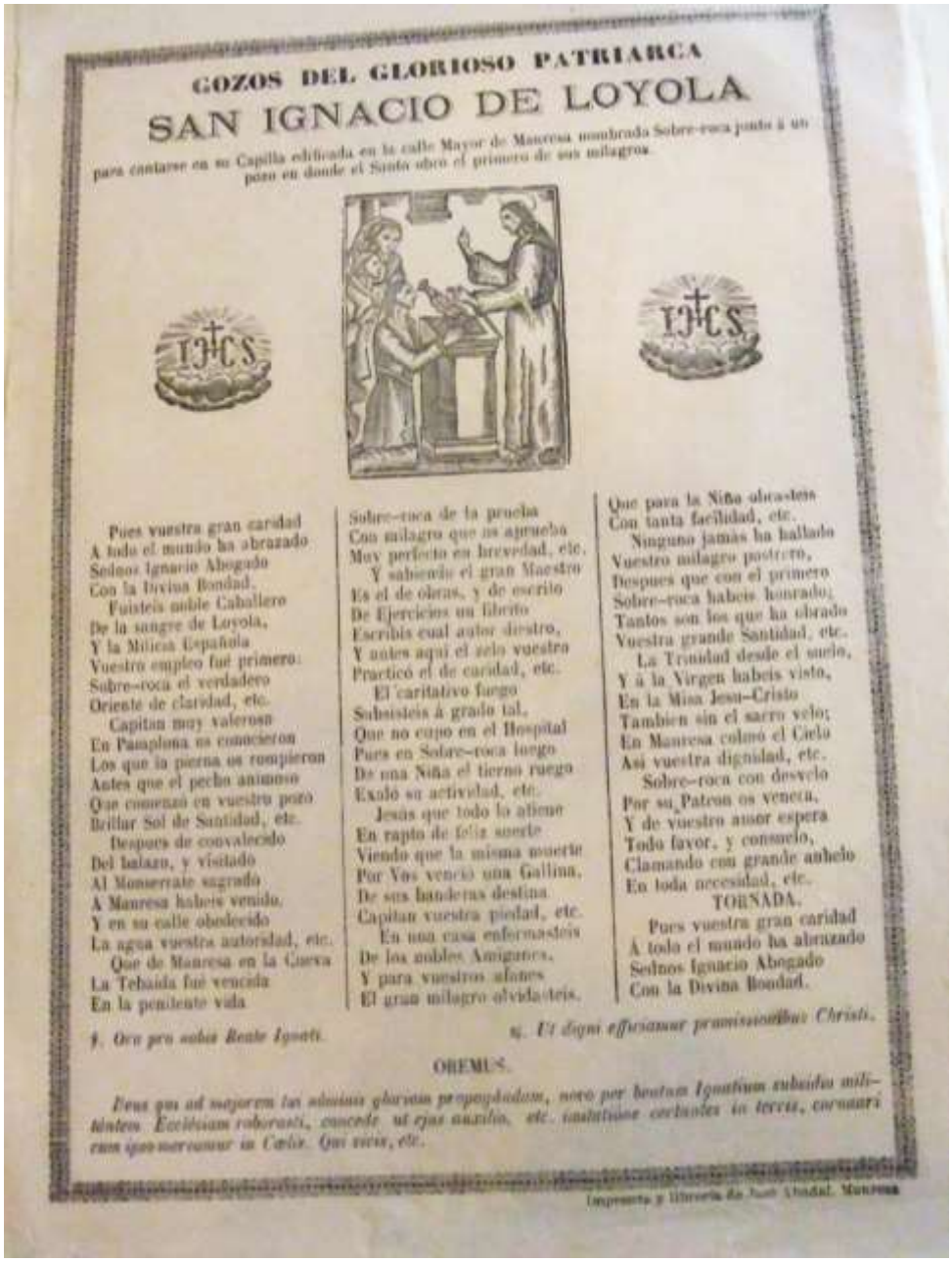

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA

SAN IGNACIO DE LOYOLA

para cantarse en su Capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobre-roca junto á un pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad.
Fuisteis noble Caballero
De la sangre de Loyola,
Y la Milicia Española
Vuestro empleo fué primero:
Sobre-roca el verdadero
Oriente de claridad, etc.
Capitan muy valeroso
En Pamplona os conocieron
Los que la pierna os rompieron
Antes que el pecho animoso
Que comenzó en vuestro pozo
Brillar Sol de Santidad, etc.
Despues de convalecido
Del balazo, y visitado
Al Monserrate sagrado
A Manresa habeis venido,
Y en su calle obedecido
La agua vuestra autoridad, etc.
Que de Manresa en la Cueva
La Tebaida fué vencida
En la penitente vida
Sobre-roca de la prueba
Con milagro que os aprueba
Muy perfecto en brevedad, etc.
Y sabiendo el gran Maestro
Es el de obras, y de escrito
De Ejercicios un libreto
Escribis cual autor diestro,
Y antes aquí el zelo vuestro
Practicó el de caridad, etc.
El caritativo fuego
Subsistcis á grado tal,
Que no cupo en el Hospital
Pues en Sobre-roca luego
De una Niña el tierno ruego
Exaltó su actividad, etc.
Jesús que todo lo alcanza
En rapto de feliz suerte
Viendo que la misma muerte
Por Vos venció una Gallina,
De sus banderas destina
Capitan vuestra piedad, etc.
En una casa enfermasteis
De los nobles Amigueros,
Y para vuestros afanes
El gran milagro olvidasteis.
Que para la Niña obrasteis
Con tanta facilidad, etc.
Ninguno jamás ha hallado
Vuestro milagro postrero,
Despues que con el primero
Sobre-roca habeis honrado;
Tantos son los que ha obrado
Vuestra grande Santidad, etc.
La Trinidad desde el suelo,
Y á la Virgen habeis visto,
En la Misa Jesu-Cristo
Tambien sin el sacro velo;
En Manresa colmó el Cielo
Así vuestra dignidad, etc.
Sobre-roca con desvelo
Por su Patron os venera,
Y de vuestro amor espera
Todo favor, y consuelo,
Clamando con grande anhelo
En toda necesidad, etc.

TORNADA.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad.

℣. Ora pro nobis Beate Ignati. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Deus qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti, concede ut ejus auxilio, etc. salutiferæ certantes in terris, coronari cum eo mereamur in Cœlis. Qui vivis, etc.

Imprenta y librería de José Abadal. Manresa

Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros
Manresa, Imprenta José Abadal

Goigs 18

Goigs 19: *Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros*

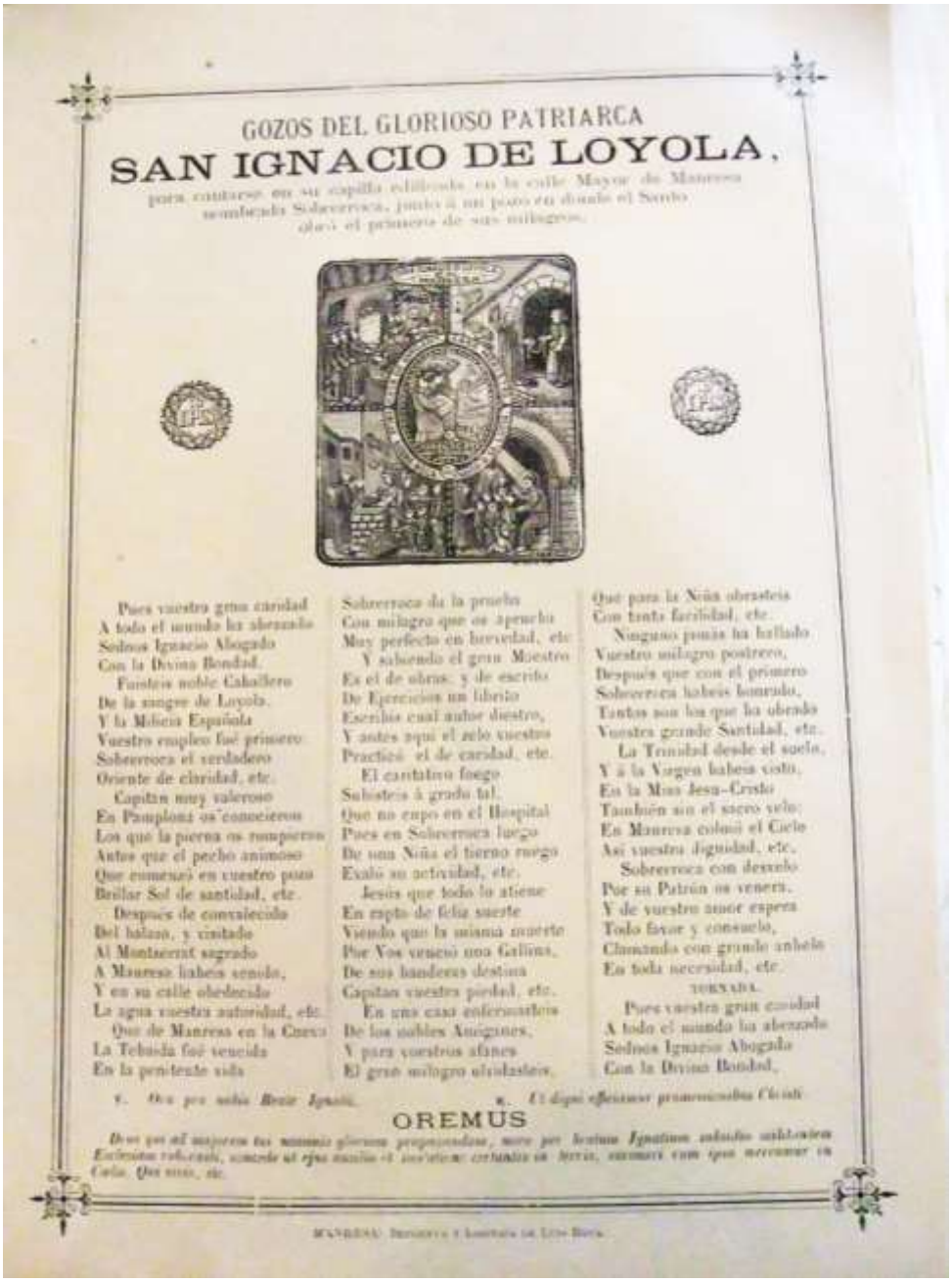

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA

SAN IGNACIO DE LOYOLA,

para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca, junto á un pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad.
Fuisteis noble Caballero
De la sangre de Loyola,
Y la Milicia Española
Vuestro empleo fué primero
Sobrerroca el verdadero
Oriente de claridad, etc.
Capitan muy valeroso
En Pamplona os conocieron
Los que la pierna os rompieron
Antes que el pecho animoso
Que comenzó en vuestro pozo
Brillar Sol de santidad, etc.
Despues de convalecido
Del balazo, y visitado
Al Montserrat sagrado
A Manresa habeis venido,
Y en su calle obedecido
La agua vuestra autoridad, etc.
Que de Manresa en la Cueva
La Tebaida fué vencida
En la penitente vida
Sobrerroca da la prueba
Con milagro que os aprueba
Muy perfecto en brevedad, etc.
Y sabiendo el gran Maestro
Es el de obras, y de escrito
De Ejercicios un librito
Escribis cual autor diestro,
Y antes aqui el zelo vuestro
Practicó el de caridad, etc.
El caritativo fuego
Subisteis á grado tal,
Que no cupo en el Hospital
Pues en Sobrerroca luego
De una Niña el tierno ruego
Exaló su actividad, etc.
Jesús que todo lo atiene
En rapto de feliz suerte
Viendo que la misma muerte
Por Vos venció una Gallina,
De sus banderas destina
Capitan vuestra piedad, etc.
En una casa enfermasteis
De los nobles Amigones,
Y para vuestros afanes
El gran milagro olvidasteis,
Que para la Niña obrasteis
Con tanta facilidad, etc.
Ninguno jamás ha hallado
Vuestro milagro postrero,
Despues que con el primero
Sobrerroca habeis honrado,
Tantos son los que ha obrado
Vuestra grande Santidad, etc.
La Trinidad desde el suelo,
Y á la Virgen habeis visto,
En la Misa Jesu-Cristo
También sin el sacro velo;
En Manresa colmó el Cielo
Así vuestra dignidad, etc.
Sobrerroca con desvelo
Por su Patrón os venera,
Y de vuestro amor espera
Todo favor y consuelo,
Clamando con grande anhelo
En toda necesidad, etc.

TORNADA.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad,

OREMUS

Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros
Imprenta Luis Roca, Manresa

Goigs 19

Goigs 20: *Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros*

GOZOS DEL GLORIOSO PATRIARCA
SAN IGNACIO DE LOYOLA,
para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca, junto á un pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros.

Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad.
Fuisteis noble Caballero
De la sangre de Loyola,
Y la Milicia Española
Vuestro empleo fué primero:
Sobrerroca el verdadero
Oriente de claridad, etc.
Capitan muy valeroso
En Pamplona os conocieron
Los que la pierna os rompieron
Antes que el pecho animoso
Que comenzó en vuestro pozo
Brillar Sol de santidad, etc.
Despues de convalecido
Del balazo, y visitado
Al Montserrat sagrado
A Manresa habeis venido,
Y en su calle obedecido
La agua vuestra autoridad, etc.
Que de Manresa en la Cueva
La Tebaida fué vencida
En la penitente vida
Sobrerroca de la prueba
Con milagro que os aprueba
Muy perfecto en brevedad, etc.
Y sabiendo el gran Maestro
Es el de obras, y de escrito
De Ejercicios no librito
Escribis cual autor diestro,
Y antes aqui el zelo vuestro
Practicó el de caridad, etc.
El caritativo fuego
Subisteis á grado tal,
Que no cupo en el Hospital
Pues en Sobrerroca luego
De una Niña el tierno ruego
Exalò su actividad, etc.
Jesus que todo lo atiene
En rapto de feliz suerte
Viendo que la misma muerte
Por Vos venció una Gallina,
De sus banderas destina
Capitan vuestra piedad, etc.
En una casa enfermasteis
De los nobles Amigones,
Y para vuestros afanes
El gran milagro olvidasteis,
Que para la Niña obrasteis
Con tanta facilidad, etc.
Ninguno jamas ha hallado
Vuestro milagro postrero,
Despues que con el primero
Sobrerroca habeis honrado,
Tantos son los que ha obrado
Vuestra grande Santidad, etc.
La Trinidad desde el suelo,
Y á la Virgen habeis visto,
En la Misa Jesu-Cristo
Tambien sin el sacro velo,
En Manresa colmó el Cielo
Asi vuestra dignidad, etc.
Sobrerroca con desvelo
Por su Patron os honora,
Y de vuestro amor espera
Todo favor y consuelo,
Clamando con grande anhelo
En toda necesidad, etc.
TORNADA.
Pues vuestra gran caridad
A todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio Abogado
Con la Divina Bondad

OREMUS.

Manresa: Imp. y Lit. de Luis Roca

Gozos del gloriosa patriarca San Ignacio de Loyola para cantarse en su capilla edificada en la calle Mayor de Manresa nombrada Sobrerroca junto a un Pozo en donde el Santo obró el primero de sus milagros
Manresa, Imprenta Luis Roca
Goigs 20

Text dels Goigs 16 al 20

Pues vuestra gran caridad
a todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio abogado
con la Divina Bondad.

Fuisteis noble Caballero
de la sangre de Loyola,
y la Milicia Española
vuestro empleo fue primero:
Sobrerroca el verdadero
Oriente de claridad.

Capitán muy valeroso
en Pamplona os conocieron
los que la pierna os rompieron
antes que el pecho animoso;
que comenzó en vuestro pozo
brillar sol de Santidad.

Después de convalecido
del balaso, y visitado
al Monserrate sagrado
a Manresa habéis venido,
y en su calle obedecido
la agua vuestra autoridad.

Que de Manresa en la Cueva
la Tebaida fue vencida
en la penitente vida
Sobrerroca da la prueba
con milagro que os aprueba
muy perfecto en brevedad.

Y sabiendo el gran Maestro
es el de obras, y de escrito
de Exercicios un librito
escribís qual autor diestro,
y antes aquí el zelo vuestro
practicó el de caridad.

El caritativo fuero
subsisteis a grado tal,
que no cupo en el Hospital
pues en Sobrerroca luego
de una Niña al tierno ruego
exaló su actividad.

Jesús que todo lo atine
en rapto de feliz suerte
viendo que la misma muerte
por Vos venció una gallina,
de sus banderas destina
capitán vuestra piedad.

En una casa enfermasteis
de los nobles Amiganes,
y para vuestros afanes
el gran milagro olvidasteis,
que para la Niña obrasteis
con tanta facilidad.

Ninguno jamás ha hallado
vuestro milagro postrero,
después que con el primero
Sobrerroca habéis honrado;
tantos son los que ha obrado
vuestra gran Santedat.

La Trinidad desde el suelo
y a la virgen habéis visto,
en la Misa Jesucristo
también sin el sacro velo;
en Manresa colmó el cielo
así vuestra dignidad.

Sobrerroca con desvelo
por su Patron os venera,
y de vuestro amor espera
todo favor, y consuelo,
clamando con grande anhelo
en toda necesidad.

Pues vuestra gran caridad
a todo el mundo ha abrazado
Sednos Ignacio abogado
con la Divina Bondad

Goigs 21: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

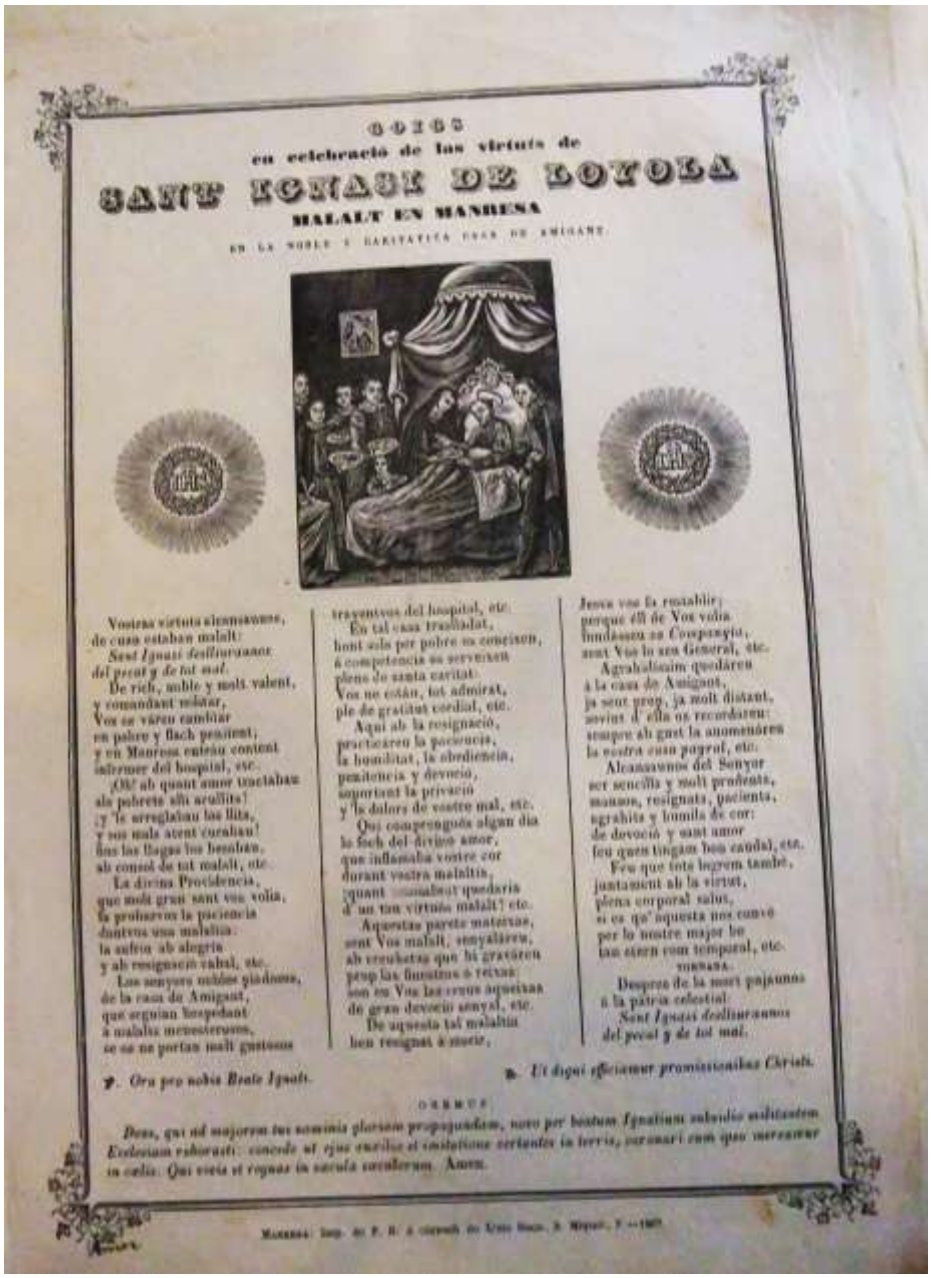

GOIGS
en celebració de las virtuts de
SANT IGNASI DE LOYOLA
MALALT EN MANRESA
EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT.

Vostras virtuts alcansaunos,
de cuan estaban malalt:
Sant Ignasi deslliuraunos
del pecat y de tot mal.
De rich, noble y molt valent,
y comandant militar,
Vos se vàreu cambiar
en pobre y flach penitent;
y en Manresa entràu content
infermer del hospital, etc.
¡Oh! ab quant amor tractabau
als pobrets allí acullits!
¡Y 'ls arreglabau los llits,
y sos mals atent curabau!
fins las llagas los besabau,
ab consol de tot malalt, etc.
La divina Providencia,
que molt gran sant vos volia,
la proharvos la paciencia
dantvos una malaltia:
la sufriu ab alegria
y ab resignació cabal, etc.
Los senyors nobles piadosos,
de la casa de Amigant,
que seguian hospedant
à malalts menesterosos,
se os ne portan molt gustosos
trayentvos del hospital, etc.
En tal casa trasladat,
hont sols per pobre os conceixen,
á competencia os serveixen
plens de santa caritat:
Vos ne estáu, tot admirat,
ple de gratitut cordial, etc.
Aquí ab la resignació,
practicáreu la paciencia,
la humilitat, la obediencia,
penitencia y devoció,
soportant la privació
y 'ls dolors de vostre mal, etc.
Qui comprenguès algun dia
lo foch del divino amor,
que inflamaba vostre cor
durant vostra malaltia,
¡quant [illegible] quedaria
d'un tan virtuós malalt! etc.
Aquestas parets mateixas,
sent Vos malalt, senyaláreu,
ab creuhetas que hi graváreu
prop las finestras ó reixas:
son en Vos las creus aqueixas
de gran devoció senyal, etc.
De aquesta tal malaltia
ben resignat á morir,
Jesus vos fa restablir;
perque ell de Vos volia
fundásseu en Companyia,
sent Vos lo seu General, etc.
Agrahalíssim quedáreu
á la casa de Amigant,
ja sent prop, ja molt distant,
sovint d'ella os recordáreu:
sempre ab gust la anomenáreu
la vostra casa payral, etc.
Alcansaunos del Senyor
ser sencills y molt prudents,
mansos, resignats, pacients,
agrahits y humils de cor:
de devoció y sant amor
feu quen tingam ben caudal, etc.
Feu que tots logrem també,
juntament ab la virtut,
plena corporal salut,
si es qu'aquesta nos convé
per lo nostre major be
tan etern com temporal, etc.
TORNADA.
Despres de la mort pujaunos
á la pátria celestial:
Sant Ignasi deslliuraunos
del pecat y de tot mal.

℣. *Ora pro nobis Beate Ignati.*
℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Manresa: Impr. de P. R. á càrrec de Luis Roca, S. Miquel, 7 — 1867

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Manresa, Impr. de P. R. a càrrec de Luis Roca, S. Miquel 7, 1867
Goigs 21

Goigs 22: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

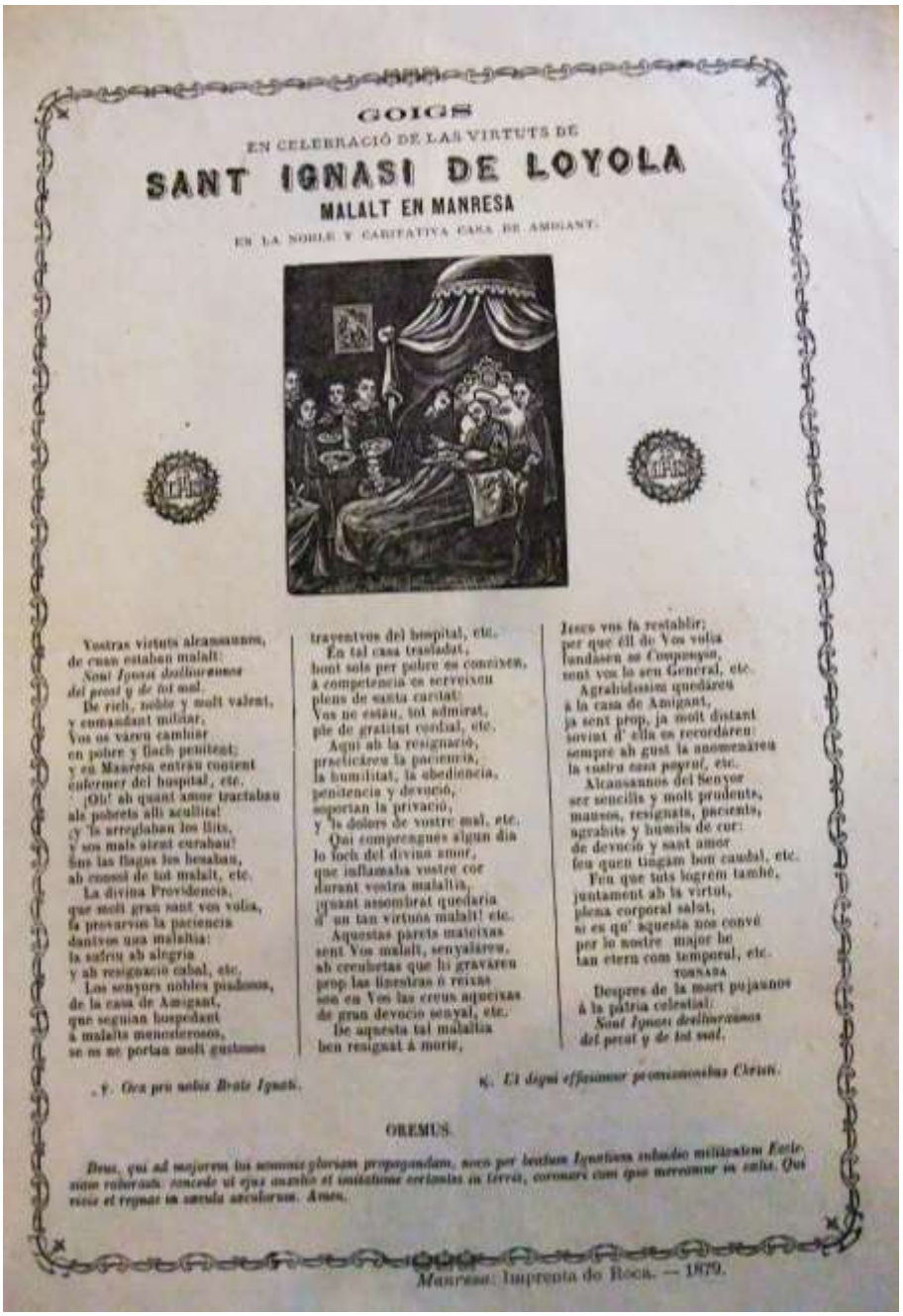

GOIGS

EN CELEBRACIÓ DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT.

Vostras virtuts alcansannos,
de cuan estaban malalt:
Sant Ignasi deslliuraunos
del pecat y de tot mal.
De rich, noble y molt valent,
y comandant militar,
Vos os vàreu cambiar
en pobre y flach penitent;
y en Manresa entrau content
enfermer del hospital, etc.
¡Oh! ah quant amor tractabau
als pobrets allí acullits!
¿y 'ls arreglaban los llits,
y sos mals atent curabau?
Sus las llagas los besabau,
ab consol de tot malalt, etc.
La divina Providencia,
que molt gran sant vos volia,
fa provarvos la paciencia
dantvos una malaltia:
la sufriu ab alegria
y ab resignació cabal, etc.
Los senyors nobles piadosos,
de la casa de Amigant,
que seguian hospedant
à malalts menesterosos,
se os ne portan molt gustosos
trayentvos del hospital, etc.
En tal casa trasladat,
hont sols per pobre es conexen,
à competencia es serveixen
plens de santa caritat:
Vos ne estau, tot admirat,
ple de gratitut cordial, etc.
Aquí ab la resignació,
practicàreu la paciencia,
la humilitat, la obediencia,
penitencia y devoció,
soportan la privació,
y 'ls dolors de vostre mal, etc.
Qui comprengués algun dia
lo foch del divina amor,
que inflamaba vostre cor
durant vostra malaltia,
¡quant assombrat quedaria
d' un tan virtuós malalt! etc.
Aquestas parets mateixas
sent Vos malalt, senyalàreu,
ab creuhetas que hi gravàreu
prop las finestras ó reixas
son en Vos las creus aqueixas
de gran devoció senyal, etc.
De aquesta tal malaltia
ben resignat à morir,
Jesus vos fa restablir;
per que éll de Vos volia
fundàsen *sa Companyia*,
sent vos lo seu General, etc.
Agrahidissim quedàreu
à la casa de Amigant,
ja sent prop, ja molt distant
sovint d' ella es recordàreu:
sempre ab gust la anomenàreu
la *vostra casa payral*, etc.
Alcansannos del Senyor
ser sencills y molt prudents,
mansos, resignats, pacients,
agrahits y humils de cor:
de devoció y sant amor
feu quen tingam bon caudal, etc.
Feu que tots logrem també,
juntament ab la virtut,
plena corporal salut,
si es qu' aquesta nos convé
per lo nostre major be
tan etern com temporal, etc.

TORNADA

Despres de la mort pujaunos
à la pátria celestial:
Sant Ignasi deslliuraunos
del pecat y de tot mal.

℣. Ora pro nobis Beate Ignati.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Manresa: Imprenta de Roca. — 1879.

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Manresa, Imprenta de Roca, 1879

Goigs 22

Goigs 23: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

GOIGS

EN CELEBRACIÓ DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT

Imp. y Lit. de Lluis Roca, carrer de Sant Miquel, 15.-1894.

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Manresa, Imprenta i Lit. de Lluis Roca, carrer de Sant Miquel, 15, 1894

Goigs 23

Goigs 24: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

GOIGS

EN CELEBRACIÓ DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT

Vostras virtuts alcansarem,
de cuan estaba malalt:
Sant Ignasi deslliureunos
del pecat y de tot mal.

De cor, noble y molt valent,
y comandant militar,
Vos no vareu cambiar
en pobre y flach penitent;
y en Manresa entrás content
enfermer del hospital, etc.

¡Oh! ab quant amor tractabau
als pobrets allí acullits!
¿Y "lo arreglabau les llits,
y aus mals ajent curabau!
Ens las llagas les besabau,
ab consol de tot malalt, etc.

La divina Providencia,
que molt gran sant vos volia,
la proverbis la paciencia
dantvos una malaltia:
la vullris ab alegria
y ab resignació celial, etc.

Los senyors nobles pradosos,
de la casa de Amigant,
que organisa hospedissi
a malalts menesterosos,
se os hi portan molt gustosos
trasentros del hospital, etc.

En tal casa trasladat,
hont molt bé per pobre os conesseu,
a competencia os serviran
plens de santa caritat:
Vos ne estás, tot admirat,
pié de gratitut cordial, etc.

Aquí, ab la resignació,
practicareu la paciencia,
la humilitat, la obediencia,
penitencia y devoció,
sopportan la pervesa,
y "la dolors de vostre mal, etc.

Qui comprengués algun dia
lo foch del divino amor,
que inflamaba vostre cor
durant vostra malaltia,
¡quant sembrát quedaria
d' un tant virtuos malalt! etc.

Aquestas pareta materas
oreu Vos malalt, senyalareu,
ab devoheions que hi gravareu
prop las finestras ó reixas
son en Vos las cresta aquestas
de gran devoció senyal, etc.

De aquesta tal malaltia
ben resignat á morir,
Jesús vos la restablí:
pero que ell de Vos volia
fundassen un Company,
sent vos lo seu General, etc.

Agrahidissim quedarea
á la casa de Amigant,
ja sent prop, ja molt distant
sovint d' ella os recordareu:
sempre ab gust la ensomnareu
la vostra sant pregnat, etc.

Alcansarem del Senyor
ser sensills y molt prudents,
mansos, resignats, pacients,
agrahits y humils de cor:
de devoció y sant amor
fen que tingám bon caudal, etc.

Fes que tots hagem també,
juntament ab la virtud,
plena corporal salut,
si es qu' aquesta nos convé
per la nostre major be
tan ofera com temporal, etc.

Despres de la mort pujarem
á la patria celestial:
Sant Ignasi deslliureunos
del pecat y de tot mal.

℣. *Ora pro nobis Beate Ignatii.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novas per beatum Ignatium athletam militantem in Ecclesia tua voluisti ordinare militias, concede ut ejus exemplo et auxilio certare in terris, coronari in cœlo mereamur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Imp. y Lit. de Luis Roca, carrer de Sant Miquel, 15.—1908.

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Imprenta Luis Roca, Manresa, 1908

Goigs 24

Goigs 25: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

GOIGS

EN CELEBRACIÓ DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE I CARITATIVA CASA DE AMIGANT.

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Manresa, Impremta Josep Roca, 1925

Goigs 25

Goigs 26: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

GOIGS

EN CELEBRACIO DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Imprenta Roca, Manresa, 1926

Goigs 26

Goigs 27: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

GOIGS

EN CELEBRACIÓ DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT

Vostras virtuts alabarxarem,
de cuant estaben malalt.
Sant Ignasi deslliureunos
del perill y de tot mal.

De rich, noble y molt valent,
y comandant militar,
Vos se varen combrar
en pobre y fiel penitent;
y en Manresa estigo content
collegi del hospital, etc.

¡Oh! ab quant amor tractaban
als pobrets allí acullits!
¡y 'ls arreglaben los llits,
y ses mans atent curaben!
fins las llagas los besaben,
ab consol de tal malalt, etc.

La divina Providencia,
que molt gran sant vos volia,
la provarem la paciencia
dintres una malaltia:
la sufriu ab alegria
y ab resignació cabal, etc.

Los senyors nobles piadosos,
de la casa de Amigant,
que eigueu hospedant
a malalts menesterosos,
se os no portan molt gustosos
tots estos del hospital, etc.

Es tal cosa insistida,
hont sols per pobres se coneixen,
a compleneria us serveixen
plena de santa caritat:
Vos ne estau tan admirat,
plé de gratitud cordial, etc.

Aquí ab la resignació,
practicaren la paciencia,
la humilitat, la obediencia,
penitencia y devoció,
suportant la privació,
y'ls dolors de vostre mal; etc.

Que comprengués algun dia
la forta del divino amor,
que inflamaba vostre cor
durant vostra malaltia,
¿quant asombrat quedaria
d'un tan virtuos malalt! etc.

Aquestas pareis matexas
sent Vos malalt senyalaren,
ab creuletas que lo gravaren
prop las finestras a rellas
son en Vos las creus aquestas
de gran devoció senyal, etc.

De aquesta tal malaltia
bén resignat a morir,
Acabá vos la restablir,
perque ell de Vos volia
fundasen la Compañia,
sent vos el seu General, etc.

Agradidissim quedareu
a la casa de Amigant,
ja sent prop, ja molt distant
sempre ab gust la anomenareu
la vostra casa pairal, etc.

Alcansarnos del Senyor
ser sensills y molt prudents,
mansos, resignats, pacients,
agradits y humils de cor,
de devoció y sant amor
fen que tingem bon caudal, etc.

Feu que tots logrem també,
juntament ab la virtut,
plena corporal salut,
si es que aquesta nos convé
per lo nostre major bé
tan eterna com temporal, etc.

Despres de la mort pujarnos
a la patria celestial:
Sant Ignasi deslliureunos
del perill y de tot mal.

℣. Ora pro nobis Beate Ignatii. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, in eo per beatum Ignatium admirabilem Ecclesiam militantem erigere dignatus es, ejus meritis et intercessione factum in terris, concede nos quæ corrigere ut celo. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Imp. Lib. Roca.—Manresa, 1908.

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Impremta i Llib. de Josep Roca, Sant Miquel, 15 – Manresa

Goigs 27

Goigs 28: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

GOIGS

EN CELEBRACIÓ DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT

Vostras virtuts alcanzaunas,
de quan estabau malalt
Sant Ignasi Deliliuriosum
del pecat y de tot mal.

De rich, noble y molt valent,
y comandant militar,
Vos os vàreu cambiar
en pobre y flac penitent,
y en Manresa entràu content
enfermer del hospital, etc.

¡Oh! ab quant amor tractabau
als pobrets allt acullits!
¡y 'ls arreglabau les llits,
y ses mals atent curabau!
fins les llagas les besabau,
ab consol de tot malalt, etc.

La divina Providencia,
que molt gran sant vos volia,
fu provarvos la paciencia
dantvos una malaltia
la sufria ab alegria
y ab resignació cabal, etc.

Los senyors nobles piadosos,
de la casa de Amigant,
que seguian hospedant
a malalts menesterosos,
se os ne portan molt gustosos
trayentvos del hospital, etc.

En tal casa traslodat,
hant sols per pobre os caneixen,
a competencia os serveixen
plens de santa caritat.
Vos ne estàu, tot admirat,
ple de gratitut cordial, etc.

Aquí ab la resignació,
practicàreu la paciencia,
la humilitat, la obediencia,
penitencia y devoció,
soportant la privació,
y 'ls dolors de vostre mal, etc.

Qui comprengués algun dia
la foch del divina amor,
que inflamaba vostre cor
durant vostra malaltia,
¡quant assombrat quedaria
d'un tant virtuds malalt! etc.

Aquestas parets mateixas
sent Vos malalt, senyalàreu,
ab creuhetas que hi gravàreu
prop las finestras o reixas
son en Vos las creus aquexas
de gran devoció senyal, etc.

De aquesta tal malaltia
ben resignat a morir,
¡Jesús vos fa restablir;

per que ell de Vos volia
fundàseu es Companyia,
sent vos lo seu General, etc.

Agrahidissim quedàreu
a la casa de Amigant,
ja sent prop, ja molt distant
sovint d'ella os recordàreu
sempre ab gust la anomenàreu
la vostra casa pagral, etc.

Alcanzaunas del Senyor
ser sencills y molt prudents,
mansos, resignats, pacients
agrahits y humils de cor
de devoció y sant amor
feu que tingam bon caudal, etc.

Feu que tots logrèm també,
juntament ab la virtut,
plena corporal salut,
si es qu' aquesta nos convé
per la nostra major be
tant etern com temporal.

TORNADA

Després de la mort pujau-nos
a la pàtria celestial.
Sant Ignasi Deliliuriosum
del pecat y de tot mal.

v. Ora pro nobis Beate Ignati.

x. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per bentum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant
Roca, Sant Miquel 15, Manresa. Any Marià 1954

Goigs 28

Goigs 29: *Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble i caritativa casa d'Amigant*

Goigs

EN CELEBRACIO DE LAS VIRTUTS DE

SANT IGNASI DE LOYOLA

MALALT EN MANRESA

EN LA NOBLE Y CARITATIVA CASA DE AMIGANT

Vostras virtuts alcansaunos,
de quan estabau malalt.
Sant Ignasi desliiuraunos
del pecat y de tot mal.

De rich, noble y molt valent,
y comandant militar,
Vos os váreu cambiar
en pobre y flac penitent;
y en Manresa entràu content
enfermer del hospital, etc.

¡Oh! ab quant amor tractabau
als pobrets allí acullits!
¡y 'ls arreglabau los llits,
y sos mals atent curabau!
fins las llagas los besabau
ab consol de tot malalt, etc.

La divina Providencia,
que molt gran sant vos volia,
fa provarvos la paciencia
dantvos una malaltia:
la sufriu ab alegría
y ab resignació cabal, etc.

Los senyors nobles piadosos,
de la casa de Amigant,
que seguian hospedant
a malalts menesterosos,
se os ne portan molt gustosos
trayentvos del hospital, etc.

En tal casa trasladat,
hont sols per pobre os coneixen,
a competencia os serveixen
plens de santa caritat:
Vos ne estàu, tot admirat,
ple de gratitud cordial, etc.

Aquí ab la resignació,
practicàreu la paciencia,
la humilitat, la obediencia,
penitencia y devoció,
soportant la privació,
y 'ls dolors de vostre mal, etc.

Qui comprenguès algun dia
lo foch del divino amor,
que inflamaba vostre cor
durant vostra malaltia,
¡quant assombrat quedaria
d'un tant virtuós malalt! etc.

Aquestas parets mateixas
sent Vos malalt senyalàreu,
ab creuhetas que hi gravareu
prop las finestras o reixas
son en Vos las creus aqueixas
de gran devoció senyal, etc.

De aquesta tal malaltia
ben resignat a morir,
Jesús vos fa restablir;
per que Ell de Vos volia
fundàseu *sa Companyia*,
sent vos lo seu General, etc.

Agrahidissim quedàreu
a la casa de Amigant,
ja sent prop, ja molt distant
sovint d'ella os recordàreu:
sempre ab gust la anomenàreu
la *vostra casa payral*, etc.

Alcansaunos del Senyor
ser sencills y molt prudents,
mansos, resignats, pacients
agrahits y humils de cor:
de devoció y sant amor
feu que tingam bon caudal, etc.

Feu que tots logrém també,
juntament ab la virtut,
plena corporal salut,
si es qu' aquesta nos convé
per lo nostre major be
tan etern com temporal.

TORNADA

Després de la mor putjau-nos
a la pàtria celestial.
Sant Ignasi desliiuraunos
del pecat y de tot mal.

℣) *Ora pro nobis Beate Ignati.* ℟) *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede ut ejus auxilio et emitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in caelis. Qui vivis et regnas in soecula soeculorum. Amen.

ROCA - Sant Miquel, 15 - Manresa - Any 1958

Goigs en celebració de les virtuts de Sant Ignasi de Loyola malalt en Manresa en la noble y caritativa casa de Amigant
Roca, Sant Miquel, 15 – Manresa, any 1958

Goigs 29

Text dels goigs del 21 al 29

Vostres virtuts alcalsau-nos,
de quan estàveu malalt.
Sant Ignasi deslliurau-nos
del pecat i de tot mal.

De ric, noble i molt valent,
i comandant militar,
Vos os vàreu canviar
en poblr i flac penitent;
i en Manresa entrau content
enfermer de l'hospital.

¡Oh! Amb quant amor tractavau
als pobrets allí acollits!
i els arreglavau els llits,
i sos mals atent curavau
fins les llagues els besavau
amb consol de tot malalt.

La divina Providencia,
que molt gran sant vos volia,
fa provar-vos la paciència
dant-vos una malaltia:
la sofriu amb alegria
i amb resignació cabal.

Els senyors nobles piadosos,
de la casa d'Amigant,
que seguien hospedant
a malalts menesterosos,
se os ne porten molt gustosos
traient-vos de l'hospital.

En tal casa traslladat,
on sols per pobre os coneixen,
a competència os serveixen
plens de santa caritat:
vos ne estau, tot admirat,
ple de gratitud cordial.

Aquí amb la resignació
practicàreu la paciència,
la humilitat, la obediència,
penitencia i devoció,
soportant la privació,
i els dolors de vostre mal.

Qui comprengué algun dia
el foc del divino amor,
que inflamava vostre cor
durant vostra malaltia,
i quan asombrat quedaria
d'un tant virtuós malalt!

Aquestes parets mateixes
sent vos malalt senyalàreu,
amb creuetes que hi gravareu
prop les finestres o reixes
són en vos les creus aqueixes
de gran devoció senyal.

D'aquesta tal malaltia
ben resignat a morir,
Jesús vos fa restablir;
per que Ell de vos volia
fundàseu sa Companyia,
sent vos el seu General.

Agraïdíssim quedàreu
a la casa d'Amigant,
ja sent prop, ja molt distant
sovint d'ella os recordàreu:
sempre amb gust l'anomenàreu
la vostra casa pairal.

Alcansau-nos del Senyor
ser senzills i molt prudents,
mansos, resignats, pacients
agraïts i humils de cor:
de devoció i sant amor
feu que tingam bon caudal.

Feu que tots logrem també,
juntament amb la virtut,
plena corporal salut,
si es que aquesta nos convé
per el nostre major be
tan etern com temporal.

Després de la mor pujau-nos
a la pàtria celestial.
Sant Ignasi deslliurau-nos
del pecat i de tot mal.

Goigs 30: *Goigs en llahor del Gran Pare y Patriarca Sant Ignasi de Loyola. Fundador de la Companyia de Jesús, qual festa celebra l'Esglesia en lo dia 31 de Juriol. Compost per J. D. C. manresà*

GOIGS EN LLAHOR
DEL GRAN PARE Y PATRIARCA SANT IGNASI DE LOYOLA,
FUNDADOR DE LA COMPANYIA DE JESUS,
Qual festa celebra l' Esglesia en lo dia 31 de Juriol.
COMPOSTS POR J. D. C., MANRESÀ.

Per cap de sa Companyia
Jesucrist vos escolli:
Fins á l' hora de morí
Sian, Ignasi, nostra guia.

De cristians pares nascut
En lo castell de Loyola,
En la nobless espanyola
Prompta foren conegut.
Al comptar vostres fets d' armes
Vostre pit d' orgull s' omplia.
Fins á, etc.

Un escrèit molt nombrós
Dins de Pamplona us sitia;
Vostre ardor y valentia,
Deturs 'l francés furiós:
Mes, del combat vos aparta
La terrible artilleria.
Fins á, etc.

Al inimich ha admirat
Tant valor, tanta constancia,
Y la ferida ab gran ánsia
Ell mateix vos ha curat:
Lo Senyor us tocá 'l cor
En aquella maleltia.
Fins á, etc.

De soldat vos convertiren
En católich penitent,
Florant molt amargament
Los errors que avans seguiren.
Una nit en Montserrat
Oraren devant Maria.
Fins á, etc.

Per inspiració divina
Varen venir á Manresa,
Provà Deu vostra fermesa
Fentvos del Poble joguine;
Molts torments varen sofrí
Ab pau y santa alegria.
Fins á, etc.

Lo poble aviat vos consis
Per varó enviat del cel
Y vostra doctrina ab sel
En lloch d' escarnius, segueix
L' hospital de la ciutat
Vostra humilitat savia.
Fins á, etc.

D' esbarzers mil extremitg
Dintre d' escarpada roca
Ahont lo sol may hi toca,
Viurer fon vostre desitg:
Sanguejant lo vostre cos
Entrant y exint cada dia.
Fins á, etc.

Dins la entranya d' exa cova
Estant vos en oració,
Vos vingué l' inspiració
De fé una divisió nova;
D' atletes del Evangeli
Que á poch tardar fruits daria.
Fins, á etc.

Sortiren de aquell desert,
Lo viatjar no us espanta,
Anaren á Terra Santa
Dexantne lo vot complert:

Començaren á estudiar
Dant fi ab la Teologia.
Fins á, etc.

Papes, Reys y Emperadors
Rodejats de grans perills
Demanen los vostres fills
Sortint de tot vencedors:
Ab lo valor celestial
Desfant la Reforma impia.
Fins á, etc.

Vostre ánima angelical
Del cos mortal separada,
Sa gran virtut fon premiada
En la Patria celestial:
Vostres memorables fets
La fel historia 'ns copia.
Fins á, etc.

Los Manresans agrahits
Brillans temples vos dedican
Y vostres fets glorifican
En sos cors molt ben escrits:
De la Religió alcançannos
La santa sabiduria.
Fins á, etc.

TORNADA.

Per cap de sa Companyia
Jesucrist vos escolli:
Fins á l' hora de morí
Sian, Ignasi, nostra guia.

℣. *Ora pro nobis Sancte Pater Ignati.*
℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam novo per Beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede, ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso meruamur in coelis. Qui vivis et regnas etc. Amen.

Barcelona: Estam. de Lluis Tasso —1870

Goigs en llahor del Gran Pare y Patriarca Sant Ignasi de Loyola. Fundador de la Companyia de Jesús, qual festa celebra l'Esglesia en lo dia 31 de Juriol. Compost per J. D. C. manresà
Barcelona, Estam. de Lluis Tasso, 1870

Goigs 30

Goigs 31: *Goigs en llahor del Gran Pare y Patriarca Sant Ignasi de Loyola, Fundador de la companyia de Jesús Qual festa celebra l'Esglesia en lo dia 31 de juriol*

GOIGS EN LLAHOR

DEL GRAN PARE Y PATRIARCA SANT IGNASI DE LOYOLA,

FUNDADOR DE LA COMPANYIA DE JESUS.

Qual festa celebra l' Esglesia en lo dia 31 de Juriol.

Per cap de sa Companyia
Jesucrist vos escolli:
Fins á l' hora de morí
Siau, Ignasi, nostra guia.
De cristians pores nascut
En lo castell de Loyola,
En la noblesa espanyola
Prompte foreu conegut.
Al comptar vostres fets d' armes
Vostre pit d' ergull s' emplia.
Fins á, etc.
Un ecsèrcit molt nombrós
Dins de Pamplona us sitia;
Vostre ardor y valentia,
Detura 'l francés furiós:
Mes, del combat vos aparta
La terrible artilleria.
Fins á, etc.
Al inimich ha admirat
Tant valor, tanta constancia,
Y la ferida ab gran ánsia
Ell mateix vos ha curat:
Lo Senyor us toca 'l cor
En aquella malaltia.
Fins á, etc.
De soldat vos convertireu
En católich penitent,
Plorant molt amargament
Los errors que avans seguireu.
Una nit en Montserrat
Oraren devant Maria.
Fins á, etc.

Per inspiració divina
Vareu venir á Manresa,
Prová Deu vostra fermesa
Feutvos del Poble joguina;
Molts tormenta vareu sofrí
Ab pau y santa alegria.
Fins á, etc.
Lo poble aviat vos coneix
Per varo enviat del cel
Y vostra doctrina ab zel
En lloch d' escarnius, seguéix
L' hospital de la ciutat
Vostra humilitat savia.
Fins á, etc.
D' esbarzers mil entremitg
Dintre d' escarpada roca
Abont lo sol may hi toca,
Viurer fou vostre desitg:
Sangnejant lo vostre cos
Entrant y exint cada dia.
Fins á, etc.
Dins la entranya d' exa cova
Estant vos en oració,
Vos vingué l' inspiració
De fe una divisió nova;
D' atletes del Evangeli
Que á poch tardar fruits daria.
Fins á, etc.
Sortireu de aquell desert,
Lo viatjar no os espanta,
Anareu á Terra Santa
Dexantne lo vot complert:

Començareu á estudiar
Dant fi ab la Teologia.
Fins á, etc.
Papas, Reys y Emperadors
Redejets de grans perills
Demanen los vostres fills
Sortint de tot vencedors;
Ab lo valor celestial
Desfant la Reforma impia.
Fins á, etc.
Vostre ánima angelical
Del cos mortal separada,
Sa gran virtut fou premiada
En la Patria celestial:
Vostres memorables fets
La fel historia 'ns copia.
Fins á, etc.
Los Manresans agrahits
Brillans temples vos dedican
Y vostres fets glorifican
En sos cors molt heu escrits
De la Religió alcansannos
La santa sabiduria.
Fins á, etc.

TORNADA.

Per cap de sa Companyia
Jesucrist vos escolli:
Fins á l' hora de morí
Siau, Ignasi, nostra guia.

v. *Ora pro nobis Sancte Pater Ignati.* a. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam novo per Beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti; concede, ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis et regnas etc. Amen.

Manresa: Imprenta de Roca, S. Miquel, 15.—1871.

Goigs en llahor del Gran Pare y Patriarca Sant Ignasi de Loyola,
Fundador de la companyia de Jesús
Qual festa celebra l'Esglesia en lo dia 31 de juriol
Manresa, Impremta de Roca, S. Miquel, 15, 1871

Goigs 31

Goigs 32: *Goigs en llaor del gran Pare i Patriarca Sant Ignasi de Loyola, fundador de la companyia de Jesús*

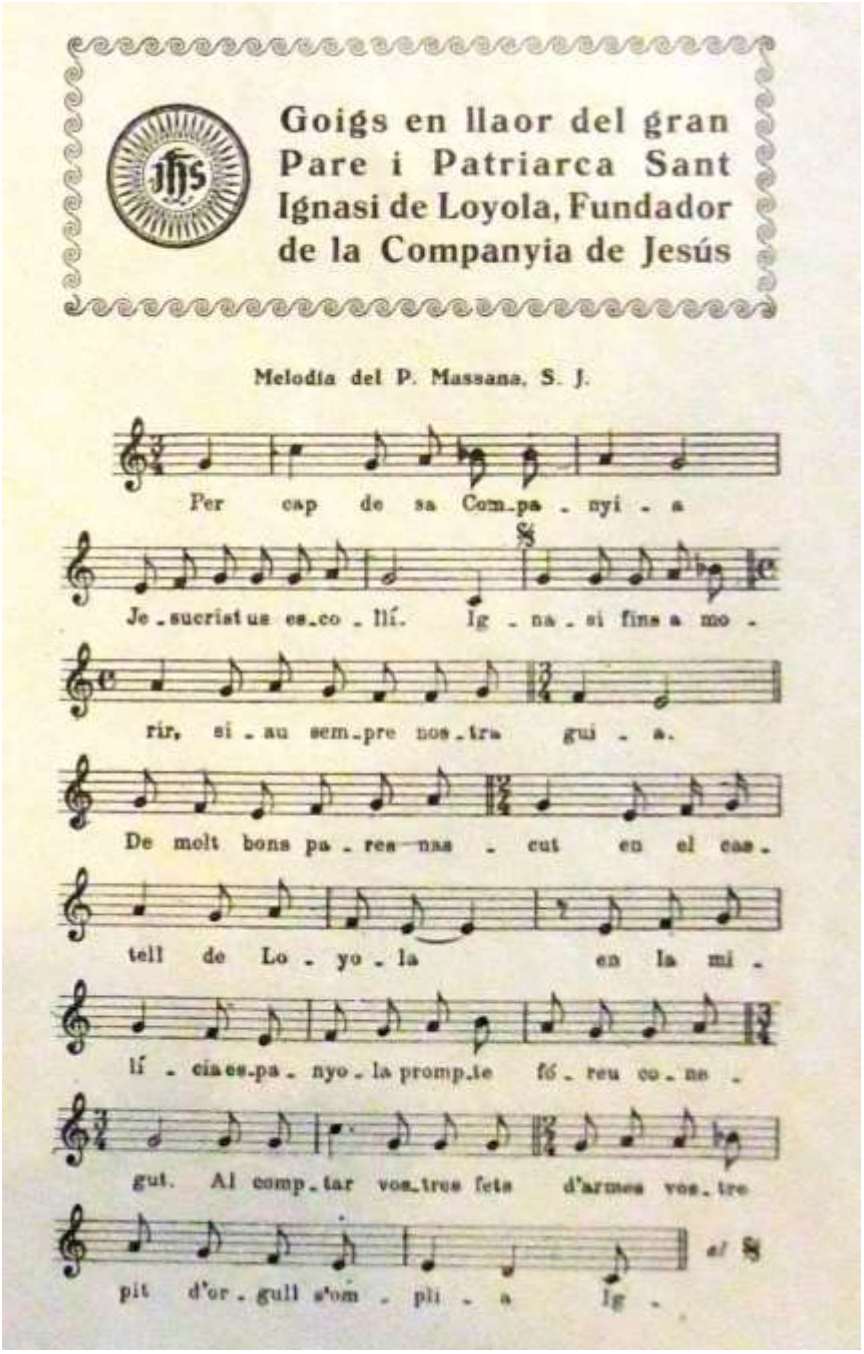

Goigs en llaor del gran Pare i Patriarca Sant Ignasi de Loyola, fundador de la companyia de Jesús
Melodia del Pare A. Massana, sj

Goigs 32

Text dels Goigs 30, 31 i 32

Per cap de sa Companyia
Jesucrist vos escollí:
Fins a l'hora de morí
Siau, Ignasi, nostra guia.

De cristians pares nascut
en lo castell de Loyola,
en la noblesa espanyola
Prompte foreu conegut.
Al comptar vostres fets d'armes
vostre pit d'orgull s'omplia

Un eczèrcit molt nombrós
dins de Pamplona us sitia;
vostre ardor y valentia,
detura'l francès furiós:
Mes, del combat vos aparta
la terrible artilleria.

Al inimich ha admirat
tant valor, tanta constància,
Y la ferida ab gran ànsia
ell mateix vos ha curat:
Lo Senyor us toca'l cor
en aquella malaltia.

De soldat vos convertireu
en catòlich penitent,
plorant molt amargament
els errors que avans seguireu.
Una nit en Montserrat
orareu devant Maria.

Per inspiració divina
vareu venir a Manresa
prová Deu vostra fermesa
fentvos del Poble joguina:
Molts torments vareu sofría
ab pau y santa alegria.

Lo poble aviat vos coneix
per varó enviat del cel
y vostra doctrina ab zel
en lloch d'escarnius, segueix
L'hospital de la ciutat
vostra humilitat savía

D'esbarzers mil entremig
dintre d'escarpada roca
ahont lo sol may hi toca,
viurer fou vostre desitg:
Sanguejant lo vostre ens
entrant y exint cada dia

Dins la entranya d'exa cova
estant vos en oració,
vos vingué l'inspiració
de fe una divisó nova;
d'atletes del Evangeli
que a poch tardar fruits daria

Sortireu de aquell desert,
Lo viatjar no us espanta,
Anareu a Terra Santa
Dexantme lo vot complet:
Començareu a estudiar
Dant fi ab la Teologia.

Papas, Reys y Emperadors
rodejats de grans perills
demanen los vostres fills
sortint de tot vencedors:
Ab lo valor celestial
desfant la Reforma impia.

Vostre anima angelical
del cos mortal separada,
sa gran virtut fou premiada
en la Patria celestial:
Vostres memorables fets
la fel historia'ns copia.

Los Manresans agrahits
brillants temples vos dedicant
y vostres fets glorifican
en sos cors molt ben escrits:
De la Religió alcansaunos
la santa sabiduría

Goigs 33: *Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis.*

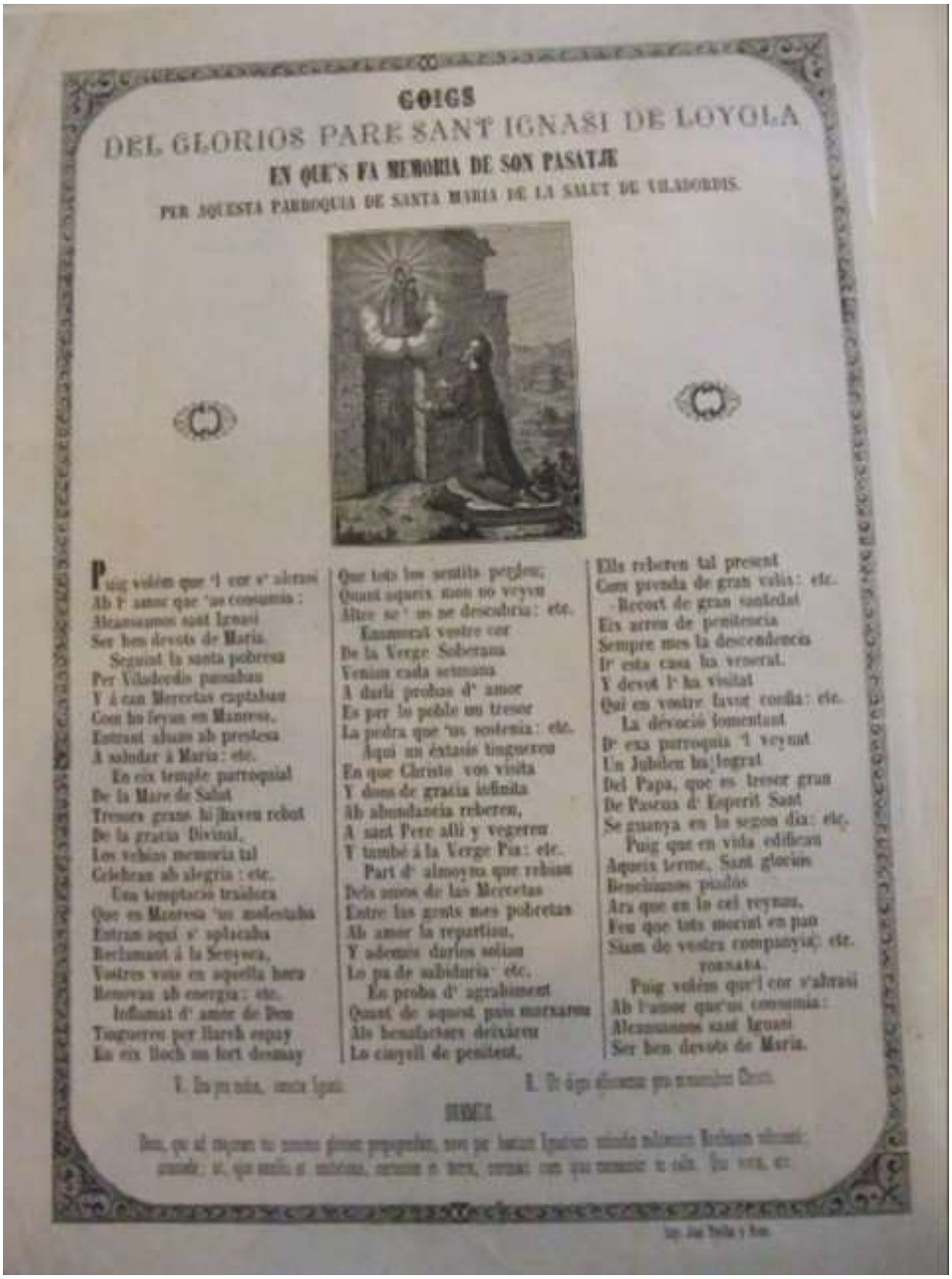

GOIGS
DEL GLORIOS PARE SANT IGNASI DE LOYOLA
EN QUE'S FA MEMORIA DE SON PASATJE
PER AQUESTA PARROQUIA DE SANTA MARIA DE LA SALUT DE VILADORDIS.

Puig volém que 'l cor s'alegri
Ab l'amor que 'ns consumia:
Alcansarem sant Ignasi
Ser hem devots de Maria.
Seguint la santa pobresa
Per Viladordis passabau
Y á can Mercetas captabau
Com ho feyau en Manresa.
Entrau alguns ab prestesa
A saludar á Maria: etc.
En eix temple parroquial
De la Mare de Salut
Tresors grans hi jhaveu rebut
De la gracia Divinal.
Los vehins memoria tal
Celebran ab alegria: etc.
Una temptació traidora
Que en Manresa 'us molestaba
Entrau aquí s' aplacaba
Reclamant á la Senyora.
Vostres vots en aquella hora
Renovau ab energia: etc.
Inflamat d' amor de Deu
Tingueren per llarch espay
En eix lloch un fort desmay
Que tots los sentits pergleu;
Quant aquells mots no veyau
Allavs se 'ls ne descubria: etc.
Enamorat vostre cor
De la Verge Soberana
Veniau cada setmana
A darli probas d' amor
Es per lo poble un tresor
La pedra que 'us sostenia: etc.
Aquí un éxtasis tingueren
En que Christo vos visita
Y dons de gracia infinita
Ab abundancia reberen,
A sant Pere allí y vegeren
Y també á la Verge Pia: etc.
Part d' almoyna que rebiau
Dels amos de las Mercetas
Entre las gents mes pobretas
Ab amor la repartiau,
Y ademés durles solian
Lo pa de sabiduría: etc.
En proba d' agraiment
Quant de aquest pais marxaren
Als benfactors deixaren
Lo cinyell de penitent.
Ells reberen tal present
Com prenda de gran valia: etc.
Recort de gran santedat
Eix acreu de penitencia
Sempre mes la descendencia
Ir esta casa ha venerat.
Y devot l' ha visitat
Qui en vostre favor confia: etc.
La dévoció fomentant
Pr esta parroquia 'l veyam
Un Jubileu hi jlograt
Del Papa, que es tresor gran
De Pascua d' Esperit Sant
Se guanya en la segon dia: etc.
Puig que en vida edificau
Aquets terme, Sant glorios
Benehiunos piadós
Ara que en lo cel reynau,
Feu que tots morcat en pau
Siam de vostra companyia: etc.
ORACIÓ.
Puig volém que'l cor s'alegri
Ab l'amor que'ns consumia:
Alcansarem sant Ignasi
Ser hem devots de Maria.

Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis.
Imprenta Trullàs

Goigs 33

Goigs 34: *Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis*

GOIGS DEL GLORIOS PARE SANT IGNASI DE LOYOLA

en que's fa memoria de son pasatje

per aquesta parroquia de Santa Maria de la SALUT de Viladordis.

OREMUS

Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis

Manresa. Imp. i Lit. de Lluis Roca, St. Miquel, 15, 1902

Goigs 34

Goigs 35*: Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis.*

GOIGS DEL GLORIÓS PARE SANT IGNASI DE LOYOLA,
en que 's fa memoria de son pasatje
per aquesta parroquia de Santa Maria de la SALUT de Viladordis.

Puig volèm que 'l cor s' alegri
Ab l' amor que 'ns consumeix:
Alcansarnos sant Ignasi
Ser hem devots de Maria.
Seguint la santa pobresa
Per Viladordis passabas
Y à cau Manresa captenau
Caos ho feyau en Manresa,
Entrant sovns ab prestesa
A saludar à Maria: etc.
En eix temple parroquial
De la Mare de Salut
Tresors grans hi hobeu rebut
De la gracia Divinal,
Los volvau memoria tal
Celebran ab alegria: etc.
Cau temptatio traidora
Que en Manresa 'us molestava
Entrant aquí s' aplacaba
Reclamant à la Senyora,
Vostres vots en aquella hora
Renovau ab energia: etc.
Inflamat d' amor de Deu
Tinguereu per llarch espay
En eix lloch un fort desmay
Que tota los sentits perdeu;
Quant aquells nous no veyen
Altre se 'us no desmbria: etc.
Enamorat vostre cor
De la Verge Soberana
Vesnau cada setmana
A darli probas d' amor,
Es per lo poble un tresor
La pedra que 'us sostenia: etc.
Aquí un extasis tinguereu
En que Cristo vos visita
Y dona de gracia infinita
Ab abundancia rebereu,
A sant Pere allí hi vegereu
Y també à la Verge Pia: etc.
Part d' almayna que rebau
Dels seus de los Mercetas
Entre las gents mes pobretas
Ab amor la repartiau,
Y alsunes darlos saliua
Lo pa de sabiduria: etc.
En proba d' agradiment
Quant de aquest pais marxareu
Als benefactors deixareu
Lo consell de perdent.
Ells reberen tal present
Com prenda de gran valia: etc.
Record de gran santedat
Eix arreu de penitencia
Sempre entre la descendencia
D' esta casa ha venerat.
Y devot l' ha visitat
Qui en vostre favor confia: etc.
La devoció fomentant
D' esta parroquia 't veinat
Un jubileu ha lograt
Del Papa, que es tresor gran
Da Pascua d' Esperit Sant
Se guanya en lo segon dia: etc.
Puig que en vida edificau
Aquells termé, Sant glorios,
Benehiunos padrós
Ara que en lo cel reynau,
Feu que tots morian en pau
Sam de vostra companyia: etc.
TORNADA.
Puig volèm que 'l cor s' alegri
Ab l' amor que 'ns consumeix:
Alcansarnos sant Ignasi
Ser hem devots de Maria.

℣. Ora pro nobis Sancte Ignatii. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede, ut, ejus auxilio et imitatione, certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Qui vivis, etc.

Manresa: Imp. y Lit. de Ll. Roca, S. Miquel, 15.

Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis
Imp. i Lit. de Ll. Roca, Sant Miquel, 15

Goigs 35

Goigs 36: *Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis*

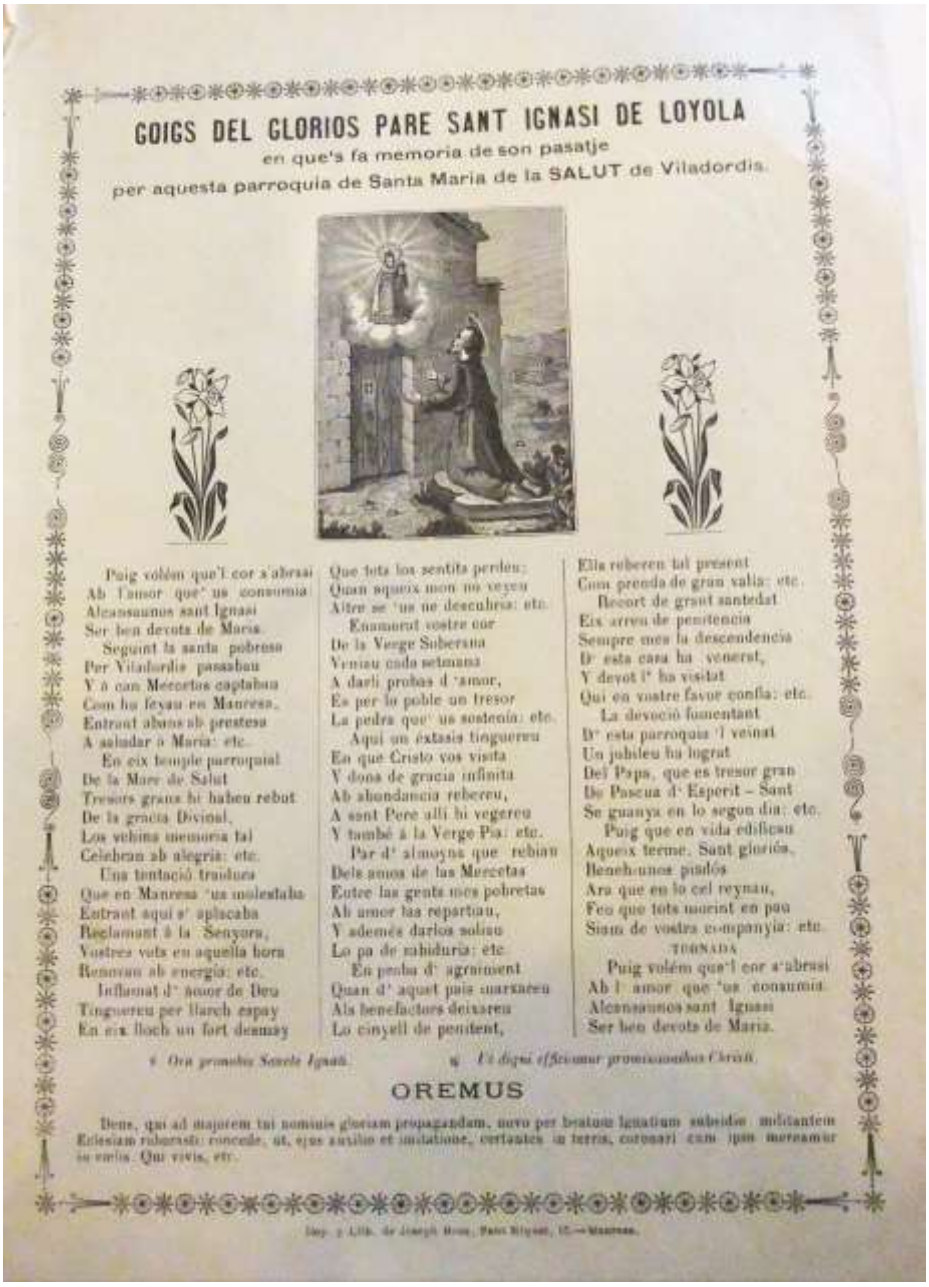

GOIGS DEL GLORIOS PARE SANT IGNASI DE LOYOLA
en que's fa memoria de son pasatje
per aquesta parroquia de Santa Maria de la SALUT de Viladordis.

Puig volém que'l cor s'abrasi
Ab l'amor que' us consumia
Alcansaunos sant Ignasi
Ser ben devots de Maria.
Seguint la santa pobresa
Per Viladordis passabau
Y à can Mercetas captabau
Com hu feyau en Manresa,
Entrant abans ab prestesa
A saludar à Maria: etc.
En eix temple parroquial
De la Mare de Salut
Tresors grans hi habeu rebut
De la gracia Divinal,
Los vehins memoria tal
Celebran ab alegria: etc.
Una tentació traidora
Que en Manresa 'us molestaba
Entrant aqui s' aplacaba
Reclamant à la Senyora,
Vostres vots en aquella hora
Renovau ab energia: etc.
Inflamat d' amor de Deu
Tinguereu per llarch espay
En eix lloch un fort desmay
Que tots los sentits perdeu;
Quan aqueix mon no veyeu
Altre se 'us ne descubria: etc.
Enamorat vostre cor
De la Verge Soberana
Veniau cada setmana
A darli probas d 'amor,
Es per lo poble un tresor
La pedra que' us sostenia: etc.
Aqui un éxtasis tinguereu
En que Cristo vos visita
Y dona de gracia infinita
Ab abundancia rebereu,
A sant Pere alli hi vegereu
Y també à la Verge Pia: etc.
Par d' almoyna que rebiau
Dels amos de las Mercetas
Entre las gents mes pobretas
Ab amor las repartiau,
Y ademés darlos soliau
Lo pa de sabiduria: etc.
En proba d' agraiment
Quan d' aquet pais marxareu
Als benefactors deixareu
Lo cinyell de penitent,
Ells reberen tal present
Com prenda de gran valia: etc.
Recort de grant santedat
Eix arreu de penitencia
Sempre mes la descendencia
D' esta casa ha venerat,
Y devot l' ha visitat
Qui en vostre favor confia: etc.
La devoció fomentant
D' esta parroquia 'l veinat
Un jubileu ha lograt
Del Papa, que es tresor gran
De Pascua d' Esperit – Sant
Se guanya en lo segon dia: etc.
Puig que en vida edificau
Aqueix terme, Sant gloriós,
Beneh-unos piadós
Ara que en lo cel reynau,
Feu que tots morint en pau
Siam de vostra companyia: etc.
TORNADA
Puig volém que'l cor s'abrasi
Ab l' amor que 'us consumia
Alcansaunos sant Ignasi
Ser ben devots de Maria.

Ora pro nobis Sancte Ignati. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede, ut, ejus auxilio et imitatione, certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in caelis. Qui vivis, etc.

Imp. y Lib. de Joseph Roca, Sant Miquel, 15.—Manresa.

Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis
Imp. i Lit. de Joseph Roca, Sant Miquel, 15 – Manresa
Goigs 36

Goigs 37: *Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis.*

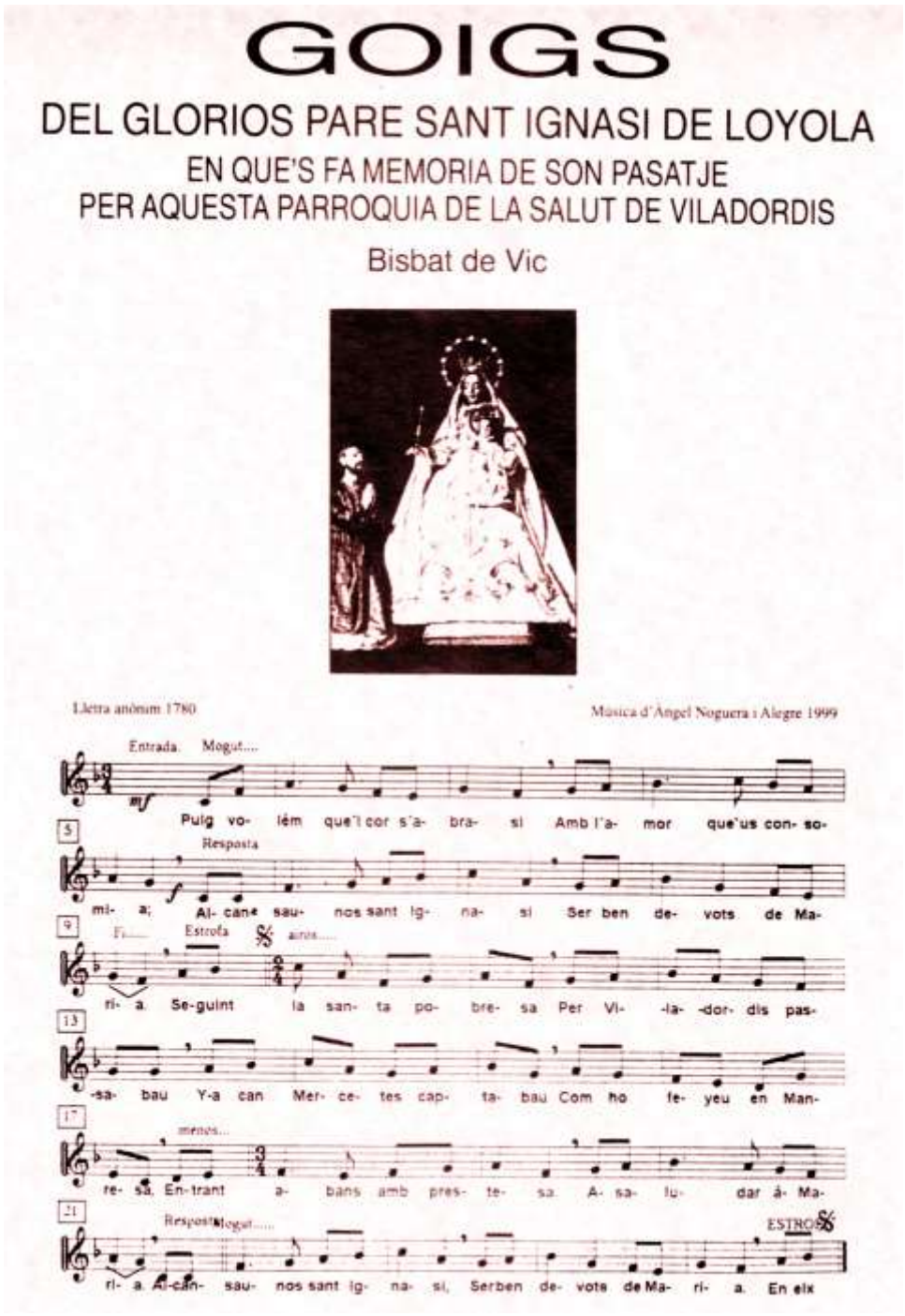

Goigs del Gloriós Pare Sant Ignasi de Loyola en que's fa memoria de son pasatge per aquesta parròquia de Santa Maria de la Salut de Viladordis.

Goigs 37

Darrere aquell full hi ha el text complet ─el mateix text anònim dels Goigs anteriors, que data en el 1780─ hi ha una explicació (datada 08.09.1990) del jesuïta Joan Segarra, sobre "Viladordis i Sant Ignasi de Loiola":

> Viladordis és un lloc assolellat i obert a la natura. Un lloc de sembrats, de vents i de silencis. Complí mil anys de vida documentada en 1983 i té una rica història de conreus i enginy tant agrícol com ramader.
>
> El Santuari de la Salut de Viladordis encisà el pelegrí Ignasi de Loiola, de qui sabem que freqüentava aquells límits, que li oferien un repòs espiritual indispensable.
>
> Viladordis significa en llatí *Vil·la Ordeorum*, i traduït al català, és el «mas dels ordis».
>
> La Mare de Déu de la Salut és visitada sovint pels manresans a Viladordis, i d'uns anys ençà el seu atractiu ha crescut, perquè s'han repicat les pedres i il·luminat de dins els arcs romànics, l'altar major sobresurt amb sòbria elegància, i tot a l'entorn hi veiem el bell contrast de l'herba i de la llum que tranquil·litzen el cor.
>
> Els processos de canonització del Pare Ignasi tinguts a Manresa l'any 1595, del 20 d'octubre al 4 de novembre, proporcionen testimonis entranyables que, tot recordant Ignasi, fan esment a Viladordis.
>
> En efecte: «I digué que ell (Maurici Soler, canonge de la Seu que tenia 55 anys) oý a dir a la dita Agnès Solera, la seva mare, que dit Pare Ignacio feya los exercicis de penitència y oratió en la capella del hospital de Sancta Lúcia, y també que anava molt sovint a la capella de nostra Senyora de Viladordis». « Y veu ell testimoni que vuy en dia se tenen en gran compte, reverència i veneració las dites capelles de Sancta Lúcia y de nostra Senyora de Viladordis y també la cova o balma».
>
> «I digué que ell testimoni (Maurici Bertran, llaner de sixanta anys d'edat) oý a dir moltes i diverses vegades al Miquel Bertran, son pare, que dit Pare Ignasi anava molt sovint en la capella de nostre Senyora de Viladordis».
>
> «Y que també era temptat pel dimoni un dia venint de la capella de nostra Senyora de Viladordis», com ho testificà la muller de Mateu Africà, Eleonor, quan ella tenia 54 anys.
>
> «Un monjo de Montserrat sentí a dir i ell mateix així ho veié que els manresans veneraven la cova i l'església de Viladordis, perquè eren els llocs on el Pare Ignasi havia fet penitència».
>
> Només hem recollit alguns testimonis que proven la vinculació mariana de Sant Ignasi de Loiola amb el santuari de Viladordis.
>
> Faci la Mare de Déu de la Salut que la llum, el consol, la pau i el bé mai no manquin als devots que la visiten, i que l'ordi i el blat multipliquin per a profit de tots.

Text dels Goigs 33 al 37

Puig volem que el cor s'abrasi
amb l'amor que us consumia:
Alcansau-nos sant Ignasi
ser ben devots de Maria.

Seguint la santa pobresa
per Viladordis passàveu
i a can Marcetes captàveu
com ho fèieu en Manresa
entrant abans amb prestesa
a saludar a Maria.

En eix temple parroquial
de la Mare de Salut
tresors grans hi haveu rebut
de la gràcia divinal,
els veïns majoria tal
celebren amb alegria.

Una temptació traïdora
que en Manresa us molestava
entrant aquí s'aplacava
reclamant a la Senyora,
vostres vots en aquella hora
renovau amb energia.

Inflamant d'amor de Déu
tinguéreu per llarg espai
en eix lloc un fort desmai
que tots els sentits perdeu;
quant aqueix mon no veieu
altre que se us descobria.

Enamorat vostre cor
de la Verge Sobirana
veniu cada setmana
dar-li probes d'amor
és pel poble un tresor
la pedra que us sostenia.

Aquí un èxtasis tinguéreu
en que Christ vos visità
i doncs de gràcia infinita
amb abundància rebéreu,
a Sant Pere allí i veiéreu
i també a la Verge Pia.

Part d'almoina que rebíeu
dels amos de les Marcetes
entre les gents més pobretes
amb amor la repartíeu,
i a demés dar-les solia
el pa de sabiduria.

En proba d'agraïment
quant d'aquest país marxareu
als benefactors deixàreu
el cinyell de penitent
ells reberen tal present
com prenda de gran valia.

Record de gran santedat
eix arreu de penitència
sempre més la descendència
d'esta casa us venerat,
el devot l'ha visitat
qui em vostre favor confia.

La devoció fomentant
d'eixa parròquia el veïnat
un jubileu ha lograt
del Papa, que és tresor gran
de Pasqua d'Esperit Sant
se guanya en lo segon dia.

Puig que en vida edificau
aqueix terme, Sant gloriós
beneiu-nos piadós
ara que en el cel reinau
feu que tots morint en pau
siam de vostra companyia.

Puig volem que el cor s'abrasi
amb l'amor que us consumia:
Alcansau-nos sant Ignasi
ser ben devots de Maria.

Goigs 38: *Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles*

Gòigs de Sant Ignasi de Loyola

QUE'S VENERA EN LA CAPELLA DEL POU DE SOBRERROCA Y EN EL QUAL OBRA ELS DOS PRIMERS MIRACLES

Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles
Compostos per en José Duran
Imprenta Abadal, Manresa

Goigs 38

Goigs 39: *Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles*

Goigs de Sant Ignasi de Loyola

QUE'S VENERA EN LA CAPELLA DEL POU DE SOBRERROCA Y EN EL QUAL OBRÁ ELS DOS PRIMERS MIRACLES

ORGUS

Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles
Imprenta José Abadal, Manresa

Goigs 39

Goigs 40: *Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles*

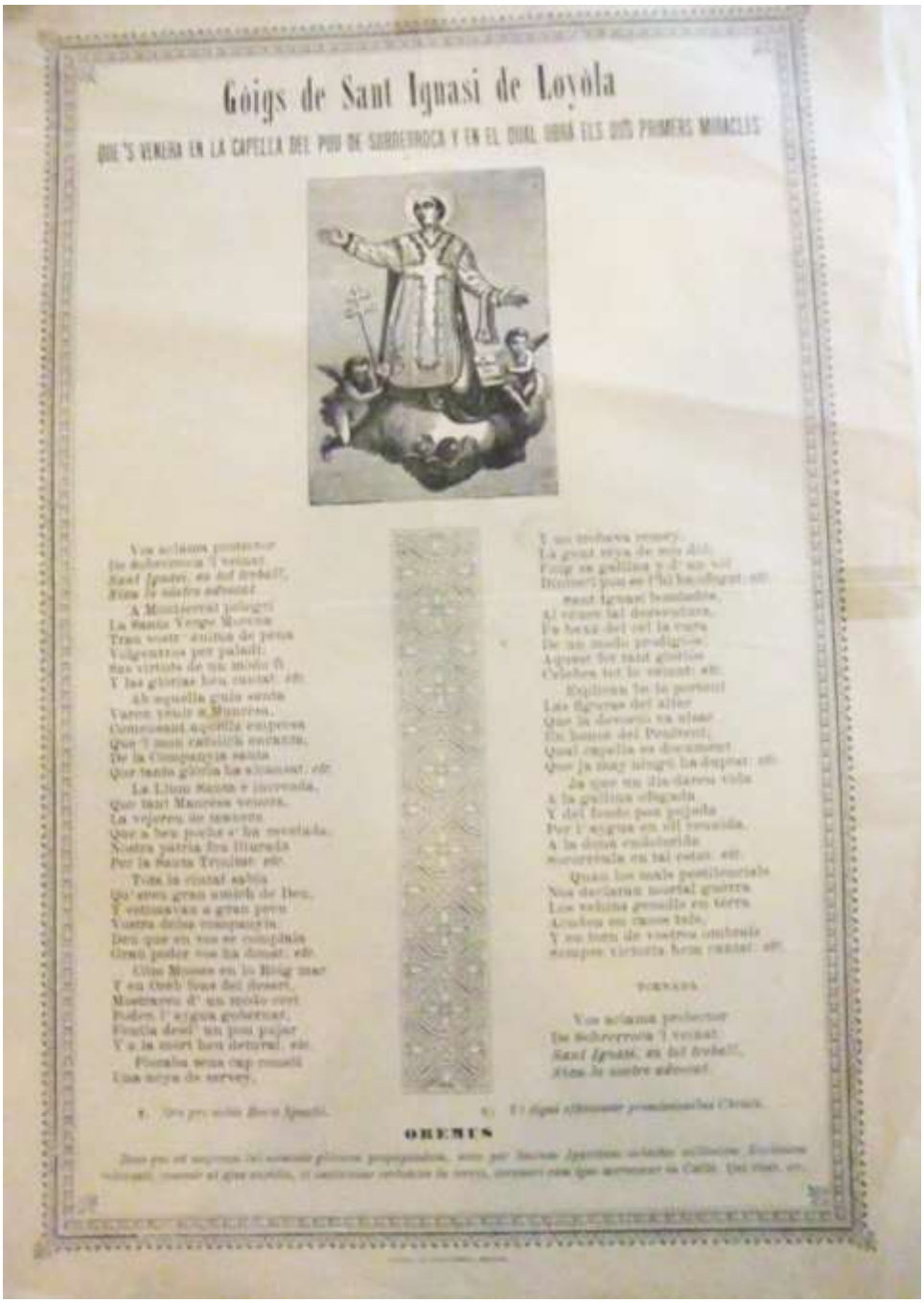

Goigs de Sant Ignasi de Loyola

QUE'S VENERA EN LA CAPELLA DEL POU DE SOBRERROCA Y EN EL QUAL OBRÁ ELS DOS PRIMERS MIRACLES

ORERIS

Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca y en el qual obrá els dos primers miracles
Imprenta José Abadal, Manresa

Goigs 40

Goigs 41: *Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca i en el qual obrà els dos primers miracles*

Goigs de Sant Ignasi de Loyola

que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca i en el qual obra els dos primers miracles

Us aclama protector
de Sobrerroca el veinat:
Sant Ignasi, en tot treball,
siau el nostre advocat.
A Montserrat pelegrí
la Santa Verge Morena
treu vostra ànima de pena
volent-vos per paladí;
ses virtuts d'un modo fí
i les glòries heu cantat: *etc.*
Amb aquella guia santa
vàreu venir a Manresa,
començant aquella empresa
que al món catòlic encanta,
de la Companyia santa
que tanta glòria ha alcançat: *etc.*
La Llum Santa i increada,
que tant Manresa venera,
la vegéreu de manera
que a ben pocs s'ha revelada;
nostra pàtria fou lliurada
per la Santa Trinitat: *etc.*
Tota la ciutat sabia
que éreu gran amic de Déu,
i estimaven a gran preu
vostra dolça companyia:
Déu que en vós es complavia
gran poder us ha donat: *etc.*
Com Moisès en el Roig mar
i en Oreb fons del desert,
mostràreu d'un modo cert
poguent l'aigua governar,
fent-la des d'un pou pujar
i a la mort heu detuat: *etc.*
Plorava sens cap consol
una noia de servei,
i no trobava remei,
la gent reia de son dol;
fuig sa gallina i d'un vol
dintre el pou se li ha ofegat: *etc.*
Sant Ignasi bondadós,
al veure tal desventura,
fa baixar del cel la cura
d'un modo prodigiós;
aquest fet tan gloriós
celebra tot el veinat: *etc.*
Expliquen bé el portent
les figures de l'altar
que la devoció va alçar
en honor del Penitent;
qual capella és document
que ja mai ningú ha dubtat: *etc.*
Ja que un dia dàreu vida
a la gallina ofegada
i del fondo fou pujada
per l'aigua en ell reunida;
a la dona endolorida
socorreu-la en tal estat: *etc.*
Quan els mals pestilencials
ens declaren mortal guerra,
els veins, genolls en terra,
acuden en casos tals,
i entorn de vostres ombrals
sempre victòria hem cantat: *etc.*

TORNADA

Us aclama protector
de Sobrerroca el veinat:
Sant Ignasi, en tot treball,
siau el nostre advocat.

℣. Ora pro nobis Beate Ignatii. *℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Deus qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, nuper beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti, concede ut ejus auxilio, et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereantur in Cœlis. Qui vivis, etc.

L'Excm. i Illm. Sr. Bisbe de la Diócesis de Vic, s'ha dignat aprovar aquests goigs, i concedir 40 dies d'indulgència a tots els que els llegeixin o cantin devotament.

Goigs de Sant Ignasi de Loyola que es venera en la Capella del Pou de Sobrerroca i en el qual obrà els dos primers miracles
Gràfiques Vidal, Manresa.

Goigs 41

Text dels Goigs 38 al 41

Vos aclama protector
de Sobrerroca el veïnat
Sant Ignasi, en tot treball,
siau el nostre advocat.

A Montserrat pelegrí
la Santa Verge morena
trau vostra anima de pena
volent-vos per paladí;
sas virtuts de un modo fi
i les glories heu cantat.

Amb aquella guia santa
vàreu venir a Manresa,
començant aquella empresa
que el mon catòlic encanta,
de la Companyia santa
que tanta glòria ha alcansat.

La Llum santa e increada,
que tant Manresa venera,
la veiéreu de manera
que a ben pocs s'ha revelada;
nostra pàtria fou lliurada
per la Santa Trinitat.

Tota la ciutat sabia
que éreu gran amic de Déu,
i estimaven a gran preu
vostra dolça companyia:
Déu que en vos se complaïa
gran poder vos ha donat.

Com Moisès en el Roig mar
i en Orèb fons del desert,
mostrareu d'un modo cert
poden l'aigua governar,
fent-la des d'un pou pujar
i a la mort heu deturat.

Plorava sens cap consol
una noia de servei
i no trobava remei,
la gent reia de son dol;
fuig sa gallina i d'un vol
dintre el pou se l'hi ha ofegat.

Sant Ignasi bondadós
al veure tal desventura
fa baixar del cel la cura
d'un modo prodigiós;
aquest fet tant gloriós
celebra tot el veïnat.

Explicant be el portent
les figures de l'altar
que la devoció va alçar
en honor del Penitent;
qual capella és document
que ja mai ningú ha dubtat.

Ja que un dia dareu vida
a la gallina ofegada
i del fondo pou pujada
per l'aigua en ell reunida,
a la dona endolorida
socorreu-la en tal estat.

Quan els mals pestilencials
ens declaren mortal guerra
els veïns genolls en terra
acuden en casos tals
i en torn de vostre ombrals
sempre victòria hem cantat.

Vos aclama protector
de Sobrerroca el veïnat
Sant Ignasi, en tot treball,
siau el nostre advocat.

Goigs 42: *Goigs a llaor del gloriós Sant Ignasi de Loyola Fundador de la Companyia de Jesús*

Goigs a llaor del gloriós Sant Ignasi de Loiola. Fundador de la Companyia de Jesús,
Música: Josep M. Massana Bach – text: Ramon Tarrats i Comaposada, sj,
Manresa, Impremta Montañá, 1969 - Reedició del facsímil 2013
Goigs 42

Text dels Goigs 42

De l'excelsa Companyia
gran Fundador,
nostre cor en vos confia
sant Ignasi i us envia
l'himne ardent del seu amor.

D'entre el militar bullici
i les glòries de la terra
per més alta i noble guerra
el Senyor us escollí
la ferida que us colpí
fou començ d'altres proeses,
puix de més sublims empreses
us alçàreu paladí.

Tot fugint de vostra casa
per seguir la veu divina,
vostres passos il·lumina
la claror de Montserrat
aquí en son palau sagrat
la Verge Bruna us espera
i us cenyia riallera l
es armes del nou combat.

Ple de belles esperances
i l'ànima deleitosa
deixen la muntanya airosa
abrusat de sant ardor.
No us esglaia, no, el rigor
de la dura penitència
si a la divina Clemència
aplaca el vostre fervor.

Aspra Cova manresana,
amorosa estén els braços,
que vers tu encamina els passos
el pelegrí penitent;
des de l'alba al sol morent
sos gemecs hi ressonaven,
i els seus precs amunt pujaven
fins el tron omnipotent.

Com una àliga que vola
des de l'alta serralada
vostre esprit alçà violada
en Rapte meravellós;
com si hagués deixat el cos,
cel endins es sublimava,
i als vuit dies en tornava
més fervent i lluminós.

No veieu com l'heretgia
passeja sa faç impura
i esquinça la vestidura
del santíssim Redemptor?
Alceu ben prest el penó
d'una nova Companyia
que tingui Jesús per guia
i la Creu per son blasó.

Vostre pit en foc esclata
veient l'Església malmesa,
i sortíreu de Manresa
a lluitar per l'honor seu;
més resplendent que la neu
enarboreu la senyera
on un lema reverbera:
A major glòria de Déu.

De llavors, amb vostres gestes
empleneu la terra tota,
i el vostre zel no s'esgota
seguint de la Creu l'afront;
l'amor de Crist que al pregon
de vostra ànima s'arbora,
és flama devoradora
per encendre l'ample món.

Com un Pare estimadíssim
els manresans us honoren;
per xò reverents imploren
la vostra protecció.
Mireu-nos, o dolç Patró,
des del cim de vostra glòria,
i obteniu-nos la victòria
en les lluites del Senyor.

De l'excelsa Companyia
gran Fundador,
nostre cor en vos confia
sant Ignasi i us envia
l'himne ardent del seu amor.

Melodia del Goigs 42

Darrere el full amb els Goigs hi ha una explicació de Josep M. Gasol, canonge de la Seu, arxiver i cronista de la Ciutat:

> La devoció dels manresans a sant Ignasi de Loyola, "patró secundari de la ciutat", té un fonament històric ben remarcable: la presència del Sant a Manresa i la seva efectiva i afectiva convivència amb els nostres avantpassats.
>
> De Montserrat davallà a Manresa, el dia 25 de març de l'any 1522: "Y en amaneciendo, se partió por no ser conocido, y se fue, no el camino derecho de Barcelona [...], más desviose a un pueblo que se dice Manresa, donde determinava estar en un hospital algunos días, y también notar

algunes coses en su libro, que llevava él guardado y con que iba muy consolado" (copiem, sens traduir, de l'autobiografia ignasiana).

Instal·lat a Manresa, hi visqué deu mesos llargs. Aquesta estada de sant Ignasi, històricament tan documentada, és de gran relleu en el conjunt de la vida i obra del Sant, i també motiu de prestigi i fama per a la ciutat que l'acollí. Ignasi de Loyola considerà Manresa com una fita transcendental de la seva vida ascètica i apostòlica.- Del sojorn manresà, digué que havia estat com un noviciat per a la seva vida de l'esperit; i de la ciutat en deia la seva "església primitiva". Essent fill espiritual de la nostra terra, el bisbe torres i Bages el proclamava: "Sant Ignasi de Montserrat i de Manresa",.

Del bon record i de la veneració per part dels manresans, són testimoni l'abundor de documents erigits al culte i memòria del gran Compatrici adoptiu: la Santa cova, les capelles del Rapte i de Sant Ignasi malalt, el Pou de la gallina, l'antic hospital de santa Llúcia, les ermites de la guia i de la Salut, les crues del Tort i de la Cula, etcètera. Ho és també, i amb un caràcter tot especial i solemne, el patronatge litúrgic acordat l'any 1622 ─arran de la canonització del Sant─ i suara novament ratificat per la S. Congregació de Ritus.

N'és també una prova vistent la composició ─repetida i variada en diferents avinenteses─ d'himnes, càntics i goigs a lloança de san Ignasi. Com, per exemple, aquests que ara s'editen, amb motiu de la reobertura de la Casa d'Exercicis annexa al santuari ignasià de la Cova, renovada en la seva doble estructura material i espiritual. Els autors són el P. Ramon Tarrats i Comaposada, jesuïta manresà (nat en 1876 i mort el 1936) i Mn. Josep M. Massana i Bach, organista de la Col·legiata Basílica de Santa Maria de la Seu, que ha compost expressament la inspirada melodia per a la present edició commemorativa.

Goigs 43: *Goigs en lloança de Sant Ignasi de Loiola*

GOIGS EN LLOANÇA DE
SANT IGNASI DE LOIOLA

LA SEVA FESTA: 31 DE JULIOL.

Música
de Mn. F. de P. Baldelló, Prev.

Lletra de Francesc Mas-Abril

Beneïu-nos, Sant Ignasi!
No ens deixeu un sol instant.
Feu que a tot mortal abrasi
vostre Foc purificant.

Tot fet d'armes, minyó encara,
que us atreia endevinea.
I, content, deixant el pare,
a la cort del rei entreu.
La milícia us cenyania
i a la guerra aneu, ardit...
A Pamplona se us vencia
i en sortireu malferit.
Beneïu-nos...

I d'aquella greu ferida
l'esperit se us en ressent.
Ara és quan la vostra vida
pren un caire diferent.
La vostra ànima, nuada,
ja quelcom de nou ha vist...
I recerca, apesarada,
el consol de Jesucrist.
Beneïu-nos...

Vostra vida —la mundana—
se us aguanta per un fil...
Fareu vida més humana,
més severa i més humil!
I la nostra Morreneta
—Santa Marc— us ha cridat.
Emprenent la ruta dreta
arribeu a Montserrat.
Beneïu-nos...

A l'entrà a la Santa Casa
a la Verge contempleu.
I arrencant-vos-en l'espasa,
ben contrit, present n'hi feu.
Canviru la vostra robe
per un hàbit rústec, bast.
Així el vostre cor es torba
com quan era infant, més casi.
Beneïu-nos...

I la Verge és qui us empara.
Ja sóu tot un penitent.
Vers Manresa aneu suara,
amb Jesús al pensament.
A Manresa, ciutat bella,
fareu vida edificant.
Si sofrireu molt en ella
en sortiu-ne sóu un sant.
Beneïu-nos...

Tasiladat a Barcelona
visiteu els hospitals.
I el consol que el Senyó us dóna
comparliu amb els malalts.
Demaneu, casa per casa,
caritat pels pobrissons.
I amb el cor fet una brasa
prediqueu a les persones.
Beneïu-nos...

Vers a Terra Santa aneu-hi,
Barcelona no oblidant.
A l'any just que la deixeu-hi
ja se us veia retornant.
Aprenent filosofia
el Bé i el Mal meditreu.
Estudiant teologia,
a Déu molt més comprenreu.
Beneïu-nos...

Evocant la vida austera
del bon Sant Francesc d'Assis,
el cos vostre reverbera
i us sentiu molt més feliç.
Vers Paris ara feu via.
Fins a Roma us arriben.
I establiu la Companyia
de Jesús, que tant amem.
Beneïu-nos...

Ve la mort... Manresa, noble,
recordeu estant malalt,
i Barcino, l'amat poble,
que fóu vostra «llar pairal».
Si el primer tribut, Manresa
alçà, amb veneració,
Barcelona clamà, encesa,
la Santificació.
Beneïu-nos...

Els miracles fets en vida
i els que feu després de mort,
per una ànima elegida
són el més preuat conhort.
Sant Ignasi: L'obra vostra
—tota Amor i austeritat—
feu que es filtri dintre nostre
per tota una eternitat!

Beneïu-nos, Sant Ignasi!
No ens deixeu un sol instant.
Feu que a tot mortal abrasi
vostre Foc purificant.

℣ Ora pro nobis Beate Ignati. ℟ Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

ORREMUS. — Deus, qui ad majórem tui nóminis glóriam propagándam, novo per beátum Ignátium subsídio militántem Ecclésiam roborásti: concéde; ut, ejus auxílio et imitatióne certántes in terra, coronári cum ipso meremur in cœlis. Per Dóminum...

Amb les degudes llicències

TIPO-LITOGRAFIA JUTGLAR — ANY 1953 — BOTXOS DE LA BIBLIOTECA CENTRAL

Goigs en lloança de Sant Ignasi de Loiola
Música: Francesc de P. Baldelló
Lletra: Francesc Mas-Abril
Amics dels Goigs, Barcelona, Litografia Jutglar,1953

Goigs 43

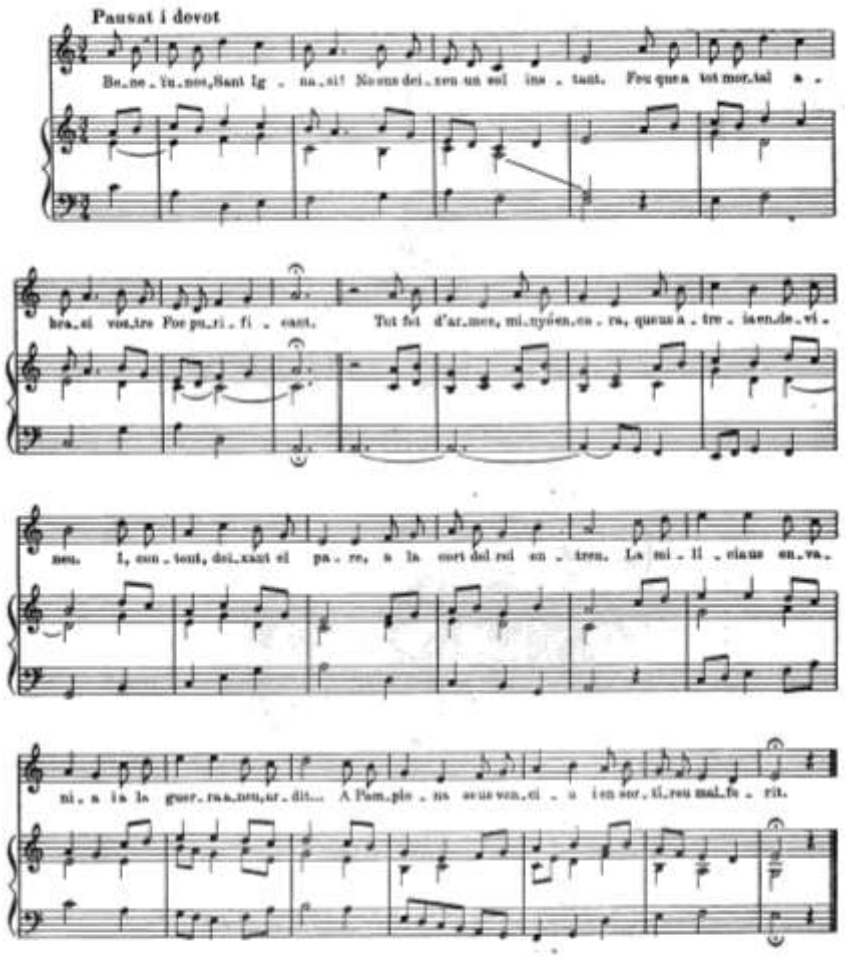

Goigs en lloança de Sant Ignasi de Loiola
Música: Francesc de P. Baldelló
Lletra: Francesc Mas-Abril

Goigs 43

Text dels Goigs 43

Beneïu-nos, Sant Ignasi!
No ens deixeu un sol instant.
Feu que a tot moral abrasi
vostre Foc purificant.

Tot fet d'armes, minyó encara,
que us atreia endevineu,
I, content, deixant el pare,
a la cort del rei entreu.
La milicia us envania
i a la guerra aneu ardit
a Pamplona se us vencia
i en sortireu malferit.

I d'aquella greu ferida
l'esperit se us en ressent.
Ara és quan la vostra vida
pren un caire diferent.
La vostra ànima, nuada,
ja quelcom de nou ha vist,
i recerca, apesarada,
el consol de Jesucrist.

Vostra vida ─la mundana─
se us aguanta per un fil.
Fareu vida més humana,
més severa i més humil!
i la nostra Moreneta
─Santa Mare─ us ha cridat.
Emprenent la ruta dreta
arribeu a Montserrat.

A l'entrà a la Santa Casa
a la Verge contempleu
i arrencant-vos l'espasa,
ben contrit, present li'n feu.
Canvieu la vostra roba
Per un hàbit rústic, bast,
Així el vostre cor es troba
Com quan era humil, més cast.

I la Verge és qui us empara.
Ja sou fort penediment
vers Manresa aneu suara,
amb Jesús al pensament.
A Manresa, ciutat bella,
féreu vida edificant.
Si sofrireu molt en ella
en sortir-ne feu un sant,.

Traslladat a Barcelona
visiteu els hospitals,
i el consol que el Senyor us dóna
compartiu amb els malalts.
Demaneu, casa per casa,
caritat pels pobrissons,
i amb el cor fet una brasa
prediqueu a les presons.

Vers a Terra Santa anàreu,
Barcelona no oblidant.
A l'any just que la deixàreu
ja se us veia retornant.
Aprenent filosofia
el Bé i el Mal mediteu.
estudiant teologia,
a Déu molt més compreneu

Evocant la vida austera
del bon Sant Francesc d'Assis,
el cos vostre reverbera
i us sentiu molt més feliç.
Vers París ara feu via.
Fins a Roma us arribeu,
i establiu la Companyia
de Jesús, que tant ameu.

Ve la mort... Manresa, noble,
recordant estant malalt,
i Barcino, l'amat poble,
que fou vostra "llar pairal".
Si el primer tribut, Manresa
alçà amb veneració,
Barcelona clamà, encesa,
la Santificació.

Els miracles fets en vida
i els que feu després de mort,
per una ànima elegida
són el més preuat conhort.
Sant Ignasi: L'obra vostra
─tota Amor i austeritat─
feu que es filtri dintre nostre
per tota una eternitat!

Beneïu-nos, Sant Ignasi!
No ens deixeu un sol instant.
Feu que a tot mortal abrasi
vostra Foc purificant

Goigs 44: Goigs de Sant Ignasi de Loyola en Commemoració de la Seva Qualitat de Feligrés de la Parroquial Basílica de Santa Maria del Mar, de Barcelona

GOIGS A
SANT IGNASI DE LOYOLA

en commemoració de la seva qualitat de feligrés de la Parroquial Basílica de Santa Maria del Mar, de Barcelona

ENTRADA

Sant Ignasi, mestre i guia
de perfecta pietat,
sempre us lloi la ciutat
que amb amor us acolliu.

Sou, Ignasi, pedra encesa,
abrandada al pals base.
Com l'Apòstol a Damasc,
mereixèreu l'escomesa
del dardell que el Cel envia
dretament, inesperat.
Sempre us lloi...

Us rebia Barcelona
com un pobre pelegrí:
no albergava el paladí
que, ferit, caigué a Pamplona,
sinó el místic que es nodria
amb clarors de Montserrat.
Sempre us lloi...

Vostra excelsa Comellera,
Reina pròdiga en mercès,
us volia feligrès
del seu temple, a la Ribera.
Per a vós *Santa Maria*
fou la clou del món lletrat.
Sempre us lloi...

Un pedris, a dins el temple,
glorifica el vostre nom:
era el llur un a tothom
pendicàreu amb l'exemple,
en captar l'almoina pia
per a ajut del dissortat.
Sempre us lloi...

Preseners, malalts i pobres
vau copsar l'immens tresor
que enriquia el vostre cor,
deleròs de bones obres.
Barcelona es commovia,
veient tanta caritat.
Sempre us lloi...

Vau partir vers Terra Santa,
d'on no crèieu tornar més.
Al carrer de Cotoners,
els veïns, en llur complanta,
hi retreien cada dia
nous senyals de santedat.
Sempre us lloi...

Mes, finit el romiatge,
la ciutat comtal va ser
l'únic port que us atregué
en recerca de mestratge.
Vau seguir-hi una altra via,
de fruitosa austeritat.
Sempre us lloi...

Mestre Ardèvol s'omerçava
a ensenyar-vos el llatí.
El diable va esgrimir,
hàbilment, la seva trava,
mes desféreu l'artecia
amb heroica humilitat.
Sempre us lloi...

Quants prodigis memorables!
Quants records del vostre zel!
Vau partir de nou, fidel
als designis inefables,
quan de vostra Companyia
presentíeu ja l'esclat.
Sempre us lloi...

TORNADA

Sant Ignasi, mestre i guia
de perfecta pietat,
sempre us lloi la ciutat
que amb amor us acolliu.

V. *Ora pro nobis, beate Ignati.* R. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Deus, qui ad maiorem tui nominis gloriam propagandam, nuper beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede; ut, eius auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in caelis. Per Christum... - R. Amen.

Música de Frederic Muset, prev. [illegible] Lletra de J. Ros i Artigas

Primera edició: Juny del 1956

Goigs de Sant Ignasi de Loyola en Commemoració de la Seva Qualitat
de Feligrés de la Parroquial Basílica de Santa Maria del Mar, de Barcelona
Música: Frederic Muset – lletra J. Ros i Artigas
Junta d'obra de Santa Maria del Mar, Barcelona, 1956
En el IV Centenari de la mort de Sant Ignasi de Loyola 1556-1956

Goigs 44

Partitura dels Goigs 44:

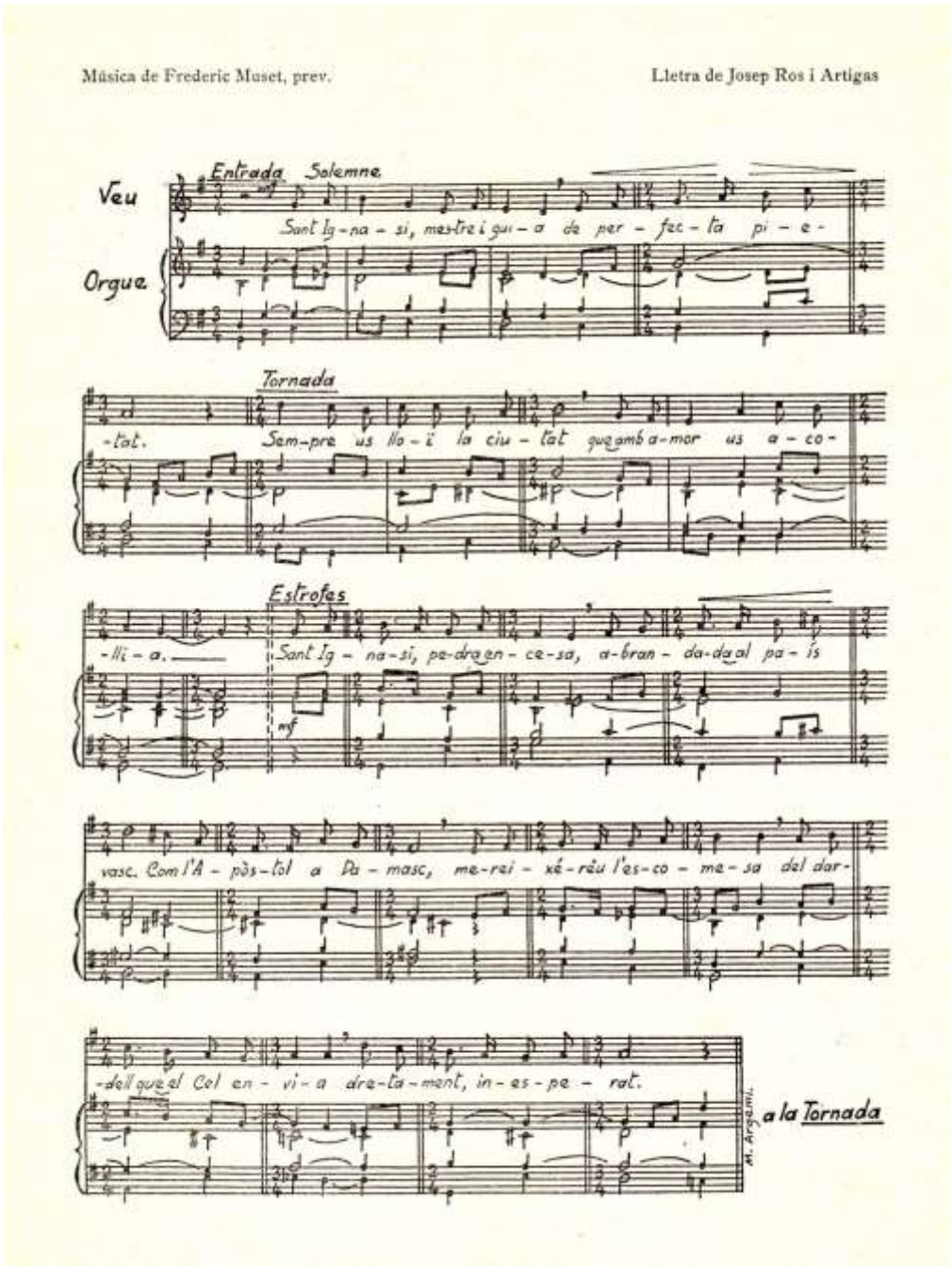

Goigs de Sant Ignasi de Loyola en Commemoració de la Seva Qualitat de Feligrés de la Parroquial Basílica de Santa Maria del Mar, de Barcelona

Goigs 44

Text dels Goigs 44

Sant Ignasi, mestre i guia
de perfecta pietat.
Sempre us lloï la ciutat
que amb amor us acollia.

Sou Ignasi, pedra encesa
abrandada al país basc.
Com l'Apòstol a Damasc,
mereixéreu l'escomesa
del dardell que el Cel envia
dretament, inesperat.

Us rebia Barcelona
com un pobre pelegrí;
no albergava el paladí
que, ferit, caigué a Pamplona,
sinó el místic que es nodria
amb clarors de Montserrat.

Vostra excelsa Consellera,
Reina pròdiga en mercès,
us volia feligrès
del seu temple, a la Ribera.
Per a vós Santa Maria
fou la clau del món lletrat.

Un pedrís, a dins el temple,
glorifica el vostre nom:
era el lloc on a tothom
predicàveu amb l'exemple,
en captar l'almoina pia
per a ajut del dissortat.

Presoners, malalts i pobres
van copsar l'immens tresor
que enriquia el vostre cor,
delerós de bones obres.
Barcelona es commovia,
veient tanta caritat.

Vau patir vers Terra Santa,
d'on no crèieu tornar més.
Al carrer de Cotoners,
els veïns, en llur complanta,
hi retreien cada dia
nous senyals de santedat.

Més, finit el romiatge,
la ciutat comtal va ser
l'únic port que us atragué
en recerca de mestratge.
Vau seguir-hi una altra via,
de fruitosa austeritat.

Mestre Ardèvol s'esmerçava
a ensenyar-vos el llatí.
El diable va esgrimir,
hàbilment, la seva trava,
més desféreu l'arteria
amb heroica humilitat.

Quants prodigis memorables!
Quants records del vostre zel!
Vau partir de nou, fidel
als designis inefables,
quan de vostra Companyia
pressentíeu ja l'esclat.

Sant Ignasi, mestre i guia
de perfecta pietat.
Sempre us lloï la ciutat
que amb amor us acollia.

Darrere dels goigs, editat per Torrell de Reus, hi ha el text *Breu notícia de les estades de sant Ignasi a Barcelona*, extreta de l'obra del Pare Joan Creixell, sj, «San Ignacio de Loyola»

Sant Ignasi nasqué a l'antiga i noble mansió dels seus pares, els senyors de Loyola, situada entre les poblacions guipuscoanes d'Azpeitia i Azcoitia. De jove, li abellí la carrera militar i es lliurà a les vanitats del món, fins que el van ferir greument en la cama dreta en el setge de Pamplona. Durant la convalescència, es convertí llegint la *Vida de Jesús* i un llibre de vides de sants. Vestit pobrament, emprengué tot sol un pelegrinatge a Montserrat, i als peus de la Verge bruna va plorar i confessar les seves faltes per espai de tres dies. Després es traslladà a Manresa, on sojornà prop d'un any. Allà, afavorit pel Senyor amb diversos èxtasis i amb extraordinàries il·lustracions de les coses divines, va escriure el *Llibre dels Exercicis Espirituals*.

A començaments de l'any 1523, sant Ignasi vingué a Barcelona amb propòsit de partir cap a Terra Santa. Va restar a la nostra ciutat poc més de tres setmanes, albergat a la llar de la caritativa senyora Agnès Pascual, la qual tenia botiga, amb comerç de cotó, a la casa del carrer de Febrés (avui de sant Ignasi) que feia cantonada amb el de Cotoners. El sant pelegrí estava anhelós de trobar aviat un vaixell que el portés vers Jerusalem, on volia quedar-s'hi tota la vida, a fi de venerar contínuament els llocs sants. Però aquell viu desig no el destorbà de socórrer els barcelonins desvalguts i evangelitzar els descreients. Sabem que aquells dies sant Ignasi estigué "ocupat en les obres de charitat que acostumava exercitar: dejunis, oracions, disciplines, almoines i en visitar pressons i hospitals". La porta de la casa on residia "parexia porta de Iglesia o de hospital, pus sempre i avia pobres en ella".

A mitjans de març emprengué el viatge a Jesuralem. Al cap d'un any, en comprendre que no era voluntat del Senyor que es quedés a Terra Santa, va retornar a Barcelona, i altra vegada trobà generosa acollida al domicili de l'esmentada família Pascual. Aleshores prengué el determini de dedicar-se a l'estudi, per tal de poder "tenir cura de les ànimes amb més profit, crèdit i autoritat, i sense causar enuig ni admiració als homes".

El Dr. Jeroni Ardèvol, que tenia escola al carrer de la Bòria, va ser el seu professor de gramàtica llatina. "Tenint lo pare Ignasi cerca de trenta anys... comensà de estudiar la gramàtica assi en Barcelona y le y a mostrà mossèn Ardevol". "La oya i estudiava ab molta humilitat...; dava gran exemple al mateix mossèn Ardèvol y als demés que u veyen".

El diable va provar d'obstaculitzar aquell nou projecte del Sant: a l'hora de l'estudi, a fi de distreure'l, li inspirava sants afectes i vives resolucions, de gran consol espiritual, que li absorbien enterament l'atenció. Per poder combatre aquella argúcia diabòlica, sant Ignasi demanà al seu mestre que l'acompanyés a Santa Maria del Mar, i allà, agenollat als seus peus, després de manifestar-li la greu torbació, suplicà que el castigués severament, si veia que no progressava, i prometé que nom deixaria d'estudiar, encara que s'hi hagués d'esforçar molt més. El piadós mestre va encoratjar-lo i li oferí la seva ajuda. Aquest acte d'humilitat de sant Ignasi allunyà per sempre la temptació. No seria estrany que el fervorós diàleg hagués tingut lloc al mateix indret del temple de Santa Maria del Mar on el Sant passava algunes hores del dia demanant almoina per als pobres. El pedrís on solia seure, al costat del portal del carrer de Sombrerers, està assenyalat actualment per una petita llosa commemorativa, al marxapeu d'un altar lateral.

D'entre molts d'altres fets memorables, destaquem la benignitat i mansuetud de sant Ignasi oposades a la violència amb què fou maltractat per uns malfactors, irritats a causa dels seus ardorosos consells evangèlics. I entre els prodigis i miracle obrats per ell, és remarcable la salvació d'un poble home que, lliurat a la desesperació, s'havia penjat. Sant Ignasi després d'invocar el santíssim Nom de Jesús, tornà per uns moments la vida al dissortat. Consta en el procés de canonització que així "fonch a temps lo Vicari de Santa Maria del mar pera confessar-lo i que en efecte lo confessà, i confessat morí". Aquest miracle s'esdevingué al carrer de Benlloc, del barri de la Ribera, on avui hi ha el Mercat del Born.

Diversos escrits de Sant Ignasi manifesten l'entranyable afecte que tingué sempre més a la ciutat comtal i la inalterable gratitud envers els seus benefactors barcelonins. Transcrivim només, com a mostra, un fragment de la carta adreçada des de roma a l'ardiaca Jaume Cassadors, en la qual

exposa el desig de predicar a Barcelona, abans que en cap altre lloc, desoprés de la seva o0rdenació sacerdotal. Diu: "...porque me parece y no dudo que más cargo y deuda tengo a esta población de Barcelona que a ningún otro pueblo de esta vida".

El gloriós fundador de la Companyia de Jesús morí a Roma el 31 de juliol de 1556.

Goigs 45: *Goigs de Sant Ignasi de Loiola que es venera en l'Església de la Companyia de la ciutat de Cervera*

GOIGS DE SANT IGNASI DE LOIOLA

QUE ES VENERA EN COMPANYIA DE LA BISBAT DE L'ESGLÉSIA DE LA CIUTAT DE CERVERA DE SOLSONA

Puig la Pàtria en vos confia,
per que sou molt poderós:
Siau nostre amparo i guia,
Sant Ignasi gloriós

En castell molt eminent
de la terra Vascongada,
a Loiola afortunada,
fou lo vostre naixement:
per l'Església a punt eixia
nou estel molt iluminós. Etc.

Devant de la Còrt lluïu
vostra gràcia i gentilesa;
mes, heu vist la Pàtria ofesa,
i a la palestra sortiu:
vostre cor honors ansia,
invenívol i animós. Etc.

Si a Pamplona mostres dabau
d'ésser brau lleó espanyol,
tot-just surt, ja's pon lo sol
de la glòria que anhelabau:
l'adversari, amb traïdoria,
malferia vostre cos. Etc.

En vostra convalescència
pietós llibre llegiu,
i amb daler assaboriu
la verdadera ciència:
ja les honres i folia
de aquels mon no fan per vos. Etc.

Heu de ser debel lador
de Luter i de sa secta;
i d'una Legió selecta
seréu instituhidor:
des de mort fins a migdia
vostre nom serà famós. Etc.

Compungit, heu visitat
a Maria Immaculada,
que en son trono està sentada
del altívol Montserrat,
i a sos peus, en pleitesia,
deixeu vostre arnès preciós. Etc.

En la cova de Manresa,
penitent vos recolliu;
i la veu de Deu sentiu,
que us confia l'alta empresa
de fundar la Companyia
de Jesús, Rei victoriós. Etc.

Ensemps la Verge us inspira,
per profit universal,
aquell Llibre celestial
de «Exercicis», que'ns admira:
per les ànimes seria
llumenar esplendoròs. Etc.

Xaviers, Borjas, Canisis
s'allisten a vostres files;
i a nacions, ciutats i viles
alliberen dels seus vicis:
quanta glòria a Déu daria
l'Institut fundat per Vos! Etc.

Lo Senyor a Roma us crida
per a entrar al Paradís,
on reposaréu, feliç,
de les lluites de eixa vida:
vostre esfors i valentia
Deu vos paga generós. Etc.

Vostra aigua miraculosa
de curar te la virtut
a tothom, que a vos acut
amb pregaria fervorosa:
sou en nostra malaltia
metge i pare bondadós. Etc.

De temps immemorial
que aquels Barri de Cervera
amb devots fè us venera,
com a Patró principal;
perxò un temple us erigia
tan esbelt i sumptuós. Etc.

TOGNADA FINAL

Si us plau nostra melodia,
escolteu nos amorós:
Siau nostre amparo i guia,
Sant Ignasi gloriós

† *Ora pro nobis, beate Ignati.*
℟ *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS. – Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede; ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in cœlis. Per Christum Dominum Nostrum. Amen.

Goigs de Sant Ignasi de Loiola que es venera en l'Església
de la Companyia de la ciutat de Cervera
Lletra i música de Mn. Ramon Rovira, pvre
Cervera, Impremta Minerva, 2000.

Goigs 45

GOIGS DE SANT IGNASI DE LOIOLA

que's venera en la Església de la Companyia de la Ciutat de Cervera

LLETRA I MÚSICA DE MN. RAMÓN ROVIRA, PVRE.

Puig la Patria en vos confia,
per que sou molt poderós:
Siau nostre amparo i guia,
Sant Ignasi gloriós.

En castell molt eminent
de la terra Vascongada,
a Loiola afortunada,
fou lo vostre naixement:
per l'Església a pure exia
vos cavé molt llumenós. Etc.

Devant de la Cort Sabia
vostra gracia i gentilesa;
mes, heu vist la Patria ofesa,
i a la palestra sortiu:
vostre cor honra sentia,
lleonivol i animós. Etc.

Si a Pamplona mostres dabes
d'esser bras fort espanyol,
tot just surt, ja's pon lo sol
de la gloria que anhelabas:
l'adversari, amb trufaloria,
malferia vostre cos. Etc.

En vostra convalescencia
plenos llibre llegiu,
i amb dolor assaborit
la verdadera ciencia:
ja les honres i follia
de aquells mon no lan per vos. Etc.

Heu de ser defensor
de Lutzer i de sa secte:
i d'una Legio selecta
serán matalluor:
dos de nost fins a migdia
vostre nom serà famós. Etc.

Compungit, heu visitat
a Maria immaculada,
que en sos troms cada sentada
del altent Montserrat:
i a sos peus, en pleitesia,
deixeu vostre arnés preciós. Etc.

En la cova de Manresa,
penitent vos recollits;
i la veu de Déu sentiu,
que us confia l'alta empresa
de fundar la Companyia
de Jesús, Rei victoriós. Etc.

Ensenya la Verge us inspira,
per profit universal,
aquell Llibre celestial
de "Exercicis", que'ns admira:
per les ànimes serà
llumenar esplendorós. Etc.

Xaviers, Borias, Canisis
s'allisten a vostres files:
i a nosaltres, ciutats i viles
alliberen dels seus vicis:
quanta gloria a Déu daria
l'Institut fundat per Vos! Etc.

Lo Senyor a Roma us crida
per a cenyir al Paradís,
on regnarés feliç,
de les llurles de eixa vida:
vostre sabers i valentia
Déu vos pagà generós. Etc.

Vostra sigue miraculosa
de curar tè la virtut
a tothom, que a vos acut
ab pe garia fervorosa:
acut en nostra malaltia
meriga i pare inundables. Etc.

De temps immemorial
que aquells Barri de Cervera
ab devoció us venera,
com a Patró principal:
pensó un temple us erigia
tan gentil i suntuós. Etc.

TORNADA FINAL

Si us plau nostra melodia,
escolteu-nos amorós:
Siau nostre amparo i guia
Sant Ignasi gloriós.

℣. *Ora pro nobis, beate Ignati*
℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

ORÉMUS.—*Deus, qui ad majorem tui nominis gloriam propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti: concede; ut ejus auxilio et imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in coelo. Per Christum Dominum Nostrum. Amen.*

Goigs de Sant Ignasi de Loiola que es venera en l'Església de la Companyia de la ciutat de Cervera
Lletra i música de Mn. Ramon Rovira, pvre
Barcelona, impremta Pulcra

Goigs 46

Text dels Goigs 45 i 46

Puig la Pàtria en vos confia,
per que sou molt poderós:
Siau nostre amparo i guia,
Sant Ignasi gloriós.

En castell molt eminent
de la terra Bascongada,
a Loiola afortunada,
fou lo vostre naixement:
per l'Església a punt eixia
nou estel molt lluminós.

Davant de la Cort lluïu
vostra gràcia i gentilesa;
més, heu vist la Pàtria ofesa,
i a la palestra sortiu:
vostre cor honora ànsia,
jovenívol i animós

Si a Pamplona mostres dàveu
d'ésser brau lleó espanyol,
tot just surt, ja es pon el sol
de la glòria que anhelàveu:
l'adversari, amb traïdoria,
malferia vostre cos.

En vostra convalescència
pietós llibre llegiu,
i amb deler assaboriu
la verdadera ciència:
ja les honres i follia
d'aqueix mon no fan per vos.

Heu de ser debel·lador
de Luter i de sa secta;
i d'una legió selecta
sereu instituïdor:
des de mort fins a migdia
vostre nom serà famós.

Compungit, heu visitat
a Maria Immaculada,
que en son trono està sentada
de l'altívol Montserrat,
i a sos peus, en pleitesia,
deixeu vostre arnés preciós.

En la cova de Manresa,
penitent vos recolliu;
i a la veu de Déu sentiu,
que us confia l'alta empresa
de fundar la Companyia
de Jesús, Rei victoriós.

Ensems la Verge us inspira,
per profit universal,
aquell Llibre celestial
d'«Exercicis», que ens admira:
per les ànimes seria
llumenar esplendorós.

Xaviers, Borjas, Canisis
s'allisten a vostres files;
i a nacions, ciutats i viles
alliberen dels seus vicis:
quanta gloria a Déu daria
l'Institut fundat per Vos!

El Senyor a Roma us crida
per entrar al Paradís,
on reposareu feliç
de les lluites d'eixa vida:
vostra esforç i valentia
Déu vos paga generós.

Vostra aigua miraculosa
de curar te la virtut
a tothom que a vos acut
amb pregaria fervorosa:
sou en nostra malaltia
metge i pare bondadós.

De temps immemorial
que aqueix Barri de Cervera
amb devota fe us venera,
com a Patró principal:
per això un tempre us erigia
tan esvelt i sumptuós.

Si us plau nostra melodia,
escolteu-nos amorós.
Siau nostre emparo i guia,
Sant Ignasi gloriós.

Darrere dels Goigs hi ha un text explicatiu:

L'advocació i devoció de sant Ignasi de Loiola a Cervera

Un parell d'edificis del carrer Major de Cervera, relacionats amb el monestir de Santes Creus, en el segle xvii, passà a mans de particulars i el seu propietari Francesc de Sant Martí, els donà a la Companyia de Jesús per tal que s'establissin a Cervera. Aquest projecte es complí l'any 1697, per la deixa testamentària de Pau Aguilés.

Amb el nom de col·legi de Sant Bernat ─nom de l'antiga església─ i amb una capella lateral dedicada a la Puríssima, s'inicià el culte a Sant Ignasi de Loiola.

Amb la creació de la Universitat de Cervera, el 1717, diversos membres de l'orde jesuítica poden realitzar les seves activitats docents durant cinquanta anys, fins a la seva expulsió.

La pèrdua de la presència jesuítica significà una continuada veneració en l'antiga església de la Companyia i a denominar tot el barri.

Himne 1: Himne a *Sant Ignasi de Loiola a Manresa*

SANT IGNASI DE LOIOLA A MANRESA

HIMNE

CHOR

De l'excelsa Companyia
gran Fundador,
nostre cor en Vós confia,
Sant Ignasi, i us envia
l'himne ardent del seu amor.

ESTROFES

D'entre el militar bullici
i les glòries de la terra,
a més alta i noble guerra
el Senyor us escollí;
la bula que us va lerir
fou començ d'altres proeses,
puix de més sublims empreses
us alçàreu paladí.

Tot fugint de vostra casa
per seguir la veu divina,
vostres passos il·lumina
la claror del Montserrat;
allí en son puiau sagrat
la Verge Bruna us espera,
per cenyir-vos ratllera
les armes del nou combat.

Plo de belles esperances
i l'ànima delitosa,
deixeu la muntanya airosa
abrusat en sant ardor.
No us esglaia, no, el rigor
de la dura penitència
si a la Divina Clemència
aplaca el vostre fervor.

Aspra COVA manresana,
amorosa estén els braços,
que vera tu escanona els passos
el pelegrí penitent:
des de l'alba al sol morent
sos gemecs hi ressonaven,
i sos precs amunt pujaven
fins al tron omnipotent.

Com àliga que se'n vola
des de l'alta serralada,
vostre esperit alçà volada
en RAPTE meravellós;
com si hagués deixat el cos
cel endins es sublimava,
i als vuit dies en tornava
més fervent i il·luminós.

Barcelona, 23 juny de 1933

No veieu com l'Heretgia
passeja sa faç impura,
i esquinça la vestidura
de l'amable Redemptor?
Alceu, alceu el pensó
d'una nova Companyia
que tingui a Jesús per guia
i la Creu per son blasó.

Vostre pit en foc esclata
veient l'Església malmesa,
i sortireu de Manresa
a lluitar per l'honor seu:
resplendenta com la neu
tremolàreu la senyera
on eix lema reverbera:
A MAJOR GLORIA DE DEU.

De flavors amb vostres gestes
empleneu la terra feta,
i el vostre zel no s'esgota
seguint de la Creu l'afront:
l'amor de Crist que al pregon
de vostra ànima s'arbora,
és flama devoradora
per encendre l'ample món.

Com a Pare estimadíssim
els manresans us honoren;
per ço reverents imploren
la vostra protecció.
Mireu-nos, oh dolç Patró,
des del cim de vostra glòria,
i obtenim-nos la victòria
en les lluites del Senyor.

CHOR

De l'excelsa Companyia
gran Fundador,
nostre cor en Vós confia,
Sant Ignasi, i us envia
l'himne ardent del seu amor.

RAMON TARRATS, S. I.

A. M. D. G.

Himne *Sant Ignasi de Loiola a Manresa*
Ramon Tarrats, sj

Himne 1

Text de l'himne 1: *Sant Ignasi de Loiola a Manresa*

De l'excelsa Companyia
gran fundador,
nostre cor en Vós confia,
Sant Ignasi, i us envia
l'himne ardent del seu amor

D'entre el militar bullici
i les glòries de la terra,
a més alta i noble guerra
el Senyor us escollí,
la bala que us va ferir
fou començ d'altres proeses,
puix de més sublims empreses
us alçareu paladí.

Tot fugint de vostra casa
per seguir la veu divina,
vostres passos il·lumina
la clorar del Montserrat;
allí en son palau sagrat
la Verge Bruna us espera,
per cenyir-vos riallera
les armes del nou combat.

Ple de belles esperances
i l'ànima delitosa,
deixeu la muntanya airosa
abrusat en sant ardor.
No us esglaia, no, el rigor
de la dura penitència
si a la Divina Clemència
aplaca el vostre fervor.

Aspra COVA manresana
amorosa estén els braços,
que vers tu encamina els passos
el pelegrí penitent:
des de l'alba al sol morent
sos gemecs hi ressonaven,
i sos precs amunt pujaven
fins al tron omnipotent.

Com àliga que se'n vola
des de l'alta serralada,
vostre esprit alçà volada
en RAPTE meravellós;
com si hagués deixat el cos
cel endins es sublimava,
i als vuit dies en tornava
més fervent i lluminós.

No veieu com l'Heretgia
passeja sa faç impura,
i esquinça la vestidura
de l'amable Redemptor?
Alceu, alceu el penó
d'una nova Companyia
que tingui a Jesús per guia
i la Creu per son blasó.

Vostre pit en foc esclata
veient l'Església malmesa,
i sortireu de Manresa
a lluitar per l'honor seu:
resplendenta com la neu
tremolàreu la senyera
on eix lema reverbera:
A MAJOR GLORIA DE DÉU.

De llavors amb vostres gestes
empleneu la terra tota,
i el vostre zel no s'esgota
seguint de la Creu l'afront:
l'amor de Crist que al pregon
de vostra ànima s'arbora,
és flama devoradora
per encendre l'ample món.

Com a Pare estimadíssim
els manresans us honoren;
per ço referents imploren
la vostra protecció.
Mireu-nos, oh dolç Patró,
des del cim de vostra glòria,
i obteniu-nos la victòria
en les lluites del Senyor.

De l'excelsa Companyia
gran fundador,
nostre cor en Vós confia,
Sant Ignasi, i us envia
l'himne ardent del seu amor

Himne 2: *Himne a Sant Ignasi*

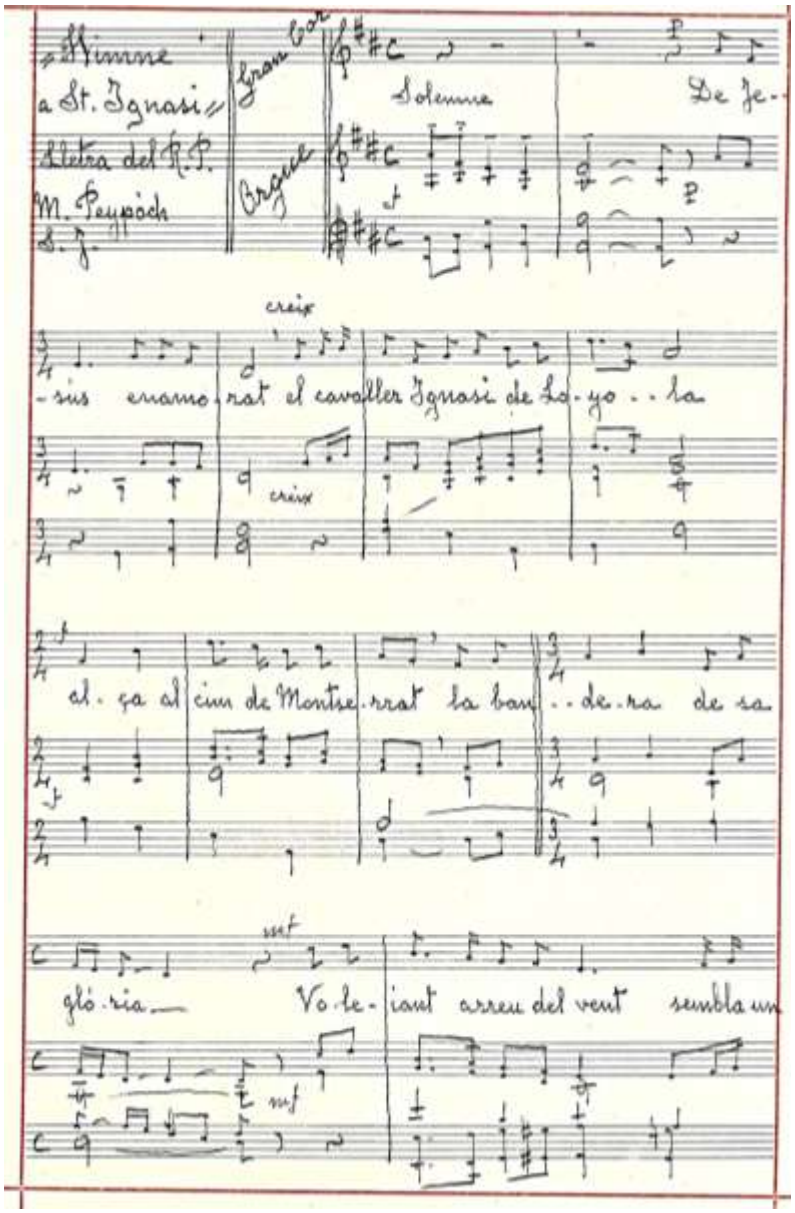

Himne a Sant Ignasi
Text de M Peypoch, sj, música de Mn. Josep Romeu
Biblioteca de l'Abadia de Montserrat, Ms 1032, p. 1

Himne 2

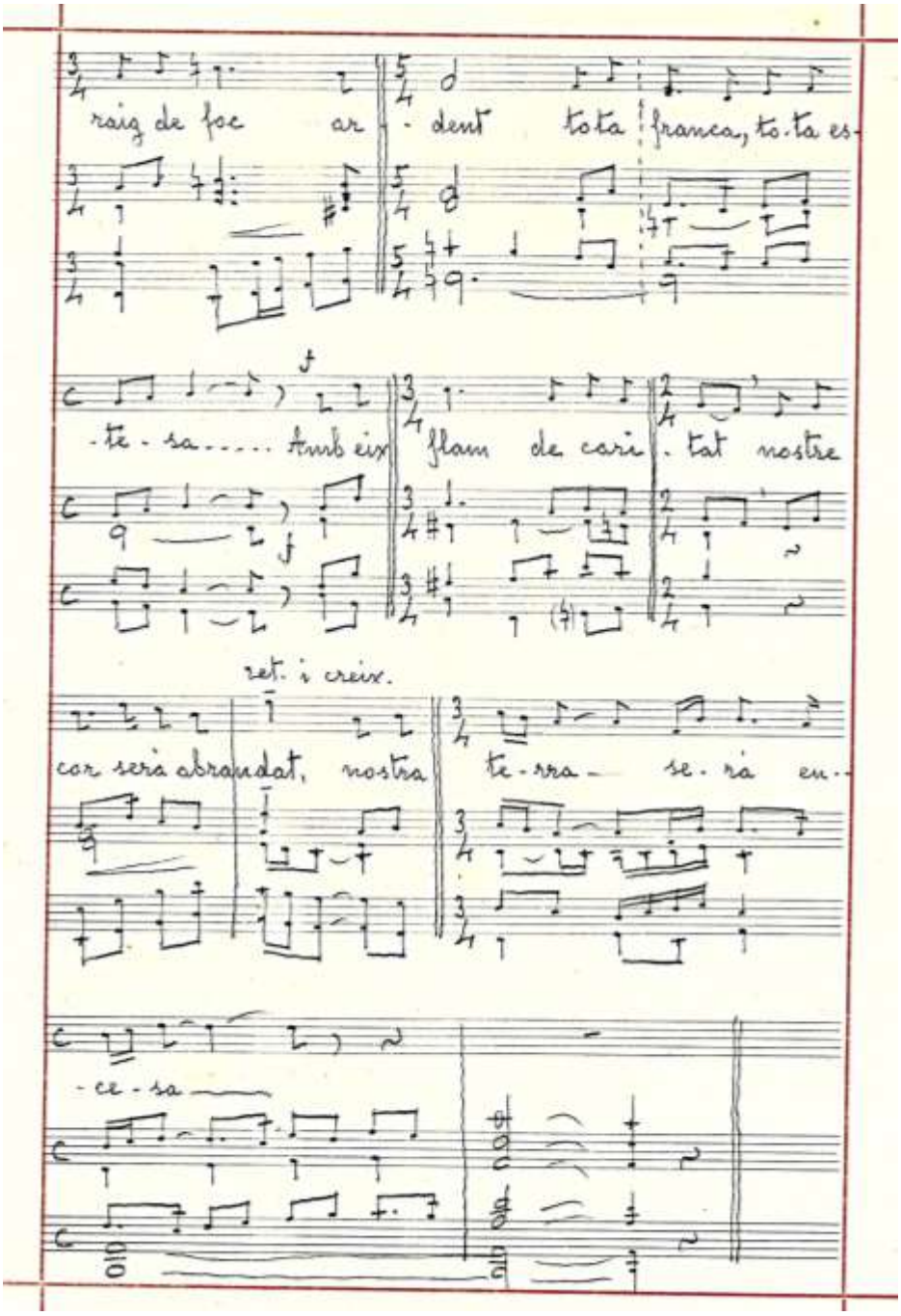

Himne a Sant Ignasi
Text de M Peypoch, sj, música de Mn. Josep Romeu
Biblioteca de l'Abadia de Montserrat, Ms 1032, p. 2

Himne 2

Text de l'himne 2: *Himne a Sant Ignasi*

De Jesús enamorat
el cavaller Ignasi de Loyola
alça al cim de Montserrat
la bandera de sa glòria.

Voleiant arreu del vent
sembla un raig de foc ardent
tota franca, tota estesa.

Amb eix flam de caritat
nostra cor serà abrandat,
nostra terra serà encesa.

5.4. Goigs i Himnes que fan referència a Sant Ignasi de Loiola

En els dos santuaris marians ─Ntra. Sra. de la Salut i Mare de Déu de la guia─ que visitava Sant Ignasi, hi ha referència d'aquest fet, que queda anotat en les estrofes dels seus goigs.

De les diverses versions editades dels Goigs dedicats a Ntra. Sra. de la Salut de Viladordis i els de la Mare de Déu de la Guia fan esment del pas de Sant Ignasi i de les visites que hi va fer.

Dels goigs i himnes dedicats a l'advocació de la Mare de Déu de la Salut, i del seu santuari al barri de Viladordis i del Santuari de la Mare de Déu de la Guia[84], anotaré únicament els que hi hagi una referència d'aquestes visites.

La primera versió coneguda dels goigs de la Mare de Déu de la Salut és l'editada a Manresa, a la Impremta de Pau Roca el 1848, encara que s'editaren altres versions amb el mateix text però amb el disseny i la imatge de la Mare de Déu en diferents variants, i també hi ha un Himne relacionat amb Sant Ignasi.

També fan referència a Sant Ignasi uns *Goigs de la Mare de Déu de la Guia,* en record a la primera ermita que va visitar en la seva estada manresana.

Goigs 47 (any 1848)
. Goigs de Ntra. Sra. de la Salut, que es venera en la parroquial església de Viladordis
Editat: Manresa, Imp. Pau Roca, 1848

Text de l'Endreça i la Tornada:

Hermosa Estrella del dia
de la matinada Aurora:
Siau nostra protectora
arca de salut, Maria

Text de la 5a estrofa:

Amb respecte i reverència
aquesta imatge sagrada

[84] En aquest apartat només anotarem els que facin referència o esmentin a Sant Ignasi de Loiola, que és l'objecte d'aquest treball. Per tant els que únicament estiguin dedicant a l'advocació mariana no en farem referència.

fou de Sant Ignasi honrada,
com a Mare de clemència:
per Vos demanà ciència
per fundar la Companyia.

Goigs 48 (any 1851)
. Gozos de Nuestra Señora de la Salut que se venera en la parroquial Iglesia de Viladordis
Edita: Vic, Imp. de Valls, 1851
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47

Goigs 49 (any 1868)
. Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis
Edita: Manresa, Impremta Lluis Roca, 1868
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47 i 48

Goigs 50 (any 1895)
. Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis
Edita: Manresa, Impremta Lluis Roca, 1895
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47 al 49

Goigs 51
. Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis.
Editat: Manresa, Impremta Lluis Roca
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47 al 50.

Goigs 52
. Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis
Es reprodueix l'edició antiga de : Manresa, Imprenta Vives
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47 al 51.

Goigs 53
. Goigs a Nostra Senyora de Viladordis
Nova reedició de l'edició de Manresa, Imp.- Pau Roca 1848
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47 al 52.

Goigs 54 (any 1982)
. Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis
Nova reedició dels goigs de Imp. Pau Roca, 1848.
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47 al 53.

Goigs 55
. Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis
Manresa, Llibreria Sobrerroca
El text de l'Endreça, la Tornada i la 5a estrofa és la mateixa que els goigs 47 al 54

Goigs 56
. Goygs Misteriosos de la Verge Santíssima Mar de Déu de Mont-Serrat de la eterna gloria dictats per lo sacerdot de Christo Don Joseph Dalmau i Parés, de Santa Maria de Camós en lo any 1810. Viva la companyia de Jesús
Editat en el llibre: AMADES, Joan; i COLOMINES, Josep: *Els Goigs.* vol. 1. Barcelona, Orbis, 1939, p. 276.

Text de l'Endreça i la Tornada

Maria de Montserrat
Vos que sou alba del dia.
Feu venir la ***Companyia***
de Jesús *Déu exaltat.*

Text de la 3a estrofa

Els àngels amb melodia
vau pels aires volant
i gloria de nit i dia
sobre dels pastors cantant.
En Bethem la **Companyia**
tindrà a vostra Magestat.

Text de la 5a estrofa

Goigs fou (que a tots espera)

quan l'Esperit Sant vingué
de la mes alta esfera
il·lustrant la Santa Fe.
Els Apostols **Companyia**
de Jesús ressuscitat.

Text de la 9a estrofa
Sant Ignasi de Loyola
vostra imatge visità
y la noblesa española
llum de gloria va alcançà.
De tot fruit i Jerarquia
amb son Monarca Sagrat.

Text de l'Endreça i Tornada final:
Aplaqueu de Déu la ira
deu-nos pau per caritat.
De Jesús la companyia
Maria de Montserrat.

Goigs 57
. Goigs de la Verge Maria de la Guia venerada en su Capella estramuros de la ciutat de Manresa
Edita: Manresa, Viuda de Martí Trullás, carrer de Sobrerroca

Text de l'Endreça i la Tornada
Si es guia el que en vos fia,
títol de vostres favors:
corregiu nostres errors
Mare de Déu de la Guia.

8a estrofa
Sant Ignasi patriarca
fa d'asso bon testimoni
triomfant sempre del dimoni
en molts camps desta comarca
exaltant vostres llahors,
ell a Satanàs rendia.

Text de la 9a estrofa
A vista de aqueix Altar
ell formà sos **Exercicis**
que amb Llucifer i amb los vicis
ensenyas a batallar;
i aquí ideà amb tals primors
de Jesús la companyia.

Text de la 10a estrofa

Vos d'Ignasi sou estada
la directora i fins ara
conservau la vostra cara
sempre a sa Cova girada,
i si os mudan los autors
son burlats en sa porfia.

Goigs 58 (any 1808)
. Goigs al dulcíssim cor de Jesús que canta la seua Real Congregació erigida en la Iglesia de S. Ignasi de Manresa
Editat: Manresa, Imp. i Llibr. Lluis Roca, 1808

Text de l'Endreça i la Tornada

Puig tant incendi de amor
dins de Vos està reclús;
Dulcissim cor de Jesús
inflamau lo nostre cor

Nota: Després de l'Oremus, ni anota: "Als que cantaran u oiran cantar o recita aquestos goigs. Concedeixen los Il·lustrissims Senyors Prelats de Catalunya 320 dias de Indulgencia, y 400 dient: ALABAT SIA LO SAGRAT COR DE JESÚS"

Himne 3
. *Himne a la Mare de Déu de la Salut de Viladordis*
Edita: Gràfiques i Cartonatges Vidal, Manresa.
Aquesta himne a la Mare de Déu de la Salut de Viladordis, (editat a Manresa, Vidal), fa referència a Sant Ignasi en la segona estrofa les visites que Sant Ignasi hi feia, quan esmenta:

Text de la Tornada:

De Viladordis Senyora
Mare de Salut
empareu a la fillada que us implora
demanant el vostre ajut.

Text de la 2a estrofa:

En el vostre entorn
Sant Ignasi cada jorn
troba llum, consol i guia,
Mare de salut
vulgueu ésser el nostre escut
que ens defensi nit i dia.

Goigs 47: *Goigs de Ntra. Sra. de la Salut, que es venera en la parroquial església de Viladordis*

GOIGS DE N.TRA S.RA DE LA SALUT,

QUE VENERA EN LA PARROQUIAL IGLESIA DE VILADORDIS.

[illegible]

Hermosa Estrella del dia
De la matinada Aurora:
Siau nostra protectora
Arca de salut, Maria.
Sou flor de virginitat,
Sou mirall de la puresa,
Mare de tota bellesa
Antes y despres del part:
Del pobre desconsolat
Sou amparo, llum y guia, &c.
Del vostre nom la virtut,
¿Que home la podrá entendrer?
Si sols Deu la pot compendrer,
Qui ab son poder absolut
Perdona al que humil acut
Per medi de Vos Maria, &c.
Sou Vos Estrella del mar,
Sou Raquel la mes hermosa,
Sou la Sara carinyosa,
Sou Esther per alcansar,
Sou Abigail per calmar,
Sou mes fecunda que Lia, &c.
De Jericó sou la rosa,
Sou la vara de Jessé,
Sou columna de la fé,

Y Mare nostra amorosa:
Mostrauvos sempre pisdosa
Al devot que en Vos confia, &c.
Ab respecte y reverencia
Aquesta Imatge sagrada
Fou de Sant Ignaci honrada,
Com á Mare de clemencia:
Per Vos demaná ciencia
Per fundar la Companyia, &c.
Gracias y bens singulars
Rebé de Vos gran Senyora;
Perque Vos sou protectora
Dels que postrats als altars
Ab prechs, hymnes, y cantars
Vos invocan Mare pia, &c.
Del dimoni los obstacles,
Y tentacions apartau,
Als afligits consolau,
Fent prodigis y miracles:
Vostres favors inefables
Vos suplicam cada dia, &c.
Viladordis petit Poble,
Que ab devoció Vos venera
Troba de tota manera
En Vos esperanza dóble:

Vostra protecció es noble
Per aquell que de Vos fia, &c.
Aquest Poble te probat
Que per tot dolor y mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu desllivrat
Del castich que lo afligia, &c.
Sou Sefora celestial
Per librarnos de pecar;
Quan venim á demanar
Vostre amparo maternal;
Sempre del drach infernal
Defenseunos nit y dia, &c.
De llamps pedra y tempestats
Libraunos, ó gran Senyora,
Socorreu al que os implora
En totas necessitats:
Si venen desconsolats
Alcansaulos la alegria, &c.

TORNADA.

Deu per Vos los bens envia
Siaunos pues Mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesus Maria.

℣. *Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

Oremus.

Concede nos famulos tuos quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis & corporis sanitate gaudere & gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, á presenti liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Es propietat de dita Parroquia. *Manresa*: Imp. de Pau Roca, any 1848.

Goigs de Ntra. Sra. de la Salut, que es venera en la parroquial església de Viladordis
Manresa, Pau Roca, 1848

Goigs 47

Goigs 48: *Gozos de Nuestra Señora de la Salut que se venera en la parroquial Iglesia de Viladordis*

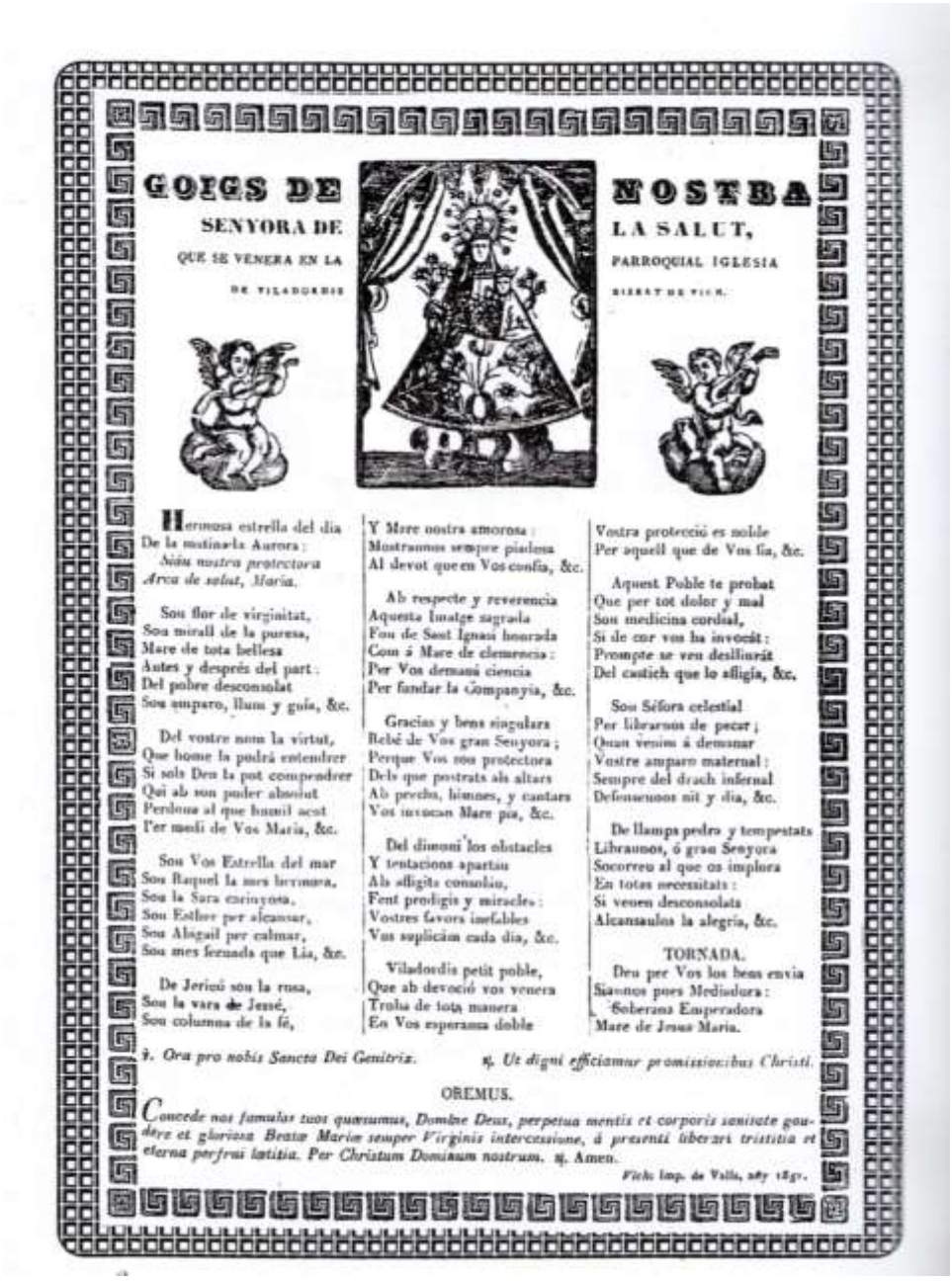

GOIGS DE NOSTRA
SENYORA DE LA SALUT,
QUE SE VENERA EN LA PARROQUIAL IGLESIA
DE VILADORDIS

Hermosa estrella del dia
De la matinera Aurora:
Niña nostra protectora
Arca de salut, Maria.

Sou flor de virginitat,
Sou mirall de la puresa,
Mare de tota bellesa
Antes y després del part:
Del pobre desconsolat
Sou amparo, llum y guia, &c.

Del vostre nom la virtut,
Que home la podrá entendrer
Si solt Deu la pot comprendrer
Qui ab son poder absolut
Perdona al que humil acut
Per medi de Vos Maria, &c.

Sou Vos Estrella del mar
Sou Raquel la mes hermosa,
Sou la Sara ericoyosa,
Sou Esther per alcansar,
Sou Abigail per calmar,
Sou mes fecunda que Lia, &c.

De Jericó sou la rosa,
Sou la vara de Jessé,
Sou columna de la fé,
Y Mare nostra amorosa:
Mostrarnos sempre piadosa
Al devot que en Vos confia, &c.

Ab respecte y reverencia
Aquesta Imatge sagrada
Fou de Sant Ignasi honrada
Com á Mare de clemencia:
Per Vos demaná ciencia
Per fundar la Companyia, &c.

Gracias y bens singulars
Rebé de Vos gran Senyora;
Perque Vos sou protectora
Dels que postrats als altars
Ab precis, himnes, y cantars
Vos invocan Mare pia, &c.

Del dimoni los obstacles
Y tentacions apartau
Als afligits consolau,
Fent prodigis y miracles:
Vostres favors inefables
Vos suplicam cada dia, &c.

Viladordis petit poble,
Que ab devoció vos venera
Troba de tota manera
En Vos esperansa doble
Vostra protecció es noble
Per aquell que de Vos fia, &c.

Aquest Poble te probat
Que per tot dolor y mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu desllorigat
Del cautich que lo afligia, &c.

Sou Sénora celestial
Per librarnos de pecar;
Quan venim á demanar
Vostre amparo maternal:
Sempre del drach infernal
Defensarnos nit y dia, &c.

De llamps pedra y tempestats
Libraunos, ó gran Senyora
Socorreu al que os implora
En totas necessitats:
Si veuen desconsolats
Alcansaulos la alegria, &c.

TORNADA.

Deu per Vos los bens envia
Siamos pues Mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesus Maria.

℣. *Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Concede nos famulos tuos quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere et gloriosa Beata Maria semper Virginis intercessione, à presenti liberari tristitia et æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Vich: Imp. de Valls, año 1851.

Gozos de Nuestra Señora de la Salut que se venera en la parroquial Iglesia de Viladordis
Vic, Imp. de Valls, 1851

Goigs 48

Goigs 49: *Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis.*

GOIGS DE NTRA. SRA. DE LA SALUT,

QUES VENERA EN LA PARROQUIAL IGLESIA DE VILADORDIS,

BISBAT DE VICH.

Hermosa Estrella del dia
De la matinada Aurora:
Siau nostra protectora
Arca de salut, Maria.
Sou flor de virginitat,
Sou mirall de la puresa,
Mare de tota bellesa
Antes y després del part:
Del pobre desconsolat
Sou amparo, llum y guia, &c.
Del vostre nom la virtut,
¿Qué home lo podrá entendrer?
Si sols Deu la pot compendrer,
Qui ab son poder absolut
Perdona al que humil acut
Per medi de Vos Maria, &c.
Sou Vos Estrella del mar,
Sou Raquel la mes hermosa,
Sou la Sara carinyosa,
Sou Esther per alcansar.
Sou Abigail per calmar,
Sou mes fecunda que Lia, &c.
De Jericó sou la rosa,
Sou la vara de Jesé
Sou columna de la fé,
Y Mare nostra amorosa:
Mostrauvos sempre piadosa
Al devot que en Vos confia, &c.
Ab respecte y reverencia
Aquesta Imatge sagrada
Fou de Sant Ignaci honrada,
Com á Mare de clemencia;
Per Vos demaná ciencia
Per fundar la Companyia, &c.
Gracias y bens singulars
Rebé de Vos gran Senyora;
Perque Vos sou protectora
Dels que postrats als altars
Ab prechs, hymnes, y cantars
Vos invocan Mare pia, &c.
Del dissoni los obstacles,
Y tentacions apartáu,
Als afligits consoláu,
Feat prodigis y miracles:
Vostres favors inefables
Vos suplicám cada dia, &c.
Viladordis petit Poble,
Que ab devoció Vos venera
Troba de tota manera
En Vos esperansa doble:
Vostra protecció es noble
Per aquell que de Vos fia, &c.
Aquest Poble te probát
Que per tot dolor y mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu desllisrat
Del cástich que lo afligia, &c.
Sou Sefora celestial
Per librarnos de pecar;
Quant venim á demanar
Vostre amparo maternal;
Sempre del drach infernal
Defensemnos nit y dia, &c.
De llamu pedra y tempestats
Librauuos, ó gran Senyora,
Socorreu al que os implora
En totas necessitats:
Si veneu desconsolats
Alcansauuos la alegria, &c.
TORNADA.
Deu per Vos los bens envia
Siauuos pues Mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesus Maria.

℣. *Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Concede nos famulos tuos quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere et gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, á præsenti liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Es propietat de dita Parroquia.

Manresa: Imp. de P. R. á carrech de Lluis Roca.—1868.

Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis.
Manresa, Impremta Lluis Roca, 1868

Goigs 49

Goigs 50: *Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis.*

GOIGS DE NOSTRA SENYORA DE LA SALUT,

QUE 'S VENERA EN LA PARROQUIAL IGLESIA DE VILADORDIS, BISBAT DE VICH

N.S. DE LA SALUD DE VILADORDIS

Hermosa estrella del dia
De la matinada Aurora:
Sian nostra protectora
Arca de salut, Maria.
Sou flor de virginitat,
Sou miroll de la pureza,
Mare de tota bellesa
Antes y despres del part:
Del pobre desconsolat
Sou amparo, llum y guia, etc.
Del vostre nom la virtut,
¿Que home la podrá entendrer?
Si sols Deu la pot comprendrer,
Qui ab son poder absolut
Perdona al qui humil acut
Per medi de Vos, Maria, etc.
Son Vos Estrella del mar,
Son Raquel la mes hermosa,
Son la Sara carinyosa,
Son Esther per alcanzar,
Son Abigail per calmar.
Son mes fecunda que Lia, etc.
De Jericó sou la rosa,
Son la vara de Jessé,
Sou columna de la fé
Y Mare nostra amorosa,
Mostrauvos sempre piadosa
Al devot que en Vos confia, etc.
Ab respecte y reverencia
Aquesta funtge sagrada
Fou de Sant Ignasi honrada,
Com à mare de clemencia;
Per Vos demaná ciencia
Per fundar la Companyia, etc.
Gracias y bens singulars
Rebé de Vos gran Senyora
Perque Vos sou protectora
Dels que postrats als altars
Ab precha, himnes y cantars
Vos invocan, Mare pia, etc.
Del dimoni los obstacles,
Y tentacions apartáis,
Als affigits consolais,
Fent prodigis y miraglos:
Vostres favors inefables
Vos suplicám cada dia, etc.
Viladordis petit Poble,
Que ab devoció Vos venera
Trobo de tota manera
En Vos esperanza doble:
Vostra protecció es noble
Per aquell que de Vos fia, etc.
Aquest Poble te probat
Que per tot dolor y mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu desllivrat
Del castich que lo affigia, etc.
Sou Sefora celestial
Per librarnos de pecar;
Quan venim à demanar
Vostre amparo maternal;
Sempre del drach infernal
Defensenos nit y dia, etc.
De llampe pedra y tempestats
Librannos, ó gran Senyora,
Socorreu al que os implora
En totas necessitats;
Si venen desconsolats
Alcansaulos la alegria, etc.
TORNADA.
Deu per Vos los bens envia
Sionnos pues mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesús, Maria.

℣. *Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Concede nos famulos tuos quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere et gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia per Christum Dominum nostrum. Amen.

ES PROPIETAT DE DITA PARROQUIA

MANRESA: Imprempta y Llibreria de Lluis Roca.—1895.

Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis.
Manresa, Impremta Lluis Roca, 1895

Goigs 50

Goigs 51: *Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis.*

GOIGS DE NOSTRA SENYORA DE LA SALUT,

QUES VENERA EN LA PARROQUIAL IGLESIA DE VILADORDIS, BISBAT DE VICH.

Hermosa estrella del dia
De la matinada Aurora:
Siau nostra protectora
Arca de salut Maria.
Sou flor de virginitat,
Sou mirall de la puresa,
Mare de tota bellesa
Antes y desprès del part:
Del pobre desconsolat
Sou amparo, llum y guia, etc.
Del vostre nom la virtut,
¿Qué home la podrá entendrer?
Si sols Deu la pot compendrer,
Qui ab son poder absolut
Perdona al qui humil acut
Per medi de Vos Maria, etc.
Sou Vos Estrella del mar,
Sou Raquel la mes hermosa,
Sou la Sara carinyosa,
Sou Esther per alcansar,
Sou Abigail per calmar,
Sou mes fecunda que Lia, etc.
De Jericó sou la rosa,
Sou la vara de Jessé
Sou columna de la fé
Y Mare nostra amorosa,
Mostrauvos sempre piadosa
Al devot que en Vos confia, etc.
Ab respecte y reverencia
Aquesta Imatge sagrada
Fou de San Ignasi honrada,
Com á Mare de clemencia;
Per Vos demaná ciencia
Per fundar la Companyia, etc.
Gracias y bens singulars
Rebé de Vos gran Senyora;
Perque Vos sou protectora
Dels que postrats als altars
Ab precha, hymnes y cantars
Vos invocan, Mare pia, etc.
Del dimoni los obstacles
Y tentacions apartau,
Als afligits consolau,
Fent prodigis y miracles:
Vostres favors inefables
Vos suplicám cada dia, etc.
Viladordis petit Poble,
Que ab devoció Vos venera
Troba de tots maners
En Vos Esperanza doble;
Vostra protecció es noble
Per aquell que de Vos fia, etc.
Aquest Poble te probat
Que per tot dolor y mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu desliurat
Del cástich que lo afligia, etc.
Sou Séfora celestial
Per llibrarnos de pecar;
Quant venim á demanar
Vostre amparo maternal;
Sempre del drach infernal
Defenseunos nit y dia, etc.
De llamps pedra y tempestats
Llibraunos, ó gran Senyora,
Socorreu al que os implora
En totas necessitats;
Si venen desconsolats
Alcansaulos la alegria, etc.

TORNADA.

Deu per Vos los bens envia
Siaunos pues mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesus, Maria.

℣. *Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.* ℣. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Concede nos famulos tuos quæsumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere et gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, á presenti liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia per Christum Dominum nostrum. Amen.

ES PROPIETAT de dita Parroquia.

MANRESA: Imprenta de Lluis Roca.

Goigs de Ntra. Sra. de la Salut que es venera en la parroquial iglesia de Viladordis.
Manresa, Impremta Lluis Roca

Goigs 51

Goigs 52: *Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis*

GOIGS
de
Nostra Senyora
de la Salut
que 's venera
en la Parroquial Església de Viladordis
Bisbat de Vich

Hermosa Estrella del dia,
De la matinada Aurora:
Siau nostra protectora
Arca de Salut, Maria.

Sou flor de virginitat,
Son mirall de la puresa,
Mare de tota bellesa
Abans i després del part:
Del pobre desconsolat
Sou empare, llum i guia, etc.

Del vostre nom la virtut,
Que home la podrà entendre?
Si sols Déu la pot comprendre,
Qui amb son poder absolut
Perdona a qui humil acut
per medi de Vós, Maria, etc.

Sou Vós Estrella del mar,
Sou Raquel la més hermosa,
Sou la Sara carinyosa,
Sou Esther per alcançar,
Sou Abigail per calmar,
Sou més fecunda que Lia, etc.

De Jericó sou la rosa,
Sou la vara de Jessé,
Sou columna de la fe,
I Mare nostra amorosa:
Mostreu-vos sempre piadosa
Al devot que en Vós confia, etc.

Amb respecte i reverència
Aquesta imatge sagrada
Fou de Sant Ignasi honrada,
Com a Mare de clemència:
Per Vós demanà ciència
Per fundar la Companyia, etc.

Gràcies i béns singulars
Rebé de Vós, gran Senyora;
Perquè Vós sou protectora
Dels que postrats als altars
Amb precs, himnes i cantars
Vos invoquen, Mare pia, etc.

Del dimoni els obstacles,
I temptacions apartau,
Als afligits consolau,
Fent prodigis i miracles:
Vostres favors inefables
Vos suplicam cada dia, etc.

Viladordis, petit Poble,
Que amb devoció vos venera,
Troba de tota manera
En Vós esperança doble:
Vostra protecció es noble
Per aquell que de Vós fia, etc.

Aquest Poble té probat
Que per tot dolor i mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu deslliurat
Del càstig que lo afligia, etc.

Sou Sefora celestial
Per lliurar-nos de pecar,
Quan venim a demanar
Vostre empare maternal;
Sempre del drac infernal
Defenseu-nos nit i dia, etc.

De llamps, pedra i tempestats
Lliurau-nos, oh gran Senyora,
Socorreu al que us implora
En totes necessitats:
Si venen desconsolats,
Alcançau-los la alegria, etc.

TORNADA

Déu per Vós los béns envia,
Siau-nos, dosca, Mediadora:
Soberana Emperadora,
Mare de Jesús, Maria.

℣ *Ora pro nobis, Sancta Dei Génitrix.* ℟ *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Concede nos famulos tuos quaesumus, Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere et gloriosa Beatae Mariae semper Virginis intercessione, a praesenti liberari tristitia, et aeterna perfrui laetitia per Christum Dominum nostrum. Amen.

ES PROPIETAT DE DITA PARROQUIA

Imprenta Vives.—Manresa.

Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis
Es reprodueix l'edició antiga de: Manresa, Imprenta Vives

Goigs 52

Goigs 53: *Goigs a Nostra Senyora de Viladordis*

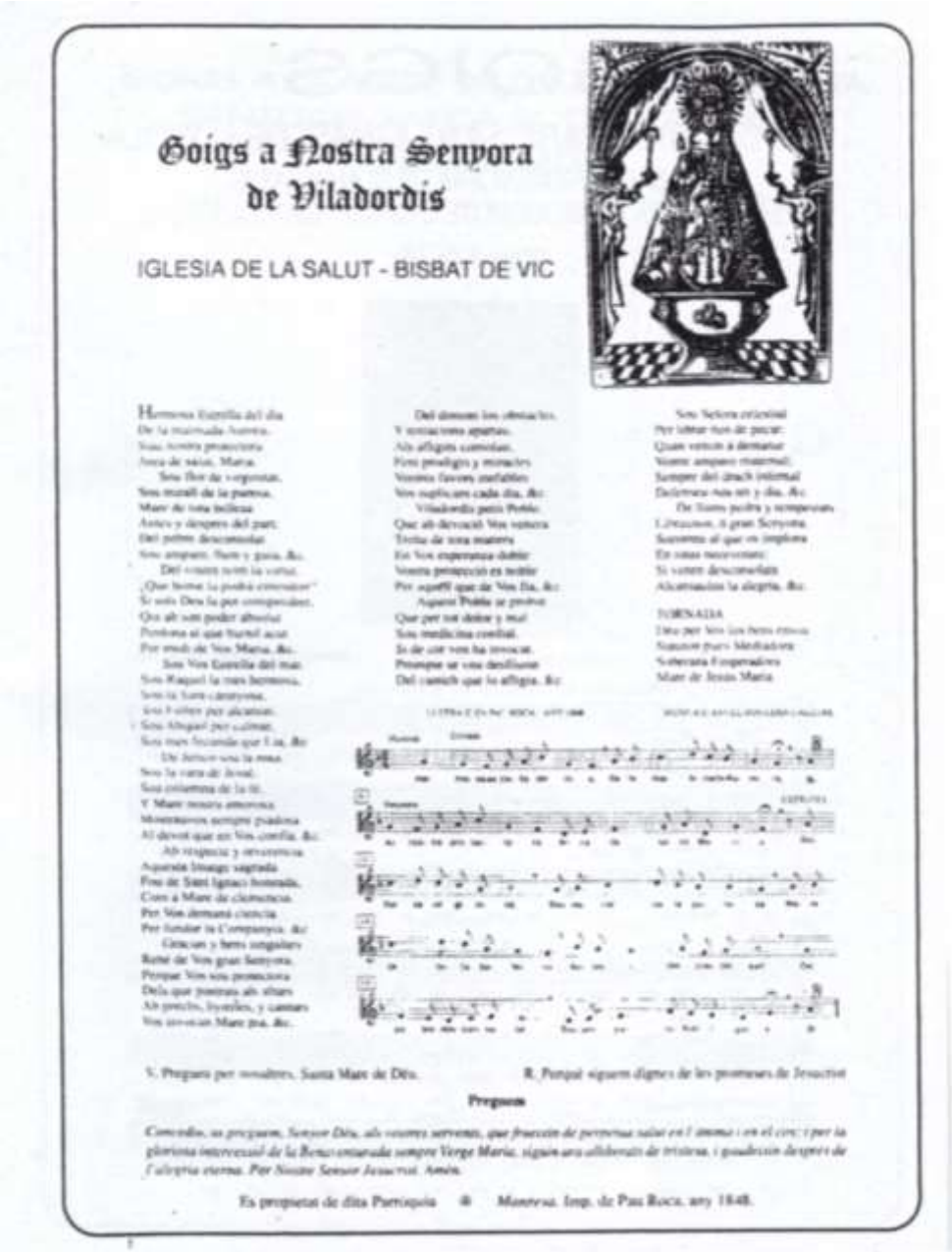

Goigs a Nostra Senyora de Viladordis

IGLESIA DE LA SALUT - BISBAT DE VIC

Goigs a Nostra Senyora de Viladordis
Nova reedició de l'edició de Manresa, Imp.- Pau Roca 1848

Goigs 53

Goigs 54: *Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis*

GOIGS DE N.TRA S.RA DE LA SALUT,

QUE VENERA EN LA PARROQUIAL IGLESIA DE VILADORDIS.

Hermosa Estrella del dia
De la matinada Aurora:
Siau nostra protectora
Arca de salut, Maria.
Sou flor de virginitat,
Sou mirall de la puresa,
Mare de tota bellesa
Antes y despres del part:
Del pobre desconsolas
Sou amparo, llum y guia, &c.
Del vostre nom la virtut,
¿Que home la podrá entendrer?
Si sols Deu la pot compendrer,
Qui ab son poder absolut
Perdona al que humil acut
Per medi de Vos Maria, &c.
Sou Vos Estrella del mar,
Sou Raquel la mes hermosa,
Sou la Sara carinyosa,
Sou Esther per alcansar,
Sou Abigail per calmar,
Sou mes fecunda que Lia, &c.
De Jericó sou la rosa,
Sou la vara de Jessé,
Sou columna de la fé,
Y Mare nostra amorosa:
Mostrauvos sempre piadosa
Al devot que en Vos confia, &c.
Ab respecte y reverencia
Aquesta Imatge sagrada
Fou de Sant Ignaci honrada,
Com á Mare de clemencia:
Per Vos demaná ciencia
Per fundar la Companyia, &c.
Gracias y bens singulars
Rebé de Vos gran Senyora;
Perque Vos sou protectora
Dels que postrats als altars
Ab precha, hymnes, y cantars
Vos invocan Mare pia, &c.
Del dimoni los obstacles,
Y tentacions apartau,
Als afligits consolau,
Fent prodigis y miracles:
Vostres favors inefables
Vos suplicam cada dia, &c.
Viladordis petit Poble,
Que ab devoció Vos venera
Truba de tota manera
En Vos esperanza doble:
Vostra protecció es noble
Per aquell que de Vos fia, &c.
Aquest Poble te probat
Que per tot dolor y mal
Sou medicina cordial,
Si de cor vos ha invocat:
Prompte se veu desfliurat
Del castich que lo afligia, &c.
Sou Sefora celestial
Per librarnos de pecar;
Quan venim á demanar
Vostre amparo maternal;
Sempre del drach infernal
Defensemnos nit y dia, &c.
De llams pedra y tempestats
Librauvos, ó gran Senyora,
Socorreu al que os implora
En totas necessitats:
Si venen desconsolats
Alcansaulos la alegria, &c.
TORNADA.
Deu per Vos los bens envia
Siaunos pues Mediadora:
Soberana Emperadora
Mare de Jesus Maria.

V. Pregueu per nosaltres, Santa Mare de Déu. *R. Perqué siguem dignes de les promeses de Jesucrist.*

Preguem

Concedia, us preguem, Senyor Déu, als vostres servents, que frueixin de perpétua salut en l'ánima i en el cos; i per la gloriosa intercessió de la Benaventurada sempre Verge Maria, siguin ara alliberats de tristesa, i gaudeixin després l'alegria eterna. Per Nostre Senyor Jesucrist. Amén.

Es propietat de dita Parroquia. *Manresa*: Imp. de Pau Roca, any 1848.

Darrers goigs editats l'any 1982 utilitzant el text de 1848.

Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis
Nova reedició dels goigs de Imp. Pau Roca, 1848, 1982

Goigs 54

Goigs 55: *Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis*

GOIGS
de
Nostra Senyora
de la Salut
que's venera en la
Parroquial Església de Viladordis
Bisbat de Vich

ES PROPIETAT DE DITA PARROQUIA

Goigs de Nostra Senyora de la Salut que es venera en la parroquial església de Viladordis
Manresa, Llibreria Sobrerroca

Goigs 55

Goigs 56: *Goygs Misteriosos de la Verge Santíssima Mar de Déu de Mont-Serrat de la eterna gloria dictats per lo sacerdot de Christo Don Joseph Dalmau i Parés, de Santa Maria de Camós en lo any 1810. Viva la companyia de Jesús.*

GOYGS MISTERIOSOS DE LA VERGE SANTISSIMA MARE DE DEU DE MONT-SERRAT DE LA ETERNA GLORIA.
DICTÁTS PER LO SACERDOT DE CHRISTO DON JOSEPH DALMAU Y PADRÉS, DE SANTA MARIA DE CAMÓS. En lo any 1810. Viva la Compañia de Jesus

Jesus fué crucificado, para salvar el género humano. Su Compañia a sufrido martirio para conservar el estado Cristiano. Lo dice el Monarca Solo con los demás Soberanos. *Qui mortem nostram mariendo destruxit, et vitam resurgendo reparavit.*

A la Compañia antemoral inexpugnable de la Religion Santa de Jesuchristo. Tu gloria Jerusalem, tu lætitia Israël, tu honorificencia populi nostri. Auxilium Christianorum. In nómine Jesu omne genu flectátur. &c. Vivat Summus Pontifex.

Maria de Monserrat
vos que sou alba del dia,
Feu venir la Compañia
de Jesus Deu exaltát
Estant tot lo mont perdut
decreta Deu Eternal
ab un poder absolut
contra al Serpent Infernal:
Dins la vostra Señoria
quedá tot determinát, &c.
Vos posareu en lo mon
Christo Sol de la virtut
que ab lo seu Santissim nom
repara tot lo perdut
Y ab raigs de sabiduria
desterra tot lo pecat, &c.
Los Angels ab melodia
bau per los aires bolant
y gloria de nit y dia
sobre dels pastors cantant:
En Bethlehem la Compañia
tindrá á vostra Magestát. &c.
Serenissima Señora
tots los goigs vareu tenir
essen vos Emperadora
los Reys vos venen servir:
Tots junts ab la gerarquia
de un Congres Humanat, &c.
Profecia del any 1810
Goig fou (que á tots espera)
quant lo Esperit. Sans vingué
de la mes alta esfera
ilustrant la Santa Fé:
Les Apostols Compañia
de Jesus resuscitát, &c.

Acabadas las tristesas
de aquest mon desgraciát
tenu totas las grandesas
ab la Santa Trinitát:
Abant tenu alegria
per tota la Eternitát, &c.
En lo Imperi de Gloria
vos sou estau Señora
pera concedir victoria
al Christiá queus adora:
Preservemos de la Ira
del vostre Fill irritát &c.
Monserrat, y Guadalupe
ab Laureto, y Zaragoza
santuaris Apostolichs
ó Cataluña ditzosa:
Conservemos Mare mia
la Fé en nostre Principát, &c.
Sant Ignasi de Loyola
vostra Imatge visitá
y La Nobleza Española
llum de Gloria ha alcanzá:
De tot fruit y Gerarquia
ab son Monarca Sagrát, &c.
Amantissima Señora
humilment vos suplicám
sieu nostra intercesora
desfliureunos de la fam:
De la pesta y tirania
que merria nostre pecát, &c.
Aplaqueu de deu la Ira
deunos pau per Caritát:
De Jesus la Compañia
Maria de monserrat.

℣ Ora pro nobis, Sancta Dei genetrix. ℟ Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Concede, quæsumus Omnipotens Deus, ut fideles tui qui sub Sanctissimæ virginis Mariæ Nomine et protectione latantur, ejus pia intercessione, à cunctis malis liberentur in terris, et ad gaudia æterna pervenire mereantur in cælis. Per Christum Dominum Nostrum. Amen.

Goygs Misteriosos de la Verge Santíssima Mar de Déu de Mont-Serrat de la eterna gloria dictats per lo sacerdot de Christo Don Joseph Dalmau i Parés, de Santa Maria de Camós en lo any 1810. Viva la companyia de Jesús.

Goigs 56

Goigs 57: *Goigs de la Verge Maria de la Guia venerada en su Capella estramuros de la ciutat de Manresa*

GOIGS DE LA VERGE MARIA DE LA GUIA

venerada en sa Capella estramuros de la ciutat de Manresa.

Si es Guia el que en vos fia,
Titol de vostres favors:
Corregiu nostres errors,
Mare de Deu de la Guia.
Be contesten de Manresa
La immemorial pietat,
Contar llarga antiguetat
Aquest titol de noblesa;
Ventla igual als Moradors
Als segles de su fé pia: &c.
Als ulls petit edifici
Pareix aquest Santuari,
Mes en ell immens sacrari
Troba lo afligit Patrici;
La ciutat sos amats cors
Hos remet en Romería: &c.
Molts de febres fatigats
Trauben de aquí el refrigeri,
Altres per vostre imperi
Lo foch deixa perdonat;
Tot devot en sos dolors
Esperimenta valentia: &c.
Aquí esmena lo contrét
De son cos lo malefici,
Y lo faltat de judici
Ha cobrat lo seny perfet;
Teniu poders los majors
Contra tota malaltia: &c.
Alguns que intentá ofegar,
Baix lo pou, lo Cardener,
Los torná son primer ser
Al obirvos invocar;
Per Vos sos perills traidors
En seguritat cambia: &c.
O que pietat tan rara
Mostrareu en aquell dia,
Cuant armát de tiranía
Contra Jesus á la cara;
La escopeta y sos furors
Detenia per obra pia: &c.
Pero en perills mes terribles
Llueix vostre patrocini,
Mentres mostrau lo domini
Contra enemichs invisibles,
Que fugen plens de temor
Ab lo Nom sol de Maria: &c.
Sant Ignasi Patriarca
Pa d' assó bon testimoni
Triumfant sempre del dimoni
En molta campa desta comarca
Exaltant vostres llahors,
Ell á Satanás rendia: &c.
A vista de aqueix Altar
Ell formá sos Exercicis,
Que ab Lluciler y ab los vicis
Ensenyan á batallar;
Y aquí ideá ab tals primors
De Jesus la companyia: &c.
Vos de Ignasi sou estada
La directora y fins ara
Conservau la vostra cara
Sempre á sa Cova girada;
Y si hos mudan los autors
Sou burlats en sa porfia: &c.
Guiau tots los caminants,
Que viatjen per lo moo,
Y tambe als navegants
Donantlos un bon retorn;
Abundéu als pescadors
En sas pescas nit y dia: &c.
Guardaunos de mala sort,
Y tambe de tempestats,
Aculliunos en bon port,
Feu que siám deslliurats
Dels llams y de sos furors
En tot temps y en tot dia: &c.

TORNADA.

A Vos estrella del dia,
Dirigim nostres clamors:
Donaunos salut y alegria,
Y també vostres favors.

℣. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS.

Concede nos famulos tuos quæsumus Domine Deus perpetua mentis, & corporis sanitate gaudere & gloriosæ Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione à presenti liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Manresa: Per la Viuda de Martí Trullás, carrer de Sobrerroca.

Goigs de la Verge Maria de la Guia venerada en su Capella estramuros de la ciutat de Manresa
Manresa, Viuda de Martí Trullás, carrer de Sobrerroca
Goigs 57

Goigs 58: *Goigs al dulcíssim cor de Jesús que canta la seua Real Congregació erigida en la Iglesia de S. Ignasi de Manresa*

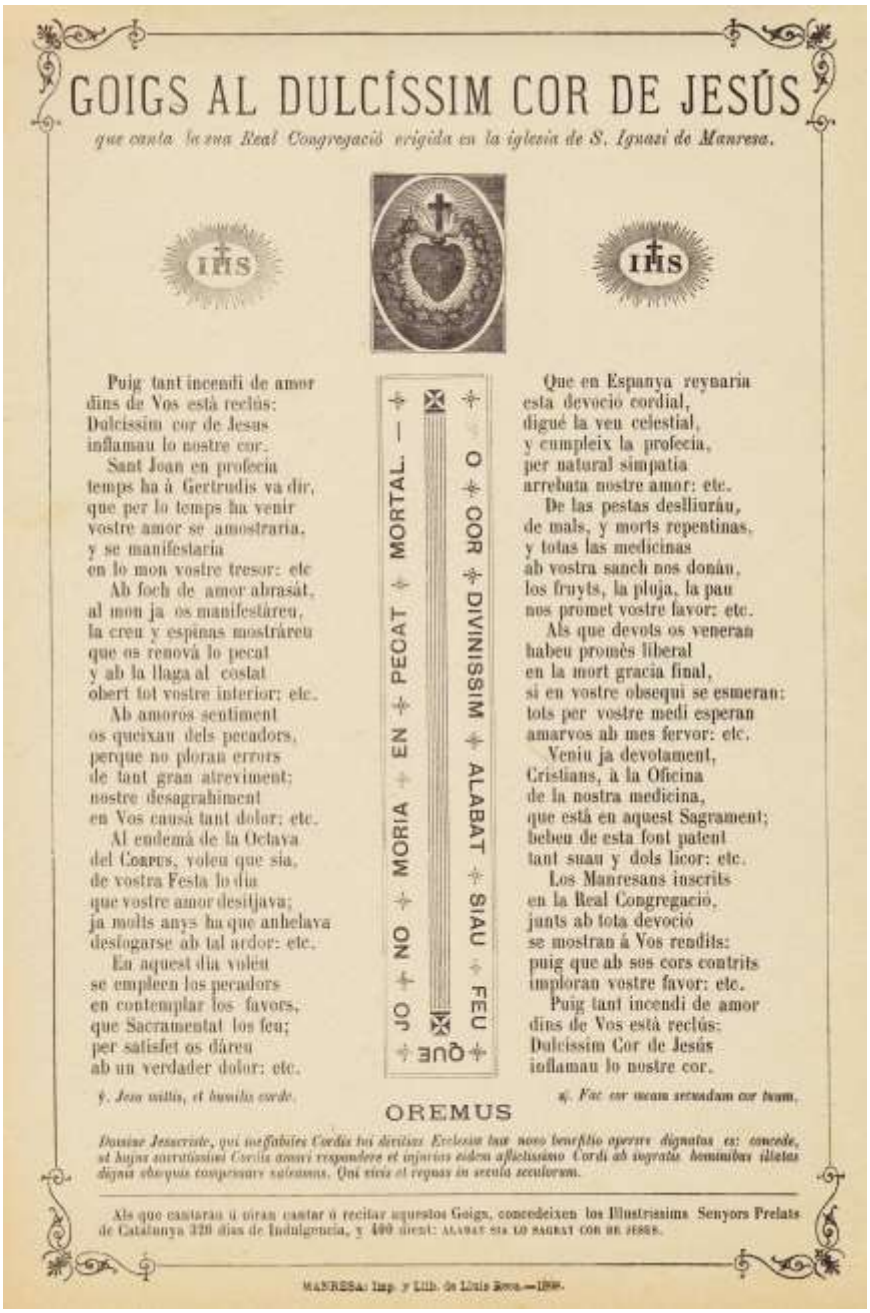

GOIGS AL DULCÍSSIM COR DE JESÚS

que canta la seua Real Congregació erigida en la iglesia de S. Ignasi de Manresa.

IHS

Puig tant incendi de amor
dins de Vos está reclús:
Dulcissim cor de Jesus
inflamau lo nostre cor.
Sant Joan en profecia
temps ha à Gertrudis va dir,
que per lo temps ha venir
vostre amor se amostraria,
y se manifestaria
en lo mon vostre tresor: etc
Ab foch de amor abrasát,
al mon ja os manifestáreu,
la creu y espinas mostráreu
que os renová lo pecat
y ab la llaga al costat
obert tot vostre interior: etc.
Ab amoros sentiment
os queixau dels pecadors,
perque no ploran errors
de tant gran atreviment;
nostre desagrahiment
en Vos causá tant dolor: etc.
Al endemá de la Octava
del Corpus, voleu que sia,
de vostra Festa lo dia
que vostre amor desitjava;
ja molts anys ha que anhelava
desfogarse ab tal ardor: etc.
En aquest dia voleu
se empleen los pecadors
en contemplar los favors,
que Sacramentat los feu;
per satisfet os dáreu
ab un verdader dolor: etc.

℣. *Jesu mitis, et humilis corde.*

JO NO MORIA EN PECAT MORTAL. — O COR DIVINISSIM ALABAT SIAU FEU QUE

Que en Espanya reynaria
esta devoció cordial,
digué la veu celestial,
y cumpleix la profecia,
per natural simpatia
arrebata nostre amor: etc.
De las pestas desliuráu,
de mals, y morts repentinas,
y totas las medicinas
ab vostra sanch nos donáu,
los fruyts, la pluja, la pau
nos promet vostre favor: etc.
Als que devots os veneran
habeu promès liberal
en la mort gracia final,
si en vostre obsequi se esmeran:
tots per vostre medi esperan
amarvos ab mes fervor: etc.
Veniu ja devotament,
Cristians, à la Oficina
de la nostra medicina,
que está en aquest Sagrament;
beben de esta font patent
tant suau y dols licor: etc.
Los Manresans inscrits
en la Real Congregació,
junts ab tota devoció
se mostran à Vos rendits:
puig que ab sos cors contrits
imploran vostre favor: etc.
Puig tant incendi de amor
dins de Vos está reclús:
Dulcissim Cor de Jesús
inflamau lo nostre cor.

℟. *Fac cor meum secundum cor tuum.*

OREMUS

Domine Jesu Christe, qui ineffabilis Cordis tui diviniis Ecclesiæ tuæ novo beneficio operare dignatus es: concede, ut hujus sanctissimi Cordis amori respondere et injurias eidem affectuosissimo Corde ab ingratis hominibus illatas digna obsequia compensare valeamus. Qui vivis et regnas in secula seculorum.

Als que cantaran ú oiran cantar ú recitar aquestos Goigs, concedeixen los Illustrissims Senyors Prelats de Catalunya 320 dias de Indulgencia, y 400 dient: ALABAT SIA LO SAGRAT COR DE JESUS.

MANRESA: Imp. y Llib. de Lluis Roca.—1808.

Goigs al dulcíssim cor de Jesús que canta la seua Real Congregació erigida en la Iglesia de S. Ignasi de Manresa
Manresa, Imp. i Llibr. Lluis Roca, 1808

Goigs 58

1.- Himne 3: *Himne a la Mare de Déu de la Salut de Viladordis*

HIMNE

a la Mare de Déu de la Salut de Viladordis

De Viladordis Senyora
mare de SALUT
ampareu a la fillada que us implora
demanant el vostre ajut.

Aquest poble honrat
vostra imatge ha coronat
d'un amor que el cor amara,
i us ve a dur llurs fills
ben humils i ben senzills
perquè Vós els feu de Mare.

En el vostre entorn
Sant Ignasi cada jorn
troba llum, consol i guia,
Mare de salut
volgueu ésser el nostre escut
que ens defensi nit i dia.

De nostre conreu
les collites defenseu
de tempesta i de malura,
i si estem malalts
guariu Vós els nostres mals
amb l'encís de Mare pura.

Conserveu la fe
dels bons fills d'aquest terrer
de Salut de Viladordis,
Mare, en tot perill
recordeu que és vostre fill
i ell de Vós també es recordi.

En el dia trist
quan em donguin el Sant Crist
a besar en l'agonia,
mon mirar difús
vegi aprop el Bon Jesús
en braços de Vós, Maria.

Guieu cap el cel
a Viladordis fidel
que vostre socors implora.
Des d'aquest tron d'or
Santa Mare de l'Amor
siau nostra Protectora.

Himne a la Mare de Déu de la Salut de Viladordis
Gràfiques i Cartonatges Vidal, Manresa

Himne 3

Les diferents versions les troben anotades a:

. A*mades,* Joan; i COLOMINES, Josep: *Els Goigs.* vol. 1. Barcelona, editorial OIrbis, 1939, p. 276.

. GASOL ALMENDROS, Josep M: *El Santuari de la Mare de Déu de la guia de Manresa.* Manresa, copi-Gràfic, 1985.

. GASOL ALMENDROS, Josep M: "Pregó. Festes del Mil·lenari. Santa Maria de la Salut de Viladordis", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, pp. 21-24.

. RODRÍGUEZ, Xavier; CASAS, Luis; i PARCERISA, David: Viladordis. *Història d'un Mil·lenari.* Manresa, Parròquia de Santa Maria de Viladordis. Santuari de la Mare de Déu de la Salut, 2000, pp. 224-240.

. SEGARRA, Joan, sj: "Viladordis i Sant Ignasi de Loiola", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, p. 43.

. SEGARRA, Joan, sj: "Vinculació històrica de Sant Ignasi amb el Santuari de la Salut", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, pp. 50-62.

. SEGARRA, Joan, sj: "La Masia de les Marcetes", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, pp. 63-64.

. SOLÀ I ABADAL, José*: Breve reseña històrica de la Iglesia de Nuestra Señora de la guia que se venera en la Ciudad de Manresa.* Manresa, Imprenta Pablo Roca, 1864.

. TUBAU ESPELT, Melitó, editor: *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990.

. VILLEGAS, Francesc: *Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Viladordis,* Manresa, Centre Excursionista de la Comarca de Bages, 1983, (pp. 73-84).

5.4.- Obres d'autors universals dedicades a Sant Ignasi de Loiola

Amb la dedicació a Sant Ignasi hi ha nombroses obres, amb estructura musical molt diversa, que molts compositors, jesuïtes o no, han escrit per lloar a Sant Ignasi de Loiola.

La majoria d'aquestes compositors d'autors universals estan recopilades pel jesuïta Felix Zabala en el seu llibre *Música Ignaciana*[85], dins les activitats relacionades amb la celebració del 450 anys de la fundació de la Companyia de Jesús i 500 del naixement d'Ignasi de Loiola (1991).

El Pare Félix Zabala Lana (*1921; †2013), jesuïta i músic, durant la seva llarga vida, doncs va morir als 91 anys, ha realitzar una intensa tasca religiosa i social a Burdeos (destí abans d'arribar a Loiola) on hi va ser durant 31 anys.

Al Santuari de Loiola va ser l'organista de la Basílica i a més responsable del seu Arxiu musical. També va formar i dirigir el Cor "Nemesio Otaño Abesbatza".

Com a reconegut compositor, principalment d'obres religioses, com diu la seva ressenya biogràfica "buscó la participación de la feligresía, pues entendió, como pocos, que «el pueblo que canta no es ajeno a lo que allí se está celebrando»"

I és autor de diversos llibres de temática musical: *Cantoral Religioso de Loyola, Música Ignaciana*, *Músicos jesuitas*, *Historia del coro Nemesio Otaño* i *La Música en la Basílica de Loyola,* etc.

Per la importància de mostrar la majoria d'obres que s'han dedicat a Sant Ignasi i s'esmenten en el llibre citat *Música Ignaciana*[86], les relaciono a continuació amb el nom del seu autor, anotant molt breument la seva forma musical i estructura vocal i instrumental[87].

[85] ZABALA LANA, Felix: *Música Ignaciana.* Azpeitia, Santuario de Loyola, 1991.
[86] Només indicaré autor, títol i alguna dada significativa. Per ampliar informació es pot consultar el llibre on també hi ha l'íncipit musical.
[87] Per facilitar la lectura en referencia a les veus, a partir d'ara utilitzaré les abreviacions seguint les normes internacional per a la catalogació de fons musicals històrics del RISM (Répertoire International des Sources Musicales): S=Soprano, A= Contralt, T= Tenor, i B= Baix.

José Ignacio Aldalur, Pbro.
1.- Erregu-cantae S. Ignacio Loyolacoari. Zortico a duo i orgue (1886)
2.- Iste confessor. Motet a dues veus
3.- *Marcha para las Peregrinaciones a Iciar y Loyola*. A dues veus i orgue
4.- Marcha de Sant Ignacio. (és la mateixa que el n. 3) Harmonitzada per Banda per Ignacio F. Eleizgaray
5.- *Honestum fecit Ignatium*. Motet a tiple o orgue
6.- Mar*cha nueva de San Ignacio de Loyola* (1868). A quatre veus mixtes (SATB) amb acompanyament de piano o orgue.
7.- *Gran Marcha Nueva a San Ignacio*. (la mateixa que la n. 6). Harmonitzada per a dues veus de nens (Tiple 1, 2) i instruments: flauta, violins 1, 2, piano, violoncel, orgue i baix.

José Alfonso, sj
8.- *Marcha de San Ignacio de Loyola*. A una veu i orgue. Escrita amb motiu del primer Centenari del restabliment de la Companyia de Jesús. Porta la lletra de la *Marxa de Sant Ignasi* popular.

Juan de Araujo
9.- *Atención a la fragua amorosa*. Villancet a vuit veus. (Cor 1: A; Cor 2: SAT; Cor 3: SATB). És una composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

Miquel Augé, pbre.
10.- *Sant Penitent de nostra Cova*. A una veu amb acompanyament d'orgue, anotada en l'apartat de partitures manresanes.

Santiago Azpiazu
11.- *Loyola*. A dues veus i acompanyament d'orgue o harmònium. Lletra del P. Lasquibar, sj. Marxa cantada pel poble d'Azcoitia en la peregrinació celebrada el dia 30 d'agost de 1908.

Martin Barlocher
12.- *Ignatius, du edler Held.* Melodia a una veu. El text és el de Lauda Sion. Dins la col·lecció cants religiosos populars antic i moderns, publicats per Josej Kreitmaier, sj (Regensburg, editorial Josef Habbel, 1936). En el 1926 hi ha una 2a edició amb la melodia harmonitzada per orgue de Josepf Kreitmaier.

Patricio Beneyto
13.- *San Ignacio, bendice a tus hijos*. Himne a cor de 4 veus (SATB) i solista, amb acompanyament d'orgue.

Ignacio Bereciartua
14.- *Guazen Loyolara*. Himne-marxa per banda de música i cor amb motiu de la pelegrinació al santuari de Loyola el 24.07.1921. Harmonitzada per banda de Txistuaris per Ascensio Bereciartua.

Tadeusz Binkowski, sj
15.- *Bozy Rycerza*. Cant polac a una veu.

C. Calvo
16.- *Nueva marcha de San Ignacio,* a dues veus /TB) i acompanyament d'orgue.

Capi
17.- *Marcha de San Ignacio*, a tres veus (TSB) i acompanyament d'orgue.

Z. Carlucci
18.- *Inno a S. Ignazio* 1º. Per cor popular amb acompanyament d'orgue. Harmonització de A. Vinciarelli
19.- *Inno a S. Ignazio* 2º per a cor popular amb acompanyament d'orgue. Harmonització de A. Vinciarelli

Ch. Collin
20.- *Gloire au soldat du Christ.* A una voz y duo. Obra impresa en el Recueil de Cantiques et des Chants Latins par le P. A.F., sj (París, Ancienne Libraire Poussielgue J. De Gigord editeur, 1910), pp. 574-575.

Juan M. Echaniz
21.- *Agur Sn. Inaciori.* Per a cor mixt, de comiat cantat per l'Orfeó d'Azcoitia a Loiola (08.09.1886), amb lletra del P. Arana, sj.

A. Elduayen
22.- *Loyolako Iñaki Deunari*, a una veu i acompanyament d'orgue

Ignacio F. Eleizgaray, Pbro
23.- *Himno*, cant popular a dues veus, de la peregrinació a Loiola amb motiu del IV Centenari de la ferida i conversió de Sant Ignasi (16.05.1921). Partitura de Banda.
24.- *Vide quomodo Ignatius*, motet a solo, cor (SATB), orgue i orquestra, op 71. Escrit per a la celebració de la primera missa de Fr. Laureano M. d'Azpeitia, en el convent dels Caputxins de Pamplona (20.12.1910).

Toribio Eleizgaray, Pbro
25. Ag*urra Aita San Inazio-ri*, per a cinc veus (SSTTB), cor de dones i cor d'homes, i acompanyament d'orgue. Una versió impresa per Casa Erviti, a cor, duo i orgue. Lletra d'Agustín Jáuregui.
26.- *A San Ignacio de Loyola.* Dues marxes popular amb acompanyament de Banda, amb motiu del quart Centenari de San Ignasi (1891). Lletra del R.P. Arana, sj

27.- *Loyolarik errira,* marxa per a cor popular i dues estrofes a duo amb acompanyament d'orgue. Lletra del P. Arana, sj. Una versió impresa per Casa Erviti, per a cor, duo i orgue.

Flores
28.- *Precipicios de cristal*, a quatre veus (SATB). Es va cantar el 1773. Composició conservada a l'arxiu Nacional de Bolivia, de las Reducciones de la Provincia Jesuítica del Paraguay.

F. G.
29.- *Himno a Sant Ignacio de Loyola,* a tres veus (TSB) i acompanyament d'orgue.

E. Garcia Muni
30.- *A San Ignacio de Loyola*, a tres veus (TSB) i acompanyament d'orgue.

B. Garitaonandia
31.- Gora Euskal-Erriko, a una veu. 1925

Vicente Goicoechea, Pbro.
32.- *Euskal Gaztedia-Loyotan,* a un veu amb acompanyament d'orgue. Es troba a: PLANA, Mariano: *Selección de Cantos Religiosos Populares*. Tolosa, Gráficas Laorde y Labayen, 1931, pp. 311-314; i a la revista *Música Sacro-Hispana*, 6 (1915).

Nicolás González Martínez
33.- *Gozos a San Ignacio* (n. 1), a tres veus (TSB) i acompanyament d'orgue. Dedicado al Padre D. Agustín Delgado, Provincial de la Compañía de Jesús.
34.- *Gozos a San Ignacio* (n. 2), a tres veus (TSB) i acompanyament d'orgue. Dedicats al Sr. D. Manuel Vidaurre, rector de l'església de San Ignacio, de Madrid.
35.- *Zortziko a Sn. Ignacio*, a una i a tres veus (SAP) i acompanyament de piano. Lletra del Dr. Juan Francisco Vidaurre. Dedicat a l'Excm. Sr. Duque de Mandas.

José Gotos
36.- *Himno a San Ignacio*, a una veu (copla 1a a duo i cobla 2a a solo), amb acompanyament de piano.

Ch. Gounod
37.- *Saint Ignace,* a una veu. Obra impresa a *Recueil de Cantiques et de Chants Latins par les P.A.F., sj.* (París, Ancienne Librairie Poussielgue, J. De Gigord, 1910).

Cosme Hernández
38.- *Himno a San Ignacio de Loyola*, a tres veus (SSB) i orquestra. Cor general i dues estrofes, amb dos violins, violes, violoncel, contrabaix, flautes, clarinet en Si bemoll, cornetins en Si bemoll, fagot, trompes en Fa, i timbales.

Eduardo Hontiveros, sj
39.- *San Ignacio, Kawal ni Kristo (St Ignatius, Soldier of Christ*), a dues veus amb acompanyament xifrat. Lletra d'Ofrasio Tim, sj (llengua filipina)

Han van Koert
40.- *S. Ignatius de Fondateur van de Societeit Jesu,* a quatre veus (SATB).

Josef Kreitmaier, sj
41.- *Zum hl. Ignatius: Auf und Stimmt Gerz unde Zungen*, a una veu, amb text de G.M. Dreves. Editat dins la col·lecció de cants religiosos populars antics i moderns. (Regensburg, Imprenta i Editorial Josef Habbel, 1936). A l'any 1926 es va editar una versió amb orgue.
42.- *St. Ignatius von Loyola: Das Schwert Zückt Zuneuer Schlacht*, a una veu. Impresa dins *Unsere Kirche 176 nuevos cantos religiosos.* (Regensburg, Imprenta i Editorial Josef Habbel, 1917 i 1924); i *Gloria, 240 cantos religiosos, para la Iglesia, escuela y hogar.* (Regensburg, Imprenta i Editorial Josef Habbel, 1931).

Felippe Kroetz, sj
43.- *A S^{n} Inácio de Loyola*, a quatre veus. Lletra de Pedro Corbett, sj. referit a l'any Ignacià 1956.

Josep Las, sj
44.- *Hymn do Swietego Ignacegoz Loyoli,* a quatre veus greus soles.

J. P. Lecot
45.- *Au seul combat (Hymne à Saint Ignace),* a quatre veus (SATB). Lletra de J. F. Frié.

Fr. Lesinski, sj
46.- *Nasz Apel,* a quatre veus greus. Harmonització de Josep Las, sj. Lletra de W. Jaziewicz, sj.

Martín Mallen Olleta
47.- *Himno a San Ignacio de Loyola*, a tres veus (SSB) amb acompanyament d'orquestra (violí 1, 2, viola, violón, contrabaix, flauta, clarinet en Si bemoll 1, 2, cornetí, fagot, trompa en Fa i timbal). (1884 o 1881 [?]).

Alejandro Martínez, sj
48.- *Zortizko,* melodia per a la peregrinació dels obrers catòlics de San Sebastián a Loyola (1910).

Domingo Mas y Serracant
52.- *Gozos a San Ignacio,* a dues veus i orgue o a quatre veus (SSTB). (Editat a Barcelona, Musical Emporium).

Maute, sj
53.- *Ignem veni mittere*, a dues i tres veus iguals.

Manuel Mesa y Carrizo
54.- *Desde el cielo parece*. A la portada diu: Solo y a cuatro para Ignacio de Loyola. (S, cor: SSTA). Composició conservada a l'Arxiu Nacional de Bolivia, de las Reducciones de la Provincia Jesuítica del Paraguay.

Frederic Muset, Prev.
55.- *Goigs a Sant Ignasi de Loyola*, en la commemoració de la seva qualitat de feligrès de la Parroquial Basílica de Santa María del Mar de Barcelona, en el IV Centenari de la mort de Sant Ignasi de Loiola 1556-1956. A una veu amb acompanyament d'orgue. Lletra de Josep Ros i Artigas. Obra impresa per la "Junta d'Obra de Santa Maria del Mar. Barcelona. Any ignasià. Primera edició: juny del 1956". Anotat en l'apartat dels Goigs.

Ortiz
56.- *Himno a la Bandera de San Ignacio,* a solo i cor unisonal amb acompanyament de piano.

Nemesio Otaño, sj
57.- *Himno a N. S. P. Ignacio*, a tres veus (TSB) amb acompanyament.

Lorenzo Perosi
58.- *Himno a San Ignacio,* a dues veus.

Cvetana Priol
59.- *Sv. Ignacij* (cançó eslovena) a dues veus.

Nemesio Que, sj
60.- *Sino Kayo? (Who Are You?),* a una i dues veus, amb acompanyament xifrat. Lletra de René Javellana, sj (llengua filipina).

Karl Racke, sj
61.- *Ein Kriegsruf ist erklumgem*, melodia amb lletra de G.M. Dreves. Obra impresa a "Els Lieder" zu Ehren der Heiligen der Geseklkschaft Jesu. Edició especial de "Lauda Sion", col·lecció de cants religiosos antics i moderns; i a "Gloria" 240 nuevos Cantos religiosos y modernos para la Iglesia, escuela y hogar publicados por Josef Kreitmaier, sj. (Regensburg, impremta y editorial de Josef Habbel).

62.- *Zum hl. Ignatius: Auf und Stimmt Hera und Zungen*, a una veu. Lletra de G. M. Dreves. Publicat a "Lauda Sion", col·lecció de cants religiosos antics i moderns; Regensburg, impremta y editorial de Josef Habbel, 1936.

Fr. Riga
63.- *Himne à Sr Ignace,* op 14, a tres veus amb acompanyament d'orgue. (Imprès a Bruxelles, Schott Frères), i una altra versió a tres veus (STB) i orquestra (violí 1, 2, viola, violoncel, contrabaix, flauta, oboè, clarinet en Si bemoll, fagot, trompa en F, figle i orgue).

Slowenska
64.- *Na Wielsza boga chwale*, a quatre veus greus. Lletra de Ks. Frzyszkowski, sj.

J. G. E. Stehlke
65.- *Zwei Hymnen – Gymnus in honorem S. Ignatii,* a quatre veus (SATB). (impresa a Regensburg, editor Josef Seiling); i una altra versió a quatre veus greus (TTBB).

Jan Suchodolski, sj
66.- *Do sw. Ignacego Lojoli (a San Ignacio de Loyola – 31 de julio)*, a quatre veus greus. Obra publicada en "Canciones a San Estanislao de Kostka y otros Santos de la Compañia de Jesús", recollides i composades per J. S., sj, Cracovia, 1928, casa editorial de la Compañia de Jesús.
67.- *Oblatio ad S. Ignatium*, a una veu amb acompanyament d'orgue. Obra publicada en "Canciones a San Estanislao de Kostka y otros Santos de la Compañia de Jesús", recollides i composades per J. S., sj, Cracovia, 1928, casa editorial de la Compañia de Jesús.
68.- *Wielka ozdobo zachodniego kraja*, a quatre veus greus. Obra publicada en "Canciones a San Estanislao de Kostka y otros Santos de la Compañia de Jesús", recollides i composades per J. S., sj, Cracovia, 1928, casa editorial de la Compañia de Jesús.

Blas Tardio de Guzmán
69.- *Enigma soberano*, villancet a sis veus. A la portada "San Ignacio, a seis con violines. Enigma soberano y para San Antonio y San Pedro. A sis veus (Cor 1: AT, Cor 2: SATB), violí 1, 2, acompanyament per l'arpa. Composició conservada de las "Antiguas Reducciones de la Província Jesuítica del Paraguay", a l'Archivo Nacional de Bolivia.

Juan Telleria
70.- *Oficial valente*, a una veu. Lletra de Contessotto. Lletra ignasiana aplicada al *Cara al sol* (Himno de la Falange). Any Ignasià 31-07-1956.

Pedro Urquia, sj
71.- *Quan sordet*, adaptació i harmonització a quatre veus (SSTB) d'una melodia d'Iparraguirre. S'anota a la portada 1912 i 1956.

Luís Urteaga
72.- *Himno de la Peregrinación de los Congregantes Marianos a Loyola,* a una i dues veus amb acompanyament d'orgue, i una versió per a Banda (Requinto, clarinet 1, 2, saxofon 1, 2, fiscorn, cornetí, omnobenes, trombons 1, 2, bombardí 1, 2, baix i bateria. Text en euskera i en castellà.
73.- *Jarrai zayogun Iñaziori*, melodia. Impresa a Eliz-abestiak (Argía), pp. 669-671.

Gregorio Vera, C. M. F.
74.- *Loyola'tar Iñaki Deunari Ereserkija (Himno a San Ignacio de Loyola),* a tres veus (SSB), amb acompanyament d'orgue o harmònium. Text en euskera, castellà i català. Dedicat "A mi distinguido e ilustrado amigo, D. José M. De Zulaica y Taramona, afectuosamente". (Barcelona, Boileau i Bernasconi, 1926).

Vila
75.- *A San Ignacio de Loyola*, a tres veus (STB) i orgue.

P. M. Vitel
76.- *A Saint Ignace Gloire au soldat du Crist,* a una veu. Obra impresa a *Recueil de Cantiques et de Chants Latins par le P. A. F., sj*. (Paris, Ancienne Librairie Poussielgue J. De Gigord, 1910).

A. Werleng, sj
77.- *A Santo Inacio Já do mundo desdenhas a fama*, a una i dues veus. Lletra de F. Comes, sj.

Stanislaw Ziemianski, sj
78.- *Nasze haslo*, a una veu. Editat a Rokl Ignaejansli. Biuletyn Informacyjny Towaezystwa Jezusowego W., Polsce.1990
79.- *Ojcze przedwieczny,* a una veu. Editat a Rokl Ignaejansli. Biuletyn Informacyjny Towaezystwa Jezusowego W., Polsce.1990
80.- *Swiety Ignacy,* a una veu. Editat a Rokl Ignaejansli. Biuletyn Informacyjny Towaezystwa Jezusowego W., Polsce. 1990
81.- *Piesn ku czci sw Ignacego Lojoli (Canto en honor de Sant Ignacio de Loyola),* a quatre veus (SATB), amb harmonització de J. Las, s.j.

Obres d'autors anònims

També hi ha una gran quantitat d'obres d'autor anònim:

82.- Aita Inazio Santua, a dues veus i acompanyament d'orgue

83.- *Alarma, alarma,* villancet a Sant Ignasi a cinc, amb fagot, i acompanyament d'arpa. Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

84.- *A los aplausos de Ignacio*, villancet a set (Cor 1: SAT; Cor 2: SATB). Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

85.- *A San Ignacio de Loyola*, a dues veus. Obra impresa en "Colección de cánticos religiosos Populares en música impresa" (Palencia, Imprenta y Libreria de Gutiérrez, Liter y Herrero, 1901, p. 67).

86.- A san Ignacio de Loyola *A Ignacio glorificado*, melodia per cor unisonal i estrofa a duo. Obra impresa en "Coleccion de cánticos religiosos Populares en música impresa" (Palencia, Imprenta y Libreria de Gutiérrez, Liter y Herrero, 1901, p. 64-65).

87.- A San Ignacio de Lpoyola *Alabemos y ensalvemos*, a una veu. Es cantava a Gandia (València).

88.- A Sto. Inácio *Cativo da glória mundana*, a una veu i a dues veus.

89.- A Sto. Inácio *De régias falanges*, a una veu.

90.- A Sto. Inácio *Inácio, guerreiro esforçada*, a una veu

91.- A Saint Ignace *Satan a contre moi levé sa tête impie*, a una veu. Obra impresa en "Reueil de Cantiques Spoirituels, avec les airs notés a l'usage des Petits Séminaires et autres Maisons d'Education. Avignon, Chez Fr., Segin, 1827.

92.- A San Ignacio *Ven, juventud egregia*, a una veu.

93.- *Baldaco Ama onarem seme*, a una i dues veus amb acompanyament d'orgue.

94.- *Die Fahne hoch zum Gottesstreote (Zum hl. Ignatius),* a una veu amb acompanyament d'orgue. Obra impresa en "AVE MARIA" *Cantos para todas las fiestas del Año Litúrgico,* reunidos por el P. Leo König, sj. (Regensburg, editorial von Josef Habbel).

95.- *Dígame, para apagar un ardor*, a cinc veus amb acompanyament (Solista A i SATB), amb arpa. Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

96.- *Do Sw. Ignacego Czesc Ci o Ignacy*, a dues veus

97.- *Eesh Bjakt,* Cant a Sant Ignasi a una veu (llengua india)

98.- *El èxtasis de S. Ignacio de Loyola en Manresa*. A duo amb acompanyament de piano "puesto en música por una Religiosa de la Compañía de Maria".

99.- *Euskal-Erriyaren,* a una veu. Obra impresa en *Eliz-Abestiak (Argia) Jaungtoiko-Zale'ren Irarkolan, Amorebieta, 1925.*

100.- *Filomenas a la altura,* villancet a quatre veus. Vàries versions que a la portada anoten: "Para el Carmen y San Javier", "Para San Francisco Javier y Santa Teresa", i "Para San Agustin". Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

101.- *Flores y estrelles,* villancet a Sant Ignasi i Sant Pere a nou veus (Cor 1: AT, Cor 2: SAB, Cor 3: SATB) i acompanyament. Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

102.- *Gizon eta aingeru*, a una veu. Obra impresa en *Eliz-Abestiak (Argia) Jaungtoiko-Zale'ren Irarkolan, Amorebieta, 1925.*

103.-*Goigs al gloriós confessor de Crist i fundador Sant Ignasi de Loyola*, a una veu i acompanyament d'orgue. S'hi anota: "Que es canten a la Reial Capella del Palau de Barcelona". En altres còpies porta el títol: *Himne a Sant Ignasi de Loyola*.

104.- *Gozos de San Ignacio,* a una veu. Obra impresa a "Cantemus Domino. Colección de cánticos religiosos de varios autoris antigues y modernos, por un Padre de la Compañia de Jesús" (Barcelona, editor Gustavo Gili, pp. 163-165).

105.- *Himno a San Ignacio de Loyola*, a dues i tres veus greus amb acompanyament d'orgue.

106.- *Ignatius, du edler Held*, a una veu. Obra impresa en "Psallite Regi Nostro". Libro de cantos para uso privado en las casas de la Compañia de Jesús". (Regensburg, imprenta Federico Pustet, 1902, p. 140).

107.- *Ignatius, du edler Held*, a una veu. Obra impresa en "Psallite Regi Nostro". Libro de cantos para uso privado en las casas de la Compañia de Jesús". (Regensburg, imprenta Federico Pustet, 1902, p. 141).

108.- *Ignazio guziz aundi*, a quatre veus (SATB) amb acompanyament.

109.- *Khrist ka Shoor Weer,* Cant a Sant Ignasi a una veu (llengua hindi).

110.- *Los clarines resuenen. A San Ignacio,* a duo. Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

111.- *LoyolakoLangilleen kanta,* a una veu amb acompanyament de piano. Obra impresa en "Revista Bascongada Euskal-Erria, XII, (primer semestre 1885), pp. 439-448. Lletra completa pp. 426-427.

112.- *Marcha de San Ignacio de Loyola,* a una i dues veus amb acompanyament d'orgue.

113.- *O Father of our Company.* Cant a Sant Ignasi a una veu.

114.- *O Ignati, juventutis pater,* a una veu. Obra impresa en "Recueil de Chants sacrés publié par A. Heidet, s.j. Societé de S. Jean L'Evangéliste". Paris, Tournai, Rome, Desclée et Cie. , 1921, pp. 138-139.

115.- *O Ignati,* a quatre veus. Lletra dedicada a Sant Ignasi i a Sant Francesc Xavier.

116.- *Oy es el raro y militar alarde*, villancent a Sant Ignasi a dotze veus (Cor 1: ST, Cor 2: SAT, Cor 3: SAT, Cor 4: SATB), amb acompanyament d'arpa. Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

117.- *Saint Ignace, guerrier modele,* a una veu. Obra impresa en "Recueil de Chants sacrés publié par A. Heidet, s.j. (Societé de S. Jean L'Evangéliste". Rome, Tournai, Desclée et Cie., 1921, pp. 239-240).

118.- *Salva a Ignacio*, a quatre veus (SSAT) amb acompanyament d'arpa. Amb l'anotació "1732 Se cantó". Composició conservada de les antigues Reducciones de la Provincia jesuítica de Paraguay, a l'Archivo Nacional de Bolivia.

119.- *St. Ignatius*, a una veu. Obra imporesa a "ST. Mary's Manualk. Pr II Chants and Hymns by Christian A, Zittel" (Catholic Book Publishing Co. New York, 1924, pp. 289-291).

120.- *Ven juventud egregia* A San Ignacio, a una veu i cor popular.

5.4.- Obres de compositors jesuïtes

Dins la Companyia de Jesús hi ha hagut alguns jesuïtes que s'han destacat en la música, com el Pare Nemesio Otaño, sj[88], per tant han dedicat el seu servei pastoral a l'entorn de la música.

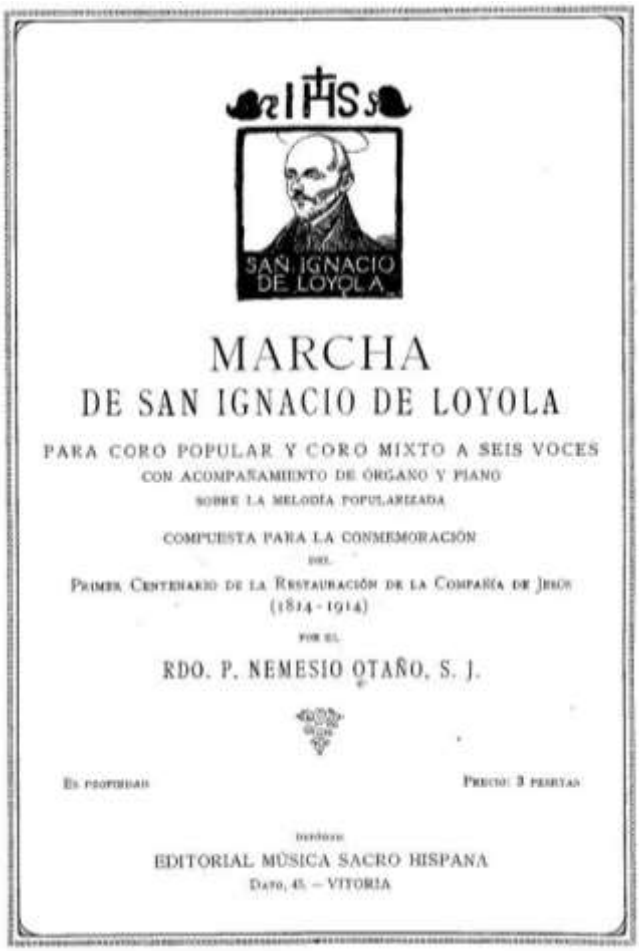

Marcha de San Ignacio de Loyola, del P. Nemesio Otaño,
en el primer centenari de la Restauració
de la Companyia de Jesús (1814-1914)
Portada

[88] José Maria Nemesio Otaño y Eguino (*1880; †1956), compositor i musicòleg. Ingressà a la Companyia de Jesús (1896) i fou nomenat organista de la Basílica de Loiola. Organitza el Primer Congrés Nacional de Música Sacra, a Valladolid (1907) i fundà la revista *Música Sacra Hispana*, que dirigí fins el 1922. A més d'altres càrrecs, cal destacar que fou el director del Conservatori de Música de Madrid (1940-1951). És autor de nombroses obres religioses. Veure: LÓPEZ-CALO, José: *Nemesio Otaño, S. J. Medio siglo de música religiosa en España*. Madrid, Ediciones ICCMU, 2010.

D'altres compositors tenen relació amb la Companyia de Jesús perquè han estudiat en els seus col·legis, com és el cas de Tomàs Luis de Victoria[89] o el cas del compositor del barroc Domenico Zipoli[90], nascut a la Toscana italiana, un dels compositors europeus més famós que va viatjar a Amèrica on va col·laborar en les Missions dels jesuïtes. La seva llarga producció musical documenta la presència jesuítica a Bolivia.

Per la gran quantitat de compositors jesuïtes de tot el món, realment caldria un altre treball per fer la recerca per conèixer les seves obres compositives. El músic jesuïta Féliz Zabala Lana en la seva publicació *Músicos jesuïtes a lo largo de la historia*[91] ens ofereix una àmplia llista de compositors amb la biografia de cada un dels i les seves obres, classificats per paissos.

Però, com a mostra, cal fer un esment especial al músic jesuïta Antoni Massana i Bertran (*Barcelona, 1890; †Raïmat, Lleida, 1966), deixeble de Domènec Mas i Serracant, Enric Granados, Vicenç Maria de Gibert i Frank Marshall, i seguir els seus estudis de perfeccionament amb Enric Morera, Felip Pedrell i Nemesio Otaño, per traslladar-se, posteriorment a Roma, Munic i Solesmes. Fou mestre de capella i organista dels jesuïtes de Barcelona i professor del Conservatori del Liceu i va col·laborar amb la *Revista Musical Catalana.* Destinat a Llatinoamèrica, residí a Rio de Janeiro, Buenos Aires i Montevideo, fins el seu retorn a Catalunya.

Treballà sobretot la música religiosa i dramàtica, i és autor de diverses composicions religioses de les que en destaco les dedicades a Sant Ignasi.

---

[89] Tomás Luis de Victoria (*1548; †1611) mestre de capella i compositor. Està considerat uns dels compositors més rellevant del Renaixement espanyol, amb un estil innovador. Va estudiar en el *Collegium Germanicum*, de Roma (1567), fundat per Sant Ignasi de Loiola (1551), que es convertiria en model en la formació eclesiàstica seguint les pautes aprovades en el Concili de Trento. En aquesta etapa el mestre de capella era Pierluigi da Palestrina, que seria el seu mestre i a qui rellevaria en el càrrec (1571) i en el Seminari Romà (*Collegium Romanorum*) (1573), retornà a Espanya en el 1585.

[90] El toscà Domenico Zipoli (*1688; 1726), fou organista de l'església Il Gesú, a Roma. Passà per Sevilla (1716) per anà al Paraguai, i després es va establí a Córdoba (Argentina) on va morir. En el 1972, en les antigues reduccions de San Rafael y Santa Ana, de Chiquitos (Bolivia), l'arquitecte Hans Roth va trobar l'arxiu musical amb uns 2.500 folis que formen l'Arxiu Musical de Chiquitos. Així recuperada íntegrament la seva obra queda documentada musicalment la presencia jesuítica en el territori bolivià, fins el 1767, que la Companyia fou expulsada.

[91] ZABALA LANA, Félix (sj): *Músicos jesuitas a lo largo de la historia*. Bilbao, ediciones Mensajero, 2005, pp. 36-597.

En el llibre *Música Ignaciana,* de Felix Zabala Lana[92], referits al Pare Antoni Massana hi consten:

> 49.- *Gozos a San Ignacio*, a una veu amb acompanyament d'orgue. Imprés dins *Cantica sacra*. *Colección de cánticos religiosos a una voz con acompañamiento de órgano o armonio*. Barcelona, editorial Boileau, p. 144.
> 50.- *Himno a San Ignacio de Loyola,* a una veu amb acompanyament d'orgue. Imprés dins *Cantica sacra*. *Colección de cánticos religiosos a una voz con acompañamiento de órgano o armonio*. Barcelona, editorial Boileau, p. 146. Lletra actualitzada de Juan Plazaola, sj.
> 51.- *Goigs a llaor del gloriós Sant Ignasi de Loyola Fundador de la Companyia de Jesús*, melodia amb lletra de Ramon Tarrats i Comaposada, sj. Editat a Manresa, Imprenta Montañá, 1969. Amb l'anotació 28.IV-69 estrenats a la Cova de St Ignasi.

El Pare Massana també publicà uns *Goigs en llaor del gran Pare i Patriarca Sant Ignasi de Loyola Goigs a s. Ignasi, núm. 2, per a veus i harmònium.* Sign. BC, M 3007; i l'obra *Miles Christi. Estampas musicales sobre la vida de San Ignacio de Loyola para coro y orquesta*[93]*,* que anoto en la versió per a cor mixt (4 veus: Soprano, Contralt, Tenor i Baix) amb acompanyament pianístic.

Miles Christi és una obra estructurada en diverses part: 1) *Introducción,* 2) *Combate en Pamplona,* 3) *Glosa de la tradicional Marcha de San Ignacio*, 4) *La herida*, 5) *Se inicia su conversión*, 6) *Despídese de su casa solariega*, 7) *Brusca aparición de la montaña de Montserrat,* 8) *Vela sus armas ante la Virgen*, 9) *Manresa, 10) Tentaciones* i 11) *Mística Ilustración.*

Amb un total de 708 compassos, en podem fer els següents apartats:

1.- Introducción
. Instrumental

[92] ZABALA LANA, Felix: *Música Ignaciana.* Azpeitia, Santuario de Loyola, 1991.
[93] MASSANA, Antonio: *Miles Christi. Estampas musicales sobre la vida de San Ignacio de Loyola para coro y orquesta.* Barcelona, editorial Balmes, s/d.

La Major – compàs quaternari - 59 compassos
Allegro Maestoso / Poco piu mosso / Poco piu mosso agitato / Poco meno
. A 4 veus: Soprano, Alto, Tenor, Bajo
Maestoso - La Major – compàs quaternari – 20 compassos
Text: *Ignem veni mittere in terram / et quid volo nisi ut accendatur / Inveni virum secundum meum / Qui faciat omnes voluntates meas. / Ego enim ostendam ili quanta opporteat / eum pro nomine meo pati.*

2.- *Combate en Pamplona*
. Instrumental – 61 c.
Allegro con brio / *Vivo*
Mi bemol Major – compàs quaternari
Do Major - *Vivo*

3.- *Glosa de la tradicional Marcha de S. Ignacio*
Allegro con fuoco
Do Major - 88 c.
Poco meno / Piu mosso

4.- *La herida*
Do Major - 51 c.
. Instrumental
Vivo / Poco allegro / Quasi marcia
. A 4 veus
Text: *Manus Domini tetigit me / non moriar sed vivam / et narrabo opera Domini*
Poco piu
Text: *Haec mutatuio Dexterrae Excelsi / Dextera Domini exaltavit me / Dextera Domini fecit virtutem*

5.- Se inicia su conversión
Do Major – 12 c. – quaternari
Tempo primo
Text: *Egredere de terra tua / agredere cognatione tua / nova in Christo creatura*

6.- *Despídese de su casa solariega*
. Instrumental
Sol Major – 48 compassos
Poco meno

7.- Brusca aparición de la montaña de Montserrat
Sol Major - 30 c. quaternari
Piu mosso / *Poco meno*
. A 4 veus
Text: *Mons Dei mons pinguis / Mons coagulatus / In quo est beneplacitum / Habitare / Inquo est beneplacitum / Deo habitare in eo.*

8.- *Vela sus armas ante la Virgen*
Do Major - 56 c. - quaternari
Soprano, Tenor i Baix
Text: *Ave Maria gratia plena / Dominus tecum / et excultavit spiritus meus*

Text: *In Deo salutari meo / quia fecit mihi magna / qui potens est*
Soprano
Text: *Ave Maria gratia plena (2) / Dominus tecum / benedicta tu inmulierribus.*
Tenor
Text: *Magnificat anima mea Dominum / et excultavit spiritus meus / in Deo salutari meo / Quia fecit mihi magna / qui potens est*
. A 4 veus
Lento
Text: *Suscipe Domine / Universam meam libertatem / accipe memoriam intellectum / atque voluntatem omnem. / Quid quid habeo vel posideo / mihi largitus es / id tibi totum restituo / actuae prorsus oluntati / trado gubernandum*

9.- *Manresa*
Do Major – 45 c. – quaternari
. Instrumental
Poco piu mosso
Do Major / Sol Major – compàs ternari / Sol Major – compàs quaternari

10.- *Tentaciones*
Do Major – 117 c. - quaternari
Presto
. A 4 veus
Poco piu lento
Text: *Milita est vita hominis super terram (2) / Quia acceptus eras Deo / Necesse fuit / Ut tentatio probaret te / Qui acceptus eras Deo / Necesse fuit / Ut tentatio probaret te*
. Instrumental
Lento / Vivo
. a 4 veus
Text: *Non veni pacem nittere sed bellum*
. Instrumental
Agitato
Text: *Non coronabitur / legitime certaverit*
. Instrumental
Vivo
. a 4 veus
Text: *Regnum coelorum vimpatitur / Et violenti rapiunt illud*
. Instrumental
Amplio
. a 4 veus
Text: *Vir obediens loquaetur vitorias*
. Instrumental
Piu Amplio - La Major – compàs quaternari
Piu lento / Lento

11.- *Mística Ilustración*
La Major - 141 c. - ternari
Lento
. a 4 veus

> Text: *Optata nobis splendeat / lux ista / Rex dulcissine / te pace adepta candida / Adoret orbis subditus / omne fenyuglectatur / coeles tium leves trium. / In nomine Jesu omne genuflectatur / qui Dominus Jesus Christus. / In gloria est Dei Patris / omnia lingua confiteatur. / Ale·luia, Al·leluia, Alel·luia.*

El compositor incideix en els episodis més rellevants de la vida de Sant Ignasi, i mostra significativament, amb la seva música: pel *tempo*, pel compàs, tonalitat, caràcter, moviment, dinàmiques, etc., la diversitat d'emocions de cada situació. És una obra que compleix una finalitat descriptiva de la vida de Sant Ignasi.

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - portada

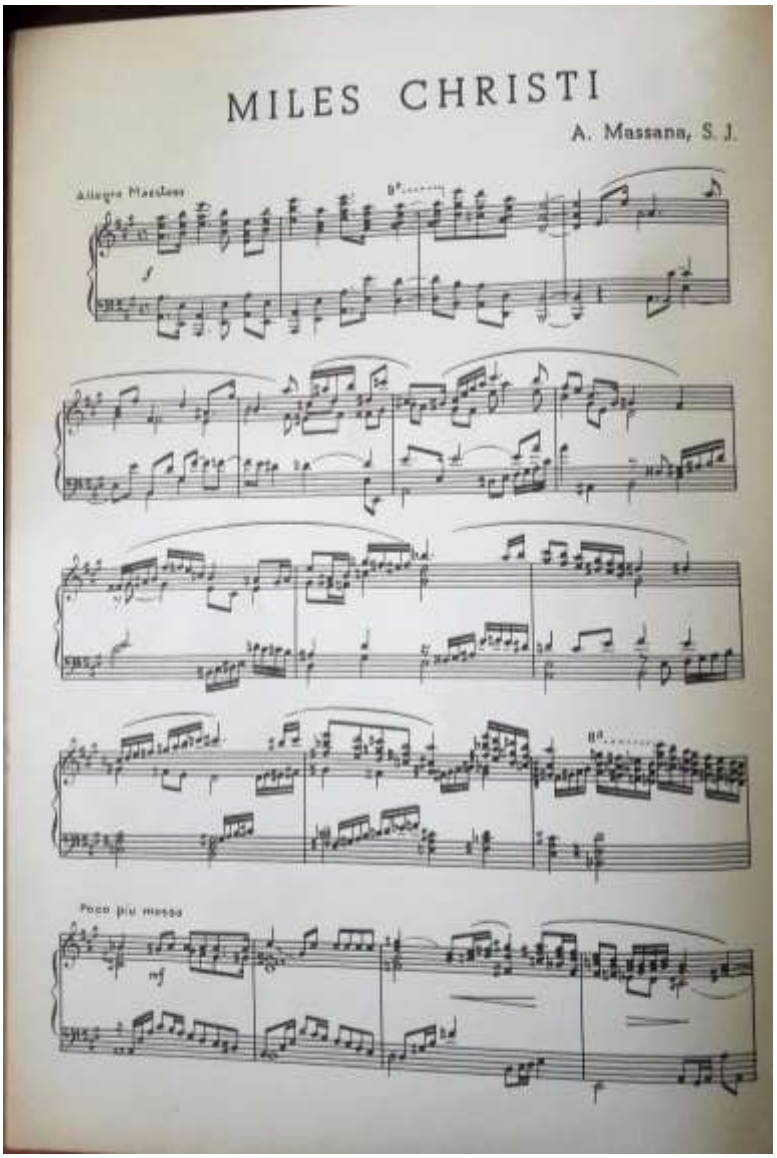

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 1

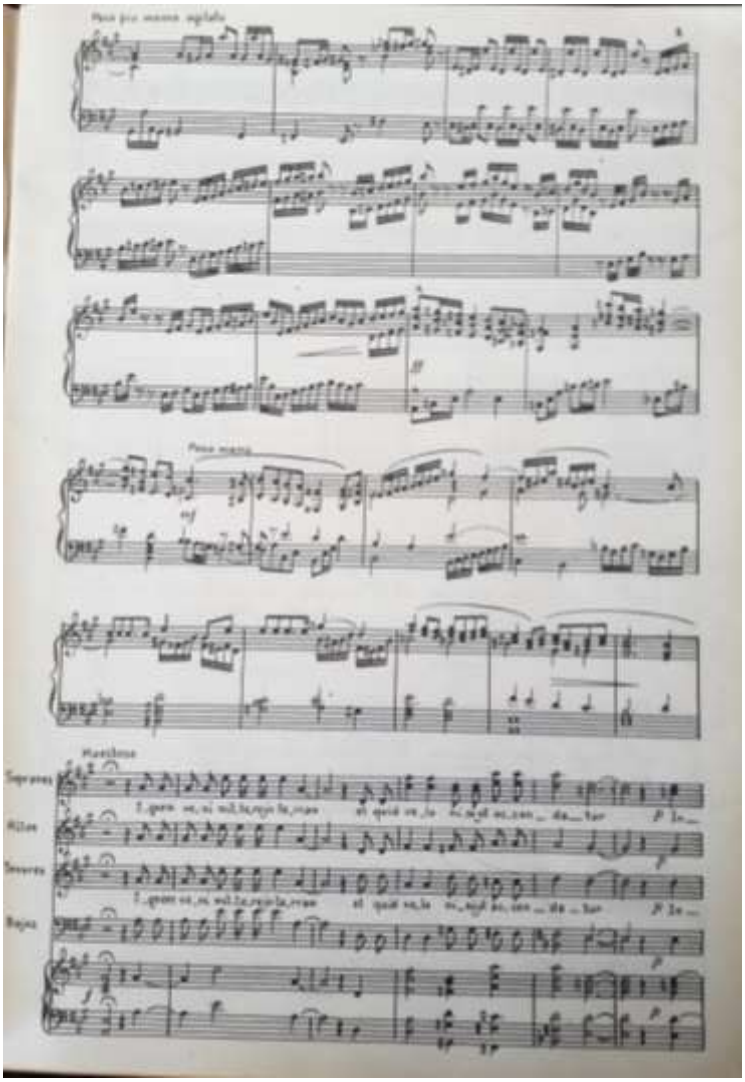

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 2

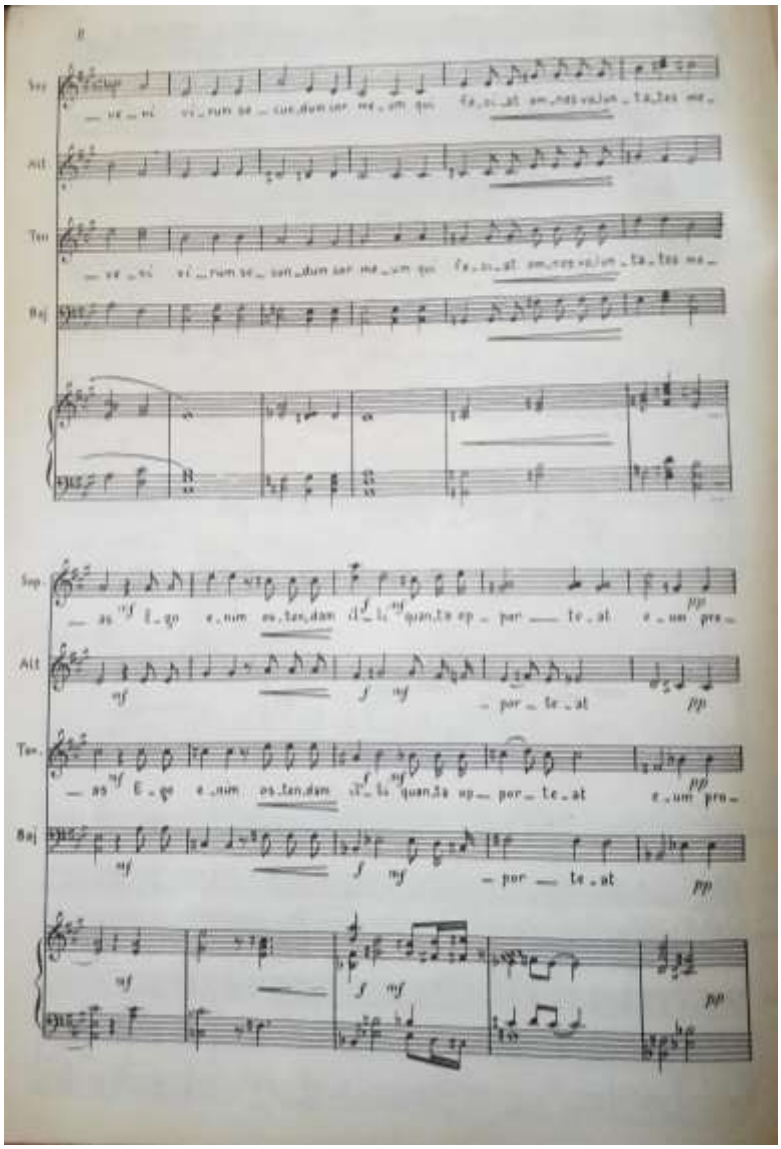

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 3

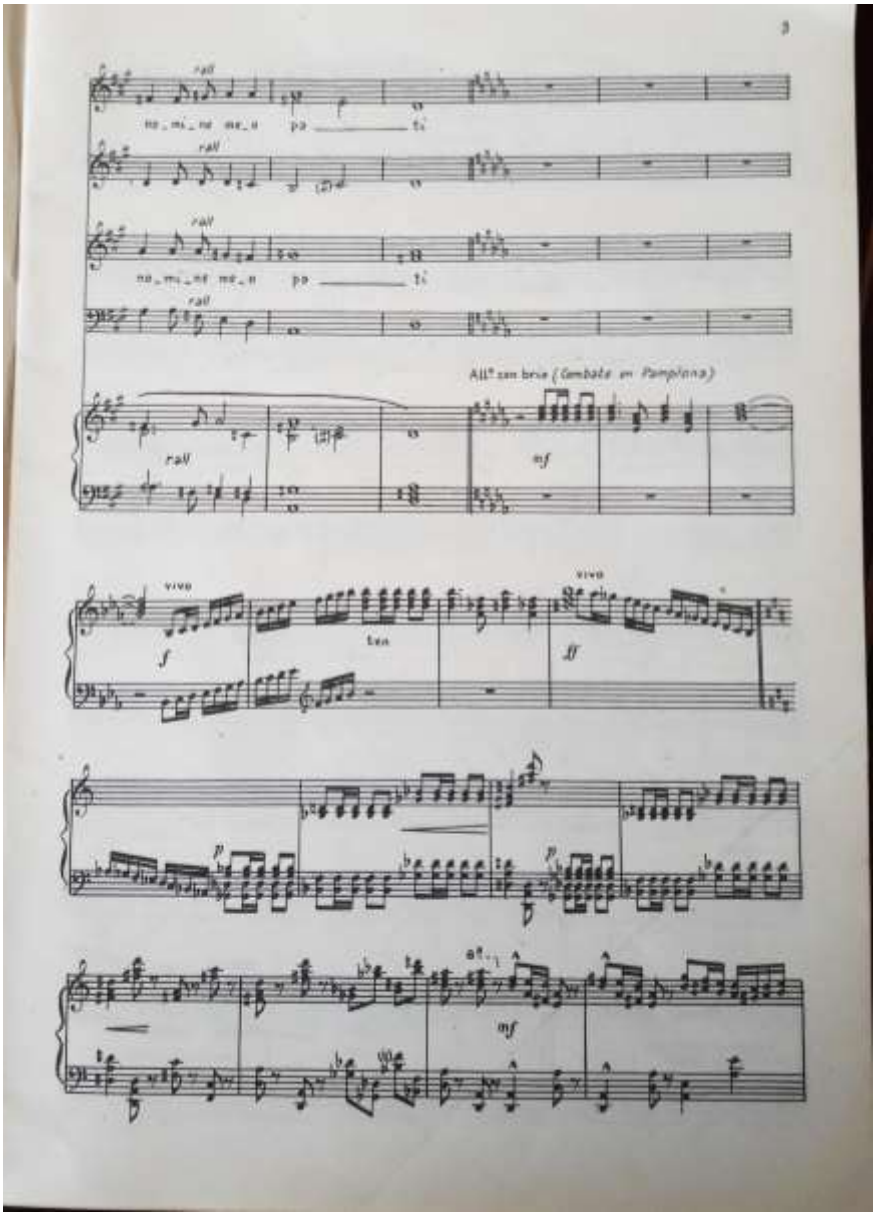

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 4

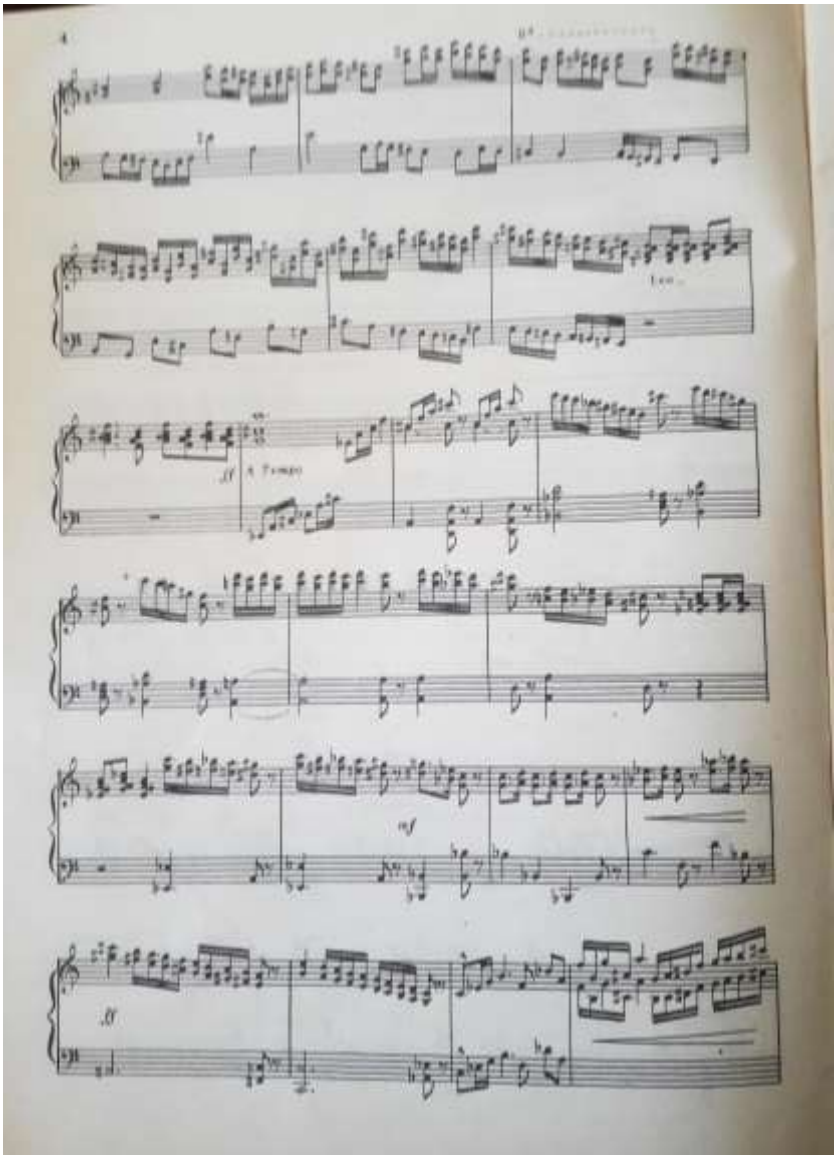

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 5

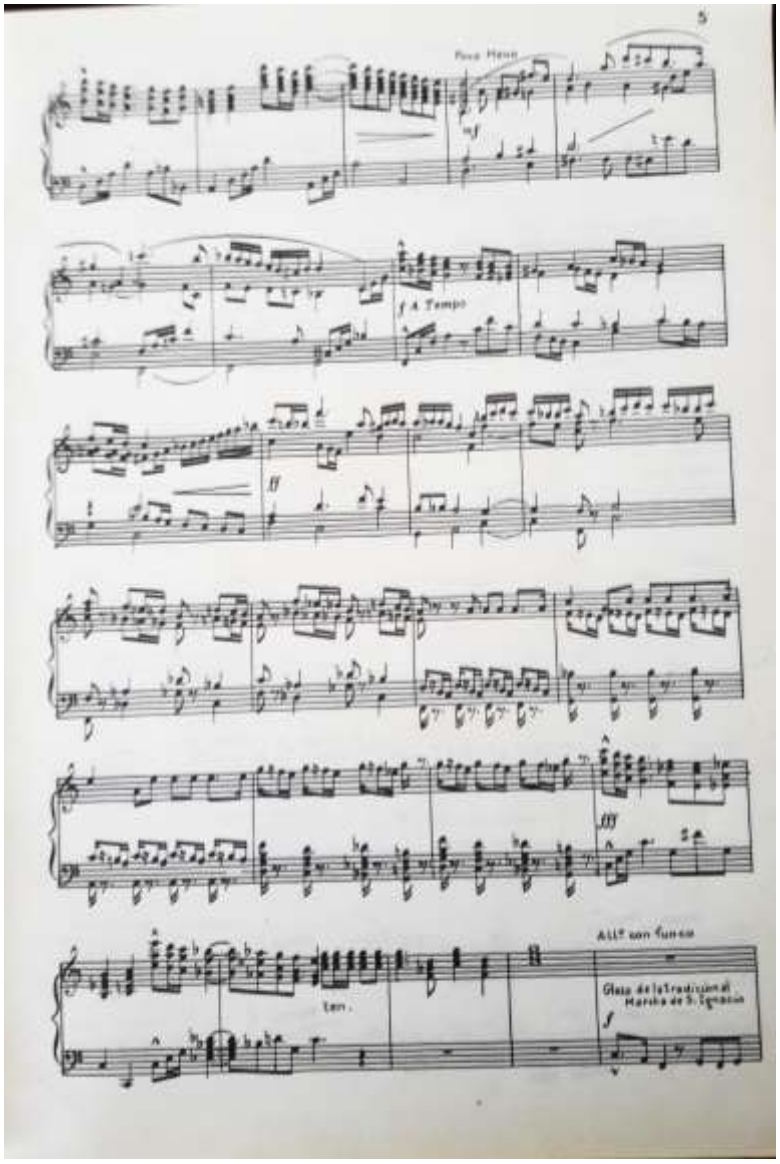

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 6

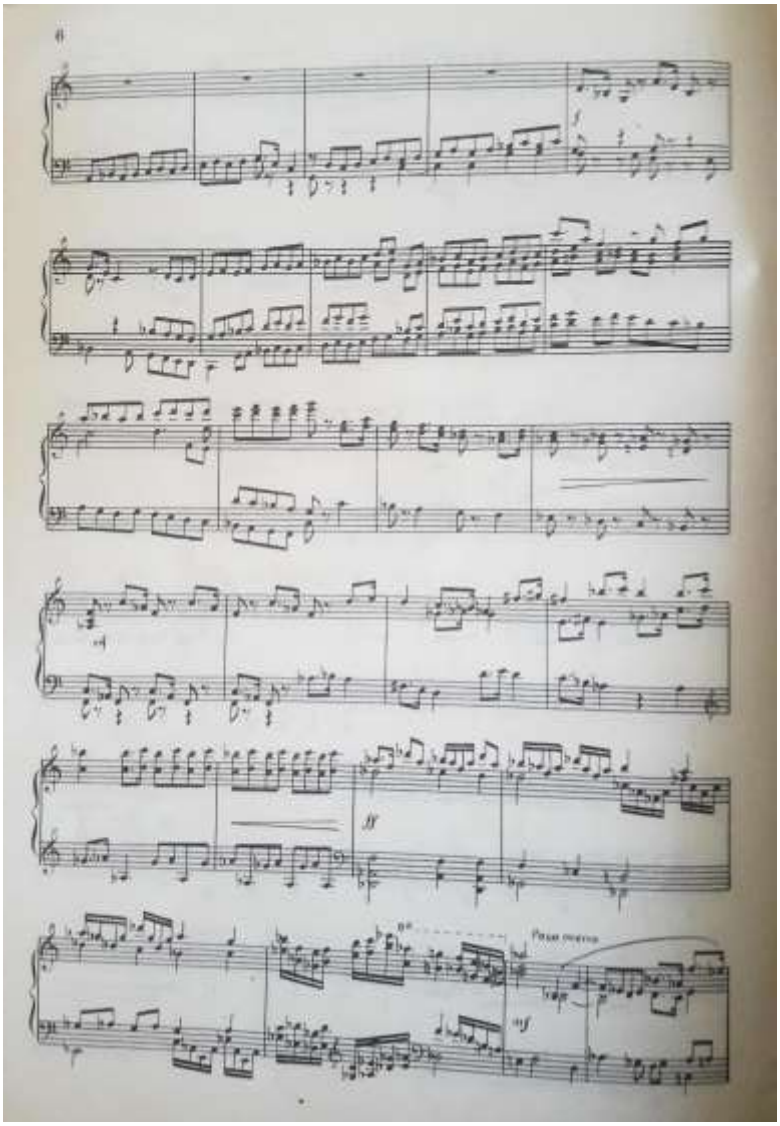

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 7

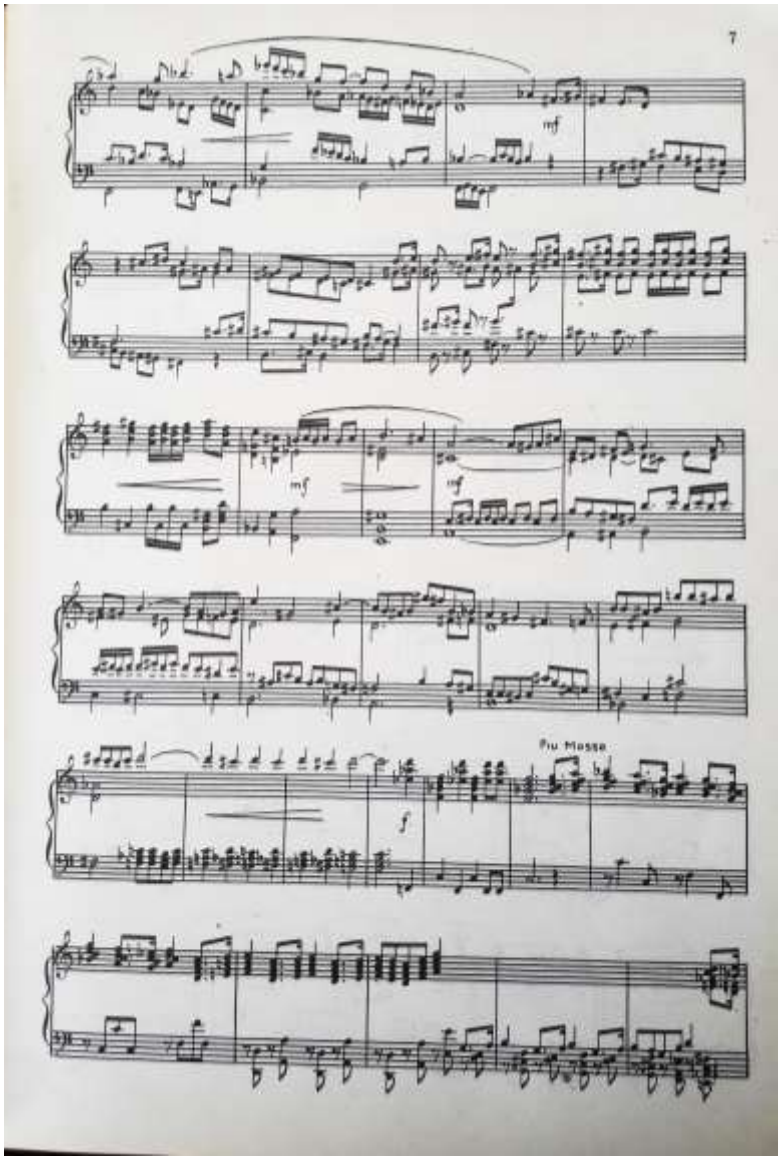

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 8

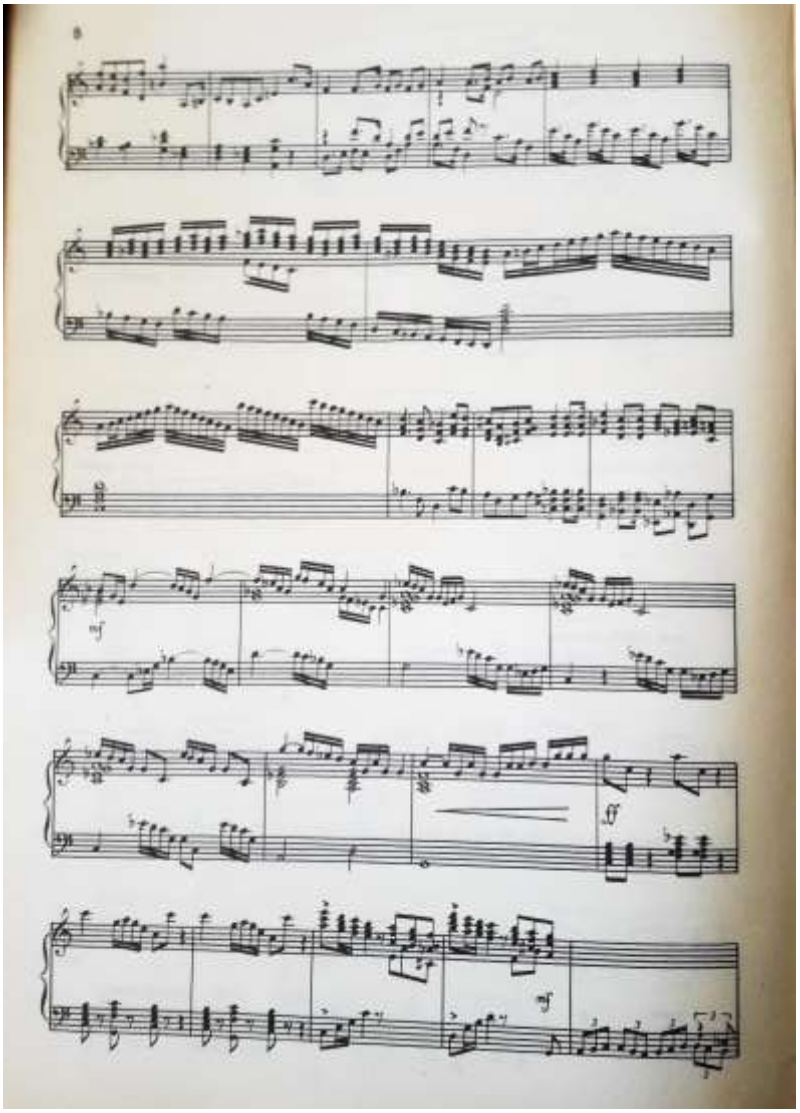

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 9

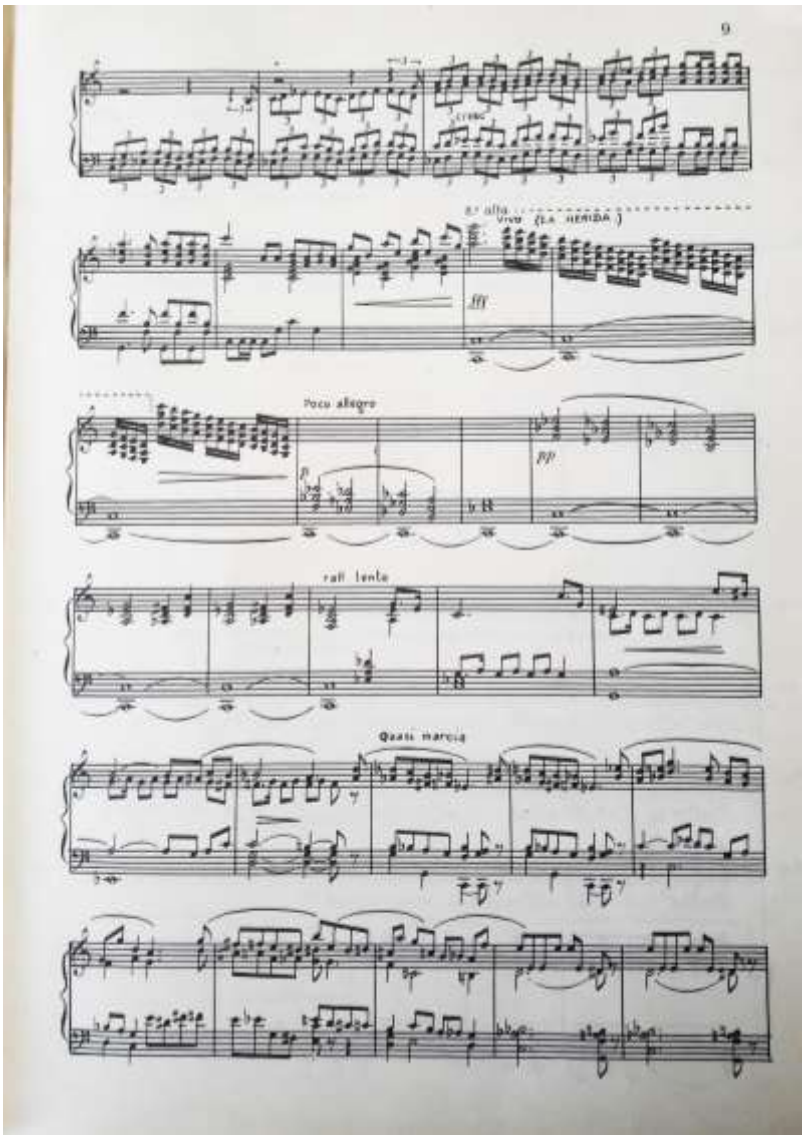

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - p. 10

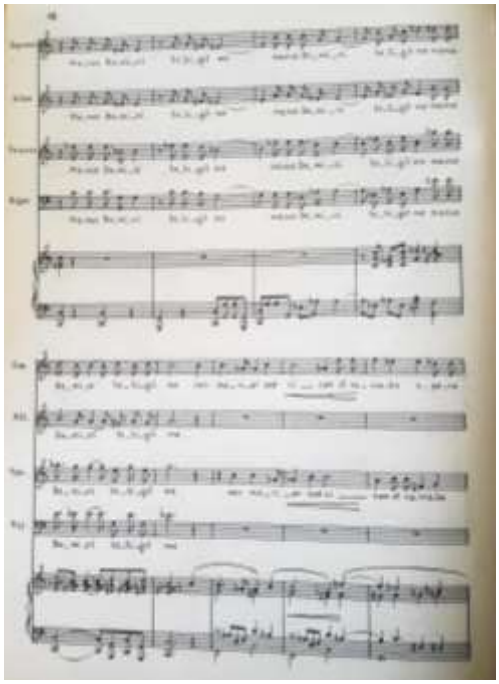

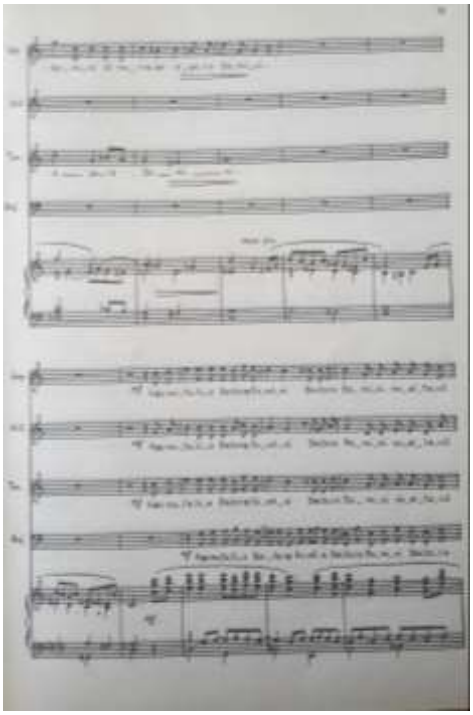

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - pp. 11 i 12

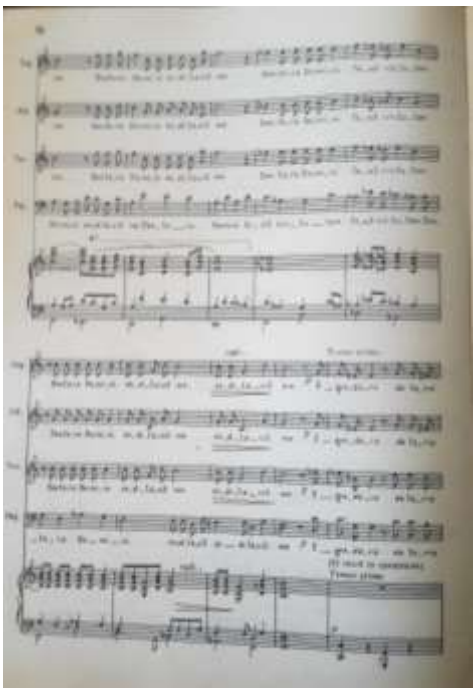

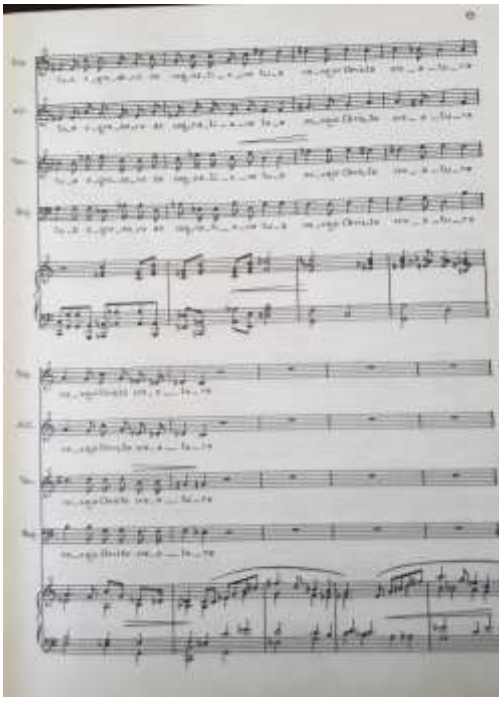

pp 13-14

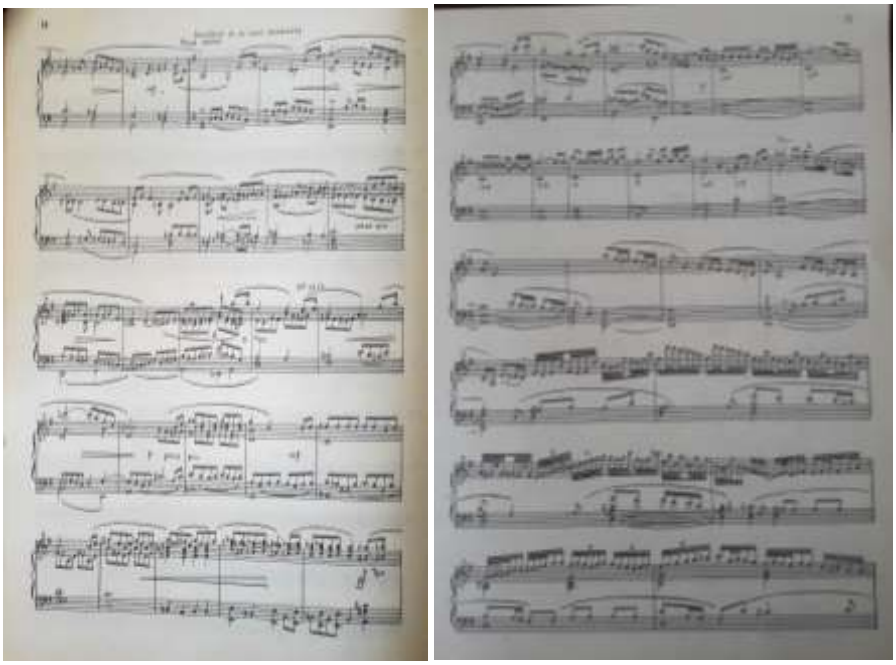

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj - pp. 15-16

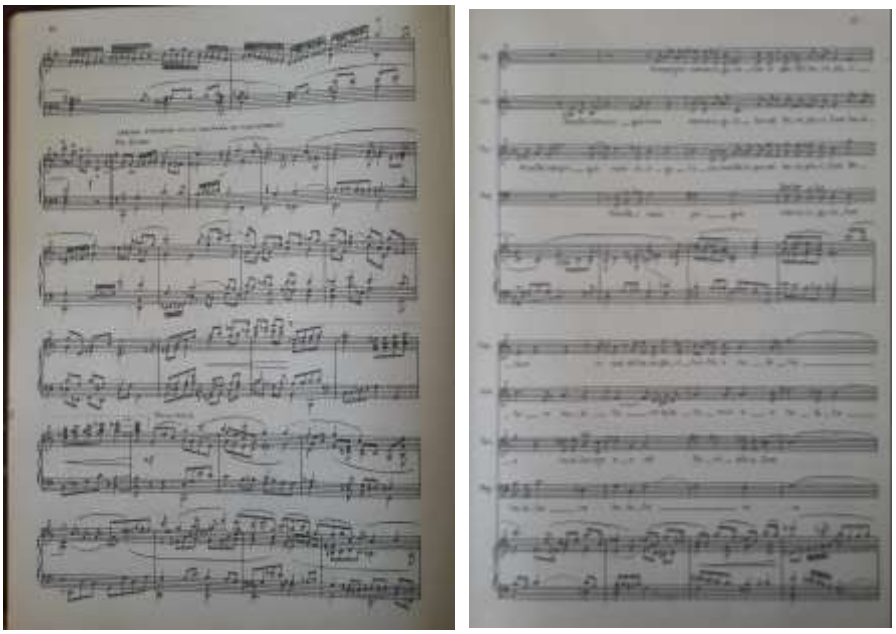

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp 17- 18

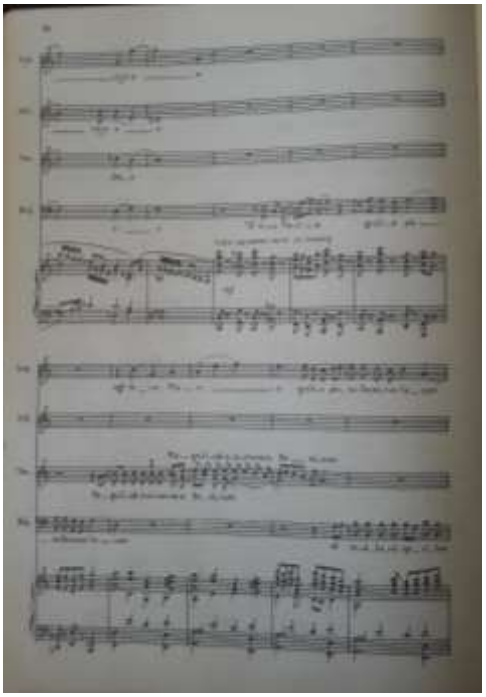

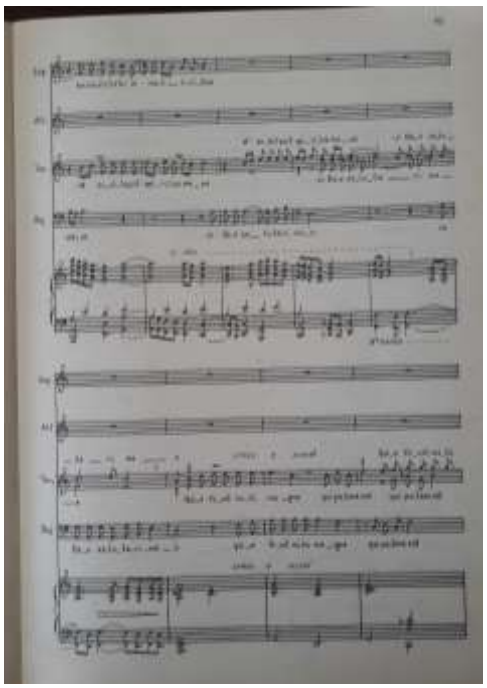

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 19-20

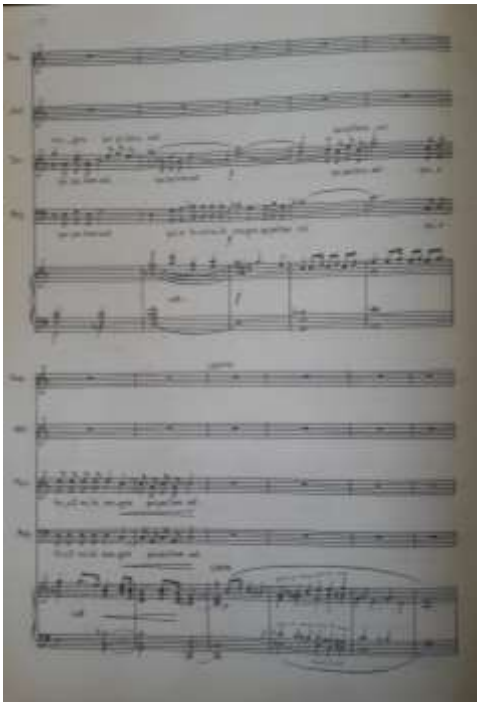

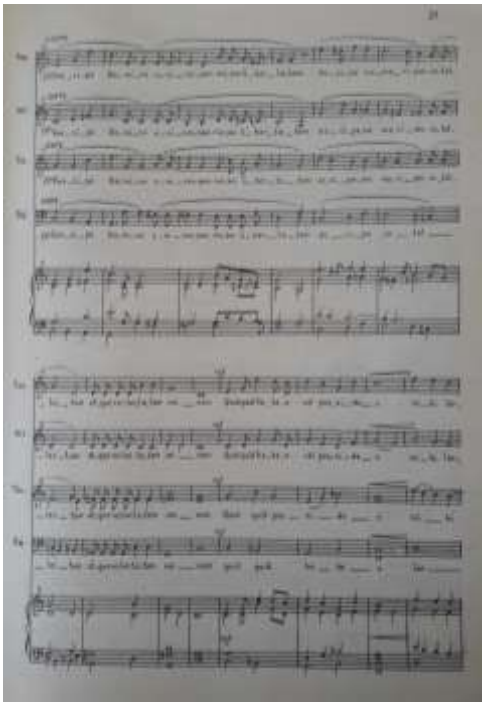

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj, pp. 21-22

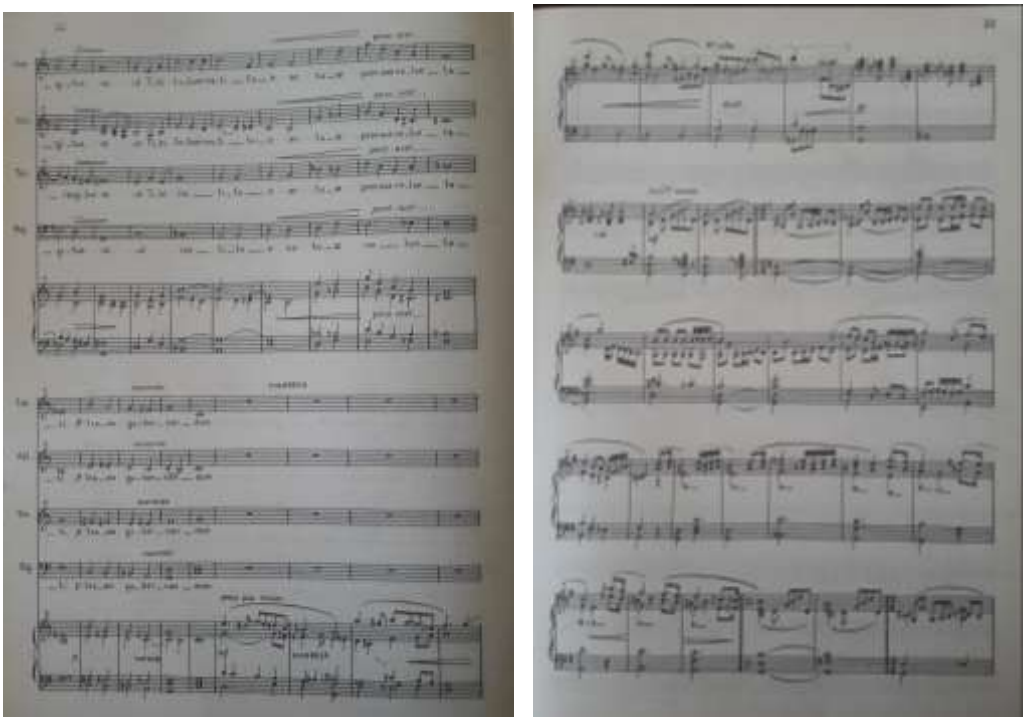

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp 23-24

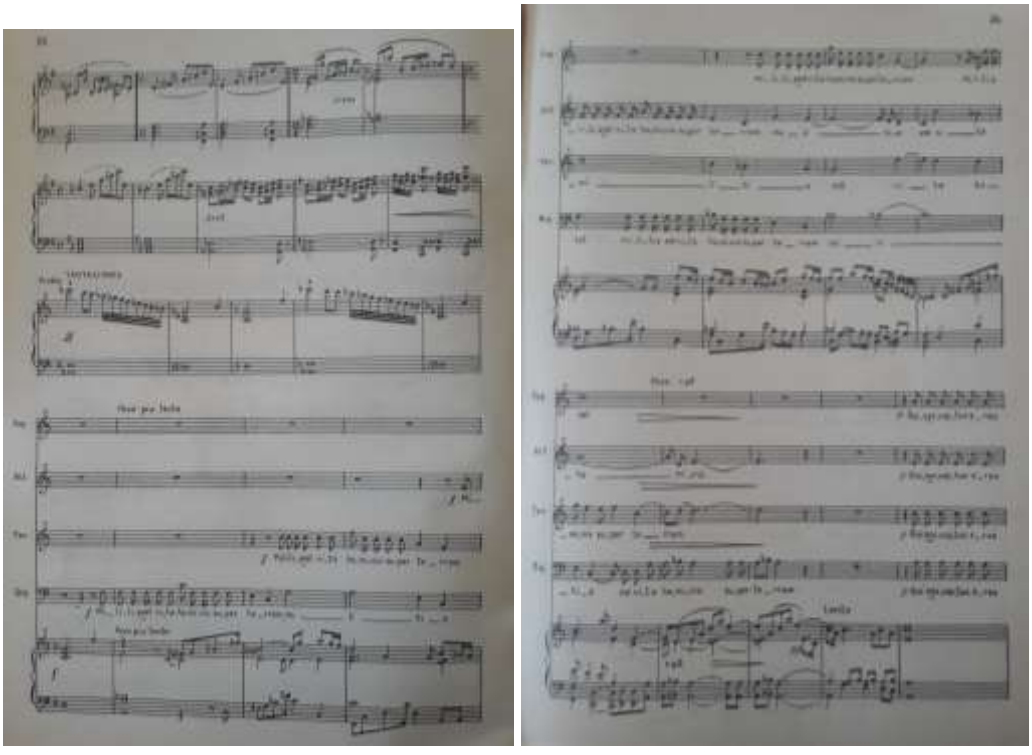

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj, pp 25-26

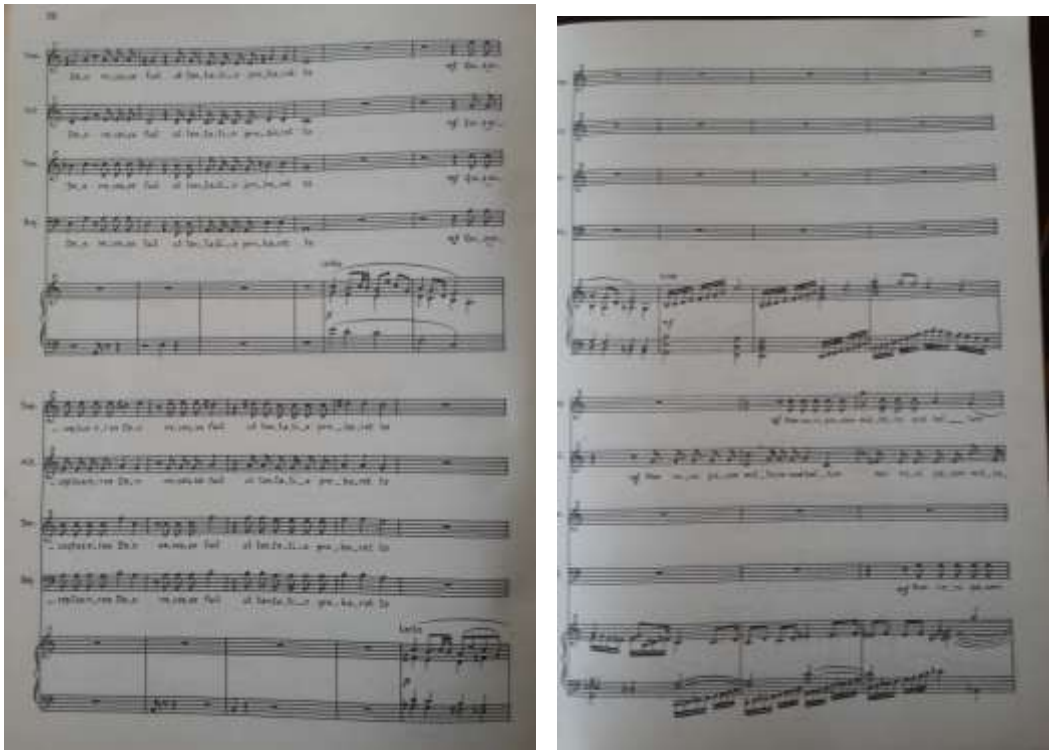

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 27-28

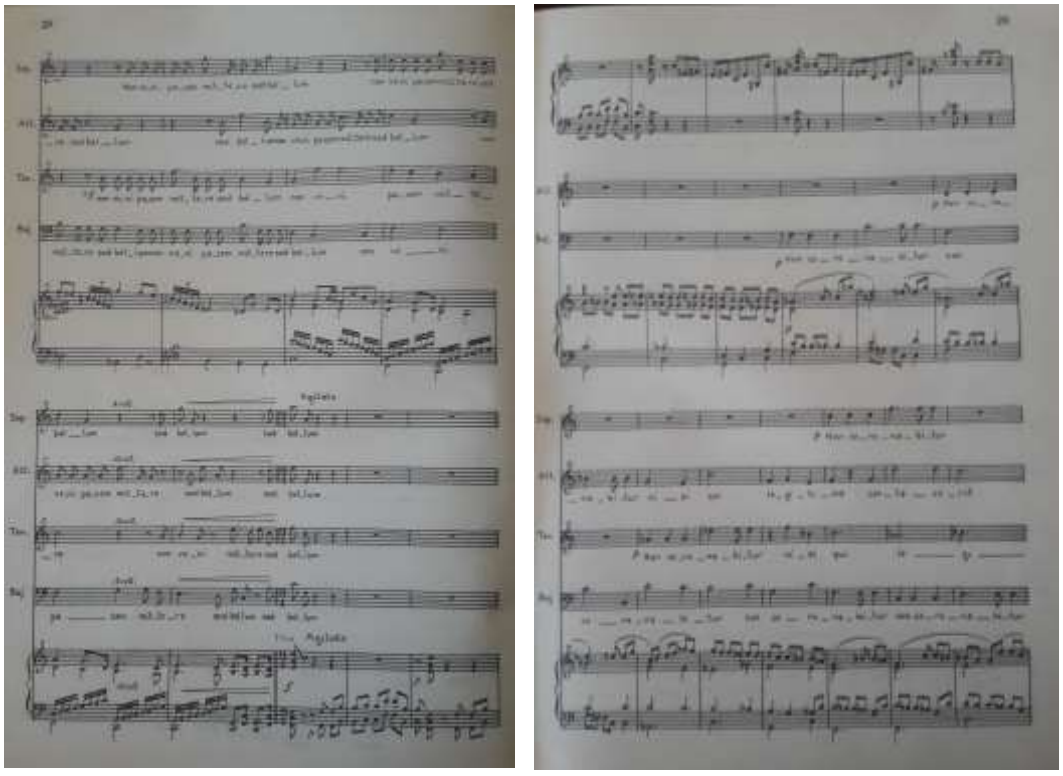

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj, pp. 29-30

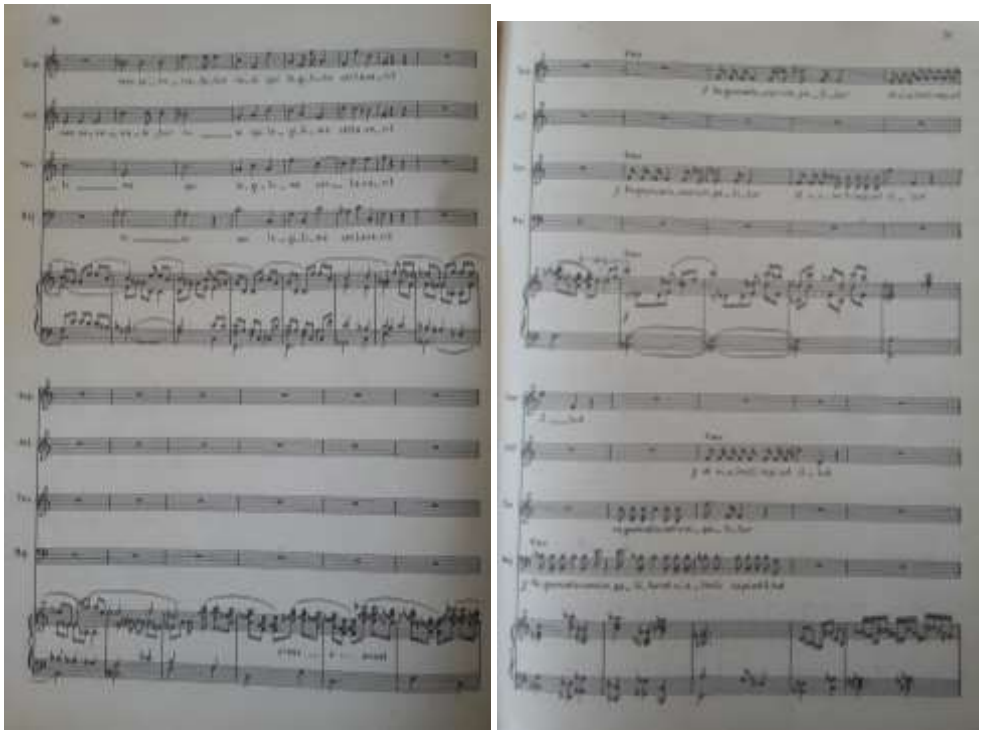

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 31-32

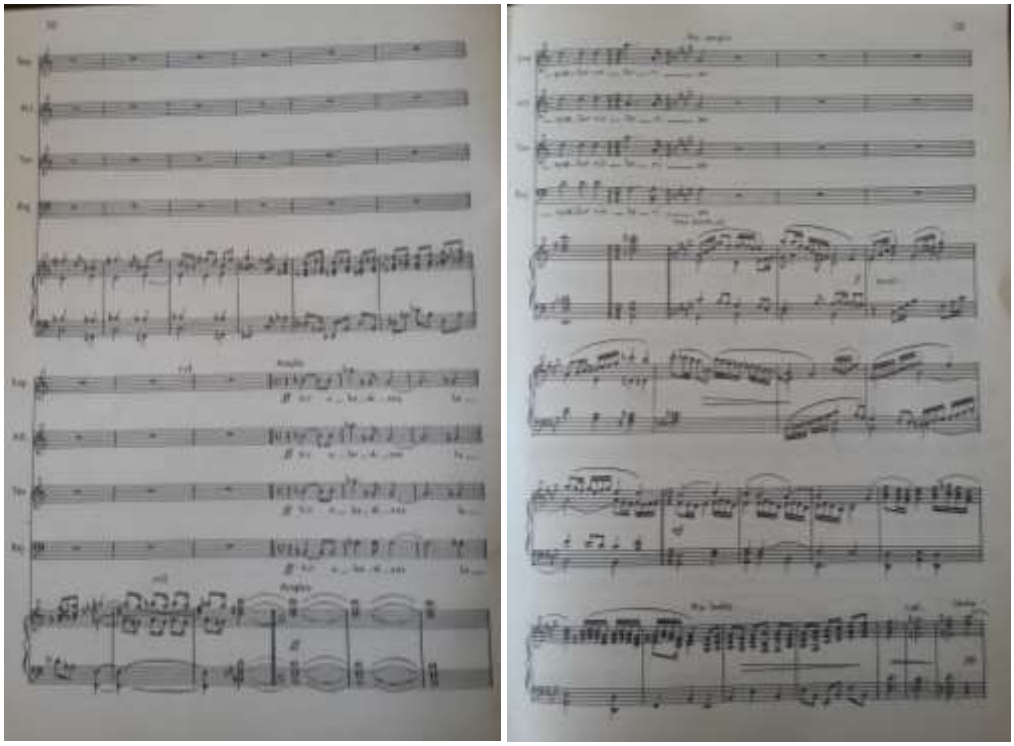

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 33-34

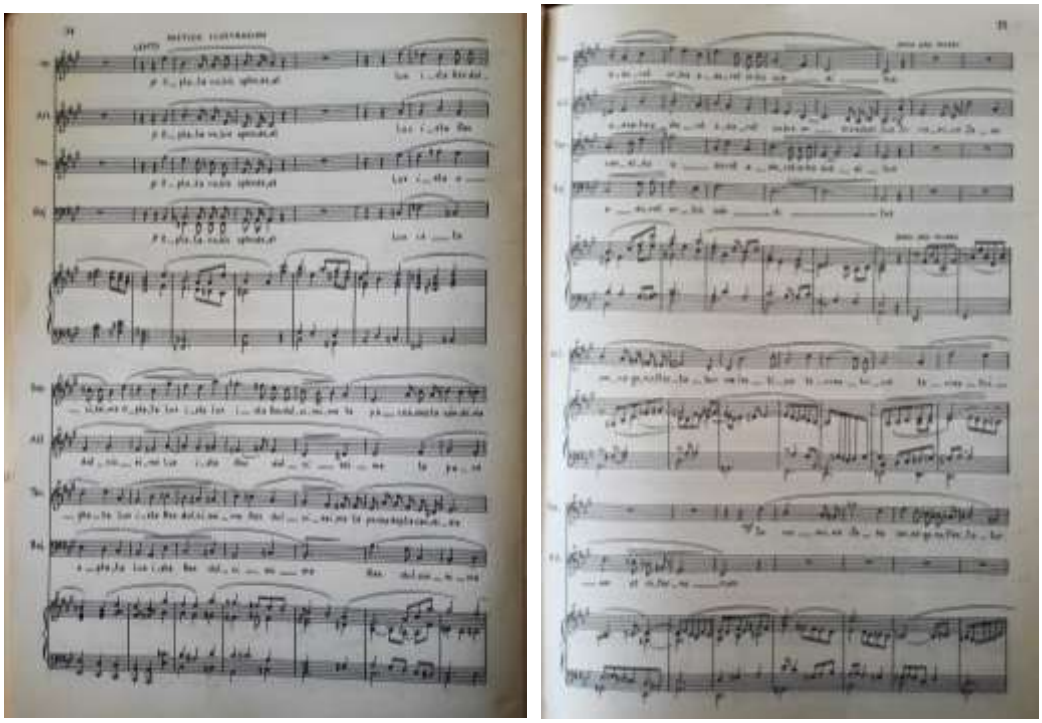

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 35-36

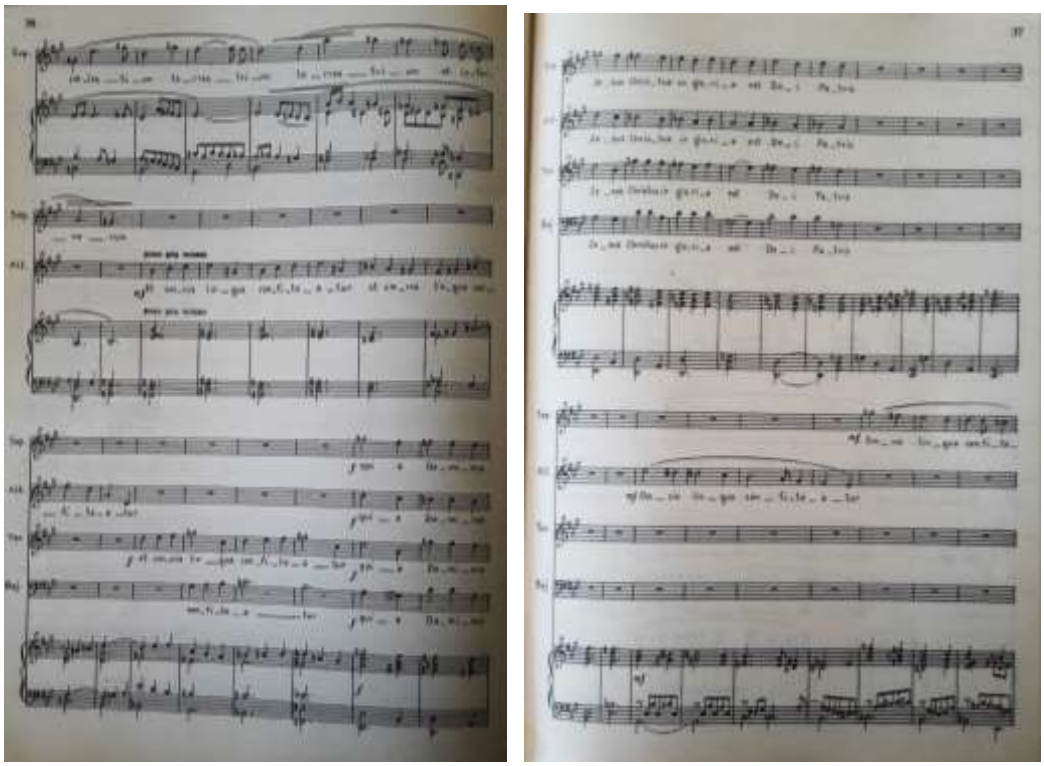

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 37-38

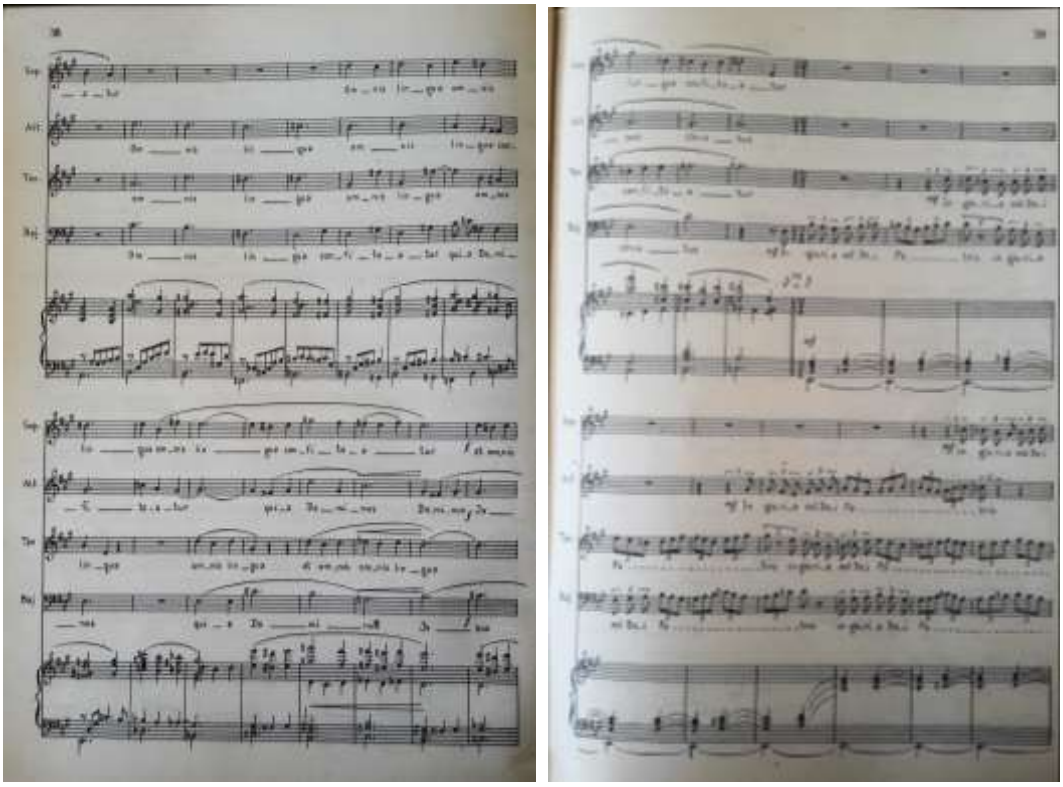

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 39-40

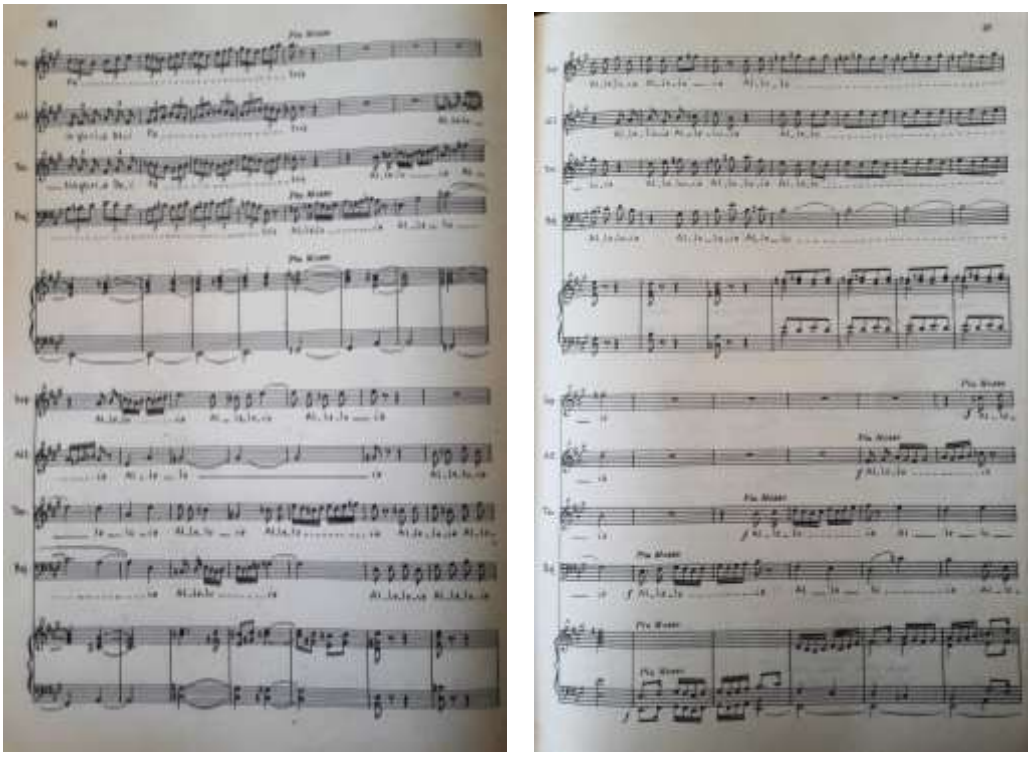

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 41-42

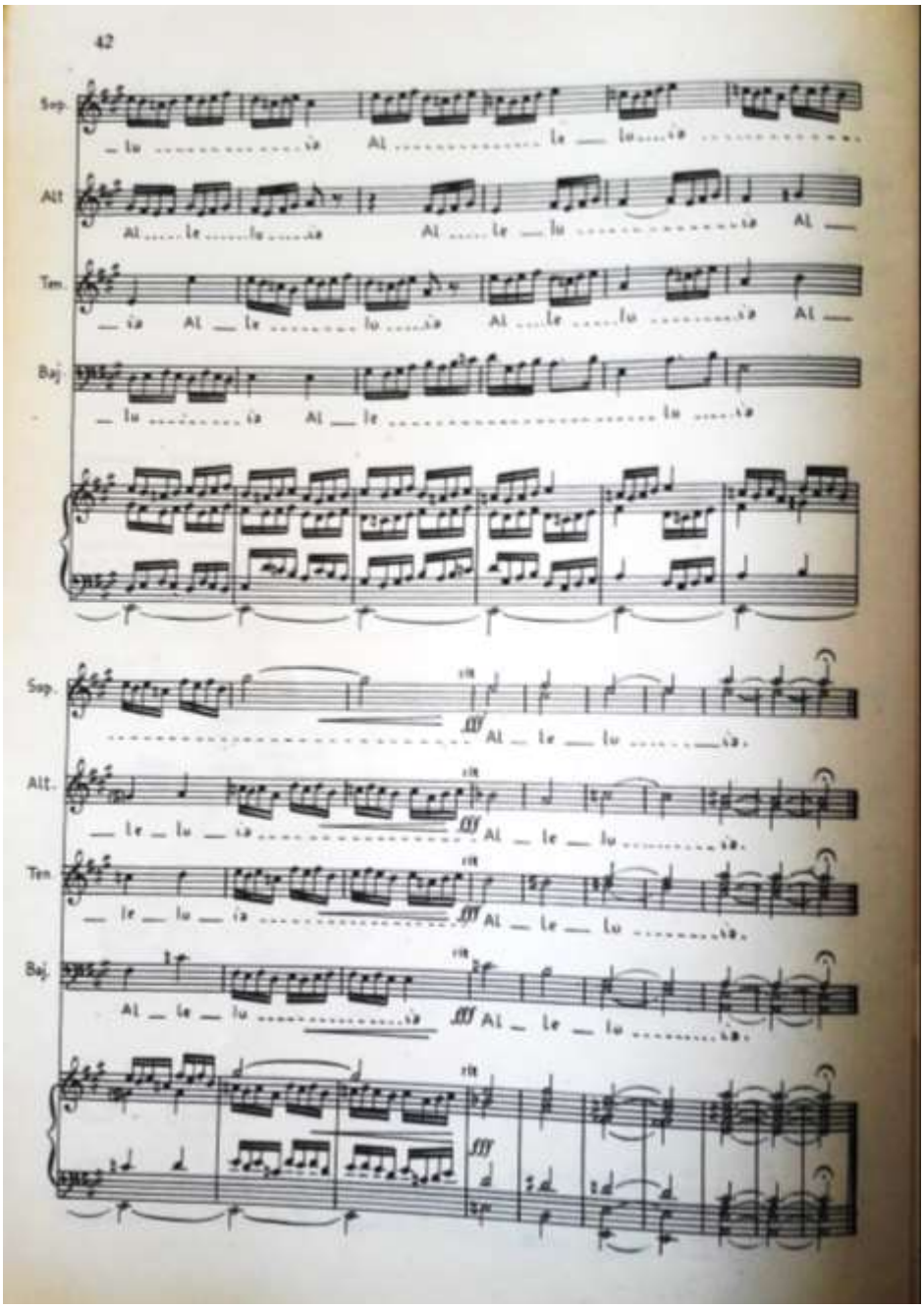

Miles Christi, d'Antonio Massana, sj pp. 43

Cantata a San Ignacio de Loyola

Una altra obra a destacar és la de Joaquin Portas[94], editada per "Música Sacra", *Cantata a San Ignacio de Loyola*, encara que a la portada figura amb el nom de "Himno a San Ignacio de Loyola".

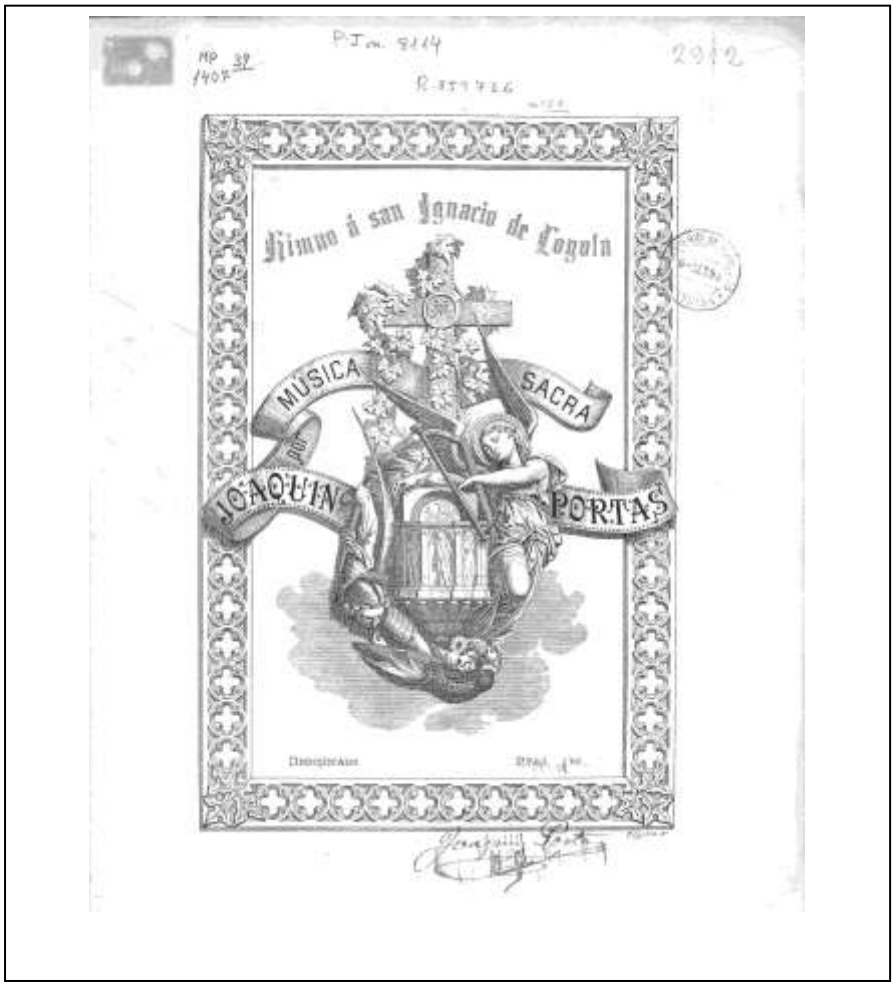

[94] Joaquim Portas fou mestre de capella i organista de la parròquia de la Mare de Déu de Betlem de Barcelona (s. XIX-XX). Va intervenir en el Congrés de Música Religiosa de 1912 amb una ponència sobre la tessitura de la veu dels soxantres. A l'arxiu musical del *Real Colegio del Corpus Christi* de València es conserva la seva obra *Jesu qui ut Agnus innocents*, impresa per Musical Emporium. També es conserven obres seves a l'Arxiu Comarcal de l'Anoia, a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa (Olot), a l'Arxiu de la Catedral-Basílica del Sant Esperit de Terrassa. Veure: *Inventari dels Fons Musicals de Catalunya (IFMuC),* Universitat Autònoma de Barcelona.

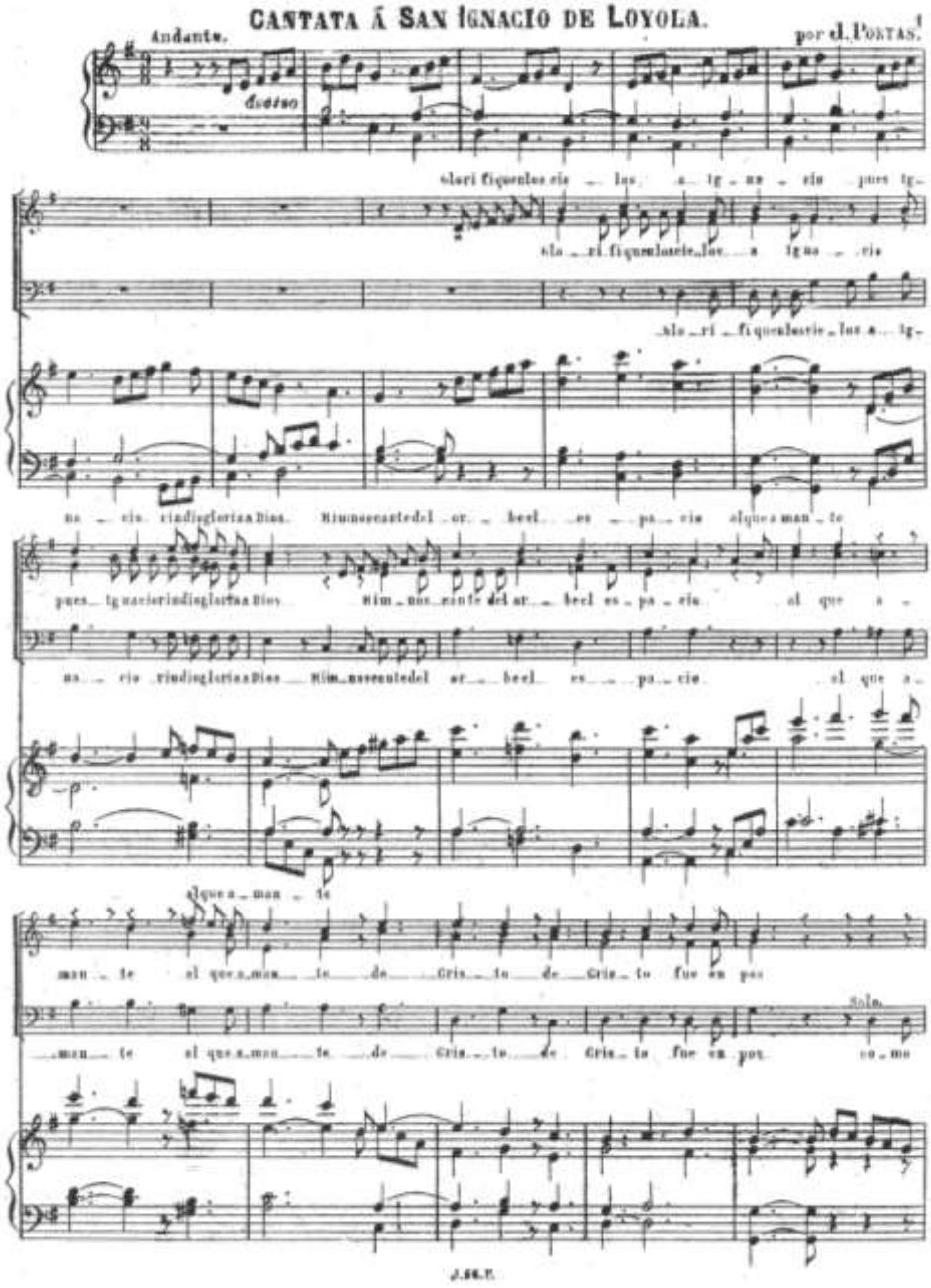

Cantata a San Ignacio de Loyola, de Joaquin Portas, p. 1

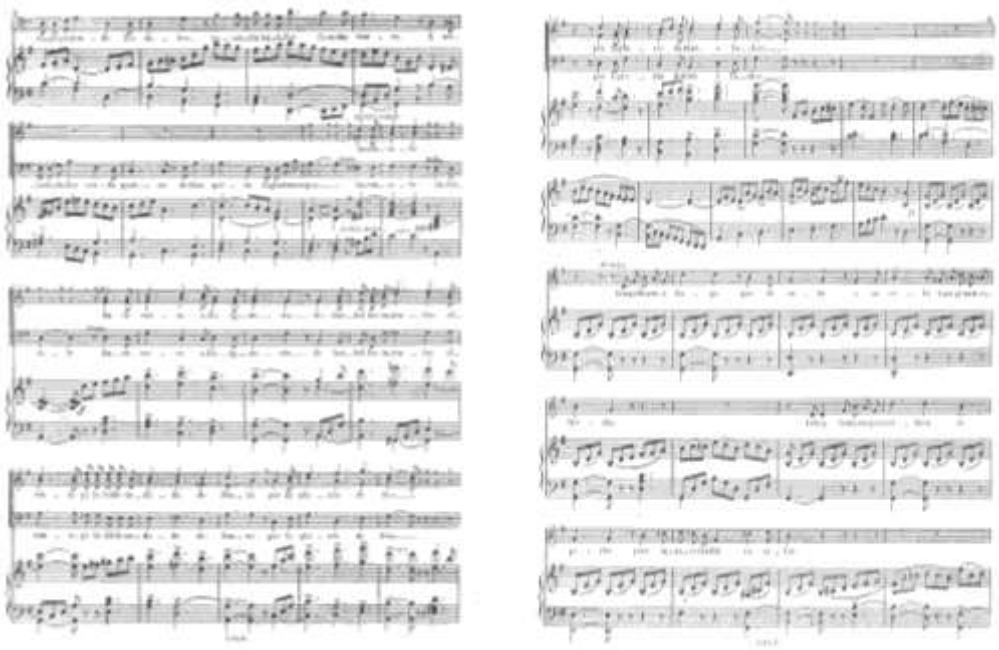

Cantata a San Ignacio de Loyola, de Joaquin Portas, pp. 2-3

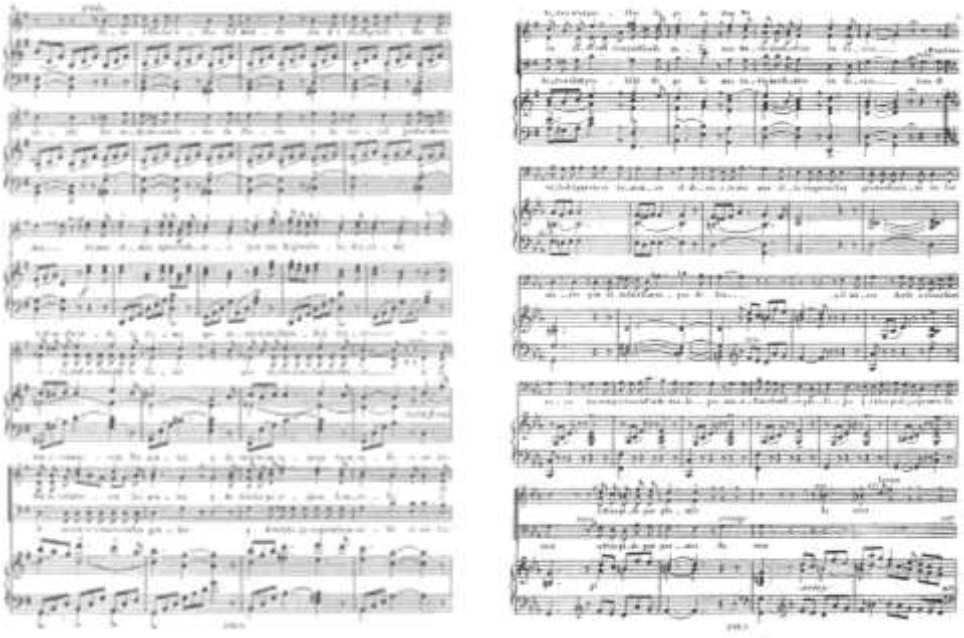

Cantata a San Ignacio de Loyola, de Joaquin Portas, pp. 4-5

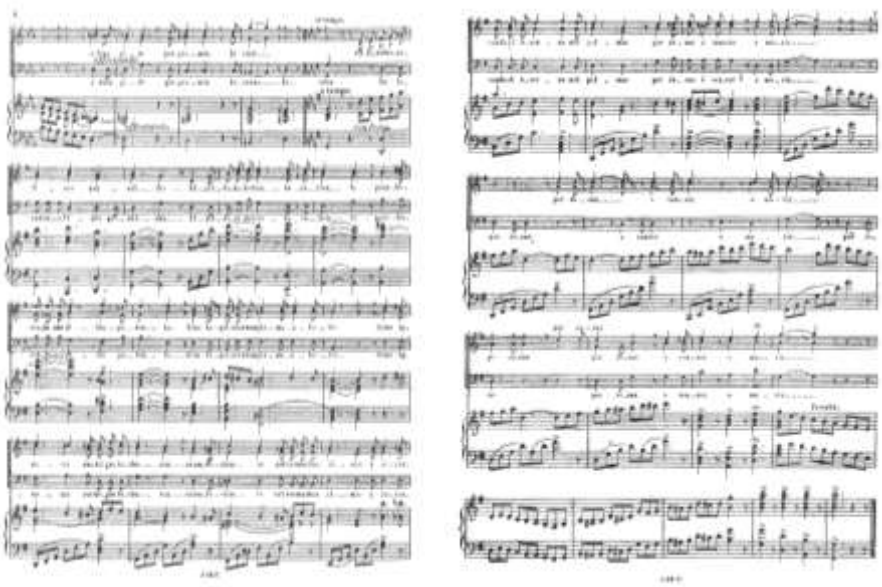

Cantata a San Ignacio de Loyola, de Joaquin Portas, pp. 6-7

Premi Pare Ignasi Puig i Simon 2017: La Música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola i de la Companyia de Jesús a la ciutat de Manresa. Materials per al seu estudi.
Glòria Ballús Casóliva

5.5.- A la devoció dels sants de la Companyia de Jesús

Seguint l'esperit ignasià, va sorgir la Primera Congregació Mariana a Roma (02.03.1651). A Catalunya la primera es va formar a Barcelona, al col·legi de Betlem, que va subsistir fins el seu tancament el 1767.

A Manresa, relacionades amb els sants de la Companyia de Jesús, varen sorgir diverses Congregacions, especialment des del 1840, el què va fer florir devocions a sants jesuïtes, especialment els que es troben en imatges al propi santuari de la Santa Cova[95]: Francesc Xavier, Francesc de Borja, Lluís Gonçaga, Estanislau de Kotska i Pere Claver, i per tant hi haurà una important activitat religiosa amb celebracions i efemèrides, que estaran acompanyades per la música, principalment amb goigs i himnes dedicats als esmentats sants.

Aquestes Congregacions, algunes de les quals varen tenir una forta repercussió entre els manresans, es troben explicades pel jesuïta Ferran Torra, en el llibre *Les Congregacions Marianes de Manresa 1939-1969. Vivències*[96].

Per aquest motiu només en faig una relació, constatant això la vinculació dels sant jesuïtes amb els manresans, motiu pel qual troben la gran quantitat d'obres musicals en el seu honor i que es cantarien en les seves celebracions:

. Congregació de la Immaculada i Sant Lluis, a la Santa Cova, per a joves i nens (1883)

. de la Immaculada i Santa Filomena en l'església de l'Hospital (per a homes i dones)

. de la Immaculada i Sant Lluis Gonçaga, per als alumnes externs del Col·legi de Sant Ignasi

. de la de Ntra. Sra. de la Guía i Sant Josep, a l'església de la Santa Cova, per a homes (1887)

[95] A l'església del Santuari també hi ha les imatges de dos sants jesuïtes: l'espanyol Alonso Rodríguez (*1532; †1617) (canonitzat el 1888), i el francès Juan Francisco de Regis (*1597; †1640) (canonitzat el 1737), però varen aportar poca devoció als manresans.

[96] Per ampliar veure: TORRA SISQUELLA, Ferran (sj): *Les Congregacions Marianes de Manresa 1939-1969. Vivències.* Manresa, Gràfiques Montañà, 1973; i TORRA SISQUELLA, Ferran (sj): *Esdeveniments històrics manresans. Institucions Marianes.* Manresa, Bausili, 1983.

. de Maria Assumpta i Sant Estanislau de Kotska, per nens (1888)

. de la Immaculada i Sant Francesc Xavier i Santa Agnès, per a dones i nenes, a l'església de Sant Ignasi (1888)

. de la Immaculada, el Nen Jesús i els Sants Àngels, per a nenes en el col·legi de Ntra. Sra. (1892)

. de Maria Reparadora per nenes, en el convent de Maria Reparadora (1901)

. de l'Anunciata i Sant Josep, per a dones, a l'església de la Santa Cova (1921)

. de Ntra. Sra. de Montserrat i Sant Joan Bta. de la Salle, per a joves i nenes, en el col·legi dels Germans de les Escoles Cristianes de la Salle (1925)

. de Ntra. Sra. dels Dolors i Sant Lluis per a alumnes i exalumnes del col·legi de Casa Caritat (1933)

De totes aquesta congregacions, algunes d'elles, sobretot la de Sant Lluis Gonçaga (joves) i Sant Estanislau de Kostka (nens), varen tenir una activitat més llarga en el temps i amb més quantitat de congregants.

Això pot ser un altre treball de recerca per fer, sobretot a partir de les revistes marianes, dels diaris manresans que aporten informació de les festivitats i activitats que celebraven, i seguint, per suposat, les partitures localitzades en gran quantitat, sobretot de Sant Lluis.

5.5.- Obres dedicades a Sant Francesc Xavier

Hagiografia

Francisco de Jaso y Azpilicueta, més conegut com a Francesc Xavier, Francesc de Javier o Francés de Jaso (*1506; †1552) jesuïta missioner. D'una família noble, va néixer al Castell de Javier, a la frontera entre Navarra i Aragó i va morir a la illa de Sanxon, a la Xina.

Fou beatificat per l'església catòlica pel papa Pau V (25.10.1619) i canonitzat pel papa Gregori XV (12.03.1622) amb el nom de Sant Francesc Xavier, juntament amb sant Ignasi de Loiola, santa Teresa de Jesús, sant Isidre Llaurador i sant Felip Neri. La seva festivitat se celebra el dia 3 de desembre (que coincideix amb la data de la seva mort).

La seva iconografia el presenta amb hàbit de sacerdot; casulla, amb un crucifix; amb un negre o oriental, acollint-los o batejant-los.

a la façana de l'església de Betlem, a Barcelona

Després d'estudiar a Pamplona, es traslladà a París (1524), per seguir els seus estudis a la Sorbona, on va conèixer a Ignasi de Loiola, que seria el seu millor amic, i al que ajudaria en moments difícils.

Juntament amb cinc companys, varen gestar la companyia de Jesús, i va participar en la redacció dels Exercicis Espirituals d'Ignasi de Loiola.

Francesc Xavier fou un rellevant missioner jesuïta, que va destacar per les seves missions a l'extrem orient i el Japó. Va començar l'expedició el dia que feia 35 anys (07.04.1541). Va viatjar a Portugal, a Moçambique, a la Índia i al Japó, per això va rebre el sobrenom de l'*Apòstol de les Índies*.

També l'anomenaren patró de totes les terres a l'est del Cap de Bona Esperança (1748); patró de l'Obra de la Propagació de la Fe (1904); i juntament amb Santa Teresa del nen Jesús patró de les missions (1927).

La societat d'Estudios Bascos-Eusko Ikaskuntza en honor seu, des de 1947 celebra el *Dia internacional de l'Euskera* (la seva llengua materna) i la festivitat del patró de Navarra el 3 de desembre.

Francesc Xavier

Miracle de Sant Francesc Xavier. Quadre de Rubens (1617)

Sant Francesc Xavier a l'església de la Santa Cova

Obres dedicades a Sant Francesc Xavier

La devoció a Sant Francesc Xavier, ─a l'església del Santuari de la Santa Cova hi ha una imatge seva al lateral esquerra de l'altar major─, propicia l'edició de diversos goigs en fulles volants, dedicats al seu nom, que anotem.

Goigs 1 (1949)
. Goigs a llaor de Sant Francesc Xavier patró titular de la Tenència Parroquial obrera de la barriada d'Horta (Barcelona)
Lletra: Antoni Balasch
Música de Dr. Ramon Casajoana
Editat: Amics dels Goigs 1949

Text de l'Endreça i la Tornada
Puix l'esguard us refulgia
arborat pel vostre zel,
Xavier, fer-nos de guia
pel camí que porta al cel

Goigs 2 (2013)
. Goigs en lloança i glòria de Sant Francesc Xavier Honorat en imponent plasmació d'estàtua dins la fornícula angular dels carrers Carme i Joglar, temple de Nostra Senyora de Betlem, a la ciutat de Barcelona, cap del seu arquebisbat
Lletra de Josep Esplugas, Música d'Enric Prats. Dibuix de Jeroni Giralt
Editat: Amics dels Goigs, 2013

Text de l'Endreça i la Tornada
En ermot i en eixorquia
el cor sàpiga florir.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví

Goigs 3
. Goigs a Sant Francesc Xavier
Parròquia de Santa Cecília de Molló, 1930 (fragment)
Editat: Francesc de P. Ribas i Pontí, d'Amics dels Goigs. Torrell de Reus, desembre 1980.

Text d'un fragment
De les terres d'Orient
us nomenà nunci el papa.
Vostra paraula sagrada

rendí l'humil i el potent.
Per la santa religió
vàreu evangelitzar
les illes de l'oceà,
Índia, Mala i Japó.

Cal destacar també que amb el mateix text dels goigs 4 i 5 trobem dos partitures diferents de goigs polifònics de dos compositors destacats; un del compositor Josep Pujol[97], escrit en el 1748, a 4 veus amb violins, i l'altra del manresà Caietà Mensa Grau[98], a 4 veus amb oboès i acompanyament, que al menys l'hauria escrit 50 anys després.

Goigs 4
. Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. 1748
Autor: Josep Pujol
Manuscrit. Fons de la Catedral de Barcelona.
Conservat a la Biblioteca de Catalunya
Partitura de Tiple 1, 2, trompa 1, 2, i acompanyament.
Malgrat el títol diu "Gozos a 4", només s'han localitzat dues veus (Tiple 1, 2) i falten les partitures dels violíns 1 i 2.

El text de l'Endreça i Tornada:

Pues a Jesús vuestro celo
le rindió tantas oraciones
Dad a nuestros corazones
Apòstol Xavier consuelo

[97] Josep Pujol (*fl* .1737-1766) mestre de capella de la catedral de Barcelona (succint a Josep Picanyol el 1738), i compositor destacat de goigs amb participació instrumental al llarg del segle XVIII. Va enriquir les seves composicions amb dels instruments d'una orquestra pre-clàssica, que evoca la música de l'escola de Mannheim dotada de violins, oboès, trompes i, fins i tot, flautes o clarins. A la Biblioteca de Catalunya es conserva una bona col·lecció de goigs polifònics dedicats a diverses advocacions.

[98] Caietà Mensa Grau (*1765; †1845), manresà, entrà com a corer a la col·legiata de la Seu (1775-1777), on tingué a Joan Petzí com a mestre de capella, a Ramon Petzí com a organista i a Josep Capdevila com a mestre de violí. A la Catedral de Solsona tingué dos càrrecs: organista (1783) i mestre de capella (1795). Va obtenir per oposició el benefici sota l'advocació de Nostra Senyora la Blanca, de l'església de Sant Miquel Arcàngel de Barcelona (1794). L'any 1809 ocupà el magisteri de la capella de música de la Seu de Manresa (substituint al seu mestre Joan Petzí), fins a la seva mort (25.09.1845). Com a compositor té una producció musical àmplia, amb un repertori litúrgic i amb composicions religioses en català i castellà.

Goigs 5
. Gozos al glorioso S. Francisco Javier
Autor de la música: Caietà Mensa
Manuscrit de l'Arxiu de Manuscrits Musical de la Seu de Manresa. Ms. 678
L'estructura musical: Soprano, Contralt, Tenor i Baix, oboè principal i 2n, i acompanyament

Te la mateixa lletra que la versió musical de Josep Pujol

Aquestes dues partitures mostren la gran devoció a Sant Francesc Xavier perquè en dos temples importants ─Barcelona i Manresa─ els seus compositors varen escriure dues obres polifòniques a la seva advocació.

Mostrant, així, que la devoció era molt estesa i es deuria cantar sovint, tant de Barcelona com de Manresa, i per això aquests dos compositors li varen escriure uns goigs amb instruments i veus.

Goigs 1: *Goigs a llaor de Sant Francesc Xavier patró titular de la Tenència Parroquial obrera de la barriada d'Horta (Barcelona)*

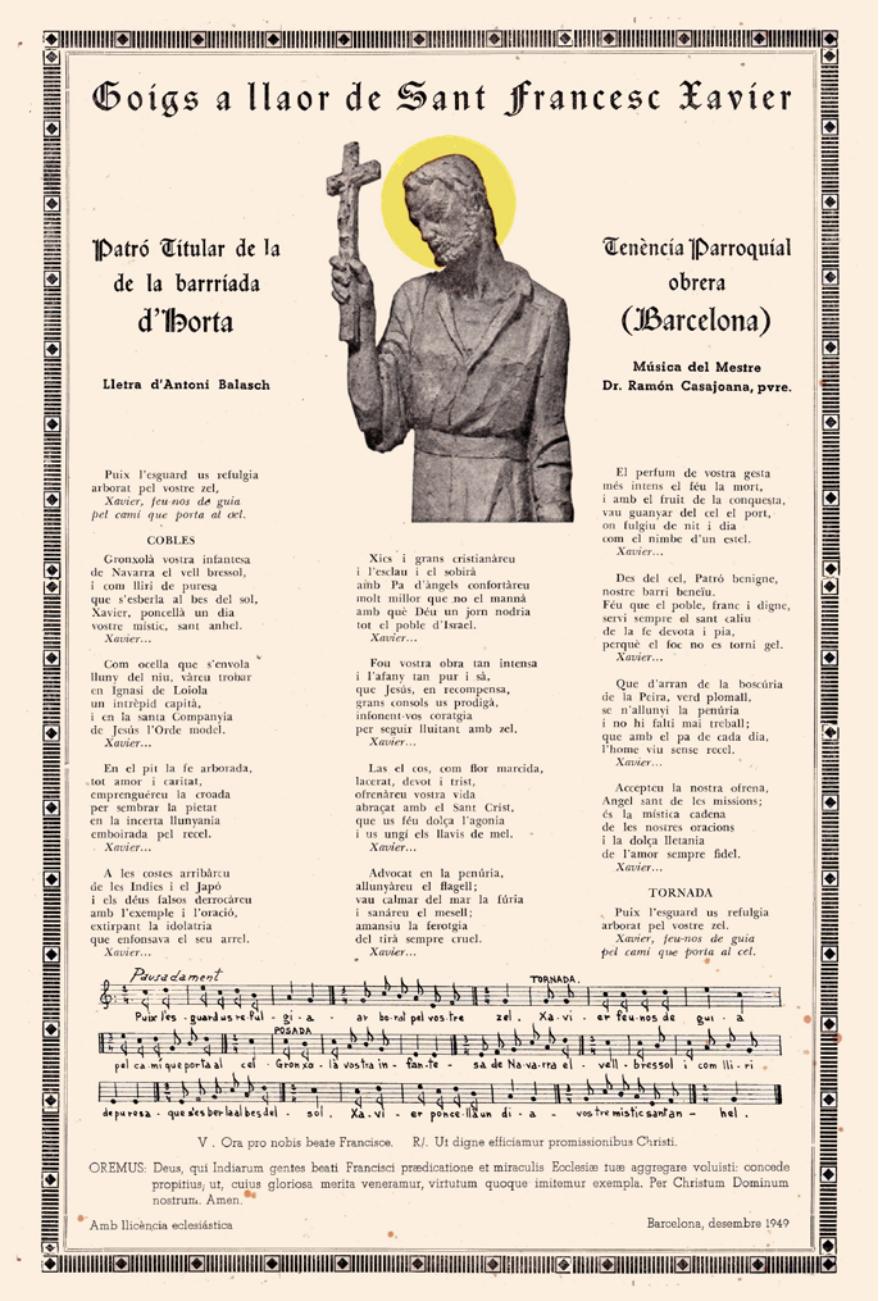

Goigs a llaor de Sant Francesc Xavier

Patró Titular de la
de la barriada
d'Horta

Tenència Parroquial
obrera
(Barcelona)

Lletra d'Antoni Balasch

Música del Mestre
Dr. Ramón Casajoana, pvre.

Puix l'esguard us refulgia
arborat pel vostre zel,
Xavier, feu-nos de guia
pel camí que porta al cel.

COBLES

Gronxolà vostra infantesa
de Navarra el vell bressol,
i com lliri de puresa
que s'esberla al bes del sol,
Xavier, poncellà un dia
vostre místic, sant anhel.
Xavier...

Com ocella que s'envola
lluny del niu, vàreu trobar
en Ignasi de Loiola
un intrèpid capità,
i en la santa Companyia
de Jesús l'Orde model.
Xavier...

En el pit la fe arborada,
tot amor i caritat,
emprenguéreu la croada
per sembrar la pietat
en la incerta llunyania
emboirada pel recel.
Xavier...

A les costes arribàreu
de les Indies i el Japó
i els déus falsos derrocàreu
amb l'exemple i l'oració,
extirpant la idolatria
que enfonsava el seu arrel.
Xavier...

Xics i grans cristianàreu
i l'esclau i el sobirà
amb Pa d'àngels confortàreu
molt millor que no el mannà
amb què Déu un jorn nodrià
tot el poble d'Israel.
Xavier...

Fou vostra obra tan intensa
i l'afany tan pur i sà,
que Jesús, en recompensa,
grans consols us prodigà,
infonent-vos coratgia
per seguir lluitant amb zel.
Xavier...

Las el cos, com flor marcida,
lacerat, devot i trist,
ofrenàreu vostra vida
abraçat amb el Sant Crist,
que us féu dolça l'agonia
i us ungí els llavis de mel.
Xavier...

Advocat en la penúria,
allunyàreu el flagell;
vau calmar del mar la fúria
i sanàreu el mesell;
amansiu la ferotgia
del tirà sempre cruel.
Xavier...

El perfum de vostra gesta
més intens el féu la mort,
i amb el fruit de la conquesta,
vau guanyar del cel el port,
on fulgiu de nit i dia
com el nimbe d'un estel.
Xavier...

Des del cel, Patró benigne,
nostre barri beneïu.
Féu que el poble, franc i digne,
servi sempre el sant caliu
de la fe devota i pia,
perquè el foc no es torni gel.
Xavier...

Que d'arran de la boscúria
de la Peira, verd plomall,
se n'allunyi la penúria
i no hi falti mai treball;
que amb el pa de cada dia,
l'home viu sense recel.
Xavier...

Accepteu la nostra ofrena,
Angel sant de les missions;
és la mística cadena
de les nostres oracions
i la dolça lletania
de l'amor sempre fidel.
Xavier...

TORNADA

Puix l'esguard us refulgia
arborat pel vostre zel.
Xavier, feu-nos de guia
pel camí que porta al cel.

V. Ora pro nobis beate Francisce. R/. Ut digne efficiamur promissionibus Christi.

OREMUS: Deus, qui Indiarum gentes beati Francisci prædicatione et miraculis Ecclesiæ tuæ aggregare voluisti: concede propitius, ut, cuius gloriosa merita veneramur, virtutum quoque imitemur exempla. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Amb llicència eclesiàstica

Barcelona, desembre 1949

Goigs a llaor de Sant Francesc Xavier patró titular de la Tenència Parroquial obrera de la barriada d'Horta (Barcelona)
Lletra: Antoni Balasch - Música de Dr. Ramon Casajoana
Amics dels Goigs 1949

Goigs 1

Text dels Goigs 1

Puix l'esguard us refulgia
arborat pel vostre zel,
Xavier, fer-nos de guia
pel camí que porta al cel

Gronxolà vostra infantesa
de Navarra el vell bressol,
i com lliri de puresa
que s'esberla al bes del sol,
Xavier, poncellà un dia
vostre místic, sant anhel.

Com ocella que s'envola
lluny del niu, vàreu trobar
en Ignasi de Loiola
un intrèpid capità,
i en la santa Companyia
de Jesús l'Orde model.

En el pit la fe arborada,
tot amor i caritat,
emprenguéreu la croada
per sembrar la pietat
en la incerta llunyania
emboirada pel recel.

A les costes arribàreu
de les Índies i el Japó
i els déus falsos derrocàreu
amb l'exemple i l'oració,
extirpant la idolatria
que enfonsava el seu arrel.

Xic i gran cristianàreu
i l'esclau i el sobirà
amb Pa d'àngels confortàreu
molt millor que no el mannà
amb què Déu un jorn nodria
tot el poble d'Israel.

Fou vostra obra tan intensa
i l'afany tan pur i sà,
que Jesús, en recompensa,
grans consols us prodigà,
infonent-vos coratgia
per seguir lluitant amb zel.

Las el cos, com flor marcida,
lacerat, devot i trist,
ofrenàreu vostra vida
abraçat amb el Sant Crist,
que us féu dolça l'agonia
i us ungí els llavis de mel.

Advocat en la penúria
allunyàreu el flagell;
vau calmar del mar la fúria
i sanàreu el mesell;
amansiu la ferotgia
del tirà sempre cruel.

El perfum de vostra gesta
més intens el féu la mort,
i amb el fruit de la conquesta,
vau guanyar del cel el port,
on fulgiu de nit i dia
com el nimbe d'un estel.

Des del cel, Patró benigne,
nostre barri beneïu.
Féu que el poble, franc i digne,
servi sempre el cant caliu
de la fe devota i pian,
perquè el foc no es torni gel.

Que d'arran de la boscúria
de la Peira, verd plomall,
se n'allunyi la penúria
i no hi falti maig treball;
que amb el pa de cada dia,
l'home viu sense recel.

Accepteu la nostra ofrena,
Àngel sant de les missions;
és la mística cadena
de les nostre oracions
i la dolça lletania
de l'amor sempre fidel.

Puix l'esguard us refulgia
arborat pel vostre zel,
Xavier, fer-nos de guia
pel camí que porta al cel

Goigs 2: *Goigs en lloança i glòria de Sant Francesc Xavier Honorat en imponent plasmació d'estàtua dins la fornícula angular dels carrers Carme i Joglar, temple de Nostra Senyora de Betlem, a la ciutat de Barcelona, cap del seu arquebisbat*

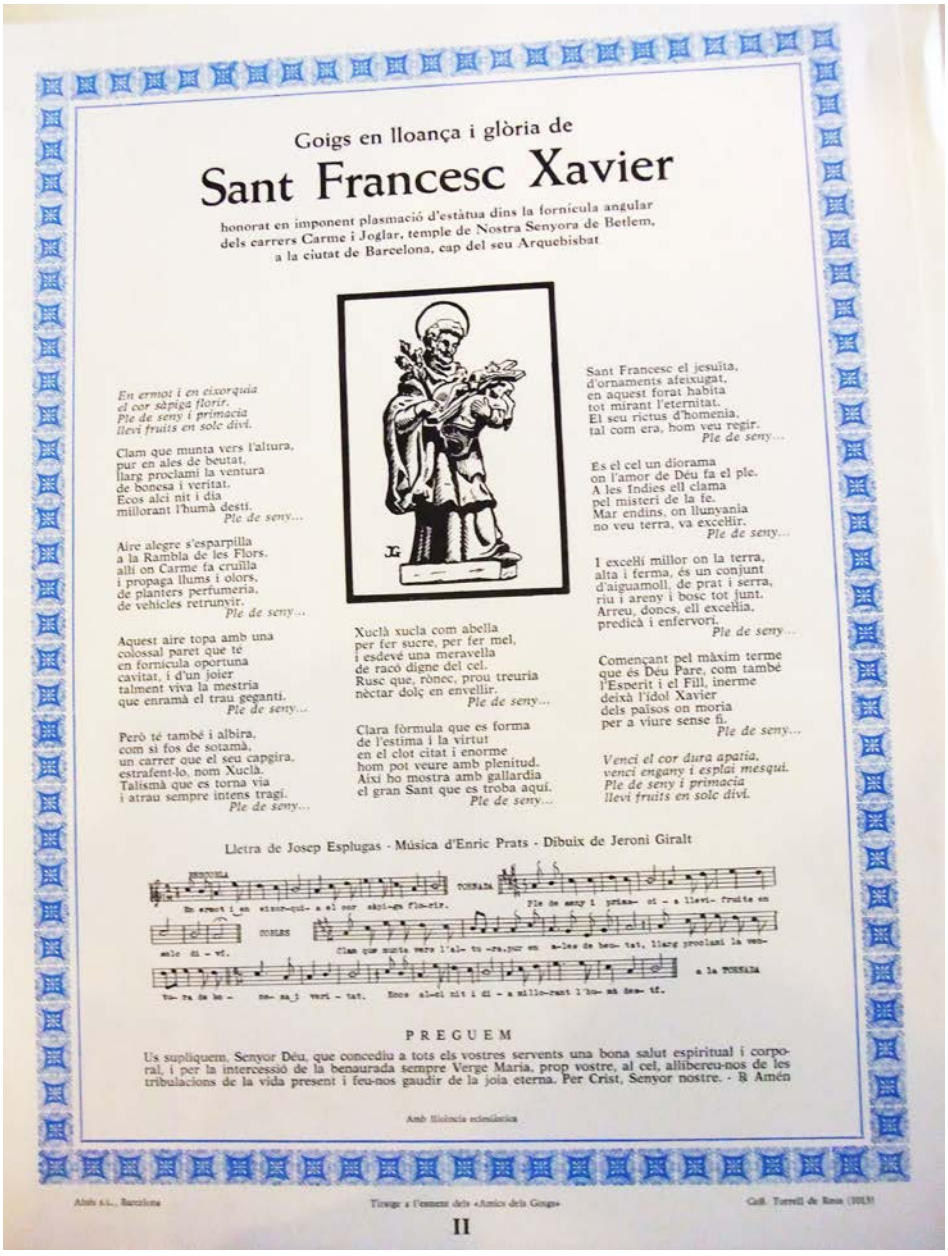

Goigs en lloança i glòria de

Sant Francesc Xavier

honorat en imponent plasmació d'estàtua dins la fornícula angular
dels carrers Carme i Joglar, temple de Nostra Senyora de Betlem,
a la ciutat de Barcelona, cap del seu Arquebisbat

En ermot i en eixorquia
el cor sèpiga florir.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví.

Clam que munta vers l'altura,
pur en ales de beutat,
llarg proclami la ventura
de bonesa i veritat.
Ecos alci nit i dia
millorant l'humà destí.
Ple de seny...

Aire alegre s'esparpilla
a la Rambla de les Flors,
allí on Carme fa cruïlla
i propaga llums i olors,
de planters perfumeria,
de vehicles retrunyir.
Ple de seny...

Aquest aire topa amb una
colossal paret que té
en fornícula oportuna
cavitat, i d'un joier
talment viva la mestria
que enramà el trau geganti.
Ple de seny...

Però té també i albira,
com si fos de sotamà,
un carrer que el seu capgira,
estrafent-lo, nom Xuclà.
Talismà que es torna via
i atrau sempre intens tragí.
Ple de seny...

Xuclà xucla com abella
per fer sucre, per fer mel,
i esdevé una meravella
de racó digne del cel.
Rusc que, rònec, prou treuria
nèctar dolç en envellir.
Ple de seny...

Clara fórmula que es forma
de l'estima i la virtut
en el clot citat i enorme
hom pot veure amb plenitud.
Així ho mostra amb gallardia
el gran Sant que es troba aquí.
Ple de seny...

Sant Francesc el jesuïta,
d'ornaments afeixugat,
en aquest forat habita
tot mirant l'eternitat.
El seu rictus d'homenia,
tal com era, hom veu regir.
Ple de seny...

És el cel un diorama
on l'amor de Déu fa el ple.
A les Indies ell clama
pel misteri de la fe.
Mar endins, on llunyania
no veu terra, va excellir.
Ple de seny...

I excelli millor on la terra,
alta i ferma, és un conjunt
d'aiguamoll, de prat i serra,
riu i areny i bosc tot junt.
Arreu, doncs, ell excellia,
predicà i enfervorí.
Ple de seny...

Començant pel màxim terme
que és Déu Pare, com també
l'Esperit i el Fill, inerme
deixà l'ídol Xavier
dels països on moria
per a viure sense fi.
Ple de seny...

Vencí el cor dura apatia,
vencí engany i esplai mesquí.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví.

Lletra de Josep Esplugas - Música d'Enric Prats - Dibuix de Jeroni Giralt

PREGUEM

Us supliquem, Senyor Déu, que concediu a tots els vostres servents una bona salut espiritual i corporal, i per la intercessió de la benaurada sempre Verge Maria, prop vostre, al cel, allibereu-nos de les tribulacions de la vida present i feu-nos gaudir de la joia eterna. Per Crist, Senyor nostre. - ℟ Amén

Amb llicència eclesiàstica

II

Goigs en lloança i glòria de Sant Francesc Xavier Honorat en imponent plasmació d'estàtua dins la fornícula angular dels carrers Carme i Joglar, temple de Nostra Senyora de Betlem, a la ciutat de Barcelona, cap del seu arquebisbat
Amics dels Goigs

Goigs 2

Text dels Goigs 2

En ermot i en eixorquia
el cor sàpiga florir.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví

Clam que munta vers l'altura,
pur en ales de beutat,
llarg proclami la ventura
de bonesa i veritat.
Ecos alci nit i dia
millorant l'humà destí.

Aire alegre s'esparpilla
a la Rambla de les Flors,
allí on Carme fa cruïlla
i propaga llums i olors,
de planters perfumeria,
de vehicles retrunyir.

Aquest aire topa amb una
colossal paret que té
en fornícula oportuna
cavitat, i d'un joier
talment viva la mestria
que enramà el trau gegantí.

Però té també i albira,
com si fos de sotamà,
un carrer que el seu capgira,
estrafent-lo, nom Xuclà.
Talismà que es torna via
i atrau sempre intens tragí.

Xuclà xucla coma abella
per fer sucre, per fer mel,
i esdevé una meravella
de racó digne del cel.
Rusc que, rònec, prou trauria
nèctar dolç en envellir.

Clara fórmula que es forma
de l'estima i la virtut
en el clot citat i enorme
hom pot veure amb plenitud.
Així ho mostra amb gallardia
el gran Sant que es troba aquí.

Sant Francesc el jesuïta,
d'ornaments afeixugat,
en aquest forat habita
tot mirant l'eternitat.
El seu rictus d'homenia,
tal com era, hom veu regir.

És el cel un diorama
on l'amor de Déu fa el ple.
A les Índies ell clama
pel misteri de la fe.
Mar endins, on llunyania
no veu terra, va excel·lir.

I excel·lí millor on la terra,
alta i ferma, és un conjunt
d'aiguamoll, de prat i serra,
riu i areny i bosc tot juny.
Arreu, doncs, ell excel·lia,
predicà i enfervorí.

Començant pel màxim terme
que és Déu Pare, com també
l'Esperit i el fill, inerme
deixà l'ídol Xavier
dels països on moria
per a viure sense fi,.

Venci el cor dura apatia,
venci engany i esplai mesquí.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví.

Goigs 3: *Goigs a Sant Francesc Xavier*

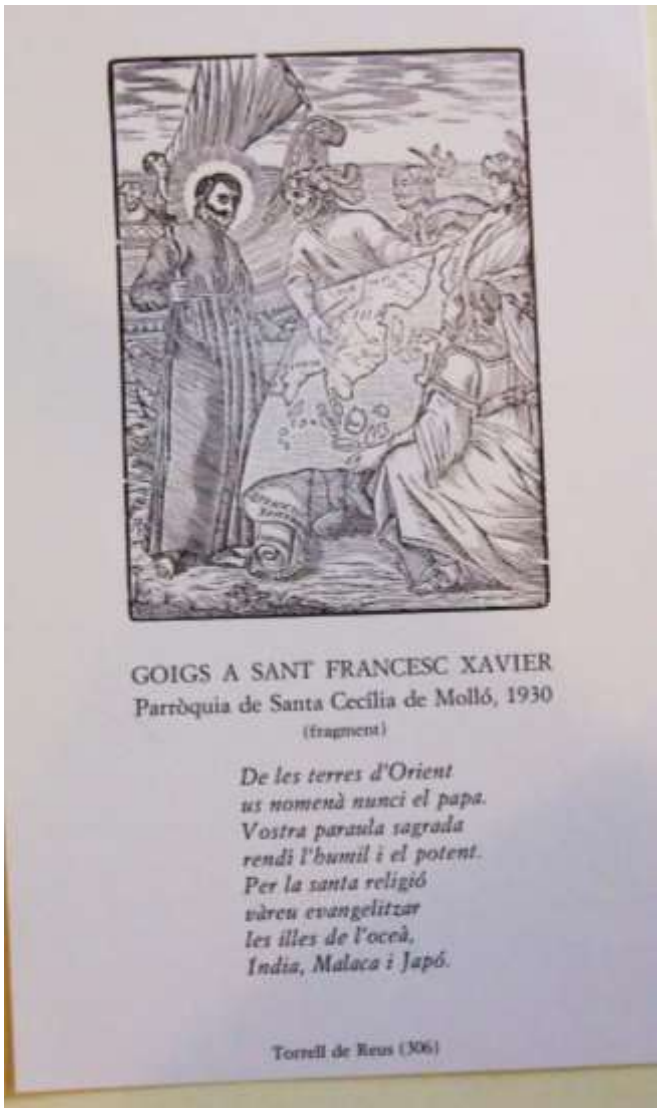

GOIGS A SANT FRANCESC XAVIER
Parròquia de Santa Cecília de Molló, 1930
(fragment)

De les terres d'Orient
us nomenà nunci el papa.
Vostra paraula sagrada
rendí l'humil i el potent.
Per la santa religió
vàreu evangelitzar
les illes de l'oceà,
India, Malaca i Japó.

Torrell de Reus (306)

Goigs 4: *Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier.* 1748

Gozos a 4 con violines a S^n^. Fran^co^ Xavier
M^tro^ Josep Pujol - any 1748 - portada

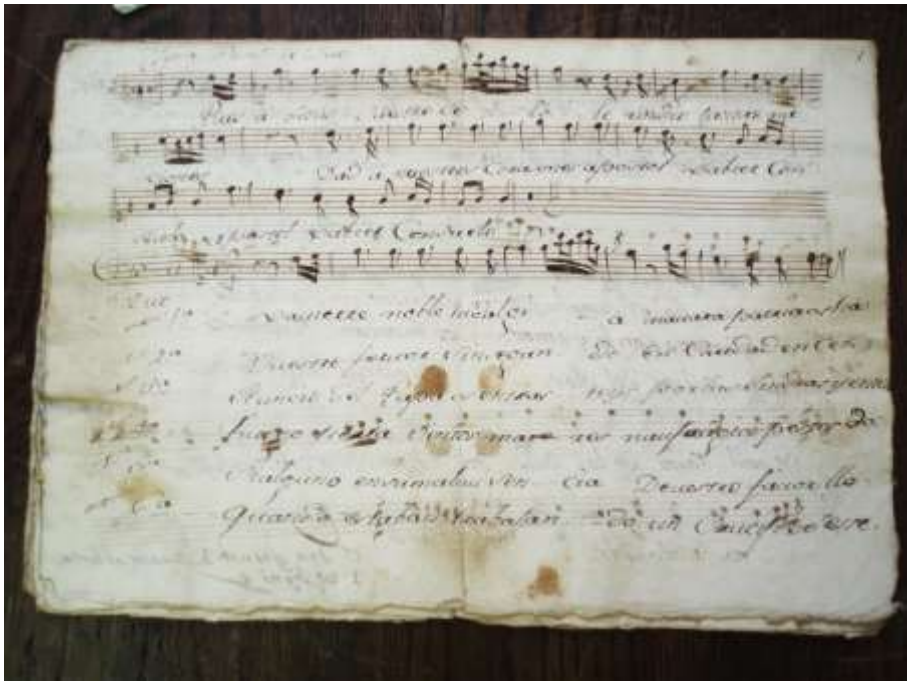

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol.
Tiple primero, p. 1

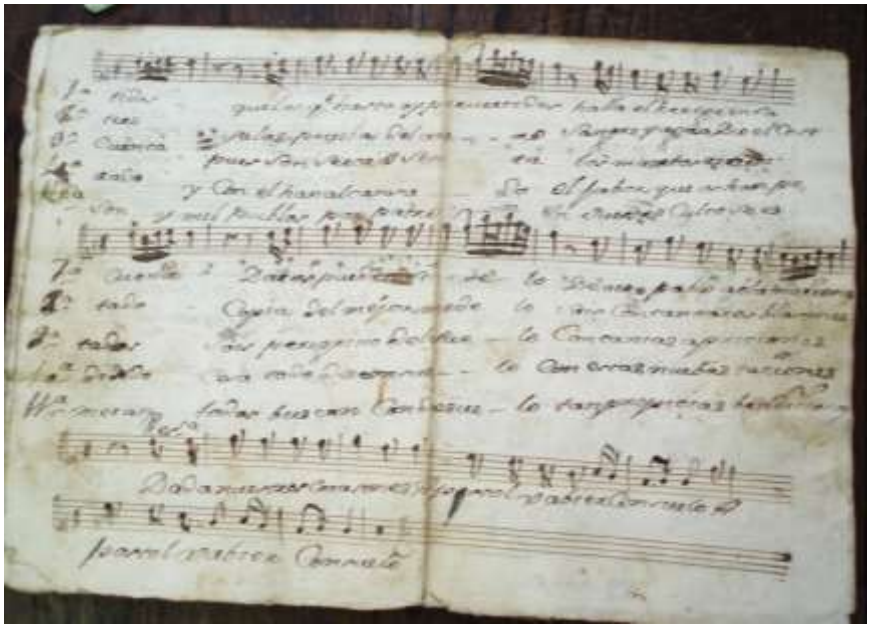

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol.
Tiple primero, p. 2

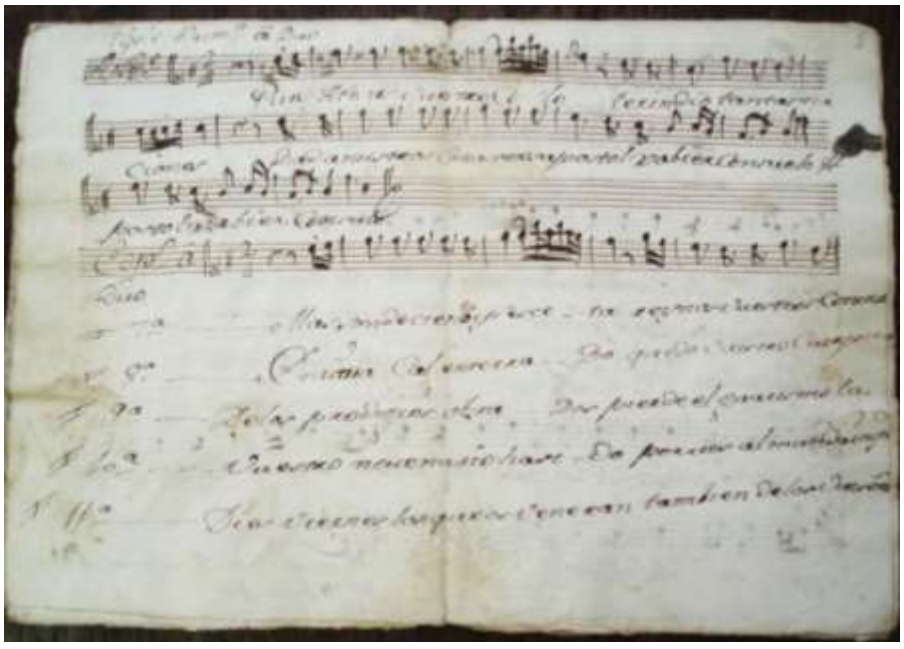

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol
Tiple primero

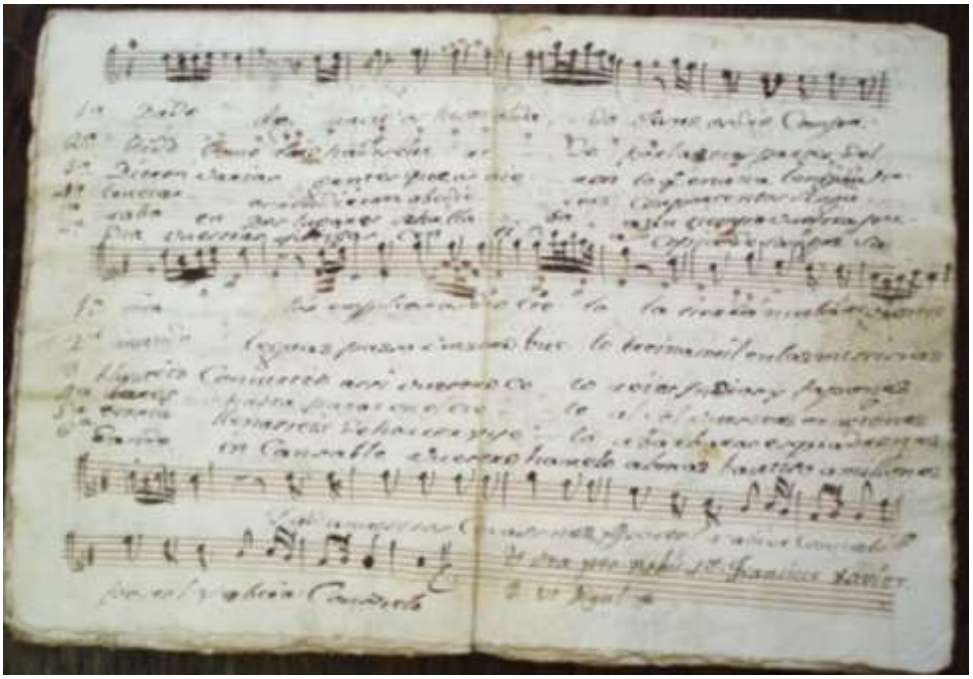

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Francesc Pujol
Tiple primero

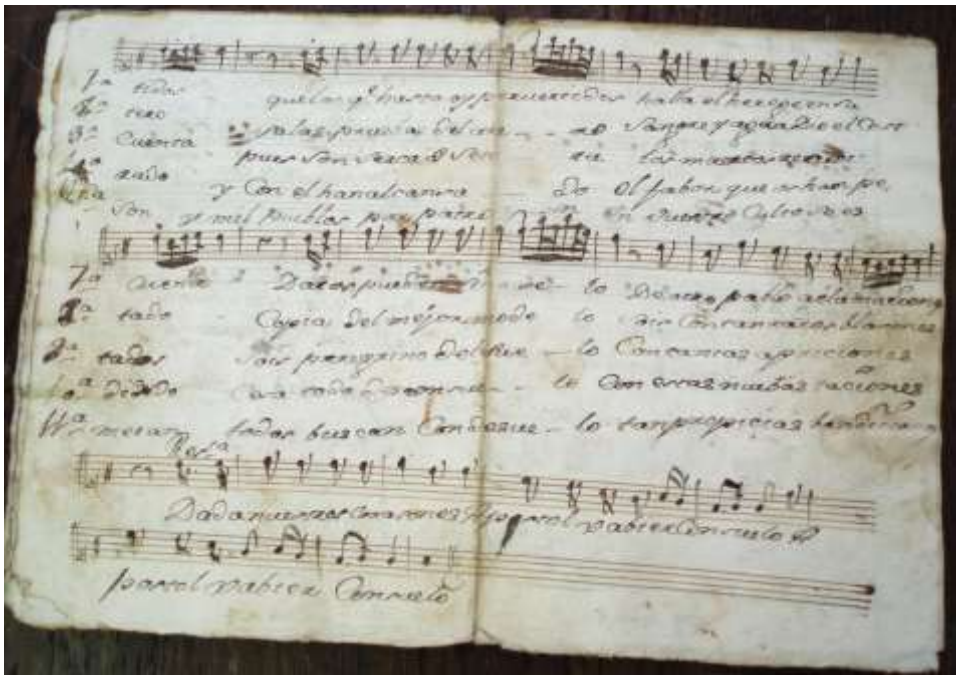

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol
Tiple primero

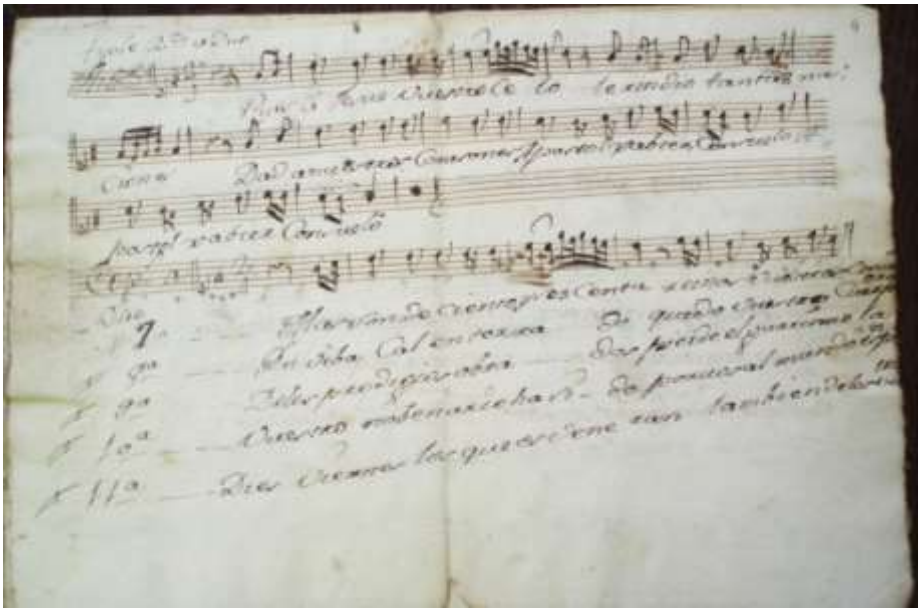

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol
Tiple segundo, p. 2

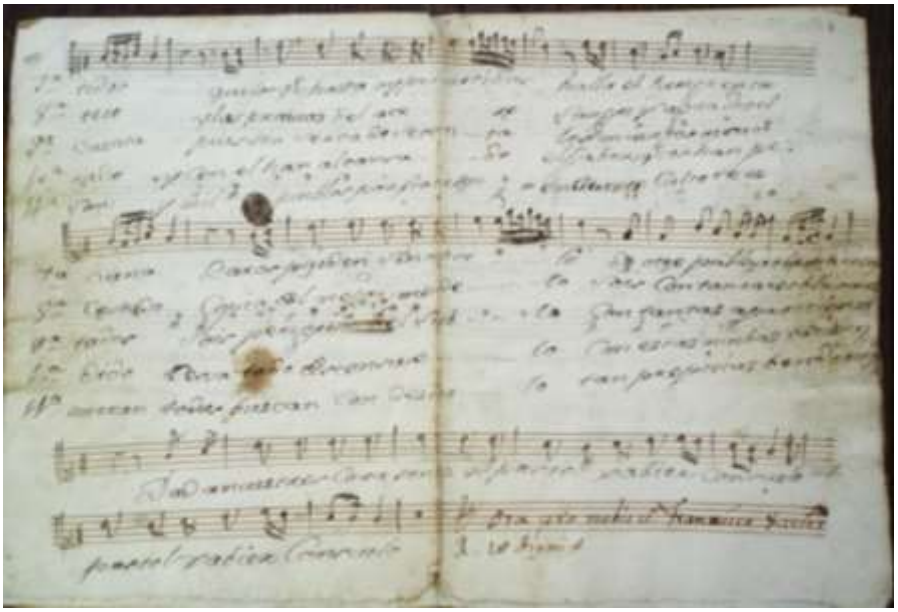

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol
Tiple segundo, p. 2

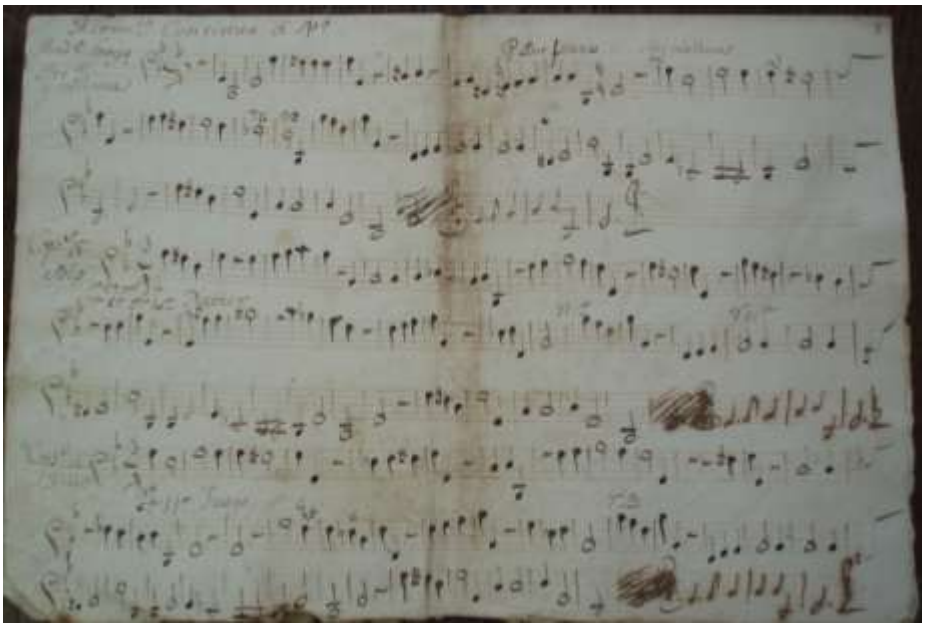

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol
acompanyament

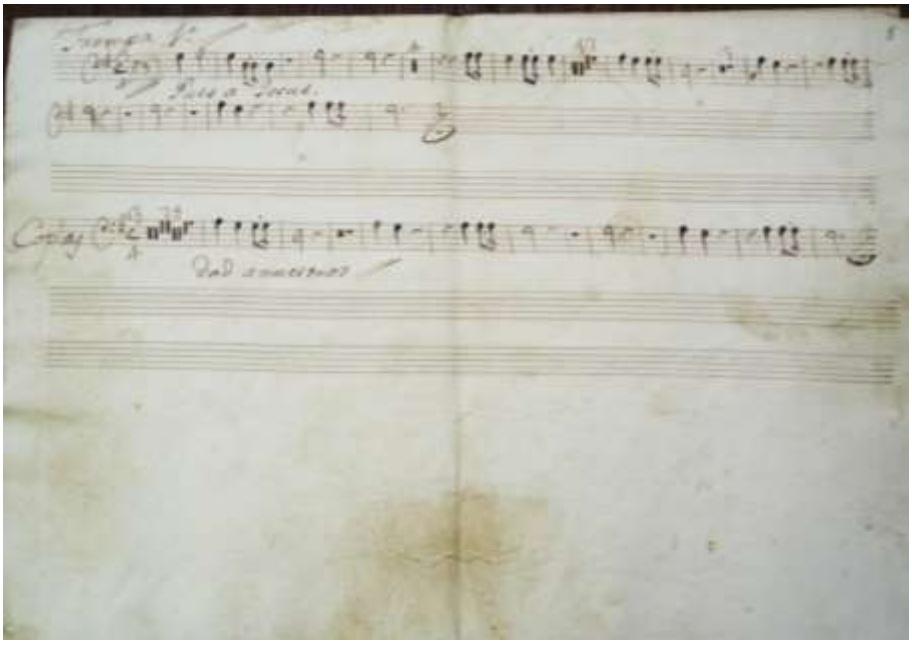

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol
Trompa 1a

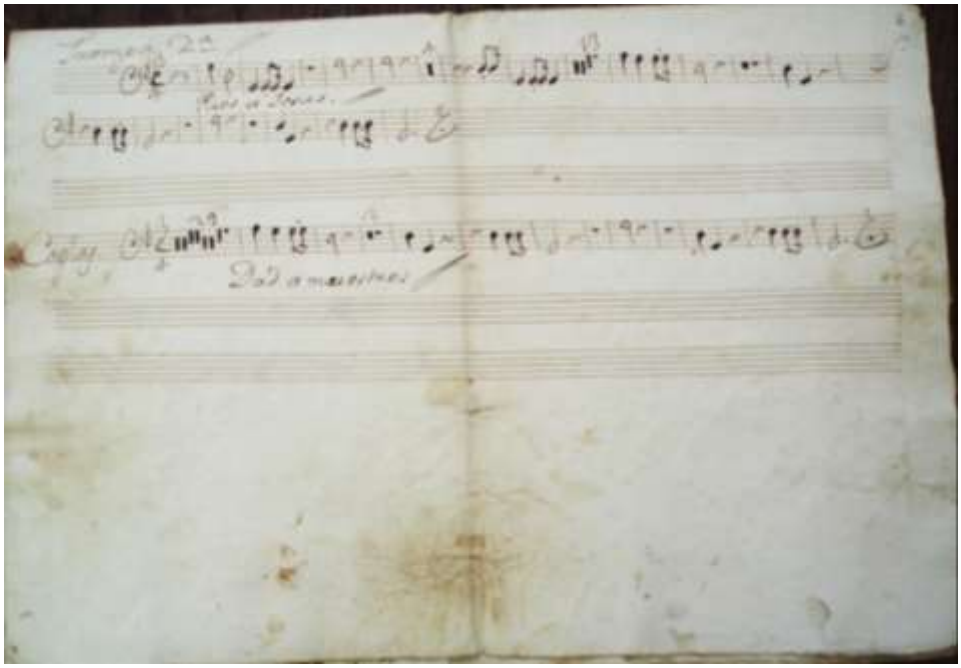

Gozos a 4 con violines a San Francisco Xavier. Josep Pujol
Trompa 2a

Goigs 5: *Gozos al glorioso S. Francisco Javier*

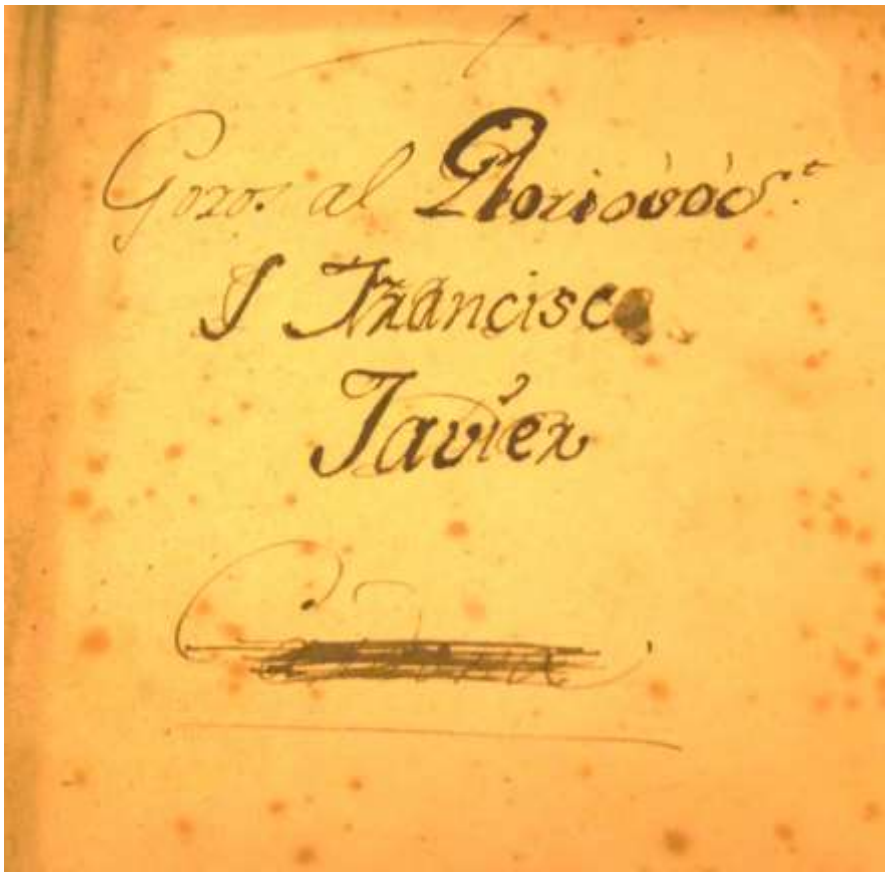

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
portada

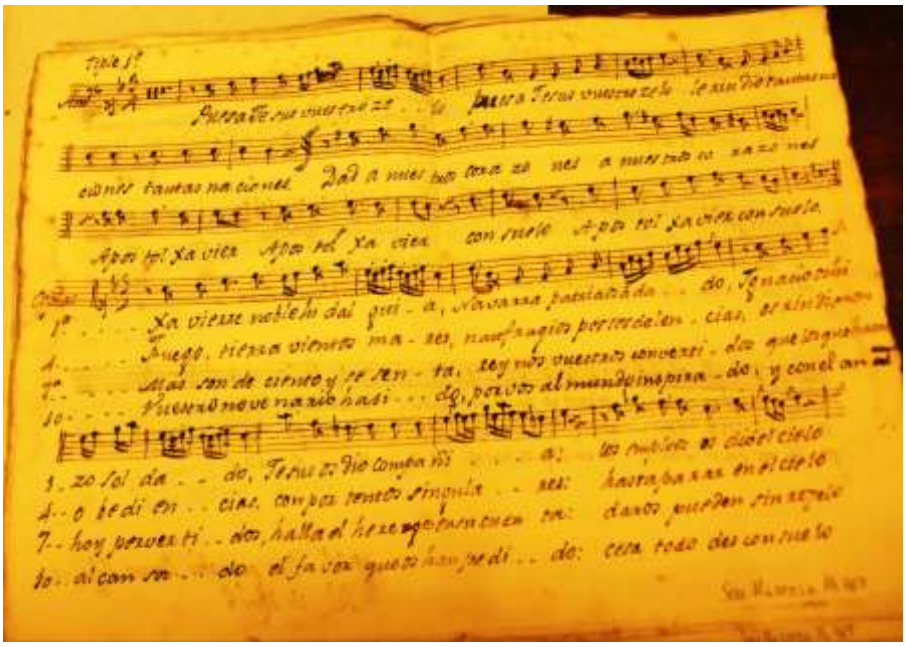

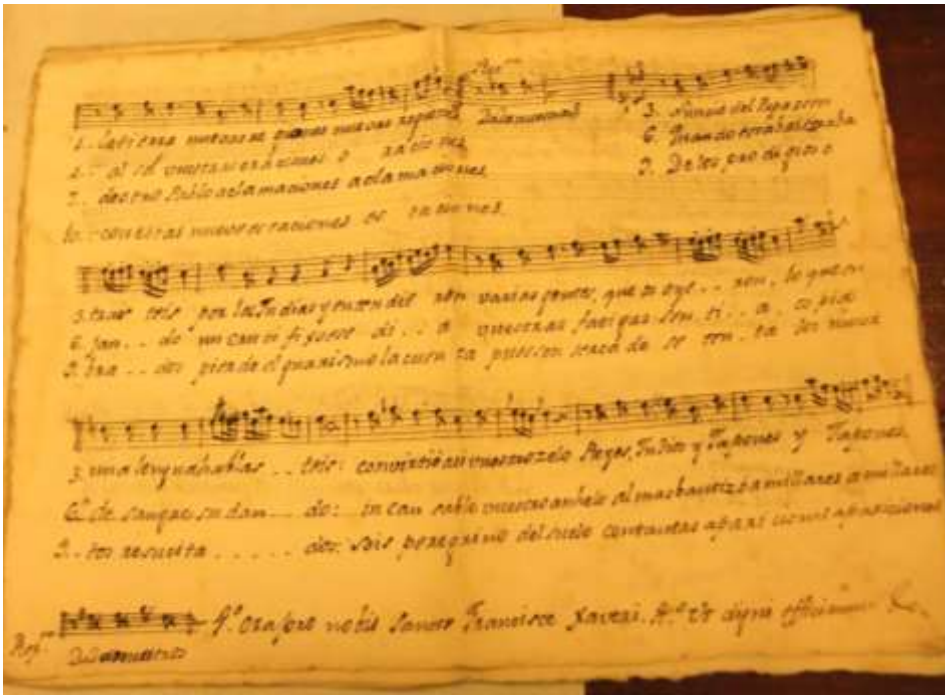

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
Tiple 1r, p. 1 i 2

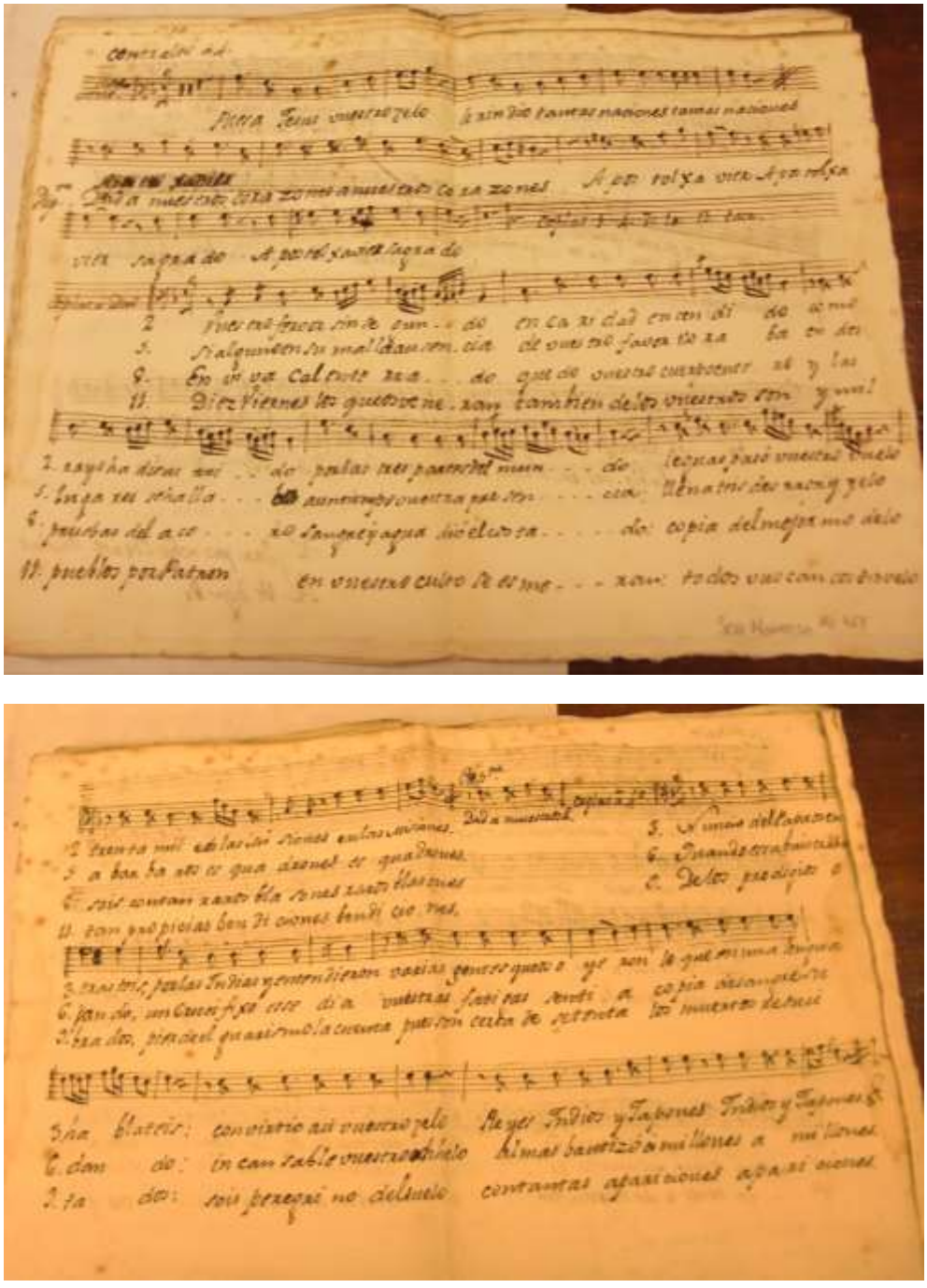

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
Contralt p. 1 i 2

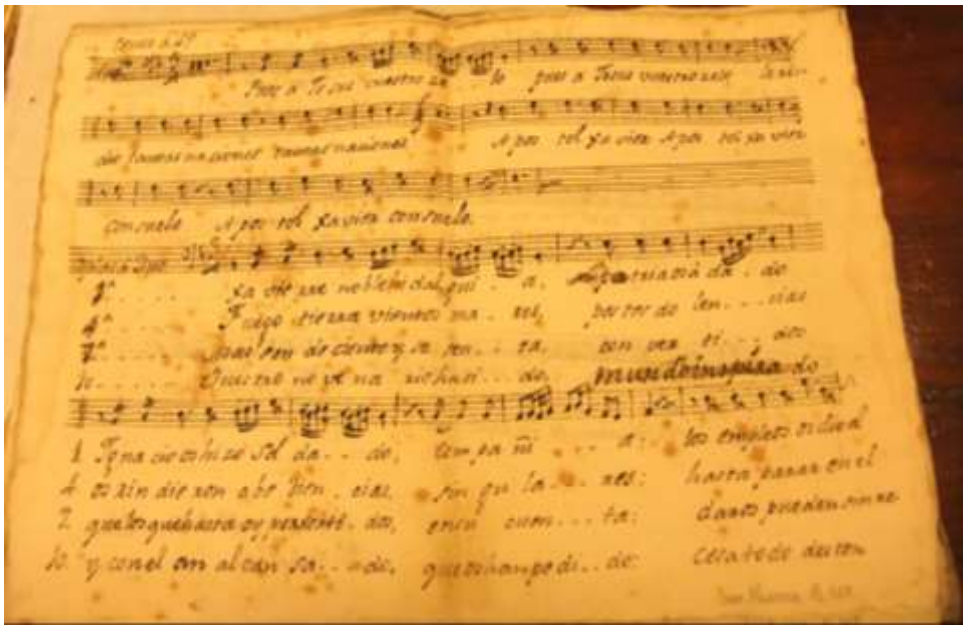

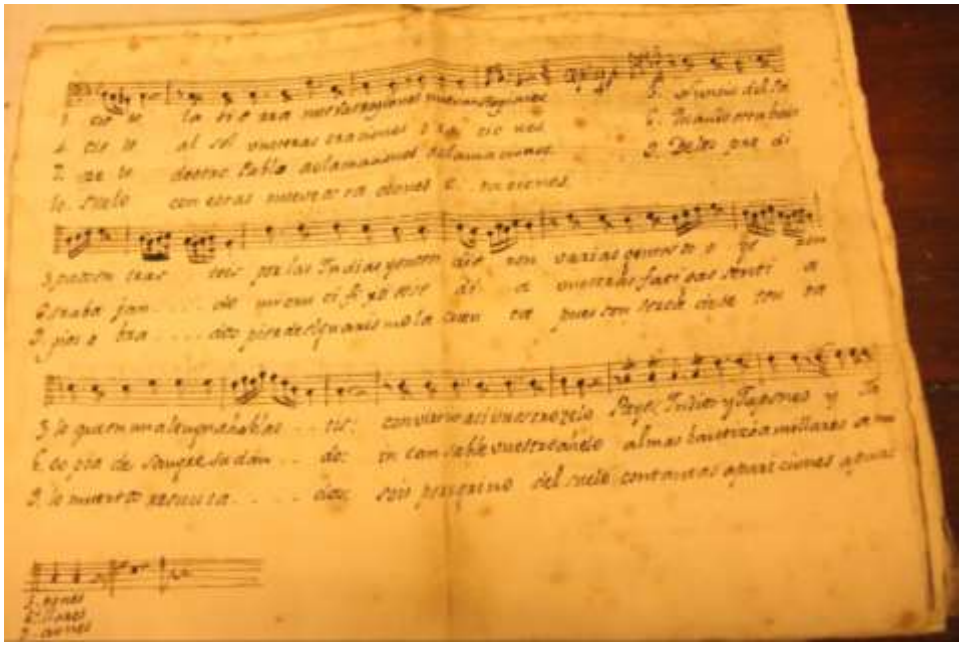

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
Tenor p. 1 i 2

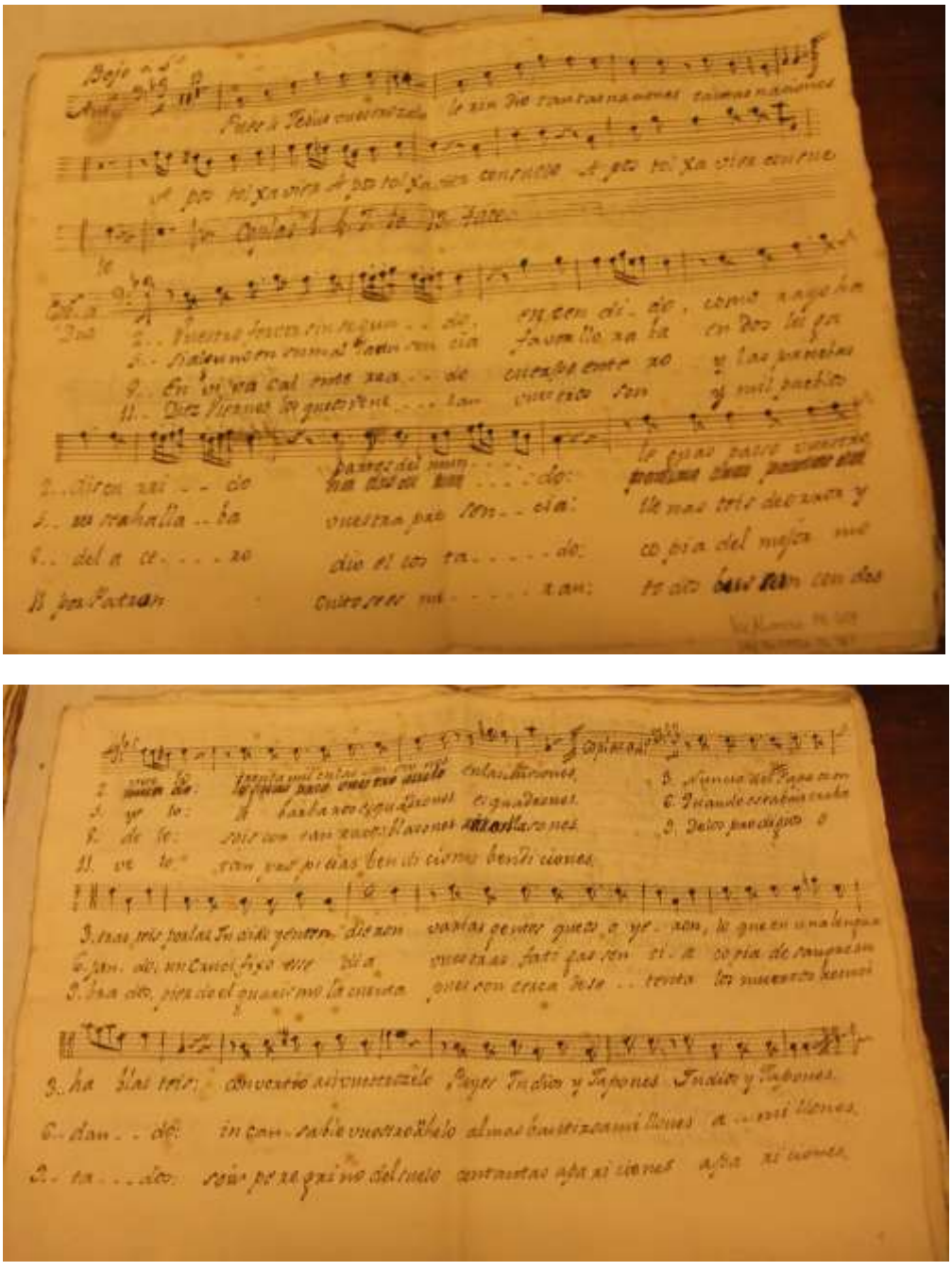

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
Baix p. 1 i 2

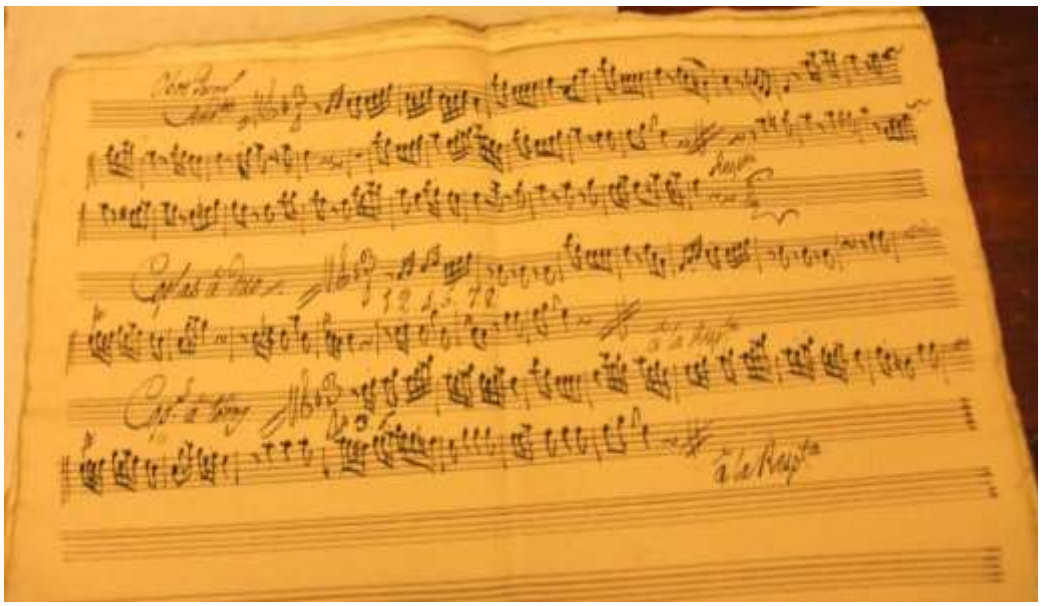

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
oboè principal

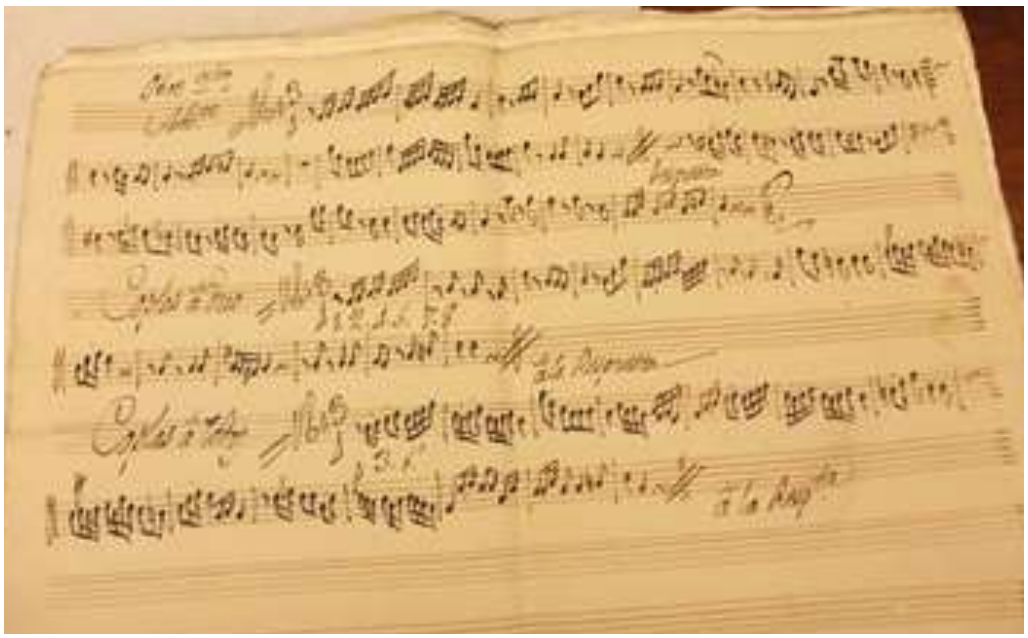

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
oboè 2n

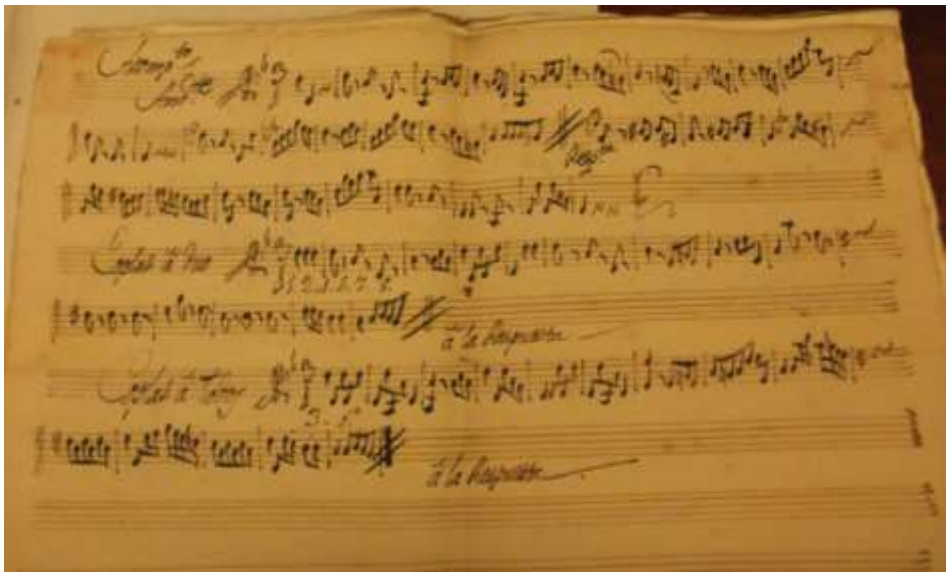

Gozos al Glorioso S. Francisco Javier, de Caietà Mensa
acompanyament

El text dels Goigs dedicats a Sant Francesc Xavier d'aquests dos compositors estan estructurat de la forma següent:

. *Gozos a San Francisco Xavier, de* Josep Pujol (1748)
El Tiple 1r i el Tiple 2n canten totes les estrofes a duo.

. Gozos al glorioso Francisco Javier, de Caieta Mensa
Tiple i Tenor canta: 1a, 3a, 4a, 6a, 7a i 10a
Contralt i Baix canten les estrofes: 2a, 5a, 8a i 11a
Tots canten el tornada i les estrofes: 3a, 6a, i 9a

Text de l'endreça i Tornada

Pues a Jesús vuestro celo
le rindió tantas oraciones
Dad a nuestros corazones
Apòstol Xavier consuelo

Estrofes

1ª: Xavier de noble hidalguía Navarra patria os ha dado
Ignacio os hizo soldado, Jesús os dio compañía;
los empleos os dio el cielo la tierra nuevas regiones

2ª: Vuestro fervor sin segundo en caridad encendido
como rayo ha discurrido por las tres partes del mundo
leguas pasó vuestro vuelo trenta mil en las misiones

3ª: Nuncio del Papa os entrasteis por las Indias y entendieron
varias gentes, que os oyeron, lo que en una lengua hablasteis
convirtió así nuestro celo Reyes, Indios y Japoneses

4ª: Fuego, tierra, vientos, mares, naufragios, pestes,
dolencias, os rindieron obediencias,
con portentos singulares hasta parar en el cielo

5ª: Si alguno en su mala ausencia favor lloraba
en dos lugares se hallaba vuestra presencia
llenasteis de honor y celo a barbaros escuadrones

6ª: Cuando errabais trabajando, un Crucifijo ese dia
vuestras fatigas sentía copia de sangre sudando
incansable vuestro anhelo almas bautizó a millones

7ª: Mas son de ciento y sesenta, rey nos vuestros convertidos
que los que han hoy pervertidos, halla el herege en su cuenta
Danos pueden sin recelo destro Pablo aclamaciones

8ª: En viva cal enterrado cuerpo entero
Y las pruebas del acero dio el costado
Copia del mejor modelo sois con tan raros blasones

9ª: De los prodigios obrados pierde el guarismo la cuenta
pues son cerca de setenta los muertos resucitados
sois peregrino del suelo con tantas apariciones

10ª: Vuestro novenario ha sido por vos al mundo inspirado,
y con el han alcanzado el favor que os han pedido
cesa todo desconsuelo con estas nuevas estaciones

11ª: Diez viernes los que os veneran vuestros son
y mil pueblos por Patron culto se esmeran
todos buscan con desvelo tan propicias bendiciones

Trobem també altres goigs a Sant Francesc Xavier en diversos arxius, com a mostra:

Fons musical de l'Arxiu Històric de Cervera
. Capsa 2A-2B-8 - *Gozos a 4 v. con violines y trompas a San Francisco Javier.*

Catálogo del archivo de música de la catedral de Huesca
. 229 - *Gozos de san Francisco Javier*. Eriste.

Fons de l'església parroquial de Sant Esteve d'Olot
Francesc Xavier Estorch Siqués
. 714 - *Gozos al Apostol de las Indias S. Francisco Javier* por F.J.E. y S. 1855

Arxiu Parroquial de Verdú
. *Gozos a San Francisco Javier*, a 4 veus.

Catálogo del archivo de música de la catedral de Albarracín
. 292 - *Gozos a 3 i 4 v. a Ntra. Señora del Pilar*, amb violins 1, 2, figle, orgue i *Gozos a San Francisco Javier*, a duo amb orgue

Euskal Musikagileen XIX. Mendeko partituren katalogoa. Catálogo de partituras del siglo XIX de compositores vasco-navarro
Mariano García Zalba (1809-1869)
. 271 - *Gozos a Sant Francisco Javier*. Pamplona: F. Ripalda [1890c]. Re Mayor.

Archivo histórico de la Unión Musical Española
Mariano García
. 7166 - *Gozos a San Francisco Javier*. F. Ripalda, ed. Partitura. Plantilla: VV, órg. G-8833/

Cancionero musical de la provincia de Zaragoza
. 36 - *Gozos a san Francisco Javier.* Tobed y Santa Cruz de Grío.

Jerónimo de Carrión y León (*1661c; †1721)
. *Gozos de San Francisco Javier,* a 7 veus i acompanyament

Premi Pare Ignasi Puig i Simon 2017: La Música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola i de la Companyia de Jesús a la ciutat de Manresa. Materials per al seu estudi.
Glòria Ballús Casóliva

5.6.- Obres dedicades a Sant Lluis Gonçaga

Hagiografia

Sant Lluís Gonçaga (*1568; †1591), italià fill de Ferrante Gonçaga, marquès de Castiglione delle Stiviere i de Marta Tana, de Santena. Va néixer al Castell familiar i era el primer de set fills.

Va rebre la primera comunió del Bisbe Carles Borromeu (1580) i el 1581 es desplaçà a Madrid, per servir al rei Felip II. Va estudiar lletres, ciències i filosofia i ingressà al noviciat de la Companyia de Jesús, a Roma, malgrat l'oposició del seu pare.

Entre 1590-1591 hi va haver una sèrie de malalties infecciones a Roma, amb multitud de morts, Lluis Gonçaga amb altres companys va ajudar als malalts, i així va agafar la malaltia i morir als 23 anys. L'enterraren a l'església de Sant Ignasi, a Roma.

Va ser beatificat pel papa Pau V (19.10.1605) i canonitzat (31.12.1726) pel papa Benet XIII, juntament amb Estanislau de Kostka, un altre jesuïta.

En el 1729 el nomenaren protector dels estudiants i el 1926, el papa Pius XI el proclamà Sant de la joventut catòlica. Celebra la seva festivitat el 21 de juny.

Sant Lluís Gonçaga

La representació tradicional de la seva iconografia és vestit sempre amb sotana negra i en la majoria de les vegades, amb sobrepellís blanc, situat davant d'un altar i agafant o abraçant una talla del crucificat; i als seus peus generalment trobarem una corona, en al·lusió a la seva renúncia del marquesat de Castiglione, i porta una vara d'assutzena (lliri blanc) flor que simbolitza la puresa, i en algunes representacions el porten uns angelets.

La consagración de San Luis Gonzaga como Patrono de la Juventud,
obra atribuida a Francisco de Goya (1763–1764)
Museo de Zaragoza

A Manresa va tenir gran devoció Sant Lluis, patró de la joventut. Hi havia la Congregació dels "Lluisos", que feien diverses activitats.

Sant Lluis a l'església de la Santa Cova de Manresa

Obres dedicades a Sant Lluis Gonzaça

De les obres dedicades a Sant Lluis, relacionades amb Manresa, anotem els goigs i els himnes conservats, principalment, en l'Arxiu Històric de Manresa, en els Fons de Sarret i Arbós, de Domingo Botifoll i de Josep M. Gasol.

Goigs dedicats a Sant Lluis Gonçaga

Goigs 1 (1853)
. Gozos del angélico jesuita S. Luis Gonzaga
Editat; Vic, Pablo Trullás, 1853
Es tracta d'uns goigs editats en fulla volant, sense melodia.

Text de l'Endreça i Tornada;

Ejemplo de perfección,
de toda virtud modelo.
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga nuestro patrón.

Aquesta text figura en la partitura manuscrita del mestre de capella Caietà Mensa, escrita a 4 veus (Soprano 1, 2, Contralt i Baix) amb acompanyament de dos violins 1, 2, dues flautes 1, 2, trompes en C (Do) i baix. Manuscrit: Ms 655-6, de l'Arxiu de Manuscrits Musicals de la Seu de Manresa, i a la portada anota l'any 1828.

Una altra partitura, posterior, datada l'any 1859, que segueix el mateix text, i també del mateix arxiu, Ms. 465, és del mestre de capella Francisco Escorsell, a tres veus i afegeix a la portada "y si se quiere pueden cantarse a dos tiples solos". En una altra portada anota "A dosTiples y Bajo, con violines, flauta, clarinetes, cornetin, trompas y contrabajo. Pueden tocarse con violines solos". Les anotem després de les particel·les de Caietà Mensa.

Això indicaria que era un text que s'hauria utilitzat sovint, doncs dos dels mestres de capella de la col·legiata basílica de la Seu li han posat música. Encara que era freqüent, en aquesta època, d"utilitzar" les obres d'autors anteriors, si s'interpretaven sovint, era necessari canviar les melodies. Per altra banda també al trobar les particel·les d'instruments, en dóna notícia dels que

eren habituals i que acompanyaven a la capella de música. Per tant podem afirmar que hi havia músics instrumentistes (o ministrils) que tocaven de forma puntual en les festivitats.

Goigs 2 (1854)
. Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga, patrón de la juventud
Editat: Manresa, Imprenta de Pablo Roca, 1854
Es tracta d'uns goigs editats en fulla volant, sense melodia.
El text és el mateix que els goigs 1.

Goigs 3 (1891)
. Gozos al angélico joven San Luis Gonzaga. Patrón de la juventud
Editat: Imprenta de Guasp, 1891
El text és el mateix que els goigs 1 i 2

Goigs 4:
. Gozos en alabanza del angélico joven San Luis Gonzaga espejo de castidad y protector de la juventut
Editat:
El text és el mateix que els goigs 1, 2 i 3

Goigs 5:
. Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga
Editat:
El text és el mateix que els goigs 1 al 4

Goigs 6:
. Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga
Editat
El text és el mateix que els goigs 1 al 5

S'anoten les particel·les (veus i instruments) per cantar el text dels Goigs de l'1 al 6:

. Partitura de Caietà Mensa, any 1828, amb l'estructura instrumental: Tiple 1, 2, Contralt 1, Baix, violí 1, 2, flauta 1, 2, trompa en Do, baix instrumental.

. Partitura de Francisco Escorsell, any 1859, amb l'estructura instrumental: Tiple 1, 2n, Baix, violi 1, 2, flauta, clarinet, cornetín en Si bemoll, trompa en Fa, contrabaix i acompanyament (orgue)

Goigs 7 (1861)
. Goigs al Angelich S. Lluis Gonzaga
Editat: Vic, Impremta de Llucià Anglada, 1861
Es tracta d'uns goigs editats en fulla volant sense melodia.

Text de l'Endreça i Tornada:

Puig sou en mèrits riquíssim,
i un brillant sol en virtut:
O Lluis, Angel puríssim,
preserveu la joventut.

Goigs 8
. Goigs al Angélich S. Lluis Gonzaga
Editat: no està anotat
Es tracta d'uns goigs editats en fulla volant, sense data, i sense melodia.
El text és el mateix que els goigs 7

Partitura: S'inclou la partitura a tres veus (Tiple, Tenor i Baix), d'autor anònim, i cada una de les particel·les per cantar els Goigs n. 7 i 8.

Goigs 9 (1968)
. Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga
Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
Text antic anònim, revisat per Ricard Vives i Sabaté
Xilografia antiga anònima
Publicats en la commemoració del IV centenari del naixement de Sant Lluis Gonçaga (09.03.1968)
Edició patrocinada per Lluis Bonet i Punsoda, secretari dels Amics dels Goigs de Barcelona

Text de l'Endreça i Tornada:

Puix ens nous model notable
per vostra excelsa virtut:
Sant Lluís, sant admirable,
preserveu la joventut!

Goigs 10
. Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga

Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
Text antic anònim, revisat per Ricard Vives i Sabaté
La mateixa edició en color dels goigs 9
El mateix text que els goigs 9

Goigs 11
. Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga. Excels patró de la seva parròquia de Barcelona
Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
Text antic anònim, revisat per Ricard Vives i Sabaté
El mateix text que els goigs 9 i 10

Goigs 12
. *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga venerat a l'església de Sant Felip Neri de la ciutat de Vic*
Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
Text antic anònim, revisat per Ricard Vives i Sabaté
El mateix text que els goigs 9 a l'11

Goigs13
. *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga venerat a la parròquia de la Divina Pastora de la ciutat de Vic*
Editat
Text antic anònim, revisat per Ricard Vives i Sabaté
Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
El mateix text que els goigs 9 al 12

Goigs 14
. Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonzaga venerat a la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès
Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
Text antic anònim, revisat per Ricard Vives i Sabaté
Editat: no està anotat
El mateix text que els goigs 9 al 13

Goigs 15
. Goigs a llaor de Sant Lluis Gonçaga
Edició patrocinada per Lluís Albalate i Guillamón, fill de Vilanova i La Geltrú
Nova versió de l'anterior edició de 1968, amb la música al darrere.
El mateix text que els goigs 9 al 14

Goigs 16
. Gozos al angelico joven S. Luis Gonzaga
Editat: Manresa, Impremta Luis Roca, S. Miguel, 15

Text de l'Endreça i Tornada

Pues que con Dios puedes tanto
que cuanto pides alcanzas:
Pide a Dios que yo te imite,
Santo joven, Luis Gonzaga.

Goigs 17
. Gozos al angélico joven San Luis Gonzaga
(juntament amb goigs a la Purísima Concepción)
Editat: Manresa, Impremta Luis Roca, S. Miguel, 15
El mateix text que els goigs 16

La partitura per cantar els goigs n. 16 i 17, *Gozos al angelico joven S. Luis Gonzaga*, és de Francisco Escorsell[99], pbre., any 1872, que s'anota a continuació. És un manuscrit per a cor a dues veus i acompanyament, trobat a l'Arxiu de Manuscrits Musicals de la Seu (Ms. 323).

Goigs 18 (1968)
. Goigs de Sant Lluis Gonçaga
Edició en el IV centenari del naixement de Sant Lluís Gonçaga (09.03.1568)
Fragment

[99] El manresà Francisco Escorsell (*1829; †1900) és un músic representatiu d'una època, amb una gran implicació a la música de la col·legiata-basílica de Santa Mzaria de la Seu de Manresa. Quan tenia 26 anys (l'any 1855) va demanar el càrrec de Mestre de Capella, que li fou concedida. A l'any 1862, el Sr. Bisbe de Vic, Juan J. Castañer, per tant set anys després, li revalidà el títol, i li afegí el de soxantre (recordem que era regir el cant pla o cant gregorià). A l'any 1865, que va morir el Rnt. Mariano Matarrodona, també li donen el càrrec d'organista. Així va ocupar els tres càrrecs fins l'any 1897 que, amb 68 anys, se li va concedit la jubilació per raó d'un privilegi de la Comunitat de la Seu, remarcant *l'amor i el gran carinyo que sempre havia professat en els càrrecs que, tan brillantment, havia desempenyat.* Les composicions del mestre Escorsell són per a Cor a Cant Pla o Gregorià i per a la Capella de música i l'Escolania amb un ampli repertori, majoritàriament amb acompanyament d'harmònium o orgue. Cal destacar: *Himno a los Santos Mártires Patronos de Manresa San Mauricio, San Fructuoso y Santa Inés,* a tres veus i acompanyament, i els *Goigs dels Sants Màrtirs Patrons,* a quatre veus: dos Tiples, Tenor i Baix i acompanyament. A la portada hi ha l'anotació: "1876. Exposició solemne de les Relíquies".

Autor P. Hilari d'Arenys de Mar, o.f.m.

Text de l'Endreça i Tornada
D'avior molt esclarida
i més alt en santedat:
Conserveu la nostra vida
tota neta de pecat.

Goigs 19 (1974)
. Goigs en lloança de Sant Lluis Gonzaga, confessor que es venera al temple parroquial de Teià
Text Pere Julià i Lladó – Dibuix de R. Vives i Sabaté de la imatge venerada a Teià, segons fotografia de Josep Duran i Duran (1974)
Editat (sense nom)

Text de l'Endreça i Tornada
En tot el món cristià
de la joventut sou guia:
Vulgueu Sant Lluís guardar
a tot el qui en Vós confia.

Goigs 20 (s. XIX)
. Gozos a San Luis Gonzaga, patrón de la juventut,
Autor: Francisco Andrevi[100], pbre.
Manuscrit
Per a dues veus (Tenor 1, 2,) i acompanyament.

Text de l'Endreça i la Tornada
Caros jóvenes cantemos
con indecible fervor
Gloria al ángel de pureza

[100] Francesc Xavier Andreví i Castellà **(***1786; †1853), natural de Sanaüja (Lleida) va ostentar càrrecs de mestre de capella en les més importants catedrals de la península, Santa Maria del Mar de Barcelona, Segorbe, València, Sevilla, va acabar a la Capella del Rei Ferran VII, (1830) que era per un músic el màxim que podia aspirar. Per qüestions polítiques en el 1836 va marxar a Bordeus, on va ser nomenat Mestre de Capella de la catedral de sant Andreu, i després passà a París, a l'església de Saint Pierre de Chaillot, on fou organista: en el 1849 retornà a Barcelona, on obtingué un càrrec a l'església de la Mercè, fins a la seva mort el 1853. La seva obra és molt àmplia. Va escriure música religiosa però també música instrumental (per orquestra i de cambra), amb català, castellà, francès i llatí. També va fer classes de composició en el primer Conservatori de Música de Madrid. Va ser molt reconegut en la seva època i per tant la difusió de les seves obres, doncs estan escampades arreu de la península, a França, i a Amèrica llatina. Per ampliar veure: BALLÚS CASÓLIVA, Glòria; EZQUERRO ESTEBAN, Antonio: *Música en Imágenes. Francesc Andreví (*1786; †1853). Músico de Iglésia y compositor cosmopolita en un mundo cambiante*. Madrid, Alpuerto, 2016.

Gloria a nuestro protector.

Himnes dedicats a Sant Lluís Gonçaga:

Himne 1
. Himne a Sant Lluis Gonzaga, anònim,
Partitura en Sol Major i compàs quaternari, per a piano i contrabaix, d'autor anònim, i el text, també anònim.
A dues veus, amb acompanyament d'orgue i de contrabaix

Text del Refrany o Tornada[101]

De Gonzaga la sien bendecida
[?] con lauro esplendente
Ya su mundo y a su pompa
[?] conculcó con su heroico teson.

Himne 2 (1854)
. *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes festes que li dedica la juventut de la vila de Taradell*
Editat: Vic, Impremta de Soler germans, 1854

Text del refrany o Tornada

Fugim sens mes tardança
del món que vil alaga:
Seguim tots a Gonzaga
seguim-lo fins al cel.

Nota: Desconec les festes que dedicaren en aquest any (1854) a Sant Lluis, però coincideix en la data amb la festa de renovació del vot de poble, dedicada a Sant Sebastià, (celebració que prové del s. XVI) amb motiu de la pesta que va patir el poble. També en aquest any apareix la primera escola pública de noies a Taradell.

La partitura d'aquest Himne *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes festes que li dedica la juventut de la vila de Taradell,* és a tres veus (S 1, 2, B), d'autor anònim, trobada en un arxiu familiar manresà, sense identificar-ne el nom de l'autor de la música.

[101] L'escriptura manuscrita i molt suau no permet anotar exactament tot el text.

Posteriorment, datada a l'any 1869, amb el títol *Himno a S. Luis Gonzaga*, *en catalán, a tres partes y orquesta*, segons la particel·la del primer cor, i a tres cors, dos flautes, dos cornetins i dos baixos segons la portada, es troba a l'Arxiu de Manuscrits Musicals de la col·legiata-basílica de Santa Maria de la Seu, una altra partitura ─Ms. 306─, signada pel mestre de capella Francisco Escorsell, que porta el mateix text en català. S'anota al final les partitures manuscrites de les veus, ja que no s'han trobat les dels instruments que indica.

Per tant d'aquest *Himne a Sant Lluis* hi ha la versió editada el 1854, sense la melodia, com a fulla volant, per les festes que se li dedicaren a Taradell, però hi han dues partitures manuscrites de la melodia a tres veus, una d'anònima i l'altra del mestre de capella de la Seu manresana Francisco Escorsell, datada el 1869, que segueixen el mateix text que la fulla volant.

Goigs 1: *Gozos del angélico jesuita S. Luis Gonzaga*

GOZOS DEL ANGÉLICO JESUITA S. LUIS GONZAGA.

CORO

Ejemplar de perfeccion,
de toda virtud modelo,
Sed en todo devotísimo,
Gonzaga nuestro patron.

De Gonzaga en noble cuna
fue Castellon vuestro oriente,
que en Vos sobérbio ostentóse
con la santidad su alcurnia:
De la gracia en pequeños
rasgos ántes, que del suelo.
Sed, etc.

Jesus, María dijeron
luego al hollar vuestras lábias,
que nunca en ellas vendrian
de otro lenguage especies:
A Dios dieke el corazon
desde niño sin estrépito.
Sed, etc.

Siempre á mas honor aspira
la virtud de vuestro pecho,
que publico con desprecio
el poder de la nobleza
Bocle de la noche el velo
vuestra alta contemplacion.
Sed, etc.

Cuando apénas en la cuna
estabais al dulce sueño
os creyeis como dueño
la actividad de la llama:
Os libró del agua el cieño
acento á nuestros oidos.
Sed, etc.

Aunque como Angel subis
de la virtud á la altura
por ciencia á la cristiana
aquilata su aplicacion:
Alas vuestro corazon
tiene para tanto vuelo.
Sed, etc.

Niño á María obsequiais
con voto de virginidad,
y de cualquier frivolidad
á la menor sombra huyendo:
Con todo en la confesion
sufrian mar de llanto y duelo.
Sed, etc.

De ángeles por el sustento
anhelais con tal deseo,
que os le dió el gran Borromeo
con indecible contento:
Se os abrazo el corazon
hecho un Etna, un Mongibelo.
Sed, etc.

De la juventud espejo
para que fuereis un dia,
os llamó á la compañía
la *Virgen del Buen Consejo*:
Bienaventu la religion
con inocencia, alas y anhelo.
Sed, etc.

Con Angelica entereza
del mundo ya retirado,
aun desde el noviciado
con Dios solo es vuestro trato:
Absorto en contemplacion
eras de ángeles modelo.
Sed, etc.

En las ciencias Querubin
luego os mostrais estudiando,
y al Dios de amor contemplando
sois teólogo Serafin:
Toma al cielo por blason
estamos luego del suelo.
Sed, etc.

De dolencias la Piscina
Angel de vida es pública
vuestro poder multiplica
aceite, vino y harina:
De agenas dudas cauce
dais con diestra del cielo.
Sed, etc.

Mayor en lo celestial
es con vuestra asistencia,
quien de virtud pide ciencia
segura tiene el caudal:
Milagros de devocion
son fruto de vuestro celo
Sed, etc.

VUELTA.

Ejemplar de devocion,
de toda virtud modelo.
Sed en todo devotísimo,
Gonzaga nuestro patron.

℣. *Ora pro nobis Beate Aloisi.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Celestium donorum distributor Deus, qui in angelico juvene Aloisio mirum sibi innocentiam pari cum penitentia coniunxit, quæsumus ut qui merita eius proferimus concede, ut innocentiam non secuti, penitentiam imitemur. Per Christum, etc. Amen.

Vich: Por Pablo Trullás. —1853.

Gozos del angélico jesuita S. Luis Gonzaga
Vic, Pablo Trullás, 1853

Goigs 1

Goigs 2: *Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga, patrón de la juventud*

GOZOS DEL AN-
GEL JESUITA
SAN LUIS
GONZAGA,
PATRON DE
LA JUVENTUD.

S. LUIS GONZAGA.

Egemplar de perfeccion,
de toda virtud modelo:
Sol en todo descubierto,
Gonzaga nuestro Patron.

De Gonzaga en noble cuna
fue Castellon vuestro Oriente,
que en Vos nobleza ensalza,
con la santidad se alcanza:
de la gracia en posesion
entrais antes que del suelo, &c.

Jesus, Maria dijeron
luego el hablar vuestros labios,
que nunca en ellos resabios
de otro lenguage cupieron:
á Dios diste el corazon
desde niño en recreo, &c.

Siempre á mas fervor aspira
la virtud de vuestro pecho,
que publicó con desprecio
el Padre de la mentira:
burla de la noche el velo
vuestra alta contemplacion, &c.

Cuando ensalzado en la cuna
estabais al dulce sueño
os respetó como dueño
la actividad de la llama:
os libró del agua el Cielo
atento á vuestra oracion, &c.

Aunque como Angel volais
de la virtud á la altura,
por silicio á la cintura
espuelas os aplicais:
ellas vuestros corazon
tiene para tanto vuelo, &c.

Niño á María ofrecisteis
con voto virginidad,
y de cualquier liviandad
á la menor sombra huisteis:
con todo en la confesion
sufrais mar de llanto y duelo, &c.

De angeles por el sustento
anhelais con tal deseo,
que os le dió el gran Borromeo
con indecible contento:
se os abrasó el corazon
hecho un Etna un Mongibelo, &c.

De la Juventud espejo
para que fuereis un dia
os llamó á la Compañía
la Virgen del Buen Consejo:
buscasteis la Religion
con ansias, afan, y anhelo, &c.

Con angelico recato
del mundo ya retirado
aun desde el noviciado
con Dios sois en vuestro trato:
abierta en contemplacion
sois de Angeles modelo, &c.

En las ciencias Querubin
luego os mostrais estudiando,
y al Dios de amor contemplando
sois Teologo Serafin:
toma el Cielo por blason
vuestros luego del suelo, &c.

De dolencias la Piscina
Angel de vida es publica,
vuestro poder multiplica
aceite, vino, y arina:
de agenas dolias ruego
dais con dinero del Cielo, &c.

Mayor en lo celestial
es aun vuestra asistencia:
quien de virtud pide ciencia
seguro tiene el caudal:
milagros de devocion
son fruto de vuestro celo, &c.

VUELTA.

Egemplar de devocion
de toda virtud modelo:
Sol en todo descubierto,
Gonzaga nuestro Patron.

℣. Ora pro nobis Sancte Aloysi. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

ORACION.

Deus, cui sanctum Aloysium distributor Deus, qui in Angelico Sanctus Aloysius mirum vitæ innocentiam pari cum pœnitentiæ excitasti: ejus meritis, & precibus concede, ut innocentiam non acriti præditum imitemur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

MANRESA: IMPRENTA DE PABLO ROCA, AÑO 1854.

Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga, patrón de la juventud
Manresa, Imprenta de Pablo Roca, 1854

Goigs 2

Goigs 3: *Gozos al angélico joven San Luis Gonzaga. Patrón de la juventud*

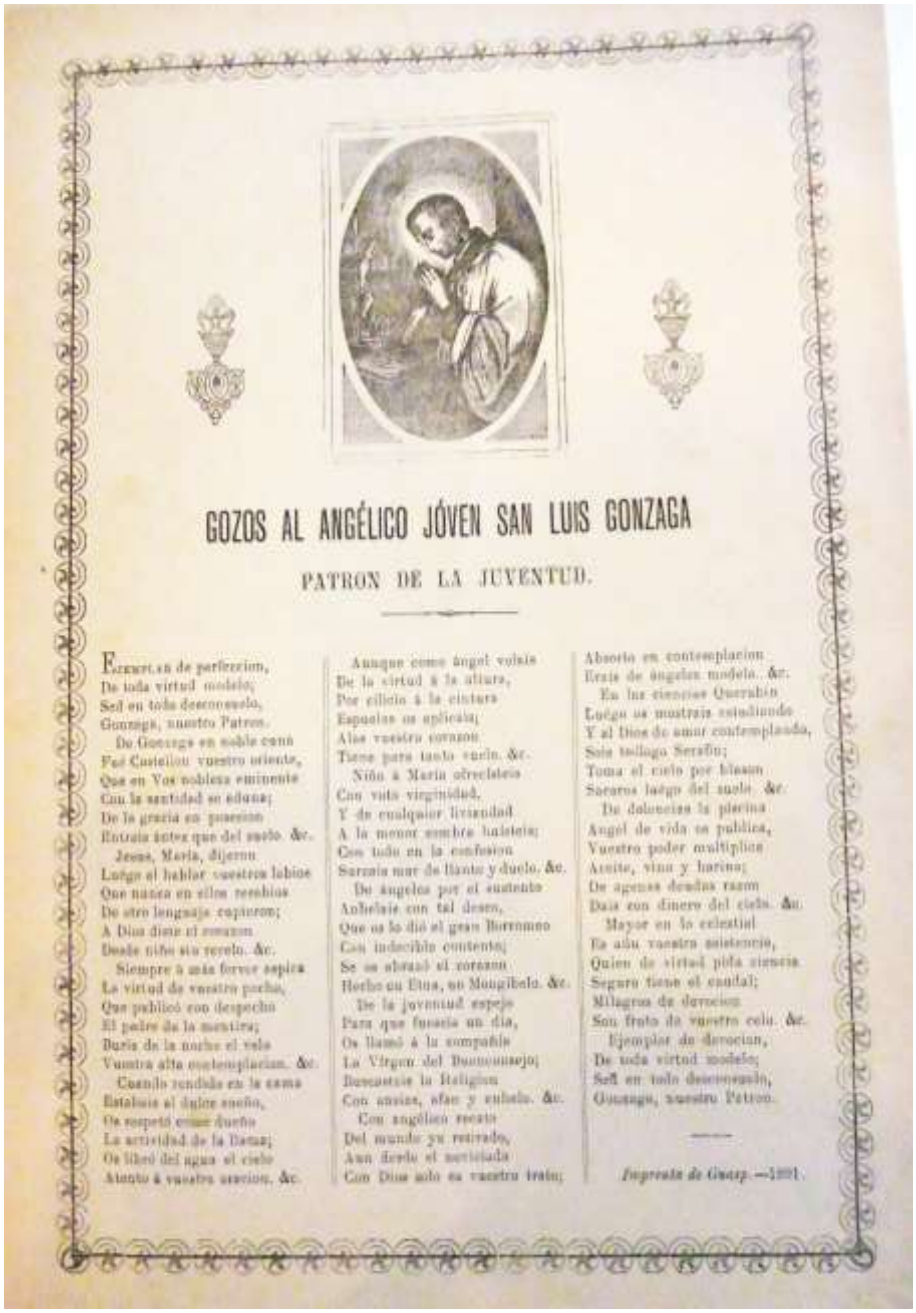

GOZOS AL ANGÉLICO JÓVEN SAN LUIS GONZAGA

PATRON DE LA JUVENTUD.

Fenix de perfeccion,
De toda virtud modelo;
Sed en todo desvelado,
Gonzaga, nuestro Patron.
De Gonzaga en noble cuna
Fué Castellon vuestro oriente,
Que en Vos nobleza eminente
Con la santidad se educa;
De la gracia en posesion
Entrais ántes que del suelo. &c.
Jesus, María, dijerun
Luégo al hablar vuestros labios
Que nunca en ellos resabios
De otro lenguaje cupieron;
A Dios diste el corazon
Desde niño sin recelo. &c.
Siempre á mas fervor aspira
La virtud de vuestro pecho;
Que publicó con despecho
El padre de la mentira;
Burla de la noche el velo
Vuestra alta contemplacion. &c.
Cuando rendido en la cama
Estabais al dulce sueño,
Os respetó como dueño
La actividad de la llama;
Os libró del agua el cielo
Atento á vuestra oracion. &c.
Aunque como ángel volais
De la virtud á la altura,
Por cilicio á la cintura
Espinas os aplicais;
Alas vuestro corazon
Tiene para tanto vuelo. &c.
Niño á María ofrecisteis
Con voto virginidad,
Y de cualquier livandad
A la menor sombra huisteis;
Con todo en la confesion
Sarcasis mar de llanto y duelo. &c.
De ángeles por el sustento
Anhelais con tal deseo,
Que os lo dió el gran Borromeo
Con indecible contento;
Se os abrasó el corazon
Hecho en Dios, su Mongibelo. &c.
De la juventud espejo
Para que fuerais un dia,
Os llamó á la compañía
La Virgen del Buenconsejo;
Buscasteis la Religion
Con ansias, afan y zelosía. &c.
Con angélico recato
Del mundo ya retirado,
Aun desde el noviciado
Con Dios solo en vuestro trato;
Absorto en contemplacion
Erais de ángeles modelo. &c.
En las ciencias Querubin
Luégo os mostrais estudiando
Y al Dios de amor contemplando,
Sois trollago Serafin;
Toma el cielo por blason
Sacaros luégo del suelo. &c.
De dulcezas la plenitud
Angel de vida os publica,
Vuestro poder multiplica
Aceite, vino y harina;
De agenas deudas rasgo
Dais con dinero del cielo. &c.
Mayor en lo celestial
Es aun vuestra asistencia,
Quien de virtud pida ciencia
Seguro tiene el caudal;
Milagros de devocion
Son fruto de vuestro celo. &c.
Ejemplar de devocion,
De toda virtud modelo;
Sed en todo desvelado,
Gonzaga, nuestro Patron.

Imprenta de Guasp.—1891.

Gozos al angélico joven San Luis Gonzaga
Patrón de la juventud
Imprenta de Guasp, 1891

Goigs 3

Goigs 4: *Gozos en alabanza del angélico joven San Luis Gonzaga espejo de castidad y protector de la juventut*

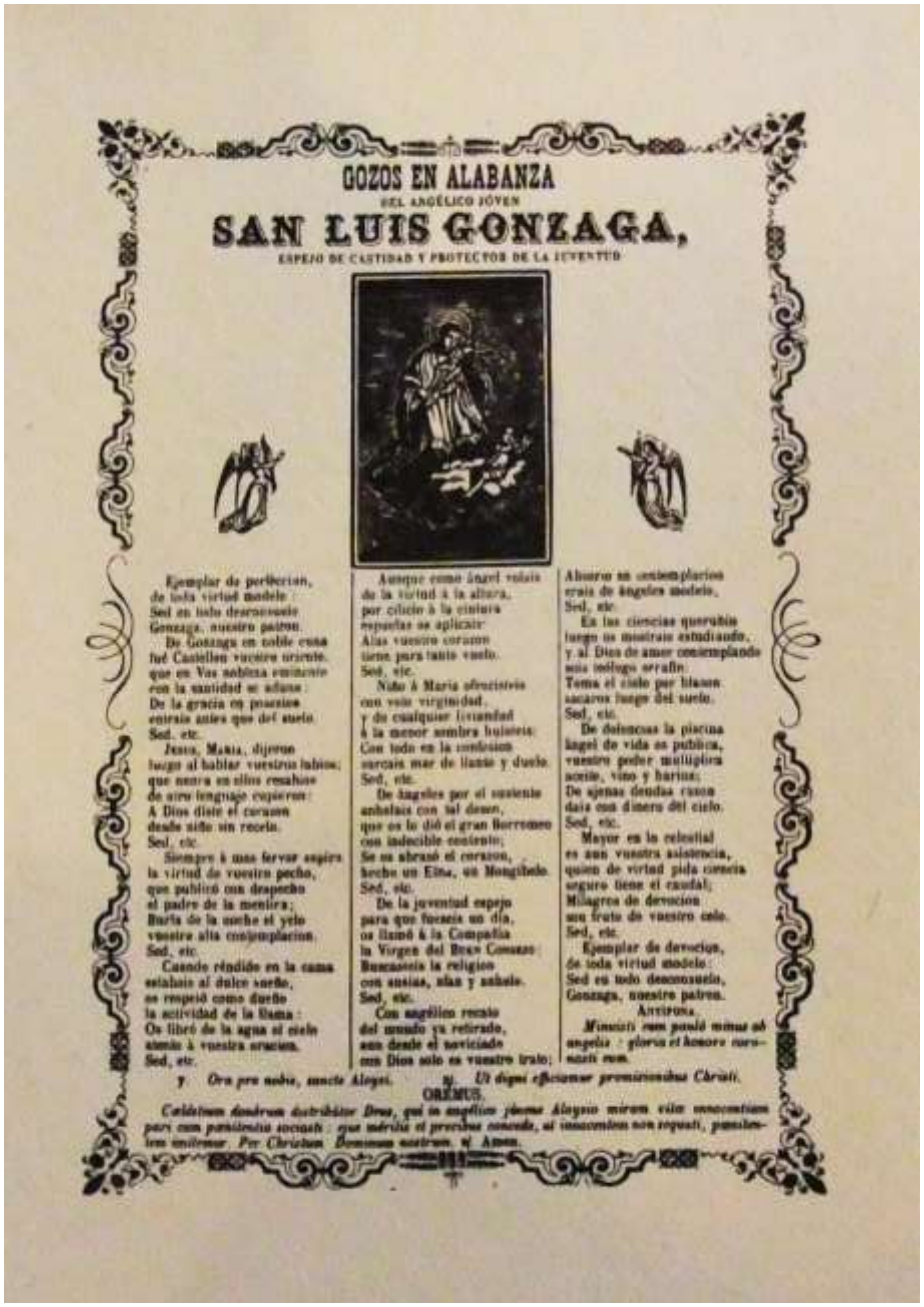

GOZOS EN ALABANZA
DEL ANGÉLICO JÓVEN
SAN LUIS GONZAGA,
ESPEJO DE CASTIDAD Y PROTECTOR DE LA JUVENTUD

Ejemplar de perfeccion,
de toda virtud modelo:
Sed en todo desconsuelo
Gonzaga, nuestro patron.
De Gonzaga en noble cuna
fué Castellon vuestro oriente,
que en Vos nobleza eminente
con la santidad se aduna:
De la gracia en posesion
entrais antes que del suelo.
Sed, etc.
Jesus, Maria, dijeron
luego al hablar vuestros labios;
que nunca en ellos resabios
de otro lenguaje cupieron:
A Dios diste el corazon
desde niño sin recelo.
Sed, etc.
Siempre á mas fervor aspira
la virtud de vuestro pecho,
que publicó con despecho
el padre de la mentira;
Burla de la noche el yelo
vuestra alta contemplacion.
Sed, etc.
Cuando rendido en la cama
estabais al dulce sueño,
os respetó como dueño
la actividad de la llama:
Os libró de la agua el cielo
atento á vuestra oracion.
Sed, etc.

Aunque como ángel volais
de la virtud á la altura,
por cilicio á la cintura
espuelas os aplicais:
Alas vuestro corazon
tiene para tanto vuelo.
Sed, etc.
Niño á Maria ofrecisteis
con voto virginidad,
y de cualquier liviandad
á la menor sombra huisteis:
Con todo en la confesion
surcais mar de llanto y duelo.
Sed, etc.
De ángeles por el sustento
anhelais con tal deseo,
que os lo dió el gran Borromeo
con indecible contento;
Se os abrasó el corazon,
hecho un Etna, un Mongibelo.
Sed, etc.
De la juventud espejo
para que fueseis un dia,
os llamó á la Compañia
la Virgen del Buen Consejo:
Buscaseis la religion
con ansias, afan y anhelo.
Sed, etc.
Con angélico recato
del mundo ya retirado,
aun desde el noviciado
con Dios solo es vuestro trato;

Absorto en contemplacion
erais de ángeles modelo.
Sed, etc.
En las ciencias querubin
luego os mostrais estudiando,
y al Dios de amor contemplando
sois teólogo serafin:
Toma el cielo por blason
sacaros luego del suelo.
Sed, etc.
De dolencias la piscina
ángel de vida os publica,
vuestro poder multiplica
aceite, vino y harina;
De ajenas deudas razon
dais con dinero del cielo.
Sed, etc.
Mayor en lo celestial
es aun vuestra asistencia,
quien de virtud pida ciencia
seguro tiene el caudal;
Milagros de devocion
son fruto de vuestro celo.
Sed, etc.
Ejemplar de devocion,
de toda virtud modelo:
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga, nuestro patron.

ANTIPONA.

Minuisti eum paulò minus ab angelis: gloria et honore coronasti eum.

℣. *Ora pro nobis, sancte Aloysi.* ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS.

Cœlestium donorum distributor Deus, qui in angelico juvene Aloysio miram vitæ innocentiam pari cum pœnitentia sociasti: ejus meritis et precibus concede, ut innocentem non sequati, pœnitentem imitemur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Gozos en alabanza del angélico joven San Luis Gonzaga espejo de castidad y protector de la juventut

Goigs 4

Goigs 5: *Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga*

Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga
Goigs 5

Goigs 6: *Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga*

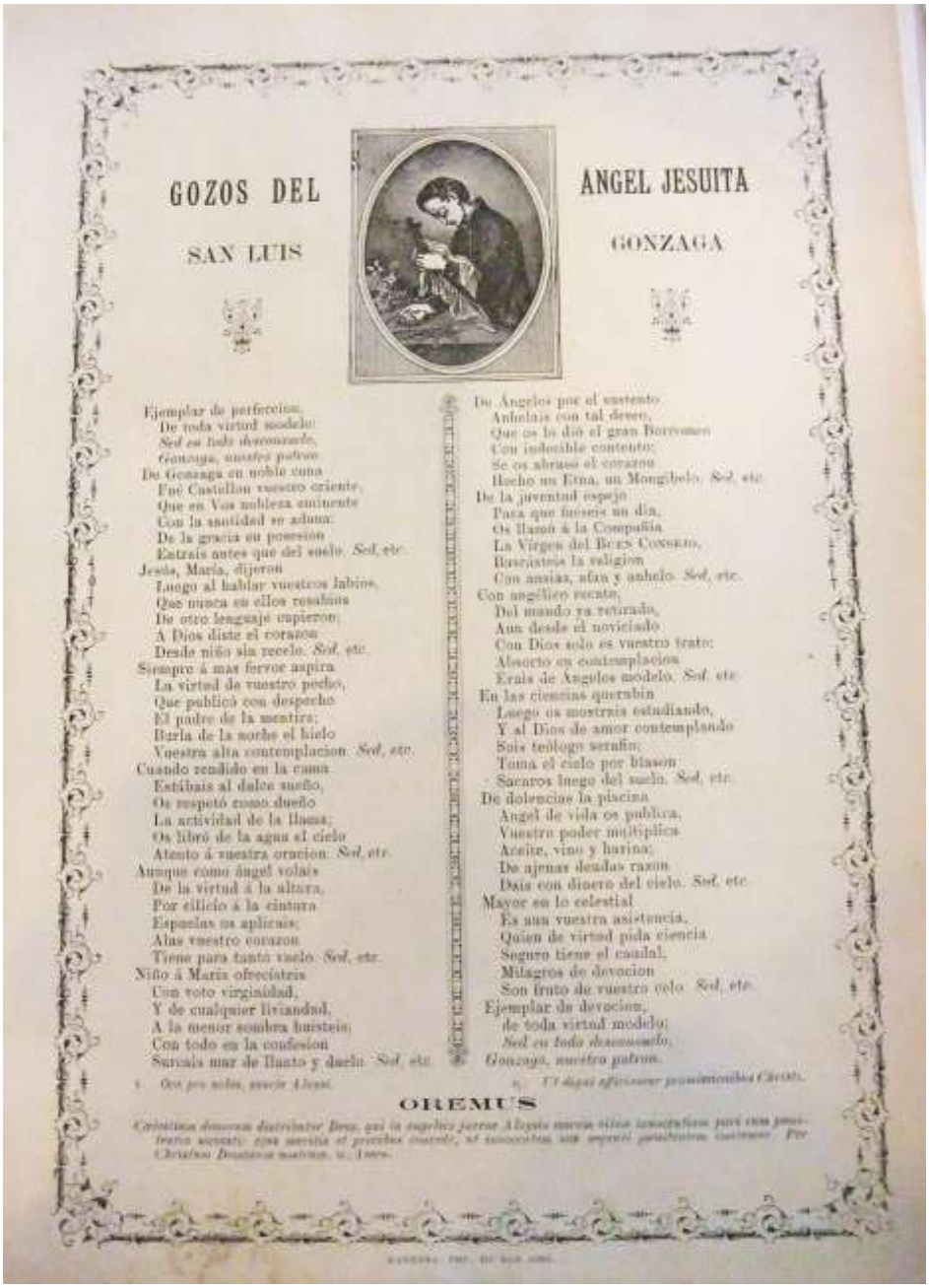

GOZOS DEL ANGEL JESUITA

SAN LUIS GONZAGA

Ejemplar de perfeccion,
De toda virtud modelo:
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga, nuestro patron.
De Gonzaga en noble cuna
Fué Castellon vuestro oriente,
Que en Vos nobleza eminente
Con la santidad se aduna:
De la gracia en posesion
Entrais antes que del suelo. *Sed, etc.*
Jesús, María, dijeron
Luego al hablar vuestros labios,
Que nunca en ellos resabios
De otro lenguaje cupieron;
A Dios diste el corazon
Desde niño sin recelo. *Sed, etc.*
Siempre á mas fervor aspira
La virtud de vuestro pecho,
Que publicó con despecho
El padre de la mentira;
Burla de la noche el hielo
Vuestra alta contemplacion. *Sed, etc.*
Cuando rendido en la cama
Estábais al dulce sueño,
Os respetó como dueño
La actividad de la llama;
Os libró de la agua el cielo
Atento á vuestra oracion. *Sed, etc.*
Aunque como ángel volais
De la virtud á la altura,
Por cilicio á la cintura
Espuelas os aplicais;
Alas vuestro corazon
Tiene para tanto vuelo. *Sed, etc.*
Niño á María ofreciéstis
Con voto virginidad,
Y de cualquier liviandad,
A la menor sombra huisteis;
Con todo en la confesion
Surcais mar de llanto y duelo. *Sed, etc.*

De Ángeles por el sustento
Anhelais con tal deseo,
Que os lo dió el gran Borromeo
Con indecible contento;
Se os abrasó el corazon
Hecho un Etna, un Mongibelo. *Sed, etc.*
De la juventud espejo
Para que fueseis un dia,
Os llamó á la Compañía
La Virgen del Buen Consejo,
Buscásteis la religion
Con ansias, afan y anhelo. *Sed, etc.*
Con angélico recato,
Del mundo ya retirado,
Aun desde el noviciado
Con Dios solo es vuestro trato;
Absorto en contemplacion
Erais de Ángeles modelo. *Sed, etc.*
En las ciencias querubin
Luego os mostrais estudiando,
Y al Dios de amor contemplando
Sois teólogo serafin;
Toma el cielo por blason
Sacaros luego del suelo. *Sed, etc.*
De dolencias la piscina
Angel de vida os publica,
Vuestro poder multiplica
Aceite, vino y harina;
De ajenas deudas razon
Dais con dinero del cielo. *Sed, etc.*
Mayor en lo celestial
Es aun vuestra asistencia,
Quien de virtud pida ciencia
Seguro tiene el caudal;
Milagros de devocion
Son fruto de vuestro celo. *Sed, etc.*
Ejemplar de devocion,
de toda virtud modelo;
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga, nuestro patron.

1. *Ora pro nobis, sancte Aloysi.*
2. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Cœlestium donorum distributor Deus, qui in angelico juvene Aloysio mirum vitam innocentiam pari cum penitentia sanctitatis ejus merita et precibus concede, ut innocentem sua sequenti penitentem instituere. Per Christum Dominum nostrum, ii, Amen.

Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga

Goigs 6

Text:
Goigs 1 - *Gozos del angélico jesuita S. Luis Gonzaga*
Goigs 2: *Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga, patrón de la juventud*
Goigs 3: *Gozos al angélico joven San Luis Gonzaga*
Goigs 4: Gozos en alabanza del angélico joven San Luis Gonzaga espejo de castidad y protector de la juventut
Goigs 5: *Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga*
Goigs 6: Gozos del ángel jesuita San Luis Gonzaga

Ejemplar [Ejemplo] de perfección
de toda virtud modelo.
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga nuestro patrón.

De Gonzaga en noble cuna
fue Castellón vuestro oriente,
que en Vos nobleza eminente
con la santidad se aduna:
De la gracia en posesión
entráis antes, que del suelo.

Jesús, Maria dijeron
luego al hablar vuestro labios,
que nunca en ellos resabios
de otro lenguaje cupieron:
A Dios diste el corazón
desde niño sin recelo.

Siempre a más favor aspira
la virtud de vuestro pecho,
que publicó con despecho
el padre de la mentira:
Burla de la noche el yelo
vuestra alta contemplación

Cuando rendido en la cama
estabais al dulce sueño
os respetó como dueño
la actividad de la llama:
Os libró del agua el cielo
atento a vuestra oración.

Aunque como Angel voláis
de la virtud a la altura
por cilicio a la cintura
espuelas os aplicáis:
Alas vuestro corazón
tiene para tanto vuelo.

Niño a María ofrecisteis
con voto virginidad,
y de cualquier liviandad
a la menor sombra huisteis:
Con toda en la confesión
surcáis mar de llanto y duelo.

De Ángeles por el sustento
anheláis con tal deseo,
que os le dio el gran Borromeo
con indecible contento:
Se os abrazó el corazón
hecho un Etna, un Mongibelo.

De la juventud espejo
para que fueseis un día,
os llamó a la compañía
la *Virgen del Buen Consejo*:
Buscasteis la religión
con ansias, afán y anhelo.

Con angélico recato
del mundo ya retirado,
aun desde el noviciado
con Dios solo es vuestro trato:
Absorto en contemplación
erais de ángeles modelo.

En las ciencias Querubín
luego os mostráis estudiando,
y al Dios de amor contemplando
sois teólogo Serafín:
Toma el cielo por blasón
sacaros luego del suelo.

De dolencias la Piscina
Ángel de vida os publica
vuestro poder multiplica
aceite, vino y harina:
De ajenas deudas razón
dais con dinero del cielo.

Mayor en lo celestial
es aun vuestra asistencia;
quien de virtud pide ciencia
seguro tiene el caudal:
Milagros de devoción
son fruto de vuestro celo.

Ejemplar de devoción,
de toda virtud modelo.
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga nuestro patrón

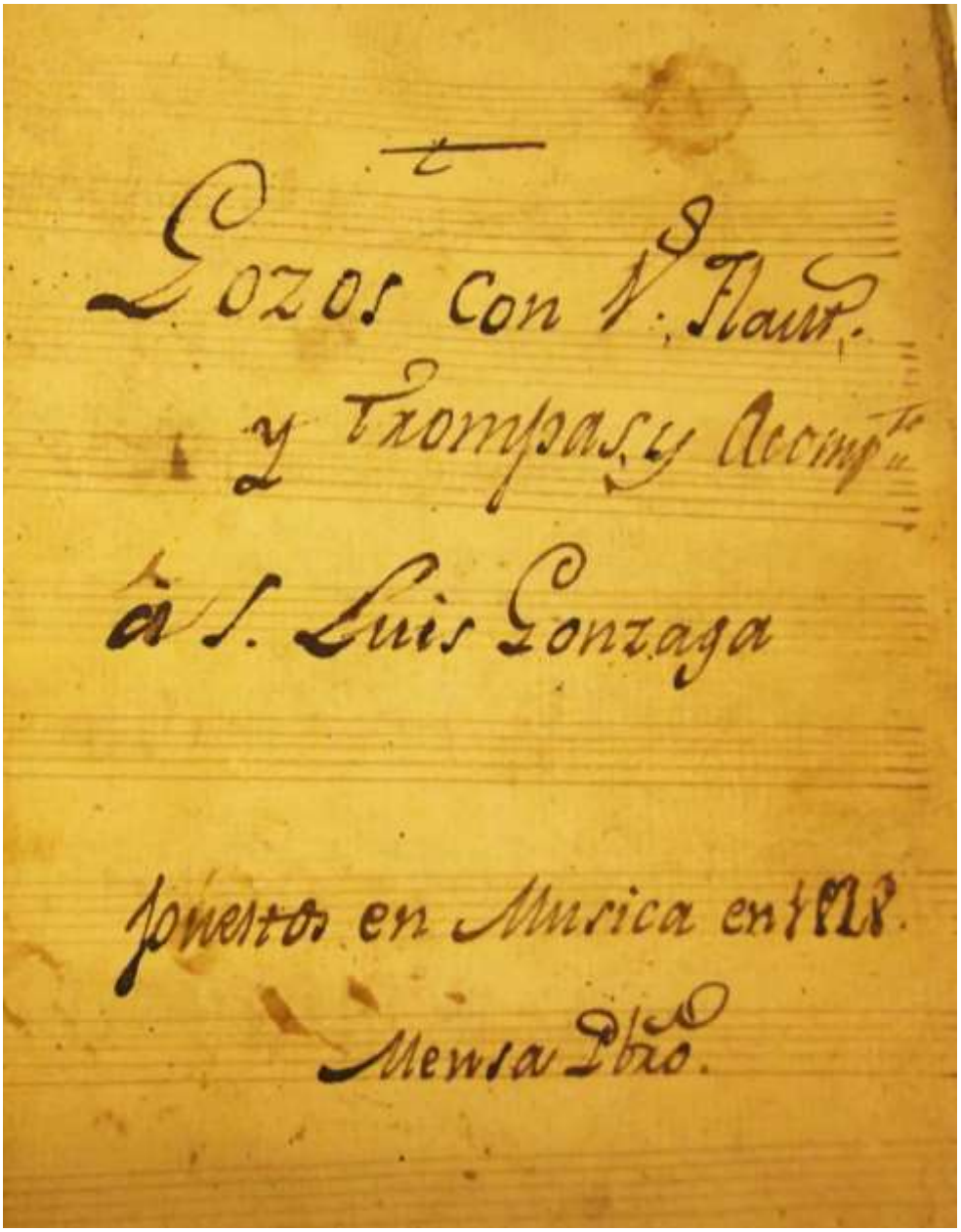

Goigs amb violins, flautes, trompes i acompanyament i a 4 veus a Sant Lluis Gonçaga de Caietà Mensa, 1828
portada

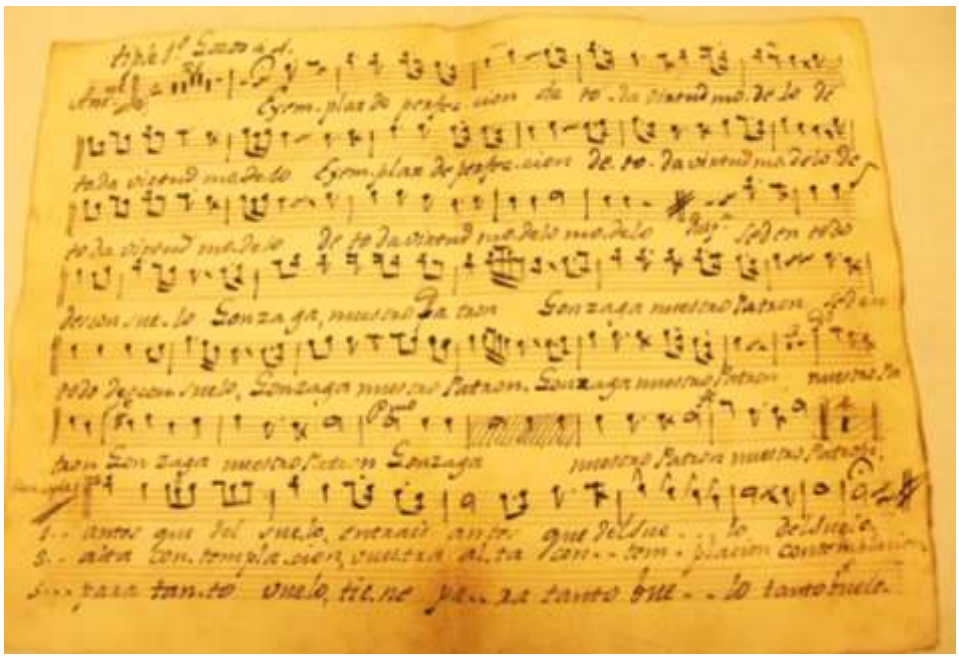

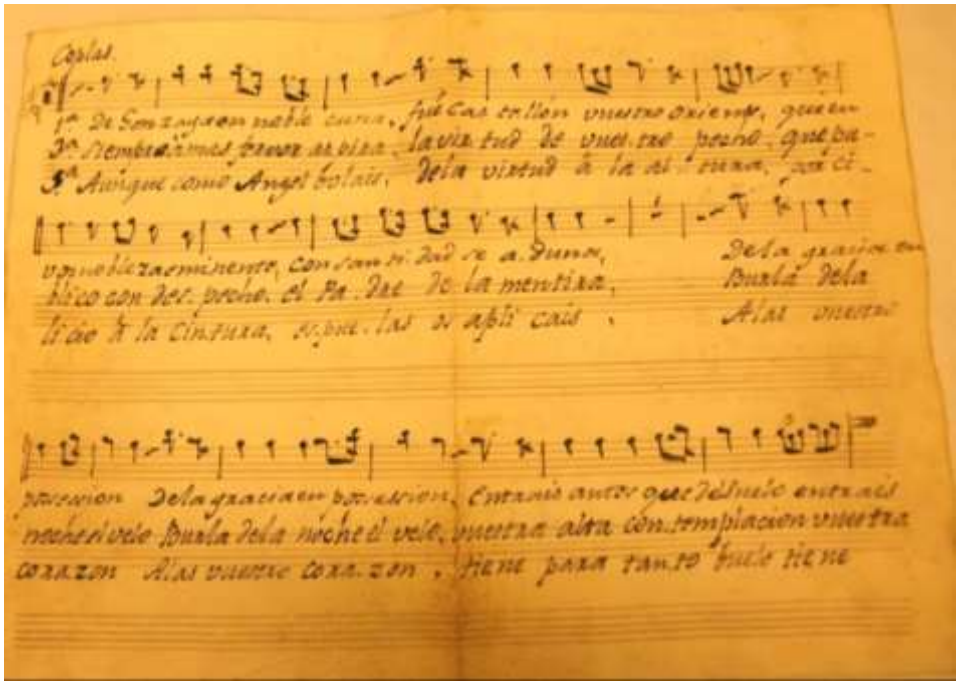

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
Tiple 1r, p. 1 i 2

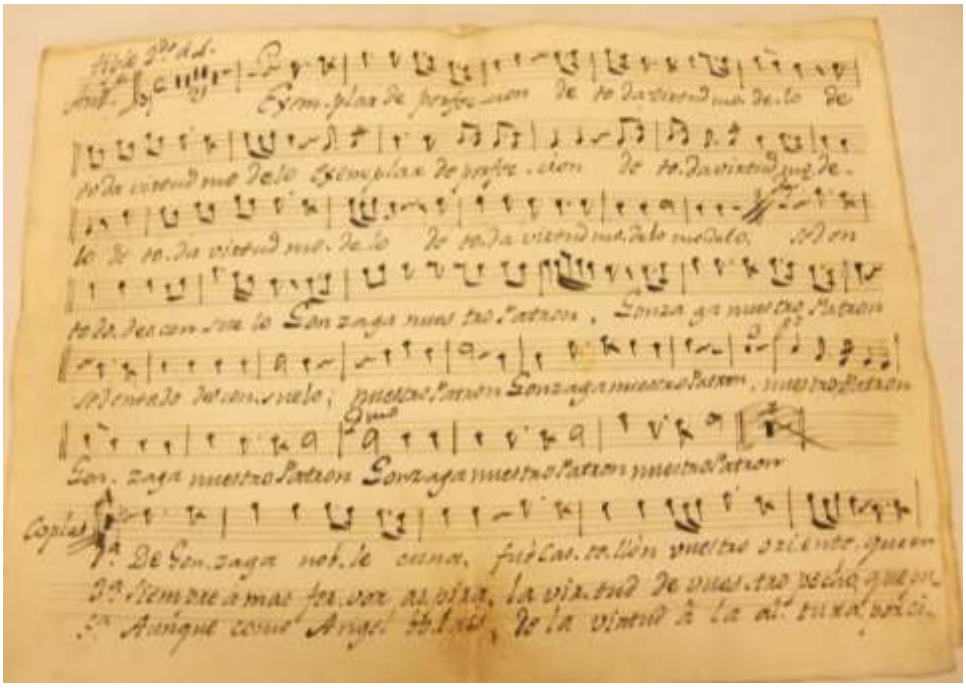

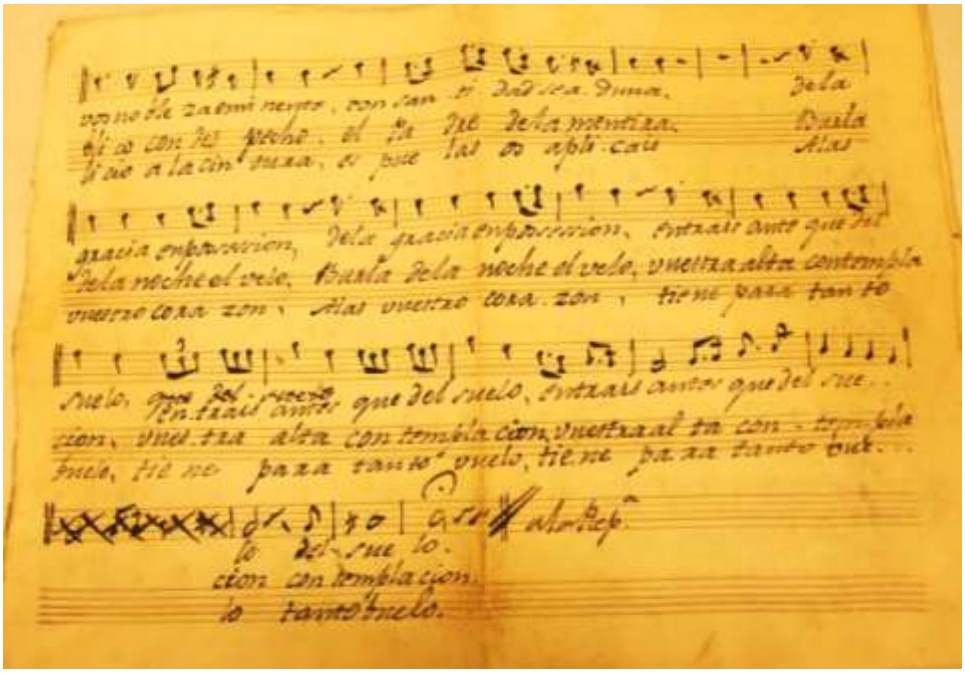

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
Tiple 2n, p. 1 i 2

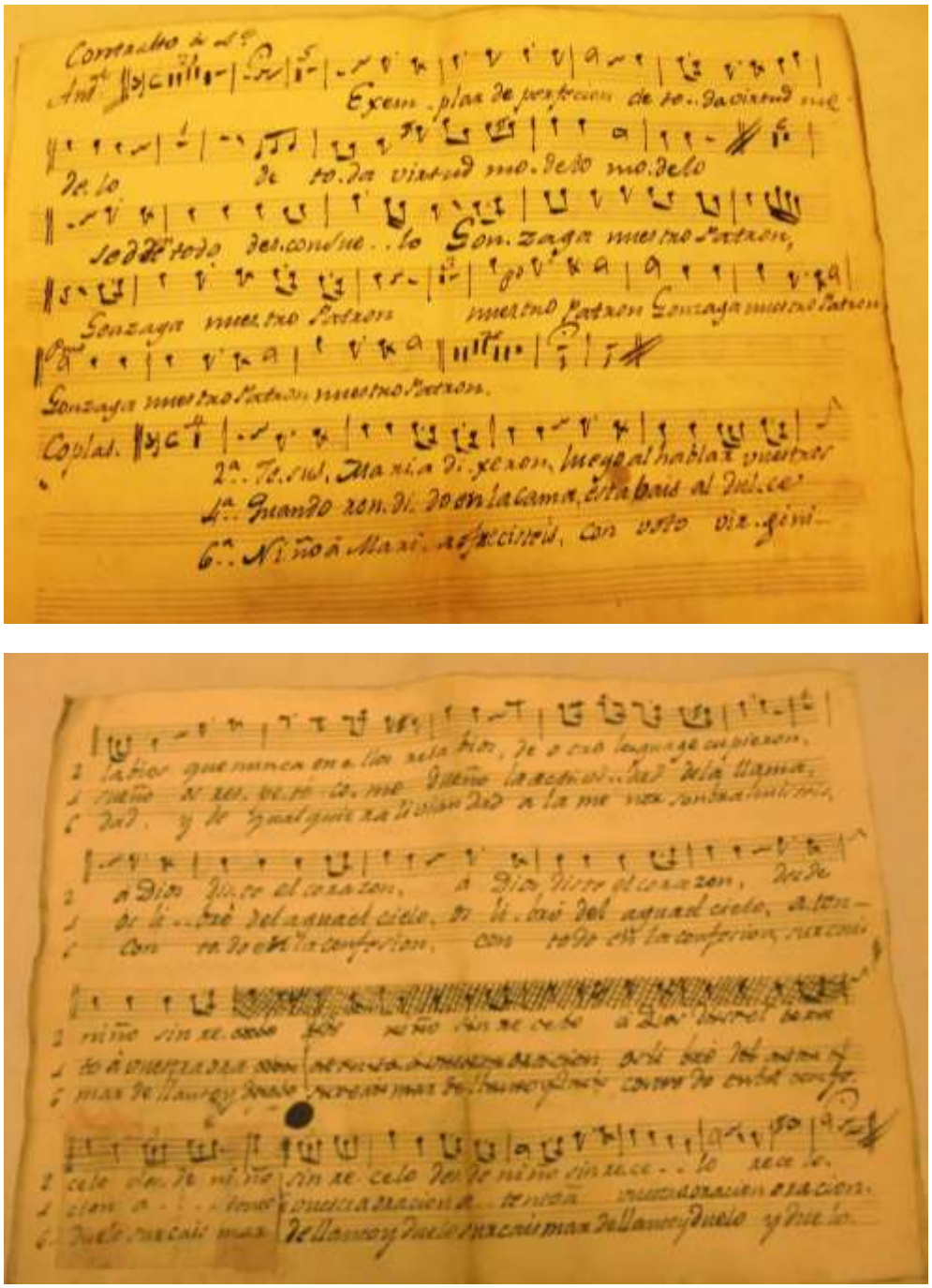

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
Contralt p. 1 i 2

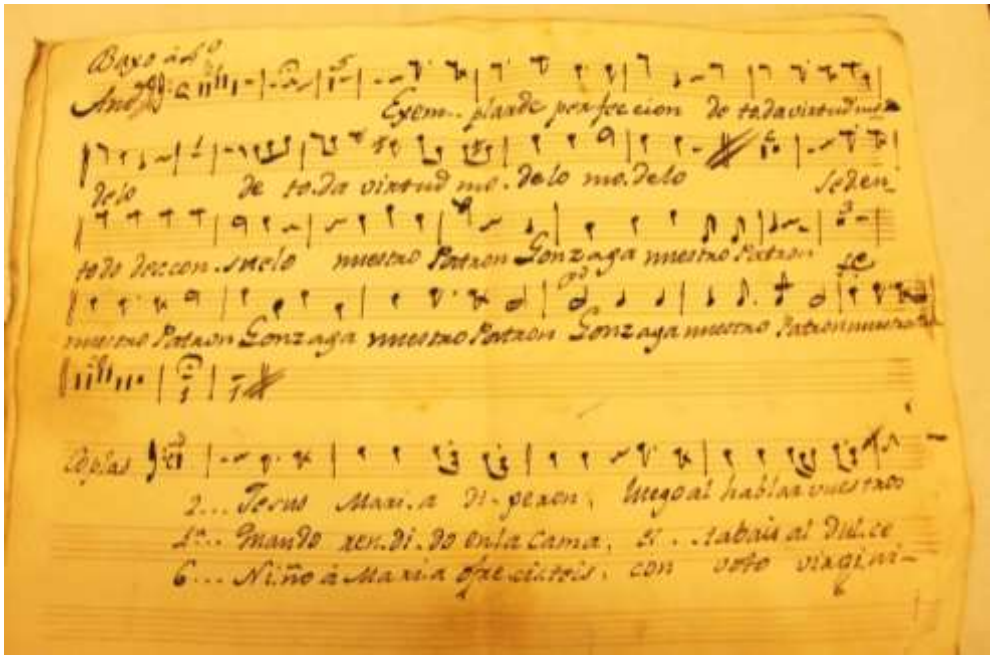

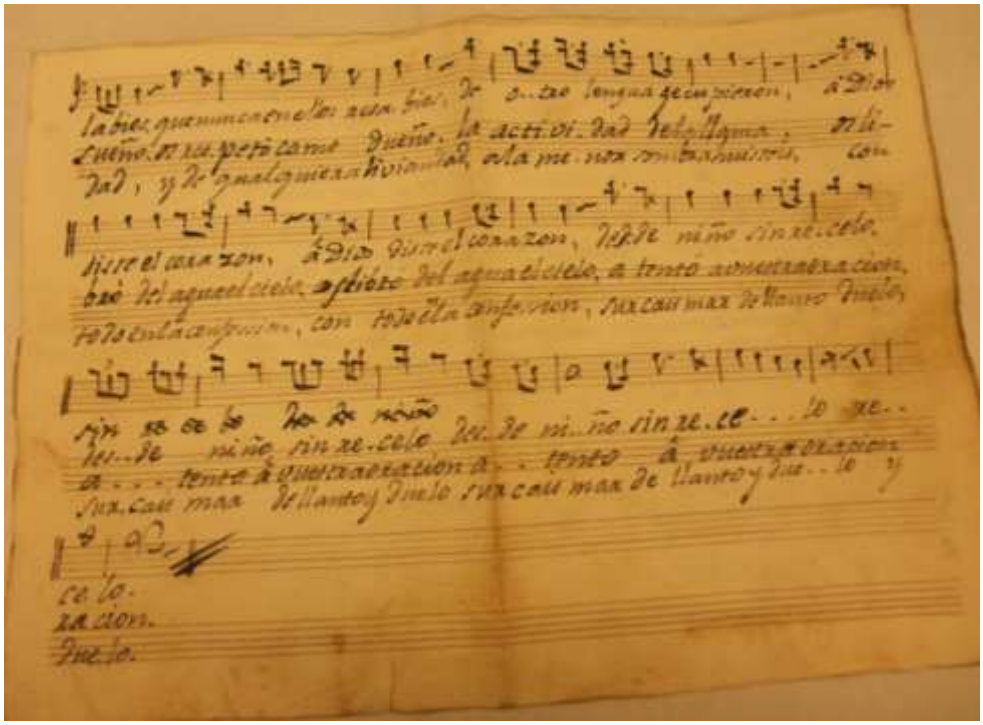

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
Baix p. 1 i 2

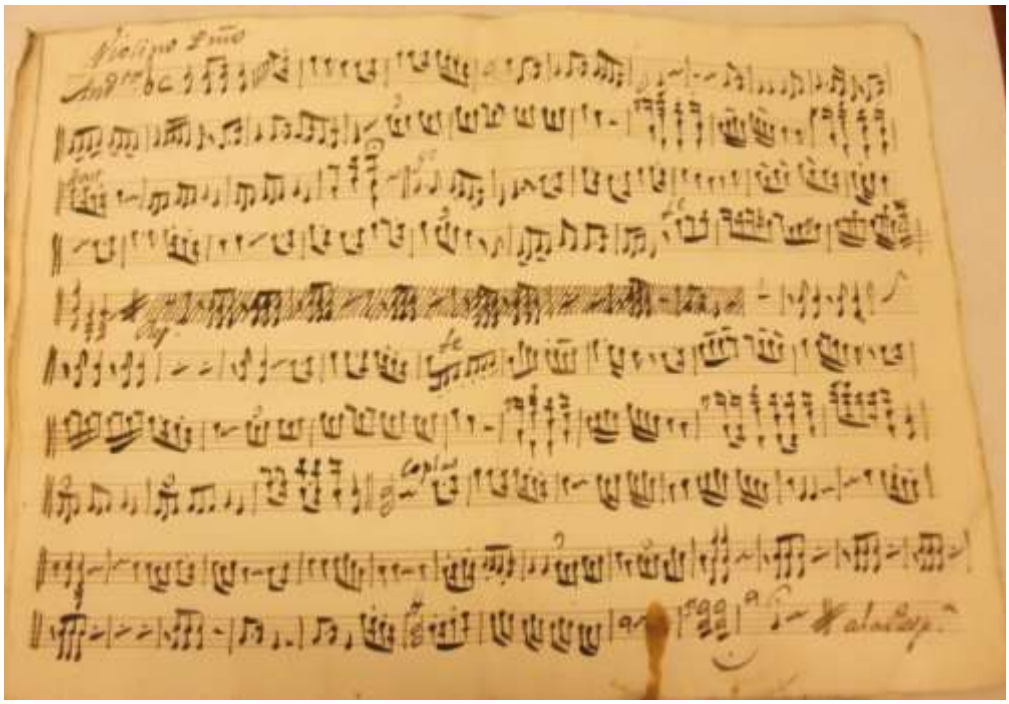

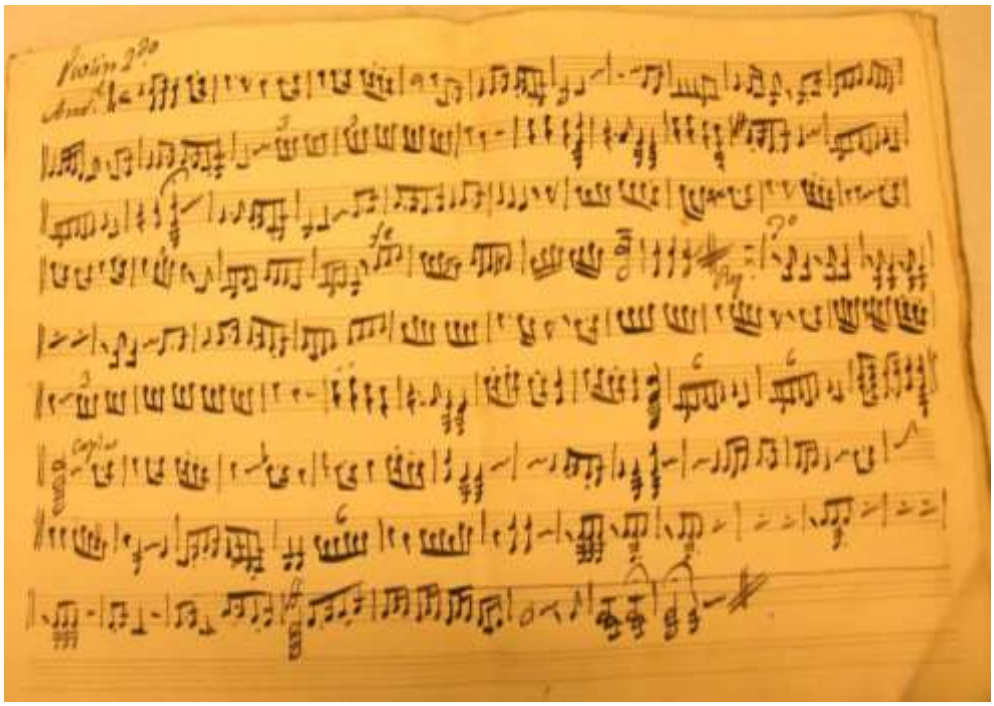

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
violí 1r I violí 2n

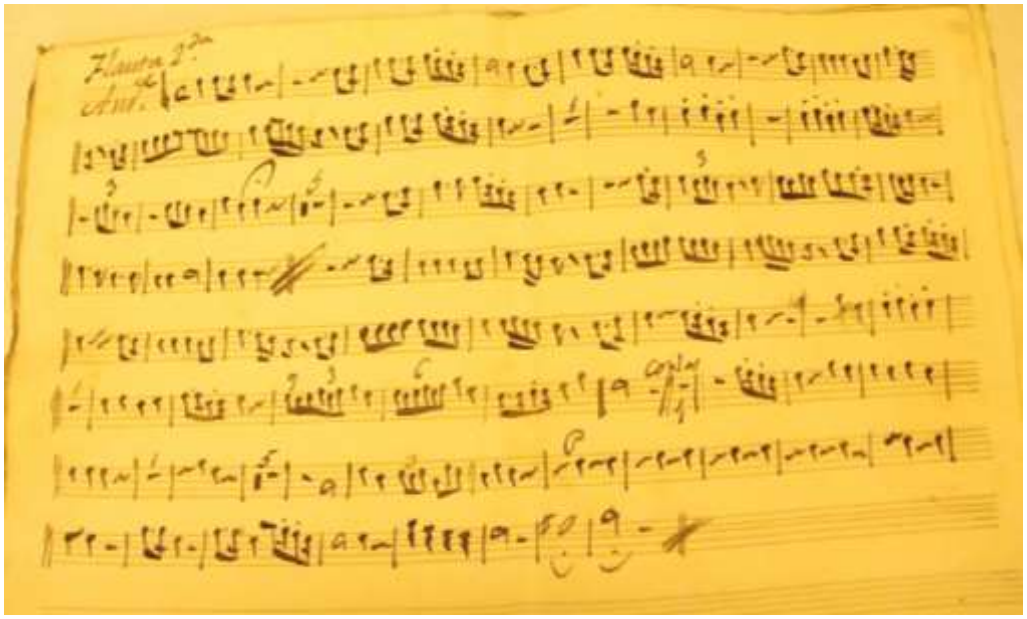

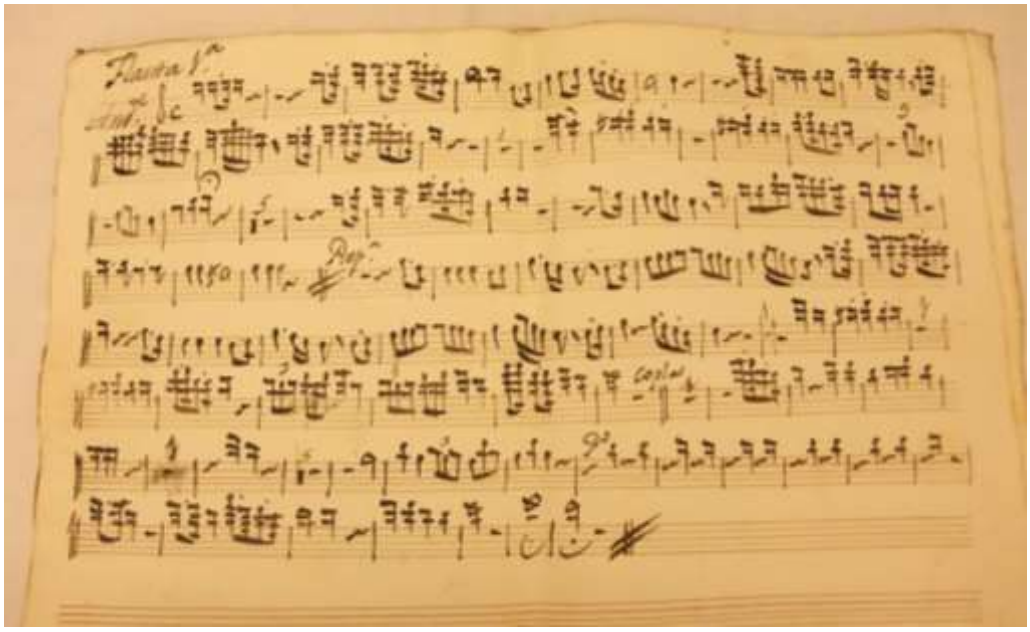

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
flauta1r i flauta 2a

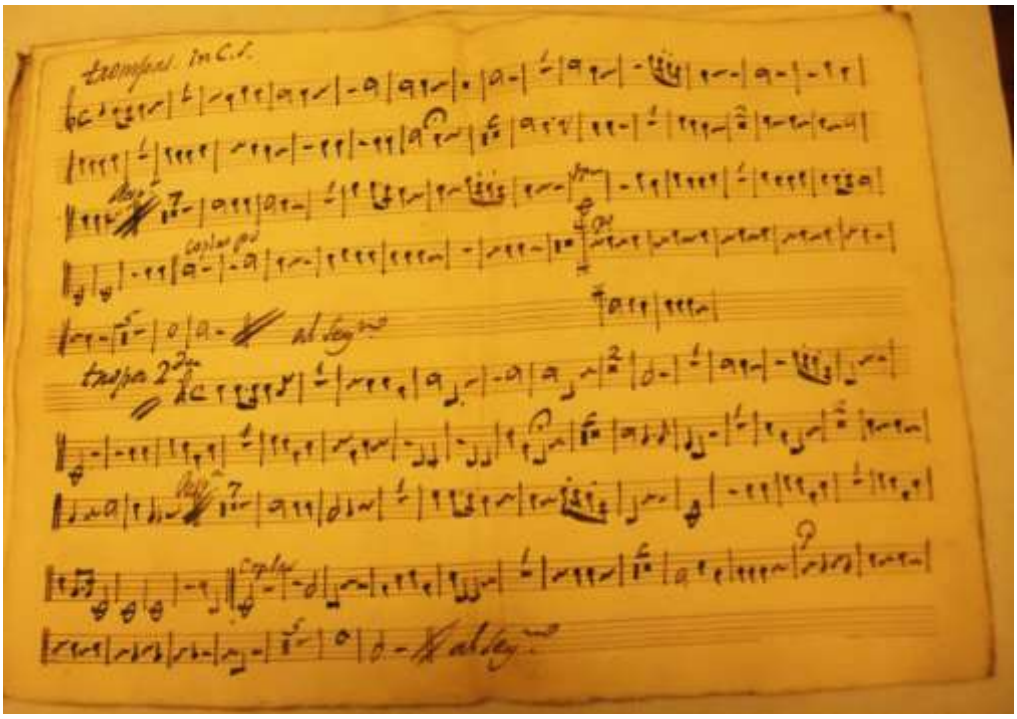

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
trompa en C (Do)

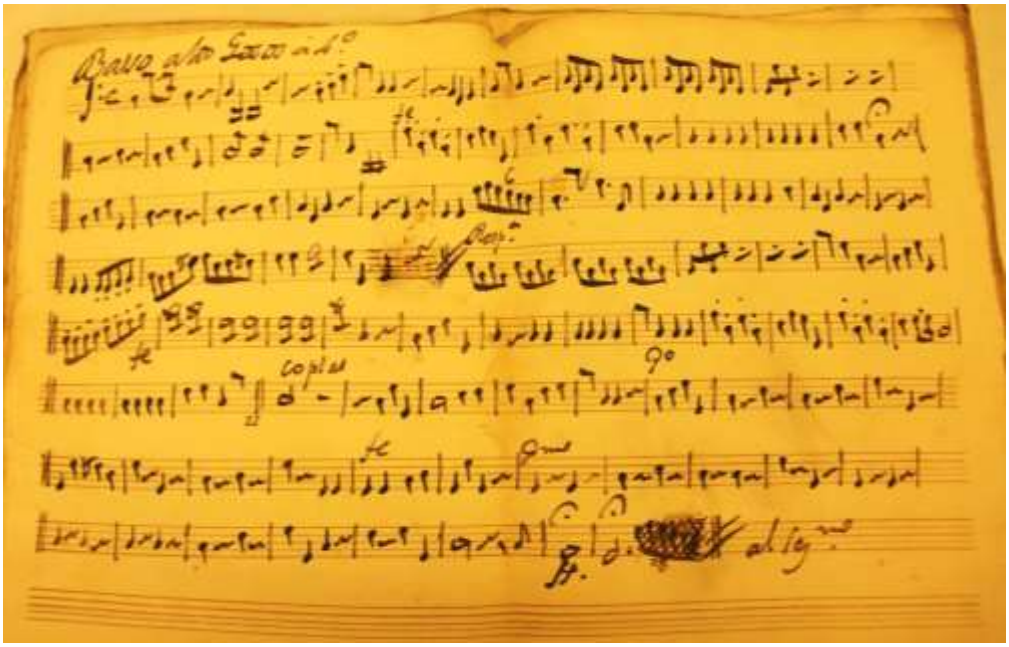

Goigs a Sant Lluis Gonçaga, de C. Mensa
baix instrumental

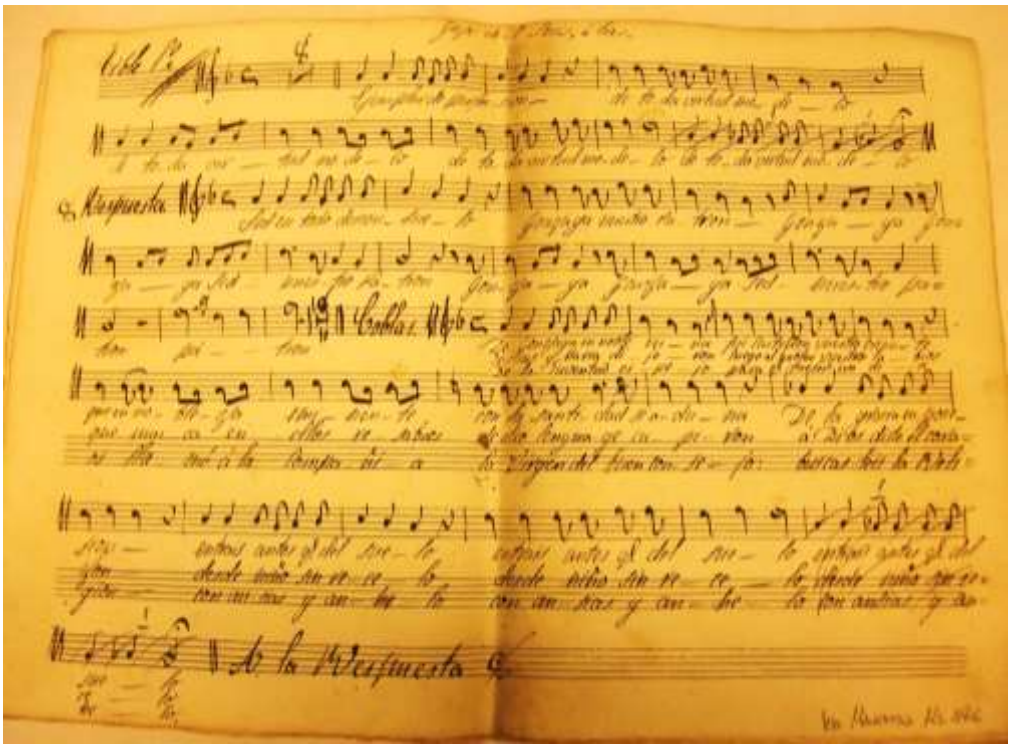

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) - Tiple 1r

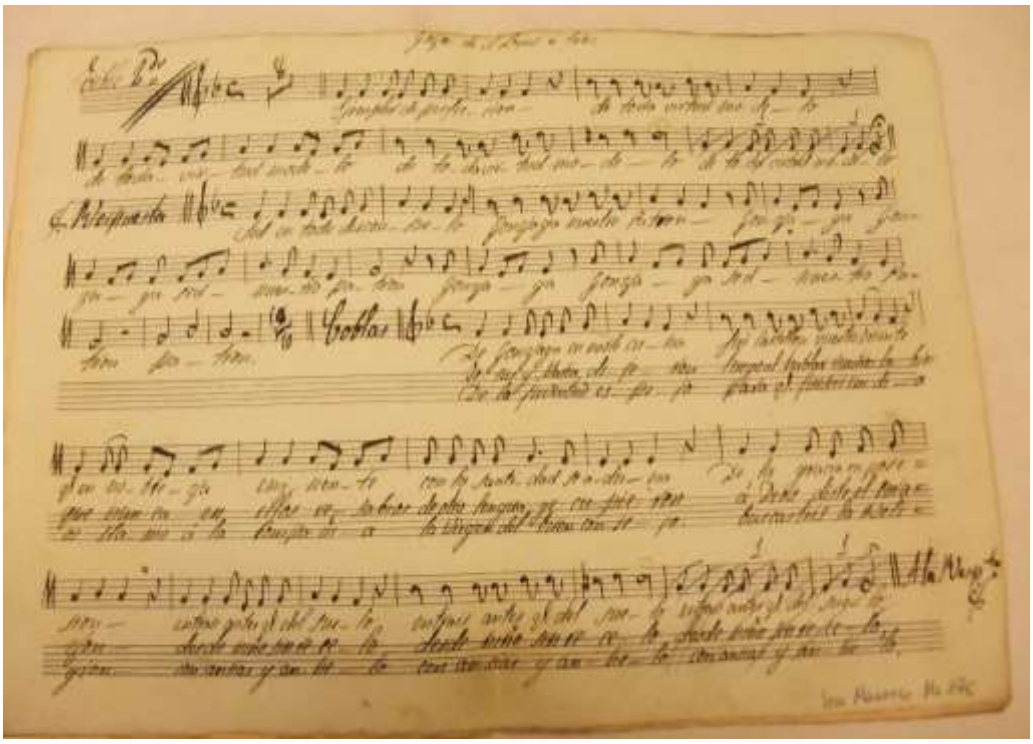

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) - Tiple 2n

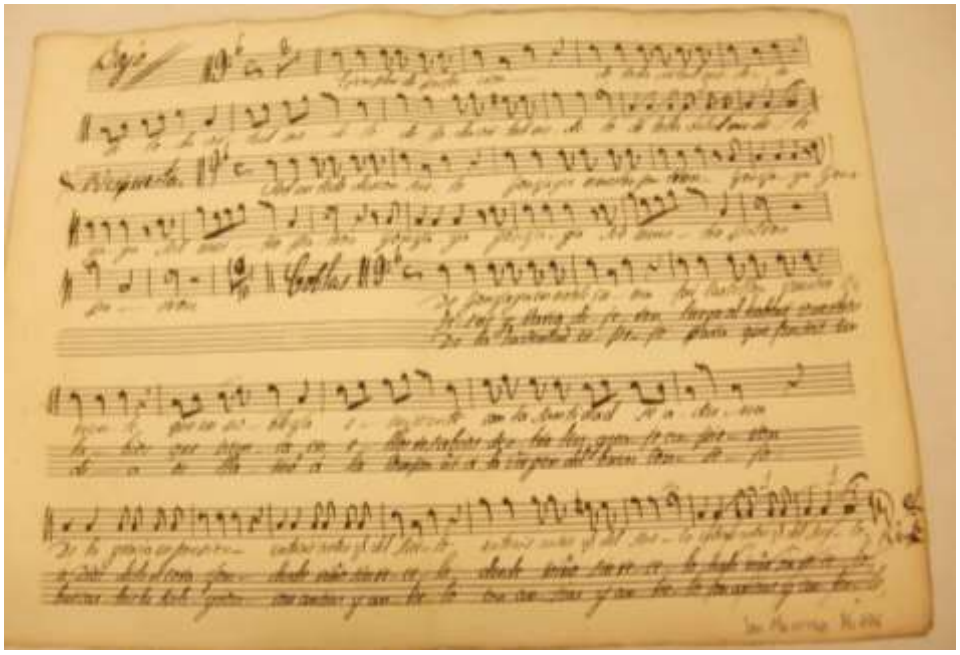

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) - Baix

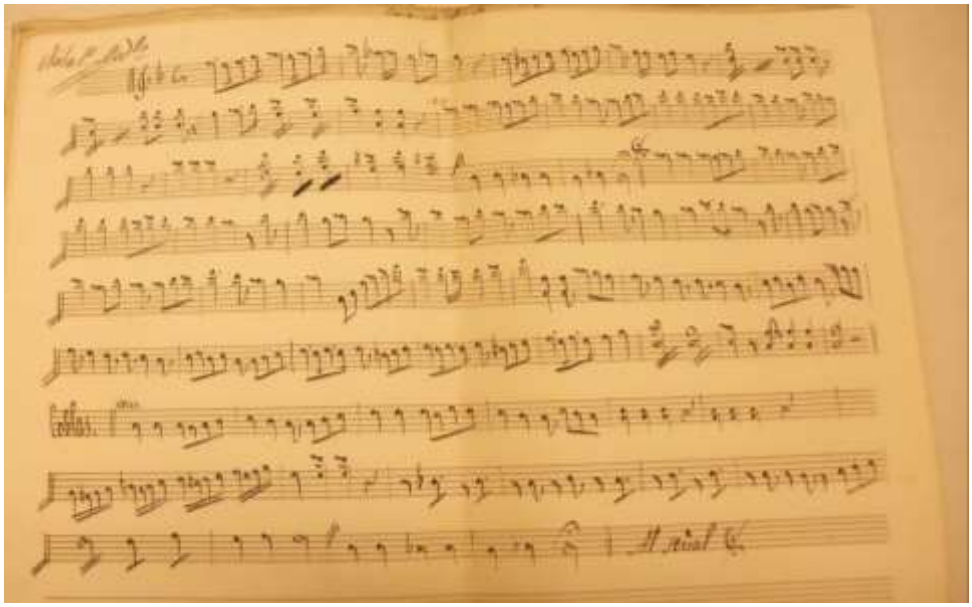

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) – violí 1r

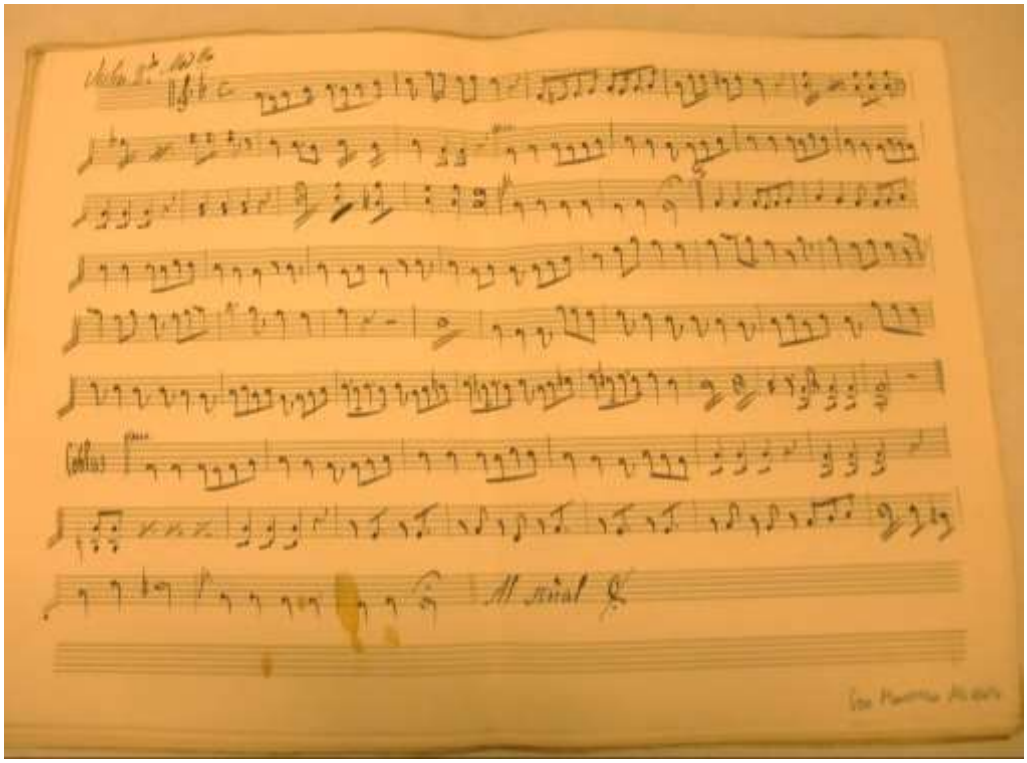

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) – violí 2n

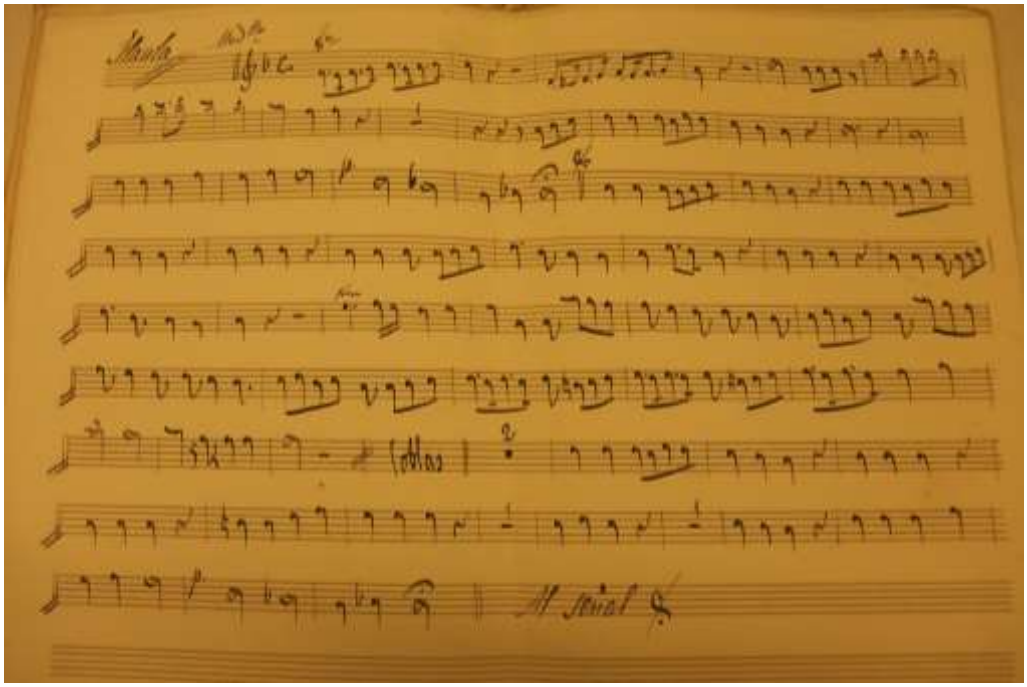

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) - flauta

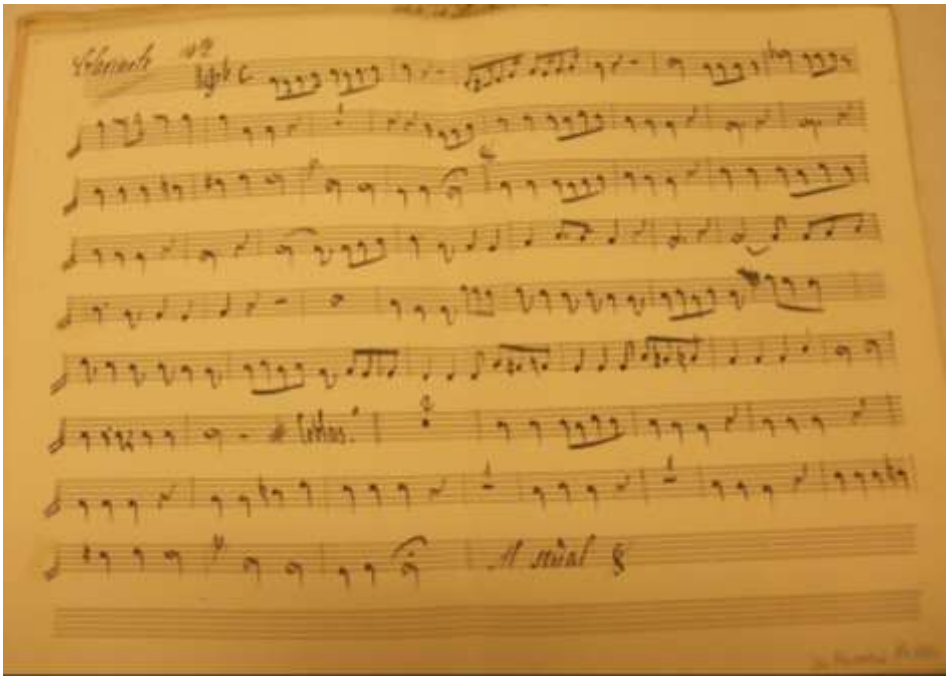

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) - clarinet

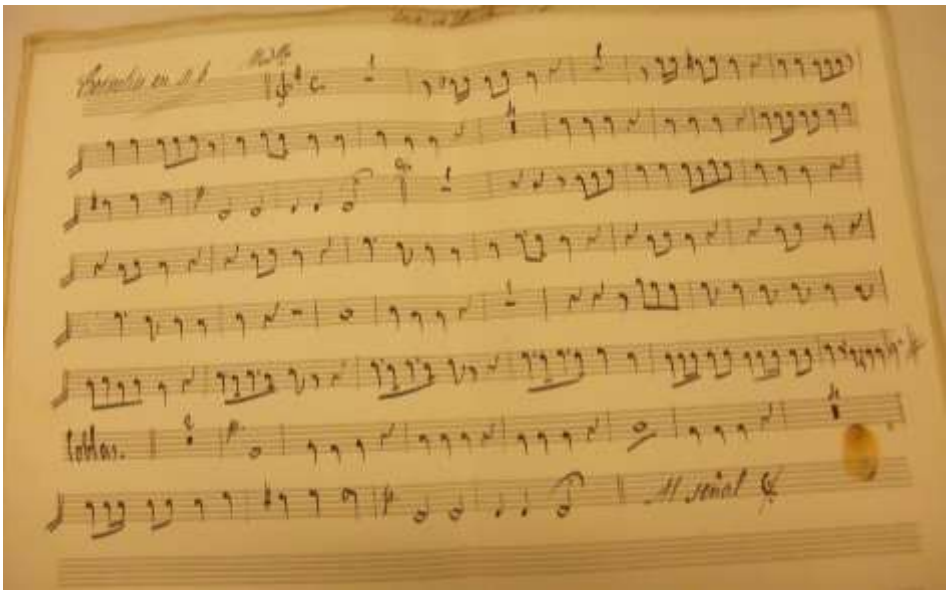

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) – cornetín en Si b

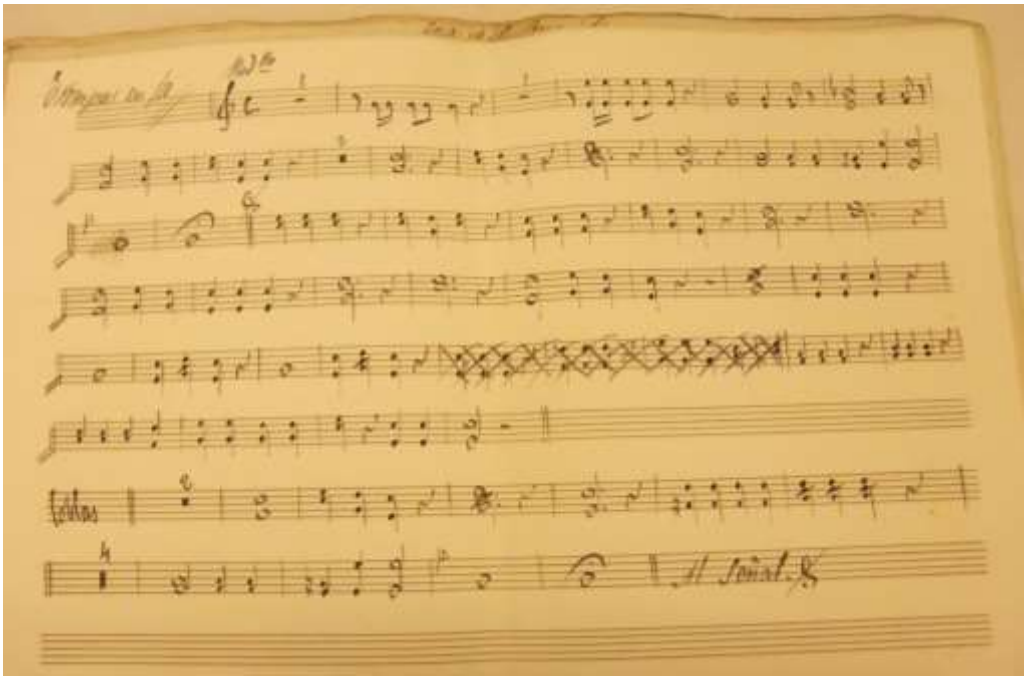

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) – trompa en Fa

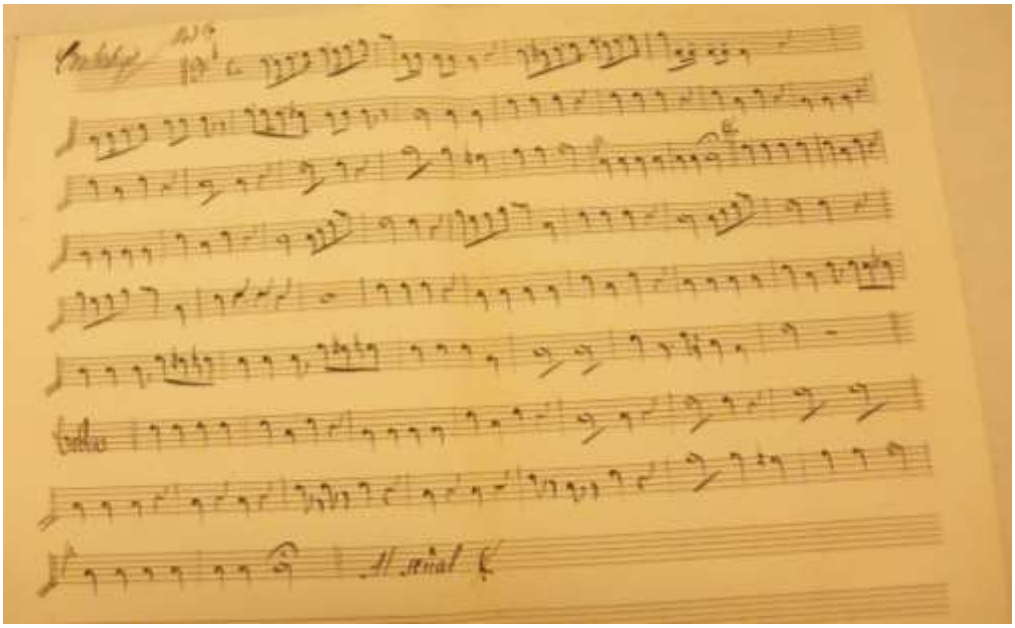

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859) - contrabaix

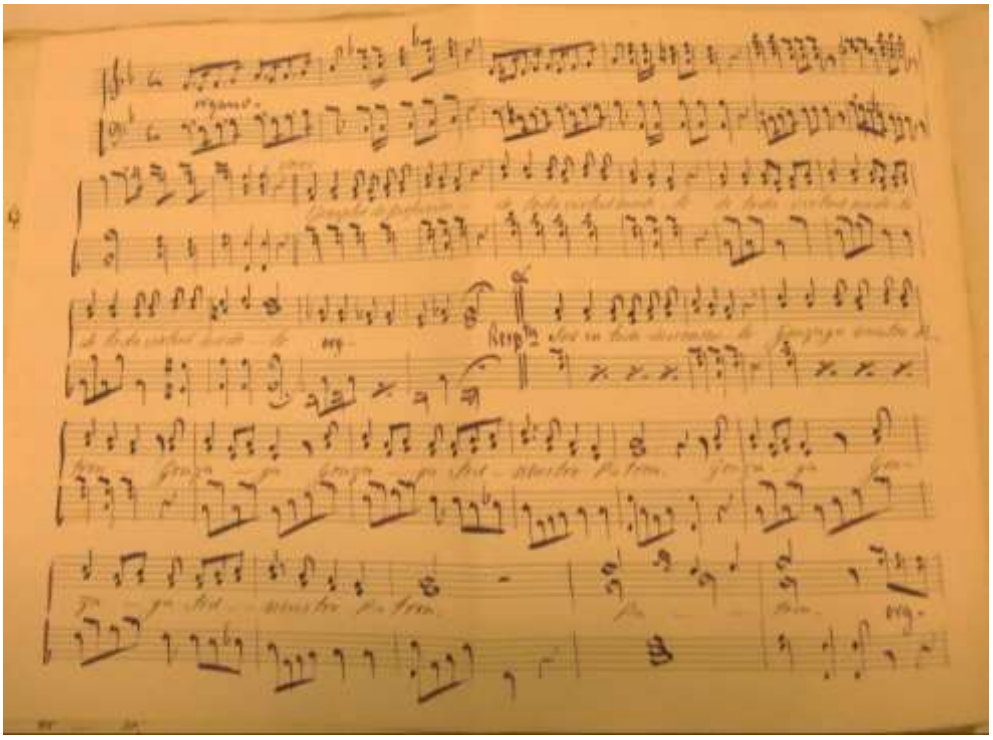

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859)
acompanyament (orgue) p. 1

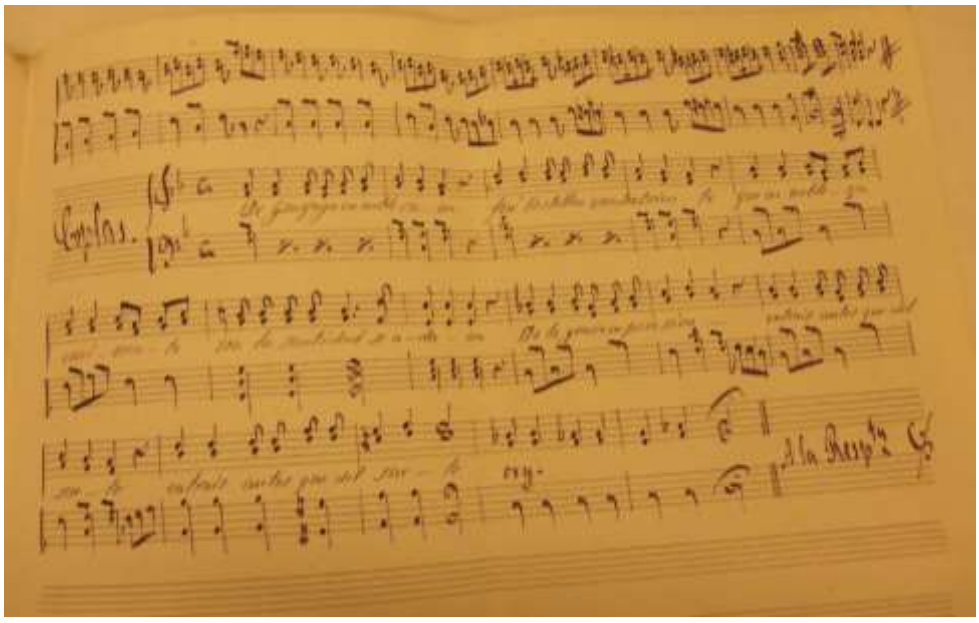

Goigs a Sant Lluis, de Francisco Escorsell (1859)
acompanyament (orgue) p. 2

Goigs *7: Goigs al Angelich S. Lluis Gonzaga*

GOIGS AL
S. LLUIS
ANGELICH
GONZAGA.

Goigs al Angelich S. Lluis Gonzaga
Editat: Vic, Impremta de Llucià Anglada, 1861

Goigs 7

Goigs 8: *Goigs al Angélich S. Lluis Gonzaga*

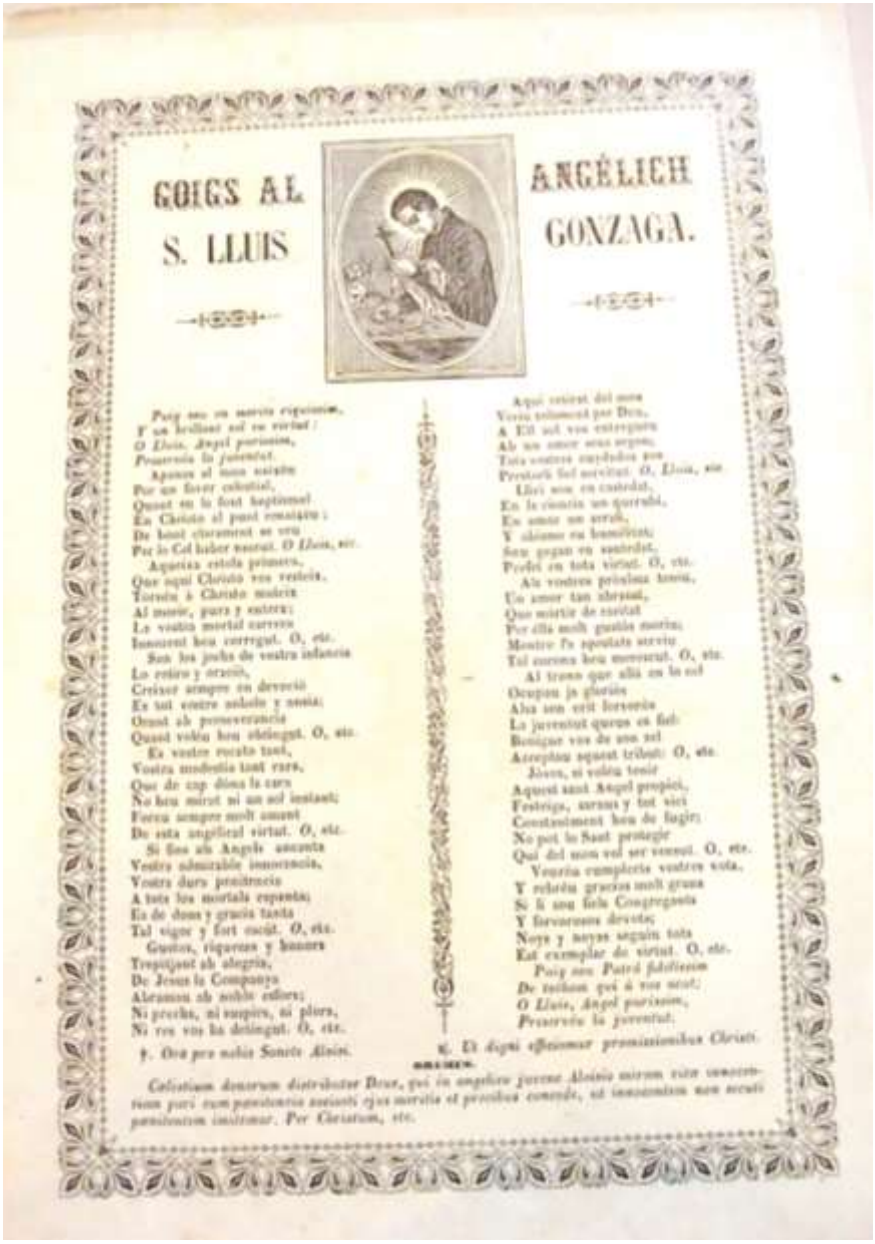

GOIGS AL ANGÉLICH
S. LLUIS GONZAGA.

Goigs al Angélich S. Lluis Gonzaga

Goigs 8

Text
Goigs 7: *Goigs al Angelich S. Lluis Gonzaga*
Goigs 8: *Goigs al Angélich S. Lluis Gonzaga*

Puig sou en mèrits riquíssim,
i un brillant sol en virtut:
O Lluis, Angel puríssim,
preserveu la joventut.

Apenas al mon naixeu
per un favor celestial,
quant en la font baptismal
en Christo al punt renaixeu;
d'ont clarament se veu
per lo Cel haver nascut.

Aqueixa estola primera,
que aquí Christo vos vesteix,
torneu a Christo mateix
al morir, pura i entera;
la vostra mortal carrera
innocent heu corregut.

Son los jocs de vostra infància
Lo retiro i oració,
créixer sempre en devoció
es tot vostre anhelo i ànsia;
orant amb perseverancia
quant voleu heu obtingut.

Es vostre recato tant,
vostra modèstia tant rara,
que de cap dóna la cara
no heu mirat ni un sol instant;
fóreu sempre molt amant
de esta angelical virtut.

Si fins els Àngels encanta
vostra admirable innocència,
vostra dura penitència
a tots los mortals espanta;
es de dons i gràcia tant
tal vigor i fort escut

Gustos, riqueses i honors
trepitjant amb alegria,
de Jesús la Companya
abraceu amb noble esforç;
ni precs, ni sospirs, ni plors,
ni res vos ha detingut.

Aquí retirat del món
viviu solament per Déu,
a Ell sol vos entregueu
amb un amor sens segon;
tots vostres cuidados són
prestar-li fidel servitud.

Lliri sou en castedat,
en la ciència un querubí,
en amor un serafí,
i abisme en humilitat;
sou gegant en santedat,
perfecte en tota virtut.

Als vostres pròxims teniu,
un amor tan abrasat,
que màrtir de caritat
per ells molt gustós moriu;
mentre els apestats serviu
tal corona heu merescut

Al trono que allà en lo cel
ocupau ja gloriós
alsa són crit fervorós
la joventut que us es fidel:
benigne vos de son zel
acceptau aquest tribut.

Joves, si voleu tenir
aquest sant Àngel propici,
festeigs, saraus i tot vici
constantment heu de fugir;
no pot lo Sant protegir
qui del món vol ser vençut.

Veureu complerts vostre vots,
i rebreu gràcies mol grans
si li sou fidels Congregants
i fervorosos devots;
nois i noies seguiu tots
est exemplar de virtut

Puig sou Padró fidelíssim,
De tothom qui a vos acut;
O Lluis, Àngel puríssim,
Preserveu la joventut.

Partitures per cantar els goigs n. 7 i 8 *Goigs al Angelich S. Lluis Gonzaga*

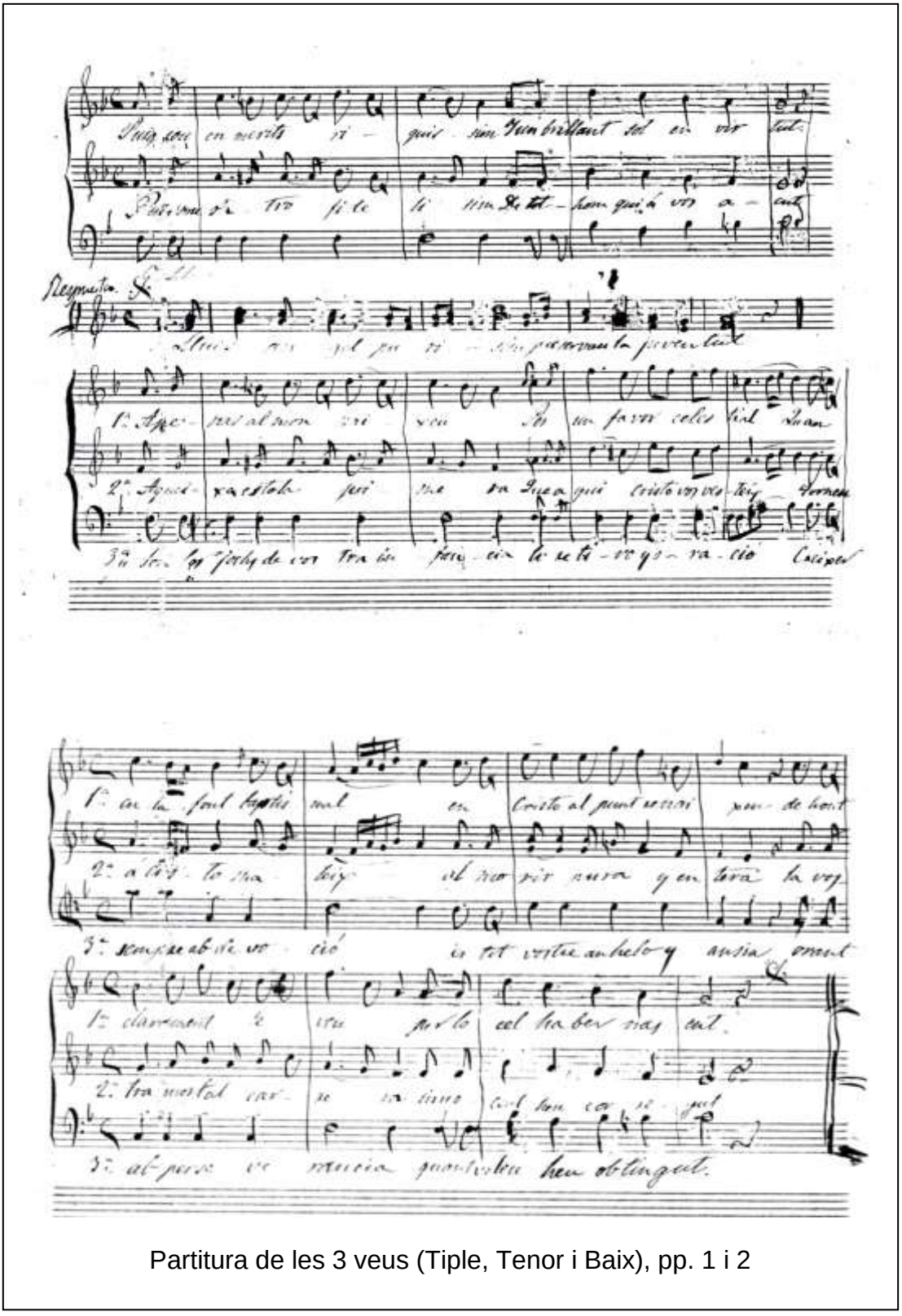

Partitura de les 3 veus (Tiple, Tenor i Baix), pp. 1 i 2

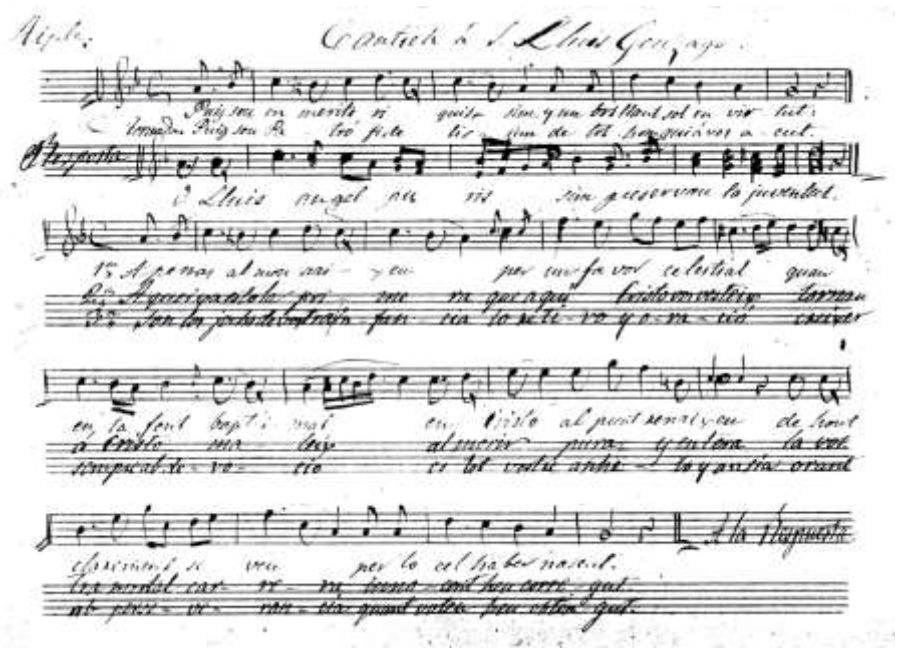

Particel·la de Tiple

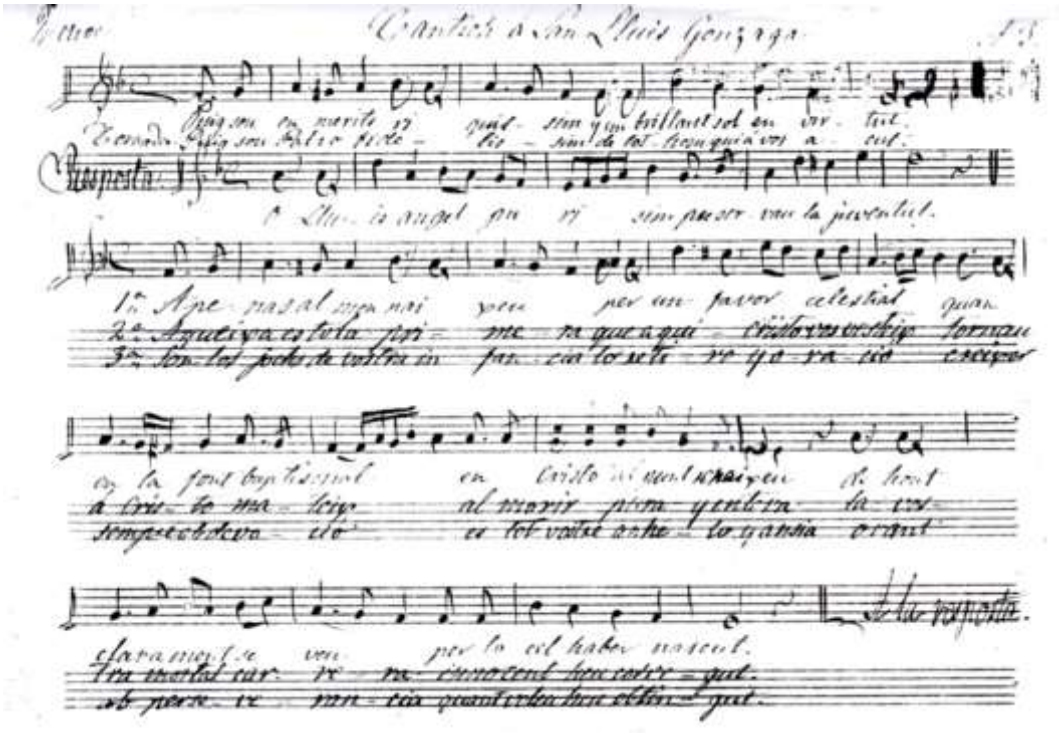

Particel·la del Tenor

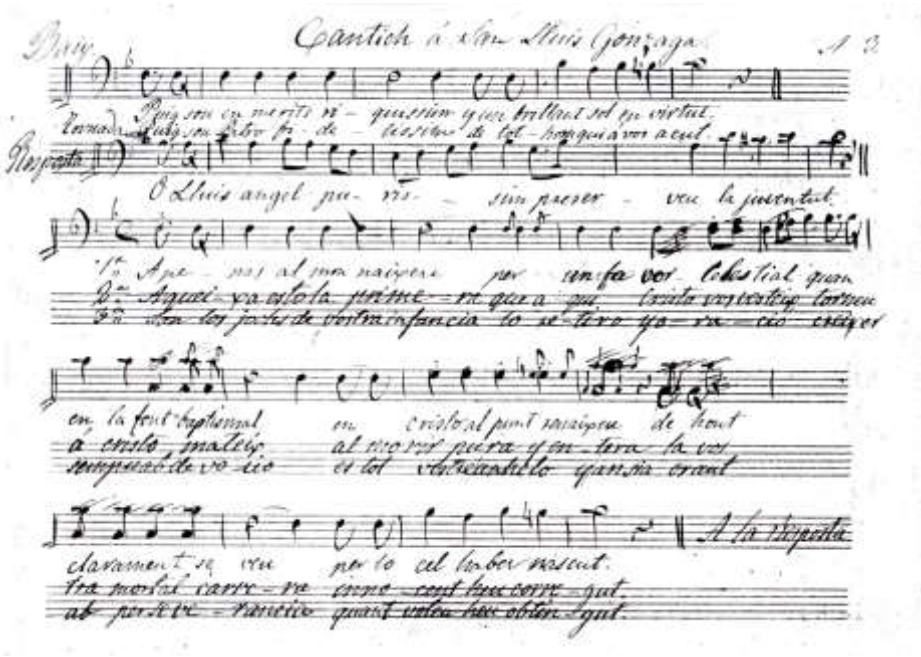

Particel·la del Baix

Goigs 9: *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga*

GOIGS EN LLOANÇA
DEL
GLORIOS SANT LLUIS GONÇAGA

LALOYSIVS GONZAGA

AQUESTS GOIGS ES PUBLIQUEN COMMEMORANT EL QUART CENTENARI DE LA NAIXENÇA DE SANT LLUIS GONÇAGA
(9-març-1568)

EDICIO PATROCINADA PER LLUIS BONET I PUNSODA SECRETARI DELS «AMICS DELS GOIGS» DE BARCELONA

Goigs en lloança del Gloriós Sant Lluis Gonçaga
Edició patrocinada per Lluis Bonet i Punsoda,
secretari dels Amics dels Goigs de Barcelona (1968)
Text: Ricard Vives i Sabaté, Música: Mn. Josep Masdeu i Auguet

Goigs 9

Goigs 10: *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga*

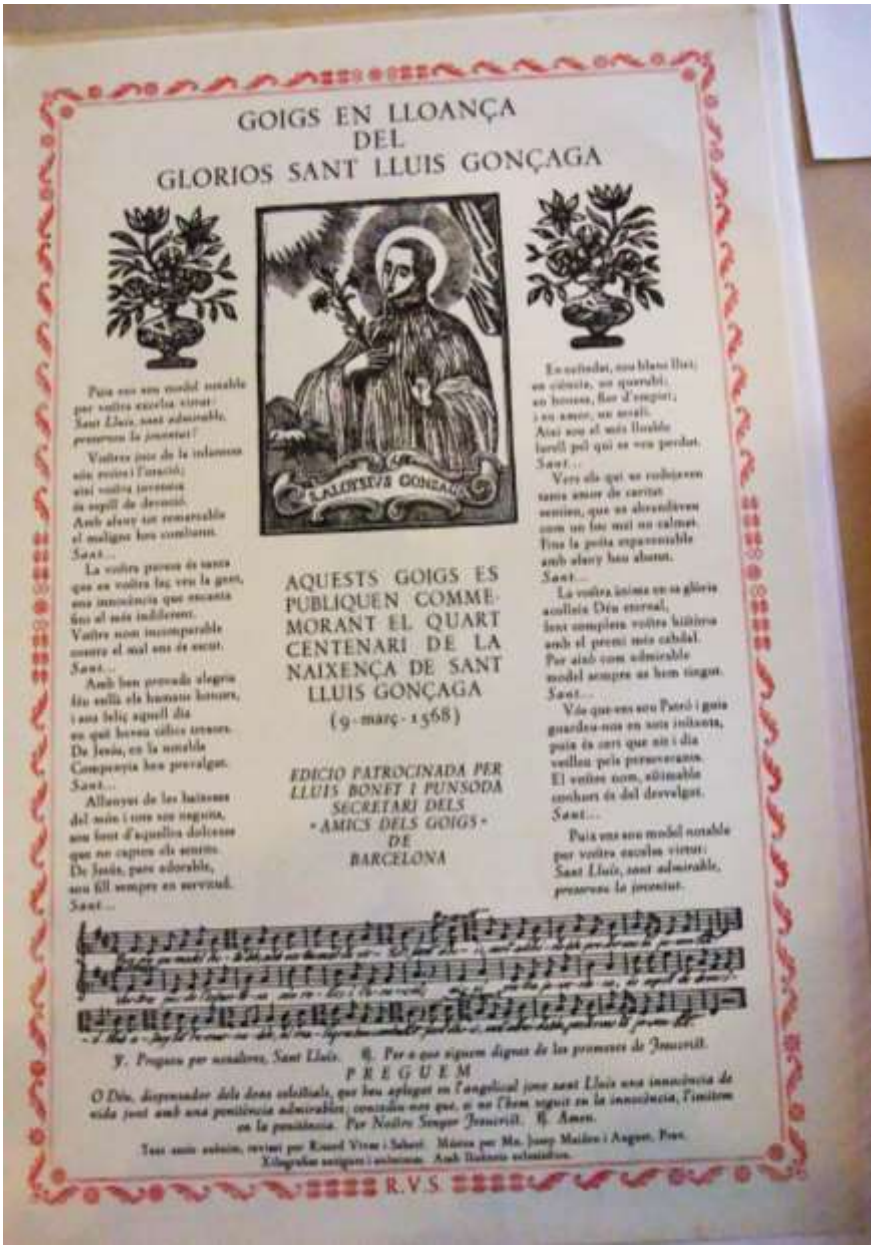
GOIGS EN LLOANÇA
DEL
GLORIOS SANT LLUIS GONÇAGA

AQUESTS GOIGS ES PUBLIQUEN COMMEMORANT EL QUART CENTENARI DE LA NAIXENÇA DE SANT LLUIS GONÇAGA
(9-març-1568)

EDICIO PATROCINADA PER LLUIS BONET I PUNSODA SECRETARI DELS «AMICS DELS GOIGS» DE BARCELONA

Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga
(versió amb la senefa de color)

Goigs 10

Goigs 11: *Goigs en lloança del Gloriós Sant Lluis Gonçaga. Excels patró de la seva parròquia de Barcelona*

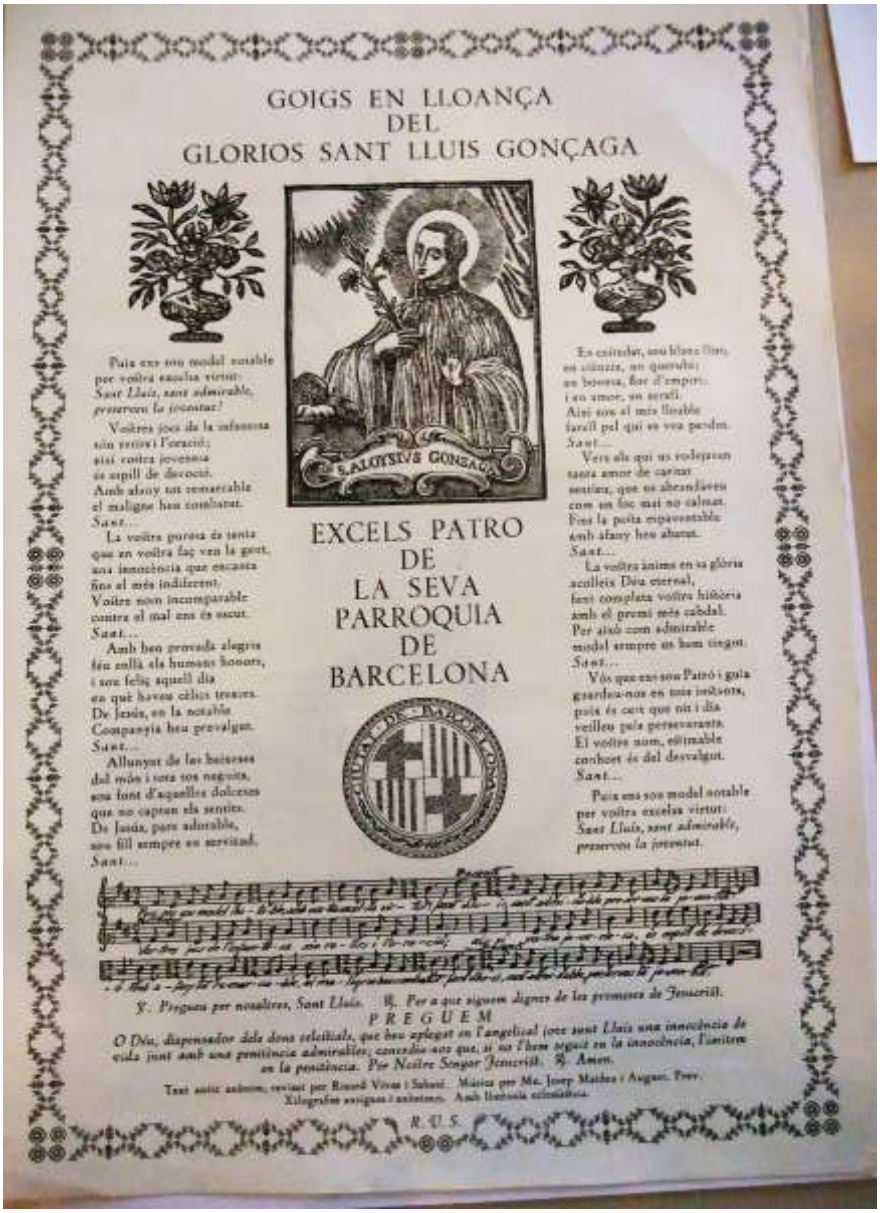

GOIGS EN LLOANÇA
DEL
GLORIOS SANT LLUIS GONÇAGA

S. ALOYSIVS GONSAGA

EXCELS PATRO
DE
LA SEVA
PARROQUIA
DE
BARCELONA

Goigs en lloança del Gloriós Sant Lluis Gonçaga
excels patró de la seva parròquia de Barcelona
Edició patrocinada per Lluis Bonet i Punsoda,
secretari dels Amics dels Goigs de Barcelona (1968)
Text: Ricard Vives i Sabaté, Música: Mn. Josep Masdeu i Auguet
Versió dedicada a la seva parroquia de Barcelona

Goigs 11

Goigs 12: *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga venerat a l'església de Sant Felip Neri de la ciutat de Vic*

GOIGS EN LLOANÇA
DEL
GLORIOS SANT LLUIS GONÇAGA
VENERAT A L'ESGLESIA DE SANT FELIP NERI
DE
LA CIUTAT DE VIC

PREGUEU
PER
NOSALTRES

Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga
venerat a l'església de Sant Felip Neri de la ciutat de Vic
Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
Text antic anònim, revisat per Ricard Vives i Sabaté
Música de Mn. Josep Maideu i Auguet, prev.
Goigs 12

Goigs13: *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga venerat a la parròquia de la Divina Pastora de la ciutat de Vic*

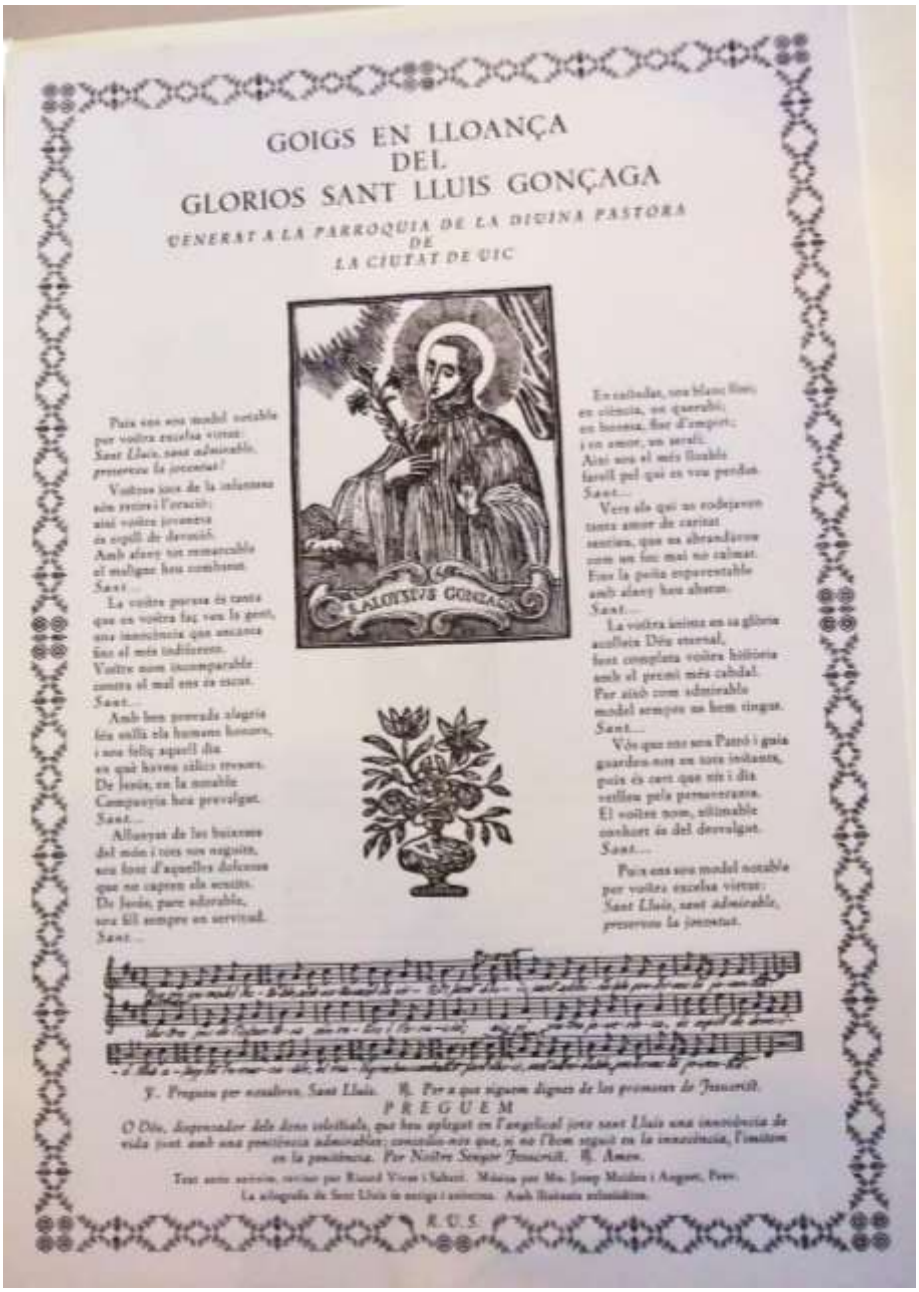
GOIGS EN LLOANÇA
DEL
GLORIOS SANT LLUIS GONÇAGA
VENERAT A LA PARROQUIA DE LA DIVINA PASTORA
DE
LA CIUTAT DE VIC

LAVDETVR GONZAGA

Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga venerat a la parròquia de la Divina Pastora de la ciutat de Vic

Goigs13

Goigs 14*: Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonzaga venerat a la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès*

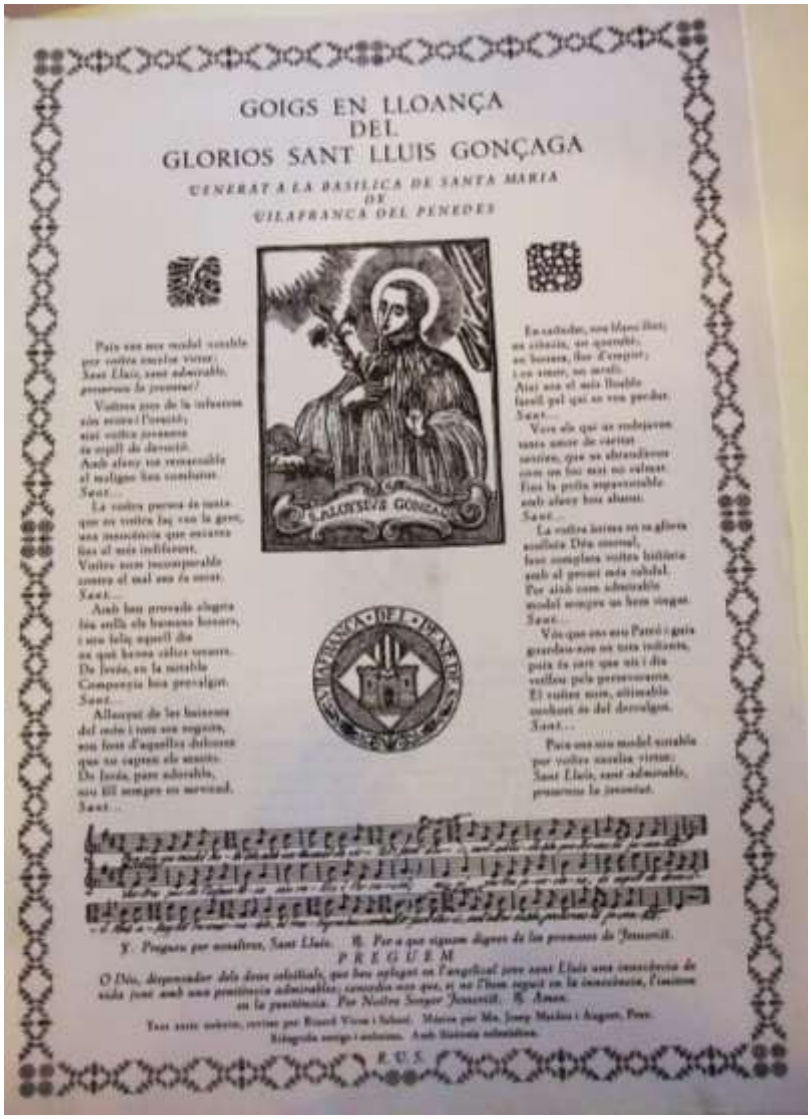

GOIGS EN LLOANÇA
DEL
GLORIOS SANT LLUIS GONÇAGA
VENERAT A LA BASILICA DE SANTA MARIA
DE
VILAFRANCA DEL PENEDES

Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonzaga
venerat a la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès
Goigs 14

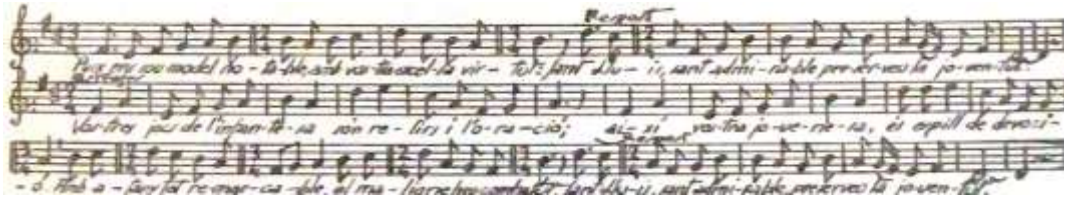

Música de Mn. Josep Maideu i Agust, prev.

Goigs 15.- *Goigs a llaor de Sant Lluis Gonçaga*

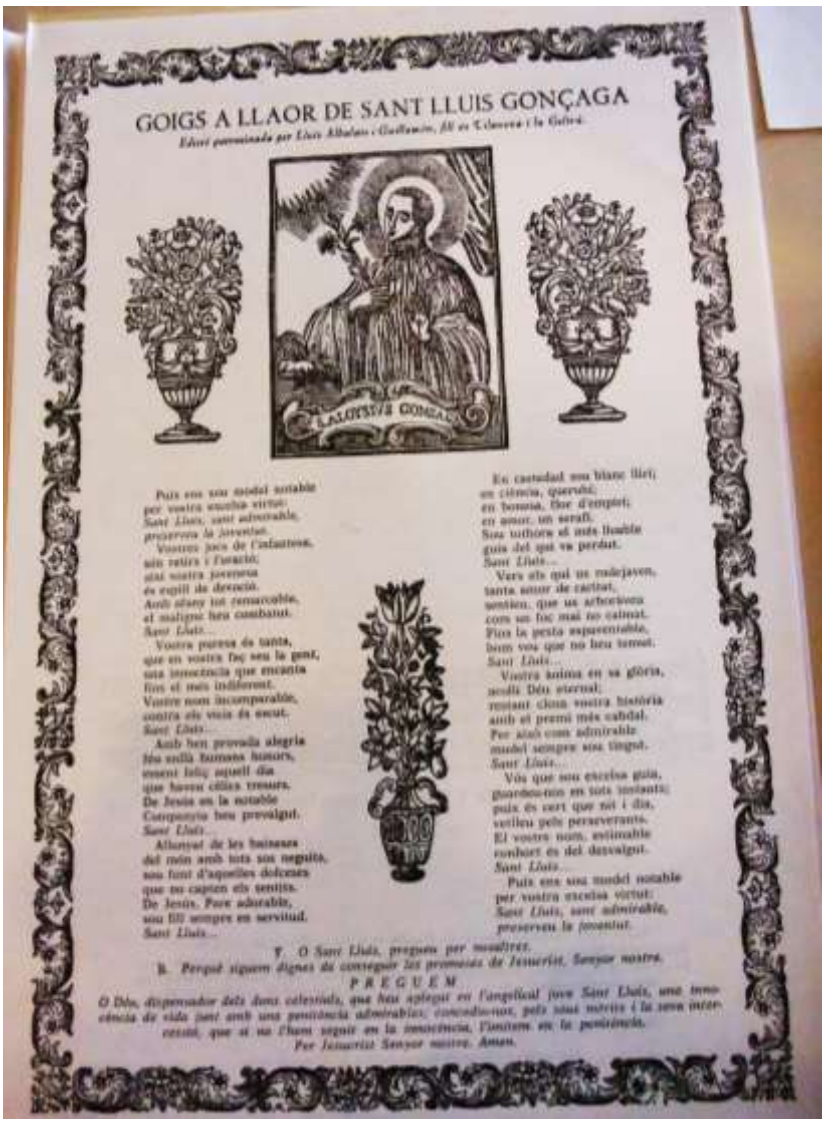

GOIGS A LLAOR DE SANT LLUIS GONÇAGA

Edició patrocinada per Lluís Albalate i Guillamón, fill de Vilanova i la Geltrú.

Puis ens sou model notable
per vostra excelsa virtut:
Sant Lluis, sant admirable,
preserveu la joventut.
Vostres jocs de l'infantesa,
sòn retira i l'oració;
ainsi vostra joventa
és espill de devoció.
Amb sèny tot remarcable,
el maligne heu combatut.
Sant Lluis...
Vostra puresa és tanta,
que en vostra faç seu la gent,
sota innocència que encanta
fins el més indiferent.
Vostre nom incomparable,
contra els vicis és escut.
Sant Lluis...
Amb hen provada alegria
fèu enllà humans honors,
essent feliç aquell dia
que haveu cèlics tresors.
De Jesús en la notable
Companyia heu prevalgut.
Sant Lluis...
Allunyat de les baixeses
del món amb tots sos neguits,
sou font d'aquelles dolceses
que no capten els sentits.
De Jesús. Pare adorable,
sou fill sempre en servitud.
Sant Lluis...

En castedat sou blanc lliri;
en ciència, querubí;
en bonesa, flor d'empiri;
en amor, un serafí.
Sou tothora el més lluable
guia del qui va perdut.
Sant Lluis...
Vers els qui us endejaven,
tanta amor de caritat,
sentieu, que us arbortiera
com un foc mai no calmat.
Fins la pesta espaventable,
bom vou que no heu temut.
Sant Lluis...
Vostra anima en sa glòria,
acolli Déu eternal;
restant clota vostra història
amb el premi més cabdal.
Per ainsi com admirable
model sempre sou tingut.
Sant Lluis...
Vós que sou excelsa guia,
guardeu-nos en tots instants;
puix és cert que nit i dia,
vetlleu pels perseverants.
El vostre nom, estimable
conhort és del desvalgut.
Sant Lluis...
Puis ens sou model notable
per vostra excelsa virtut:
Sant Lluis, sant admirable,
preserveu la joventut.

℣. *O Sant Lluís, pregueu per nosaltres.*
℟. *Perquè siguem dignes de conseguir les promesas de Jesucrist, Senyor nostre.*

P R E G U E M

O Déu, dispensador dels dons celestials, que heu aplegat en l'angelical jove Sant Lluís, una innocència de vida junt amb una penitència admirables, concedeu-nos, pels seus mèrits i la seva intercessió, que si no l'hem seguit en la innocència, l'imitem en la penitència.
Per Jesucrist Senyor nostre. Amen.

Goigs a llaor de Sant Lluis Gonçaga
Edició patrocinada per Lluís Albalate i Guillamón,
fill de Vilanova i La Geltrú

Goigs 15

Text
Goigs 9 i 10*: Goigs en lloança del Gloriós Sant Lluis Gonçaga*
Goigs 11: *Goigs en lloança del Gloriós Sant Lluis Gonçaga. Excels patró de la seva parròquia de Barcelona*
Goigs 12: *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonçaga venerat a l'església de Sant Felip Neri de la ciutat de Vic*
Goigs 13: *Goigs en lloança del gloriós Sant Lluis Gonzaga venerat a la basílica de Santa Maria de Vilafranca del Penedès*
Goigs 14 i 15: *Goigs a llaor de Sant Lluis Gonçaga*

Puix ens sou model notable
per vostra excelsa virtut:
Sant Lluís, sant admirable,
preserveu la joventut!

Vostres jocs de la infantesa
són retirs i l'oració;
així vostra jovenesa
és espill de devoció.
Amb afany tot remarcable
el maligne heu combatut.

La vostra puresa és tanta
que en vostra faç la gent,
una innocència que encanta
fins el més indiferent.
Vostre nom incomparable
contra el mal ens és escut.

Amb ben provada alegria
feu enllà els humans honors,
i sou feliç aquell dia
en què haveu cèlics tresors.
De Jesús, en la notable
Companyia heu prevalgut.

Allunyat de les baixeses
del món i tots sos neguits,
sou Font d'aquelles dolceses
que no capten els sentits.
De Jesús, pare adorable,
sou fill sempre en servitud.

En castedat, sou blanc lliri;
en ciències, un querubí;
en bonesa, flor d'empiri;
i en amor, un serafí.
Així sou el més lloable
farell pel qui es veu perdut.

Vers els qui us rodejaven
tanta amor de caritat
sentíeu, que us abrandàveu
com un foc mai no calmat.
Fins la pesta espaventable
amb afany heu abatut.

La vostra ànima en sa glòria
acolleix Déu eternal,
fent completa vostra història
amb el premi més cabdal.
Per això com admirable
model sempre us hem tingut.

Vós que ens sou Patró i guia
guardeu-nos en tots instants,
puix és cert que nit i dia
vetlleu pels perseverants.
El vostre nom, estimable
conhort és del desvalgut.

Puix ens sou model notable
per vostra excelsa virtut:
Sant Lluís, sant admirable,
preserveu la joventut.

Goigs 16: *Gozos al angelico jovent S. Luis Gonzaga*

Puesmque

GOZOS AL ANGÉLICO JÓVEN S. LUIS GONZAGA.

«Pues que con Dios puedes tanto
Que cuanto pides alcanzas;
Pide á Dios que yo te imite,
Santo jóven, Luis Gonzaga.»

Dos que tu llamabas culpas
Te fueron ¡ay! tan amargas
Que mientras duró tu vida
No cesaste de llorarlas:
Y yo mis culpas no lloro,
Siendo tan graves y tantas: etc.
Trataste cual enemigo
Tu cuerpo puro sin mancha,
Y aun tierno niño tus carnes
Despiadado rasgabas:
Y yo en descanso y placeres
Paso mi vida culpada: etc.
Al mundo y sus devaneos
Hollaste con firme planta,
Huyendo de sus placeres,
Alhagos y pompas vanas:
Y yo tan mentidos bienes
Sin cesar busco con ansia: etc.
De la castidad hermosa
Tan amante te mostrabas,
Que siempre brillaste puro
En idea obra y palabra:
Y yo en el alma y el cuerpo
Me miro lleno de manchas: etc.
El trato con Dios y el cielo
Tanto enamoró tu alma,
Que toda tu santa vida
Fué de oracion continuada:
Y yo ni hablo á Dios, ni escucho
Sus amorosas palabras: etc.

Manresa: Imp. y Lit. de Luis Roca, S. Miguel, 15.

Gozos al angelico joven S. Luis Gonzaga
Manresa, Impremta Luis Roca, S. Miguel, 15

Goigs 16

Goigs 17: *Gozos Al Angélico joven San Luis Gonzaga*

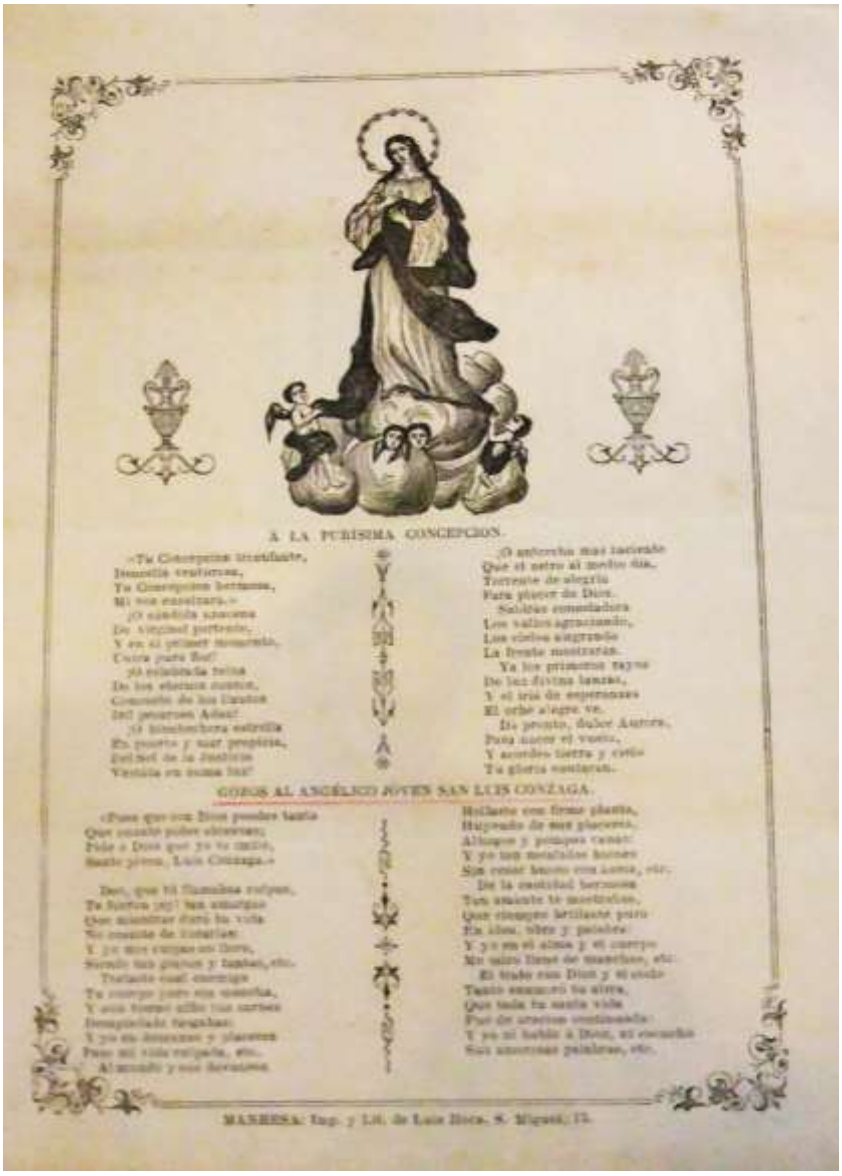

A LA PURISIMA CONCEPCION.

GOZOS AL ANGÉLICO JOVEN SAN LUIS GONZAGA.

MANRESA: Imp. y Lit. de Luis Roca, S. Miguel, 13.

Gozos Al Angélico joven San Luis Gonzaga
Manresa, Impremta Luis Roca

Goigs 17

Text
Goigs 16: *Gozos al angelico joven S. Luis Gonzaga*
Goigs 17: *Gozos Al Angélico joven San Luis Gonzaga*

Pues que con Dios puedes tanto
que cuanto pides alcanzas:
Pide a Dios que yo te imite,
Santo joven, Luis Gonzaga.

Dos que tus llamabas culpas
te fueron ¡ay! tan amargas
que mientras duro tu vida
no cesaste de llorarlas:
Y yo mis culpes no lloro,
siendo tan graves y tantas.

Trataste cual enemigo
tu cuerpo puro sin mancha,
y aun tierno niño tus carnes
despiadado rasgabas:
Y yo en descanso y placeres
paso mi vida culpada.

Al mundo y sus devaneos
hollaste con firme planta,
huyendo de sus placeres,
halagos y pompas vanas:
Y yo tan mentidos bienes
sin cesar busco con ansia.

De la castidad hermosa
tan amante te mostrabas,
que siempre brillaste puro
en idea obra y palabra:
Y yo en el alma y el cuerpo
me miro lleno de manchas.

El trato con Dios y el cielo
tanto enamoró tu alma
que toda tu santa vida
fue de oración continuada:
Y yo ni hablo a Dios, ni escucho
sus amorosas palabras.

Aquest text està aplicat a la música dels Gozos de San Luis Gonzaga, de Francesc Escorsell, amb la variant del text de l'Endreça que indica a la partitura:

Els dos primers versos de l'Endreça varien però la Tornada és la mateixa, i la primera cobla (o estrofa) que anota a la música també és la mateixa.

Text de l'Endreça i la Tornada

> Pues tu ruego poderoso
> canto pide siempre alcanzas:
> *Pide a Dios que yo te imite,*
> *Santo joven, Luis Gonzaga.*

Goigs 16 i 17: *Gozos de S. Luis Gonzaga*
Autor de la música: Francesc Escorsell, pvre.

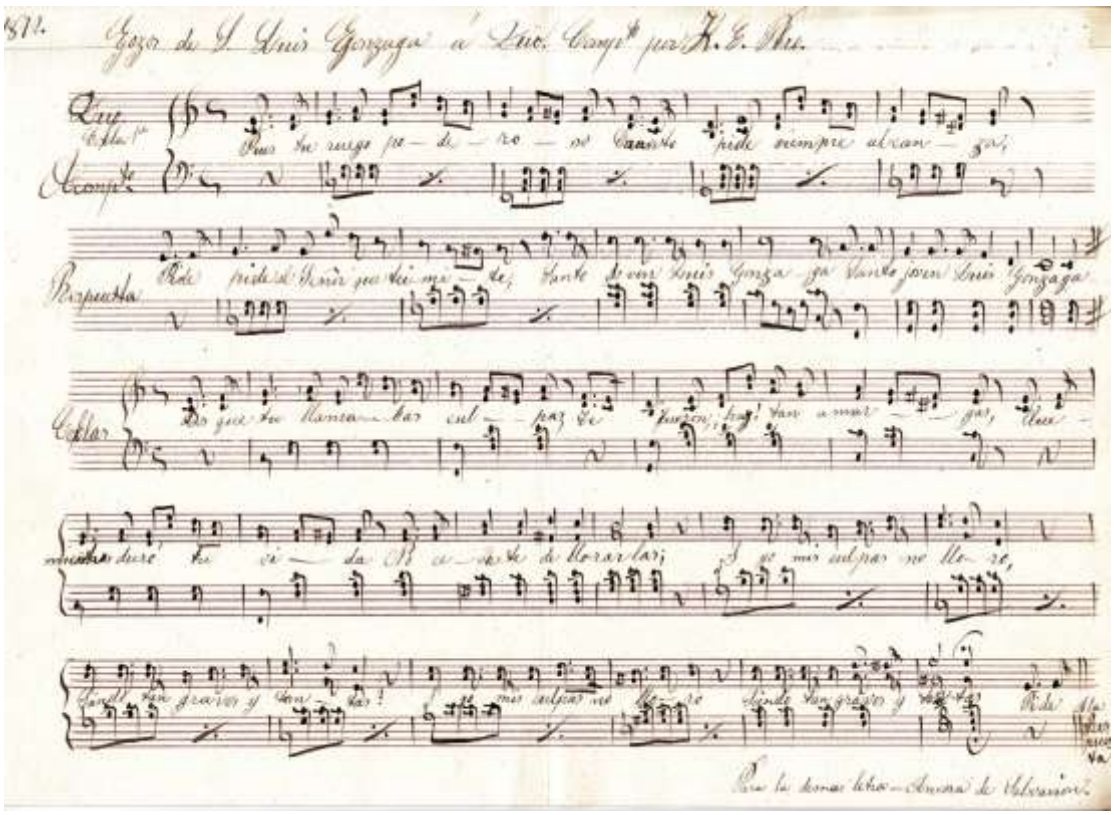

Gozos de S. Luis Gonzaga
Música de Francesc Escorsell (1872)
Aquesta música és per cantar els goigs n. 16 i 17

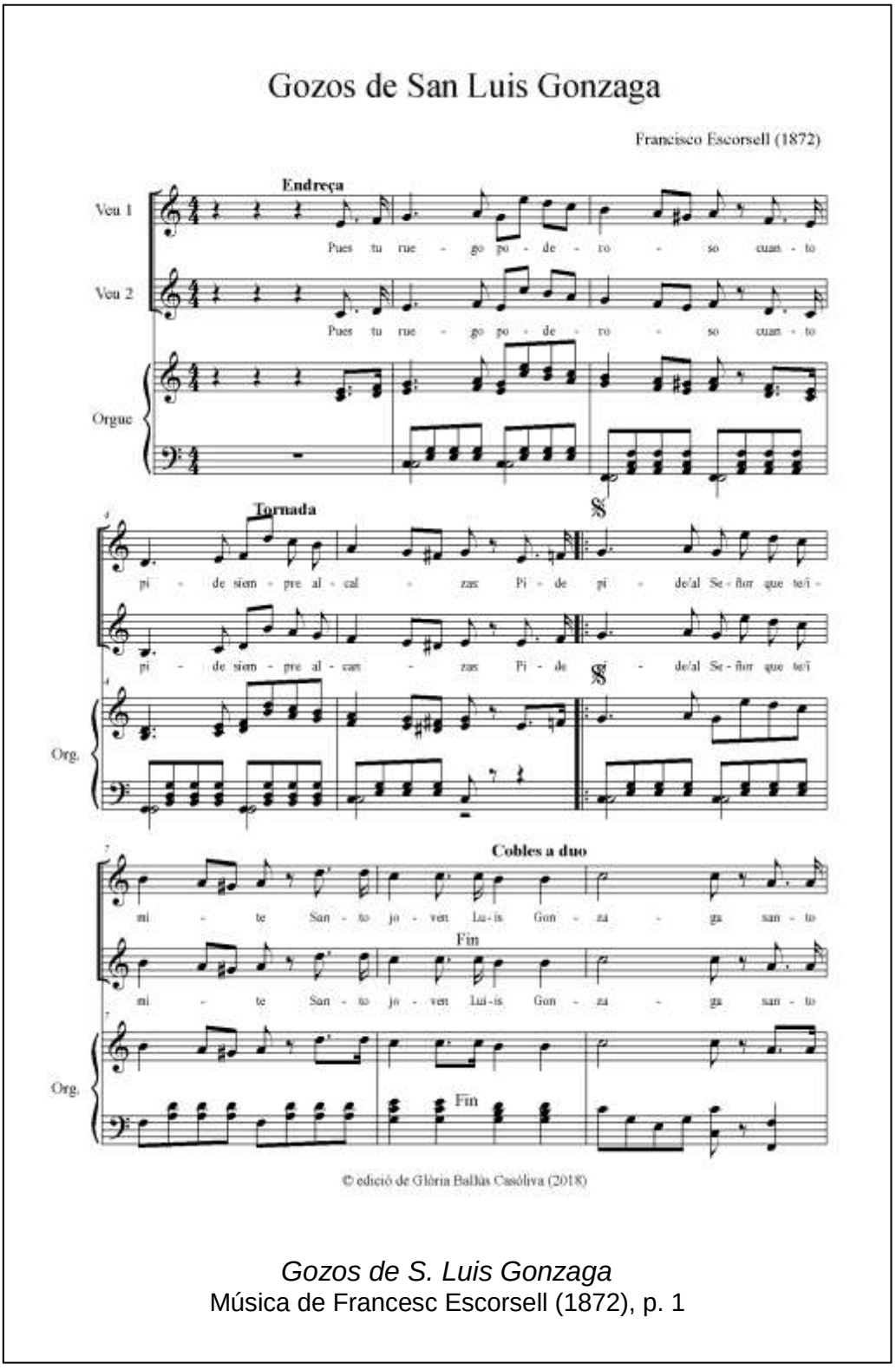

Gozos de S. Luis Gonzaga
Música de Francesc Escorsell (1872), p. 1

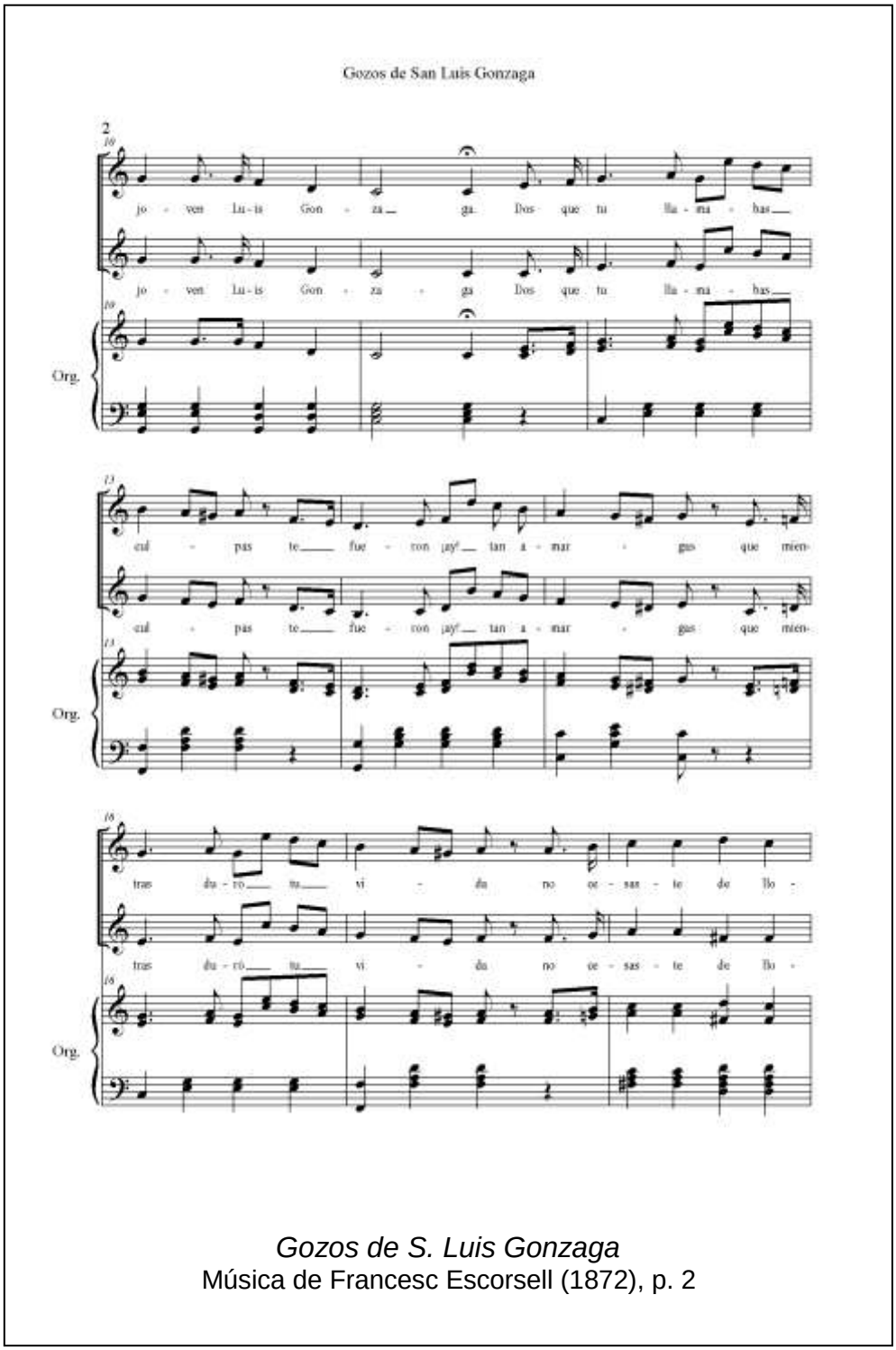

Gozos de S. Luis Gonzaga
Música de Francesc Escorsell (1872), p. 2

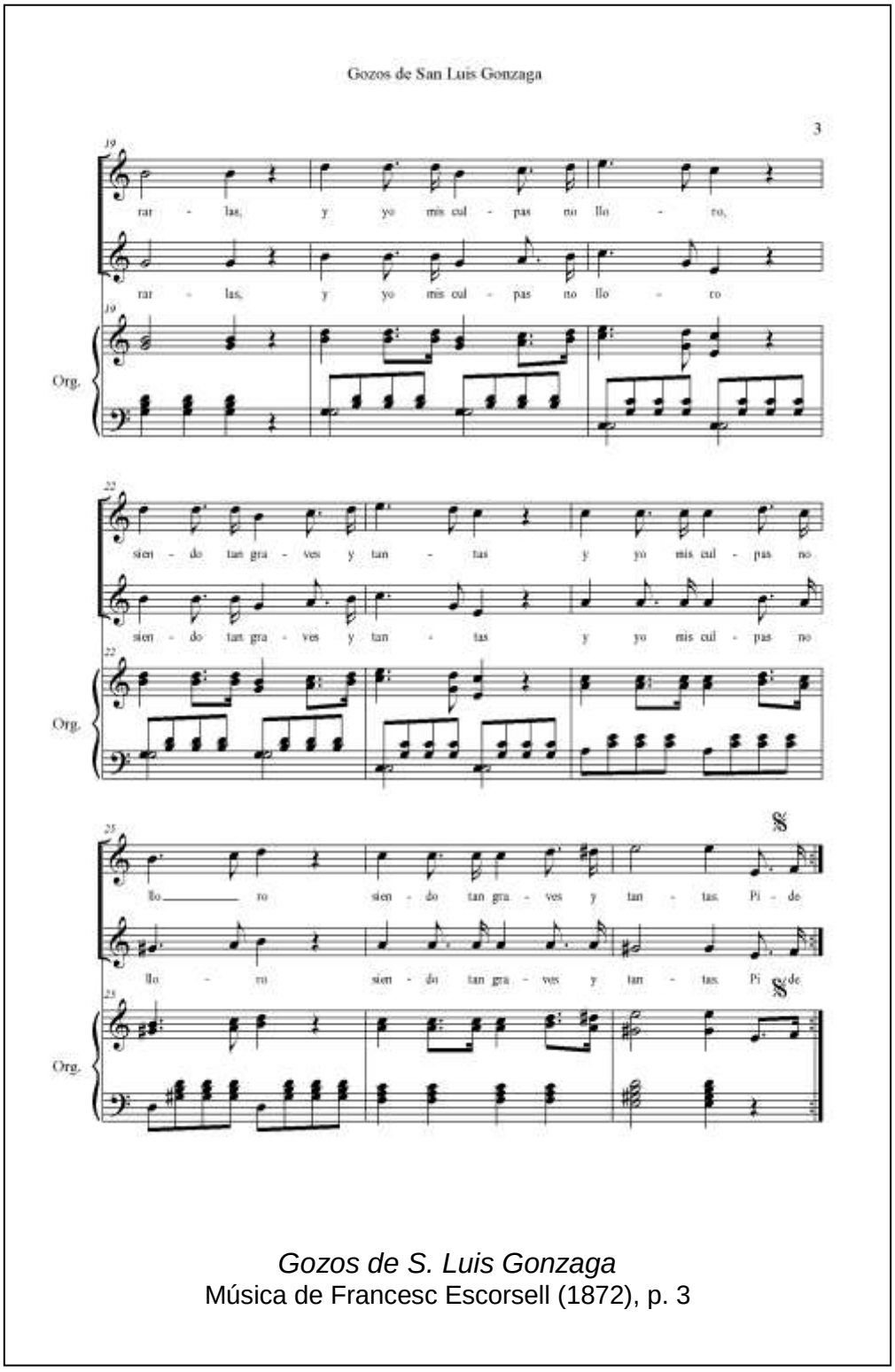

Gozos de S. Luis Gonzaga
Música de Francesc Escorsell (1872), p. 3

Goigs 18: *Goigs de Sant Lluis Gonçaga*

GOIGS DE SANT LLUÍS GONÇAGA
(fragment)

D'avior molt esclarida
i més alt en santedat:
Conserveu la nostra vida
tota neta de pecat.

Com la llàntia del sagrari
Vós viviu i us consumiu
per Jesús, mort al calvari;
per l'amor que li teniu
és vostra ànima escollida
perquè Déu us ha besat:
Conserveu la nostra vida
tota neta de pecat.

Joventut forta i garrida
sigueu blanca com l'albat:
Conserveu la nostra vida
tota neta de pecat.

P. Hilari d'Arenys de Mar,
o. f. m.

IV Centenari del naixement de Sant Lluís Gonçaga
(9 març 1568)

Goigs de Sant Lluis Gonçaga
Edició en el IV centenari del naixement
de Sant Lluís Gonçaga
(09.03-1568-1968) - Fragment

Goigs 18

Text dels Goigs 18: *Goigs de Sant Lluis Gonçaga* (fragment)

D'avior molt esclarida
i més alt en santedat:
Conserveu la nostra vida
tota neta de pecat.

Com la llàntia del sagrari
Vós viviu i us consumiu
per Jesús, mort al calvari;
per l'amor que li teniu
és vostra ànima escollida
perquè Déu us ha besat:
Conserveu la nostra vida
tota neta de pecat.

Joventut forta i garrida
Sigueu blanca com l'albat:
Conserveu la nostra vida
tota neta de pecat.

Goigs 19: *Goigs en lloança de Sant Lluis Gonzaga, confessor que es venera al temple parroquial de Teià*

GOIGS EN LLOANÇA
DE
SANT LLUIS GONZAGA, CONFESSOR
QUE ES VENERA AL TEMPLE PARROQUIAL DE TEIÀ

Goigs en lloança de Sant Lluis Gonzaga,
confessor que es venera al temple parroquial de Teià
Text Pere Julià i Lladó – Dibuix de R. Vives i Sabaté
de la imatge venerada a Teià,
segons fotografía de Josep Duran i Duran (1974)

Goigs 19

Text dels Goigs 19: *Goigs en lloança de Sant Lluis Gonzaga, confessor que es venera al temple parroquial de Teià*

En tot el món cristià
de la joventut sou guia:
Vulgueu Sant Lluís guardar
a tot el qui en Vós confia.

Del llinatge dels Gonzaga
fóreu Vós fruit esplendent,
i és vostra pura mirada
sempre per l'Omnipotent.
Per poder-vos imitar
en vostra infantesa pia.

De la Cort la glòria externa
no torçà vostra virtut,
i amb oració i penitència
visquéreu la joventut.
El jovent d'ara i demà,
us ofereix sa alegria.

Sempre fou la vostra mare
font d'ajut i immens amor.
La indiferència del pare
us feia sanguejar el cor.
Pares i fills a Teià
units diem cada dia.

San Carles endevinava
el tresor de santedat
que el cor de Lluís guardava,
davant seu agenollat.
Al sant Bisbe emocionà
donar-vos l'Eucaristia.

A nostra terra espanyola
despertà l'admiració
vostre verb florit que vola,
ple de fe i erudició.
Prest a Itàlia retornà
i a l'estudi que el delia.

Companyia de Jesús,
mai tingueres tants honors!
Doncs en aquest món confús
el Cel t'omple de favors.
Amb Lluís et va portar
més gràcia i sabiduria.

Amb els àngels dalt la glòria
hi teniu lloc preferent,
doncs us proclama la Història,
jove pur ben eminent.
Amb anhel hem d'esperar,
prop de vós estar un dia.

Implorem amb confiança
vostra santa inspiració,
posant tota l'esperança
en la vostra protecció.
Puix guiats per vostra mà
trobarem la bona via.

Per això avui com demà,
us demanem nit i dia:
Vulgueu Sant Lluís guardar,
el qui en Vós tot es confia.

Goigs 20: *Gozos a San Luis Gonzaga, patrón de la juventut,*
Autor: Francisco Andrevi, pbre.
Manuscrit

Text

Caros jóvenes cantemos
con indecible fervor
Gloria al ángel de pureza
Gloria a nuestro protector.

Ya que del tierno Gonzaga
bajo el amparo acogidos
nos hallamos reunidos
formando congregación,
sea siempre nuestro canto
en su alabanza y honor.

Ilustre rama de un trono
noble gran Luis salisteis
más ilustre empero fuisteis
en virtud, en santidad.
Justo es pues que os ensalcemos
diciéndoos con ardor.

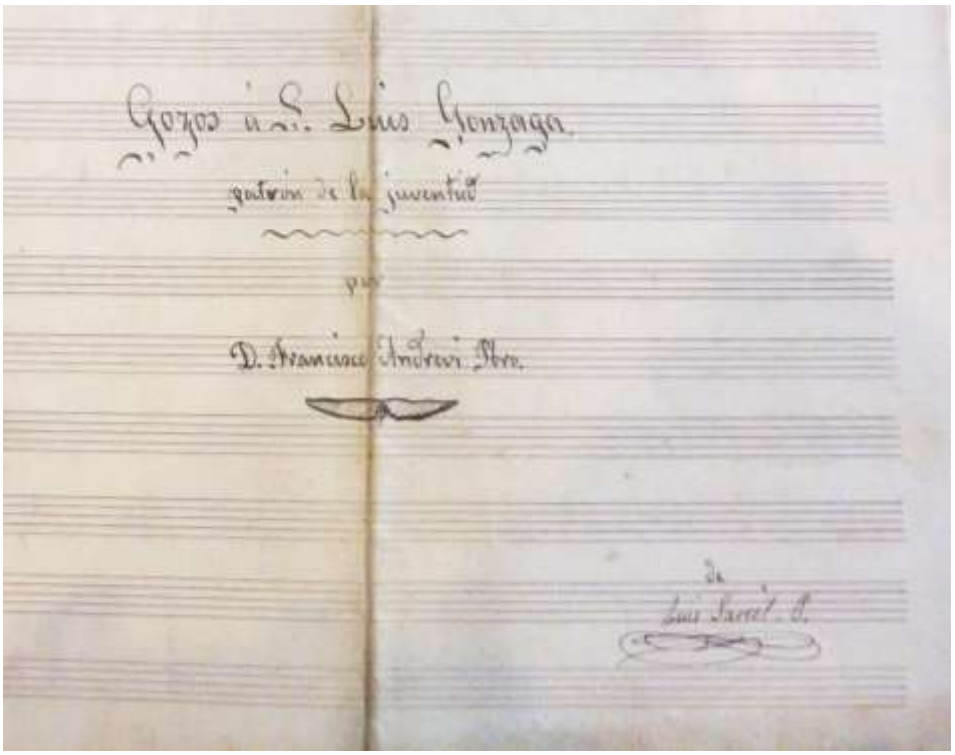

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví - portada

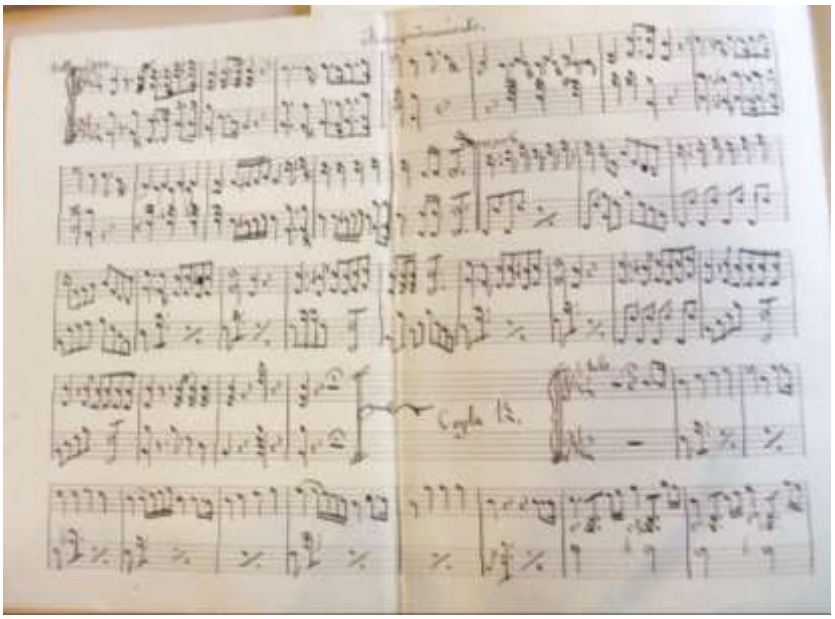

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví - acompanyament p. 1

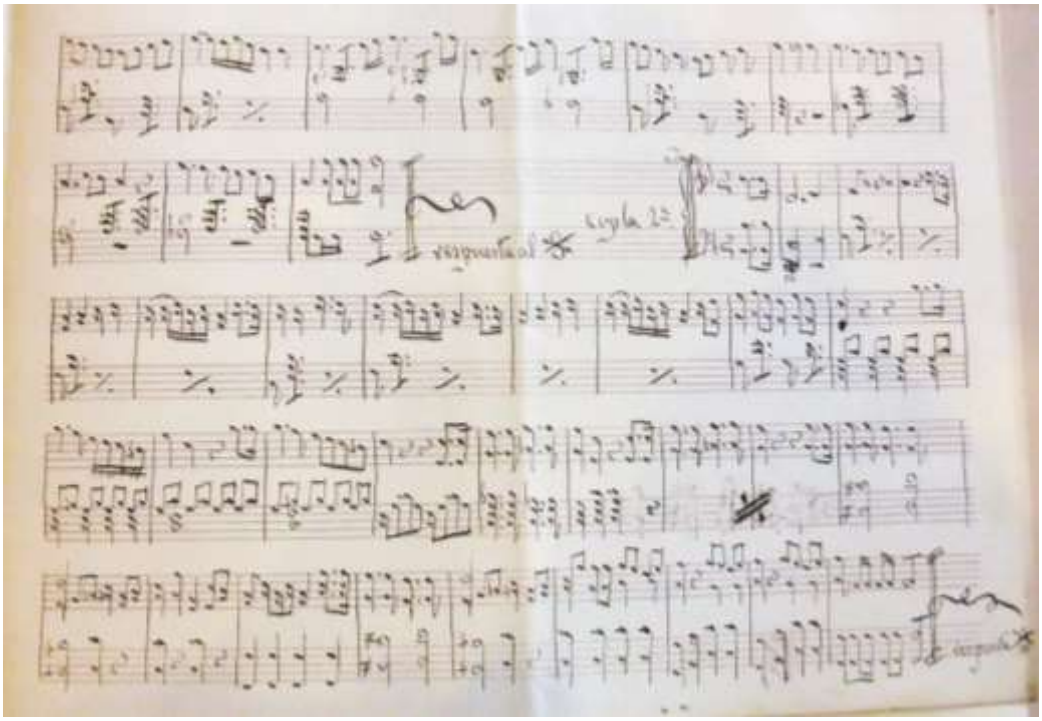

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví - acompanyament p 2

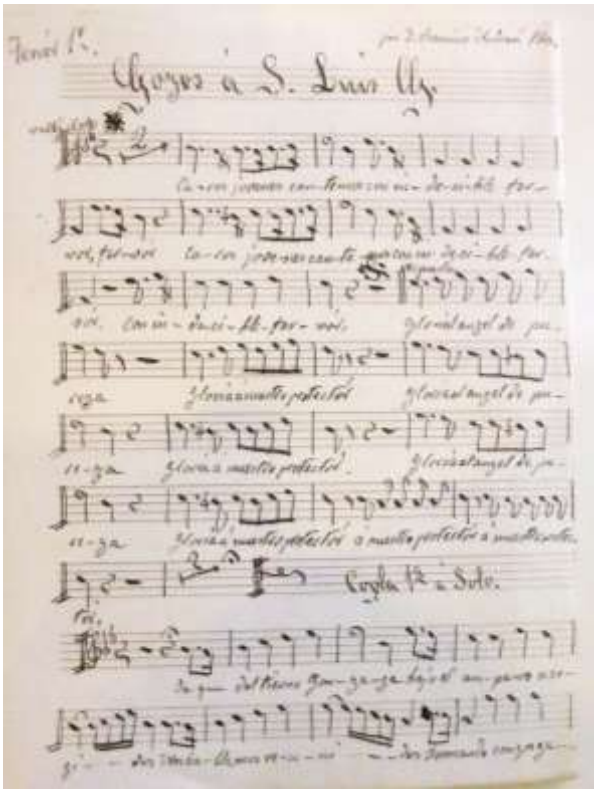

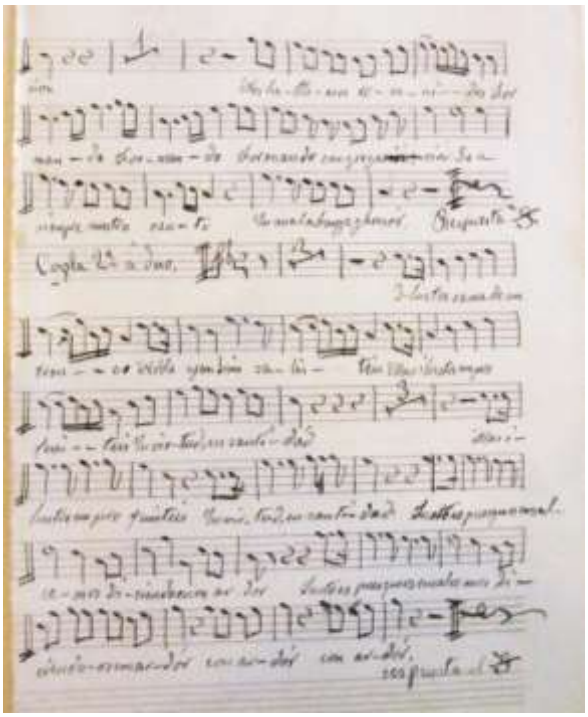

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví -
Tenor 1 p 1 i 2

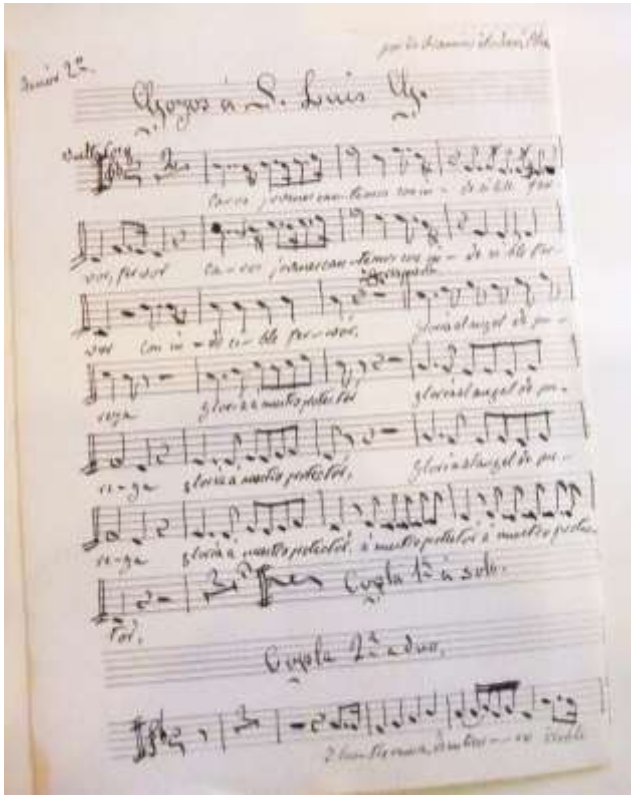

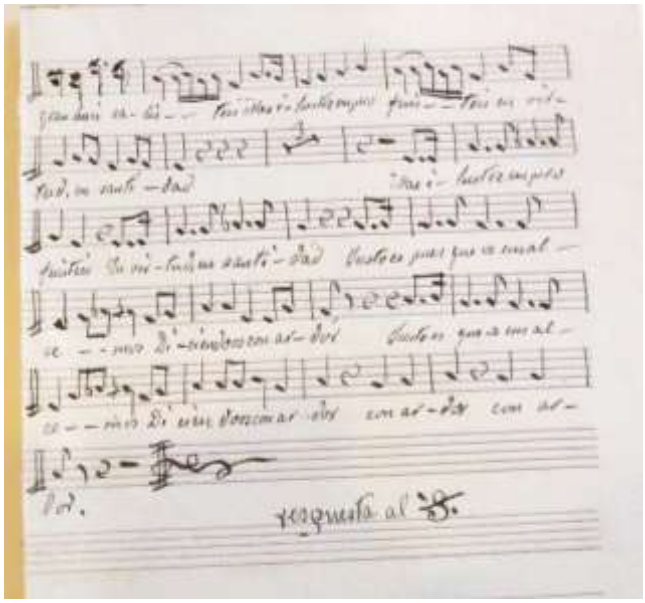

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví -
Tenor 2 – p 1 i 2

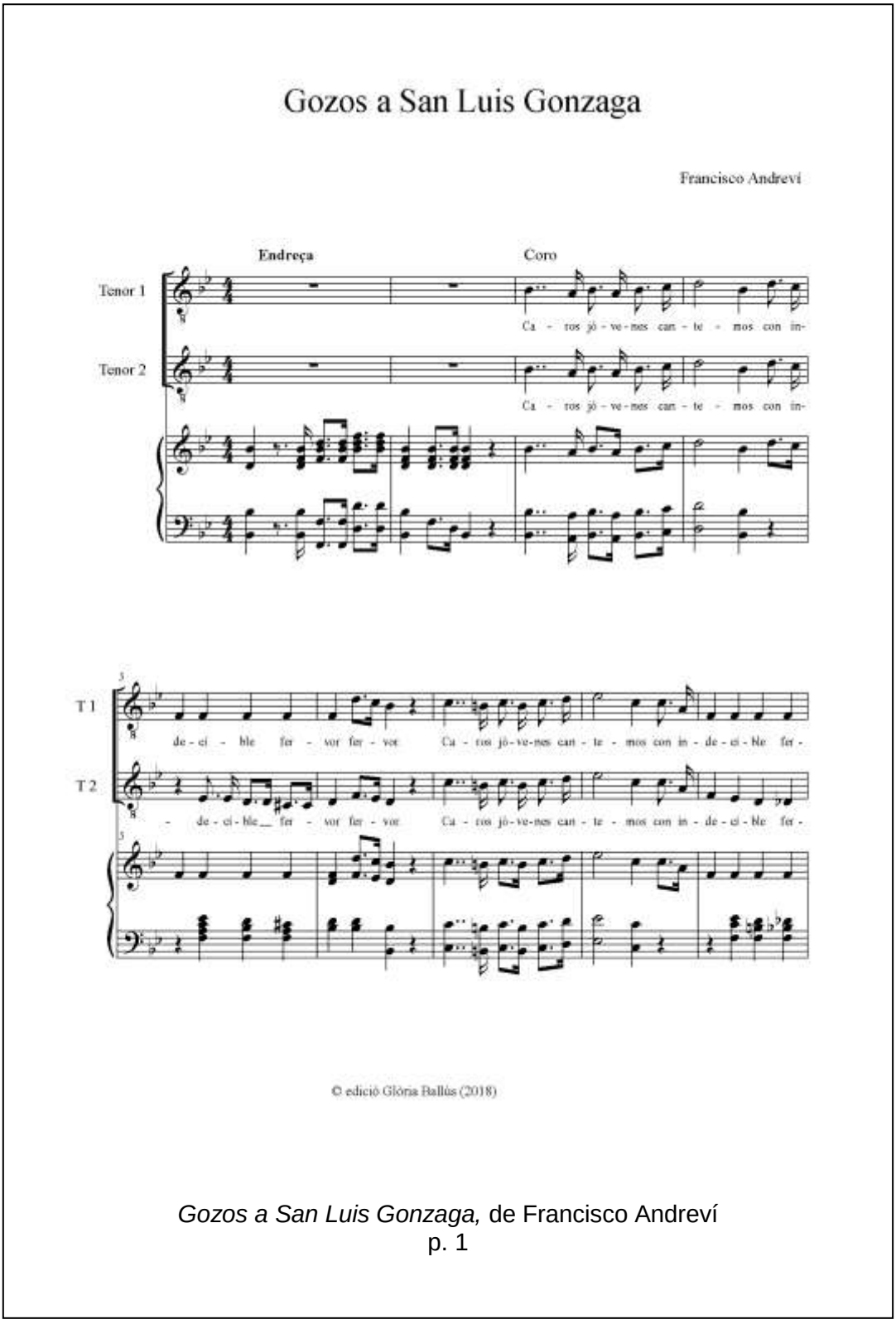

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví
p. 1

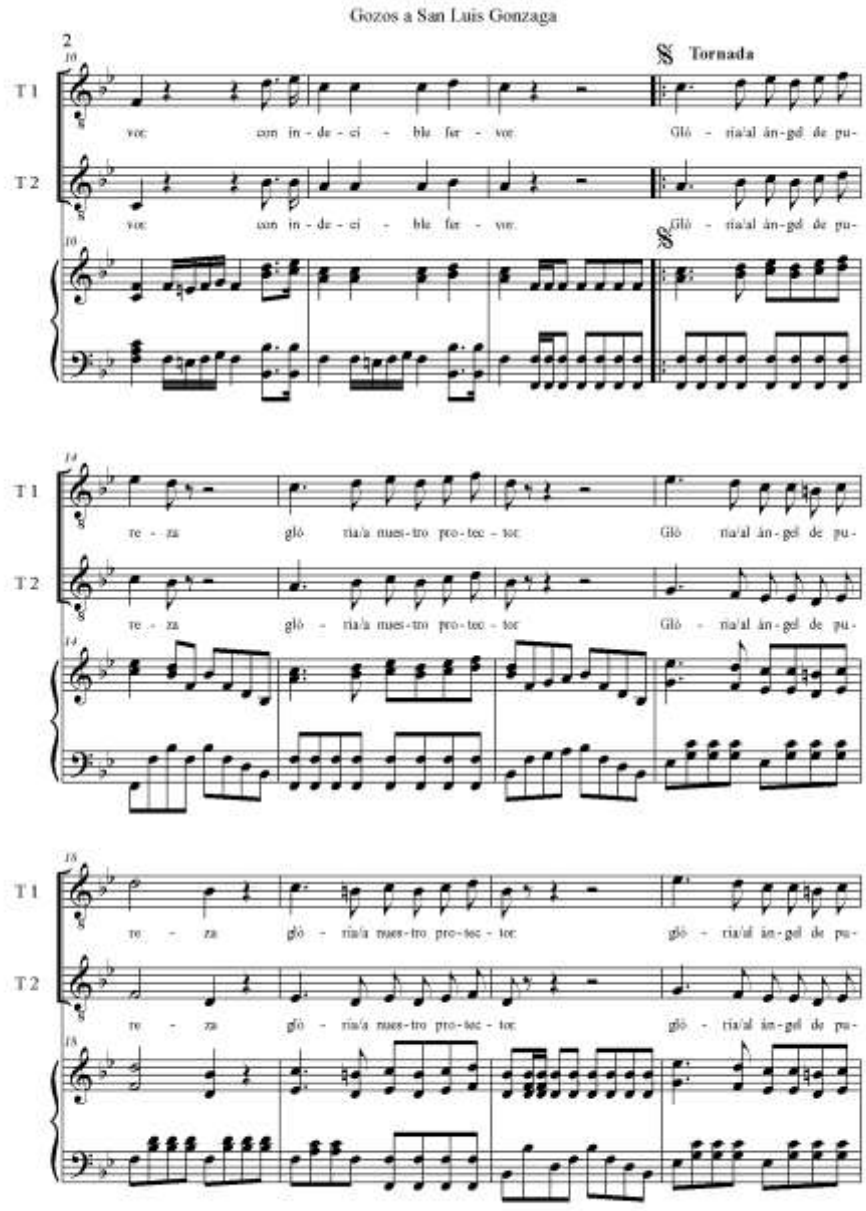

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví
p. 2

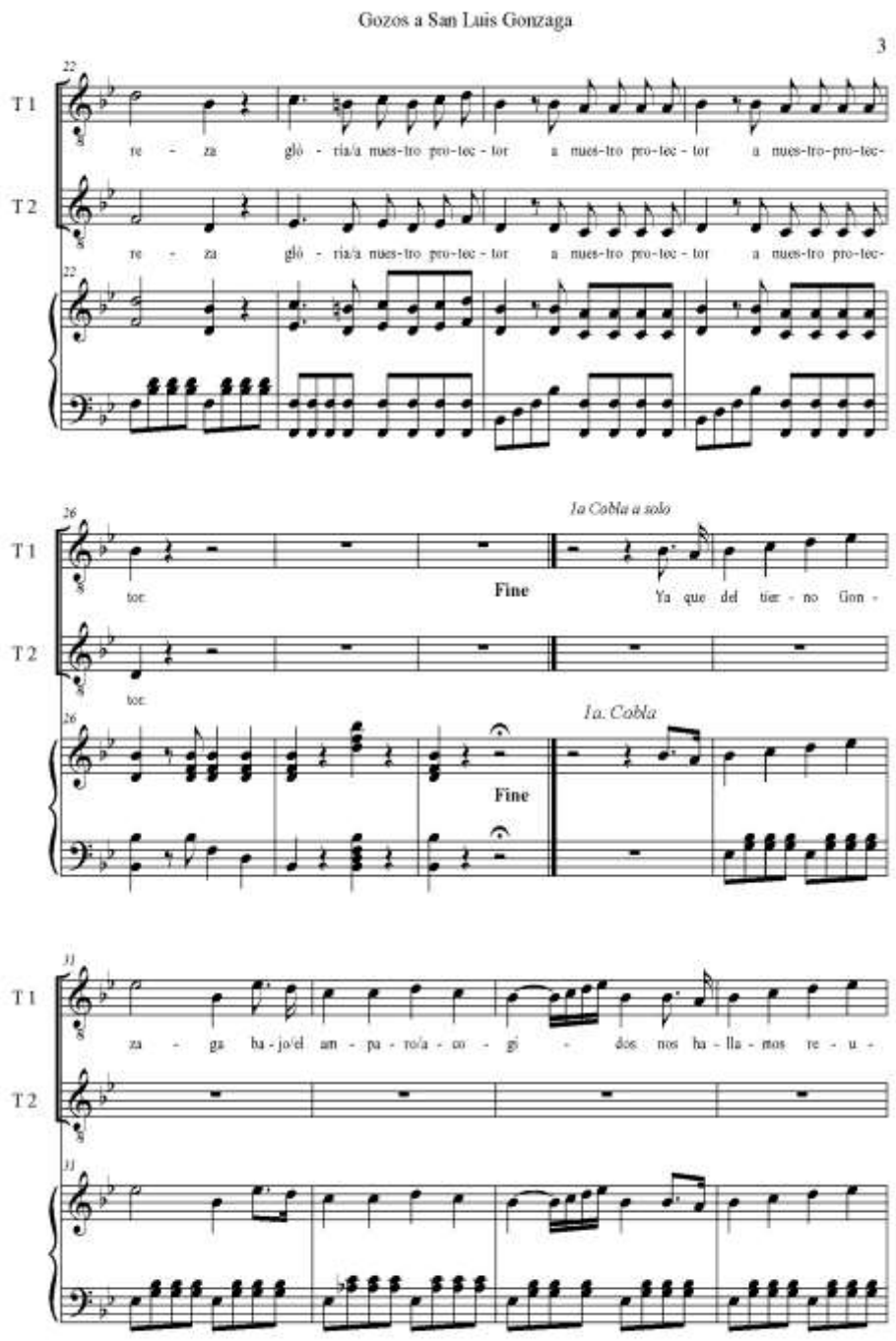

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví
p. 3

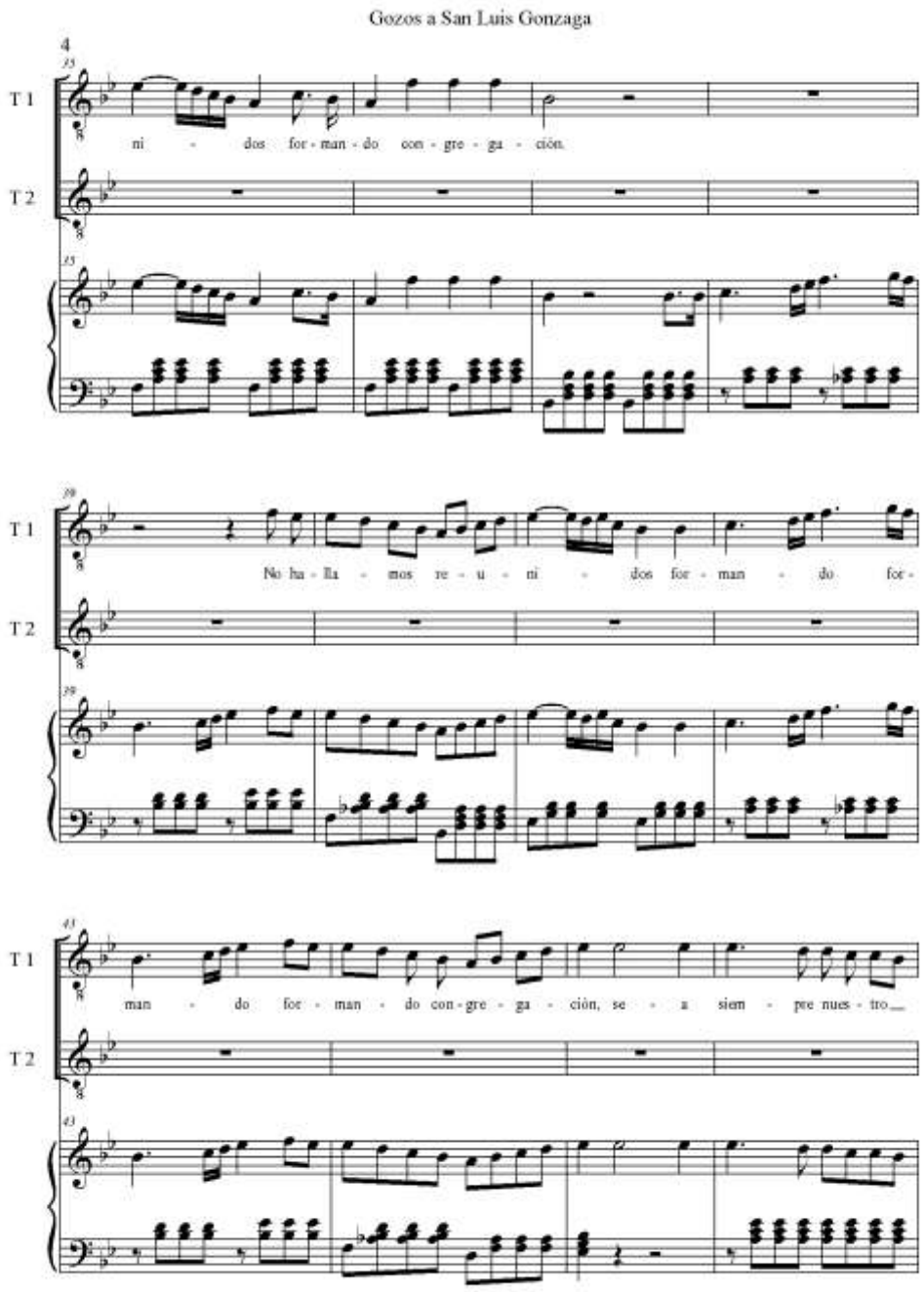

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví
p. 4

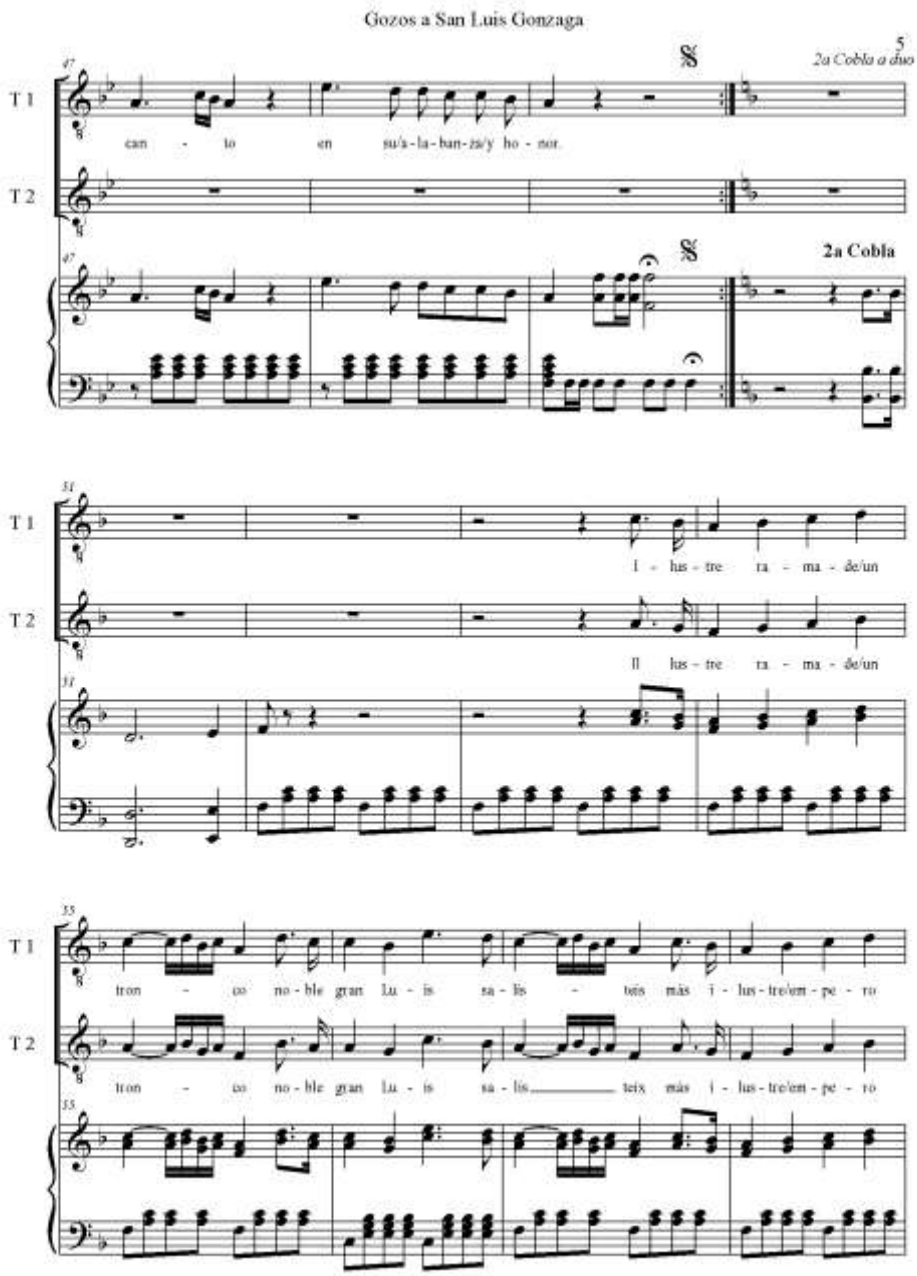

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví
p. 5

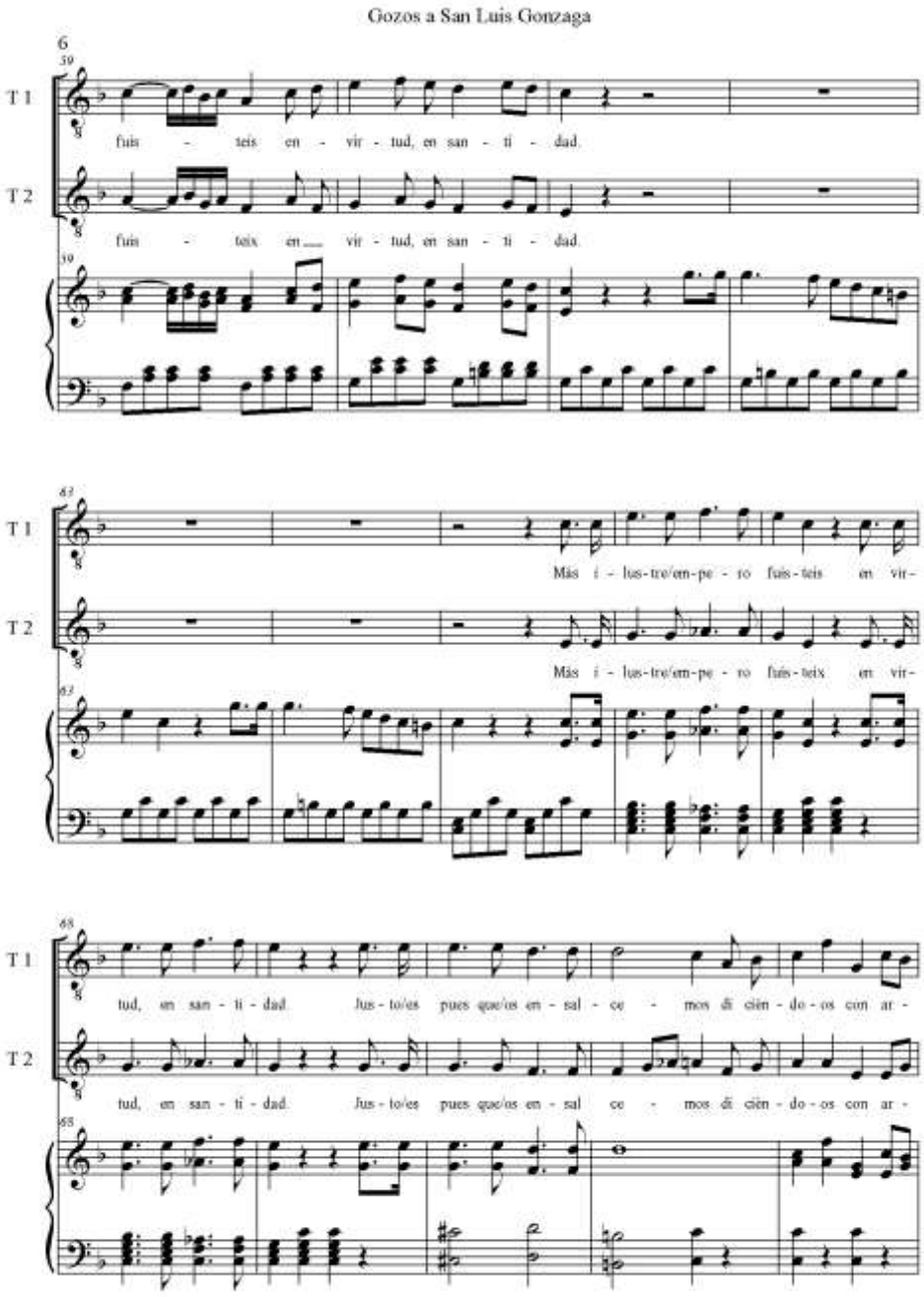

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví
p. 6

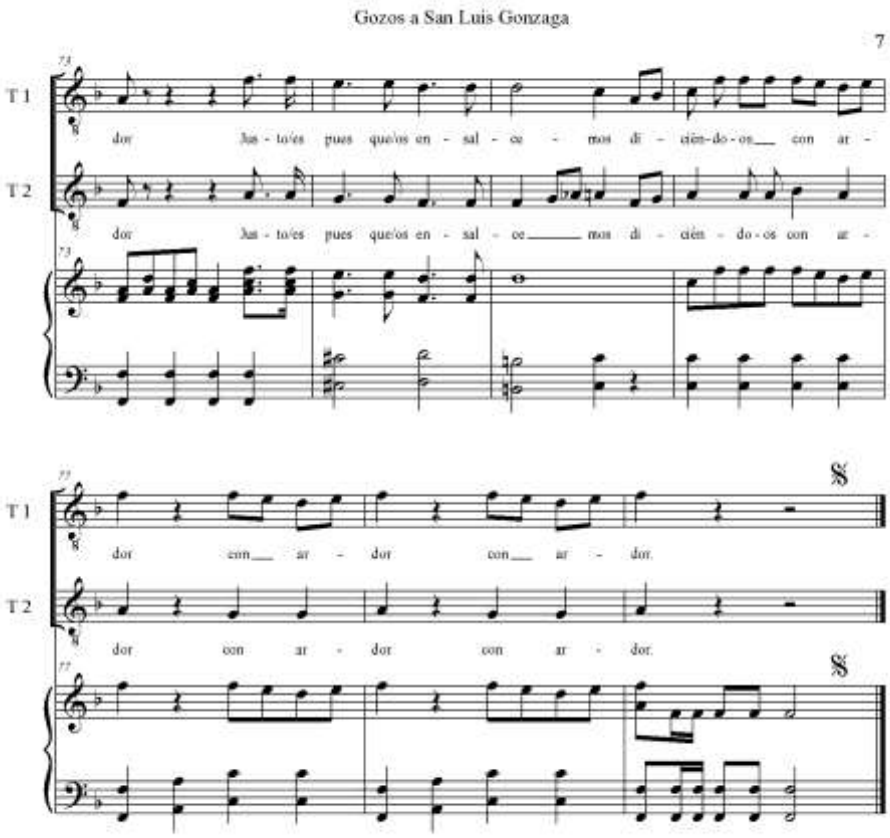

Gozos a San Luis Gonzaga, de Francisco Andreví
p. 7

Himne 1*: Himne a Sant Lluis Gonzaga*

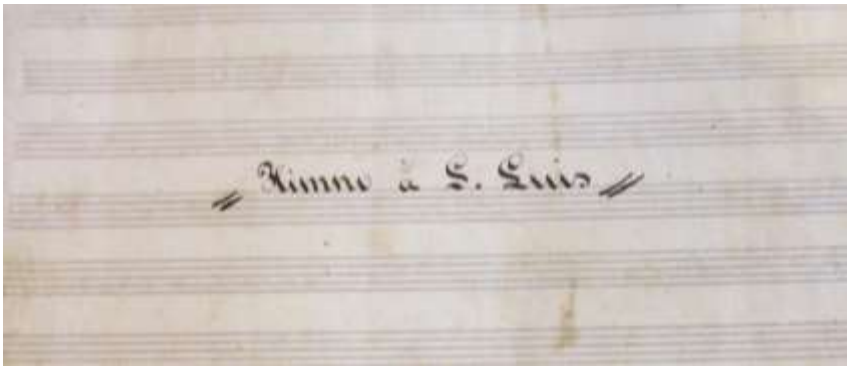

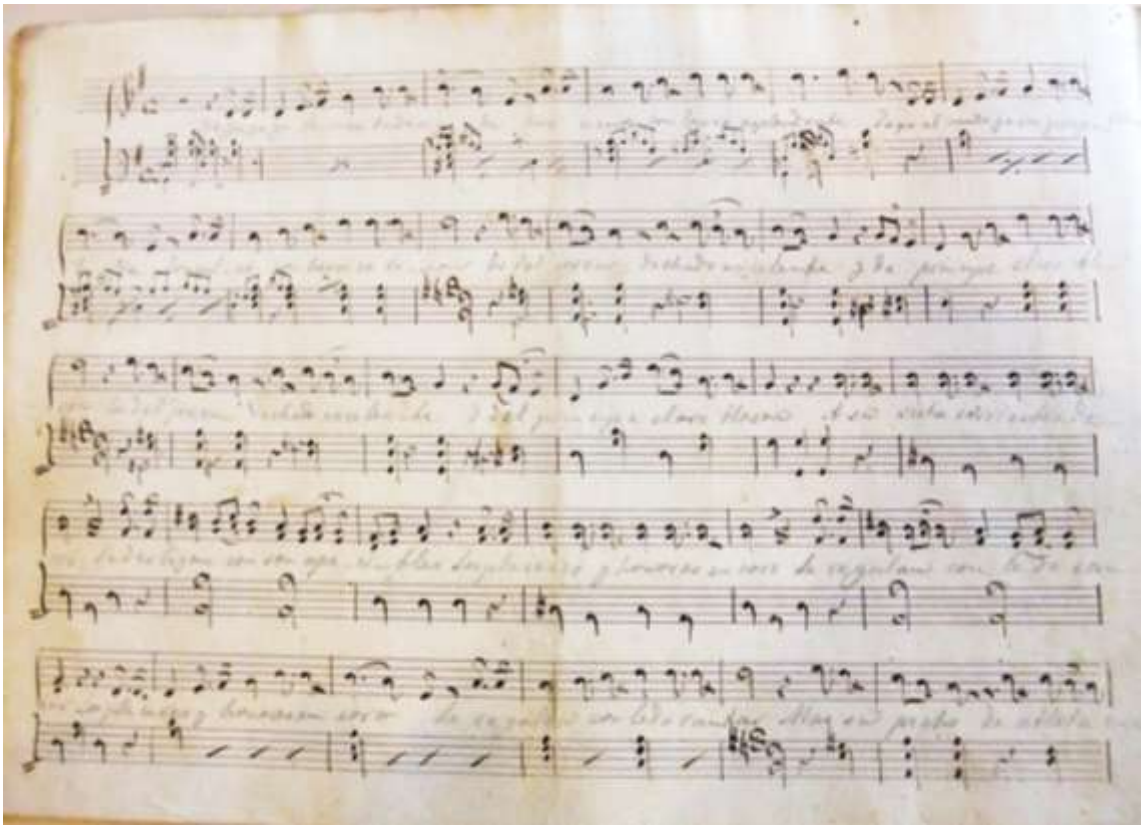

Himne A Sant Lluis Gonzaga
Partitura per a orgue amb el text (p. 1)

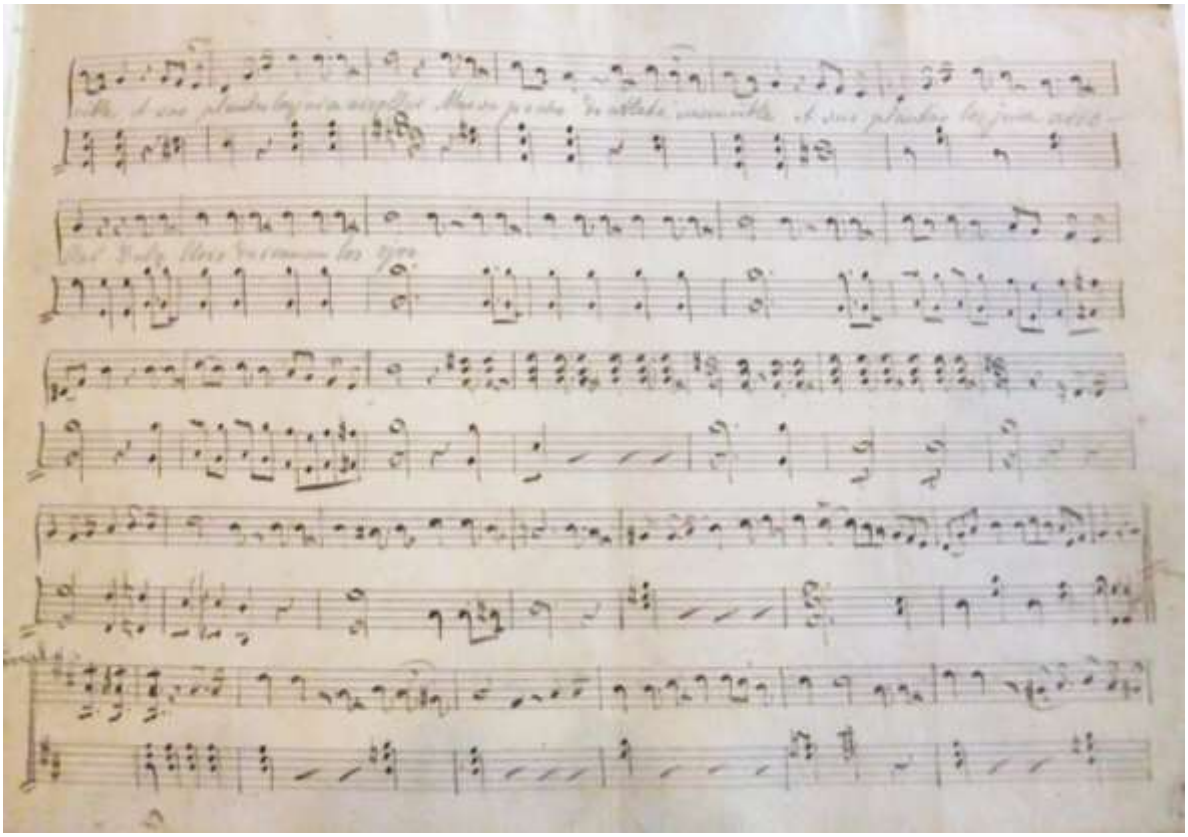

Himne A Sant Lluis Gonzaga
Partitura per a orgue amb el text (p. 2)

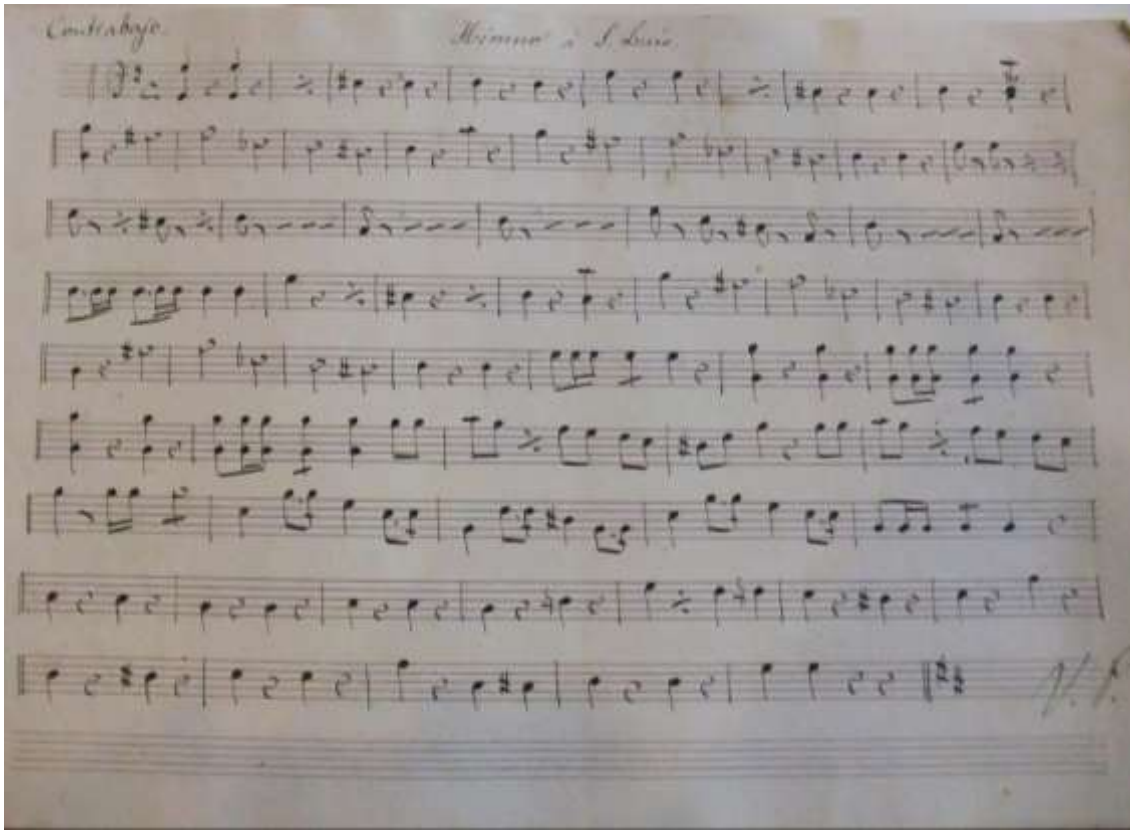

Himne a Sant Lluis Gonzaga
Partitura per a contrabaix (p. 1)

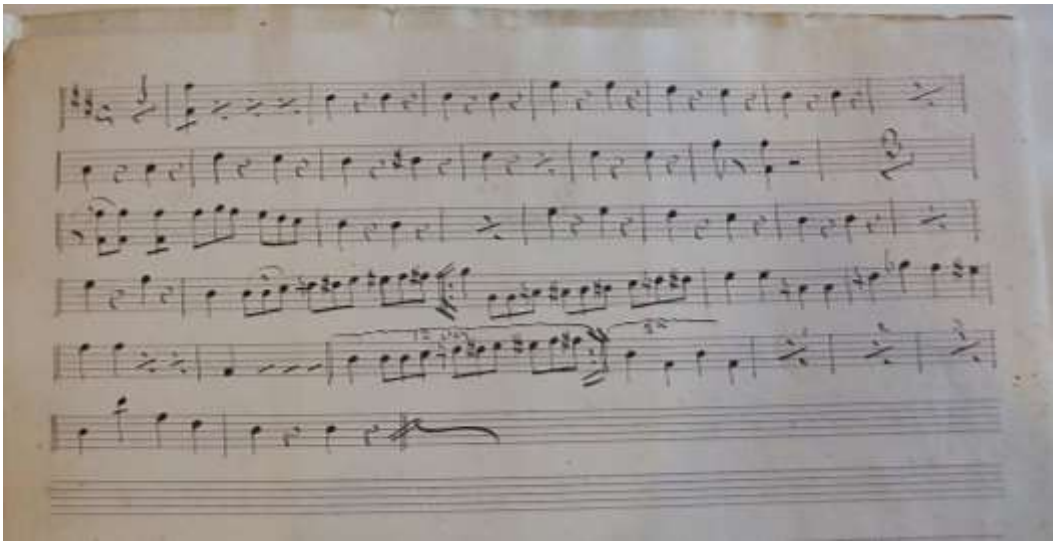

Himne a Sant Lluis Gonzaga
Partitura per a contrabaix (p. 2)

Text de l'Hime 1: *Himne a Sant Lluis Gonzaga*

De Gonzaga la sien bendecida
[?] con lauro esplendente
Ya su mundo y a su pompa
[?] conculcó con su heroico teson

Es del joven dachado excelente
y de príncipe claro blason
La del joven dechado excelenteu
y de príncipe claro blason

A su vista corriente de oro
se deslizan con son apacibles
los placeres y honores en coro
le regalan con ledo cantar

Mas su pecho de atleta invencible
a sus plantas les jura escollar
dulce lloro derraman los ojos

Himne 2: *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes festes que li dedica la juventut de la vila de Taradell* (1854)

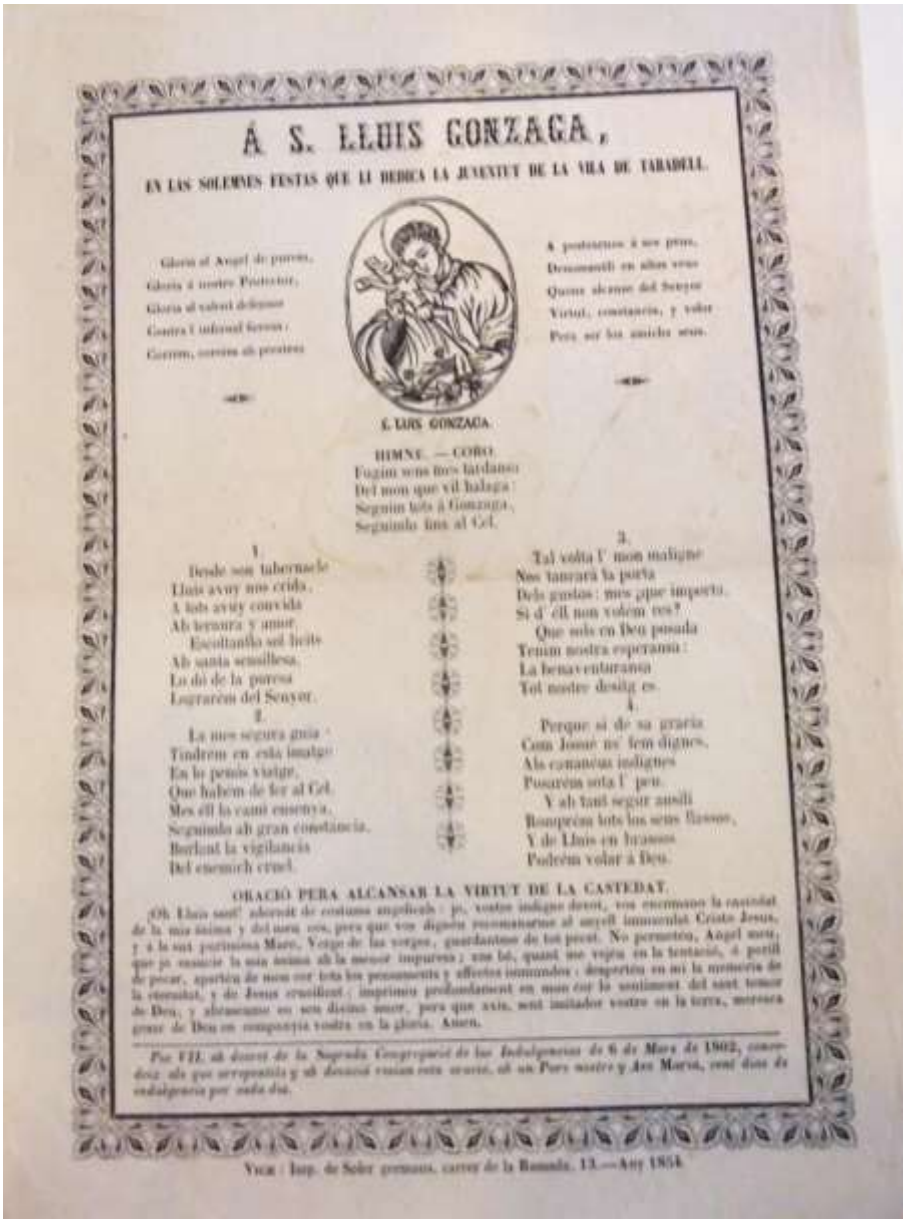

Á S. LLUIS GONZAGA,

EN LAS SOLEMNES FESTAS QUE LI DEDICA LA JUVENTUT DE LA VILA DE TARADELL.

Gloria al Angel de puresa,
Gloria á nostre Protector,
Gloria al valent defensor
Contra l' infernal fiereza:
Correm, correm ab prestesa

A postrarnos á sos peus,
Demonstrili en altas veus
Quens alcanse del Senyor
Virtut, constancia, y valor
Pera ser los amichs seus.

S. LUIS GONZAGA.

HIMNE. — CORO.
Fugim sens mes tardansa
Del mon que vil halaga:
Seguim tots á Gonzaga,
Seguimlo fins al Cel.

1.
Desde son tabernacle
Lluis avuy nos crida,
A tots avuy convida
Ab ternura y amor.
Escoltantlo sol heits
Ab santa sensillesa,
Lo dó de la puresa
Lograrém del Senyor.

2.
La mes segura guia
Tindrem en esta imatge
En lo penós viatge,
Que habém de fer al Cel.
Mes ell la camí ensenya,
Seguimlo ab gran constancia,
Burlant la vigilancia
Del enemich cruel.

3.
Tal volta l' mon maligne
Nos tancará la porta
Dels gustos: mes ¿que importa,
Si d' ell non volém res?
Que sols en Deu posada
Tenim nostra esperansa:
La benaventuransa
Tot nostre desitg es.

4.
Perque si de sa gracia
Com Josué ns' fem dignes,
Als cananeus indignes
Posarém sota l' peu.
Y ab tant segur ausili
Romprém tots los seus llassos,
Y de Lluis en brassos
Podrém volar á Deu.

ORACIÓ PERA ALCANSAR LA VIRTUT DE LA CASTEDAT.

¡Oh Lluis sant! adornát de costums angelicals: jo, vostre indigne devot, vos encomano la castedat de la mia ánima y del meu cos, pera que vos dignéu recomanarme al seyell immaculat Cristo Jesus, y á la sua purissima Mare, Verge de las verges, guardantme de tot pecat. No permetéu, Angel meu, que jo ensucie la mia ánima ab la menor impuresa; vos bé, quant me vejeu en la tentació, ó perill de pecar, apartéu de mon cor tots los pensaments y affectes immundos: despertéu en mi la memoria de la eternitat, y de Jesus crucificat; imprimeu profundament en mon cor lo sentiment del sant temor de Deu, y abrasemme en sen divino amor, pera que axis, sent imitador vostre en la terra, meresca gozar de Deu en companyia vostra en la gloria. Amen.

Per VII. ab decret de la Sagrada Congregació de las Indulgencias de 6 de Mars de 1802, concedeix als que arrepentits y ab devoció resian esta oració, ab un Pare nostre y Ave Maria, cent dias de indulgencia per cada dia.

Vich: Imp. de Soler germans, carrer de la Rasmada, 13.—Any 1854.

A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes festes
que li dedica la juventut de la vila de Taradell
"Fugim sens mes tardança"

Himne 2

Text de l'Himne 2: *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes festes que li dedica la juventut de la vila de Taradell* (1854)

Fugim sens mes tardança
del món que vil alaga:
Seguim tots a Gonzaga
seguim-lo fins al cel

Des de son tabernacle
Lluís avui ens crida,
a tots avui convida
amb ternura i amor.
Escoltant-lo sol·lícits
amb santa senzillesa,
el do de la puresa
lograrem del Senyor.

La més segura guia
tindrem en esta imatge
en el penós viatge
que havem de fer al Cel.
Mes ell el camí ensenya,
seguim-lo amb gran constància,
burlant la vigilància
de l'enemic cruel.

Tal volta el mon maligne
ens tancarà la porta
dels gustos: mes ¡què, importa
si d'ell no en volem res?
Que sols en Deu posada
tenim nostra esperança:
La benaventurança
tot nostre desig és.

Perquè si de sa gracia
com Josué ens fem dignes,
al cananeus indignes
posarem sota el peu.
I amb tant segur auxili
romprem, tots els seus llaços.
Y de Lluis en braços
podrem volar a Deu.

Amb la partitura hi consta la mateixa Tornada o refrany però la primera estrofa és diferent.

Lluis des del cel crida
o joves candorosos
per a que presurosos
lo imitem amb fervor,
escoltem-lo sol·lícits
amb santa senzillesa
lo do de la puresa
lograrem del Senyor.

La partitura manuscrita que segueix, malgrat és un himne referit a la vila de Taradell, va ser trobada en un arxiu familiar manresà, sense identificar-ne el nom de l'autor de la música.

Encara que, posteriorment, en l'any 1869, a l'Arxiu Musical de Manuscrits de la col·legiata-basílica de Santa Maria de la Seu, hi figura una altra partitura –Ms. 306–, amb el títol *Himne a S. Lluis Gonzaga*, signada pel mestre de capella de la Seu manresana Francisco Escorsell. A la particel·la dels "primers" (primera veu) anota tres parts i orquestra, però a la portada indica: tres cors, dos flautes, dos cornetins i dos baixos, encara que només s'han trobat les particel·les de les veus. S'anota al final les partitures manuscrites d'aquest autor.

Per tan, podem afirmar que també es cantava a la Seu manresana amb el mateix text encara que amb la música de Mn. Francisco Escorsell.

Himne 2: *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes fiestas que li dedica la juventut de la vila de Taradell*

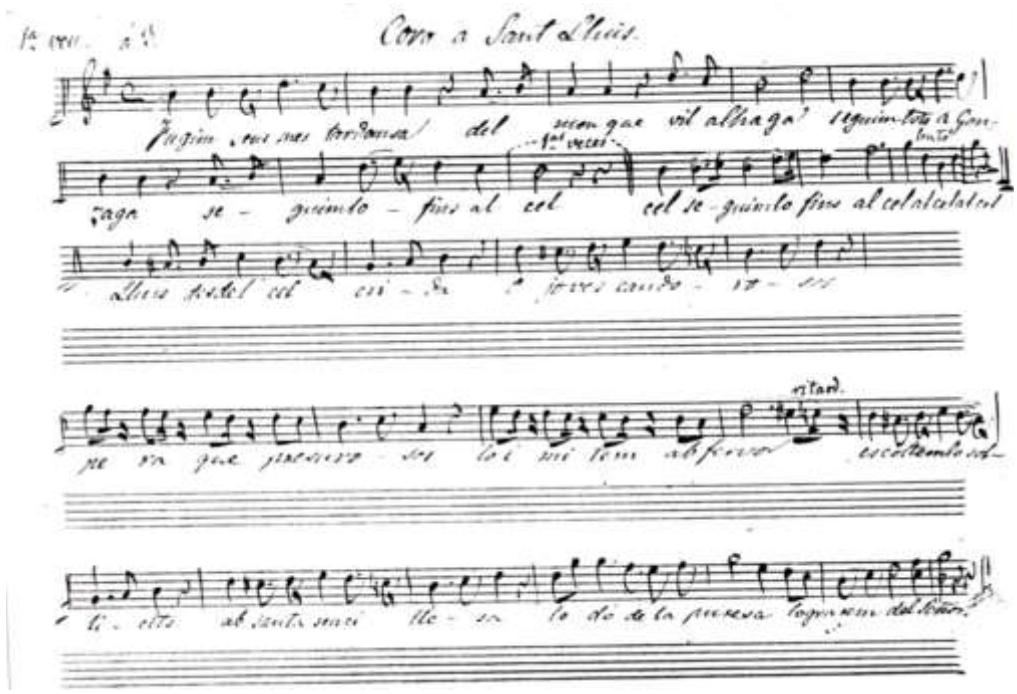

Himne *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes fiestas que li dedica la juventut de la vila de Taradell.* Veu 1a

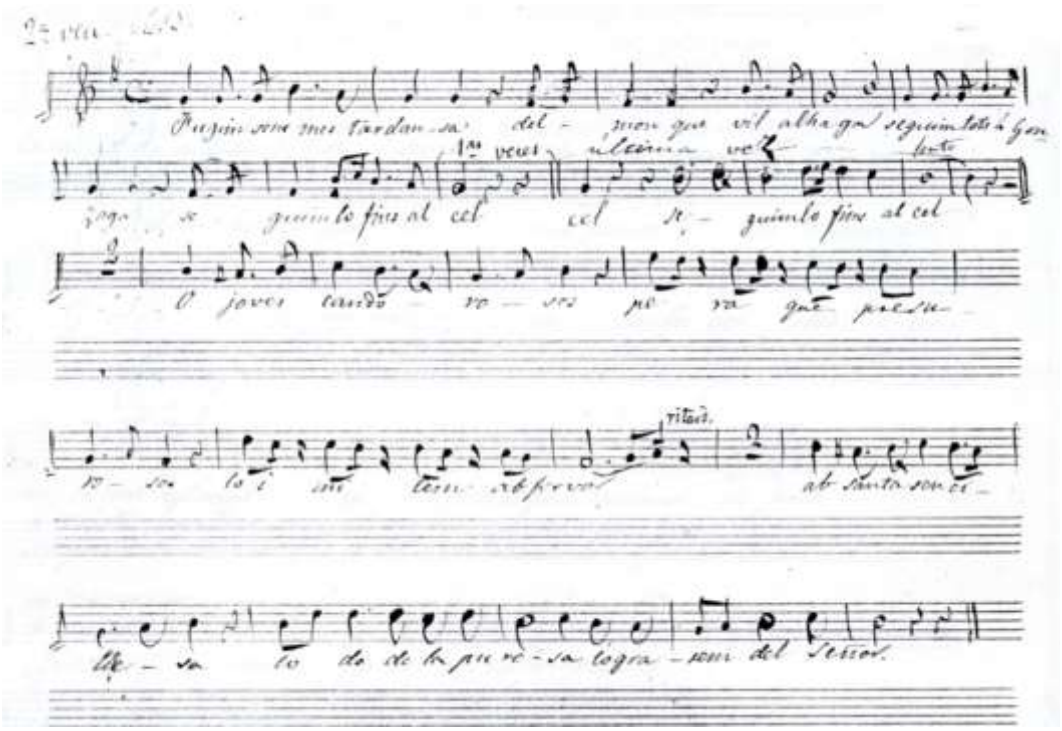

Himne *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes fiestas que li dedica la juventut de la vila de Taradell*
Veu 2a

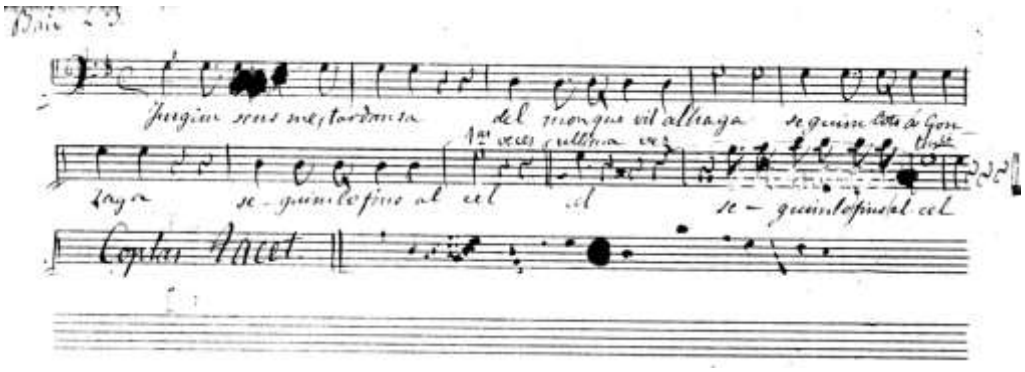

Himne *A S. Lluis Gonzaga, en las solemnes fiestas que li dedica la juventut de la vila de Taradell*
Veu: Baix

Partitura editada

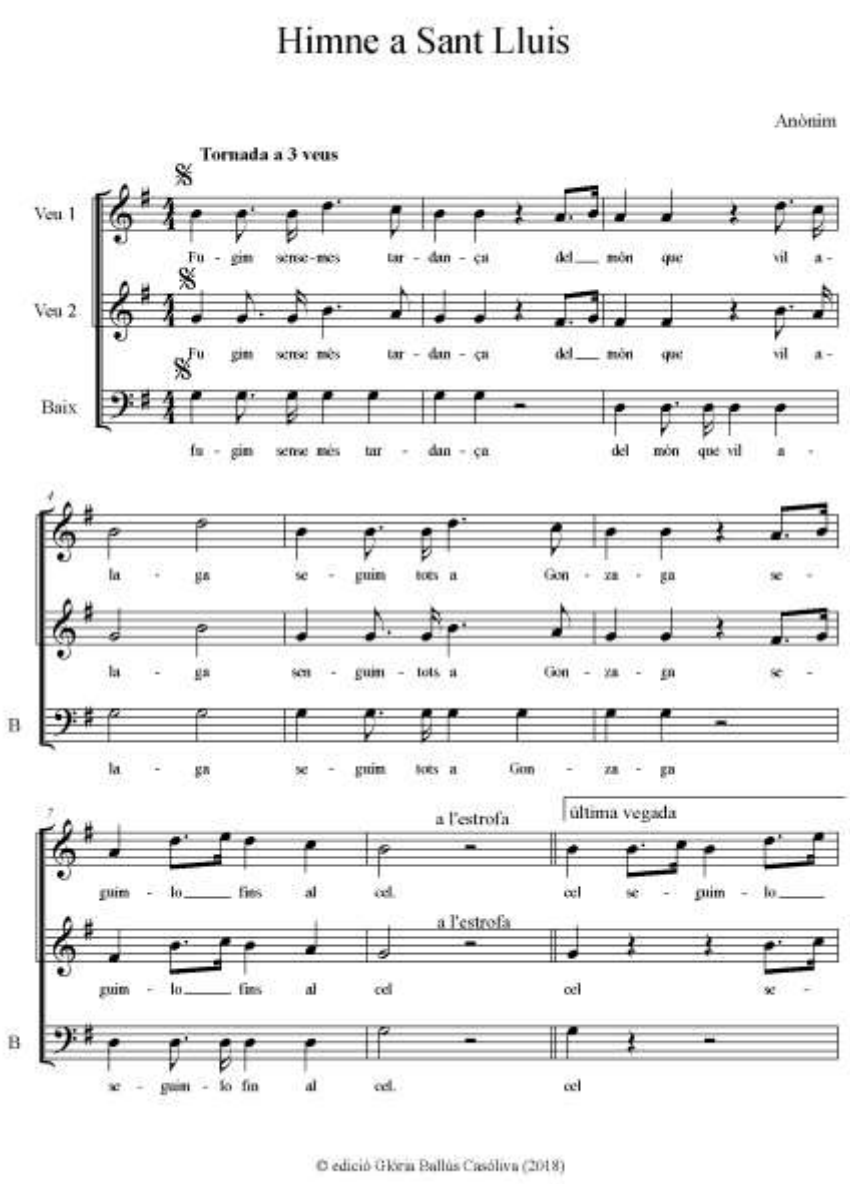

Himne a Sant Lluis Gonzaga "Fugim sense més tardança"
Anònim, p. 1

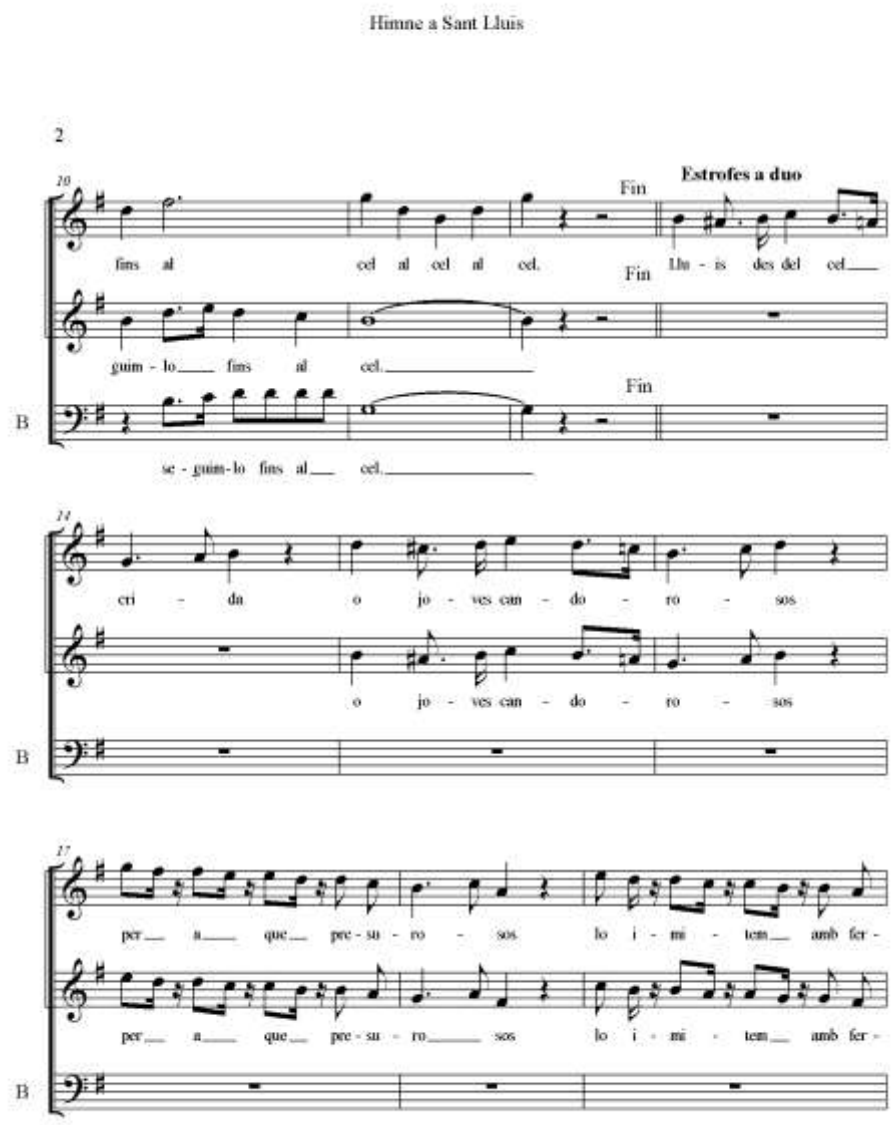

Himne a Sant Lluis Gonzaga "Fugim sense més tardança"
Anònim, p. 2

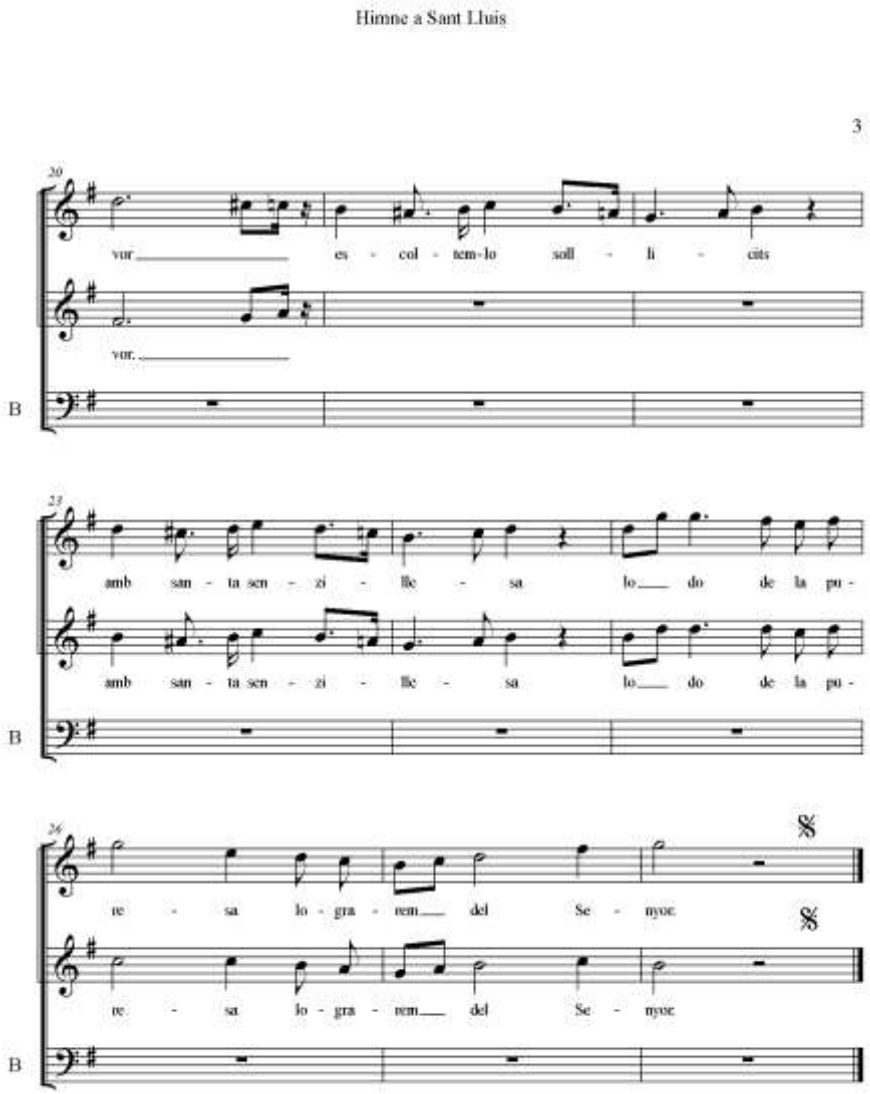

Himne a Sant Lluis Gonzaga "Fugim sense més tardança"
Anònim, p. 3

Partitura de l'*Himno a S. Luis Gonzaga*, amb música de Francisco Escorsell (1869)

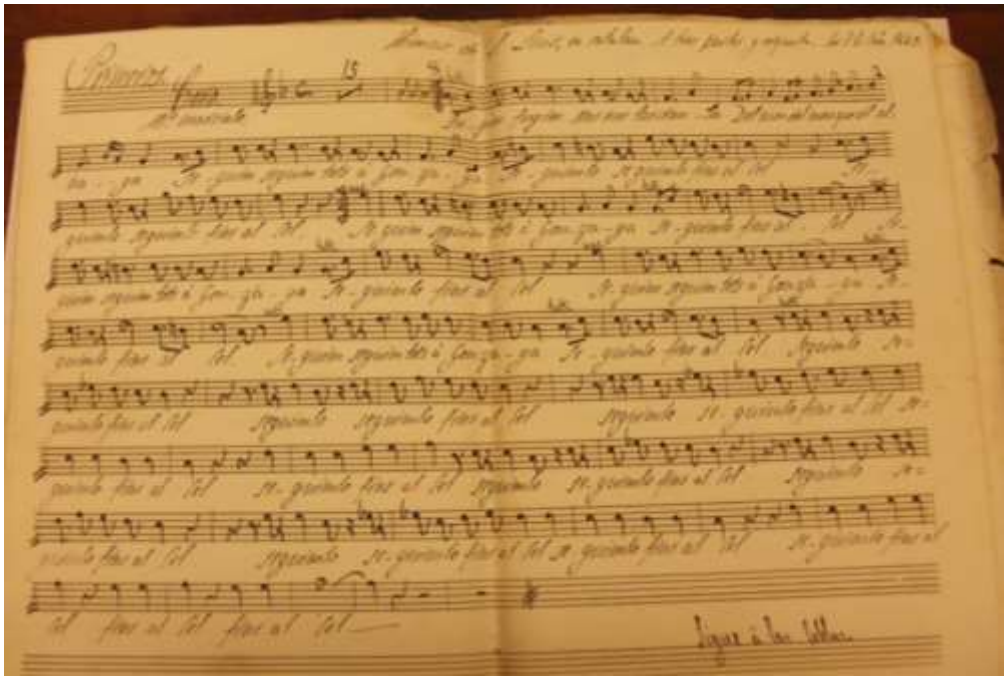

Himno a S. Luis, en catalán, a tres partes y orquesta
Francisco Escorsell, 1869
Primers

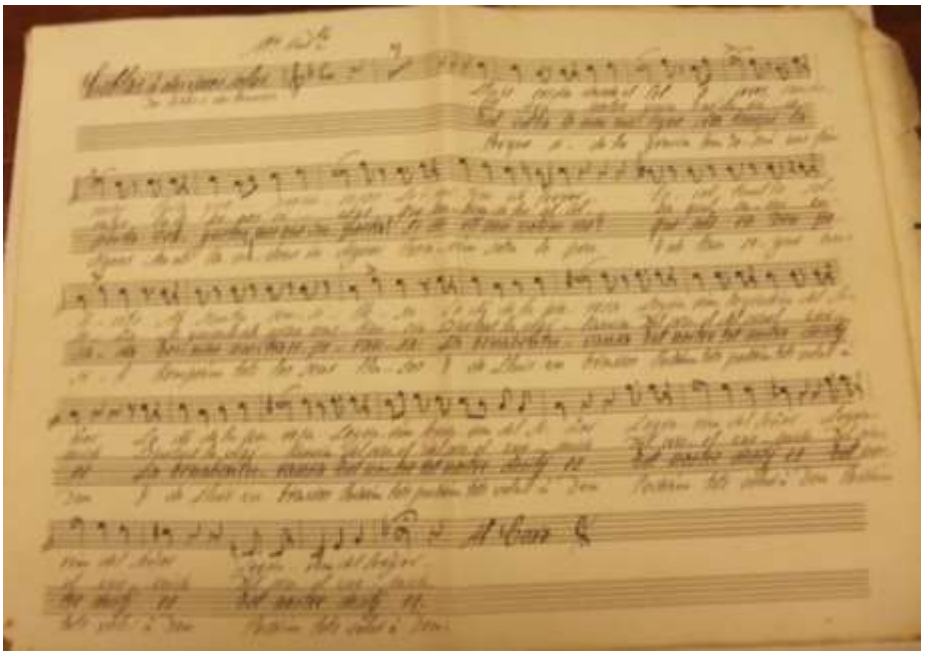

Cobles o estrofes

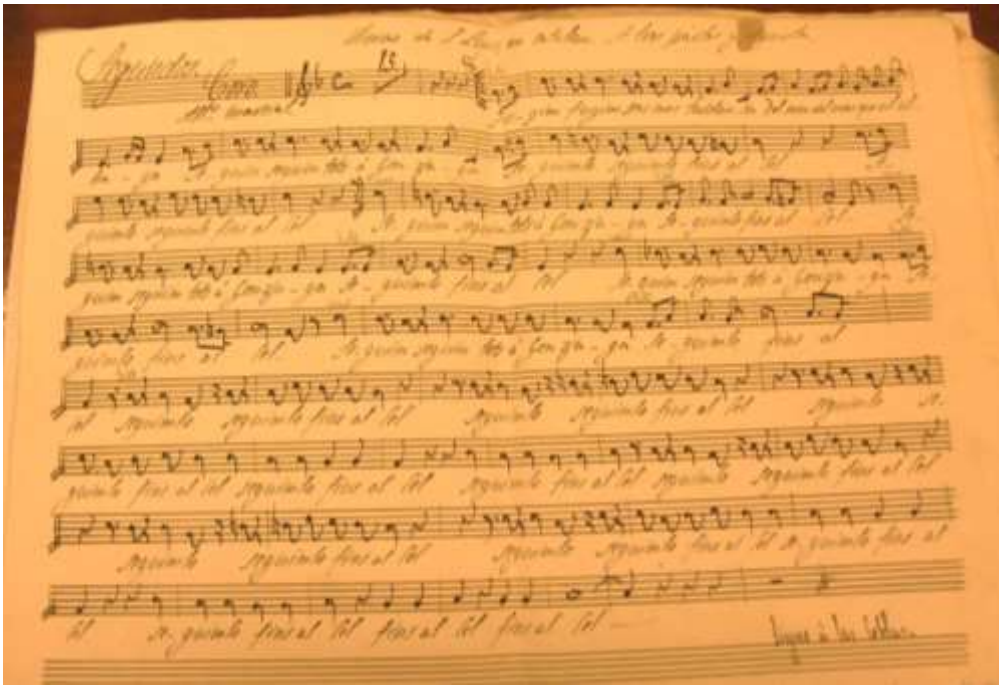

Himno a S. Luis, en catalán, a tres partes y orquesta
Francisco Escorsell, 1869
Segons

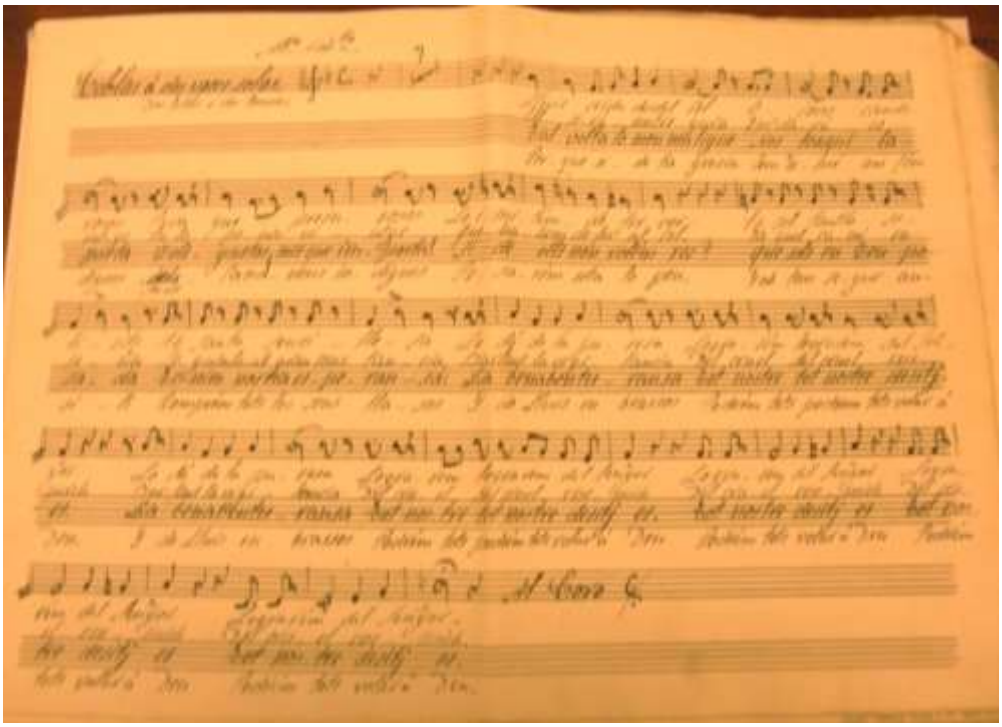

cobles

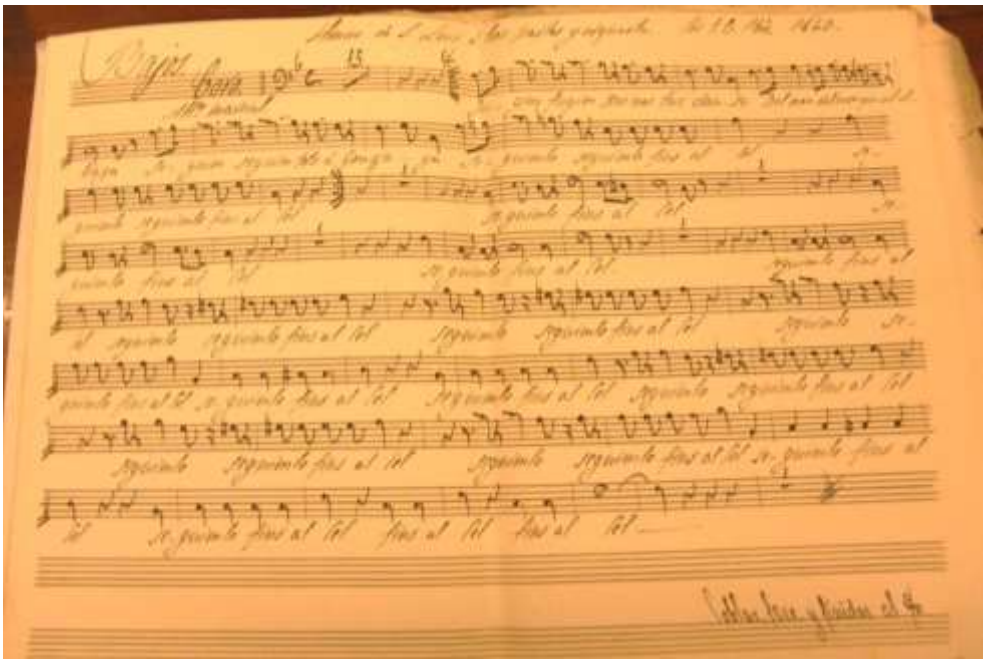

Himno a S. Luis, en catalán, a tres partes y orquesta
Francisco Escorsell, 1869
Baixos

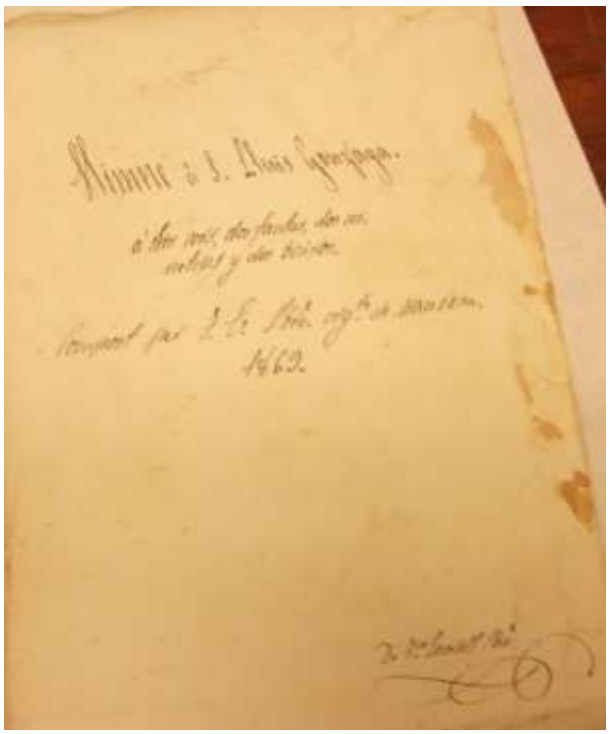

A la portada anota: a tres cors, dos flautas, dos cornetins i dos baixos

5.7.- Obres dedicades a Sant Francesc de Borja

Hagiografia

Francesc de Borja i d'Aragó (*Gandía, 1510; †Roma, 1572) fou duc de Gandia (1542-1543), baró i primer marquès de Llombai (1530) i lloctinent de Catalunya (1539-1543).

De nen sentia predilecció per la vida religiosa, la seva família el va enviar a la cort de l'emperador Carles V, a qui acompanyà en les seves campanyes i esdevingué home de confiança del rei, qui li va donà el títol de Marqués de Lombai (1530) com a cavaller major de l'emperadriu Isabel de Portugal i d'Aragó. Acompanyà el cos d'Isabel de Toledo a Granada, per ser enterrada, i en veure el cos descompost d'una dona de havia tingut gran bellesa, va decidir «no servir mai més un senyor que pugui morir».

Malgrat que s'havia casat amb Elionor de Castro, noble portuguesa (1529) i havien tingut set fills; quan va morir (1542), es va retirar a Gandia per portar una vida dedicada a la fe. Va entrar en contacte amb els jesuïtes, va ajudar-los econòmicament, pel Col·legi de Roma i va fundar el Col·legi Jesuïta de Gandia, el primer que acollí estudiants laics.

A l'ingressar a l'orde jesuïta va abdicar del seu nomenament de duc de Gandia va abdicar en el seu fill Carles (1543). La Congregació jesuïta el va elegir General pel seu gran prestigi, sent el tercer de la companyia.

Volia introduir diversos canvis, com els oficis cantats en la Companyia de Jesús, però restaurà la primitiva organització el 1572.

Francesc de Borja va promulgar la primera *Ratio Studiorum* (1569) per unificar els temaris d'ensenyament de tots els col·legis regits per jesuïtes, que ja havien crescut en nombre. En el 1574 hi havia 163 col·legis (amb 18 anys varen augmentar més de 100 col·legis). També va impulsar les missions, amb fundacions a la Florida, Mèxic i Brasil.

A Francesc de Borja l'interessava la música i se li atribueixen peces musicals polifòniques de caràcter sacre, com per exemple *Visitatio Sepulchri* (1551), un drama litúrgic que escenifica l'enterrament i la resurrecció de Crist,

interpretada a Gandia entre 1550 i 1865[102], i una missa, publicada a París (1557).

Bernardo Adam Ferrero[103], compositor, director d' orquestra, musicòleg i rector de l'Acadèmia de la Música Valenciana, assegura que Francesc de Borja fou un autor rellevant en la música del segle XVI, que caldria interpretar-se en els conservatoris.

Jordi Savall ha enregistrat un *Credo in unum Deum*, polifònic, que també se li ha atribuït, en el llibre-disc *Dinastia Borja. Església i poder al Renaixement*[104], dins el projecte de recuperar el què s'escoltava en l'època dels Borja[105], per commemorar el 500 aniversari del naixement de Sant Francesc de Borja, quart duc de Gandia.

Va ser proclamat beatificat pel papa Urbà VIII (23.11.1624), i canonitzat pel papa Climent X (20.06.1670) i la seva festivitat se celebra el dia 3 d'octubre.

La seva iconografia el representa amb una calavera amb corona imperial.

[102] Veure l'article VIVES RAMIRO, Josep María: "La pervivencia de la *Visitatio Sepulchri* de Gandia (1550 – 2004)*", Anuario Musical*, 59 (2004), pp. 23-84.
[103] Bernardo Adam Ferrero ha escrits diversos articles entre els que cal destacar "Francisco de Borja, músico" i "Francisco de Borja, músico: Ausias March, musicable". Per ampliar veure: MÍNGUEZ BARGUES, Raquel: *Bernardo Adam Ferrero. La creatividad al servicio de las bandas de música*, Cuadernos de Bellas Artes / 41, Colección Música, (313 p.) Universidad de La Laguna, Universidad de Málaga, Universidad de Sevilla, Universitas Friburgensis i Sociedad Latina de Comunicación Social (2015).
[104] El llibre-disc està format per tres discos, un DVD i un volum de prop de 400 pàgines en sis llengües (català, anglès, castellà, francès, italià i alemany), que expliquen la vida dels Borja: dels orígens i desenvolupament de la família Borja i la vida de Francesc de Borja amb la seva transformació espiritual, quan abandonà Gandia per dedicar-se a la Companyia de Jesús fins a la seva mort i canonització.
[105] També es presentà el documental "Música Savall, historia Borja", produït por Lavinia, TVC i TVE, que es va emetre en el programa "Sense Ficció" de TV3.

Sant Francesc de Borja a l'església de la SantaCova

Sant Francesc de Borja

L'escut dels Borja

escultura amb la corona

Obres dedicades a Sant Francesc de Borja

De les obres que se li han dedicat, anotem:

1.- *Goigs en lloança i glòria de Sant Francesc de Borja honorat en imponent plasmació d'estàtua a la façana del temple de Nostra Senyora de Betlem, a la ciutat de Barcelona, cap del seu Arquebisbat*
Autor de la lletra: Josep Esplugas
Autor de la música: Enric Prats
Dibuix: Jeroni Giralt
Editat: Barcelona, Altés.
Col·lecció Torrell de Reus, n. 1015
Arxiu Històric Comarcal. Fons J.M. Gasol

Text de l'Endreça i la Tornada

En ermot i en eixorquia
el cor sàpiga florir.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví.

2.- *Desengaños místicos de S. Francisco de Borja* (1853)
Manresa, imprenta d'Andreu Abadal, 1853
Arxiu Històric Comarcal. Fons D. Botifoll

Text de la primera cuarteta

Quien ¡o mi dulce Jesús!
jamás quejarse osaré
si contemplándoos está
por nuestro amor muerto en cruz.

3.- *S. Francisco de Borja. Desengaños místicos*
Manresa, Impremta Luis Roca, S. Miguel, 15
Arxiu Històric Comarcal. Fons D. Botifoll
El mateix text que l'anterior

1.- *Goigs en lloança i gloria de Sant Francesc de Borja*

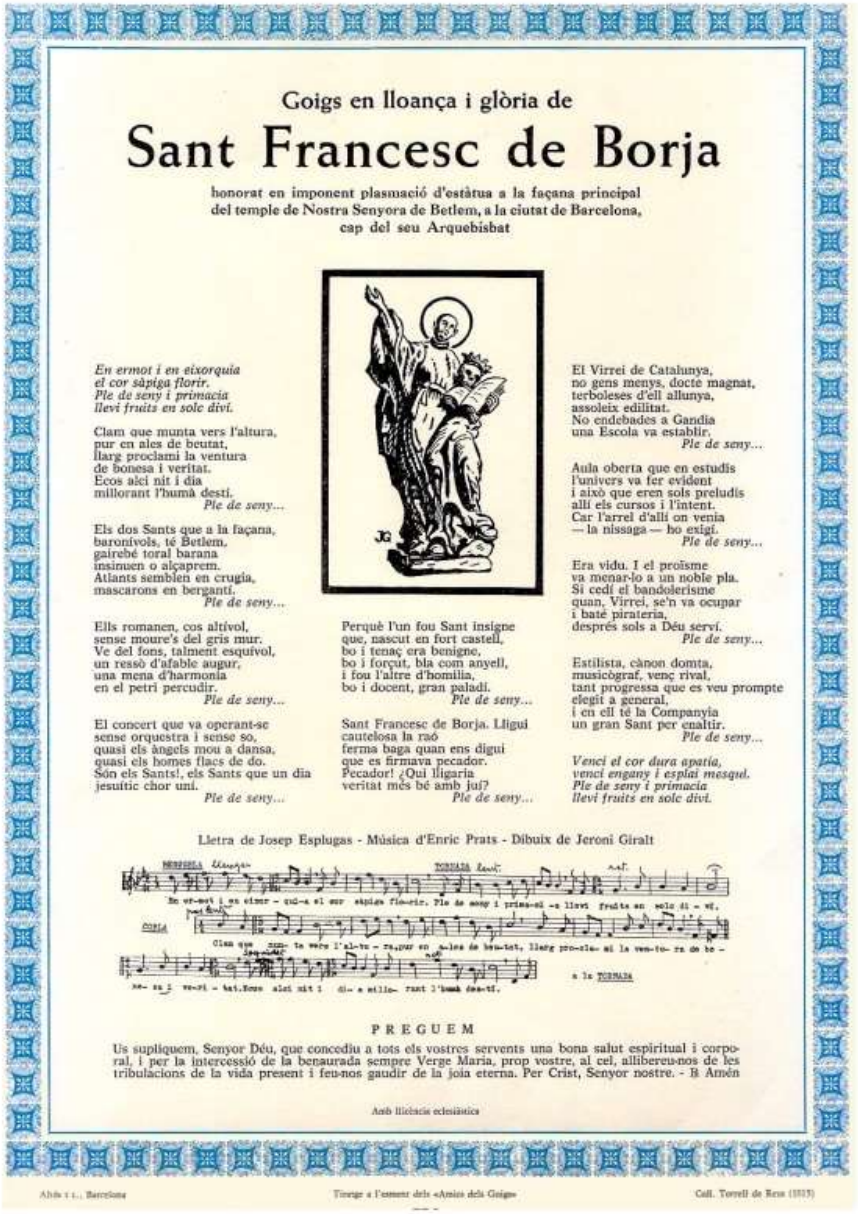

Goigs en lloança i glòria de

Sant Francesc de Borja

honorat en imponent plasmació d'estàtua a la façana principal
del temple de Nostra Senyora de Betlem, a la ciutat de Barcelona,
cap del seu Arquebisbat

En ermot i en eixorquia
el cor sàpiga florir.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en sole divi.

Clam que munta vers l'altura,
pur en ales de beutat,
llarg proclami la ventura
de bonesa i veritat.
Ecos alci nit i dia
millorant l'humà desti.
Ple de seny...

Els dos Sants que a la façana,
baronívols, té Betlem,
gairebé toral barana
insinuen o alçaprem.
Atlants semblen en crugia,
mascarons en berganti.
Ple de seny...

Ells romanen, cos altívol,
sense moure's del gris mur.
Ve del fons, talment esquívol,
un ressò d'afable augur,
una mena d'harmonia
en el petri percudir.
Ple de seny...

El concert que va operant-se
sense orquestra i sense so,
quasi els àngels mou a dansa,
quasi els homes flacs de do.
Són els Sants!, els Sants que un dia
jesuític chor uni.
Ple de seny...

Perquè l'un fou Sant insigne
que, nascut en fort castell,
bo i tenaç era benigne,
bo i forçut, bla com anyell,
i fou l'altre d'homilia,
bo i docent, gran paladi.
Ple de seny...

Sant Francesc de Borja. Lligui
cautelosa la raó
ferma baga quan ens digui
que es firmava pecador.
Pecador! ¿Qui lligaria
veritat més bé amb juf?
Ple de seny...

El Virrei de Catalunya,
no gens menys, docte magnat,
terboleses d'ell allunya,
assoleix edilitat.
No endebades a Gandia
una Escola va establir.
Ple de seny...

Aula oberta que en estudis
l'univers va fer evident
i això que eren sols preludis
allí els cursos i l'intent.
Car l'arrel d'allí on venia
— la nissaga — ho exigí.
Ple de seny...

Era vidu. I el proïsme
va menar-lo a un noble pla.
Si cedí el bandolerisme
quan, Virrei, se'n va ocupar
i batè pirateria,
després sols a Déu serví.
Ple de seny...

Estilista, cànon domta,
musicògraf, venç rival,
tant progressa que es veu prompte
elegit a general,
i en ell té la Companyia
un gran Sant per enaltir.
Ple de seny...

Vencí el cor dura apatia,
vencí enganys i esplai mesquí.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en sole divi.

Lletra de Josep Esplugas - Música d'Enric Prats - Dibuix de Jeroni Giralt

PREGUEM

Us supliquem, Senyor Déu, que concediu a tots els vostres servents una bona salut espiritual i corporal, i per la intercessió de la benaurada sempre Verge Maria, prop vostre, al cel, allibereu-nos de les tribulacions de la vida present i feu-nos gaudir de la joia eterna. Per Crist, Senyor nostre. - R Amén

Amb llicència eclesiàstica

Altés i c., Barcelona — Tiratge a l'esment dels «Amics dels Goigs» — Call. Torrell de Rous (1913)

Goigs en lloança i glòria de Sant Francesc de Borja
honorat en imponent plasmació d'estàtua a la façana
del temple de Nostra Senyora de Betlem,
a la ciutat de Barcelona,
cap del seu Arquebisbat.
Amics dels Goigs. Barcelona, Altés.

Text

. Goigs en lloança i glòria de Sant Francesc de Borja honorat en imponent plasmació d'estàtua a la façana del temple de Nostra Senyora de Betlem, a la ciutat de Barcelona, cap del seu Arquebisbat

En ermot i en eixorquia
el cor sàpiga florir.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví.

Clam que munta vers l'altura,
pur en ales de beutat,
llarg proclami la ventura
de bonesa i veritat.
Ecos alci nit i dia
millorant l'humà destí.

Els dos Sants que a la façana,
baronívols, té Betlem,
gairebé toral barana
insinuen o alçaprem.
Atlants semblen en cirugia
mascarons en bergantí.

Ells romanen, cos altívol,
sense moure's del gris mur.
Ve del fons, talment esquívol,
un ressò d'afable augur,
una mena d'harmonia
en el petri percudir.

El concert que va operant-se
sense orquestra i sense so,
quasi el àngels mou a dansa,
quasi els homes flacs de do.
Són els Sants!, els Sants que un dia
jesuític chor uní.

Perquè l'un fou Sant insigne
que, nascut en fort castell,
bo i tenaç era benigne,
bo i forçut, bla com anyell,
i fou l'altre d'homilia,
bo i docent, gran paladí.

Sant Francesc de Borja. Lligui
cautelosa la raó
ferma baga quan ens digui
que es firmava pecador.
Pecador! ¿Qui lligaria
veritat més bé amb juí?

El Virrei de Catalunya,
no gens menys, docte magnat,
terboleses d'ell allunya,
assoleix edilitat.
No endebades a Gandia
una Escola va establir.

Aula oberta que en estudis
l'univers va fer evident
i això que eren sols preludis
allí els cursos i l'intent.
Car l'arrel d'allí on venia
─la nissaga─ ho exigí.

Era vidu. I el proïsme
va menar-lo a un noble pla.
Si cedí al bandolerisme
quan, Virrei, se'n va ocupar
i baté pirateria,
després sols a Déu serví.

Estilista, cànon domta,
musicògraf, venç rival,
tant progressa que es veu prompte
elegit a general,
i en ell té la Companyia
un gran Sant per enaltir.

Venci el cor dura apatia,
venci engany i esplai mesquí.
Ple de seny i primacia
llevi fruits en solc diví

2.- *Desengaños místicos de S. Francisco de Borja*

DESENGAÑOS MISTICOS

DE S. FRANCISCO DE BORJA.

Quien ¡ó mi dulce Jesus!
jamás quejarse osará
si contemplandoos está
por nuestro amor muerto en cruz.

O Virgen de gracia llena
sumergida en amargura,
como yo tan vil criatura
quiero ser libre de pena?

Yo soy Francisco de Borja
aquel Duque de Gandía
aquel que de España Grande
me llamaron algun dia:
Ay de mi! mas ay de mi!
las grandezas de este mundo
se acaban con el morir.

Fué á obir Cortes á Toledo
Carlos quinto de quien fuí
muy amado, y muy querido
quien llevó consigo á mi;
Ay de mi! mas ay de mi!
que felices Cortes fueron
donde aprendí el bien vivir.

Estando en Cortes murió
aquel dorado Jasmin
aquella hermosa Reina
Isabel Emperatriz:
Ay de mi! mas ay de mi!
que hasta las hermosas Reinas
las pone la parca fin.

Apagada la luz bella
cuando pensaba lucir
que es propio de la Grandeza
olvidarse de sufrir:
Ay de mi! mas ay de mi!
que quien á morir no piensa
mas presto ha de morir.

Oh miseria de la vida!
oh humana naturaleza!
oh mortales, y que somos!
oh en que pasa la bellesa!

Ay de mi! mas ay de mi!
la hermosura de este mundo
en un sepulcro da fin.

Hacen de plomo una caja
cubrenla de un tapiz
ponen su cadaver dentro
la sellaron ante mi:
Ay de mi! mas ay de mi!
y que lagrimas virtieron
mis ojos cuando esto vi.

Entre los Grandes contado
para ir á Granada fuí
á llevar este Cadaver
que tiene el Sepulcro allí:
Ay de mi! mas ay de mi!
que ayer esta me mandaba
y hoy está sujeta á mi.

En llegando á Granada
se descubre, y piden si
era el cuerpo de la Reina
el que yo entregaba allí?
Ay de mi! mas ay de mi!
que al ver la horrenda figura
no supe yo que decir.

En llegando al juramento
huve de jurar así
si es ella jurar no puedo
juro que se puso aquí:
Ay de mi! mas ay de mi!
que el ver aquel espejo
yo mismo me conocí.

Quien os podrá amigos mios
esplicar cual yo me ví
muerto me ví en un instante
y el mismo punto viví:
Ay de mi! mas ay de mi!
que el ver este desengaño
lagrimas sin fin vertí.

Con esto todo mudado
para Toledo partí.
donde llegando dí cuenta
al Rey de lo que allí ví:
Ay de mi! mas ay de mi!
de Jesus la Compañía
para morir escogí.

Renuncié todas las pompas
y todo vano lucir
contemplando solamente
que una vez se ha de morir:
Ay de mi! mas ay de mi!
muera pues todo engaño
y solo viva Cristo en mi.

Oh felices los que saben!
dejar el mundo engañoso
porque estos seguramente
tendrán eterno reposo:
Ay de mi! mas ay de mi!
cuantos locos por no hacerlo
vendrán sin fin á gemir.

Para llorar mis pecados
la Compañía elegí,
como puerto el mas seguro
para lograr fin feliz:
Ay de mi! mas ay de mi!
que si en morir se pensara
seria el mundo feliz.

O dichosa soledad!
oh dichoso quien te ama!
oh dichoso quien te busca!
oh dichoso quien te abraza!
Ay de mí! mas ay de mi!
que las delicias del mundo
son estorbo para tí.

A Dios pues mundo engañoso
á Dios quien te va siguiendo
á Dios contentos y gustos
á Dios cuanto me ofreces:
Ay de mí! mas ay de mi!
que si á tí no renuncio
no puedo á Christo seguir.

Manresa: Imprenta de Andrés Abadal, año 1853.

Desengaños místicos de S. Francisco de Borja
Manresa, imprenta d'Andreu Abadal, 1853

3.- *S. Francisco de Borja. Desengaños místicos*

S. FRANCISCO DE BORJA.

DESENGAÑOS MÍSTICOS

¿Quien ¡ó mi dulce Jesús!
jamás gozarse usará,
si contemplándote está
por nuestro amor muerto en Cruz?
O Virgen de gracia llena
sumergida en amargura,
¿como yo tan vil criatura
quiero ser libre de pena?
Yo soy Francisco de Borja,
aquel Duque de Gandía,
aquel que de España, Grande
me llamaron algun dia:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
las grandezas de este mundo
se acaban con el morir.
Fuí á ser Córtes á Toledo
Carlos quinto, de quien fuí
muy amado y muy querido,
quien llevó consigo á mí:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que felices Córtes fueron
donde aprendí el bien vivir.
Estando en Córtes murió
aquel dorado Jazmin,
aquella hermosa Reina
Isabél Emperatriz:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que hasta las hermosas Reinas
les pone la muerte fin.
Apagada la luz bella
cuando pensaba lucir,
que es propio de la grandeza
olvidarse de sufrir:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que quien á morir no piensa
mas presto ha de morir.
¡Oh miseria de la vida!
¡oh humana naturaleza!
¡oh mortales, y que somos!
¡oh en que pára la belleza!
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
la hermosura de este mundo
en un Sepulcro dá fin.
Hacen de plomo una caja,
cúbrenla en un tapiz,
ponen su cadáver dentro,
la sellan ante mí:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
y que lágrimas vertieron
mis ojos, cuando esto ví.
Entre los Grandes contado
para ir á Granada fuí,
á llevar este cadáver
que tiene el sepulcro allí:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que ayer esta me mandaba
y hoy está sujeta á mí.
En llegando á Granada
se descubre, y piden si
era el cuerpo de la Reina
el que yo entregaba allí:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que al ver la horrenda figura
no supe yo que decir.
En llegando al juramento
hube de jurar así;
si es ello, jurar no puedo,
juro que se puso aquí:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que al ver aquel espejo
yo mismo me conocí.
¿Quien os podrá amigos mios
esplicar cual yo me ví?
muerto me ví en un instante
y el mismo punto ví:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que al ver este desengaño
lágrimas sin fin vertí.
Con esto, todo mudado
para Toledo partí,
donde llegado, di cuenta
al Rey de lo que allí ví:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
de Jesús la Compañía
para morir escogí.
Renuncié todas las pompas
y todo vano lucir,
contemplando solamente
que una vez se ha de morir:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
muera pues todo engaño
y solo viva Cristo en mí.
Oh felices los que saben
dejar el mundo engañoso
porque estos seguramente
tendrán eterno reposo:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
cuantos locos por no hacerlo
vendrán sin fin á gemir.
Para llorar mis pecados
la Compañía elegí,
como puerto el mas seguro
para lograr fin feliz.
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que si en morir se pensára
seria el mundo feliz.
¡Oh dichoso soledad!
¡oh dichoso quien te ama!
¡oh dichoso quien te busca!
¡oh dichoso quien te abraza!
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que las delicias del mundo
son estorbo para tí.
Adios, pues, mundo engañoso,
á Dios, quien te va siguiendo,
á Dios, contentos y gustos,
á Dios, cuánto me ofreces:
¡Ay de mí! mas ¡ay de mí!
que si á tí no renuncio
no puedo á Cristo seguir.

MANRESA: Imp. y Lib. de Luis Roca, S. Miguel, 15.

S. Francisco de Borja. Desengaños místicos
Manresa, Impremta Luis Roca, S. Miguel, 15

Texto: *Desengaños místicos de S. Francisco de Borja*

Quien ó mi dulce Jesús!
jamás quejarse osaré
si contemplándoos está
por nuestro amor muerto en cruz.

O Virgen de gracia llena
sumergida en amargura,
como yo tan vil criatura
quiero ser libre de pena?

Yo soy Francisco de Borja
aquel Duque de Gandía
aquel que de España Grande
me llamaron algún día:
Ay de mi! más ay de mi!
las grandezas de este mundo
se acaban con el morir.

Fue a oír Cortes a Toledo
Carlos quinto de quien fui
muy amado, y muy querido
quien llevó consigo a mi;
Ay de mi! más ay de mi!
que felices Cortes fueron
donde aprendí el bien vivir.

Estando en Cortes murió
aquel dorado Jazmín
aquella hermosa Reina
Isabel Emperatriz:
Ay de mi! mas ay de mi!
que hasta las hermosas Reinas
las pone la parca fin.

En llegando a Granada
se descubre, y piden si
era el cuerpo de la Reina
el que entregada allí?
Ay de mi! más ay de mi!
que al ver la horrenda figura
no supe yo que decir.

Apagada la luz bella
cuando pensaba lucir
que es propio de la Grandeza
olvidarse de sufrir.
Ay de mi! más ay de mi!
que quien a morir no piensa
mas presto ha de morir.

Oh miseria de la vida!
oh humana naturaleza!
oh mortales, y que somos!
oh en que pasa la belleza!
Ay de mi! más ay de mi!
La hermosura de este mundo
en un sepulcro da fin.

Hacen de plomo una caja
cubrenla de un tapiz
ponen su cadáver dentro
la sellaron ante mi:
Ay de mi! más ay de mi!
y que lagrimas vertieron
mis ojos cuando esto vi.

Entre los Grandes contado
para ir a Granada fui
a llevar este cadáver
que tiene el Sepulcro allí:
Ay de mi! más ay de mi!
que ayer esta me mandaba
y hoy está sujeta a mi.

En llegando al juramento
tuve de jurar así
si es ella jurar no puedo
juro que se puso aquí:
Ay de mi! más ay de mi!
que el ver aquel espejo
yo mismo me conocí.

Quien os podrá amigos míos
explicar cual yo me vi
muerto me vi en un instante
y el mismo punto viví:
Ay de mi! más ay de mi!
que el ver este desengaño
lagrimas sin fin vertí.

Con esto todo mudado
para Toledo partí,
donde llegando dí cuenta
al Rey de lo que allí vi:
Ay de mi! más ay de mi!
de Jesús la Compañia
para morir escogí.

Renuncié todas la pompas
y todo vano lucir
contemplando solamente
que una vez se ha de morir:
Ay de mi! más ay de mi!
muera pues todo engaño
y solo vive Cristo en mi.

Oh felices los que saben!
dejar el mundo engañoso
porque estos seguramente
tendrán eterno reposo:
Ay de mi! más ay de mi!
cuantos locos por no hacerlo
vendrán sin fin a gemir.

Para llorar mis pecados
la Compañía elegí,
como puerto el mas seguro
para lograr fin feliz:
Ay de mi! más ay de mi!
que si en morir se pensara
seria el mundo feliz.

O dichosa soledad!
oh dichoso quien te ama!
0h dichos quien te busca!
0h dichos quien te abraza!
Ay de mi! más ay de mi!
que las delicias del mundo
son estorbo para ti.

A Dios pues mundo engañoso
a Dios quien te va siguiendo
a Dios contentos y gustos
a Dios cuanto me ofreces:
Ay de mi! más ay de mi!
que si a ti no renuncio
no puedo a Christo seguir.

5.8.- Obres dedicades a Sant Estanislau de Kostka

Hagiografia

Estanislau de Kostka o Stanisław Kostka (*1550; †1568) va ser un novici jesuïta polonès.

Va anar a estudiar en el col·legi dels jesuïtes a Viena (1564) i malgrat l'oposició familiar (era fill d'una família noble) va ingressar a l'orde jesuítica.

La tradició diu que durant la seva malaltia, no podia anar a l'església a rebre la Eucaristia, però la va rebre de mans de santa Bàrbara i dos àngels. Llavors va decidir fer vida religiosa.

Anà a Roma con va fer els primers vots com a novici davant de Sant Francesc de Borja (1567), i va entrar al col·legi Romà per estudiar filosofia i teologia, però greument malalt va morir l'any següent, amb 18 anys.

Fou beatificat a Roma pel papa Pau V (1605), i proclamat sant pel papa Benet XIII (1726). La seva festivitat litúrgica se celebra el 13 de novembre.

La iconografia el representa jove amb hàbit jesuïta, amb el nen Jesús als braços o amb la Mare de Déu o amb un lliri a les mans (senyal de puresa)

És nomenat protector dels estudiants (1729), dels novicis jesuïtes i copatró de Polònia.

retrat d'Estanislau de jovenet

Sant Estanislau de Kostka a l'església de la Santa Cova

A Manresa la devoció a Sant Estanislau era gran. La Congregació dels *Estanislaus,* en l'any de la seva fundació, ja tenia activitat a l'entorn dels nens i dels novicis, com ho demostra la celebració que feien a la nit de Nadal. El diari *La Verdad* (24.12.1887) en fa la ressenya:

> La Congregación de Estanislaos celebrará con toda solemnidad las próximas fiestas con tiernas funciones en honor del Niño Dios. A este fin una comparsa de niños de la propia Congregación, vestidos de *pastorcillos,* verificará la hermosa ceremonia de la Adoración, al son de bellos cantos, acompañados por instrumentos pastoriles.
>
> La Misa comenzará a las nueve y los pastorcitos saldrán de la portería del convento y entrarán por la Puerta principal de la Iglesia.
>
> No dudamos que tan tiernos actos han de ser de gran satisfacción para todos los individuos que componen la expresada congregación, y un eficaz estímulo para muchos otros que están llamados a formar parte de la misma.

El mateix diari, l'any 1888, també esmenta que una nombrosa comparsa de pastorets, cantant, va recórrer diferents carrers la nit de Nadal, amb acompanyament de música i cantaires. Per tant, aquesta representació músico-festiva manresana per Nadal ja es manifestava esplèndidament a la segona meitat del segle XIX.

Aquesta activitat ens mostra una relació de la música i Sant Estanislau, que caldria ampliar en altres recerques a l'entorn del món jesuític manresà.

En referència a les obres que li han dedicat, anotem uns goigs anotats en un fulletó de *Los congregantes de la Asunción de María y San Estanislao a su angélico protector.*

Sant Estanislau a l'església de Sant Lluis dels Francesos, a Sevilla

Obres dedicades a Sant Estanislau de Kostka

Goigs 1
. Gozos a San Estanislao de Kostka
Editats sense nom ni data (s. XIX)

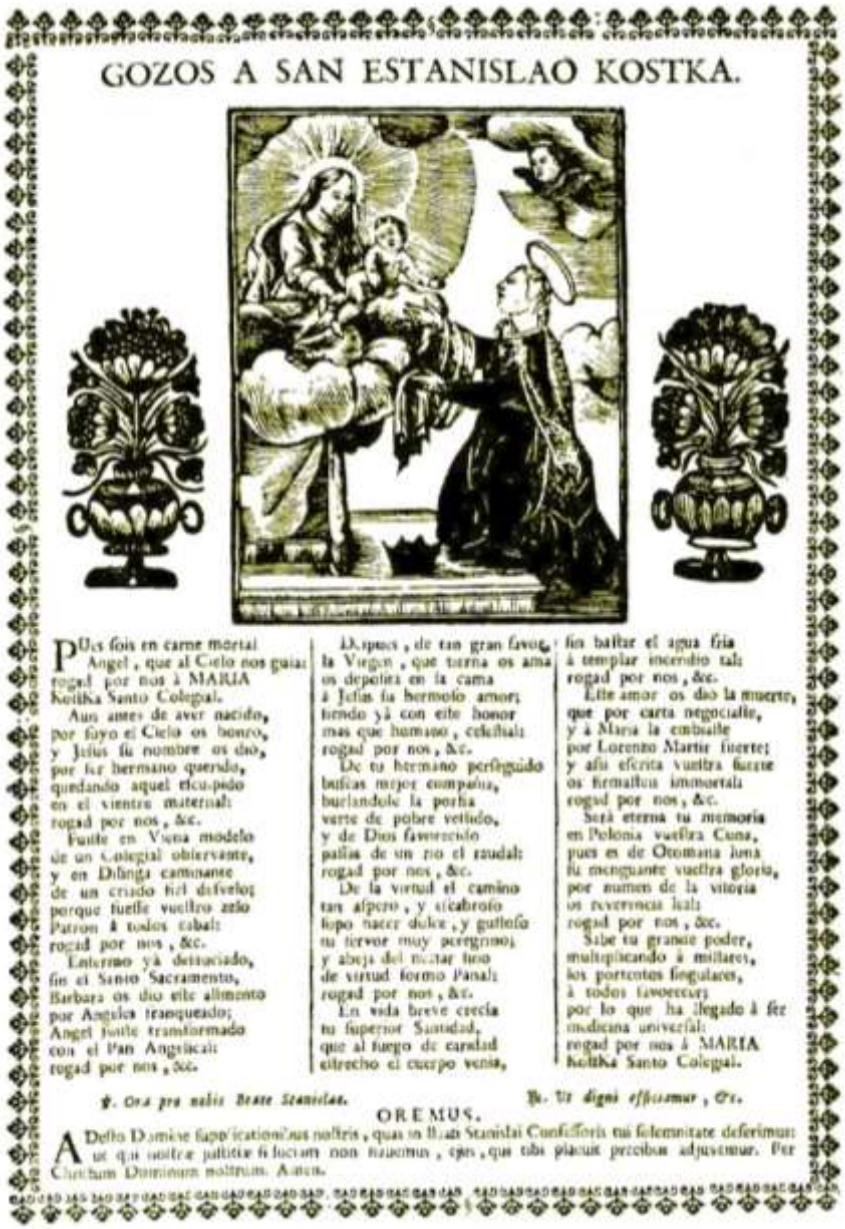

GOZOS A SAN ESTANISLAO KOSTKA.

PUes sois en carne mortal
Angel, que al Cielo nos guia:
rogad por nos à MARIA
KostKa Santo Colegial.
Aun antes de aver nacido,
por suyo el Cielo os honro,
y Jesus su nombre os dio,
por ser hermano querido,
quedando aquel escupido
en el vientre maternal:
rogad por nos, &c.
Fuiste en Viena modelo
de un Colegial observante,
y en Dilinga caminante
de un criado fiel desvelo;
porque fuesse vuestro zelo
Patron à todos cabal:
rogad por nos, &c.
Enfermo yà desauciado,
sin el Santo Sacramento,
Barbara os dio este alimento
por Angeles franqueado;
Angel fuiste transformado
con el Pan Angelical:
rogad por nos, &c.
Despues, de tan gran favor,
la Virgen, que tierna os ama
os deposita en la cama
à Jesus su hermoso amor;
siendo yà con este honor
mas que humano, celestial:
rogad por nos, &c.
De tu hermano perseguido
buscas mejor compañia,
burlandole la porfia
verte de pobre vestido,
y de Dios favorecido
passas de un rio el raudal:
rogad por nos, &c.
De la virtud el camino
tan aspero, y escabroso
supo hacer dulce, y gustoso
tu fervor muy peregrino;
y abeja del nectar fino
de virtud formo Panal:
rogad por nos, &c.
En vida breve crecia
tu superior Santidad,
que al fuego de caridad
estrecho el cuerpo venia,
sin bastar el agua fria
à templar incendio tal:
rogad por nos, &c.
Este amor os dio la muerte,
que por carta negociaste,
y à Maria la embiaste
por Lorenzo Martir fuerte;
y assi escrita vuestra suerte
os firmasteis immortal:
rogad por nos, &c.
Serà eterna tu memoria
en Polonia vuestra Cuna,
pues es de Otomana luna
su menguante vuestra gloria,
por numen de la vitoria
os reverencia leal:
rogad por nos, &c.
Sabe tu grande poder,
multiplicando à millares,
los portentos singulares,
à todos favorecer;
por lo que ha llegado à ser
medicina universal:
rogad por nos à MARIA
KostKa Santo Colegial.

℣. *Ora pro nobis Beate Stanislae.* ℟. *Ut digni efficiamur, &c.*

OREMUS.

ADesto Domine supplicationibus nostris, quas in Beati Stanislai Confessoris tui solemnitate deferimus: ut qui nostræ justitiæ fiduciam non habemus, ejus, qui tibi placuit precibus adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Gozos a San Estanislao de Kostka

Text dels Goigs 1

Pues sois en carne mortal
Ángel que al cielo nos guía:
rogad por nos a MARIA
Kostka Santo Colegial.

Aun antes de haber nacido,
por suyo el Cielo os honró,
y Jesús su nombre os dio,
por ser hermano querido,
quedando aquel esculpido
en el vientre maternal.

Fuiste en Viena modelo
de un Colegial observante,
y en Dilinga caminante
de un criado fiel desvelo;
porque fuese vuelo celo
Patrón a todos cabal.

Enfermo ya desahuciado,
sin el Santo Sacramento,
Bárbara os dio este alimento
por Ángeles franqueado;
Ángel fuiste transformado
con el Pan Angelical.

Después, de tan gran favor,
la Virgen, que tierna os ama
os deposita en la cama
a Jesús su hermoso amor;
siendo ya con este honor
mas que humano, celestial.

De tu hermano perseguido
buscas mayor compañía,
burlándole la porfia
verte de pobre vestido,
y de Dios favorecido
palias de un rio el raudal

De la virtud el camino
tan áspero, y escabroso
supo hacer dulce, y gustoso
tu fervor muy peregrino;
y abeja del néctar fino
de virtud formo Panal.

En vida breve crecía
tu superior Santidad,
que al fuego de caridad
estrecho el cuerpo venia,
sin bastar el agua fría
a templar incendio tal.

Este amor os dio la muerte,
que por carta negociaste,
y a María la enviaste
por Lorenzo Mártir fuerte;
y así escrita vuestra suerte
os firmasteis inmortal.

Será eterna tu memoria
en Polonia vuestra cuna
pues es de Otomana luna
su menguante vuestra gloria,
por numen de la vitoria
os reverencia leal.

Sabe tu grande poder,
multiplicando a millares,
los portentos singulares,
a todos favorecer;
por lo que ha llegado a ser
medicina universal.

Pues sois en carne mortal
Ángel que al cielo nos guía:
rogad por nos a MARIA
Kostka Santo Colegial.

Goig 2: Gozos en honor de San Estanislao de Kostka
Editat: Manresa, Imprenta San José, s/d

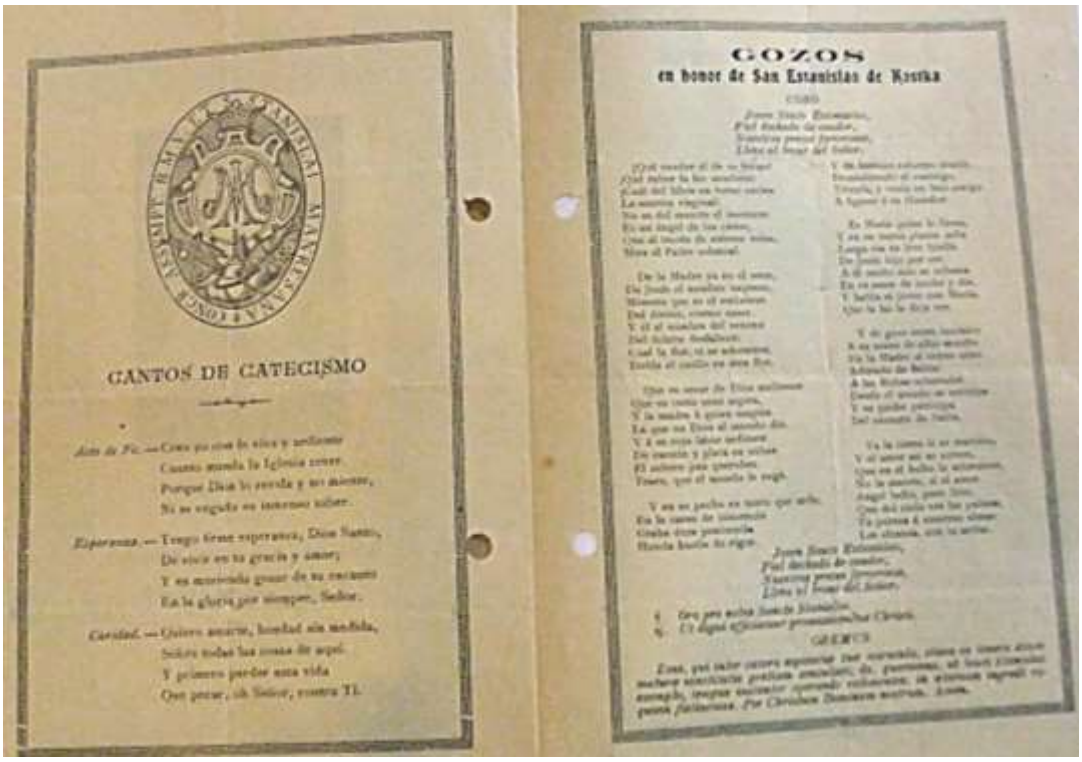

CANTOS DE CATECISMO

GOZOS
en honor de San Estanislao de Kostka

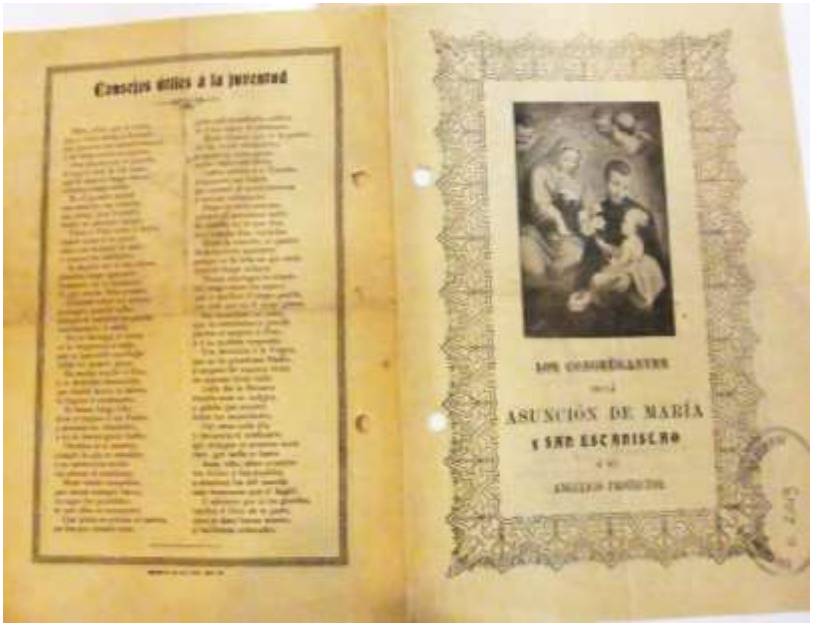

Consejos útiles á la juventud

ASUNCIÓN DE MARÍA

Los congregantes de la Asunción de Maria y San Estanislao a su angelico protector

Text dels Goigs 2

Joven Santo Estanislao,
fiel dechado de candor.
Nuestras preces fervorosas
lleva al trono del Señor

¡Qué candor el de su frente!
¡Qué rubot la faz sombrea!
¿Cuál del labio en torno ondea
la sonrisa virginal"!
No es del mundo el inocente:
Es un ángel de los cielos,
que al través de etéreos velos,
mira al Padre celestial.

De la Madre ya en el seno
de Jesús el nombre impreso
muestra que es el embeleso
del divino, eterno amor.
Y él al nombre del veneno
del deleite desfallece;
cual la flor, si se adormece,
dobla el cuello en otra flor.

Que es amor de Dios ambiente
que su casto seno aspira,
y la madre a quien suspira
la que un Dios al mundo dió.
Y a su rojo labio ardiente
de carmín y plata en nubes
el celeste pan querubes
traen , que el mundo le negó.

Y en su pecho en tanto que arde,
en la carne de inocencia
graba dura penitencia
honra huella de rigor.
Y de heroico esfuerzo alarde
demostrando al enemigo,
triunfa, y vuela en lazo amigo
a ligarse a su Hacedor.

Es Maria quien le llama,
y en su tierna planta sella
larga vía en leve huella
de Jesús hijo por ser.
A él unido más se inflama
en su amor de noche y día,
y habla el joven con María
que la faz le deja ver.

Y de gozo entre raudales
a su mano de albo armiño
da la Madre al tierno niño
adorado de Belén
a las dichas celestiales
desde el mundo se anticipa
y su pecho participa
del encanto de Salén

Ya la tierra le es martirio,
y el amor así se acrece,
que en el lecho le adormece
no la muerte, si el amor.
Angel bello, puro lirio,
que del cielo ves las palas,
tu pureza a nuestras almas
les alcanza con tu ardor.

Joven Santo Estanislao,
fiel dechado de candor.
Nuestras preces fervorosas
lleva al trono del Señor.

El manresà Ramon Clotet, autor de diverses composicions, va escriure l'*Himno a San Estanislao de Kostka* a tres veus (Soprano 1, 2, Baix) amb l'acompanyament d'orgue, dedicat al Sant.

Ïncipit literari:

De gloria un nuevo canto
alegres entonemos
de Kostka pregonemos
el célico candor

Afegeixo a continuació el manuscrit.

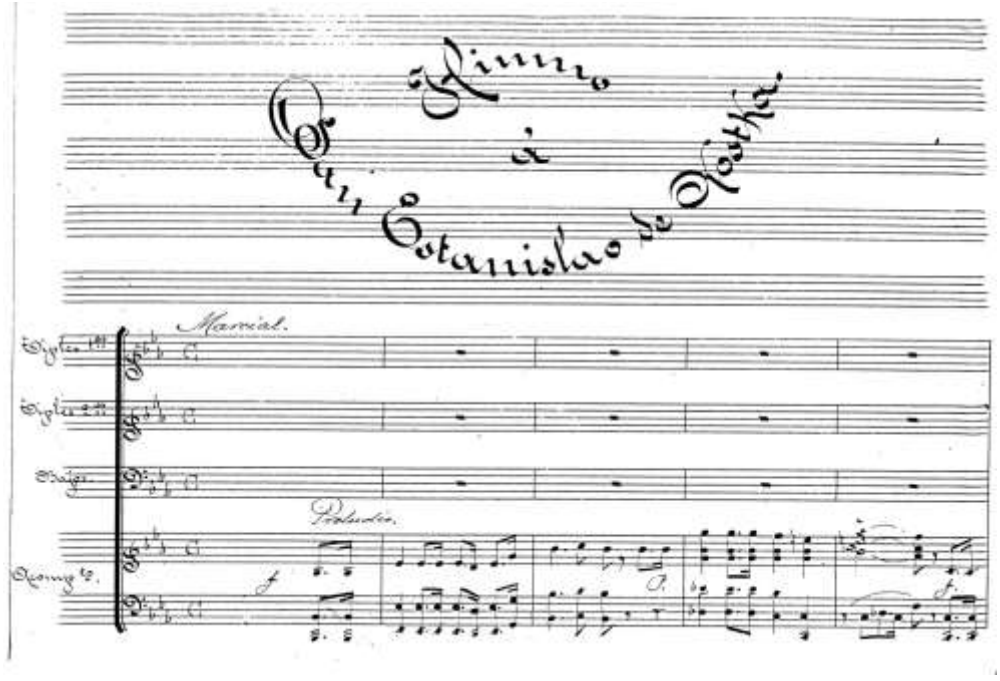

Himno a San Estanislao de Kostka, de Ramon Clotet
p. 1

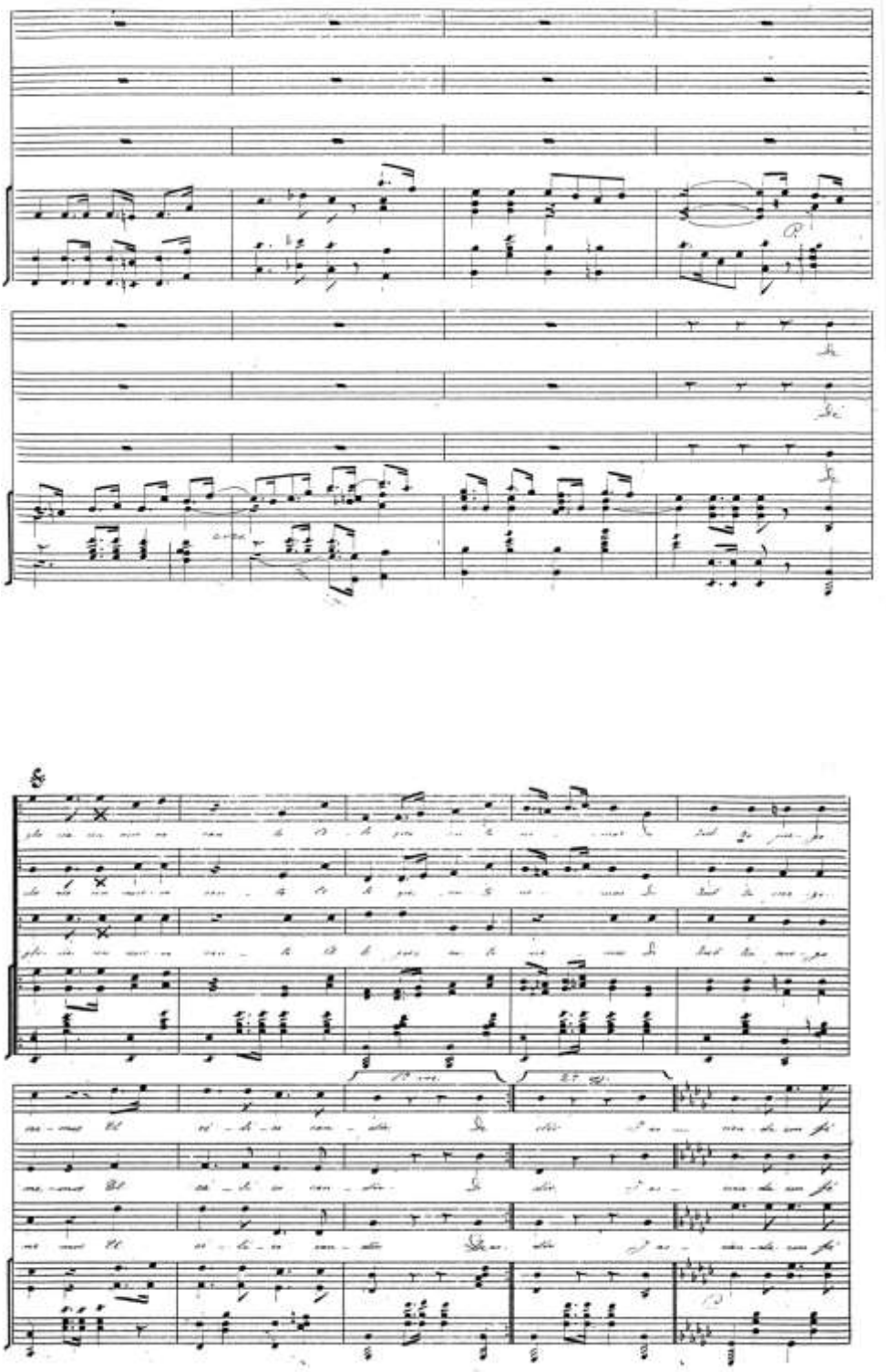

Himno a San Estanislao de Kostka, de Ramon Clotet
p. 2 i 3

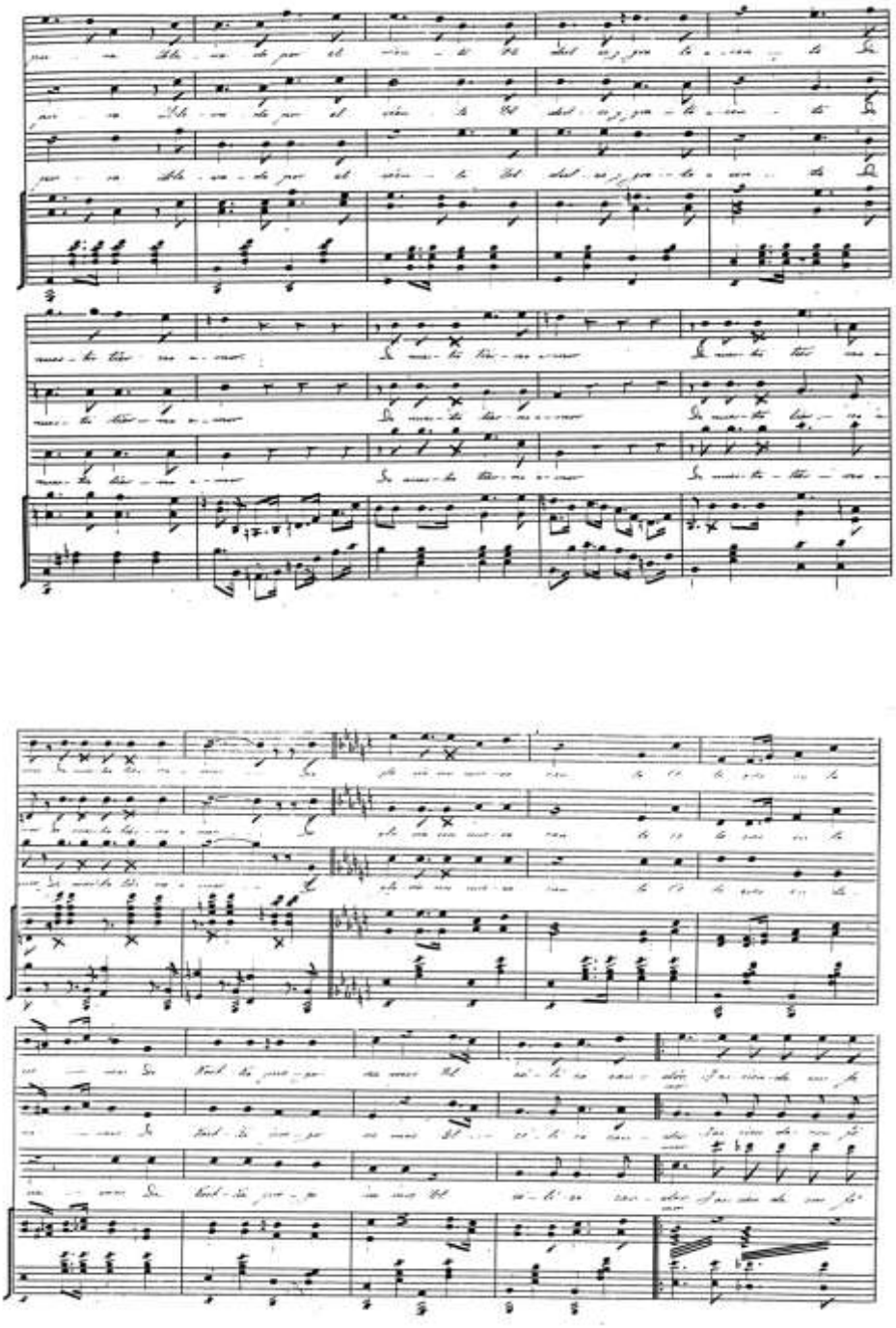

Himno a San Estanislao de Kostka, de Ramon Clotet
p. 4 i 5

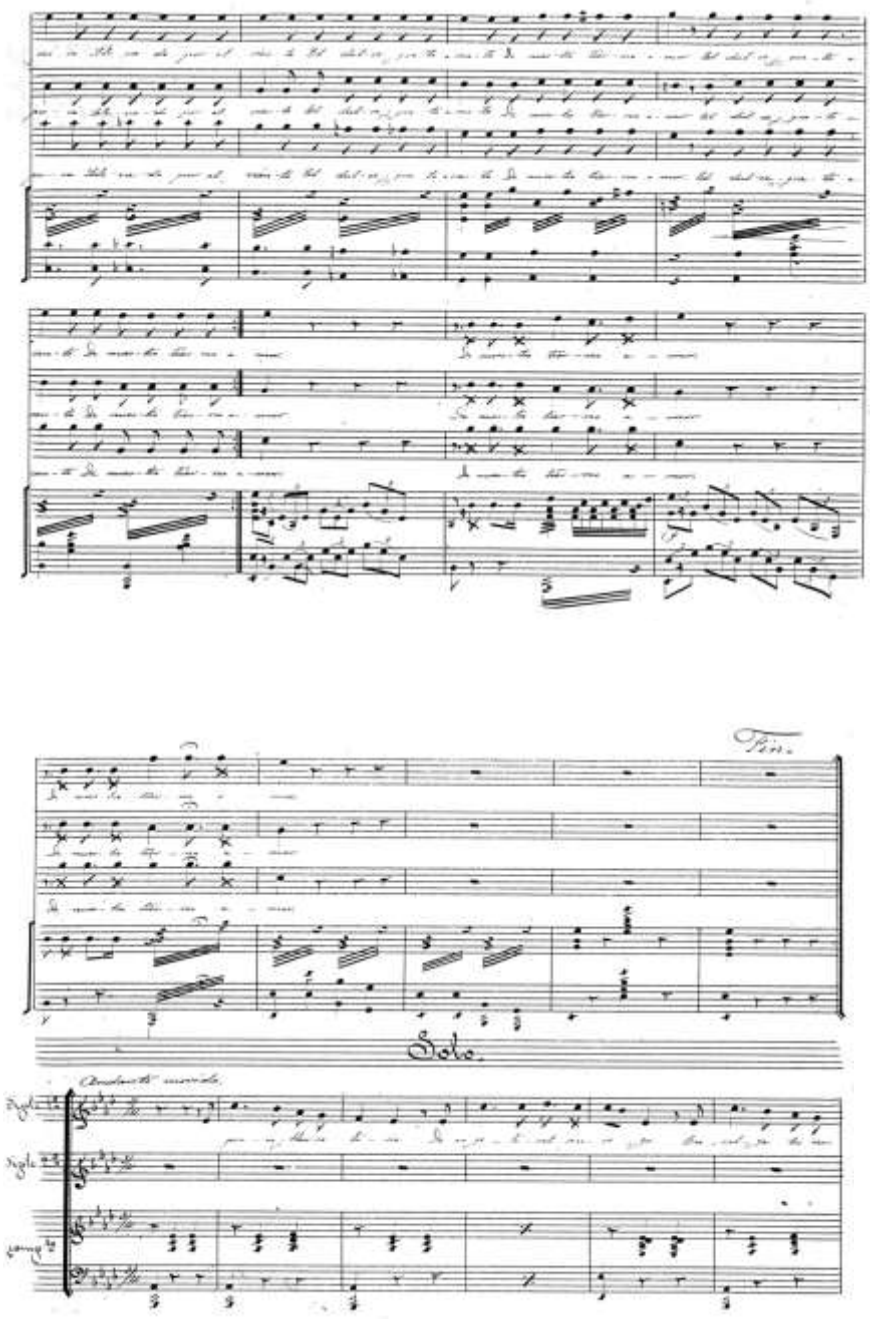

Himno a San Estanislao de Kostka, de Ramon Clotet
p. 6 i 7

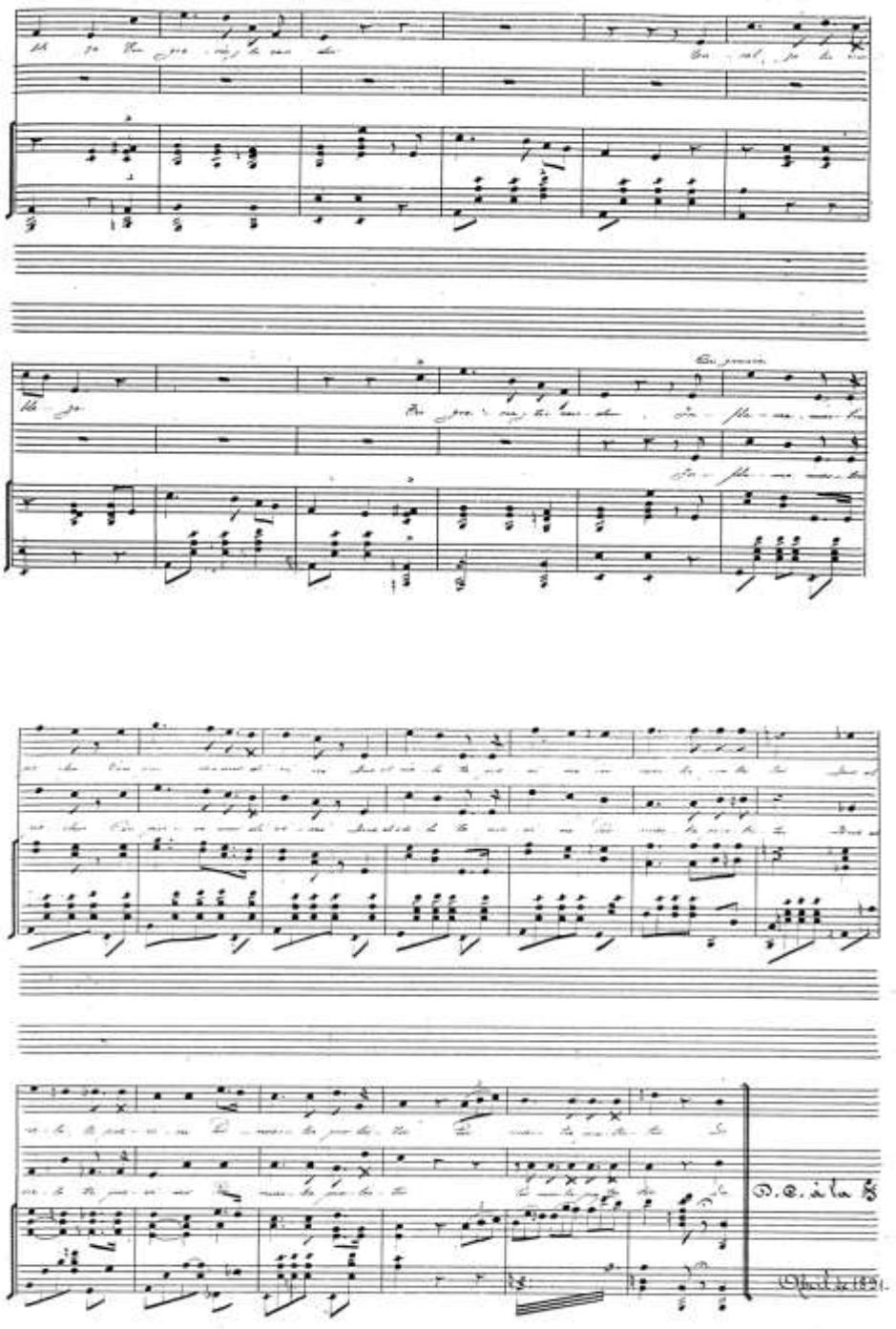

Himno a San Estanislao de Kostka, de Ramon Clotet
p. 8 i 9

5.9.- Obres dedicades a Sant Pere Claver

Hagiografia

El català Pere Claver i Sobocano (*1580; †1654), jesuïta i missioner a Colòmbia, va estudiar Lletres i Arts a l'Estudi General de Barcelona (1596) i Filosofia al col·legi de Betlem, dels jesuïtes. Ingressà a la companyia de Jesús (07.08.1602) i a la ciutat de Mallorca conegué al jesuïta Alonso Rodríguez Gómez ─canonitzat el 1888─ que li va despertar la vocació de missioner.

Marxà a Cartagena d'Índies (1610) fins a Santa Fe de Bogotà, on acabà els estudis. Fou ordenat sacerdot a Cartagena (1615) i juntament amb el jesuïta Alonso de Sandoval es convertí en defensor dels indis i dels negres.

Va portar una vida austera i d'ajuda, sobretot, als negres i indis, que els defensava dels amos i dels maltractaments. Des de 1616, va signar com a *Petrus Claver, aethiopum semper servus* ("Pere Claver, esclau dels negres per sempre").

Malgrat va adquirir fama de santedat i li atribuïren miracles i episodis místics. Els seus enemics l'acusaren de poca intel·ligència i inadequat per a la predicació. Morí a Cartagena d'Índies (08.09.1654).

És venerat com a sant per l'Església catòlica a l'església de Sant Pere Claver, a Cartagena d'Índies i també en una part de la casa on va néixer a la població de Verdú (Lleida), que s'ha convertit en el Santuari de Sant Pere Claver, on encara es conserva la pica baptismal on va ser batejat.

L'església de Sant Pere Claver, de Verdú, de façana d'estil neogòtic, és el punt de peregrinació de la Ruta del Cister, del Camí de Sant Jaume i també dels Camí Ignasià.

La iconografia és amb l'hàbit de jesuïta, predicant i acompanyat de negres i indis,

Va ser beatificat pel papa Pius IX (16.06.1850) i canonitzat pel papa Lleó XIII (15.01.1888) i el declarà patró de les missions entre els negres (1896). També és el patró de la República de Colòmbia. És fill il·lustre de la vila de Verdú (comarcal d'Urgell), i és el patró dels Jesuïtes de Catalunya. És venerat per l'Església catòlica el dia 9 de setembre.

Sant Pere Claver a l'església de la Santa Cova

Altar i sepulcre del sant, a l'església de Sant Pere Claver,
a Cartagena d'Índies

Obres dedicades a Sant Pere Claver

El text popularitzat és de Mn. Jacint Verdaguer[103], amb dos textos igual però amb títols diferents. El primer anotat com Goigs a Sant Pere Claver, i el segons amb el títol *L'apòstol dels negres. Goigs de Sant Pere Claver de la Companyia de Jesús, canonitzat per S. S. lo Papa Lleó* XIII, lo dia 10 de gener de 1888, que han musicat diversos compositors:

Goigs 1: *Goigs a Sant Pere Claver* (1980)
Música: F. Sambola
Edició: Impremta Guinart

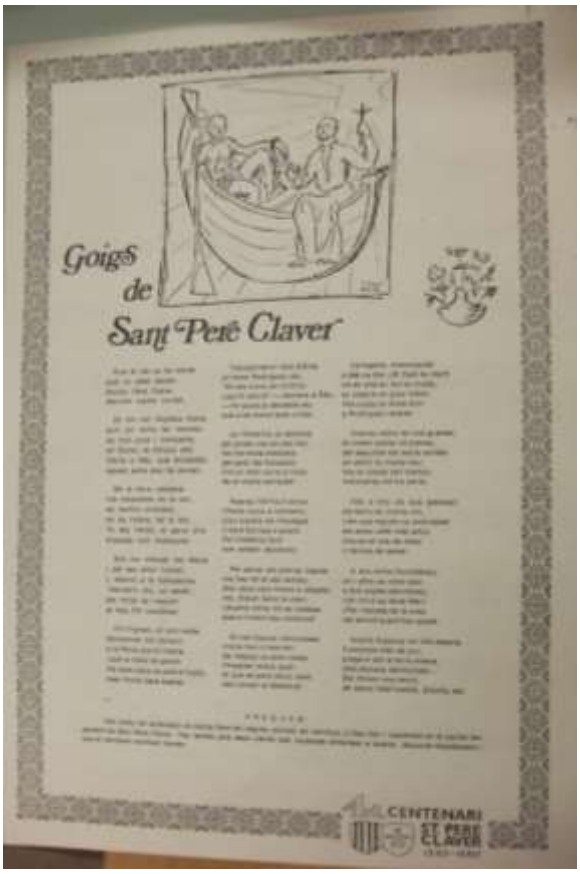

Goigs de Sant Pere Claver
Edició del 4t Centenari del seu naixement 1580-1980
Text de J. Verdaguer - Música de F. Sambola

[103] MOLAS, Joaquim; CÒNSUL, Isidor: *Jacint Verdaguer. Poesia, 1*. Barcelona, Proa, 2005, pp. 428-431, 534-535 i 655-658.

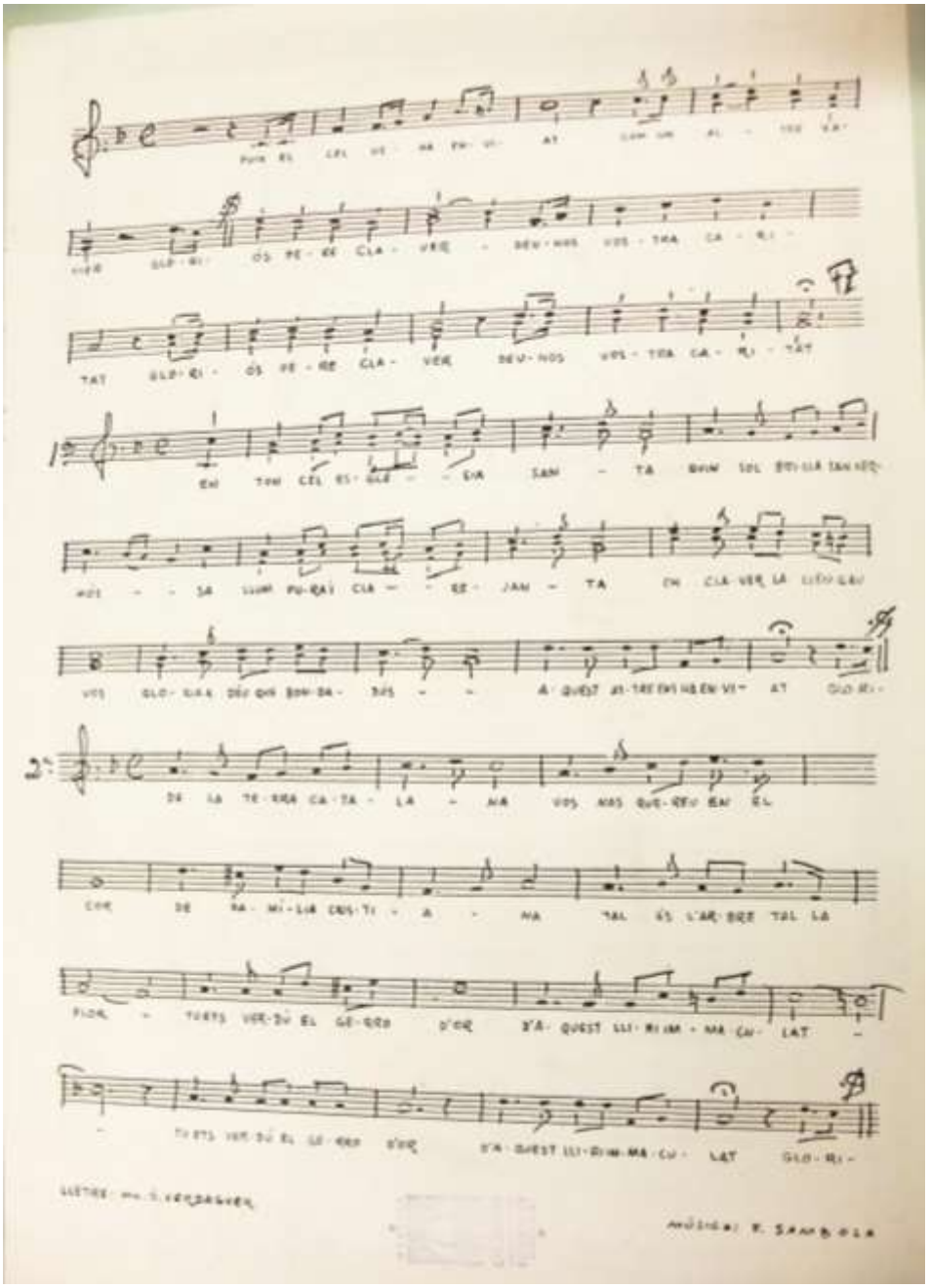

.Goigs de Sant Pere Claver
Edició del 4t Centenari del seu naixement 1580-1980
Text de J. Verdaguer - Música de F. Sambola

Goigs 2: *Goigs a lloança de Sant Pere Claver* (1988)
Versió amb música de F. Sambola, amb dibuix de Josep M. Nuet Martí, en el primer centenari de la seva canonització, 1988
Amb el mateix text de Jacint Verdaguer
Editat: Impremta Guinart, SA

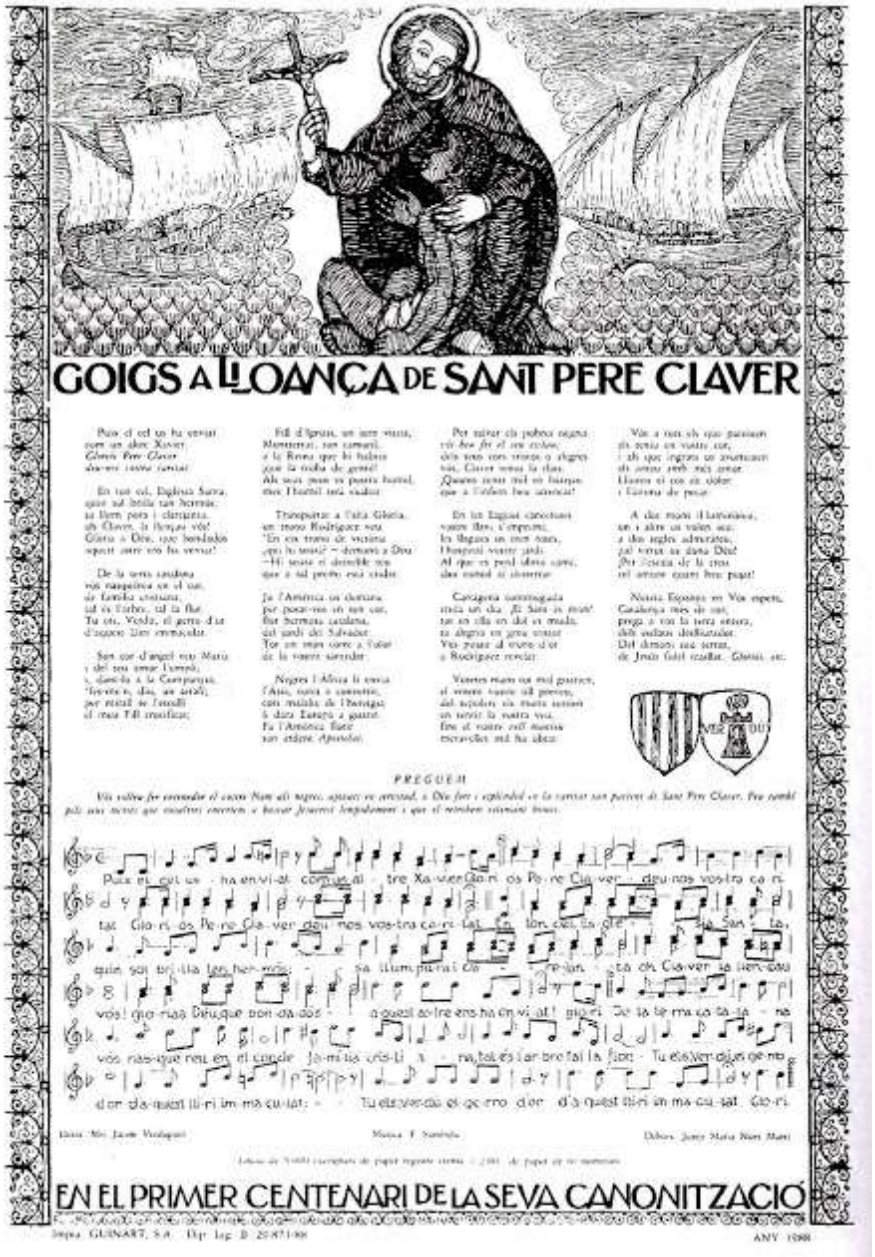

Edició de l'any 1988

Goigs 3: *Goigs a Sant Pere Claver* (1988)

GOIGS DE SANT PERE CLAVER

Puix lo Cel vos ha enviat
com un altre Xavier:
Gloriós Pere Claver,
dàuncs vostra caritat.

En tot cel, Esglesia Santa,
quin sol brilla tan hermós
es llum clara y clarejanta,
oh, Claver, la llencau vós
Gloria a Deu, que bondadós
aquels astre'ns ha enviat.

De la terra catalana
vós nasqueren en lo cor,
de família cristiana,
tal es l'arbre, tal la flor
Tu eri, Verdú lo gerro d'or
d'aqueix Llirí immaculat.

Son cor d'angel veu Maria
y del seu amor l'omplí,
y dantlo, a la Companyia,
«Jesmen, diu, un secatí
per mirall se'l escullí
lo meu Fill crucificat.»

Fill d'Ignàsi, un jorn visita,
Montserrat, tun camarí,
a la Reyna que hi habita
que la'n trobe de gentil
A sos peus se postra humil,
mes l'humil serà exaltat.

Transportat a l'alta Gloria,
un trono Rodrigues veu:
—En eix trono de victoria
qui hi seurà?—demana a Deu:
—Hi seurà'l Dexeble teu
que a tal premi està cridat.

Ja l'América us demana
per poservos en son cor,
flor hermosa catalana
del jardí del Salvador
Tot un món corre a l'olor
de la vostra santedat.

Negres l'Africa li envia,
l'Asia turcha a convertir,
cors malalts de l'horegia
li darà Europa a guarir
Fa l'América florir
son ardent Apostolat.

Per salvar los pobres negres
vós heu fet lo seu esclau:
de sus cors tristos ó alegres
vós, Claver, teniu la clau,
quants cents mil ne batejeu
que a l'infern n'heu arrencat.

En les llagues cancerosas
vostre llavi s'imprimí
les llagues vos eren roses,
l'hospital vostra jardí,
Al que es pert obriu camí,
dau consol al desterrat.

Cartagena conmoguda
crida un dia 'l Sant se mor,
tot en ella en dol se muda:
sa alegria en greu tristor.

Vos pujau al trono d'or
a Rodrigues revelat.

Vostres mans tot mal guariren,
lo vinent vostre uli preveu,
del sepulcre 'la morta sortien
cridats per la vostra veu;
fins lo vostre vell manteu
maravellas mil ha obrat.

Vós a tots los que pateixen
los teniu en vostre cor,
y als que ingrats vos aborreixen
los amau amb més amor
Llurau lo cós de dolor
y l'ànima de pecat.

A dos mons iluminareu,
un y altre us volen seu
a dos seglas admirareu,
tal virtud vos donà Deu.
Per l'escala de la creu
cel amunt quan heu pujat.

Nostra Espanya en vós espera,
Catalunya més de cor:
prega a vos la terra entera,
dels esclaus desllurador
Del dimoni sou terror,
de Jesus fidel Traslat.
Gloriós Pere Claver
dàuncs vostra caritat.

Rdo. J. Verdaguer, Pbro.

V. Ora pro nobis Sante Petre. R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi

OREMUS

Deus, qui abreptos in servitutem Nigritas ad agnitionem tui nominis vocaturus, beatum Petrum mira in eis juvandis caritate et Patientia roborasti: ejus nobis intercessione concede, ut, quæ Jesu Christi sunt quæ rentes, proximos opere et veritate diligamus. Per eundem Dominum N. Amen.

Todos los Obispos de la Metrópoli Tarraconense han puesto indulgencias a los gozos de San Pedro Claver para los que lean o canten 3 estrofas.

Estos gozos han sido editados por la Pía Unión de San Pedro Claver en homenaje a su autor M. Jacinto Verdaguer Pbro. en el 1.er Centenario de su nacimiento.

Edició del primer Centenari de la seva canonització (1888-1988)

Goigs 4: *Goigs de Sant Pere Claver*
Autor de la lletra: Mn. Jacint Verdaguer
Autor de la música Antonio Massana, sj
Edició: sense nom

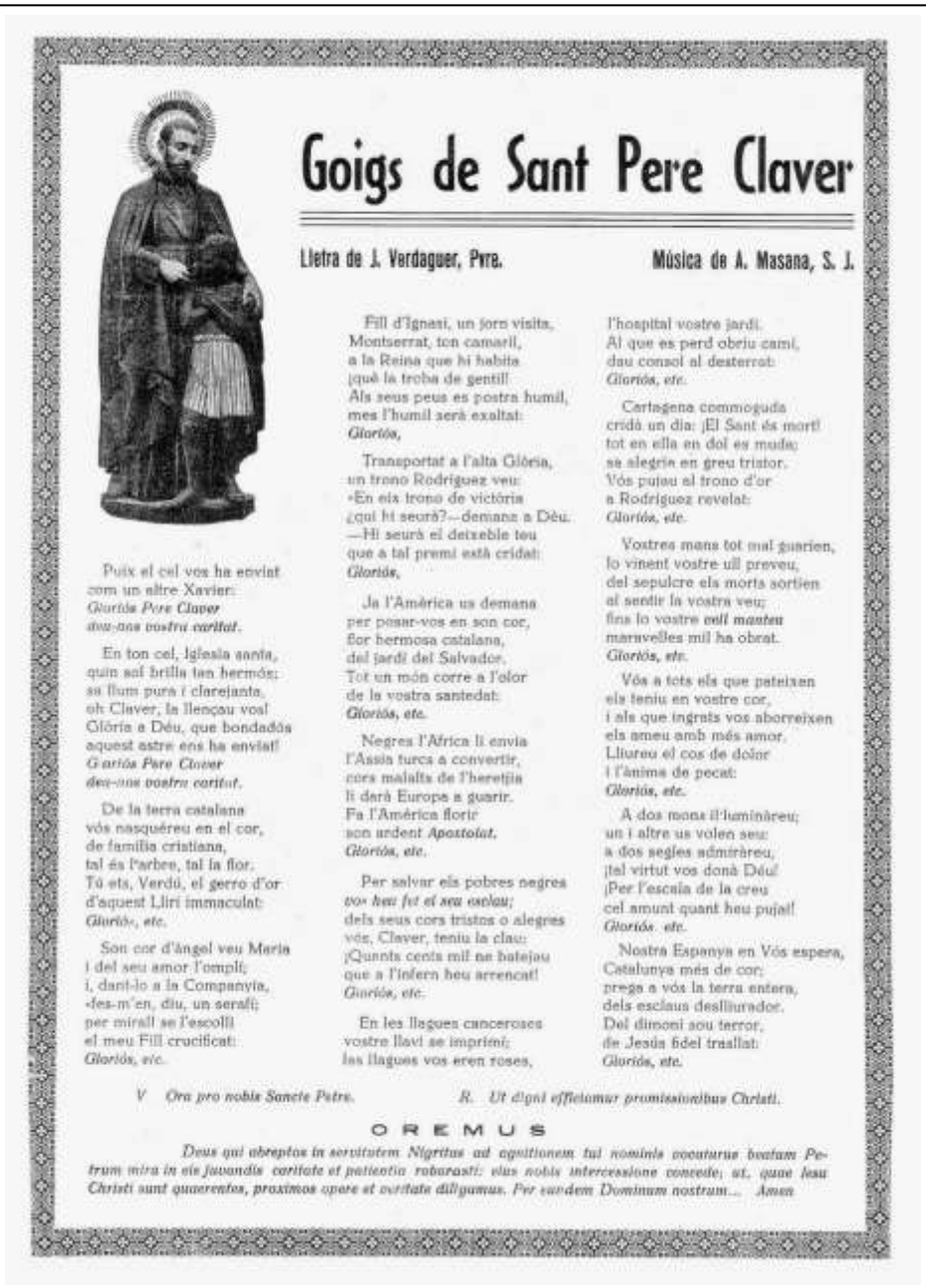

Goigs de Sant Pere Claver

Lletra de J. Verdaguer, Pvre. **Música de A. Masana, S. J.**

Puix el cel vos ha enviat
com un altre Xavier:
Gloriós Pere Claver
deu-nos vostra caritat.

En ton cel, Església santa,
quin sol brilla tan hermós:
sa llum pura i clarejanta,
oh Claver, la llençau vos!
Glòria a Déu, que bondadós
aquest astre ens ha enviat!
Gloriós Pere Claver
deu-nos vostra caritat.

De la terra catalana
vós nasquéreu en el cor,
de família cristiana,
tal és l'arbre, tal la flor.
Tú ets, Verdú, el gerro d'or
d'aquest Lliri immaculat:
Gloriós, etc.

Son cor d'àngel veu Maria
i del seu amor l'omplí;
i, dant-lo a la Companyia,
«fes-m'en, diu, un serafí;
per mirall se l'escollí
el meu Fill crucificat:
Gloriós, etc.

Fill d'Ignasi, un jorn visita,
Montserrat, ton camaril,
a la Reina que hi habita
¡què la troba de gentil!
Als seus peus es postra humil,
mes l'humil serà exaltat:
Gloriós,

Transportat a l'alta Glòria,
un trono Rodríguez veu:
«En eix trono de victòria
¿qui hi seurà?—demana a Déu.
—Hi seurà el deixeble teu
que a tal premi està cridat:
Gloriós,

Ja l'Amèrica us demana
per posar-vos en son cor,
flor hermosa catalana,
del jardí del Salvador.
Tot un món corre a l'olor
de la vostra santedat:
Gloriós, etc.

Negres l'Àfrica li envia
l'Àssia turca a convertir,
cors malalts de l'heretjia
li dirà Europa a guarir.
Fa l'América florir
son ardent *Apostolat.*
Gloriós, etc.

Per salvar els pobres negres
vo» heu fet el seu esclau;
dels seus cors tristos o alegres
vós, Claver, teniu la clau:
¡Quants cents mil ne batejau
que a l'infern heu arrencat!
Gloriós, etc.

En les llagues cancerosos
vostre llavi se imprimí;
las llagues vos eren roses,
l'hospital vostre jardí.
Al que es perd obriu camí,
dau consol al desterrat:
Gloriós, etc.

Cartagena commoguda
cridà un dia: ¡El Sant és mort!
tot en ella en dol es muda;
se alegria en greu tristor.
Vós pujau al trono d'or
a Rodríguez revelat:
Gloriós, etc.

Vostres mans tot mal guarien,
lo vinent vostre ull preveu,
del sepulcre els morts sortien
al sentir la vostra veu;
fins lo vostre *coll mateu*
meravelles mil ha obrat.
Gloriós, etc.

Vós a tots els que pateixen
els teniu en vostre cor,
i als que ingrats vos aborreixen
els ameu amb més amor.
Lliureu el cos de dolor
i l'ànima de pecat:
Gloriós, etc.

A dos mons il·luminàreu;
un i altre us volen seu:
a dos segles admiràreu,
¡tal virtut vos donà Déu!
¡Per l'escala de la creu
cel amunt quant heu pujat!
Gloriós, etc.

Nostra Espanya en Vós espera,
Catalunya més de cor;
prega a vós la terra entera,
dels esclaus deslliurador.
Del dimoni aou terror,
de Jesús fidel traslat:
Gloriós, etc.

V Ora pro nobis Sancte Petre. *R. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Deus qui abreptos in servitutem Nigritus ad agnitionem tui nominis vocaturus beatum Petrum mira in eis fervandis caritate et patientia roborasti: eius nobis intercessione concede; ut, quae Iesu Christi sunt quaerentes, proximos opere et veritate diligamus. Per eundem Dominum nostrum... Amen

Versió amb música d'Antoni Massana, sj

Goigs 5: *Goigs a llaor del apòstol dels negres Sant Pere Claver de la Companyia de Jesús*
Autor de la lletra Mn. Jacint Verdaguer
Autor de la música: Càndid Candi
Editor: no consta el nom

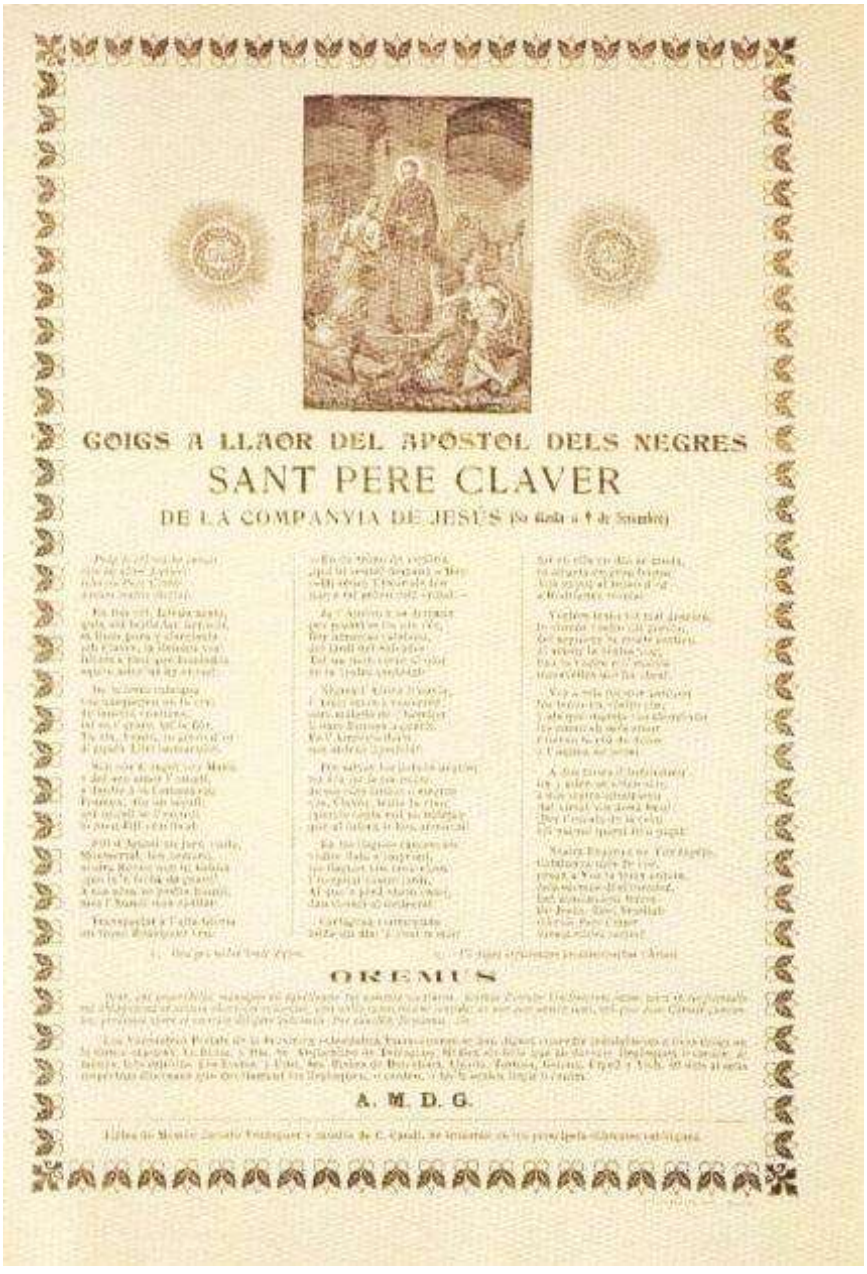
GOIGS A LLAOR DEL APÒSTOL DELS NEGRES
SANT PERE CLAVER
DE LA COMPANYIA DE JESÚS
OREMUS
A. M. D. G.

Goigs a llaor del apòstol dels negres Sant Pere Claver de la Companyia de Jesús

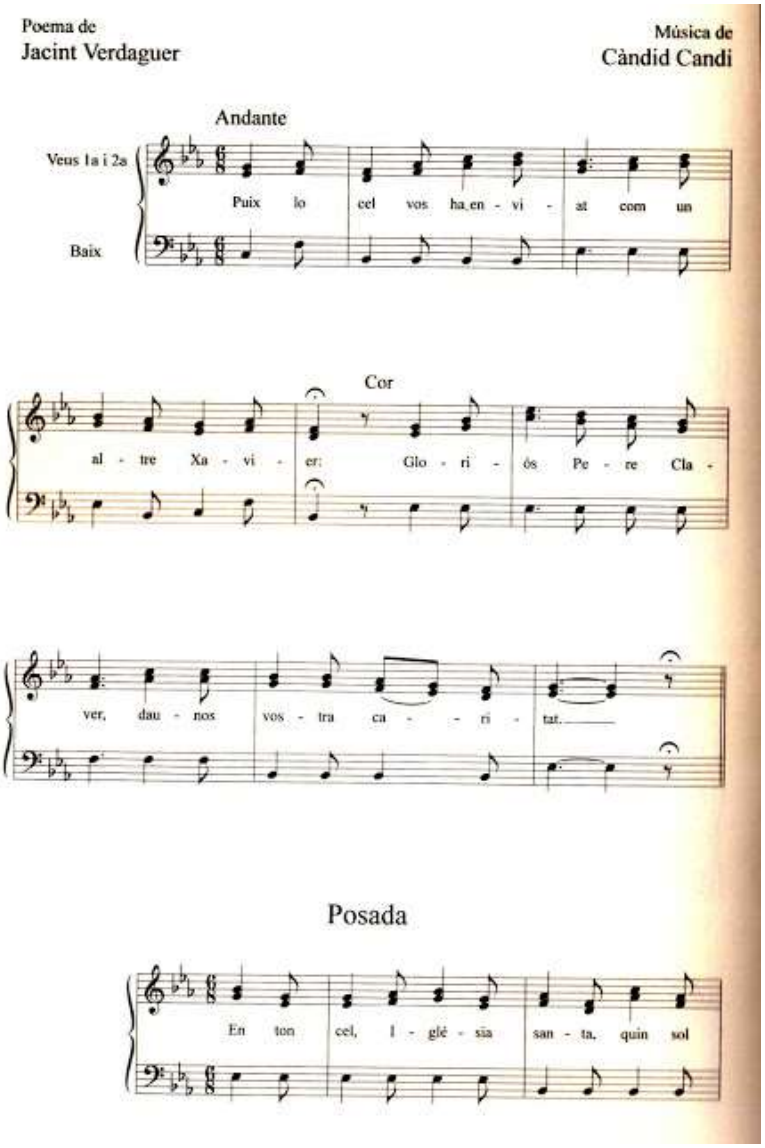

Goigs a llaor del apòstol dels negres Sant Pere Claver de la Companyia de Jesús
Música de Càndid Candi - p. 1

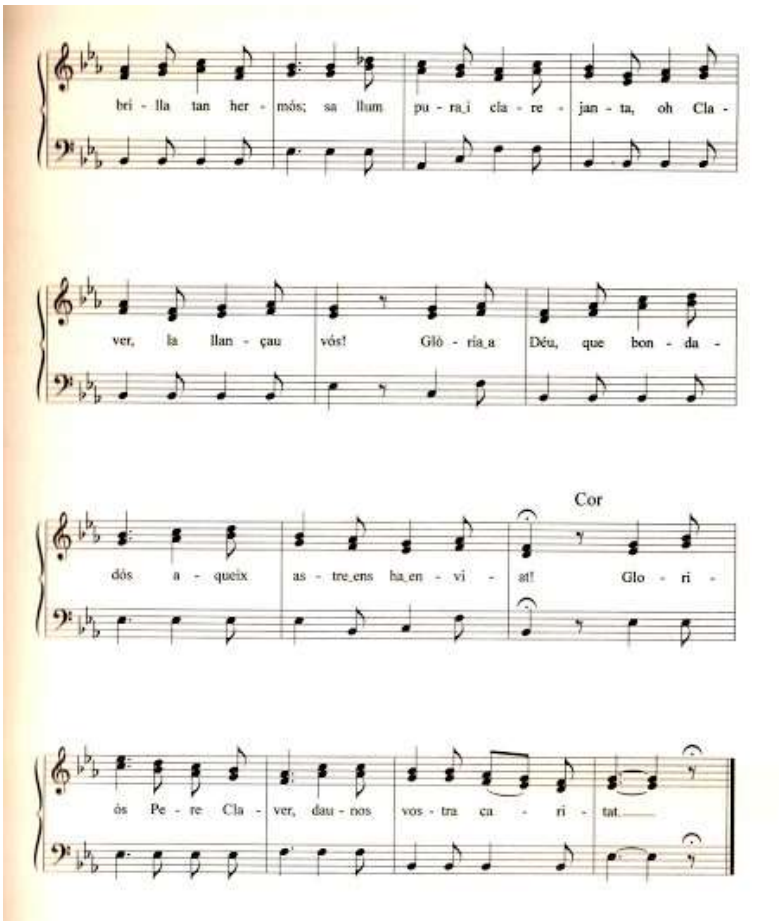

Goigs a llaor del apòstol dels negres
Sant Pere Claver de la Companyia de Jesús
Música de Càndid Candi - p. 2

Text dels goigs 1 al 5: *Goigs de Sant Pere Claver*

Puix el cel us ha enviat
com un altre Xavier
Gloriós Pere Claver
deu-nos vostra caritat

En ton cel església santa
quin sol brilla tan hermós
llum pura i clara santa
on Claver la llençau
vos gloria Déu que bondadós
aquest astre ens ha enviat.

De la terra catalana
vos nasquéreu en el cor
de família cristiana
tal és l'arbre, tal la flor
tu ets Verdú el gerro d'or
d'aquest lliri immaculat.

Sou cor d'àngel veu Maria
I del seu amor l'omplí;
i, dant-lo a la Companyia,
fes-me'n, diu, un serafí;
per mirall se l'escollí
el meu Fill crucificat:

Fill d'Ignasi, un jorn visita,
Montserrat, ton camaril,
a la Reina que hi habita
¡que la troba de gentil!
Als seus peus es postra humil,
mes l'humil serà exaltat.

Transportat a l'alba glòria,
un trono Rodríguez veu:
En eix trono de victòria
¿qui hi seurà? –demana a Déu.
–Hi seurà el deixeble teu
que a tal premi està cridat.

Ja l'Amèrica us demana
per posar-vos en son cor,
flor hermosa catalana, del jardí del Salvador.
Tot un món corre a l'olor
de la vostra santedat.

Negres l'Africa li envia
l'Assia turcs a convertir,
cors malalts de l'heretjia
li darà Europa a guarir.

Fa l'Amèrica florir
son ardent Apostolat.

Per salvar els pobles negres
vos heu fet el seu esclau;
dels seus cors tristos o alegres
vós, Claver, teniu la clau;
¡Quants cents mil ne batejau
que a l'infern heu arrencat!

En les llagues canceroses
vostra llavi se imprimí;
les llagues vos eren roses,
l'hospital vostre jardí.
Al que es perd obriu camí,
dau consol al desterrat.

Cartagena commoguda
cridà un dia: ¡El Sant és mort!
Tot en ella en dol es muda;
sa alegria en greu tristor.
Vós pujau al trono d'or
a Rodríguez revelat.

Vostres mans tot mal guarien,
lo vinent vostre ull preveu,
del sepulcre els morts sortien
al sentir la vostra veu;
fins lo vostre vell manteu
meravelles mil ha obrat.

Vós a tots els que pateixen
els teniu en vostre cor,
i als que ingrats vos avorreixen
els ameu amb més amor.
Lliureu el cos de dolor
i l'ànima de pecat,

A dos mons il·luminàreu;
un i altre us volen seu:
a dos segles admiràreu
¡tal virtut vos donà Déu!
¡Per l'escala de la creu
cel amunt quant heu pujat!.

Nostra Espanya en Vós espera,
Catalunya més de cor;
prega a vós la terra entera,
dels esclaus deslliurador.
Del dimoni sou terror,
de Jesús fidel trasllat.

6.- **Les Congregacions marianes i els seus himnes**[104]

Les Congregacions marianes és una associació de fidels, clergues i laics, amb la finalitat de promoure la fe cristiana per mitjà de l'espiritualitat litúrgica, la pietat mariana, el sentit d'Església, els Exercicis de Sant Ignasi i les activitats apostòliques.

El jesuïta Juan de Leunis (*1532; 1584), el 1563, fundà la *Congregació de l'Anunciata*, en el col·legi de Roma de la Companyia de Jesús, quedant així fundades les que anomenem "Congregacions Marianes". Canònicament foren aprovades pel papa Gregori XIII (1584).

Logotip de les Congregacions Marianes amb el lema "A Jesús per Maria"

La primera congregació fou la de Palma de Mallorca, fundada per Bernat Crespí (1571), va seguir la de l'església de Betlem, a Barcelona (1590) i la de Gandia (1599).

En un principi, la congregació era masculina, anomenada també "Els Lluïsos", per l'especial devoció a Sant Lluis Gonçaga, patró de la joventut. Durant la supressió dels Jesuïtes (1773) moltes passaren a la jurisdicció episcopal i amb la restauració de la Companyia de Jesús (1814) varen coexistir

[104] Per ampliar informació veure: TORRA SISQUELLA, Ferran: *Vivencies. Les congregacions Marianes de Manresa 1939-1969.* Manresa, Gràfiques Montañá, 1973; i TORRA SISQUELLA, Ferran: *Esdeveniments històrics manresans. Institucions Marianes*. Manresa, Bausili, 1983.

les episcopals i les jesuítiques. Llavors s'inicià la branca femenina, anomenades també "Filles de Maria". El restaurador fou Lluis Ignasi Fiter (1886) que també va crear la branca de casats.

A Manresa van tenir una gran popularitat i varen ser nombrosos els congregants, tant masculins com femenins, tenint una intensa activitat.

Imatge de la Puríssima que es venera
a l'església de la Santa Cova

Seguint l'esperit de renovació del concili Vaticà II, les congregacions marianes canviaren de nom pel de "comunitats de vida cristiana".

En aquestes congregacions es cantaven dos himnes:

. Himno de Perseverancia
Lletra de Ramon Bolós, sj
Música Antonio Massana, sj

. Himno del Ejercitante a la Parròquia
Lletre de Manuel Bertrán Oriola
Música Antonio Pérez Moya

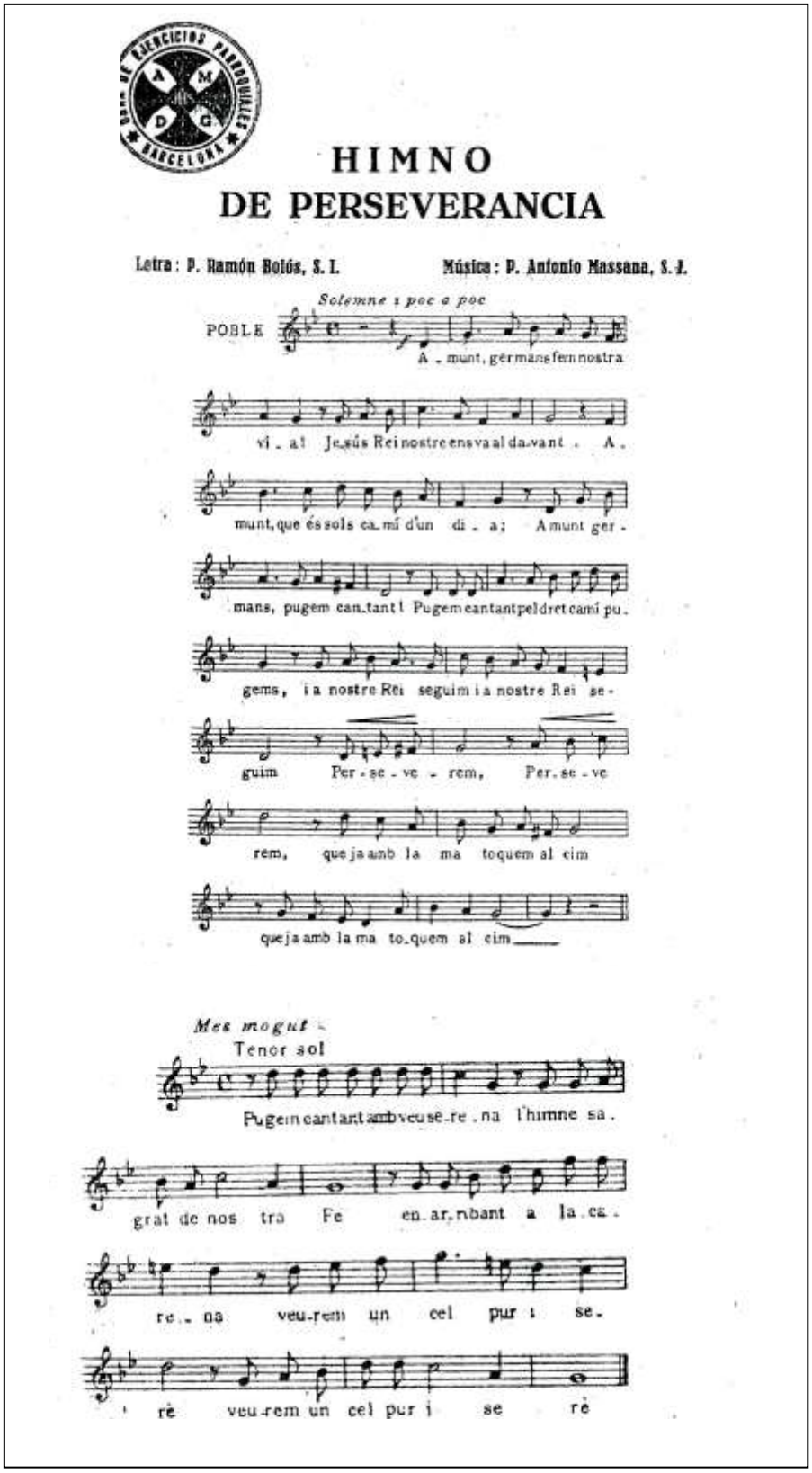
HIMNO
DE PERSEVERANCIA
Letra: P. Ramón Bolós, S. I.
Música: P. Antonio Massana, S. I.
Solemne i poc a poc
POBLE
A - munt, germans fem nostra
vi - a! Je-sús Rei nostre ens va al da-vant. A-
munt, que és sols ca-mí d'un di - a; A munt ger-
mans, pugem can-tant! Pugem cantant pel dret camí pu-
gems, i a nostre Rei seguim i a nostre Rei se-
guim Per-se-ve-rem, Per-se-ve
rem, que ja amb la ma toquem al cim
que ja amb la ma to-quem al cim
Mes mogut
Tenor sol
Pugem cantant amb veu se-re-na l'himne sa-
grat de nos tra Fe en-ar-ribant a la ca-
re-na veu-rem un cel pur i se-
rè veu-rem un cel pur i se rè

Text de l'*Himno de la Perseverancia*

Ejemplar de perfección
de toda virtud modelo.
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga nuestro patrón.

De Gonzaga en noble cuna
fue Castellón vuestro oriente,
que en Vos nobleza eminente
con la santidad se aduna:
De la gracia en posesión
entráis antes, que del suelo.

Jesús, Maria dijeron
luego al hablar vuestro labios,
que nunca en ellos resabios
de otro lenguaje cupieron:
A Dios diste el corazón
desde niño sin recelo.

Siempre a más favor aspira
la virtud de vuestro pecho,
que publicó con despecho
el padre de la mentira:
Burla de la noche el yelo
vuestra alta contemplación

Cuando rendido en la cama
estabais al dulce sueño
os respetó como dueño
la actividad de la llama:
Os libró del agua el cielo
atento a vuestra oración.

Aunque como Angel voláis
de la virtud a la altura
por cilicio a la cintura
espuelas os aplicáis:
Alas vuestro corazón
tiene para tanto vuelo.

Niño a María ofrecisteis
con voto virginidad,
y de cualquier liviandad
a la menor sombra huisteis:
Con toda en la confesión
surcáis mar de llanto y duelo.

De Ángeles por el sustento
anheláis con tal deseo,
que os le dio el gran Borromeo
con indecible contento:
Se os abrazó el corazón
hecho un Etna, un Mongibelo.

De la juventud espejo
para que fueseis un día,
os llamó a la compañía
la *Virgen del Buen Consejo*:
Buscasteis la religión
con ansias, afán y anhelo.

Con angélico recato
del mundo ya retirado,
aun desde el noviciado
con Dios solo es vuestro trato:
Absorto en contemplación
erais de ángeles modelo.

En las ciencias Querubín
luego os mostráis estudiando,
y al Dios de amor contemplando
sois teólogo Serafín:
Toma el cielo por blasón
sacaros luego del suelo.

De dolencias la Piscina
Ángel de vida os publica
vuestro poder multiplica
aceite, vino y harina:
De ajenas deudas razón
dais con dinero del cielo.

Mayor en lo celestial
es aun vuestra asistencia;
quien de virtud pide ciencia
seguro tiene el caudal:
Milagros de devoción
son fruto de vuestro celo.

Ejemplar de devoción,
de toda virtud modelo.
Sed en todo desconsuelo,
Gonzaga nuestro patrón

Himno del Ejercitante a la Parroquia

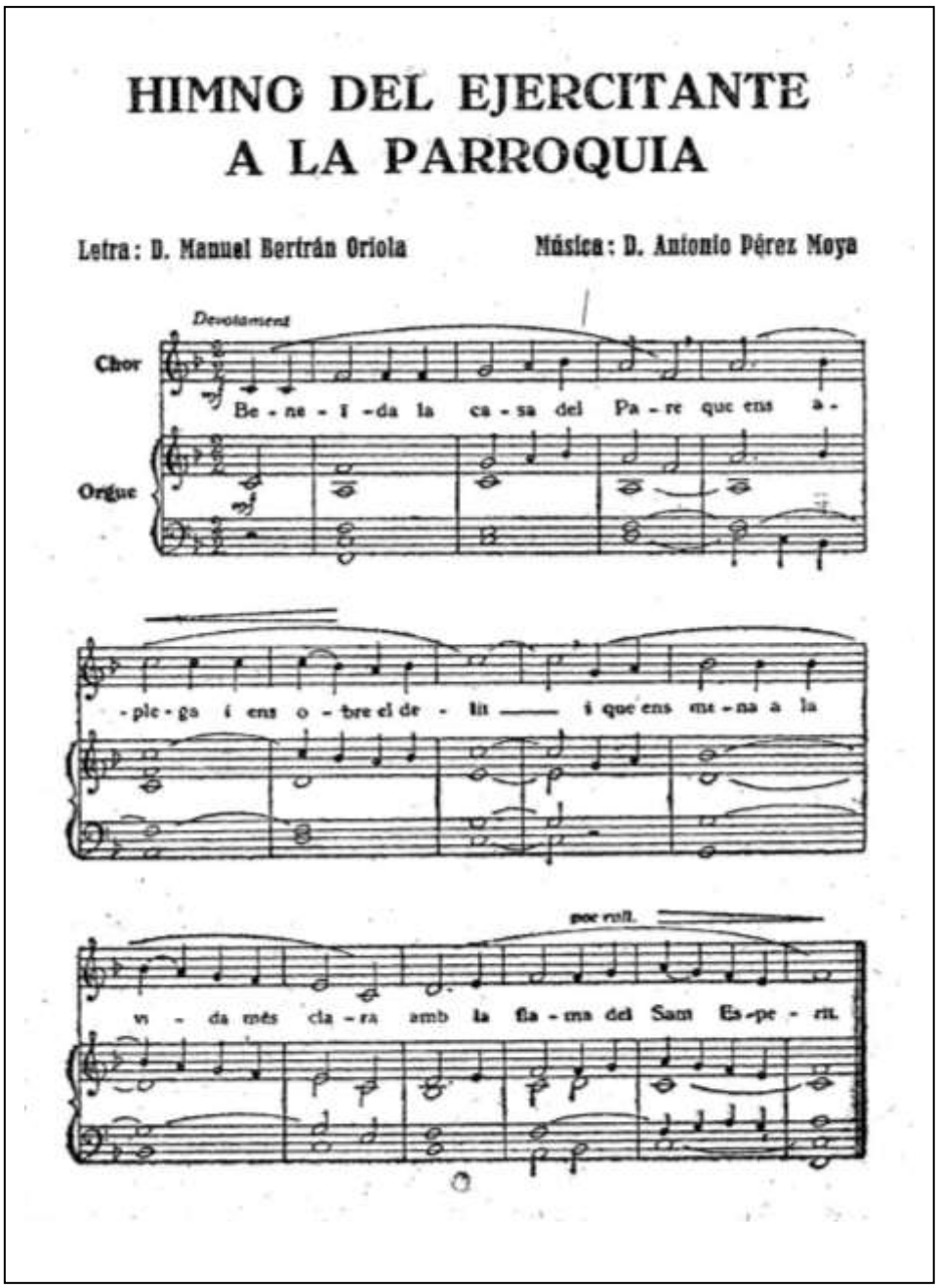

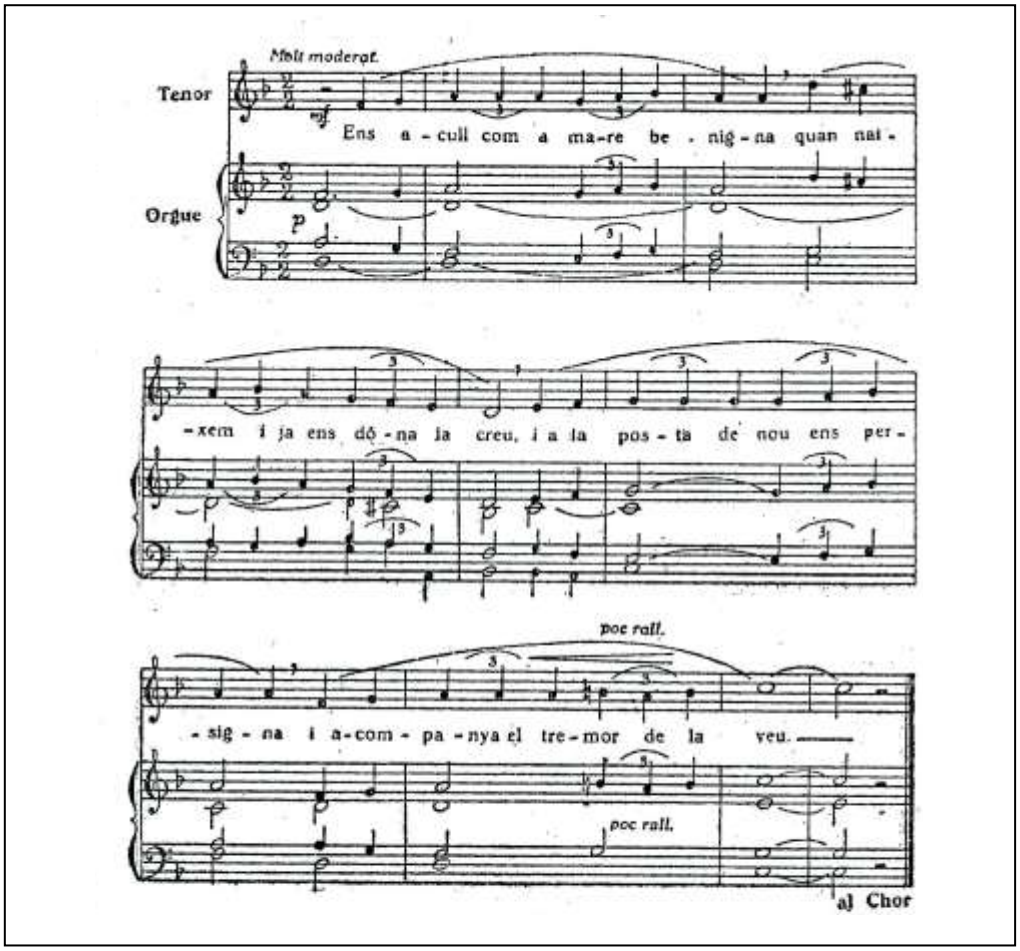

Text de l'*Himno del Ejercitante a la Parroquia*

Beneïda la casa del Pare
que ens aplega i ens obre el delit
I que ens mena a la vida més clara
amb la flama del Sant Esperit.

Ens acull com a mare benigna
quan naixem i ja ens dóna la creu
i a la posta de nou ens persigna
i acompanya el tremor de la veu.

Oh sant temple, repòs i croada
Que amb Ignasi aprenem d'estimar
I se'ns torna l'espasa una arada
i l'arada una ploma de mà.

La suor de la nostra conquesta
sigui rou per la terra i els cors
i ens arribi aquell himne de festa
que, en la Llum, ara canten els morts.

7.- Taula de les obres

Sant Ignasi de Loiola				
Data [105]	**Tipus d'obra**	**Autor de la lletra** **Autor de la música**	**Entreça i Tornada / Refrany**	**Editat/ manuscrit**
1922	Himne a Sant Ignasi de Loiola *Sant Penitent*	P. Ramon M. de Bolós Bosch, sj Mn. Miquel Augé Vila	*Sant Penitent de nostra Cova,* *Sant Pelegrí de Montserrat,* *rebeu d'amor una altra prova* *l'himne que us canta la Ciutat.*	manuscrit
s/d	*Missa a Sant Ignasi de Loiola*	Text oficial en llatí Mn. Miquel Augé Vila	Íncipit literari: *Kyrie, eleison* *Christe, eleison* *Kyrie, eleison*	Manuscrit E:MAN, Ms. 69
s/d	*Marxa de Sant Ignasi*	Anònim tradicional (català) Anònim	*Fundador sou Ignasi i general* *de la legió reial* *de Jesús capità i diví cabdill.*	Sense nom de l'editor
s/d	*Marcha de San Ignacio*	Anònim tradicional (castellà) Anotació de Felix Zabala, sj	*Fundador sois, Ignacio y General* *de la Compañía real* *que Jesús con su nombre* *distinguió.*	Sense nom de l'editor
s/d	*Marxa de Sant Ignasi*	Anònim tradicional (euskera) Anotació de Felix Zabala, sj	*Inazio, gure patroi aundia,* *Jesús en Companyia fundatu.*	Sense nom de l'editor
s/d	*Marxa de Sant Ignasi*	Anònim tradicional Harmonització de José M. Beobide	*Fundador sou Ignasi i general* *de la legió reial* *de Jesús capità i diví cabdill.*	versió informàtica
s/d	*Marcha de San Ignacio*	Sense lletra Arranjament per banda: Damià Rius Vilella	Sense lletra	manuscrit
1884	*Marcha de San Ignacio*	Anònim tradicional (castellà) Harmonització Luis Cabanes	*Fundador sois, Ignacio y General* *de la Compañía real* *que Jesús con su nombre* *distinguió.*	manuscrit
1917	*Marcha de Sant Ignacio*	Anònim tradicional (castellà)	*Fundador sois, Ignacio y General* *de la Compañía real* *que Jesús con su nombre*	Vitoria, Música Sacra Hispana

[105] La data anotada és la que està documentada: per la partitura o per l'edició. Atès que diversos goigs porten la mateixa lletra, he ordenat a partir dels goigs més antics i a continuació, per ordre cronològic, tots els que tenen el mateix text.

		Nemesio Otaño	*distinguió.*	
s/d	*Verdadera Marcha de San Ignacio*	Anònim tradicional (castellà) Harmonització de José Tomás	*Fundador sois, Ignacio y General* *de la Compañía real* *que Jesús con su nombre* *distinguió.*	manuscrit
s/d	*Marcha de San Ignacio*	Anònim tradicional (castellà i euskera Harmonització de Luis Urteaga)	*Fundador sois, Ignacio y General* *de la Compañía real* *que Jesús con su nombre* *distinguió.* *Inazio, gure patroi aundia,* *Jesús en Companyia fundat*	sense nom de l'editor
s/d	*Marcha de San Ignacio*	Anònim tradicional (euskera) Anotació de Manuel de Lecuona	*Inazio, gure patroi aundia,* *Jesús en Companyia fundatu.*	sense nom de l'editor
s/d	*Marcha de San Ignacio*	Anònim tradicional (castellà) Harmonització d'Alberto Betancourt	*Fundador sois, Ignacio y General* *de la Compañía real* *que Jesús con su nombre* *distinguió.*	sense nom de l'editor
1997	*Marxa de Sant Ignasi*	Anònim tradicional Transcripció de Josep M. Basiana	Sense lletra	versió informàtica
s. XIX	*Marcha nueva de San Ignacio*	anònim José Ignacio de Aldalur	*Blande, valiente Ignacio* *la vencedora espada,* *y la cerviz hinchada* *rompe del vil dragón;* *y eleven festejantes* *la voz de la victoria* *con júbilo de gloria* *los atrios de Sion.*	sense nom de l'editor
1673	Goigs 1	anònim sense melodia	Puix vida tan peregrina fereu en esta ciutat: *Siau-nos Ignaci Advocat* *a major Gloria divina*	Barcelona, Matheuat
1673	Goigs 2	Anònim sense melodia	O Vos que en celeste ardor lo mon haureu inflamat, *Siau Ignasi advocat* *y abrasau a tots lo cor*	Barcelona, Josep Forcada
1743	Goigs 3	Anònim sense melodia	Pues vuestro zelo, y fervor el mundo todo ha abrasado *Sednos, Ignacio, Abogado,* *y encendednos en Amor.*	Barcelona, Juan Piferrer
1859	Goigs 4	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Andrés Abadal

1860	Goigs 5	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Pablo Roca
1863	Goigs 6	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Pablo Roca
1871	Goigs 7	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Roca
s/d[106]	Goigs 8	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca
s/d	Goigs 9	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca
s/d	Goigs 10	Anònim sense melodia	*Idem.*	Barcelona, M. Angela Martí viuda
s/d	Goigs 11	Anònim sense melodia	*Idem.*	Sense nom de l'editor
s/d	Goigs 12	Anònim sense melodia	*Idem.*	Barcelona, Francisco Surià i Burgada
s/d	Goigs 13	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Martín Trullás
s/d	Goigs 14	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Ignacio Abadal
1872	Goigs del 3 al 14	Anònim Francisco Escorsell	*Idem.*	Manuscrit i versió informàtica
s/d	Goigs 15	Anònim sense melodia	O Ignacio vuestro fervor al mundo todo ha abrasado: *sed con Dios nuestro abogado,* *y abrasados en su Amor.*	Sense nom de l'editor
s/d	Goigs 16	Anònim sense melodia	Pues vuestra gran caridad a todo el mundo ha abrazado *Sednos Ignacio abogado* *con la Divina Bondad.*	Manresa, Ignacio Abadal
s/d	Goigs 17	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, José Abadal
s/d	Goigs 18	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, José Abadal

[106] Anotaré "s/d" els que hi consti la data d'edició.

s/d	Goigs 19	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca
s/n	Goigs 20	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca
1867	Goigs 21	Anònim sense melodia	Vostres virtuts alcalsau-nos, de quan estàveu malalt. *Sant Ignasi deslliurau-nos* *del pecat i de tot mal.*	Manresa, Luis Roca
1879	Goigs 22	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca
1894	Goigs 23	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Lluis Roca
1908	Goigs 24	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca
1925	Goigs 25	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Josep Roca
1926	Goigs 26	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Roca
1927	Goigs 27	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Josep Roca
1954	Goigs 28	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Roca
1958	Goigs 29	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Roca
1870	Goigs 30	Anònim sense melodia	Per cap de sa Companyia Jesucrist vos escollí: *Fins a l'hora de morí* *Siau, Ignasi, nostra guia*.	Barcelona, Lluis Tasso
1871	Goigs 31	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Roca
s/d	Goigs 32	Anònim Pare Antoni Massana, sj	*Idem.*	Sense nom de l'editor
s/d	Goigs 33	Anònim sense melodia	Puig volem que el cor s'abrasi amb l'amor que us consumia: *Alcansau-nos sant Ignasi* *ser ben devots de Maria.*	Manresa, Trullás
1902	Goigs 34	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Lluis Roca
s/d	Goigs 35	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Lluis Roca

s/d	Goigs 36	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Josep Roca
1999	Goigs 37	Anònim Versió d'Angel Noguera Alegre	*Idem.*	Sense nom de l'editor
s/d	Goigs 38	Anònim José Duran	Vos aclama protector de Sobrerroca el veïnat *Sant Ignasi, en tot treball,* *siau el nostre advocat*	Manresa, Abadal
s/d	Goigs 39	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, José Abadal
s/d	Goigs 40	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, José Abadal
s/d	Goigs 41	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Gràfiques Vidal
1969 (2013)[107]	Goigs 42	P. Ramon Tarrats Comaposada, sj Mn. Josep M. Massana Bach	*De l'excelsa Companyia* *gran Fundador,* *nostre cor en vos confia* *sant Ignasi i us envia* *l'himne ardent del seu amor.*	Manresa, Montañá
1953	Goigs 43	Francesc Mas-Abril M. Francesc de P. Baldelló	Beneïu-nos, Sant Ignasi! No ens deixeu un sol instant. *Feu que a tot moral abrasi* *vostre Foc purificant.*	Barcelona, Jutglar Amics dels Goigs
1956	Goigs 44	J. Ros i Artigas Frederic Muset	Sant Ignasi, mestre i guia de perfecta pietat. *Sempre us lloï la ciutat* *que amb amor us acollia*	Barcelona, Junta d'obra de Santa Maria del Mar
2000	Goigs 45	Mn. Ramon Rovira	Puig la Pàtria en vos confia, per que sou molt poderós: *Siau nostre amparo i guia,* *Sant Ignasi gloriós.*	Cervera, Minerva
s/d	Goigs 46	Mn. Ramon Rovira	*Idem.*	Barcelona, Pulcra
1848	Goigs 47[108]	Anònim sense melodia	Hermosa Estrella del dia De la matinada Aurora: *Siau nostra protectora* *arca de salut, Maria*	Manresa, Pau Roca
1851	Goigs 48	Anònim sense melodia	*Idem.*	Vic, Valls

[107] Es reeditaren l'any 2013.
[108] Els Goigs numerats del 47 al 57 corresponent a goigs que fan referència a Sant Ignasi, encara que està dedicats a les advocacions marianes de la Mare de Deu de la Salut, a Viladordis, a la Mare de Déu de la Guia, o a Santa Maria de Montserrat.

1868	Goigs 49	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Lluis Roca
1895	Goigs 50	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Lluis Roca
s/d	Goigs 51	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Lluis Roca
s/d	Goigs 52	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Vives
s/d	Goigs 53	Anònim sense melodia	*Idem.*	Sense nom de l'editor
1982 [109] 1848	Goigs 54	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Pau Roca
s/d	Goigs 55	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Sobrerroca
1810	Goigs 56	Anònim sense melodia	Maria de Montserrat Vos que sou alba del dia. *Feu venir la Companyia* *de Jesús Déu exaltat.*	A*mades,* Joan; i COLOMINES, Josep: *Els* *Goigs.*
s/d	Goigs 57	Anònim sense melodia	Si es guia el que en vos fia, títol de vostres favors: *corregiu nostres errors* *Mare de Déu de la Guia.*	Manresa, viuda de Martí Trullás
1808	Goigs 58	Anònim sense melodia	Puig tant incendi de amor dins de Vos està reclús; *Dulcissim cor de Jesús* *inflamau lo nostre cor*	Manresa, Lluis Roca
s/d	Himne 1	P. Ramon Tarrats, sj sense melodia	*De l'excelsa Companyia* *gran fundador,* *nostre cor en Vós confia,* *Sant Ignasi, i us envia* *l'himne ardent del seu amor*	Sense nom de l'editor
s/d	Himne 2	P. Manuel Peypoch Sala sj Mn. Josep Romeu	*De Jesús enamorat* *el cavaller Ignasi de Loyola* *alça al cim de Montserrat* *la bandera de sa glòria.*	manuscrit
s/d	Himne 3	Anònim sense melodia	*De Viladordis Senyora* *Mare de Salut* *empareu a la fillada que us implora* *demanant el vostre ajut.*	Manresa, Vidal

[109] Reedició dels goigs de 1848.

s. XX	*Miles Christi*	P. Antoni Masana, sj	Íncipit: I*gnem veni mittere in terram* *et quid volo nisi ut accendatur* *Inveni virum secundum meum* *Qui faciat omnes voluntates meas.*	Barcelona, Balmes
s. XX	*Cantata a San Ignacio*	Joaquim Portas	*Glorifiquen los cielos a Ignacio* *pues Ignacio rindió gloria a Dios.* *Himnos cante del orbe el espacio* *al que amante de Cristo fue en pos.*	Sense nom de l'editor

Sant Francesc Xavier				
Data	**Tipus d'obra**	**Autor de la lletra** **Autor de la música**	**Entreça i Tornada / Refrany**	**Editat/manuscrit**
1949	Goigs 1	Antoni Balasch Ramon Casajoana	Puix l'esguard us refulgia arborat pel vostre zel, *Xavier, fer-nos de guia* *pel camí que porta al cel*	Amics dels Goigs
2013	Goigs 2	Josep Esplugas Enric Prats	En ermot i en eixorquia el cor sàpiga florir. *Ple de seny i primacia* *llevi fruits en solc diví*	Amics dels Goigs
1980	Goigs 3	Anònim sense melodia	De les terres d'Orient us nomenà nunci el papa. *Vostra paraula sagrada* *rendí l'humil i el potent.*	Torell de Reus Amics dels Goigs
1748	Goigs 4	anònim Josep Pujol	Pues a Jesús vuestro celo le rindió tantas oraciones *Dad a nuestros corazones* *Apòstol Xavier consuelo*	manuscrit
s. XIX	Goigs 5	anònim Caietà Mensa	*Idem.*	Manuscrit E:MAN: 678

Sant Lluis Gonçaga				
Data	**Tipus d'obra**	**Autor de la lletra** **Autor de la música**	**Entreça i Tornada / Refrany**	**Editat/manuscrit**
1853	Goigs 1	Anònim sense melodia	Ejemplo [ejemplar] de perfección, de toda virtud modelo. *Sed en todo desconsuelo,* *Gonzaga nuestro patrón.*	Vic, Pablo Trullás

1854	Goigs 2	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Pablo Roca
1891	Goigs 3	Anònim sense melodia	*Idem.*	Imprenta de Guasp
s/d	Goigs 4	Anònim sense melodia	*Idem.*	sense el nom de l'editor
s/d	Goigs 5	Anònim sense melodia	*Idem.*	sense el nom de l'editor
s/d	Goigs 6	Anònim sense melodia	*Idem.*	sense el nom de l'editor
1828	Goigs 1 al 6	Anònim Caietà Mensa	*Idem.*	Manuscrit E-MAN: 655-6
1859	Goigs 1 al 6	Anònim Francisco Escorsell	*Idem.*	Manuscrit E-MAN: 306
1861	Goigs 7	Anònim sense melodia	Puig sou en mèrits riquíssim, i un brillant sol en virtut: *O Lluis, Angel puríssim,* *preserveu la joventut.*	Vic, Llucià Anglada
s/d	Goigs 8	Anònim sense melodia	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 7 i 8	Anònim	*Idem.*	manuscrit
1968	Goigs 9	Anònim amb revisió de Ricard Vives Sabaté Mn. Josep Maideu Auguet	Puix ens nous model notable per vostra excelsa virtut: *Sant Lluís, sant admirable,* *preserveu la joventut!*	Lluis Bonet i Punsoda Amics dels Goigs
s/d	Goigs 10	*Idem.*	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 11	*Idem.*	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 12	*Idem.*	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 13	*Idem.*	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 14	*Idem.*	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 15	*Idem.*	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 16	Anònim sense melodia	Pues que con Dios puedes tanto que cuanto pides alcanzas: *Pide a Dios que yo te imite,* *Santo joven, Luis Gonzaga.*	Manresa, Luis Roca

s/d	Goigs 17	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca
1872	Goigs 16 i 17	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manuscrit E-MAN: 323 i versió informàtica
1968	Goigs 18	P. Hilari d'Arenys de Mar sense melodia	D'avior molt esclarida i més alt en santedat: *Conserveu la nostra vida* *tota neta de pecat.*	sense nom de l'editor
1974	Goigs 19	Pere Julià i Lladó sense melodia	En tot el món cristià de la joventut sou guia: *Vulgueu Sant Lluís guardar* *a tot el qui en Vós confia.*	sense nom de l'editor
s. XIX	Goigs 20	Anònim Francisco Andreví	Caros jóvenes cantemos con indecible fervor *Gloria al ángel de pureza* *Gloria a nuestro protector.*	Manuscrit i versió informàtica
s/d	Himne 1	Anònim	De Gonzaga la sien bendecida [?] con lauro esplendente Ya su mundo y a su pompa [?] conculcó con su heroico teson	manuscrit
1854	Himne 2	Anònim sense melodia	Fugim sens mes tardança del món que vil alaga: Seguim tots a Gonzaga seguim-lo fins al cel	Vic, Soler germans
s/d	Himne 2	Anònim	*Idem.*	Manuscrit i versió informàtica
1869	Himne 2	Anònim Francisco Escorsell	*Idem.*	Manuscrit E-MAN: 306

Sant Francesc de Borja				
Data	**Tipus d'obra**	**Autor de la lletra** **Autor de la música**	**Entreça i Tornada/ Refrany**	**Editat/manuscrit**
s/d	Goigs	Josep Esplugas Enric Prats	En ermot i en eixorquia el cor sàpiga florir. *Ple de seny i primacia* *llevi fruits en solc diví*	Torell de Reus Amics dels Goigs Barcelona, Altès

1853	*Desengaños místicos*	Anònim sense melodia	Quien ¡o mi dulce Jesús! jamás quejarse osaré si contemplándoos está por nuestro amor muerto en cruz.	Manresa, Andreu Abadal
s/d	*Desengaños místicos*	Anònim sense melodia	*Idem.*	Manresa, Luis Roca

Sant Estanislau de Kostka				
Data	**Tipus d'obra**	**Autor de la lletra** **Autor de la música**	**Entreça i Tornada/ Refrany**	**Editat/manuscrit**
s. XIX	Goigs 1	Anònim sense melodia	Pues sois en carne mortal Ángel que al cielo nos guía: *rogad por nos a MARIA* *Kostka Santo Colegial.*	Sense nom de l'editor
s/d	Goigs 2	Anònim sense melodia	Joven Santo Estanislao, fiel dechado de candor. *Nuestras preces fervorosas* *lleva al trono del Señor*	Manresa, Imprenta San José
s/d	Himne	Ramon Clotet	De gloria un nuevo canto alegres entonemos de Kostka pregonemos el célico candor	manuscrit

Sant Pere Claver				
Data	**Tipus d'obra**	**Autor de la lletra** **Autor de la música**	**Entreça i Tornada/** **Refrany**	**Editat/manuscrit**
1980	Goigs 1	Mn. Jacint Verdaguer F. Sambola	Puix el cel us ha enviat com un altre Xavier *Gloriós Pere Claver* *deu-nos vostra caritat*	Impremta Guinart
1988	Goigs 2	Mn. Jacint Verdaguer F. Sambola	*Idem.*	Impremta Guinart
1988	Goigs 3	Mn. Jacint Verdaguer sense melodia	*Idem.*	Impremta Guinart
s/d	Goigs 4	Mn. Jacint Verdaguer Antoni Massana, sj	*Idem.*	sense nom de l'editor
s/d	Goigs 5	Mn. Jacint Verdaguer Càndid Candi	*Idem.*	No es pot identificar el nom de l'editor

Himnes de les Congregacions Marianes				
Data	**Tipus d'obra**	**Autor de la lletra** **Autor de la música**	**Entreça i Tornada/** **Refrany**	**Editat/manuscrit**
s. xx	*Himne de Perseverancia*	Ramon M. de Bolós, sj Antonio Massana, sj	Ejemplar de perfección de toda virtud modelo. *Sed en todo desconsuelo,* *Gonzaga nuestro patrón.*	Sense nom de l'editor
s. xx	*Himno del Ejercitante a la Parròquia*	Manuel Bertrán Oriola Antonio Pérez Moya	Beneïda la casa del Pare que ens aplega i ens obre el delit I que ens mena a la vida més clara amb la flama del Sant Esperit.	Sense nom de l'editor

Premi Pare Ignasi Puig i Simon 2017: La Música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola i de la Companyia de Jesús a la ciutat de Manresa. Materials per al seu estudi.
Glòria Ballús Casóliva

8.- A manera de conclusió

Vist el panorama tan espacial com temporal de la música a l'entorn de Sant Ignasi de Loiola i de les advocacions jesuítiques relacionades amb la ciutat de Manresa, s'està comprovant la seva extensa amplitud, molt més que *a priori* es podia preveure.

Manresa és una ciutat que ja des de l'estada del peregrí Ignasi (1522), li ha tingut una dedicació (com exemple la família Amigant, els capellans de la Seu, els dominics, els carmelites, ...) i una devoció important.

Sant Ignasi, malgrat que la seva estada va ser curta (uns 10-11 mesos), es va desplaçar pels indrets marians existents en aquells moments ─que eren molts─ l'ermita de Ntra. Sra. de la Guia, ermita de la Mare de Déu de la Salut, a Viladordis, l'eremita de Sant Pau, ermita de Sant Marc, i les diferents esglésies: la col·legiata de Santa Maria de la Seu, l'església de Sant Pere Màrtir, l'església de la Mare de Déu del Carme;... i la capella de l'Hospital de Santa Llúcia, majoritàriament; les Creus de la Culla i del Tort, carrer Sobrerroca, carrer del Balç, etc.

Després l'empremta de Sant Ignasi va quedar en l'edifici del Santuari de la Santa Cova, amb la Casa d'Espiritualitat, l'església de Santa Llúcia al costat de l'antic Hospital i l'antic col·legi de Sant Ignasi (edifici que actualment acull el Museu i l'Arxiu). Cal afegir-hi, posteriorment, la Capella del pou de la gallina i la Capella de Sant Ignasi malalt.

Més darrerament, recorda el pas de Sant Ignasi la Creu de Beuys, monument de l'escultor danès Bjôrn Norgaäard, col·locat en record de l'acció *Manresa* a l'indret del Pont Vell (1994); el Pou de Llum, monument instal·lat per l'artista xilè Fernando Prats (2008) en el lloc que sembla identificar-se com el que va tenir la il·lustració o obertura espiritual *visió del Cardener*, situat al barri de la Balconada**,** al penya-segat que dóna al riu; i l'*Espai1522. La ciutat d'Ignasi,* a l'indret on hi havia el convent dels dominics i l'església de Sant Pere Màrtir i actualment el teatre Conservatori (2015).

Tot això conforma una relació de devoció profunda entre els manresans per sant Ignasi, sobretot els del barri de les Escodines, que tenien una proximitat que afavoria la relació i la devoció; i segurament aquest ambient va ser propici a la relació de molts manresans amb les congregacions marianes, i les confraries dels "lluïsos", dels "estanislaus", les filles de Maria, etc.

Per altra banda la música sempre ha estat present perquè acompanya a les oracions i també és un element essencial en les celebracions importants.

En la meva recerca he trobat nombroses obres musicals. He anotat les més significatives ─goigs, himnes, misses, marxes, càntics, cantates, etc.─ dedicades a Sant Ignasi i als seus deixebles, que estan especialment dins la història de la tradició manresana, com Sant Francesc Xavier, Sant Lluis Gonçaga, Sant Francesc de Borja, Sant Estanislau de Kostka, i Sant Pere Claver. Les seves imatges, de forma rellevant, les trobem dins l'església del santuari.

He anotat les obres de compositors de diferents segles, sense oblidar les que són anònimes perquè són les que, per tradició oral, han passat de generació en generació i, algunes, segueixen vives.

La quantitat d'obres ha estat gran relacionades més directament amb Manresa, per ser d'autors manresans o perquè es conserven en els arxius manresans (Arxiu de la Seu, Arxiu Comarcal del Bages, Biblioteca del Casino, o d'arxius particulars). També he buidat nombroses llibres per visualitzar la música que hi va haver en les diferents commemoracions i celebracions des del segle XVII que, principalment, comencen l'any 1622, en que foren canonitzats sant Ignasi de Loiola i Sant Francesc Xavier, i les diferents efemèrides que s'han commemorat posteriorment, fins la última l'any 1991, en que va tenir lloc la del 450 anys de la fundació de la Companyia de Jesús i els 500 anys del naixement d'Ignasi de Loiola.

Per altra banda cal tenir en compte que precisament la Companyia de Jesús no és pròdiga en utilitzar la música i el cant, conjuntament, en les comunitats de jesuïtes, però han tingut compositors de prestigi, i per altra banda han potenciat la música en les seves escoles i universitats com a

complement essencial de la formació dels alumnes, tant al món occidental com a l'Amèrica llatina.

Un exemple és el jesuïta italià Domenico Zipoli (nascut a l'entorn de 1688), deixeble de Scarlatti a Napols, que marxà missioner a Amèrica. En la seva tasca evangelitzadora, va utilitzar la música ─que és un llenguatge que arriba a tothom, universal─ com un instrument poderós de comunicació amb els pobles indígenes. Així va ser el gran mestre de l'estic barroc missional, a Córdoba (Argentina) i des d'allà es va encarregar de la música en les reduccions jesuítiques distribuïdes entre Bolívia, Argentina i Paraguai. Però això ja és per fer un altre estudi sobre aquests jesuïtes missioners.

A partir d'aquest músic i compositor es pot ampliar tot un panorama que s'estén per tota les nacions d'Amèrica Llatina.

Per tant, amb aquest treball he volgut mostrar la "música" a l'entorn de Sant Ignasi i dels sant jesuïtes que formen part de la devoció manresana, però queda per investigar la relacionada amb els diferents països on els jesuïtes hi varen fer una tasca apostòlica, que és tan com dir per tot el món.

Algunes de les obres les presento manuscrites, per donar el valor visual de la pràctica musical que feien els manresans. Algunes les he transcrit amb el programa "finale" (editor de partitures) per poder facilitar la seva lectura i, per tant, la seva interpretació.

Com diu el títol de la proposta del projecte i la realització d'aquest treball que presento, no és un treball tancat, sinó que ofereix els "Materials pel seu estudi". També he volgut incloure la màxima informació relacionada amb la música, a més de les partitures, així com també nombroses versions de goigs i himnes, algunes de les quals poden semblar repetitives, però que les he anotat per mostrar, precisament, l'interès que hi havia d'adquirir-les (ja que no es fan edicions que no es puguin vendre, i menys en els segles XVIII i XIX).

Per tant aquest treball vol ser una panoràmica del "material musical" a l'entorn de Sant Ignasi per poder potenciar-lo a fi que pugui ser interpretat en les festivitats a l'entorn de les celebracions de les advocacions concretes d'aquests sants, i per les que vindran, tenint en compte el programa que es

preveu per a la commemoració a partir de l'any 2022 i per a la potenciació de la "Ruta ignasiana".

A partir de tot aquest material musical es poden fer transcripcions concretes (de les que no s'han presentat) per poder ser interpretades, alhora que caldria incentivar d'alguna manera perquè fossin interpretades en les diverses programacions que es realitzaran, i es poden fer altres recerques i anàlisis, catalogacions, etc. sobre les advocacions a partir dels textos, sobre els gravats, en relació a les impremtes editores, dels autors de la lletra i de la música, en referència als sants anotats, etc.

L'extensió d'aquest material musical ─com queda exposat─ és molt ampli, i només en l'àmbit manresà ─i per la relació amb alguns altres indrets de Catalunya─ i per tant tinc la intenció de anar completant les partitures, de cada apartat, per oferir un "corpus" més exhaustiu.

Aquesta recerca i transcripció de partitures és un punt de partida per donar a conèixer la música a l'entorn de Sant Ignasi existent, però amb l'interès de poder continuar en la investigació de la música ignasiana.

9.- Bibliografia

De les nombroses publicacions, anoto les que d'una manera més directa estan relacionades amb la música i amb Manresa i s'han consultat per fer aquest treball d'investigació.

. ALBAREDA, Anselm M.: *Sant Ignasi a Montserrat*. Montserrat, Monestir de Montserrat, 1935.

—: "Bibliografia dels monjos de Montserrat. Segle XVI", *Analecta Montserratensia.* Montserrat, Monestir de Montserrat, 1928. (Alacant, Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives, 2006)

. ALBAREDA, Anselm M.; i MASSOT I MUNTANER, Josep: *Història de Montserrat.* Montserrat, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2010.

. ASTRAIN, P. Antonio (sj): *Historia de la Compañía de Jesús* (1916)

AMADES, Joan; i COLOMINES, Josep: *Els Goigs*. Volum 1 i 2. Barcelona Orbis, 1939.

. ASTRAIN, P. Antonio (sj): *Vida breve de San Ignacio de Loyola fundador de la Compañia de Jesús*. Bilbao, Mensajero del Corazón de Jesús, 1921.

. BAJONA OLIVERAS, Ignasi: *L'antic Col·legi de Sant Ignasi de Manresa. Una crònica de les seves vicissituds.* Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 1997.

. BALAGUER, Victor: *Los frailes y sus conventos : su historia, su descripción, sus tradiciones, sus costumbres, su importancia por Víctor Balaguer; obra acompañada de hermosas láminas grabadas sobre acero por Antonio Roca ; dibujadas por J. Puiggarí*. vol. II. Barcelona, Llorens Hermanos , 1851.

. BALLÚS CASÓLIVA, Glòria: "Sant Ignasi de Loiola i la música 'manresana'", *Regió 7* (01.08.2017, p. 34).

—:"La Música pròpia de les festivitats de Manresa*", Dovella*, 95. Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 2008, pp. 27-37.

—:"Les músiques de les festes manresanes", *El patrimoni festiu de Manresa. La Festa*. Manresa, Ajuntament de Manresa-Centre d'Estudis del Bages, 2008, pp. 83-89.

—:"La música a la representació d'Els Pastorets", *El patrimoni festiu de Manresa. Els Pastorets.* Col·lecció: El patrimoni festiu de Manresa, vol. 5.

Manresa, Ajuntament de Manresa, edicions Farell i Esbart Manresà, 2010, pp. 77-88.

—: *Guia de Festes del Bages.* Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 2000, pp. 1-317.

—: *Els municipis del Bages. Llocs d'interès i elements festius*. Manresa, Centre d'Estudis del Bages, 2000, pp. 1-108.

. BALLÚS CASÓLIVA, Glòria; i EZQUERRO ESTEBAN, Antonio: *Els Goigs de Catalunya al món. Una forma musical culta i popular.* Barcelona, Ediciones Experiència, 2015.

. BATLLORI I MUNNÉ, Miquel (sj): *Pregó de la Festa Major de la ciutat de Manresa*. Manresa, Ajuntament de Manresa, 2002.

—:*En les escaiences centenàries de Sant Ignasi de Loiola i de la Companyia de Jesús 1491 i 1540. Materials Ignasians*. Barcelona, 1990. [text del discurs pronunciant pel pare M. Batllori al Palau de la Generalitat (16.10.1990), amb motiu del 5è centenari del naixement de sant Ignasi de Loiola i del 450è aniversari de la fundació de la Companyia de Jesús].

. BENÍTEZ I RIERA, Josep M. (sj): "El Pas de Sant Ignasi per Manresa: 1. Les fonts", *Dovella* 39 (1991), pp. 37-40.

—:"El Pas de Sant Ignasi per Manresa: 2. Els fets", *Dovella* 38 (1991), pp. 17-24.

—: *Manresa en la vida de Sant Ignasi*. Manresa, ajuntament de Manresa, 1990.Conferència pronunciada en el Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa en l'acte acadèmic commemoratiu del 5è centenari del Naixement de Sant Ignasi i 450è de la fundació de la companyia de Jesús (26.10.1990).

. BORRÀS I FELIU, Antoni (sj): *Ignasi de Loiola i la ciutat de Barcelona.* Barcelona, 1991. [text de la conferencia pronunciada pel pare A. Borràs a l'Ajuntament de Barcelona (11.03.1991), amb motiu del 5è centenari del naixement de sant Ignasi de Loiola i del 450è aniversari de la fundació de la Companyia de Jesús].

. BRODRICK, Jame (sj): *San Ignacio de Loyola. Años de Peregrinación.* Madrid, Espasa-Calpe, 1956. [biblioteca Casino]

. BURUNAT, Isidre, sj.: *Catalunya i Sant Ignasi*. Barcelona, Claret, 1991.

. CALVERAS, José (sj): *San Ignacio en Montserrat y Manresa a través de los procesores de canonización.* Barcelona, Editorial Libreria Religiosa, 1956.

—:"El origen de los Ejercicios según el P. Nadal", *Manresa,* XXVI, núm. 100 (1954), pp. 263-288.

. *CANYELLES*, Magín: *Descripció de la Grandesa y Antiguitats de la ciutat de Manresa,* 1896.

. CASANOVAS, Ignasi (sj): *Sant Ignasi de Loyola autor dels Exercicis Espirituals fundador de la Companyia de Jesús.* vol. I. Barcelona, Balmes, 1947.

—: *Sant Ignasi de Loyola fundador de la Companyia de Jesús.* Barcelona, Balmes, 1944.

—: *Sant Ignasi de Loyola autor dels Exercicis Espirituals fundador de la Companyia de Jesús.* Barcelona, Foment de Pietat Catalana, 1930.

—: *Sant Ignasi de Loyola fundador de la Companyia de Jesús.* Barcelona, Foment de Pietat Catalana, 1922.

. CASAS, Enric: "Festes de la canonització de Sant Ignasi. Manresa setembre del 1622", *Dovella* 37 (1991), pp. 59-63.

. *Codice Suaña. Memòria històrica sobre Manresa escrita en el siglo XVIII*. [Manuscrit conservat a l'Arxiu comarcal de Manresa].

. CODINA, Arturo: "Sant Ignasi a Montserrat", *Archivum Historicum Societatis Iesu,* VII, 1938. Roma, Macioce & Pisani, 1938.

. CREIXELL, Juan (sj): *La espada de San Ignacio de Loyola ofrendada a la Virgen de Montserrat (25 de marzo de 1522). Notas histórico.arqueológicas*. Barcelona, Escuela de Aprendices de San José, 1931.

. CREIXELL, Juan (sj): *San Ignacio de Loyola. I. Estudio crítico y documentos de los hechos ignacianos, relacionados con Monserrat, Manresa y Barcelona*. Barcelona, Eugenio Subirana editor, 1922.

—: *San Ignacio de Loyola. II. Gloria pòstuma. Monumentos ignacianos, frutos apostólicos, canonización y culto en Montserrat, Manresa y Barcelona.* Barcelona, Talleres Gráficos El siglo XX, 1922.

—: *San Ignacio en Manresa. Reseña històrica de la vida del Santo (1522-1523).* Barcelona, Tipografia de la Viuda de P. Patau, 1914.

"Estudios sobre la espiritualidad de San Ignacio", *Manresa* vol. 28 (1956), en la commemoració del "IV Centenario de la muerte de San Ignacio de Loyola". [Miscelània de diversos autors].

. ELIZONDO IRIARTE, Esteban: "Cien años de música para órgano en el País Vasco y Navarra (1880-1980). La obra para órgano de Martín Rodríguez, Eduardo e Ignacio Mocoroa, José María Beobide y Tomás de Elduayen", *Revista de Musicologia* vol. 26/1 (2006), pp. 617-663.

. FITA COLOMÉ, Fidel. (sj): *La Santa Cueva de Manresa. Reseña històrica*. Manresa, Imprenta Roca, 1872.

. FUENTE, Vicente de la: *Obras Escogidas del Padre Pedro de Rivadeneira* (1868)

. GALLEGO GALLEGO, Antonio: *La música il·lustrada de los jesuïtes expulsos: número sonoro o llengua de la pasión.* Sant Cugat, Arpegio, 2015.

. GARCIA, Gal·la: *L'Abans*. *Manresa. Recull gràfic 1876-1965*. El Papiol, Efadós, 2001.

. GARCÍA HERNÁN, Enrique: Ignacio de Loyola. Madrid, Taurus-Santillana Ediciones Generales, 2013.

. GASOL ALMENDROS, Josep. M.: *La construcció de la casa de la Santa Cova, en el seu context històric.* Conferència pronunciada al saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa en l'acte acadèmic commemoratiu del centenari de la casa d'Exercicis de la Cova de Sant Ignasi (27.09.1996). Manresa, Ajuntament de Manresa, 1997.

—: *Manresa un nom universal*. Manresa, ajuntament de Manresa, 1991.

—: "Pregó. Festes del Mil·lenari. Santa Maria de la Salut de Viladordis", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, pp. 21-24.

—: *El Santuari de la Mare de déu de la guia de Manresa.* Manresa, copi-Gràfic, 1985.

—: *Panorama d'una ciutat.* Manresa, Llibreria Sobrerroca, 1984 (2a edició).

. GÓMEZ DÍEZ, Francisco Javier: "Espiritualidad Ignaciana y primera histproigrafía Jesuita: Pedro de Ribadeneira", *Cauriensia,* vol. IX (2016), pp. 560-590.

. GONZÁLEZ DE LA CÁMARA, Luis [Gonçalves da Cámara, Luis]: *Diario intimo de san Ignmacio de Loyola. Autobiografia.* Madrid, Círculo de Amigos de la Historia, 1969.

. GUAL SOLÀ, Josep: *Rvd, P. Ferran Torra i Sisquella, s.j. Director de les Congregacions Marianes de Manresa. Perfil biogràfic 1893-1990*. Manresa, Comissió del Centenari del Pare Torra, 1993.

. HERNÁNDEZ MATEOS, Alberto: "Los jesuïtes expulsos y las tareas pendientes de la musicologia", *Revista de Musicología,* vol. 40-1 (2017), pp. 234-239.

. HERNÁNDEZ MONTES, Benigno (sj): *Recuerdo Ignaciano. Memorial de Luis Gonçalves da Cámara*. Bilbao, Ediciones Mensajero-Santander editorial Sal Terrae, 1992.

. *Història de Santa Maria de Viladordis (Ntra. Sra. de la Salut). Ruta Ignasiana,* Parròquia de Santa Maria de Viladordis, 1983.

. LETURIA, Pedro de (sj): "¿Hizo San Ignacio en Montserrat o en Manresa vida solitaria?", *Hispania sacra*, 3 (1950).

. LETURIA, Pedro de (sj): "Un texto desconocido del año 1556 sobre la Santa Cueva", *Manresa* 1 (1925).

. LÓPEZ-CALO, José: *Nemesio Otaño, S. J. Medio siglo de música religiosa en España*. Madrid, Ediciones ICCMU, 2010.

. MAS I CASAS, J. M. de: *Ensayos Históricos sobre Manresa*, Manresa, Impremta Trullàs, 1836.

. NONELL, Jaume (sj) : *Manresa Ignasiana. Nuevo Álbum histórico. Manresa, Imprenta San José,* 1915.

. NONELL, Jaume (sj): *La Cueva de San Ignacio en Manresa desde que se recogió en ella el Santo hasta nuestros días.* Manresa, Imprenta Sant José, 1919.

. NONELL, Jaime (sj): "La Eximia Ilustración", *Revista il·lustrada Jorba,* 150 (març 1922), pp. 194.

—: *La eximia ilustración, origen de la Compañía de Jesús*. Manresa, 1917.

. ORTIZ, Fr. Lorenzo: *Origen y Instituto de la Compañia de Jesús* (1679)

. POLGÂR, Làszlô (sj): *Bibliographie sur l'histoire de la Compagnie de Jésus 1901-1980 i toute la compagnie*. Cinquantenaire de l'Institut Historique de la Compagnie de Jésus 1931-198. Roma, Institutum Historicum S.I., 1981.

. PUIG I SIMON, Ignacio (sj): *San Ignacio de Loyola y Barcelona*. Barcelona, Imprenta Revista Ibérica, 1955.

—: *La Cueva de San Ignacio en Manresa.* Barcelona, Gregorius, Episcopus Barcinonensis, 1953.

—: *Recuerdos ignacianos en Manresa*. Barcelona Imprenta Revista Ibérica, 1949.

. RAHNER, H.: *Ignacio de Loyola*. Bilbao, Desclée de Brouwer, 1956.

. *Revista Ilustrada Jorba* "La casa Jorba a S. Ignacio de Loyola en el IV Centenario de su llegada a Manresa. Curiosidades Ignacianas", n. 150 (març 1922), pp. 193, 195-197.

. REVUELTA GONZÁLEZ, Manuel sj: *Los colegios de jesuitas y su tradición educativa (1868-1906)*. Madrid, Universidad Pontificia Comillas, 1998.

. RIBADENEIRA, Pedro de, sj.: *Vida del Padre Ignacio de Loyola*. En *Monumenta Ignatiana. Fontes Narrativi*, vol. IV (1583-1605). Roma: Monumenta Historica Societatis Iesu, vol. 93, 1965. (Versió digital a: BLD-Bilboko Liburutegi Digitala: Ribadeneyra, Pedro de: *Vidal del bienaventurado Padre Ignacio de Loyola, fundador de la religión de la Compañia de Jesús.* Madrid, Imprenta y fundición de M. Tello, 1880).

. RODRÍGUEZ, Xavier; CASAS, Luis; i PARCERISA, David: Viladordis. *Història d'un Mil·lenari.* Manresa, Parròquia de Santa Maria de Viladordis. Santuari de la Mare de Déu de la Salut, 2000, pp. 224-240.

. ROIG I JALPÍ, Juan Gaspar: *Epitome Historico de la Muy Ilustre Ciudad de Manresa* (1692)

. SALDONI, Baltasar: *Reseña Històrica de la Escolania o Col·legio de Música de la Vírgen de Montserrat, en Cataluña, desde 1456 hasta hoy dia.* Madrid, Imprenta de Repullés, 1856.

. "S. Ignacio y la diòcesis de Vic, especialmente la Ciudad de Manresa", *Revista Ilustrada Jorba,* 64 (octubre 1914), pp. 73-78.

. SARRET I ARBÓS, Joaquim*: San Ignacio de Loyola y la Ciudad de Manresa.* Manresa, 1956.

—: *Santuario de Ntra. Sra. de la Salud de Viladordis*. Manresa, editorial Manresana, 1915.

—: *Història de Manresa*. Manresa, Impremta Sant Josep, 1910.

—: *Manresa Ciutat de Maria.* Manresa, Impremta D. Vives, 1905.

—: *Ethologia de Manresa.* Manresa, Impremta de Sant Josep, 1901.

. SEGARRA PIJUAN, Joan (sj): *Manresa i Sant Ignasi de Loiola*. Manresa, Bausili, 1990.

—:"La Il·lustració de Sant Ignasi al Cardener", *Dovella* 37 (1990), pp. 41-44.

—: "Viladordis i Sant Ignasi de Loiola", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, p. 43.

—: "Vinculació històrica de Sant Ignasi amb el Santuari de la Salut", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, pp. 50-62

—: "La Masia de les Marcetes", *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990, pp. 63-64.

—: "Sant Ignasi de Loyola i la ciutat de Manresa (Relacions i lligams més característics)", *Miscel·lània d'Estudis Bagencs*, 4 (1985), pp. 127-134.

. SELGA I UBACH, Simeó: *Manresa i Sant Ignasi de Loiola*. Manresa, Ajuntament de Manresa, 1991. Conferència pronunciada en el Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa (28.09.1990).

. SERRA I JUNYENT, Marina: "La façana lateral de la cova de Sant Ignasi", *Dovella* 24 (1988), pp. 15-16 i 69.

. SIBATTE ALGUERÓ, Rafael de, sj: *Els Jesuïtes a la U.C.A. del Salvador. Presència evangèlica.* Manresa, Ajuntament de Manresa, 1991. [Conferència pronunciada al Saló de Sessions de l'Ajuntament de Manresa dins els actes commemoratius del 5è centenari del Naixement de Sant Ignasi i 450è aniversari de la Fundació de la companyia de Jesús, 23.01.1991].

. SOLÀ I ABADAL, José*: Breve reseña històrica de la Iglesia de Nuestra Señora de la guia que se venera en la Ciudad de Manresa.* Manresa, Imprenta Pablo Roca, 1864.

. THIÓ I DE POL, Santiago (sj): *El Pelegrí endins. Diari espiritual de sant Ignasi de Loiola*. Barcelona, Claret, 1990.

. TORRA SISQUELLA, Ferran (sj): *Rutes Ignasianes de Manresa*. [Manresa ?, s.n], 1985.

—: *Esdeveniments històrics manresans. Institucions Marianes*. Manresa, Bausili, 1983.

—: *Vivencies. Les congregacions Marianes de Manresa 1939-1969.* Manresa, Gràfiques Montañá, 1973.

. TORRES I SERRA, Marc: Notícia de la construcció del primer edifici del col·legi de Sant Ignasi de Manresa!", *Dovella* 115 (2014), pp. 28-29.

. TUBAU ESPELT, Melitó, editor: *Viladordis Mil·lenària i el pelegrí Ignasi de Loiola.* Manresa, Copi-Gràfic, 1990

. VIDAL, Lluis (sj)*: Sant Ignasi de Loyola.* Barcelona, editorial Ibérica, 1914.

. VILLEGAS I MARTÍNEZ, Francesc: *Santuari de la Mare de déu de la Salut de Viladordis: Una història mil·lenària.* Manresa, Centre Excursionista de la Comarca de Bages, 1983.

. VILLEGAS I MARTÍNEZ, Francesc: "Joan Vilanova i Roset,: Artista manresà il·lustrador de goigs", *Miscel·lània d'Estudis Bagencs*, 4 (1985), pp. 298-233.

. ZABALA LANA, Félix: *Músicos Jesuitas a lo largo de la historia.* Bilbao, Ediciones Mensajero, 2008.

. ZABALA LANA, Felix; *Música Ignaciana*. Azpeitia, Santuario de Loyola, 1991.